

ලෙනින්

*

නෝරාගන් කෘති

ලෙනින්

නෝරාගන් කෘති වෙළුම් දෙළහ

*

වෙළුම
12

ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ හතරවැනි සංවත්සරය
සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදයේ වැදගත්කම
විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරය
වී. අයි. ලෙනින්ගේ අවසාන ලියුම් සහ ලිපි

12

ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරය

LIBERATIONBASE

ඩිජිටල් පුස්තකාලය

ඩිජිටල් පුස්තකාලය සහ ලේඛන සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය

ආරම්භය (*NMSG Library* ලෙස): 2010

LIBERATIONBASE ලෙස නැවත නාමකරණය: 2013

සුවිකරණ දත්ත

කෘතිය: ලෙනින් තෝරාගත් කෘති වෙළුම් දොළහ, වෙළුම 12

කතෘ/පරිවර්තක: ඩී.අයි. ලෙනින්/සුද්දිගම. ඩී. රුද්දිරිගු

ප්‍රකාශක: ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරය, මොස්කව්

පළමු ඩිජිටල් පළ කිරීම: 2014-09-22

ඩිජිටල් සංස්කරණයන්: V1:2014-09-22, V2:2019-05-29

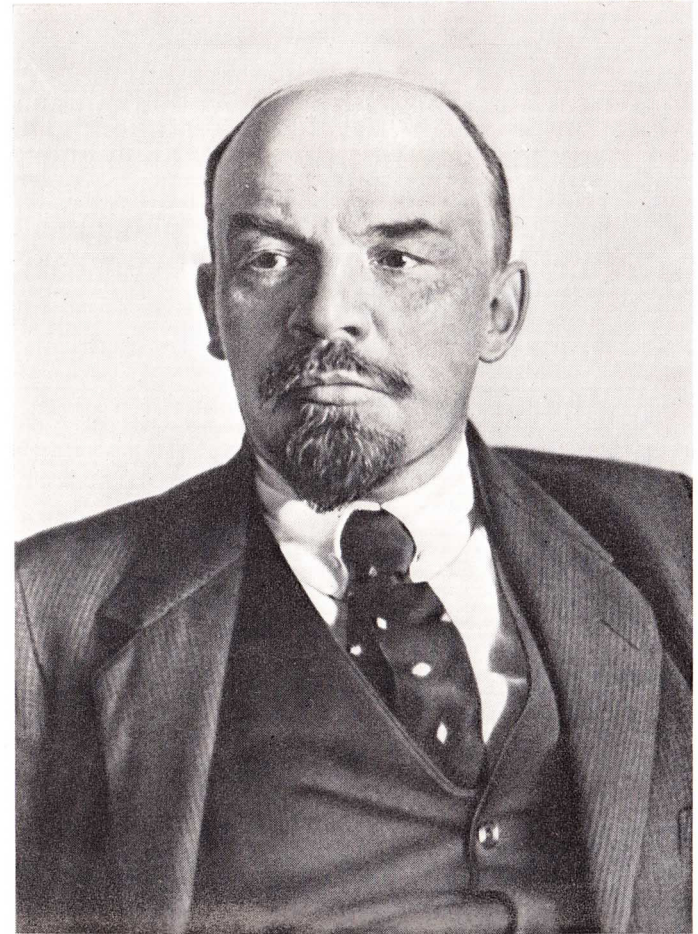
පිටු ගණන: 272

භාෂා මාධ්‍ය: සිංහල

ගොනු ආකෘතිය: PDF

Web: <https://liberationbase.wordpress.com>

Email: slradical@ymail.com

Vladimir Lenin

LIBERATIONBASE

ඩිජිටල් පුස්තකාලය

ඩිජිටල් පුස්තකාලය සහ ලේඛන සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය
ආරම්භය (*NMSG Library* ලෙස): 2010

LIBERATIONBASE ලෙස නැවත නාමකරණය: 2013

සුවිකරණ දත්ත

කානිය: ලෙනින් තෝරාගත් කෘති වෙළුම් දොළහ, වෙළුම 12

කතෘ/පරිවර්තක: ඩී.අයි. ලෙනින්/සුදිගම. ඩී. රුද්දිගු

ප්‍රකාශක: ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරය, මොස්කව්

පළමු ඩිජිටල් පළ කිරීම: 2014-09-22

ඩිජිටල් සංස්කරණයන්: V1:2014-09-22, V2:2019-05-29

පිටු ගණන: 272

භාෂා මාධ්‍ය: සිංහල

ගොනු ආකෘතිය: PDF

Web: <https://liberationbase.wordpress.com>

Email: sradical@ymail.com

ලෙනින්

තෝරාගත් කෘති
වෙළුම් දොළහ

වෙළුම

12

මොස්කව්
ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරය
1981

В. И. ЛЕНИН
 ИЗБРАННЫЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ В 12 ТОМАХ
 Том 12
 на языке синхала

පටුන

කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව. 1921 ජූනි 22 —

පූලි 12	9
1. රුසියානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ උපක්‍රම පිළිබඳ වාර්තාව සඳහා නීසිස	9
1. රුසියානු සෝවියට් පෙඩරල් සමාජවාදී ජනරජයේ ජාත්‍යන්තර තත්ත්වය	9
2. පංති බලවේගයන්ගේ ජාත්‍යන්තර පෙළ ගැසීම	10
3. රුසියාවේ පංති බලවේගයන්ගේ පෙළ ගැසීම	11
4. රුසියාවේ නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව	12
5. රුසියානු සෝවියට් පෙඩරල් සමාජවාදී ජනරජයේ නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව අතර ඇති මිලිටරි සන්ධානය	12
6. නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව අතර නිසි ආර්ථික සබඳතාවලට පරිවර්තනය වීම	13
7. ධනපති ක්‍රමයට සහ වාසිදීමිච්චලට සෝවියට් ආණ්ඩුවට ඉඩ දිය හැක්කේ කීනම් තත්ත්වයන් යටතේද සහ ඉන් පැන නගින වෙසෙස් බව	14
8. අපේ ආහාර ප්‍රතිපත්තියේ සාර්ථකත්වය	15
9. සමාජවාදයේ ද්‍රව්‍යමය පදනම සහ රුසියාව විද්‍යුත්ත කිරීමේ සැලැස්ම	15
10. ප්‍රාග්ධනයේ මිතුරන් හැටියට “පිරිසුදු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ”, දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරවල, සමාජවාදී-විප්ලවවාදීන් සහ මෙන්ෂෙවිකයින්ගේ ක්‍රියා කලාපය	16
2. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුවට ඉදිරිපත් කරන ලද උපක්‍රම පිළිබඳ කෙටුම්පත් නීසිසයේ සටහන්. (ශ්‍රීගෝරි සිනෝවියෙව්ට ලිපියකි)	18
3. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රමවලට පක්ෂව කළ කතාව. පූලි 1	24
ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ හතරවැනි සංවත්සරය	35

© සිංහල අනුවාදය, ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරය, මොස්කව්, 1981

සෝවියට් සංගමයේ මුද්‍රණය කරන ලදී

Л 10102—175 866—81
 016(01)—81

010102000

ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ හතරවැනි සංවත්සරය 35

වර්තමාන අවධියේදී සහ සමාජවාදයේ පූර්ණ ජයග්‍රහණයෙන් අනතුරුව රත්රන්වල වැදගත්කම	45
ජේතොවා සාකච්ඡාවට සහභාගි වන සෝවියට් නියෝජිත පිරිසට මගපෙන්වීම්	54
1. ජේතොවා සාකච්ඡාවට සහභාගි වන සෝවියට් නියෝජිත පිරිසට රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ මගපෙන්වීම්වල කෙටුම්පත	54
2. ගී. ව. චිචේරින්ට ලියුමක්	56
3. ජේතොවාහි සෝවියට් නියෝජිත පිරිසේ කාර්ය භාරයන් අරඹයා රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ කෙටුම්පත් යෝජනාව	57
සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදයේ වැදගත්කම	60
රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ එකොළොස්වැනි සමුළුව. 1922 මාර්තු 27 — අප්‍රියෙල් 2	71
1. රු. කො. (බො.) ප. මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන වාර්තාව. මාර්තු 27	71
2. අප්‍රෙල් 2 ද සමුළුව අවසානයේදී කළ කතාව	121
“ප්‍රාවිද්” පුවත්පතේ දසවැනි සංචත්සරයට	124
සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජ සංගමය ස්ථාපිත කිරීම	129
විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරය	132
කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ සතරවැනි සමුළුව. 1922 නොවැම්බර් 5 සිට දෙසැම්බර් 5 දක්වා	141
රුසියන් විප්ලවයේ පස් වසරක් සහ ලෝක විප්ලවයේ අනාගතය	141
1922 නොවැම්බර් 20 ද මොස්කව් සෝවියට් සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් වාරයේදී කළ කතාව	156
වී. අයි. ලෙනින්ගේ අවසාන ලියුම් සහ ලිපි. 1922 දෙසැම්බර් 23—1923 මාර්තු 2	165
I. පක්ෂ සමුළුවට ලියුමක්	165
II.	166
1922 දෙසැම්බර් 24 ද ලියුමට එකතු කිරීමකි	168
III.	169
IV. රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමට ව්‍යවස්ථාදායක කාර්යයන් භාර දීම	160
V.	172
VI.	173
VII. (මධ්‍යම කාරක සභිකයින්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීමේ කොටසට අතිරේකයකි)	175
ජාතීන් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය හෙවත් “ස්වතන්ත්‍රකරණය”	176

ජාතීන් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය හෙවත් “ස්වතන්ත්‍රකරණය” (අවිච්ඡින්නය)	179
දින පොතකින් පිටු	183
සමුපකාරය ගැන	189
අපේ විප්ලවය	197
කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය අප ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුත්තේ කෙසේද?	202
ස්වල්පයක් හොඳයි, නමුදු වඩා හොඳට	208
සංස්කාරකගේ සටහන්	225
නාමාවලිය	255

කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව

1921 ජූනි 22 — ජූලි 21

1

රුසියානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ උපක්‍රම පිළිබඳ වාර්තාව සඳහා කිසිස

1. රුසියානු සෝවියට් පෙඩරල් සමාජවාදී ජනරජයේ ජාත්‍යන්තර තත්ත්වය

LIBERATIONBASE

රුසියානු සෝවියට් පෙඩරල් සමාජවාදී ජනරජයේ (රු. සෝ. පෙ. ස. ජ.) ජාත්‍යන්තර තත්ත්වය වත්මන් අවධියේදී එක්තරා සමතුලිතතාවයකින් යුක්තය. මෙය ඉතා අස්ථිර වුවද, කෙසේ හෝ ජගත් දේශපාලන කටයුතුවලට මෙය විශේෂ තත්ත්වයක් දී ඇත.

මේ විශේෂතාවය මෙසේය: එක් අතකින් ජාත්‍යන්තර ධනපති පාතිය සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව නියුණු බද්ධ වෛරයකින් සහ දැඩි සතුරු බවකින් පිරි සිටින අතර එහි ගෙළ මිරිකා දැමීමට ඕනෑම මොහොතකදී වුවද සුදනම් වී සිටීමය. අනිත් අතින්, ජාත්‍යන්තර ධනපති පාතිය විසින් ප්‍රැන්ක් දස කෝටි ගණනක් වියදම් කරමින් මිලිටරි ආක්‍රමණයක් සඳහා කරන ලද සියලු ප්‍රයත්නයන් සම්පූර්ණයෙන්ම වාර්ථ වී ගියේ අදට වඩා එද සෝවියට් ආණ්ඩු බලය දුර්වලවූ සිටි අවධියකදීය, රු. සෝ. පෙ. ස. ජනරජය තුළ රුසියන් ඉඩම් හිමියනට සහ ධනපතිනට සම්පූර්ණ යුද්ධ හමුදා තුබූ අවධියකදීය. සියලු ධනපති රටවල සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව යුද්ධයක් කිරීමට ඇති විරුද්ධත්වය නිර්ධන පාතික විප්ලවීය ව්‍යාපාරයට ඉන්ධන දමමින් සහ සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ ඉතා පුළුල් කොටස්වලට එය විස්තීර්ණ වෙමින් වැඩීමට පටන් ගෙන ඇත. විවිධ අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් අතර වුවමනාවන්ගේ ගැටුම කීවර වී ඇති අතර එය දිනපතාම වැඩීමට පටන් ගෙන තිබේ. නැගෙනහිර රටවල කෝටි සංඛ්‍යාත පීඩිත ජනතාවගේ විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය සුවිශේෂ ජීවයකින් වැඩීමට පටන් ගෙන ඇත. මේ සියලු තත්ත්වයන්ගේ ප්‍රතිඵ-

ලයක් වශයෙන්, සෝවියට් රුසියාවට වඩා ඉතා වැඩි වශයෙන් ශක්තිමත් වූ ජාත්‍යන්තර අධිරාජ්‍යවාදයට එහි ගෙළ මිරිකා දැමීමට නොහැකි වී තිබේ. තාවකාලික වශයෙන් සෝවියට් රුසියාව පිළිගැනීමට හෝ නැති-නම් අධි වශයෙන් පිළිගැනීමට හෝ, එමෙන්ම එයත් සමග වෙළඳ ගිවිසුම් ඇති කැරැ ගැනීමට ජාත්‍යන්තර අධිරාජ්‍යවාදයට සිදු වී ඇත.

සත්තකින්ම ධනවාදී වටකිරීමක් තුළ දීර්ඝ කාලයකට නොවුවද, සෝවියට් ජනරජයේ පැවැත්මට ඉඩ ලබා දෙන ඉතා අස්ථිර සහ සැක සහිත සමතුලිතතාවයක ප්‍රතිඵලයකි මෙය.

2. පංති බලවේගයන්ගේ ජාත්‍යන්තර පෙළ ගැසීම

මේ තත්ත්වය විසින් පහත සටහන් පංති බලවේගයන්ගේ ජාත්‍යන්තර පෙළගැසීමකට තුඩු දී ඇත:

සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව විවෘත යුද්ධයක් ගෙන යාමේ අවස්ථාව අභිමිඳු ජාත්‍යන්තර ධනපති පංතිය, එම යුද්ධය යළිත් පටන් ගැනීමට ඉඩකඩ හා අවස්ථාව ලැබෙන මොහොත පැමිණෙන තුරු බලමින් සහ සුපරීක්ෂාකාරීව සිටී.

සියලු දියුණු ධනපති රටවල නිර්ධන පංතිය, සිය පුරෝගාමී බලඇණිය වූ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ දැනටමත් බිහිකොට ඇත. මේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ වැඩෙමින්, එක්, එක් හැම රටකම නිර්ධන පංතියේ බහුතරය තමන් වෙත දිනා ගනිමින්, ස්ථිර දියුණුවක් ලබමින් සහ පැරණි වෘත්තීය සමිති නිලධාරීන්ගේද අධිරාජ්‍යවාදී වරප්‍රසාදවලින් දුෂණය කරන ලද ඇමෙරිකාවේ සහ යුරෝපයේ කම්කරු පංතියේ ඉහළ තට්ටුවේද බලපෑම විනාශ කරමින් සිටී.

ධනපති රටවල සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ පුරෝගාමී කොටස් නියෝජනය කරන 2 සහ 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයන්² අද ධනවාදයේ ප්‍රධාන බලකොටු බවට පත් වී ඇත්තේය. මන්දයත්, අධිරාජ්‍යවාදී වරප්‍රසාද විසින් ඇති කරන ලද සාපේක්ෂ සුළු ධනවාදී සමාධිය, විප්ලවයක් ඇති වුවහොත්, විනාශ වනු ඇතැයි යන බියෙන් පසුවන, කර්මාන්තමය සහ වාණිජමය කම්කරුවන්ගේ හා කායභාල සේවකයින්ගේ බහුතරය, නැති-නම්, සැහෙන කොටසක් මත ඒවා තවමත් බලපාන බැවිනි. එහෙත් වැඩෙමින් පවතින ආර්ථික අර්බුදය, හැමතැනම ජනතාවගේ පුළුල් කොටස්වල තත්ත්වය වඩාත් අයහපත් කරයි. මෙය සහ ධනවාදය තවදුරටත් ආරක්ෂා වුවොත්, අලුත් අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ ඇතිවීමේ අනිවාර්යතාවය පැන නැගීමක් විසින් එම ආධාරකය ස්ථිර ලෙසම දුර්වල වෙමින් පවතී.

පෘථිවි ගෝලයේ ජනගහනයේ අධි බහුතරය වන යටත් විජිත සහ අර්ධ යටත් විජිතවල වැඩ කරන බහුජනතාව, විශේෂයෙන් රුසියාවේ, තුර්කියේ, පර්සියාවේ සහ චීනයේ විප්ලව විසින් විසිවැනි ශතවර්ෂයේ අවසානයේදී දේශපාලන ජීවිතයේ පිබිදීමකට හසු කරන ලදී. 1914-1918 වසරවල අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය සහ රුසියාවේ සෝවියට් ආණ්ඩු බලය, ලෝක දේශපාලනයේදී සහ අධිරාජ්‍යවාදය විප්ලවවාදී ලෙස විනාශ කරලීමේදී මේ බහුජනතාව ක්‍රියාශීලී සාධකයක් බවට පරිවර්තනය කරන ක්‍රියාදාමය සම්පූර්ණ කරන්නේ, 2 සහ 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයේ නායකයින් ඇතුළු යුරෝපයේ සහ ඇමරිකාවේ උගත් අවර්ධකයින් මෙය දකිමට මුරණ්ඩු ලෙසම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමද නොතකමිනි. බ්‍රිතාන්‍ය ඉන්දියාව මේ රටවල මූලිකත්වය උසුලයි, එහි විප්ලවය සමාජානුකූල ලෙස මුහුකුරා වැඩෙමින් පවතී. එක් අතකින් මෙයට කර්මාන්ත සහ දුම්රිය සේවා නිර්ධන පංතියේ වැඩිමක්ද, අනිත් අතින් වැඩි වැඩියෙන් සංභාරවලටද (අමරිට්සාර්)³ ප්‍රසිද්ධියේදී කස පහර දීමාදියටද ඉදිරිපත් වන බ්‍රිතාන්‍යයින්ගේ මිලේච්ඡ ත්‍රස්තවාදයේ වැඩි විමක්ද මග පාදයි.

3. රුසියාවේ පංති බලවේගයන්ගේ පෙළ ගැසීම

සෝවියට් රුසියාවේ අභ්‍යන්තර දේශපාලන තත්ත්වය නිර්ණය වී ඇත්තේ, ඉතිහාසයේ පළමුවැනි වරට මේ රටේ අවුරුදු කීපයක් තිස්සේ පංති දෙකක් පමණක් ඇතිවීමේ සාධකයෙනි, එනම්, ඉතා යෞවන නමුදු සමකාලීන මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර නිෂ්පාදන කර්මාන්තයක් විසින් අවුරුදු දසක කීපයක් තිස්සේ පුහුණු කරන ලද නිර්ධන පංතියක් සහ රුසියානු ජනගහනයේ අති මහත් බහුතරය වන කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි ජනතාවගෙන.

රුසියාවේ විශාල ඉඩම් හිමියන් සහ ධනපතීන් අතුරුදන් වී නැත. එහෙත් ඔවුන් පංතියක් ලෙස දේශපාලනමය වශයෙන් පූර්ණ උදුරා ගැනීමකට සහ පැහිමකට භාජනය විය. එහෙත් මේ පංතියේ නටබුන් සෝවියට් ආණ්ඩුවේ සේවකයින් අතර සැඟවී සිටී. ඔවුහු සංක්‍රමණිකයින් හැටියට පිටරටවල ඔවුන්ගේ පංති සංවිධානයන් ආරක්ෂා කර ගෙන සිටිති. මොවුහු සංඛ්‍යාවෙන් පසළොස් ලක්ෂයේ සිට විසි ලක්ෂයක් පමණ වෙති. මොවුන්ගේ ධනපති සහ “සමාජවාදී” (එනම්, සුළු ධනවාදී) පක්ෂවලට අයත් පුවත්පත්වල සංඛ්‍යාව 50 කට වඩා වැඩිය, මොවුන්ට යුද්ධ හමුදාවක නස්ටාවශේෂද, ජාත්‍යන්තර ධනපති පංතිය සමග බොහෝ සම්බන්ධකම්ද ඇත්තේය. රුසියාවේ සෝවියට් ආණ්ඩු බලය විනාශ කොට, යළිත් ධනවාදය ගොඩ නැගීම සඳහා මේ සංක්‍රමණිකයෝ හැකි සියලු ශක්තිය යොදා ක්‍රියා කරති.

4. රුසියාවේ නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව

රුසියාවේ අභ්‍යන්තර තත්ත්වය මෙය වන නිසා පාලක පංතිය වශයෙන් ඇගේ නිර්ධන පංතිය ඉදිරියේ ඇති කාර්ය භාරය නම්, ගොවි ජනතාවට නායකත්වය දීමට අවශ්‍ය පියවරයන් නිසි ලෙස කිරණය කිරීම සහ ක්‍රියාවේ යෙදවීමය, ඔවුන් සමග ස්ථිර මිත්‍ර සන්ධානයක් ඇති කර ගැනීම සහ ක්‍රමානුකූල අවධි කීපයක් මගින් මහා පරිමාණ, සමාජවාදී යාන්ත්‍රණ කෘෂිකාර්මයක් දක්වා පරිවර්තනයක් ලබා ගැනීමය. රුසියාවේ නොදියුණුතාවය නිසාත්, හත් අවුරුද්දක අධිරාජ්‍යවාදී සහ රටවැසි යුද්ධයක විපාක වශයෙන් ඇතිවී තිබෙන ඉමහත් විනාශය නිසාත් රුසියාවේ මෙය විශේෂයෙන්ම අසීරු කාර්යයක් වන්නේය. එහෙත් මේ විශේෂිත තත්ත්වයන් හැරුණු විට, සමාජවාදය ඉදි කිරීමේදී සමහරවිට බ්‍රිතාන්‍යයට පමණක් බල නොපාන නමුදු අනිකුත් සියලු ධනවාදී රටවලට මුණ පෑමට සිදු වන ඉතා අමාරු කාර්යයන්ගෙන් එකක් මෙය වන්නේය. කෙසේ වුවද, බ්‍රිතාන්‍යය ගැන සලකා බලන විට පවා, එහි කුලී බදුකාර ගොවීන්ගේ සංඛ්‍යාව ඉතා කුඩා පංතියකින් සමන්විත වන නමුදු බ්‍රිතාන්‍යයේ යටත් විජිතවල කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාව සැබෑ වහල් භාවයකට පත් කර තිබෙන බැවින්, සුළු ධනවාදී ජීවන තත්ත්වයක් ලබා සිටින කම්කරුවන්ගේ සහ කාර්යාල සේවකයින්ගේ ප්‍රතිශතය විශේෂයෙන්ම උසස් බව අමතක නොකළ යුතුය.

එබැවින්, ලෝක නිර්ධන පංතික විප්ලවයේ වර්ධනය එකම ක්‍රියාදාමයක් යන ස්ථාවරය අනුව, රුසියාව දැනට පසු කරමින් සිටින අවධිය ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයක් හැටියට සහ සුළු ධනවාදී පොදු ජනතාව කෙරෙහි රාජ්‍ය බලයේ සිටින නිර්ධන පංතික ප්‍රතිපත්තියේ සන්තෝෂණයක් හැටියට වැදගත් වන්නේය.

5. රුසියානු සෝවියට් පෙඩරල් සමාජවාදී ජනරජයේ නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව අතර ඇති මිලිටරි සන්ධානය

සෝවියට් රුසියාවේ නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව අතර නිසි සබඳකම්වලට පදනම බිහි කරන ලද්දේ 1917-1921 වකවානුවේදී, මුළු මහත් ලෝක ධනපති පංතියේ සහ සියලු සුළු ධනවාදී පක්ෂ (එස්එර් සහ මෙන්ෂෙවික්⁴) වල ආධාරය ඇතිව ආක්‍රමණය පටන් ගත් විට, සෝවියට් ආණ්ඩු බලය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මිලිටරි සන්ධානයක් ඇති කිරීමටත්, එය තහවුරු කිරීමට හා නොබිඳිය හැකි සේ එක් කිරීමටත්

සිදුවූ නිසාය. පංති සටනේ අතිශයින්ම උග්‍ර ආකාරය රටවැසි යුද්ධයය. එහෙත් එය උග්‍ර වන තරමට, සියලු සුළු ධනවාදී මායාමතයන් සහ ප්‍රාග් චිකිත්සාවන් එම යුද්ධයේ ගිනි ජාලාවන් විසින් දවා අළු කිරීමේ වේගය වැඩි වූ තරමට, එය බේරා ගත හැක්කේ නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වයකට පමණක් බවත්, එස්එර් සහ මෙන්ෂෙවිකයින් ඇත්ත වශයෙන්ම ඉඩම් හිමියන්ගේ සහ ධනපතින්ගේ හුදු සේවකයින් පමණක් බවත්, ගොවි ජනතාවගේ ඉතා නොදියුණු කොටස්වලට පවා වඩාත් පැහැදිලි අත්දැකීම් විසින් ඔප්පු කර පෙන්වයි.

එහෙත් නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව අතර මිලිටරි සන්ධානය, ඔවුන්ගේ ස්ථිර මිත්‍ර සන්ධානයේ ඇති වූ සහ අවශ්‍යතාවය නිසා ඇතිවූ ප්‍රථම ආකාරයක් වන අතර ආර්ථික සන්ධානයකින් තොරව, මෙය සති කීපයක් පවා ආරක්ෂා කර ගත හැකි නොවන්නේය. ගොවීන්ට කම්කරුවන්ගේ රජයෙන් සියලු ඉඩම් ලැබුණු අතර, ඉඩම් හිමියන්ට සහ කුලාකයින්ට⁵ විරුද්ධව ඔවුන්ට සියලු ආරක්ෂාව ලැබිණි. මහා පරිමාණ කර්මාන්ත යථා තත්ත්වයකට පත් කරන කුරු කම්කරුවන්ට ගොවීන්ගෙන් ණයට ආහාර නොග ලැබෙන්නට විය.

6. නිර්ධන පංතිය සහ ගොවි ජනතාව අතර නිසි ආර්ථික සබඳතාවලට පරිවර්තනය වීම

සුළු ඉඩම් හිමි ගොවීන් සහ නිර්ධනින් අතර මිත්‍ර සන්ධානය සමාජවාදී ස්ථාවරය අනුව, නිවැරදි සහ ස්ථිර වන්නේ, තමන්ට ලැබෙන ආහාර වෙනුවට, ගොවීන්ගේ පාවිච්චියට සහ ඔවුන්ගේ ගොවිපොළවල් දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය සියලු භාණ්ඩ සැපයීමට සමත් වන ප්‍රවාහනය සහ මහා පරිමාණ කර්මාන්ත සම්පූර්ණයෙන්ම පුනරුත්ථාපනයට පත් කිරීමෙන් පමණකි. රට විනාශයට මුණ පා තිබෙන විට, මෙය එකවර කළ නොහැකිය. සෑහෙන තරම් සංවිධානය කර නොමැති රජයේ, ඉඩම් හිමියන්ට විරුද්ධව විශ්වාස නොකළැකි තරම් දුෂ්කර යුද්ධයක් ගෙන යාම සඳහා ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකි ඉතා හොඳ පියවරය වූයේ අතිරික්තය උදුරා ගැනීමේ ක්‍රමයය. 1920 අස්වැන්න පාලු වීම සහ සත්ත්ව ආහාර හිඟයක් ඇති වීම නිසා, එවකට ඉතා අසීරු දුෂ්කරත්වයකට මුණ පා සිටි ගොවීන්ගේ තත්ත්වය ඛඩාක් අයහපත් විය. මේ නිසා ද්‍රව්‍යවලින් අයබද ගෙවීමකට ක්ෂණික ලෙස පරිවර්තනය වීමක් අනිවාර්ය විය. ද්‍රව්‍යවලින් අයබදු ගෙවීමේ සමකාලීන ක්‍රමය ගොවිජන ජීවිතයෙහි ක්ෂණික ලෙස විශාල වෙනසක් සිදු කරනු ඇත, ඒ අතරම එය වගා බිම්

ප්‍රමාණය විශාල කිරීමටද, වගා ක්‍රම උසස්කිරීමටද උත්තේජනයක් ලබා දෙනු ඇත.

ද්‍රව්‍යවලින් අයබදු අය කිරීම, ගොවියාගේ සියලු අතිරික්ත ධාන්‍ය උදුරා ගැනීමේ සිට කෘෂිකර්මය සහ කර්මාන්තය අතර ක්‍රම නියාමක සමාජවාදී හුවමාරුවක් දක්වා වෙසෙස් බව නියෝජනය කරයි.

7. ධනපති ක්‍රමයට සහ වාසිදීමිච්චලට සෝවියට් ආණ්ඩුවට ඉඩ දිය හැක්කේ කිනම් තත්ත්වයන් යටතේද සහ ඉන් පැන නගින වෙසෙස් බව

ස්වභාවයෙන්ම, ද්‍රව්‍යවලින් අයබදු ගෙවීම යන්නෙහි තේරුම නම්, ගොවියාට සිය කැමැත්ත අනුව, පශ්චාත් අයබදු අතිරික්තය යෙදවීමය. ගොවියාගේ සියලු අතිරික්තයට හුවමාරු වශයෙන් සමාජවාදී කම්හල් වලින් භාණ්ඩ සැපයීමට රජයට පුළුවන්කමක් නැති නිසා මෙම අතිරික්තය වෙළඳාම් කිරීමට ඇති නිදහස, ධනපති ක්‍රමය වර්ධනය කිරීමට ඇති නිදහස ලෙස අවශ්‍යයෙන්ම තේරුම් යයි.

සටහන් කරන ලද සීමා අනුව, කෙසේ වුවද නිර්ධන පංතිය අත ප්‍රවාහනය සහ මහා පරිමාණ කර්මාන්ත සතුව තිබෙන තාක් කල් මෙය සමාජ වාදයට කිසිසේත්ම අවදානමක් නොවන්නේය. එපමණක් නොව, නිර්ධන පංතික රජය විසින් පාලනයට සහ ක්‍රම නියාමයට පත් කරන ලද ධනවාදයේ (එනම්, වචනයේ මෙම අර්ථයෙන් “රාජ්‍ය” ධනවාදී ක්‍රමයේ) වර්ධනය ඉමහත් විනාශයකට පත්වූ සහ නොදියුණු කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රටකට (සත්තකින්ම එක්තරා සීමාවන් තුළ) මෙය වාසි සහගත සහ අවශ්‍ය වන්නේ ගොවිතැනෙහි ක්ෂණික පුනර්ජීවනයක් එය ඉක්මන් කරන බැවිනි. වාසිදීමටද මෙය එලෙසම වඩාත් වැඩියෙන් බලපායි: කිසිවක් විජන සතු නොකර සෝවියට් මහා පරිමාණ කර්මාන්තයේ පුනරුත්ථාපනය සිසු කරවීමෙහි සමත් වන අමතර උපකරණ සහ යන්ත්‍ර ලබා ගැනීම පිණිස සමහර ආකර, කැලෑ පෙදෙස්, බණිප තෙල් ඉල්ලම් ආදිය කම්කරු රජය විසින් විදේශීය ධනපතීන්ට බදු දීමය.

ලබා ගන්නා ඉතා වටිනා ද්‍රව්‍යවලින් කොටසක් වාසි ලබා ගන්නන්ට ගෙවීම, ලෝක ධනපති පංතියට කම්කරු රජය විසින් නිසැක ලෙසම ගෙවන කප්පමක් වන්නේය. මෙය අපේ මහා පරිමාණ කර්මාන්තයේ පුනරුත්ථාපනය සිසු කරවන නිසාත්, කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ තත්ත්වය සෑහෙන තරමින් උසස් කරවන නිසාත්, මේ ගැන කොහෙත්ම අඩු අවධානයක් නොකර, මෙම කප්පම ගෙවීමෙන් අපට ලාභ ලැබෙන බව අප පැහැදිලි ලෙසම වටහා ගත යුතුය.

8. අපේ ආහාර ප්‍රතිත්තියේ සාර්ථකත්වය

සෝවියට් රුසියාව විසින් 1917-1921 වසරවලදී ක්‍රියාවට යොදවන ලද ආහාර ප්‍රතිපත්තිය නිසැක ලෙසම ඉතා රළු, අසම්පූර්ණ එකක් වන අතර එය බොහෝ දුෂ්භවලට මග පෑදීය. එම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට යෙදවීමේදී වැරදි කිපයක්ම සිදු විය. එහෙත් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට, එකල පැවති තත්ත්වයන් යටතේ ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකි එකම ප්‍රතිපත්තිය එය විය. එය ඇත්ත වශයෙන්ම ඓතිහාසික කාර්ය කොටසක් සපුරාලීය: එය විනාශ වූ සහ නොදියුණු රටෙක නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වය බෙරා ගත්තේය. ආහාර ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් යහපත් වූ බවට සැක නැත. අපට පූර්ණ රාජ්‍ය බලය ලැබුණු පළමුවැනි වසරේදී (1918 අගෝස්තු 1 ද සිට 1919 අගෝස්තු 1 ද දක්වා) ධාන්‍ය ප්‍රති කෝටි 11 ක්ද, දෙවැනි වසරේදී ධාන්‍ය ප්‍රති කෝටි 22 ක් සහ තෙවැනි වසරේදී ධාන්‍ය ප්‍රති විසි අට කෝටි පනස් ලක්ෂයක්ද එකතු කර ගැනීමට රජය සමත් විය. දැන් ව්‍යවහාරික පළපුරුද්දක් ලබා ගැනීමෙන් ඉක්බිතිව, ධාන්‍ය ප්‍රති කෝටි 40 ක් (ද්‍රව්‍යවලින් අයබදු ගෙවීම නිසා ප්‍රති කෝටි 24 ක් ලබා ගැනීමට අපි බලාපොරොත්තු වූ) ලබා ගැනීමට අපි ඉදිරිපත් වී ඇති අතර එය බලාපොරොත්තු වූ. සෑහෙන ආහාර තොගයක් සැබවින්ම අප සතුව තිබෙන විට පමණක්, කම්කරු රජයට ආර්ථික වශයෙන් ස්ථිර ලෙස නැගී සිටීමටත්, මහා පරිමාණ කර්මාන්තයේ පුනරුත්ථාපනය සෙමින් දිවද නොකඩවා ලබා ගැනීමටත්, නියම මූල්‍ය ක්‍රමයක් නිර්මාණය කිරීමටත් හැකි වන්නේය.

9. සමාජවාදයේ ද්‍රව්‍යමය පදනම සහ රුසියාව විද්‍යුතන කිරීමේ සැලැස්ම

සමාජවාදයට ක්‍රියා කළ හැකි එකම ද්‍රව්‍යමය පදනම වන්නේ, කෘෂිකර්මය ප්‍රතිසංවිධාන කිරීමෙහි සමත් මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර කර්මාන්තයකි. එහෙත් අපට මේ පොදු තිසිසයට පමණක් සීමා විය නොහැකිය. මෙය වඩාත් සංයුක්ත කළ යුතුය. තක්ෂණිකයේ නවීනතම ජයග්‍රහණ පදනම් කරගත් මහා පරිමාණ කර්මාන්තයක් සහ කෘෂිකර්මය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට සමත් වීම යනු මුළු මහත් රටම විද්‍යුතන කිරීමය. රු. ස. පෙ. සෝ. ජනරජය විද්‍යුතන කිරීම සඳහා එවැනි සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීමේ විද්‍යාත්මක කාර්යය භාර ගැනීමට අපට සිදු විය. අපි එය සම්පූර්ණ කර ඇත්තෙමු. රුසියාවේ ඉතා හොඳ විද්‍යාඥයින්, ඉංජිනේරුවන් සහ කෘෂිකාර්මික ශිල්පීන් දෙසිය දෙනෙකුටත් වඩා වැඩි ගණනකගේ සහාය ඇතිව

මේ කාර්යය සඳහා ඇත්තෙහි, මෙය විශාල වෙළුමක් ලෙස ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ අතර 1920 දෙසැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලද සමස්ත රුසියානු සෝවියට් සභාවල අවමාන සමුළුවේදී මෙය අනුමත විය. මෙම සැලැස්මට ආණ්ඩුවේ අවසාන අනුමැතිය දීමට පෙර, මෙම සැලැස්ම සවිස්තරාත්මක ලෙස පිරික්සීමට භාජනය කිරීම පිණිස විදුලිය බල ඉංජිනේරුවන්ගේ සමස්ත රුසියානු සාකච්ඡාවක් 1921 අගෝස්තු මාසයේදී කැඳවීමට විධි විධාන යොදා ඇත.⁶ විද්‍යුතන කිරීමේ ව්‍යාපාරයේ පළමුවැනි අදියර සපුරාලීමට අවරුදු දහසක් ගතවෙයැයි ගණන් බලා තිබෙන අතර එයට වැඩ කරන දවස් කෝටි 37 ක් පමණ අවශ්‍ය වේ.

1918 දී අපි විදුලිය බල ස්ථාන අටක් (කිලෝවට් 4,757 ක ධාරිතාවක් සහිතව) අලුතින් ඉදි කළෙමු, 1919 මේ සංඛ්‍යාව 36 ක් දක්වා (කිලෝවට් 1,648 ක ධාරිතාවක් සහිතව) වැඩි විය. 1920 මෙය සියයක් දක්වා (කිලෝවට් 8,699 ක ධාරිතාවක් සහිතව) වැඩිවිය.

අපේ විශාල රටට මෙම ආරම්භය විශාල නොවුවද, පටන් ගැනීමක් ඇති වී තිබේ. වැඩ පටන් ගත් අතර එය ස්ථිර ලෙස ප්‍රගමනය වෙමින් පවතී. අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයෙන් අනතුරුව, දසලක්ෂ සංඛ්‍යාත රුසියන් යුද්ධ සිරකරුවන් ජර්මනියේදී සමකාලීන නවීන තාක්ෂණිකය හඳුණා ගත් ඉක්බිතිව, වසර තුනක රටවැසි යුද්ධයේදී දුෂ්කර නමුදු දැඩි අත්දැකීමක් ලබා ගත් ඉක්බිතිව, රුසියානු ගොවියා වෙනත් මිනිසකු බවට පත් විය. කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවීන්ට ධනවාදයේ වහල් භාවයේ සිට සමාජවාදය කරා යනු පිණිස මග පෙන්විය හැක්කේ නිර්ධන පංතියේ නායකත්වයට පමණක් යන්න හැම මසක් පාසාම ඔහු වඩාත් පැහැදිලි ලෙසත්, දීප්තිමත් ලෙසත් දකී.

10. ප්‍රාග්ධනයේ මිතුරන් හැටියට “පිරිසුදු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ”, දෙකේ හා දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරවල, සමාජවාදී-විප්ලවවාදීන් සහ මෙන්ෂෙවිකයින්ගේ ක්‍රියා කලාපය

නිර්ධන පංතික ආඥාදයකත්වය යනු පංති සටන නිමාවට පත්කළැයි කියන අර්ථයක් නොදෙන අතර එය අලුත් ආකාර සහ අලුත් අවි යොදා දීමටම කරගෙන යාමක් වන්නේය. පංති තිබෙන තාක් කල්, එක් රටක බලයෙන් තොරපා දමනු ලැබූ ධනපති පංතිය, ජාත්‍යන්තර පරිමානයක් මත සමාජවාදයට විරුද්ධව ගසන ප්‍රභාරය දස ගුණයකින් උග්‍ර කරන තාක් කල් නිර්ධන පංතික ආඥාදයකත්වය අවශ්‍ය වන්නේය. සංක්‍රාන්තික කාලයේදී කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි පන්තිය එක්තරා වැනෙන සුලු බව-

කට මුණ පානු ඇත. සංක්‍රාන්තියේ අමාරුකම්ද ධනපති පංතියේ බලපෑමද නිසා අනිවාර්ය වශයෙන් මේ බහු ජනතාවගේ මනෝභාවය වරින් වර වෙනස් වනු ඇත. දුර්වල වන සහ තම පංතියේ ජීවමය පදනම වන මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර කර්මාන්තය විනාශවීම නිසා එක්තරා දුරකට විපත්ති-වීමකට භාජනය වන නිර්ධන පංතියට, මෙම වැනෙන සුලු භාවය නො-තකා, අල්ලා ගෙන සිටීමට සහ ප්‍රාග්ධනයේ වියගහෙන් ශ්‍රමය මුදවා ගැනීමේ ඉතා අමාරු නමුදු අති උත්කෘෂ්ට ඓතිහාසික කාර්යය ජයග්‍රහණය දක්වා ගෙනයාමට සිදුවී ඇත.

සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂ, එනම් දෙකේ සහ දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තර වලට අනුබන්ධිත, රුසියාවේ නියෝජනය කරනු ලබන එස්එච් (“සමාජවාදී-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී”) සහ මෙන්ෂෙවික් පක්ෂ විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති සුළු ධනපති පංතියේ වැනෙන සුලු භාවයේ දේශපාලන ප්‍රකාශයකි. දැන් මේ දේශපාලන පක්ෂවල ප්‍රධාන කාර්යාල සහ පුවත්පත් පිහිටා ඇත්තේ විදේශවලය. මේවා දැන් මුළු මහත් ධනපති ප්‍රතිවිප්ලවය සමඟ එක්වී ඇති අතර එයට අවංකව සේවය කරති.

“කැඩෙට්” (“ව්‍යවස්ථාදයක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ”) පක්ෂයේ⁷ නායක මිල්යුකොව්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් රුසියානු විශාල ධනපති පංතියේ කපටි නායකයෝ මේ සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ, එනම් එස්එච්වරුන්ගේ සහ මෙන්ෂෙවිකයින්ගේ මේ ක්‍රියා කලාපය ඉතා පැහැදිලි ලෙසත්, නියත ලෙස සහ විවෘත ලෙසත් තක්සේරු කර ඇත්තාහ. මෙන්ෂෙවිකයින්, එස්එච්වරුන් සහ ප්‍රතිවිප්ලවීය සුදු ආරක්ෂක හටයින් සිය බල මුලු සමඟි කළ ක්‍රෝන්ෂ්ටාඩ්ට් කැරැල්ලේදී⁸ “බොල්ෂෙවික්-වරුන් රහිත සෝවියට් සභා” නැමැති උද්යෝග පාඨයට මිල්යුකොව් පක්ෂ බව ප්‍රකාශ කළේය. මෙම සංකල්පය වඩාත් විස්තර කරමින් ඔහු එස්එච් හා මෙන්ෂෙවික් පක්ෂවලට “එවැන්නක් සඳහා වෑයම් කරන ලෙස” ලියුවේය (පැරිසියේ ‘පස්ලේදීනියෙ නෝවොස්කි’⁹ වලින් ‘ප්‍රාවිද්’ අංක 64, 1921 උපුටා ගත්තාය). මන්දයත්, බොල්ෂෙවික්වරුන්ගෙන් පළමුවෙන් රාජ්‍ය බලය උදුරා ගැනීමේ කායඤ්ඤා භාරය ඔවුන් පිට පැවරී තිබෙන බැවිනි. සියලු විප්ලවවලින් උගන්වා තිබෙන පාඩම, එනම් සුලු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් පාලන බලය අල්ලා ගෙන සිටීමෙහි අසමත් බවත්, ඔවුන් හැමදම ධනවාදී ඒකාධිපතිත්වයට ආවරණයක් ලෙස ක්‍රියා කර තිබෙන බවත්, ධනවාදයේ පූර්ණ පාලන බලයට එය පිය ගැටයක් බවත් මහා ධනපති පංතියේ නායක මිල්යුකොව් නිවැරදි ලෙස තක්සේරු කළේය.

රුසියානු නිර්ධන පංතික විප්ලවය යළි යළිත්, 1789-1794 සහ 1848-1849 පාඩම සහ 1884 දෙසැම්බර් 11 ද බෙබෙල් යැවූ ලිපියක් මගින් ප්‍රෙඩරික් එංගල්ස් කළ ප්‍රකාශනයද සනාථ කරයි. මේ ප්‍රකාශනය මෙසේය:

“... පිරිසුදු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය... විප්ලවීය මොහොත එළැඹී විට, කෙටි කාලීන තාවකාලික වැදගත්කමක් දරන්නේ... මුළු මහත් ධනපති පංතියේ සහ රදළ ආර්ථිකයේ පවා අවසාන ප්‍රධාන ආරක්ෂාව මෙහි... ඒ අනුව 1848 මාර්තු සහ සැප්තැම්බර් කාලය තුළදී, මුළු මහත් රදළ-නිලධාරී ජනතාව, ලිබරල්වාදීන් ශක්තිමත් කළේ විප්ලවීය බහු ජනතාව පාගා දමනු පිණිසය ... කෙසේවුවද අර්බුදය දවසේත්, අර්බුදයට පසු දවසේදීත් අපේ එකම පසම්තුරා වන්නේ පිරිසුදු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වටා කාණ්ඩ ගැසෙන මුළු මහත් ප්‍රතිශාමීත්වයය. මා සිතන හැටියට මෙය අමතක නොකළ යුතු දෙයකි” (‘කොමියුනිස්ට්වෙස්කි ත්රුද්¹⁰ පුවත්පතේ, අංක 360, 1921 ජූනි මස 9 ද, රුසියන් බසින් පළවිය. වි. අදෙරාත්ස්කි සහෝදරයා විසින් ලියන ලද “මාක්ස් සහ එංගල්ස් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැන” නැමැති ලිපිය. ප්‍රෙඩරික් එංගල්ස් විසින් ලියන ලද *Politisches Vermächtnis, Internationale Jugend Bibliothek, Nr. 12, Berlin, 1920, S. 19.* ජර්මන් බසින් පළ විය).¹¹

මොස්කව්, ක්‍රෙම්ලිනය,
1921 ජූනි 13

කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ මුද්‍රණ අංශය විසින් 1921 දී මොස්කව් නගරයේ වෙනම පොත් පිටවක් වශයෙන් පළ කරන ලදී

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 44, පිටු 3-12

2

කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුවට ඉදිරිපත් කරන ලද උපක්‍රම පිළිබඳ කෙටුම්පත් තීසියයේ සටහන් ග්‍රිගෝරි සිනෝවියෙව්ට ලිපියකි¹²

මෙහි හරය නම් ලෙව් දේශපාලනමය වශයෙන් ඉතා බොහෝ දේවලදී නිවැරදි වීමය. සංවේගයකට මෙන් විනය කඩ කෙරෙන පියවරයන් කීපයක්ම ගත් නිසා පක්ෂය ඔහු තෙරපා දමා ඇත.

තාල්හයිමර්ගේ සහ බෙලාකුන්ගේ තීසිය දේශපාලනමය වශයෙන් සාවද්‍යා වේ. එහි වාග් පාය දෙඩවීමක් සහ වාමවාදයට ඉහි පැමක් ඇත.

රාදෙක් වැනෙන්නට වූ අතර “වම්මුන්ගේ” මුග්ධ ක්‍රියාවලට වාසි කීපයක්ම දීමෙන් ඔහුගේ මුල් කෙටුම්පත ඔහු නරක් කළේය. ඔහුගේ පළමුවැනි “වාසිදීම” ඉතා හොඳින් කැපී පෙනෙයි: “Umgrenzung der Fragen”* නමැති ඔහුගේ තීසියයේ පළමුවැනි ඡේදයේ ඊට පෙර මෙසේ සටහන් වී තිබිණි: “(කොමියුනිස්ට්වාදී මූලධර්ම සඳහා) කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනාගැනීමය” (මතක තබා ගන්න). එය මෙසේ නිවැරදි කෙරිණි (Verballhornt* “කම්කරු පංතියේ සමාජයික වශයෙන් තීරණාත්මක කොටස් දිනාගැනීමය”).

මුතු ඇටයකි! මෙවැනි සන්දර්භයකදී “කොමියුනිස්ට්වාදයේ මූලධර්ම සඳහා” නියම ලෙසම කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනාගැනීමේ අවශ්‍යතාවය මෙහිදී දුර්වල කිරීම වූකලී ඉමහත් අමන ක්‍රියාවකි.

පාලන බලය දිනා ගැනීම සඳහා නියමිත කොන්දේසි යටතේ (කොමියුනිස්ට්වාදයේ මූලධර්ම සඳහා කම්කරු පංතියේ බහුතරය ඒ වන විටත් දිනාගැනීම ඇතුළුව) කම්කරු පංතියේ සමාජයික වශයෙන් තීරණාත්මක කොටස්වල බහුතරය විසින් තීරණාත්මක ස්ථානයේදී ගසන ප්‍රභාරයද අවශ්‍ය වෙයි.

කොමියුනිස්ට්වාදයේ මූලධර්ම සඳහා කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනාගැනීම පිළිබඳව කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ පොදු කර්තව්‍යයන් ගැන පළමුවැනි ඡේදයේ සටහන්, කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනාගැනීම නැමැති අවශ්‍යතාවයේ ස්ථාවරය දුර්වල කිරීම සඳහා මේ ලෙස වෙනස් කිරීම Verballhornen — බෙලා කුන්ගේ සහ තාල්හයිමර්ගේ අවින්තන භාවය පිළිබඳ ආචර්ණ කල්පිත නිදර්ශනයකි. (ඔවුන්ගේ ස්ථාවරය ගම්හීර වුවද ඇත්ත වශයෙන්ම එය වැද ගැම්මකට නැති දෙයකි.) එමෙන්ම රාදෙක්ගේ හදිසි නැමෙන සුලු භාවයද පෙන්වයි.

රාදෙක්ගේ තීසිය ප්‍රමාණයට වඩා දිගු විය, පදනම් විරහිත, දේශපාලනමය මධ්‍යම කේන්ද්‍රයක් රහිත විය. රාදෙක් තවත් එය දිය කර, වෙරිමත් වූවකු සේ අයහපත් කළේය.

කුමක් කරමුද? මම නොදනිමි. කාලය සහ වැඩ කටයුතු ඉමහත් ලෙස අපතේ ගොස් තිබේ.

විවෘත සටනකට සමුළුවේදී ඔබ සුදනම් නැති නම් මම මෙසේ යෝජනා කරමි:

- 1) තාල්හයිමර්ගේ සහ බෙලා කුන්ගේ තීසිය මූලික වශයෙන් සාවද්‍ය

* — “ප්‍රශ්නවල කවය විග්‍රහ කිරීම”. — සංස්කාරක
* — (යහපත් කිරීම —) වැරදි හරි ගැස්වීමේ නාමයෙන් එය තවත් අයහපත් කිරීම.

දා බව, නියත වන්දයකින් අදම (ඔබ අදම මූලික දේ ගැන තීරණය කළ යුතුයැයිද, පමාවීම යුතු නැතැයිද බුහාරින් කියා සිටින නිසාය: කල් දැමීම යහපති) පරාජය කොට මූලික ප්‍රශ්නය තීරණය කිරීම. ඒ සියල්ල වාර්තා ගත කිරීම. එසේ නොකර වාසිදීමට ඉදිරිපත් වන්නේ නම් හැම දෙයක්ම විනාශ කරනු ඇත.

2) මා විසින් නිදසුනක් වශයෙන් උපුටා දක්වූ සංසෝධනවලින් යහපත් නොකරන ලද රාදෙක්ගේ ප්‍රථම කෙටුම්පත පදනම හැටියට ගැනීම.

3) එම තීරණය ඇට රහිත වීම වළක්වාලනු වස් (එය කළ හැකි දෙයක් නම්!) එය කෙටි කොට එය හරිගැස්සීම සඳහා පුද්ගලයින් 1-3 ට භාර දීම. පහත සටහන් කරුණු ප්‍රධාන සංකල්පය හැටියට පැහැදිලි ලෙසත්, ස්ථිර ලෙසත්, දෙගිඩියාවෙන් තොරවත් කුළු ගැන්වීම:

කොමියුනිස්ට් පක්ෂ විසින් (කම්කරු පංතියේ) බහුතරය මෙතෙක් කිසිම තැනෙක දිනා ගෙන නැත: මෙය සංවිධානාත්මක නායකත්වය සඳහා පමණක් නොව, කොමියුනිස්ට්වාදයේ මූලධර්ම සඳහාත්ය. මෙය හැම දෙයකම පදනමය. ඒකීය ප්‍රබුද්ධ උපක්‍රමයේ මෙම පදනම. “දුර්වල කිරීම” සාපරාධී ලිහිල් අදහසකි.

ඒ අනුව මෙසේය: යුරෝපයේ පුපුරන සුලු ද්‍රව්‍යයන්ගේ අති මහත් බහුලත්වය පවතින නිසා ඉතා ඉක්මණින් විප්ලවවාදී පිරිමිවල හැකියාවක් ඇත. ඉතා විශේෂ අවස්ථාවකදී පමණක් කම්කරු පංතියේ ලෙහෙසි ජයග්‍රහණයක හැකියාවක් පවතී. එහෙත් කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රම එම හැකියාව මත ගොඩ නැගීම මුග්ධ ක්‍රියාවකි. ප්‍රචාරක අවධිය අවසන් වී, ක්‍රියාකාරීත්වයේ අවධිය ආරම්භ වී ඇතැයි ලිවීමත්, ඒ ගැන සිතීමත් මුග්ධ මෙන්ම භානිදයක වන්නේය.

නොසැළී සහ ක්‍රමානුකූලව කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනාගැනීම මත කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රමය ගොඩනැගිය යුතුය. ප්‍රථම කොටම පාරණි වෘත්තීය සමිති තුළ මෙය කළ යුතුය. එවිට අපි සිද්ධීන්ගේ ඕනෑම ප්‍රවර්තනයකදී අඩුවැඩි වශයෙන් ජය ගනිමු. එහෙත් සිද්ධීන්ගේ සුවිශේෂ වාසනාවන් ප්‍රවර්තනයකදී කෙටි කාලයකදී ජය ගැනීමට ඕනෑම මෝඩයකු වුව සමත් වනු ඇත.

ඒ අනුව මෙසේය: “විවෘත ලිපියේ” උපක්‍රමය හැම තැනම අතිවාර්ය වේ. එය රිපු ලෙසත්, ස්ථිර ලෙසත්, පැහැදිලි ලෙසත් කිව යුතුය, මන්දයත් “විවෘත ලිපිය” අරබයා වැනෙන්නට වීම අධි භානිදයක, අධි අවඥ සහගත, අධි ව්‍යාප්තීක¹³ දෙයක් වන බැවිනි. වැරදි සහවාලීමෙන් වැඩක් නොවේ. “විවෘත ලිපිය” පිළිබඳ උපක්‍රමයේ අතිවාර්යතාවය වටහා නොගත් හැම දෙනාවම කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ කෙවැනි සමුළු-

වෙන් ඉක්බිතිව මසකට නොඅඩු කාලයක් තුළදී කොමියුනිස්ට්වාදී ජාත්‍යන්තරයෙන් නෙරපා දැමිය යුතුය. KAPD* පක්ෂව වන්දය දීමෙන් මා කළ වරද දැන් මට පැහැදිලිව පෙනේ. එය ඉතා ඉක්මණින් හා පූර්ණ ලෙස නිවැරදි කළ යුතුය.

රාදෙක් මෙන් දැනීමේ වෘක්ෂය ඔස්සේ වින්තනය විසුරුවා හැරීමට වඩා “විවෘත ලිපියේ” මුළු පෙළ පරිවර්තනය කිරීම (ජර්මන් බසින් මුළු පෙළ පළ කිරීම) සහ එහි හරය පීරණ කරවීම සහ නිදසුනක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම.

උපක්‍රම පිළිබඳ පොදු යෝජනාව මම මෙයින් සීමා කිරීමට අදහස් කරමි.

අවශ්‍ය ගැමීම ඇතිවන්නේ එවිටය. මධ්‍යම වින්තනය පැහැදිලි වනු ඇත. එවිට දියාගු බව අහෝසි වෙයි. හැම කෙනෙකුටම තමාට රිසි පරිදි (රාදෙක්ගේ පෙළෙහි මෙන්) කියවීමේ හැකියාව අහෝසි වනු ඇත.

එවිට රාදෙක්ගේ මූලික කෙටුම්පත සතර ගුණයකට වඩා නොඅඩුව කෙටි වනු ඇත.

තීර්ථය වෙනුවට කුඩා පොත් ලිවීම සහ ඒවා ඡන්දයට ඉදිරිපත් කිරීමට කාලය එළැඹ තිබේ. අප අතර මත හේදයක් නොතිබුණද එම ක්‍රමය අනුව තනි වූ වැරදි වළක්වාලිය නොහැකිය. ඇට රහිත වූ විට සහ තර්කයට භාජනය වූ විට, විශාල වැරදිවලට වැටෙන අතර මුළු මහත් කාර්යයම අයහපත් කරන්නෙමු.

ඉන් අනතුරුව ඔබට ඒ ගැන ඇති වේදනාව වැඩි නම්, එවැනි උපක්‍රමයක පදනම අනුව, පෞද්ගලිකව, නිදසුනක් වශයෙන්, මූලධර්මයක් ලෙස නොව, එනම් නිදසුනක් වශයෙන් යම්, යම් දේ, අමතරව අතිරේක වශයෙන් එකතු කළ හැකිය. තවදුරටත් මෙසේය.

සෙරාට් සහ ලෙව් එකම “අවස්ථාවාදයකට” ගොනු කිරීම අමතා කමෙකි. සෙරාට් වරද කරුවෙකි. කුමක් සඳහාද? ඉතාලි ප්‍රශ්නය අරබයා මිස පොදු උපක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී නොවන බව ස්ථිර ලෙසත්, පැහැදිලි ලෙසත් කිව යුතුය. කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගෙන් කැඩී යාමත්, ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන් සහ ධුරාවි කල්ලිය අස් නොකිරීමත් ඔහු කළ වරදය. ඉතාලියානු සහෝදරවරුනි, ඔබ මෙය ඉටු නොකරන තුරු ඔබ කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයෙන් පිටත සිටිනු ඇත. අපි ඔබ නෙරපා දමන්නෙමු.¹⁵

ඉතාලි කොමියුනිස්ට්වරුන්ට බැරෑරුම් උපදෙසකි, එමෙන්ම ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලීමකි. සෙරාට්වාදී කම්කරුවන්ගේ බහුතරය ඔබ වෙතට

*KAPD — ජර්මනියේ කොමියුනිස්ට්වාදී කම්කරු පක්ෂය. — අනුවාදක

දිනාගැනීම පිණිස ඔබ ස්ථිර ලෙසත්, ඉවසිලි සහගතවත්, දක්ෂ ලෙසත් ක්‍රියා කිරීමට සමත් වන තුරු පුරාපේරු කම් නොකරන්න, වාමවාදය සමග ක්‍රියා නොකරන්න. "Fall Levi"* පොදු උපක්‍රමය අනුව නොවේ, පර්මන් ප්‍රශ්නය අනුව Märzaktion** පිළිබඳව අගැයීම අනුවය. බ්‍රාන්ද්ලර් මෙසේ පවසයි: අපි ආරක්ෂක ක්‍රියාවල යෙදුනෙමු. ආණ්ඩුව ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියා කළේය.

එය සත්‍යයක් ලෙස ගනිමින් එය නිවැරදි බව සලකමු.

ඒ අනුව එළඹිය යුතු නිගමනය කුමක්ද?

1) ප්‍රහාරයක් ගැන කළ කැගැසීම් සියල්ල සාවද්‍යය, එමෙන්ම මුග්ධය. එසේ වුවද ඒවා බොහෝ විය.

2) කොමියුනිස්ට්වාදයේ කුඩා බල කොටුව (මේ පෙදෙසේ ඒ වන විටත් බහුතරය කොමියුනිස්ට්වාදීන් අතට පත් වී තිබිණි) ඇද දැමීමේ අභිප්‍රායයෙන් ආණ්ඩුව ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියා කළ නිසා පොදු වැඩ වර්ජනයකට ආයාචනය කිරීම වැරදි උපක්‍රමයක් විය;

3) අනාගතයේදී මෙවැනි වැරදිවලින් වැළකීම අවශ්‍ය වේ. දක්ෂිණාංශිකයින්ගේ කපටි ප්‍රයෝගය නිසා රටවැසි යුද්ධයේදී 20,000 ක් කම්කරුවන් මරුමුවට පත්වූ බැවින් පර්මන්ගේ තත්ත්වය විශේෂය;

4) "කොල්ලයක්" විශේෂයෙන් "බකුනින්වාදී කොල්ලයක්" ලෙස ආරක්ෂකවාදය නම්කිරීම (බ්‍රාන්ද්ලර් මෙසේ පවසයි: දසලක්ෂයකි. ඔහු බොරු නොකියතිද? අනිශ්චයාත්කියට නගා නැතිද? ප්‍රදේශ හා නගර අනුව සංඛ්‍යාත නැත්තේ මන්ද???) වරදට වඩා අයහපත් දෙයකි, එය විප්ලවවාදී විනය උල්ලංඝනය කිරීමකි. එයට ලෙව් මෙසේද එකතු කළේය: තවත් යම්කිසි උල්ලංඝනය කිරීමය (ස්ථිර ලෙස, අධි ප්‍රවේසමකින් ඒවා නම් කළේය). එසේ නම්, දඩුවම් ලැබීමට සුදුසුකම් ලබා ඇත. නෙරපා හැරීමෙන් දඩුවම් කිරීම කාර්යයට ගැළපෙයි.

නෙරපා දැමීමේ කාලය නම් කළ යුතුය, යටත් පිරිසෙයින් හයමසක් වත් විය යුතුය. අනතුරුව ඔහුට පක්ෂයට බැඳීමට ඉල්ලා සිටීමට අවසර දිය යුතුය. මේ කාලය තුළදී ඔහු ලැදිව කටයුතු කරති නම්, ඔහු පක්ෂයට යළිත් ගත යුතු බවට කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය උපදෙස් දෙයි.

බ්‍රාන්ද්ලර්ගේ පොත් පිටි හැරුණු විට මම වෙනත් දේ නොකියැවීමි. මෙය මා ලියන්නේ ලෙව් සහ බ්‍රාන්ද්ලර්ගේ පොත් පිටි පදනම් කර ගෙනය. බ්‍රාන්ද්ලර් එක් දෙයක් ඔප්පු කරයි (එය ඔප්පු කරන්නේ නම් පමණකි): Märzaktion "බකුනින්වාදී කොල්ලයක්" නොවීමත්, (මෙ-

* — ලෙව් සිද්ධිය. — සංස්කාරක
 ** — මාර්තු ක්‍රියාකාරිත්වය. — සංස්කාරක

වැනි දෙස් පැවරීමක් නිසා ලෙව්ව නෙරපා දැමිය යුතුය), විප්ලවවාදී කම්කරුවන් ලක්ෂයකගේ විරෝධර ආරක්ෂක සටන් විමත් ගැන. එහෙත් මෙය කොතරම් විරෝධර වුවද, 1919 ජනවාරි සිට කම්කරුවන් විසි දහසක් ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියා අනුව මරා දැමූ ආණ්ඩුවල ප්‍රකෝපකාරිත්වයට, එක් කුඩා පෙදෙසක පමණක් නොව, මුළු මහත් රටමට බහුතරය කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට පක්ෂ වන තුරු, හසුවිය යුතු නැත.

((1917 ජූලි මස දවස්¹⁷ බකුනින්වාදී කොල්ලයක් නොවීය. මෙවැනි තක්සේරුවක් නිසා අපි පක්ෂයෙන් අස්කර දමන්නෙමු. ජූලි මස දවස් විරෝධර ප්‍රහාරක දවස් විය. අප එළඹුණු නිගමනය මෙසේය: මිළහ ප්‍රහාරය අපි අකාලයේ ආරම්භ නොකරමු. Märzaktion හි හරය නම් අකාලයේ සටනට මුහුණ පෑමය. කොල්ලයක් නොව, ලක්ෂ ගණනකගේ විරත්වය නිසා මෘදු වරදකි.))

ෂ්මෙරාල් ගැන ලියවිලි 2-3 වත් සොයා ගත නොහැකිද?

හැම රටක් ගැනම ලියවිලි දෙකක් බැගින් හෝ (පිටු 2-4 බැගින් යුත්) කොමිනිස්ට්වරය සඳහා මුද්‍රණය කිරීම පාපයක් නොවේ.

ෂ්මෙරාල් ගැනත්, ෂ්ට්‍රාස්සෙර් ගැනත් ඇති කරුණු මොනවාද?

ප්‍රධාන දෙයක් ගැන අමතක නොකරන්න: "බලාපොරොත්තුවේ පක්ෂයට" සම්බන්ධ රාදෙක්ගේ ප්‍රථම නීසියයේ ඇති හැම දෙයක්ම, කපා හැරීම. එය විවේචනයට හසු කරන හැම දෙයක්ම කපා හැරීම.¹⁸

බල්ගේරියාව, සර්බියාව (යුගොස්ලාවියාව?) සහ වෙකොස්ලොවේකියාව ගැන ප්‍රශ්නය: මූර්ත ලෙසත්, විශේෂ පැහැදිලිතාවයකින් සහ ස්ථිර ලෙසත් මේ රටවල් ගැන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

මේ ගැන අප අතර එකඟතාවයක් නැති නම්, දේශපාලන මණ්ඩලය කැඳවන ලෙස මම යෝජනා කරමි.

1921 ජූනි 10 ද
ලෙනින්

ප්‍රථම වරට වී. අයි. ලෙනින්ගේ සම්පූර්ණ කෘති වල 5 වැනි මුද්‍රණයේ 52 වෙළුමෙහි 1965 දී පළ විය

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 52, පිටු 265-269

කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රමවලට පක්ෂව කළ කතාව
 ජූලි 1

සහෝදරවරුනි, ආත්මාරක්ෂාව සඳහා සීමා වීමට මට සිදුවීම ගැන මම මහත්සේ කනගාටු වෙමි. (සිතා.) මා මහත්සේ කනගාටු වන බව කියන්නේ, මන්දයත් තෙරවිනි සහෝදරයාගේ කතාවට සවන් දී, නියෝජිත මණ්ඩල තුනක් විසින් ගෙනෙන ලද අතුරු යෝජනාව දැනගත් නිසාය. මා බොහොම කැමතියි. ප්‍රභාර ගැසීමේ තත්ත්වයක්¹⁹ ගැනීමට, මන්දයත් ඇත්ත වශයෙන්ම තෙරවිනිගේ සහ මේ නියෝජිත මණ්ඩල තුනේ අදහස්වලට විරුද්ධව ප්‍රභාරයක් අවශ්‍ය බැවිනි. සමුළුව මෙවැනි වැරදිවලට විරුද්ධව, මෙවැනි “වාමාංශික” මෝඩකම්වලට විරුද්ධව දැඩි ප්‍රභාරයක් ආරම්භ නොකරන්නේ නම්, මුළු මහත් ව්‍යාපාරයම විනාශ වනු ඇත. මෙය මගේ ගැඹුරු වැටහීම වන්නේය. එහෙත් අපි සංවිධානාත්මක සහ විනයානුකූල මාක්ස්වාදීන් වෙමු. පෞද්ගලික සහෝදරවරුන්ට විරුද්ධව කරන කතා නිසා අපි සැඟිමකට පත් නොවමු. රුසියානුන් වන අපි මේ වාමාංශික වාග් පාඨ නිසා දැනටමත් අධික ලෙස වෙහෙස වී සිටිමු. අපි සංවිධානයේ මිනිසුන් වමු. අපේ සැලැස්මයන් ඇති කිරීමේදී අප සංවිධානාත්මක ලෙස එය ආරම්භ කළ යුතු අතර නිවැරදි ප්‍රතිපත්තිය සොයා ගැනීමට අප වැයම් කළ යුතුය. අපේ තිසිස සම්මුතියක් බව සත්තකින්ම රහසක් නොවේ. එසේ නොවිය යුත්තේ මන්ද? දැනටමත් සිය තෙවැනි සමුළුව කැඳවූ කොමියුනිස්ට්වරුන් අතර ස්ථිර මූලික ප්‍රතිපත්ති පිළියෙළ කිරීමෙන් අනතුරුව සමහර තත්ත්වයන් යටතේ සම්මුති ඇති වීම අවශ්‍ය වන්නේය. රුසියන් නියෝජිත මණ්ඩලය විසින් පිළියෙළ කරන ලද අපේ තිසිස අති මහත් සැලකිල්ලකින් යුතුව අධ්‍යයන කොට, පිළියෙළ කරනු ලැබූ අතර විවිධ නියෝජිත මණ්ඩල සමග කරන ලද දීර්ඝ තර්ක සහ රැස්වීම්වල ප්‍රතිඵලය වන්නේය. මේ තිසිස කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ මූලික ප්‍රතිපත්ති පිහිටුවාලීමට යොමු වී තිබෙන අතර පක්ෂයේ සැබෑ මධ්‍යගතවාදීන් අප විසින් හුදු වාරිත්‍ර වශයෙන් හෙළ දුටුවා පමණක් නොව ඔවුන් පක්ෂයෙන් තෙරපා දමනු ලැබූ පසුව දැන් විශේෂයෙන් ඒවා අවශ්‍ය වී ඇත. මේවා සත්‍ය කරුණුය. මේ තිසිසවලට පක්ෂව මා නැගීමට සිටිය යුතුය. දැන් තෙරවිනි ඉදිරියට විත්, මධ්‍යගතවාදීන්ට විරුද්ධව අප දිගටම සටන් කළ යුතු යැයි කියන විට, මේ සටන කරගෙන යන්නේ කෙසේදැයි අපට කියන විට, මේ අතුරු යෝජනා කිසියම් නියමිත උපනති-

යක් නියෝජනය කරන්නේ නම්, මේ උපනතියට විරුද්ධව නිර්දය සටනක් කළ යුතු බව මම කියමි, මන්දයත් එසේ නැති නම් කොමියුනිස්ට්වාදයත්, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයත් අහෝසි වී යන බැවිනි. මෙම අතුරු යෝජනාවලට පර්මන් කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂය අත්සන් නොකිරීම මගේ මවිනයට හේතු විය. (සිතා.) තෙරවිනි පක්ෂපාත වන සහ ඔහුගේ අතුරු යෝජනාවෙන් කියැවෙන දෙයට සවන් දෙන්න. ඒවා පටන් ගන්නේ මෙසේය: “පළමුවැනි පිටුව, පළමුවැනි කොළමේ, 19 වැනි පේලියේ “බහුතරය” නැමැති වචනය කපා හැරිය යුතුය.” බහුතරය! එය අති භයානකය! (සිතා.) තවදුරටත් මෙසේය: “මූලික යෝජනා” නැමැති වචන වෙනුවට, “අරමුණු” නැමැති වචනය යෙදිය යුතුය. මූලික යෝජනා සහ අරමුණු එකිනෙකට වෙනස් දේවල්ය. අරමුණු අනුව අරාජිකවාදීන් පවා අප සමග එකඟ වනු ඇත. මන්දයත් ඔවුන් පවා සුරාකෑම සහ පංති හේදය නැති කරලීමට පක්ෂ බැවිනි.

මම මගේ ජීවිත කාලය තුළදී අරාජිකවාදීන් කීප දෙනෙකු සමග කතා කර ඇත්තෙමි. එසේ වුවද මම ඔවුන් බොහෝ දෙනෙකු දක ඇත්තෙමි. සමහර විට අරමුණු අනුව ඔවුන් සමග එකඟත්වයකට එළැඹීමට මම සමත් වීමි, එහෙත් ප්‍රතිපත්ති අනුව එවැන්තක් කොහෙත්ම ඇති නොවීය. ප්‍රතිපත්ති වූකලී අරමුණක්, වැඩපිළිවෙළක්, උපක්‍රමයක් හෝ න්‍යායයක් හෝ නොවන්නේය. උපක්‍රම සහ න්‍යායයන් ප්‍රතිපත්ති නොවේ. ප්‍රතිපත්ති අනුව අප අරාජිකවාදීන්ට වඩා වෙනස් වන්නේ කෙසේද? කොමියුනිස්ට්වාදයේ ප්‍රතිපත්ති අඩංගු වී ඇත්තේ නිර්ධන පංතික ආඥායකත්වය පිහිටුවාලීම සහ සංක්‍රාන්තික කාල පරිච්ඡේදයේදී රාජ්‍ය බලාත්කාරය පාවිච්චි කිරීම තුළය. කොමියුනිස්ට්වාදයේ ප්‍රතිපත්ති එසේ වුවද එහි අරමුණ එය නොවේ. මෙම යෝජනාව ඉදිරිපත් කළ සහෝදරවරු වරදක් කර ඇත්තෘණ.

දෙවැනිව, මෙහි මෙසේ සටහන් වී ඇත: “ “බහුතරය” නැමැති වචනය කපා හැරිය යුතුය”. මුළු කොටසම කියවන්න:

“විප්ලවවාදී හැඟීමක් අනුව, රටවල් ගණනාවකම වාස්තවික තත්ත්වය උග්‍රවී තිබෙන කොන්දේසි යටතේදී සහ කොමියුනිස්ට් බහුජන පක්ෂ ගණනාවක්ම සංවිධානය කර තිබෙන විටදී, මේවා, අතීයම් වශයෙන් සිය නියම විප්ලවවාදී අරගලවලදී කම්කරු පංති බහුතරයේ නායකත්වය සැබවින්ම සිය තට ගෙන නැති විටදී, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව උපක්‍රම පිළිබඳ සමාලෝචනය කිරීමට ඉදිරිපත් වී සිටී.”

ඉදින් “බහුතරය” නැමැති වචනය කපා හැරීමට ඔවුන්ට වුවමනා වී ඇත. මෙවැනි සරළ දේ ගැන අපට එකඟ වීමට නොහැකි නම්, අපට එක්වී වැඩ කළ හැක්කේ කේසේද, නිර්ධන පංතිය ජයග්‍රහණය කරා

මෙහෙයැවිය හැක්කේ කෙසේද යන්න මට වටහා ගත නොහැකිය. එවිට ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ ප්‍රශ්නවලදී වුවද, අපට එකඟතාවයකට එළැඹීමට නොහැකි වීම මවිනයට කරුණක් නොවනු ඇත. දැනටමත් කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනා ගත් පක්ෂයක් මට පෙන්වන්න. කිසියම් නිදසුනක් ගෙනහැර දක්වීමට පවා තෙරවිනි කල්පනා කර නැත.

ඉතින් “අරමුණ” නැමැති වචනය “ප්‍රතිපත්ති” වෙනුවට යෙදීමත් “බහුතරය” නැමැති වචනය කපා හැරීමත් අප කළ යුතුය. නැත. ඔබට ස්තූතියි! අපි එය නොකරන්නෙමු. ඉතා හොඳ පක්ෂවලින් එකක් වන ජර්මන් පක්ෂය පවා මෙතෙක් කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනා ගෙන නැත. මෙය සත්‍යයකි. ඉතා දරුණු අරගලයකට මුණ පාන අපි මේ සත්‍යය ප්‍රකාශ කිරීමට බිය නොවමු. එහෙත් අසත්‍යයකින් පටන් ගැනීමට කැමති නියෝජිත මණ්ඩල තුනක් මෙහි ඇත. මන්දයත්, සමුළුව “බහුතරය” නැමැති වචනය කපා හැරියහොත්, එයට අසත්‍යයක් වුවමනා බව එය ප්‍රකාශ කරන නිසාය. මෙය ඉතා පැහැදිලිය.

ර්ලහට පහත සටහන් අතුරු යෝජනාවය: “4 වැනි පිටුවේ 1 තීරයේ 10 ඡේදයේ “විවෘත ලිපිය” ආදිය “කපා හැරිය යුතුය”.” මෙම අදහස අඩංගු එක කතාවක් අද මා විසින් දැනටමත් අසන ලදී. එහෙත් එතැනදී එය ස්වාභාවික දෙයකි. ජර්මන් කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂයේ සාමාජිකයකු වන හෙම්පෙල් සභෝදරයාගේ කතාවය. හේ මෙසේ පැවසීය: “ “විවෘත ලිපිය” අවස්ථාවාදී ක්‍රියාවකි.” මගේ ඉමහත් කනගාටුවට සහ ලජ්ජාවට මම පෞද්ගලිකව එවැනි මත දැනටමත් අසා ඇත්තෙමි. එහෙත් සමුළුවේදී මෙවැනි දීර්ඝ විවාදවලින් අනතුරුව “විවෘත ලිපිය” අවස්ථාවාදී යැයි ප්‍රකාශ කිරීම ලජ්ජාවක් සහ අපකීර්තියකි! දැන් නියෝජිත මණ්ඩල තුන වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් වූ තෙරවිනි සභෝදරයා “විවෘත ලිපිය” නැමැති වචන කපා දැමිය යුතු යැයි කියයි. එසේ නම් ජර්මන් කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂයට විරුද්ධව සටන් කිරීමේ යහපත කුමක්ද? “විවෘත ලිපිය” වූකලී ආදර්ශවත් දේශපාලනමය පියවරකි. මෙය අපේ නිසිසවල සටහන් කර ඇති අතර අප ස්ථිර වශයෙන්ම එයට පක්ෂව නැගී සිටිය යුතුය. එය ආදර්ශ වන්නේ, කම්කරු පංතියේ බහුතරය දිනා ගැනීමේ ව්‍යවහාරික විධියේ පළමුවැනි පියවරක් වන බැවිනි. නිර්ධන පංතියේ සියලු දෙනාම පාහේ සංවිධානය කර ඇති යුරෝපයේ, කම්කරු පංතියේ බහුතරය අප දිනා ගත යුතුය. මෙය අවබෝධ කර ගැනීමට අසමත් වන හැම කෙනෙක්ම කොමියුනිස්ට් ව්‍යාපාරයට නැතිවී යනු ඇත; මහා විප්ලවයේ වසර තුනක කාලයක් තුළදී, ඔහු ඉගෙන ගැනීමට අසමත් වී නම්, ඔහුට කිසිවක් ඉගෙන ගැනීමට නොහැකි වනු ඇත.

පක්ෂය ඉතා කුඩා වුවද රුසියාවේ අප ජය ලැබූ බව තෙරවිනි පවසයි.

නිසිසව වෙතොස්ලොවේකියාව ගැන කියන දේ ගැන ඔහු අසනුටක් දක්වයි. මෙහි අතුරු යෝජනා 27 ක් තිබේ. ඒවා විවේචනය කිරීමට මට අදහසක් තිබේ නම්, සමහර කතිකයින් මෙන් මාද පැය තුනකට නොඅඩු කාලයක් කතා කළ යුතුය... වෙතොස්ලොවේකියාවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට ලක්ෂ තුනේ සිට ලක්ෂ හතරක සාමාජික සංඛ්‍යාවක් සිටින බවත්, අන්තභවනීය බලවේගයක් බිහිකරනු වස්, බහුතරය දිනා ගැනීම අවශ්‍ය බවත්, අළුතින් කම්කරු බහු ජනතාව දිගටම පක්ෂයට බඳවා ගැනීම දිගටම කළ යුතු බවත් මෙහිදී අපි ඇසීමු. තෙරවිනි පහර දීමට දැනටමත් සුදනම්‍ය. හේ මෙසේ පවසයි: පක්ෂය තුළ දැනටමත් කම්කරුවන් භාරලක්ෂයක් සිටිත් නම් අපට තවත් වැඩියෙන් අවශ්‍ය මන්ද? කපා දමන්න! (සිනා.) “බහු ජනතාව” නැමැති වචනයට ඔහු බිය වී ඇති අතර එය මුලින් උපුටා දමන ලෙස ඔහු ඉල්ලා සිටී. රුසියානු විප්ලවය ගැන තෙරවිනි සභෝදරයා අවබෝධ කර ගෙන ඇත්තේ ඉතා අල්ප වශයෙනි.

රුසියාවේ අපි කුඩා පක්ෂයක් වී සිටියෙමු. එහෙත් එයට අමතරව රට පුරා තිබුණු කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ සෝවියට් සභාවල බහුතරය අප සමග විය. (කැගැසීම: “සම්පූර්ණ ඇත්ත!”) මෙවැනි දෙයක් ඔබට තිබේද? යටත් පිරිසෙයින්, එවකට සංඛ්‍යාවෙන් කෝටියක් පමණ මිනිසුන්ගෙන් සැදුම්ලත් යුද්ධ හමුදාවෙන් හරි අඩක් පමණ අප සමග විය. ඇත්ත වශයෙන්ම යුද්ධ හමුදාවේ බහුතරය ඔබ සමගද? එවැනි රටක් මට පෙන්වන්න! තෙරවිනි සභෝදරයාගේ මේ අදහස්වලට අනිත් නියෝජිත මණ්ඩල තුනත් පංගු කාරයින් නම්, ජාත්‍යන්තරයේ කුමක් හෝ වරදක් තිබිය යුතුය. එවිට අපි මෙසේ කිව යුතු වමු: “නවතිනු! තීරණාත්මක සටනක් කළ යුතුය! නැතිනම්, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය අහෝසි වනු ඇත”. (හඬ නැගීම.)

මා ලැබූ අත්දැකීම් අනුව මවිසින් කිව යුත්තේ, මා ආරක්ෂක ස්ථාවරයක් ගත්තද (සිනා), මගේ කතාවේ අරමුණ සහ ප්‍රතිපත්තිය වන්නේ, අපේ නියෝජිත මණ්ඩලය ඉදිරිපත් කළ යෝජනා හා නිසිසවලට පක්ෂව කතා කිරීමය. මේවායේ එකද අකුරක්වත් වෙනස් නොකළ යුතු යැයි කියා සිටීම සත්තකින්ම පණ්ඩිතමානී වන්නේය. මවිසින් යෝජනා බොහොමයක් කියවා ඇත. ඒවායේ හැම ඡේදයකටම ඉතා හොඳ අතුරු යෝජනා ඉදිරිපත් කළ හැකි බව මම ඉතා හොඳින් දැන සිටියෙමි. එහෙත් එය පණ්ඩිතමානී ක්‍රියාවක් වනු ඇත. කොයි හැටි වුවද, දැන් දේශපාලනමය හැඟීමක් අනුව එකද අකුරක් වත් වෙනස් කළ නොහැකි යැයි මා කියන්නේ නම්, එයට හේතුව අතුරු යෝජනා මට පෙනෙන විදිහට, නියත දේශපාලනමය ස්වභාවයක් දරන බැවින් සහ ඒවා කොමියුනිස්ට්

ජාත්‍යන්තරයට භානිදයක හා අනතුරුදයක මගක් ඔස්සේ අප ගෙන යන බැවිනි. එම මාත්, අප දෙනාමත්, රුසියන් නියෝජිත මණ්ඩලයන් මේ කිසිසයේ එකද අකුරක්වත් වෙනස් නොකළ යුතු යැයි ඉල්ලා සිටිය යුත්තාහ. අපේ දක්ෂිණාංශික කොටස් අප විසින් හෙළා දුටුවා පමණක් නොව, අපි ඔවුන් තෙරපා දැමීමු. එහෙත් තෙරවීනි වැනි මිනිසුන් දක්ෂිණාංශයට විරුද්ධ සටන ක්‍රීඩාවකට පරිවර්තනය කරන්නේ නම් අප මෙසේ කිව යුතුය: “නවතිනු, නැතිනම්, අනතුර වඩාත් හයානක වනු ඇත!”

ප්‍රභාරක අරගලය²⁰ පිළිබඳ න්‍යායයකට තෙරවීනි පක්ෂ විය. මේ සම්බන්ධයෙන් කුප්‍රකට අතුරු යෝජනා පිටු දෙකක් හෝ තුනක් දිගැති සුත්‍රයක් ඉදිරිපත් කරයි. ඒවා කියවීමේ අවශ්‍යතාවයක් අපට නැත. ඒවා කියන දේ මොනවාදැයි අපි දනිමු. තෙරවීනි ප්‍රශ්නය ඉතා පැහැදිලි ලෙස සටහන් කර ඇත. “ජංගමයීලි ප්‍රවණතාවයන්” පෙන්වා දෙමින් සහ “අක්‍රියාකාරීත්වයේ සිට ක්‍රියාකාරීත්වය දක්වා” පරිවර්තනය වෙමින් ඔහු ප්‍රභාරක න්‍යායය ආරක්ෂා කරයි. මධ්‍යස්ථවාදීන්ට විරුද්ධව අරගල ගෙනයාමේදී රුසියාවේ අපට දනටමත් සැහෙන තරම් දේශපාලන අත්දැකීම් ලැබී ඇත. අවුරුදු පහළොවක තරම් ඇත කාලයෙක සිට, අපේ අවස්ථාවාදීන්ට සහ මධ්‍යස්ථවාදීන්ට විරුද්ධවත්, එමෙන්ම මෙන්ෂෙවිකයින්ට විරුද්ධවත් අපි සටන් කළෙමු. මෙන්ෂෙවිකයින් පමණක් නොව, අර්ධ අරාජිකවාදීන්ද පරාජය කොට අපි ජය ලැබීමු.

අප මෙය නොකළේ නම්, වසර තුන හමාරකට නොව, සති තුන හමාරකට වුවද පාලන බලයෙහි සිටීමට අපට නොහැකි වනු ඇත. එමෙන්ම අපට මෙතැන කොමියුනිස්ට් සමුළු රැස් කරවීමටද නොහැකි වනු ඇත. “ජංගමයීලි ප්‍රවණතාවයන්,” “අක්‍රියාකාරීත්වයේ සිට ක්‍රියාකාරීත්වය දක්වා පරිවර්තනය වීම” — මේවා වාම එස්එච්චරුන්²¹ විසින් අපට විරුද්ධව පාවිච්චි කළ වාග් පාඨයන්ය. දැන් ඔවුහු සිය “කොමියුනිස්ට්වාදී අරමුණු” ආරක්ෂා කරමින් “අක්‍රියාකාරීත්වයේ සිට ක්‍රියාකාරීත්වය දක්වා පරිවර්තනය වීම” ගැන සිතමින් සිරගෙවල්වල ලගිති. (සීනා.) යෝජිත අතුරු යෝජනා ඉදිරිපත් කරන හේතු පදනම් විරහිතය, මන්දයත් එය මාක්ස්වාදයෙන් තොරවූ බැවිනි, දේශපාලන අත්දැකීම් තොරවූ බැවිනි, විවාර ශක්තියෙන් තොරවූ බැවිනි. අපි අපේ න්‍යායයෙන් විප්ලවවාදී ප්‍රභාරය පිළිබඳ පොදු සිද්ධාන්තයක් ඉදිරිපත් කළේමුද? රාඩිකල් හෝ අපෙන් වෙන යම් කෙනෙක් එවැනි මෝඩකමක් කළේද? එක්තරා නියමිත රටක් සහ නියමිත කාල පරිච්ඡේදයක් සම්බන්ධයෙන් අපි එවැනි න්‍යායයක් ගැන කතා කළෙමු.

පළමුවැනි විප්ලවයටත් පෙර සිටම විප්ලවවාදී පක්ෂයක් ප්‍රභාරයක් මක ව්‍යාපාරයක් ගෙන යා යුතු ද යන්න ගැන සැක කළ සමහර අය සිටි

බව මෙන්ෂෙවිකයින්ට විරුද්ධව ගෙන ගිය සටනින් අපට උපුටා දැක්විය හැකිය. ඔනෑම සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියකුට එවැනි සැකයක් තිබිණි නම්, — එවකට අපි සියලු දෙනාම මෙනමින් පෙනී සිටියෙමු — අපි ඔහුට විරුද්ධව සටන් ආරම්භ කළෙමු. ඔහු අවස්ථාවාදියෙක් වන බවත්, ඔහු මාක්ස්වාදය ගැන සහ විප්ලවවාදී පක්ෂයක දයලෙක්තිකය ගැන කිසිවක් අවබෝධ කැර ගෙන නැති බවත් පෙන්වා දුන්නෙමු. පොදුවේ විප්ලවවාදී ප්‍රභාරයකට ඉඩ තිබේද යන්න ගැන කිසියම් පක්ෂයකට ඇත්ත වශයෙන්ම විවාදයට භාජන කිරීමට ඉඩකඩ තිබේද? මේ ගැන මේ රටේ නිදසුන් දැකීමට කෙනෙකුට වසර පහළොවක තරම් අතීතයට යා යුතුය. ප්‍රභාරක න්‍යායය පිළිබඳ විවාද කිරීමට මධ්‍යස්ථවාදීන් සහ වෙස් වෙළාගත් මධ්‍යස්ථවාදීන් සිටිති නම්, ඔවුන් වහාම පක්ෂයෙන් අස්කර දැමිය යුතුය. මෙම ප්‍රශ්නය විවාදයට ඉඩ දිය යුතු නැත. එහෙත් දැන් කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය පිහිටුවා අවුරුදු තුනකට පසුව, අප “ජංගමයීලි ප්‍රවණතා” ගැනත්, අක්‍රියාකාරීත්වයේ සිට ක්‍රියාකාරීත්වය දක්වා පරිවර්තනය වීම ගැනත් විවාද කිරීම නම් සත්කකින්ම උප්පාවට සහ අපකීර්තියට හේතු වන්නේය.

මේ කිසිස අපත් සමග එක්වී කෙටුම්පත් කළ රාඩිකල් සහෝදරයා සමග අපට මේ ගැන කිසිම විවාදයක් නැත. සැබවින්ම ප්‍රභාරයක් සුදුනම් කැර නොමැති විටදී, ජර්මනියේ විප්ලවවාදී ප්‍රභාරක න්‍යායයක් පිළිබඳව කතා කිරීමට පටන් ගැනීම, සමහර විට, නිවැරදි නොවනු ඇත. කෙසේ වුවද න්‍යායකයින්ගේ වැරදි නොතකා මාර්තු ක්‍රියාව ඉදිරියට තැබූ විශාල පියවරකි. එහෙත් මෙය බල නොපානු ඇත. ලක්ෂ ගණනක් කම්කරුවෝ විරෝදර ජල සටන් කළහ. ජර්මන් කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂය කෙතරම් නිර්භය ලෙස ධනපති පාතියට විරුද්ධව සටන් කළද, රුසියන් බසින් පළ කළ ලිපියක් මගින් රාඩිකල් සහෝදරයා භ්‍යෝජ්ටස් (Holtz) ගැන කී දේ අප නැවත කිව යුතුය. ඔනෑම කෙනෙක්, අරාජිකයකු පවා ධනපතින්ට විරුද්ධව සටන් කරති නම්, එය ශ්‍රේෂ්ඨ කාර්යයකි; එහෙත් ලක්ෂ ගණන් ජනතාව සමාජ-පවාදෙන්තන්ගේ දුෂ්ට ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියාවලට සහ ධනපතින්ට විරුද්ධව සටන් කරති නම්, එය සැබවින්ම ඉදිරි පියවරක් වනු ඇත.

කෙනෙක් සිය වැරදි ගැන විවේචනාත්මකව බැලීම ඉතා වැදගත්ය. අපි එයින් පටන් ගත්තෙමු. ලක්ෂ ගණනක් සහභාගි වුණු අරගලයකින් ඉක්බිතිව, අයෙක් මෙම අරගලයට විරුද්ධව නැගී සිට, ලෙව් මෙන් හැසිරෙන්නේ නම්, එවිට ඔහු තෙරපා දැමිය යුතුය. කර තිබෙන දෙයද එයය. එහෙත් අප මින් නිසි පාඩම් ගත යුතුය. ඇත්ත වශයෙන්ම අපි ප්‍රභාරයකට සුදුනම් වීමුද? (රාඩිකල්: “අප ආරක්ෂාවට පවා සුදුනම් වී සිටියේ

නැහැ'') සත්කකින්ම, ප්‍රචාරක පත්‍රවල ලිපි පමණක් ප්‍රභවයක් ගැන පැවසිය. ජර්මනියේ 1921 මාර්තු ක්‍රියාකාරීත්වයට මෙම න්‍යායය යොදවන්නේ නම්, එය සාවද්‍යය. අප විසින් මෙය පිළිගත යුතුය. එහෙත් පොදුවේ, විප්ලවවාදී ප්‍රභවක න්‍යායය කොහෙත්ම ව්‍යාජ නොවේ.

මෙතරම් ලෙහෙසියෙන් අප රුසියාවේ ජය ගත්තේ, අප අපේ විප්ලවය අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ සමයේදී පිළියෙළ කළ නිසාය. එය පළමුවැනි කොන්දේසිය විය. රුසියාවේ කම්කරුවන් සහ ගොවීන් කෝටියකට අවි ලැබීණි. අපේ සටන් පාඨය වූයේ කෙසේ හෝ වහාම සාමය අවශ්‍ය බවය. අප ජයගත්තේ, ගොවීන්ගේ බහු ජන කොටස්, විශාල ඉඩම් හිමියන්ට විරුද්ධව විප්ලවවාදී හැඟීමකින් යුතුව සිටි බැවිනි. එස්ඵර්වරු, දෙකේ සහ දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ අනුගාමිකයෝ 1917 නොවැම්බර් මාසයේදී විශාල ගොවි පක්ෂයක්ව සිටියහ. ඔවුහු විප්ලවවාදී විධි ඉල්ලා සිටියහ. එහෙත් දෙකේ සහ දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ නියම වීරයින් මෙන් ඔවුනට විප්ලවවාදී විදිහකට ක්‍රියා කිරීමට තරම් නිර්භයත්වයක් නොතිබිණි. 1917 අගෝස්තු සහ සැප්තැම්බර් මාසවලදී අපි මෙසේ ප්‍රකාශ කළෙමු: "න්‍යායික වශයෙන් අප මීට පෙර කළ පරිදිම සමාජ-විප්ලවවාදීන්ට විරුද්ධව සටන් කරමු, එහෙත් ව්‍යවහාරික වශයෙන් ඔවුන්ගේ වැඩ පිළිවෙළ පිළිගැනීමට අප සුදුනාමය, මන්දයත් එය ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැක්කේ අපට පමණක් බැවිනි." අප කී එම දෙයම අපි කළෙමු. 1917 නොවැම්බර් මාසයේදී අපේ ජයග්‍රහණයෙන් අනතුරුව, ආණ්ඩුක්‍රම සම්පාදක මණ්ඩලයට²² (සමාජවාදී-විප්ලවවාදීන්) බහුතර සංඛ්‍යාවක් තෝරාපත් කළ, අප වෙත හිතවත්කම් නොදැක්වූ ගොවි ජනතාව, අප වෙත දිනා ගන්නා ලදී. මෙය මා සාවද්‍ය ලෙස බලාපොරොත්තු වූ පරිදි සහ කල් ඇතිව කී පරිදි දවස් කීපයකින් නොව, කෙසේ හෝ සති කීපයකින් සිදු විය. මේ වෙනස එතරම් විශාල නොවීය. සති කීපයක් තුළදී ගොවීන්ගේ බහුතරය තමන් වෙත දිනා ගැනීමට සමත් වූ රටක් යුරෝපයේ පෙන්විය හැකිද? සමහර විට, ඉතාලියද? (සිනා.) විශාල දේශපාලන පක්ෂයක් නොමැතිව අප රුසියාවේ ජය ලැබූ බව යමකු කියති නම්, එසේ පවසන අය රුසියන් විප්ලවය අවබෝධ නොකර ගත් බවත්, විප්ලවයකට සුදුනම් වන්නේ කෙසේද යන්න ගැන ඔවුනට කොහෙත්ම අවබෝධයක් නොමැති බවත් ඉන් ඔප්පු වේ.

අප කතා කරන්නේ කාටද, අපට පූර්ණ විශ්වාසය තැබිය හැක්කේ කිනම් අය කෙරෙහිද යන්න ගැන දැන ගැනීමෙහි සමත් සැබෑ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයක් නිර්මාණය කිරීම අපේ පළමුවැනි පියවර විය. පළමුවැනි සහ දෙවැනි සමුළුවල උද්යෝග පාඨය වූයේ "මධ්‍යස්ථවාදීන් හංග වේවා!" යන්නය. රුසියාවේ අප විසින් මෙන්මෙව්කයින් ලෙස හඳුන්වනු ලබන,

මධ්‍යස්ථවාදීන් සහ අර්ධ මධ්‍යස්ථවාදීන් විනාශ කිරීම අපේ ප්‍රතිපත්තිය බවට ප්‍රකාශ කරන තුරු, මුළු මහත් ලෝකය පුරා එය ක්‍රියාවේ යොදවන තුරු කොමියුනිස්ට්වාදයේ හෝඩියේ අක්ෂර පවා ඉගෙන ගැනීමට තරම් බලාපොරොත්තුවක් වුව අපට ඇති කැරැ ගත නොහැකිය. අපේ ප්‍රධාන කාර්යය සැබෑ විප්ලවවාදී පක්ෂයක් නිර්මාණය කිරීම සහ මෙන්මෙව්කයින්ගෙන් බිඳී වෙන්වීමය. එහෙත් මෙය ප්‍රාථමික පාඨශාලාවක් පමණකි. අපි දැනටමත් තෙවැනි සමුළුව කැඳවමින් සිටිමු. තෙවැනි සහෝදරයා, ප්‍රාථමික පාඨශාලාවේ කාර්යය, මධ්‍යස්ථවාදීන් හා අර්ධ මධ්‍යස්ථවාදීන් දඩයම් කිරීමත්, ලුහුබැඳීමත් සහ හෙළිදරවු කිරීමත් බව කියයි. නැත, ඔබට ස්තූතියි! අපි මෙය දැනටමත් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ කර ඇත්තෙමු. අපේ සතුරන් මධ්‍යස්ථවාදීන් බව අපි දෙවැනි සමුළුවේ ප්‍රකාශ කළෙමු. එහෙත් දැන් අප සැබවින්ම ඉදිරියට යා යුතුය. පක්ෂය සංවිධානය තුළ පසුව විප්ලවය සඳහා පිළියෙළ වීම දෙවැනි අවධියය. නායකත්වය ගන්නේ කෙසේද යන්න ගැන බොහෝ රටවල අප ඉගෙන ගෙන පවා නැත. අප රුසියාවේ ජයග්‍රහණය කළේ කම්කරු පංතියේ විවාද රහිත අධි බහුතරය අපේ පැත්ත ගෙන සිටි නිසා පමණක් නොව (1917 මැතිවරණවලදී කම්කරු පංතියේ අධි බහුතරය මෙන්මෙව්කවරුන්ට විරුද්ධව අපේ පැත්ත ගත්හ), අප බලය අල්ලා ගැනීමත් සමගම ක්ෂණිකව, යුද්ධ හමුදාවන් අඩක්ද, සති කීපයකින් ගොවීන්ගෙන් දහයෙන් නවයක්ද අපේ පැත්ත ගත් නිසාය. අප ජයගත්තේ අපේ වැඩ පිළිවෙළ වෙනුවට, එස්ඵර්වාදීන්ගේ කෘෂක වැඩ පිළිවෙළ අප පිළිගෙන එය ක්‍රියාවේ යෙදවූ නිසාය. එස්ඵර්වාදී වැඩ පිළිවෙළ අප ක්‍රියාවේ යෙදවීම නැමැති සාධකය තුළ අපේ ජයග්‍රහණය රැඳී පැවතිණි. ජයග්‍රහණය මෙතරම් ලෙහෙසි වූයේ එම හේතුව නිසාය. බටහිර ජීවත්වන ඔබට මෙවැනි මායාමතයන් ඇති කැරැ ගත හැකිද? මෙය විභිඵවකි! යෝජිත සංශෝධනයට අත්සන් කළ තෙවැනි සහෝදරයා ඇතුළු අනිකුත් සහෝදරවරුන් සංයුක්ත ආර්ථික තත්වයන් සන්සන්දනය කර බැලිය යුතුය. බහුතරය අති සිසු ලෙස අපේ පැත්ත ගැනීමේ සාධකය නොතකා ජයග්‍රහණයෙන් පසු අප මුණ පෑ අමාරුකම් අති විශාල විය. ඒ කෙසේ වුවද අපි ජය ලැබීමු, මන්දයත් අප අපේ අරමුණු පමණක් නොව, අපේ මූලධර්මයන්ද අප මතක තබා ගත් බැවින් සහ මූලධර්ම පිළිබඳව නිහඬව සිටීමින් අරමුණු ගැනත්, "ජංගමශීලී ප්‍රවණතාවයන්" ගැනත්, "අක්‍රියකාරීත්වයේ සිට ක්‍රියාකාරීත්වය දක්වා පරිවර්තනය වීම" ගැනත් කතා කරන පුද්ගලයින්ට අපේ පක්ෂය තුළ ඉඩ නොතැබූ බැවිනි. මෙවැනි මහත්වරුන් සිරගෙයි තැබීමට අප කැමති වීම ගැන, සමහර විට, අපට දෙස් පවරනවා ඇත. එහෙත් වෙනත් ක්‍රමයකට ආඥාදායකත්වය ක්‍රියාවේ යෙදවිය නොහැකිය. ආඥාදායකත්වය සඳහා

අප සුදනම් විය යුතුය. මෙවැනි වාග් පාඨ සහ මෙවැනි සංශෝධනවලට විරුද්ධව සටන් කිරීමද එයට අඩංගුය. (සිනා.) අපේ කිසියම් මුල සිට අග දක්වා බහු ජනතාව ගැන කියයි. එහෙත් සහෝදරවරුනි, බහු ජනතාව යන්නෙහි තේරුම කුමක්ද යන්න ගැන අප වටහා ගත යුතුය. ජර්මන් කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂය, වාමාංශික සහෝදරවරු මේ වචනය වැරදි ලෙස භාවිතා කරයි. එහෙත් තෙරවිනි සහෝදරයා ඇතුළු මේ සංශෝධනවලට අත්සන් තැබූ අය “බහු ජනතාව” නැමැති වචනය කියවිය යුත්තේ කෙසේද යන්න නොදනිති.

දැනටමත් මා දීඬු ලෙස කතා කර ඇත. එම නිසා බහු ජනතාව නැමැති සංකල්පය පිළිබඳ වචන ස්වල්පයක් කීමට මම කැමැත්තෙමි. අරගලයේ ස්වභාවය වෙනස් වීමත් සමගම, මෙම සංකල්පයද වෙනස් වෙයි. අරගලය පටන් ගත් කාලයේදී බහු ජනතාව ගැන කතා කිරීමට බලය ලබා දෙන්නේ නියම ලෙසම විප්ලවවාදී කම්කරුවන්ගේ දහස් ගණනක් විසිනි. අරගලය සඳහා තම සාමාජිකයන් පමණක් නොව, අපාක්ෂික ජනතාවද පුබුදුවාලීමට පක්ෂය සමත් වෙති නම්, එය බහු ජනතාව දිනාගැනීමේ මග ඔස්සේ සාර්ථක ලෙස ගමන් කරමින් සිටී. කම්කරුවන් දහස් ගණනක් බහු ජනතාව නියෝජනය කළ අවස්ථා අපේ විප්ලවවල තිබිණි. අපේ ව්‍යාපාරයේ ඉතිහාසයේදී, මෙන්ම ජීවිතයින්ට විරුද්ධව අප ගෙන ගිය අරගලයේ ඉතිහාසයේදී, ව්‍යාපාරයකට පැහැදිලි ලෙස බහු ජනතා ස්වරූපයක් දීමට යම්කිසි නගරයක කම්කරුවන් දහස් ගණනක් ප්‍රමාණවත් වූ බව පෙන්වන නිදසුන් බොහොමයක් ඔබට දැකීමට පිළිවන. සාමාන්‍යයෙන් අවර්ධක ජීවිතයක් ගෙවමින්, ඉතා දුකසේ දිවිපෙවන ගත කරමින්, දේශපාලනය ගැන කිසිවක් නොදන සිටින දහස් ගණනකින් යුත් අපාක්ෂික ජනතාවක් විප්ලවවාදී ලෙස ක්‍රියා කිරීමට පටන් ගත් විට, එය බහු ජනතාවක් වන්නේය. ව්‍යාපාරය පැතිර ගොස්, උග්‍රවන්නේ නම් එය අනුක්‍රමයෙන් සැබෑ විප්ලවයක් දක්වා වර්ධනය වෙයි. 1905 සහ 1917²³ විප්ලව තුනකදී අපි මෙය දුටුවෙමු. ඔබත් මේ සියලු අවධි පසුකර යා යුතුය. විප්ලවය සැඟහන තරම් පිළියෙළ වූ ඉක්බිතිව, බහු ජනතාව පිළිබඳ සංකල්පය වෙනස් වෙයි: කම්කරුවන් දහස් ගණනක් තවත් දුර බහු ජනතාව නියෝජනය නොකරයි. මේ වචනය වෙනත් කිසියම් තේරුමක් ගෙන දීමට පටන් ගනී. බහුතරය යනු හුදු කම්කරුවන්ගේ බහුතරය පමණක් නොව, සුරාකනු ලබන සියලු දෙනාගේ බහුතරය දක්වා වූ තේරුමකට “බහු ජනතාව” නැමැති සංකල්පය වෙනස් වේ. විප්ලවවාදියකුට වෙනත් කිසියම් අර්ථකථනයකට මෙහි ඉඩක් නැත. වෙනත් කිසිම තේරුමක් දීමට මෙම වචනයට නොපුළුවන. නිදසුනක් වශයෙන්, මුහුණත සහ ඇමරිකන් පක්ෂය වැනි කුඩා පක්ෂයකට පවා, දේශපාලන සංවර්ධනයේ ක්‍රියා සන්-

තකීය ඉතා හොඳින් හැදෑරූ ඉක්බිතිව, අපාක්ෂික බහු ජනතාවගේ ජීවිතය සහ සිරිත් විරිත් දැනගත් ඉක්බිතිව, හිතකර අවස්ථාවකදී, විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට (ආකර කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය²⁴ හොඳ නිදසුනක් ලෙස රාඛික් සහෝදරයා විසින් පෙන්වා දී ඇත) පුළුවන්කමක් ඇත. එවැනි අවස්ථාවකදී, එවැනි පක්ෂයක් සිය උද්යෝග පාඨ ඉදිරිපත් කරමින් දස ලක්ෂ සංඛ්‍යාත කම්කරුවන් තමා වෙතට ඇද ගැනීමට සමත් වන්නේ නම්, බහු ජනතා ව්‍යාපාරයක් ගොඩ නැඟීමට හැකි වනු ඇත. කුඩා පක්ෂයක් විසින් විප්ලවයක් ආරම්භ කොට, එය ජයග්‍රාහී අවසානයක් දක්වා මෙහෙයැවීමට සමත් වෙති යන්න මම කොහෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප නොකරමි. එහෙත් බහු ජනතාව දිනා ගැනීමේ විධි පිළිබඳව දැනීමක් කෙනෙකුට තිබිය යුතුය. මේ සඳහා විප්ලවයට නිසි ලෙස සුදනම් වීමක් අවශ්‍ය වන්නේය. අප “විශාල” බහු ජනතාවක් පිළිබඳ ඉල්ලීම වහාම අත හැර දමිය යුතු යැයි කියන ගර්විතයක් ඉදිරිපත් කරන සහෝදරවරු මෙහි සිටිති. ඔවුනට අභියෝග කළ යුතුය. නිසියාකාර පිළියෙළ වීමක් නැතිව, කිසිම රටක ජයග්‍රහණය ලබා ගැනීමට හැකියාවක් නැත. බහු ජනතාවට නායකත්වය දීමට සැඟහන තරම් කුඩා පක්ෂයක් වුව ප්‍රමාණවත්ය. සමහර අවස්ථාවලදී විශාල සංවිධානවල අවශ්‍යතාවයක් පැන නොනගී.

එහෙත් ජය ගැනීමට, අපට බහු ජනතාවගේ අනුකම්පා තිබිය යුතුය. නිරපේක්ෂ බහුතරයක් හැම තිස්සේම අනිවාර්ය නොවේ. එහෙත් ආණ්ඩු බලය දිනා ගැනීමට සහ එය ආරක්ෂා කර ගැනීමට, කම්කරු පංතියේ බහුතරය පමණක් නොව, — මා “කම්කරු පංතිය” යන පදය භාවිතා කරන්නේ බටහිර යුරෝපීය හැඟීම අනුව, එනම් කර්මාන්තමය නිර්ධන පංතිය යන හැඟීම අනුවය — ගම්බද වැඩකරන සහ සුරාකනු ලබන ජනතාවගේ බහුතරය දිනාගැනීමද අනිවාර්ය වන්නේය. ඔබ මේ ගැන කල්පනා කර තිබේද? තෙරවිනිගේ කතාවේ මේ අදහස ගැන ඉගියක් පවා තිබේද? “ජංගමභීලී ප්‍රවණතාවය” සහ “අක්‍රියාකාරීත්වයේ සිට ක්‍රියාකාරීත්වය දක්වා පරිවර්තනය වීම” ගැන පමණක් ඔහු කතා කරයි. ආහාර ප්‍රශ්නය ගැන ඔහු වචනයක් වත් කතා කරන්නේද? එසේ වුවද, කම්කරුවන් තම ආහාර වේල ඉල්ලා සිටින්නේ, අප රුසියාවේදී සැඟහන තරමින් දුටු පරිදි, ඔවුනට ඉතා බැරැරුම් අමාරුකම්වලට මුණ පා කුසගිනි විඳ දරා ගැනීමට හැකි බවද නොතකමිනි. එම නිසා අප විසින් අපේ පැත්තට කම්කරු පංතියේ බහුතරය පමණක් නොව, ගම්බද වැඩකරන සහ සුරාකනු ලබන ජනතාවද දිනා ගත යුතුය. මේ සඳහා ඔබ සුදනම්ද? කොහෙන්ම පාහේ නැතිය.

එම නිසා මම යළිත් මෙසේ පවසමි: කොන්දේසි විරහිතව මවිසින්

ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ හතරවැනි සංචන්දය

අපේ කිසිසවලට පක්ෂ විය යුතුය. එය මගේ යුතුකම බව මට හැඟෙයි. අපි මධ්‍යස්ථවාදීන් හෙළා දැවුණා පමණක් නොව, ඔවුන් පක්ෂයෙන් නෙරපා දැමුවෙමු. අප විසින් අනතුරුදයක දෙයක් ලෙස සලකනු ලබන වෙනත් අංශයක් ගැනද සලකා බැලිය යුතුය. සහෝදරවරුන් නින්දාවට ලක් කළහැයි යන හැඟීම ඇති නොවනු පිණිස, සහෝදරවරුන්ට සත්‍යය ඉතා ආචාරශීලී ලෙස ප්‍රකාශ කළ යුතුය (අපි අපේ කිසිසය මගින් කාරුණික සහ සැලකිලිමත් විදිහකට කියා ඇත්තෙමු). මධ්‍යස්ථවාදීන්ට පහර ගැසීමට වඩා වැඩි වැදගත් වෙනත් ප්‍රශ්නවලට අපි මූලික සා සිටිමු. මේ ප්‍රශ්නය ගැන අපි සැහෙන තරම් සාකච්ඡා කළෙමු. මෙය එක්තරා ප්‍රමාණයකට වෙහෙස ගෙනදෙන්නක් බවට පත්වී ඇත. මෙය වෙනුවට, නියම විප්ලවවාදී අරගලයක් කිරීමට සහෝදරවරුන් ඉගෙන ගත යුතුය. ජර්මන් කම්කරුවෝ මෙය දැනටමත් පටන් ගෙන ඇත්තාහ. එරටේ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත නිර්ධනයෝ විරෝදර ලෙස සටන් කළහ. මේ අරගලයට විරුද්ධ වන්නන් වහාම නෙරපා දැමිය යුතුය. එහෙත් ඉන් ඉක්බිතිව, අප පුහු කතා ගෙන්නෙහි නිරත නොවිය යුතුය. අරගලය වඩාත් හොඳට සංවිධානය කිරීම සඳහා කරන ලද වැරදිවලින් නිසි පාඩම් උගත යුතුය. සතුරා ඉදිරියේ අපේ වැරදි අපි සැඟවිය යුතු නොවේ. මෙයට බියවන කිසි කෙනෙක් විප්ලවවාදියෙක් නොවෙත්. එහෙත් එයට ප්‍රතිලෝමව අප විවෘත ලෙස කම්කරුවන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කළ යුතුය: “එසේය, අපි වැරදි කර ඇත්තෙමු.” මෙහි තේරුම මේ වැරදි යළිත් නොකරන බව වනු ඇත, නිසි අවස්ථාව තෝරා ගැනීමට අපට හැකි වීමය. එමෙන්ම අරගලයේදී, වැඩ කරන ජනතාවගේ බහුතරය — එනම්, කම්කරුවන්ගේ බහුතරය පමණක් නොව, සුරාකනු ලබන්නන්ගේ හා පීඩනයට භාජනය වූවන්ගේ බහුතරය — අපේ පැත්ත ගත් බව ඔප්පු වන්නේ නම්, අන්න එවිට අපි ඇත්ත වශයෙන්ම විප්ලවාදීන් වන්නෙමු (දීර්ඝ, සෝෂාලිස්ට් අත්පොලසන්).

“කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව, වාචික වාර්තාව” නැමැති පොතෙහි පළමු වැනි වරට 1921 ජූලි 8 මුද්‍රණය කරන ලදී

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 44, පිටු 23-33

ඔක්තෝබර් 25 (නොවැම්බර් 7) ද හතරවැනි සංචන්දය එළැඹෙමින් පවතී.

මේ ශ්‍රේෂ්ඨ දිනය අපගෙන් ඇත් වන තරමට, රුසියාවේ නිර්ධන පංතික විප්ලවයේ වැදගත් කම වඩාත් පැහැදිලිව අපි දකිමු. සමස්තයක් වශයෙන් අපේ වැඩවල ව්‍යවහාරික අත්දැකීම් අපි වඩාත් ගැඹුරු ලෙස මෙතෙහි කරමු.

මේ වැදගත්කම සහ අත්දැකීම් ඉතා කෙටියෙන් සහ සත්තකින්ම ඉතා අසම්පූර්ණ ලෙස සහ දළ සංක්ෂේප ලෙසත් මෙසේ සම්පිණ්ඩණය කළ හැකිය.

රුසියාවේ විප්ලවයේ ඍජු සහ ක්ෂණික අරමුණ වූයේ ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවයය, එනම් මධ්‍යකාලීනවාදයේ නශ්ටාවශේෂ විනාශ කරලීමත්, ඒවා සම්පූර්ණයෙන්ම අතුගා දැමීමත්, රුසියාව මේ වනවාරිත්වයෙන් සහ අපකීර්තියෙන් පවිත්‍ර කරලීමත්, අප රටේ සියලු සංස්කෘතියේ සහ ප්‍රගමනයේ මේ අතිමහත් අවහිරය මග හරවාලීමත්ය.

මෙම පවිත්‍ර කිරීම වඩාත් වැඩි අධිෂ්ඨානයකින් වඩාත් වැඩි සිසුතාවයකින්, නිර්භයත්වයකින් සහ සාර්ථකත්වයකින් යුතුව ගෙන ගිය බැවින් අපට සාධාරණ ලෙස ආඩම්බර විය හැකි අතර ජනතාව මත බල පෑමේ සාර්ථකත්වය අනුව, මීට වසර එකසිය විසිපහකට පෙර ඇතිවූ ප්‍රංශ මහා විප්ලවයට වඩා පුළුල් බවෙන් සහ ගැඹුරු බවෙන් වැඩි බව කිව හැකිය.

ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවය සහ සමාජවාදී (එනම්, නිර්ධන පංතික) විප්ලවය අතර ඇති සබඳතාවය පිළිබඳව අරාජිකවාදීහු සහ සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීහු (එනම්, ජාත්‍යන්තර සමාජයීය වර්ගයේ රුසියන් ප්‍රතිරූපයන් වන මෙන්ෂෙවිකයින් සහ එස්එච්වරුන්) ඇදහිය නොහැකි තරම් විශාල ප්‍රමාණයක් බොරු ඇද බැහ, දැනුණු ඇද බැති. මේ කරුණ ගැන අපේ

මාක්ස්වාදී අර්ථකථනය සහ මීට පෙර හටගත් විප්ලවයන්ගේ අත්දැකීම් පිළිබඳ අපේ කක්සේරුව උපරිමය දක්වා නිවැරදි බව පසුගිය වසර හතර විසින් ඔප්පු කර තිබේ. මින් පෙර කිසිවකු විසින් නොකළ පරිදි ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවය අප විසින් පරිපූර්ණය කර ඇත. සමාජවාදී විප්ලවය සහ ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවය අතර වන මහා ප්‍රාකාරයක් නැති බව අවබෝධ කැර ගනිමින්, අප කොතරම් දුරට ඉදිරියට යන්නේද, මේ අති මහත් සහ උදර කාර්යයෙන් කිනම් කොටසක් ඉටු කර ලීමට අප සමත් වෙතිද, අපේ ජයග්‍රහණ තහවුරු කැර ගැනීමට අප කොතරම් දුරට සමත් වෙතිද යන්න අරගලය (අවසාන විශ්ලේෂණය අනුව) විසින් පමණක් නිර්ණය කරන බව අවබෝධ කැර ගනිමින්, අපි සමාජවාදී විප්ලවය වෙත විඤන ලෙසත්, ස්ථිර ලෙසත්, නොසැලිත් ඉදිරියට ගමන් කරමින් සිටිමු. කාලය පෙන්වනු ඇත. එහෙත්, සමාජයේ සමාජවාදී පරිණමනයක් සඳහා විනාශ වී, විධාපත්ව සිටින මේ නොදියුණු රටට විශාල ප්‍රමාණයක් වූ, කෙතරම් විශාල ප්‍රමාණයක් කර තිබේද යන්න අපි දැන් වුව දකිමු.

කෙසේවුවද, අපේ විප්ලවයේ ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික හරය ගැන අපි සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රකාශ කරමු. මෙහි තේරුම කුමක්ද යන්න ගැන මාක්ස්-වාදීහු අවබෝධ කර ගත යුත්තාහ. මෙය පැහැදිලි කිරීම පිණිස අපි කැපී පෙනෙන නිදසුන් කීපයක් ගනිමු.

විප්ලවයේ ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික හරය යනු රටේ සමාජයීය සබඳකම් (ක්‍රමය, සංස්ථා) මධ්‍යකාලීන ක්‍රමයෙන්, ප්‍රවේණිදස ක්‍රමයෙන්, රඳළ ක්‍රමයෙන් පවිත්‍ර කරලීමය.

1917 වන තුරු රුසියාවේ ප්‍රවේණිදස ක්‍රමයේ ප්‍රධාන අංග ලක්ෂණ, ස්කීට්, නශ්ටාවශේෂ මොනවාද? රාජාණ්ඩුව, සමාජ ස්ථර ක්‍රමය, ඉඩම් අයිතිය, ඉඩම් භුක්තිය, කාන්තාවගේ අයිතිය, ආගම සහ ජාතික පීඩනයය. මේ “අවිගියුස් රජුගේ අශ්ව ඉස්තාල”²⁵ ගෙන බලමු. මීට වසර එක සිය විසිපහකට පෙර, දෙසිය පනහකට පෙර (1649 දී එංගලන්තයේදී) වඩාත් දියුණු රටවල් විසින් ඒවායේ ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලව සම්පූර්ණ කළ විට, මේ අවිගියුස් අශ්ව ඉස්තාල එකක්වත් වැඩි වශයෙන් ශුද්ධ කර නොතිබිණි. මේ අවිගියුස් අශ්ව ඉස්තාල ගෙන බලන විට, අප ඒවා ඉතා හොඳින් ශුද්ධ පවිත්‍ර කර තිබෙන බව ඔබට පෙනේ. සති දහසක කාලයක් තුළදී, 1917 ඔක්තෝබර් 25 (නොවැම්බර් 7) ද සිට, 1918 ජනවාරි 5 ද දක්වා කාලය තුළ දී ව්‍යවස්ථාදායක මන්ත්‍රණ සභාව විසුරුවා හැරිය විට, මේ අංශයේදී අපි අට මසක කාලයක් තිස්සේ ආණ්ඩු-බලයේ සිටි ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් සහ ලිබරල් (කැබඩ්ව) වාදීන්ටද, සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ටද (මෙන්ෂෙවිකයින් සහ එස්ඵර්වරුන්ටද) වඩා දහස් වාරයක් වැඩියෙන් ජය ලබා ඇත්තෙමු.

මේ බිය ගුල්ලෝ, නීවයෝ, පුහු ආත්මාඩම්බරයෙන් පෙළෙන නර්-සිස්වරු, කුඩා හැමිලටලා²⁶ ඔවුන්ගේ ලී අසිපත් වැනුහ. එහෙත් රාජාණ්ඩුව විනාශ කිරීමට පවා ඔවුහු අසමත් වූහ. මින් පෙර කිසිවකු විසින් නොකළ පරිදි රාජාණ්ඩුවාදී මේ කසල ගොඩ පවිත්‍ර කිරීමට අපි සමත් වීමු. ඒ පැරණි මන්දිරය, සමාජ ස්ථර ක්‍රමය අපි සම්පූර්ණයෙන්ම මුලිනු-පුටා දමුවෙමු (අද වන තුරු මේ සමාජ ක්‍රමයේ නටබුන් ඉතා දියුණු රට-වල් වන බ්‍රිතාන්‍යයේත්, ප්‍රංශයේත්, ජර්මනියේත් ශේෂව පවතී!). සමාජ ස්ථර ක්‍රමයේ ගැඹුරට බැසගත් මුල්, එනම් ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ ක්‍රමයේ රඳළවාදී සහ ප්‍රවේණිදසවාදී නශ්ටාවශේෂ අපි සම්පූර්ණයෙන්ම උදුරා දමුවෙමු. ශ්‍රේෂ්ඨ ඔක්තෝබර් විප්ලවය විසින් ක්‍රියාවට පෙරළන ලද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණයේ ප්‍රතිඵල දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් කුමක් වෙතිදැයි කෙනෙක් “තර්ක කරනු ඇත” (විදේශගත ලියන අප්පුලා, කැබඩ්වරු, මෙන්ෂෙවිකයෝ සහ එස්ඵර්වරු එවැනි තර්කවල යෙදෙති). මෙවැනි විවාද සඳහා කාලය නාස්ති කිරීමට දැනට අප තුළ අභිලාෂයක් නැත. මන්දයත්, මෙය සහ එමෙන්ම මෙයට ඇදුණු තවත් මතභේදයන් අරගලය මගින් අප විසඳන බැවිනි. එහෙත් මාස අටක් තිස්සේ²⁷ සුළු ධනපති ප්‍රජා-තන්ත්‍රවාදීන් ප්‍රවේණිදස සම්ප්‍රදයේ මුරභටයින් වන ඉඩම් හිමියන් සමග සම්මුති ඇති කැර ගත් අතර, අප සති කීපයක් තුළදී ඉඩම් හිමියන් සහ ඔවුන්ගේ සියලු සම්ප්‍රදයයන් සම්පූර්ණයෙන්ම අකා මකා දමූහැයි යන සත්‍යය නිෂ්ප්‍රභ කිරීමට නොහැකිය.

ආගම හෝ, කාන්තාවන්ට අයිතිවාසිකම් නොදීම, හෝ රුසියානු නොවන ජාතීන්ගේ අසමානත්වය සහ ඔවුන් පැමිණි හෝ ගෙන බලමු. මේවා සියල්ල ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවයේ ගැටළු වන්නේය. අස-භ්‍ය සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීහු මේවා ගැන මාස අටක් තිස්සේ කතා කළහ. මේ ප්‍රශ්න වලින් එකක් හෝ ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රතිපත්ති මත සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳා ඇති, ලෝකයේ ඉතා දියුණු රටවලින් එකකවත් නැත. ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ ව්‍යවස්ථාව මගින් අප රටේ මේ ප්‍රශ්න සියල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳන ලදී. අපි උත්සුක ලෙස ආගමට විරුද්ධව සටන් කළෙමු, දැනු සටන් කරන්නෙමු. රුසියානු නොවන හැම ජාතියකටම අපි සමූහාණ්ඩුවක් හෝ ස්වෛරී ප්‍රදේශයක් බැගින් දී ඇත්තෙමු. රුසියාවේ අපට රඳළවාදයේ සහ මධ්‍යකාලීනවාදයේ පුගුප්පාජනක නශ්ටාව-ශේෂ වන, නිව, අධම, අපකීර්තිමත් දේ වන කාන්තාවට සමානතාවය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය හෝ නැත. කිසිදු විශේ-ෂතාවයකින් තොරව, මිහිපිට හැම රටකම පෙරේත ධනපතීන් සහ මොව්ට සහ බියසුලු සුළු ධනපති පංතිය විසින් මෙය පුනර්ජීවනයට පත් කර ඇත.

මේ සියල්ල විසින් ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවයේ හරය පුරවාලයි.

මීට වසර එක සිය පණහකට හෝ දෙසිය පණහකට හෝ පෙර මේ විප්ලවයේ (එකම සාමාන්‍ය වර්ගයක එක්, එක් ජාතික විවිධත්වයක් ලෙස අපි සලකමු නම්, එම විප්ලවවල) ප්‍රගතිශීලී නායකයෝ මධ්‍යකාලීන වරප්‍රසාදලත්, ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානාවයත්, එක් හෝ තවත් ආගමකට (ආගමික සංකල්පවලට හෝ පොදුවේ පල්ලියට) රාජ්‍යමය වරප්‍රසාද දීමත් සහ ජාතික අසමානාවයත් අහෝසිකර දමන බවට පොරොන්දු වූහ. ඔවුහු පොරොන්දු වුවද, එය ඉටු නොකළහ. ඔවුනට එය ඉටුකිරීමට නොහැකි විය, මන්දයත් “පෞද්ගලික දේපොළවල ශුද්ධවූ අයිතිය” කෙරෙහි ඔවුන් කුළ ඇති “ගරුත්වය” එයට බාධා කළ බැවිනි. තෙවරක් ශාපලත් මධ්‍යකාලීනවාදයට සහ “පෞද්ගලික දේපොළවල ශුද්ධවූ අයිතිය” ට ඇති ශාපලත් “ගරුත්වයෙන්” අපේ නිර්ධන පංතික විප්ලවය පිඩාවට පත් නොවීය.

එහෙත් රුසියාවේ ජනතාවට ධනපති-ප්‍රජාතාන්ත්‍රික විප්ලවයේ ජයග්‍රහණයත් තහවුරු කරලීම පිණිස අපට තවත් දුර ඉදිරියට යාමට සිදු විය. ඉදින් අපි එලෙසම ඉදිරියට ගියෙමු. අපේ ප්‍රධාන සහ සැබැවින්ම නිර්ධන පංතික, විප්ලවීය සමාජවාදී කාර්යයන්වල “අතුරු නිෂ්පාදනයක්” හැට්ටියට, ඉදිරියට යන ගමන් අපි ධනපති-ප්‍රජාතාන්ත්‍රික විප්ලවයේ ගැටළු විසඳාලීමු. ප්‍රතිසංස්කරණ යනු විප්ලවවාදී පංති අරගලයේ අතුරු නිෂ්පාදන බව අපි හැමදම කියා සිටියෙමු. ධනපති-ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ප්‍රතිසංස්කරණ, නිර්ධන පංතික, එනම් සමාජවාදී විප්ලවයේ අතුරු නිෂ්පාදනයන් බව අපි කීවෙමු, එය ක්‍රියාවෙන් ඔප්පු කර පෙන්වීමු. ආනුෂංගික වශයෙන් “දෙක හමාරේ” මාක්ස්වාදී වීරයින් වන කොටස්කීලා, හිල්පර්ඩින්ග්ලා, මාර්ක්විලා, වෙර්නොවිලා, හිල්ක්විට්ලා, ලොන්ගේලා, මැක්ඩොනල්-ඩිලා, ටුරාට්ලා සහ අනිකුත් අය ධනපති-ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සහ නිර්ධන පංතික-සමාජවාදී විප්ලවවල ඇති මේ සබඳතාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අසමත් වූහ. පළමුවැන්න දෙවැන්න දක්වා වර්ධනය වෙයි. දෙවැන්න ඉදිරියට යමින් පළමුවැන්නේ ගැටළු විසඳාලයි. දෙවැන්න පළමුවැන්නේ ක්‍රියාවන් තහවුරු කරයි. පළමුවැන්නේ දෙවැන්නේ මුහුකුරා වැඩීමේ සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ අරගලය, අරගලය තුළින් පමණකි.

එක් විප්ලවයක් තවත් විප්ලවයක් දක්වා වර්ධනය වන්නේ කෙසේද යන්න පෙන්වන ඉතා විචිත්‍ර ඔප්පු කිරීමක් සහ ප්‍රකාශනයක් නම් සෝවියට් ක්‍රමයයි. සෝවියට් ක්‍රමය කම්කරුවන්ට සහ ගොවීන්ට උපරිමය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් ලබා දෙයි; එහෙත් ඒ අතරම එය ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයෙන් බිඳීගැම සලකුණු කරයි, එය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සමස්ත ලෝක ඓතිහාසීය නව විශිෂ්ට වර්ගයක, නිර්ධන පංතික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක්, නැතිනම් නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වයක් නියෝජනය කරයි.

අපේ සෝවියට් ක්‍රමය ඉදිකිරීමේදී අප විසින් කරන වැරදි සහ අප ලබන පරාජයන් නිසා මියයන ධනපති පංතියේ නිවසින් සහ ඌරන්ද, ඔවුන් පිටුපස ගමන් කරමින් අපට ශාප කරන සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ද අපට බැණවැදී අපහාස කළාවේ. අප විශාල සංඛ්‍යාවක් වැරදි කරන බවත්, විශාල සංඛ්‍යාවක් ප්‍රත්‍යාවර්තනයන් ලබන බවත්, මොහොතෙකට හෝ අපි අමතක නොකරමු. ලෝක ඉතිහාසයේ මින් පෙර නොවූ විරූ අභිනව රාජ්‍ය මන්දිරයක් ඉදිකිරීමේදී, ප්‍රත්‍යාවර්තනයන් හා වැරදි වළක්වාලන්නේ කෙසේද! තවමත් අංග සම්පූර්ණවීමෙන් බොහෝ, බොහෝ ඇත පවතින, සෝවියට් මූලධර්ම අප විසින් ව්‍යවහාරික ලෙස ක්‍රියාවට යෙදවීමේදී, අපේ ප්‍රත්‍යාවර්තනයන් සහ වැරදි හැකි තරම් දුරට හරිගස්වා ගැනීම සඳහා අපි වෙහෙස නොබලා ක්‍රියා කරමු. සෝවියට් රජයක් ඉදිකිරීම ආරම්භ කිරීමේ යහපත් ව්‍යාප්තාවට අප හිමිකරුවන් වීම නිසාත්, එමගින් ලෝක ඉතිහාසයේ නව යුගයක් නව පංතියක් රට පාලනය කිරීමේ නව යුගයක් ප්‍රවේශ කිරීමටත් අපට අවස්ථාව ලැබීම නිසා අපි ආඩම්බර වන්නෙමු, එලෙසම ආඩම්බර වීමට අයිතියක්ද අපට ඇත. මේ නව පංතිය හැම ධනපති රටකම පැහී සිටියද, එය නව ජීවනයක් සඳහා හැම තැනම ඉදිරියට යමින්, ධනපති පංතිය අභිබවා ජය ගැනීම සඳහාත්, නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වය සඳහාත්, මිනිස් සංහතිය ප්‍රාග්ධනයේ වියගහෙන් සහ අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධවලින් මුදවාලීම සඳහාත් ක්‍රියා කරයි.

අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයද, නව අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ නොවැළැක්විය හැකි වන සේ ජනිත කරවන ප්‍රතිපත්තියද, “දියුණු” බලවතුන් අතලොස්සක් විසින් කරන ජාතික පැහීමද, නොදියුණු, දුර්වල සහ කුඩා ජාතීන් කොල්ලකෑම, පැහැර ගැනීම සහ ඔවුන්ගේ ගෙළ මිරික දැමීම නොවැළැක්විය හැකි වන සේ උග්‍ර කරවන, දැන් මුළු මහත් ලෝකයම පාලනය කරන මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයද — යන මේ ප්‍රශ්නය 1914 සිට මුළු මහත් ලෝක ගෝලයේ සියලු ප්‍රතිපත්තිවල උරගල බවට පැමිණ ඇත. කෝවි සංඛ්‍යාත ජනගහනයකට මෙය ජීවිතය හා මරණය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් බවට පත්වී තිබේ. එය, ධනපති පංතිය විසින් පිළියෙළ කරනු ලබන සහ අපේ ඇස් පනා පිට ධනවාදයෙන් වැඩි මතුවන මිලන අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයේදී, දෙකෝවියක් ජනතාව (1914-1918 යුද්ධයේදී සහ දැන් ලෝකයේ තවමත් කෙරී ගෙන යන “කුඩා” යුද්ධවලින් මිය ගිය කෝවියක් ජනතාව වෙනුවට) මරා දමන්නේද යන ප්‍රශ්නය ය. නොවැළැක්විය හැකි (ධනපති ක්‍රමය දිගටම පවතින්නේ නම්) අනාගත යුද්ධයකදී (1914-1918 යුද්ධයේදී තුන් කෝවියක් ජනතාව තුඩාල ලැබ අංග විකල වූ වා වෙනුවට) හය කෝවියක් ජනතාව අංග විකල වූවන් බවට පත්වනු ඇත්තාහ. මේ ප්‍රශ්නයේදී ද, අපේ ඔක්තෝබර්

විජ්‍යාව ලෝක ඉතිහාසයේ නව යුගයක ආරම්භයක් සලකනු කළේය. “අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය රටවැසි යුද්ධයකට පරිවර්තනය” කරනු නැමැති අපේ උද්යෝග පාඨය ධනපති පංතියේ බැලැයින් සහ ඔවුන්ගේ අත කොලු වන එස්චර්වරු සහ මෙන්ෂෙවිකයෝද, සුළු ධනපතියෝද, මුළු මහත් ලෝකයේ ඊතියා “සමාජවාදී” ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීහුද උපහාසයට ලක් කළහ. එහෙත් එම උද්යෝග පාඨය සත්‍යයක් බව ඔප්පු විය, එය අකාරුණික, ගරු සරු නැති, සම්පූර්ණ සහ රුදුරු වුවද, එකම සත්‍යයකි, ඉතා සියුම් ජාත්‍යන්තරවාදී සහ සමාදානකාමී බොරුවලට විරුද්ධව එය කෙසේ වුවද සත්‍යයකි. මේ බොරු දැන් පළවා හැර දමමින් පවතී. බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුම²⁸ හෙළිදරවු කොට ඇත. බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුමට වඩා අයහපත්, වාර්ෂේල්හි සාම ගිවිසුමේ,²⁹ වැදගත්කම සහ ප්‍රතිවිපාක ගතවන සෑම දවසක් පාසාම නිර්දය ලෙස හෙළිදරවු වෙමින් පවතී. අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයෙන් සහ අධිරාජ්‍යවාදී සාමයෙන් (පැරණි වර්ණ වින්‍යාසය තවමත් භාවිතා කළේ නම්, mir* නැමැති වචනය දෙවිධියකට මා ලියනු ඇත්තේ එහි තේරුම් දෙකම පළකිරීම පිණිසය), බෙරි සිටීම කොහෙත්ම කළ නොහැකිය යන දරුණු සහ අනුකම්පා විරහිත සත්‍යය මැනකදී සිදුවූ යුද්ධයේ සහ නුදුරු අනාගතයේදී සිදුවන යුද්ධයේ හේතූන් ගැන කල්පනා කරන කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාව වඩ වඩාත් පැහැදිලි ලෙස සාක්ෂාත් කර ගනිති. බොල්ෂෙවික අරගලයකින් සහ බොල්ෂෙවික විජ්‍යාවකින් තොරව, මෙම නරකයෙන් බෙරිමටද නොහැකියයි ඔවුහු සාක්ෂාත් කරගනිති.

ධනපතීන් හා ශාන්තිවාදීහුද, ජනරාල්වරු සහ සුළු ධනපතීහුද, ධනපතියෝ සහ අවරසිකයෝද, බැතිමත් කිතුනුවෝද, දෙක හා දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරවාදියෝද විජ්‍යාවට විරුද්ධව කෝපයෙන් වියරුවී කැගැසුවා වේ! අවුරුදු සිය දහස් ගණනකට පසු පළමුවැනි වරට, වහල් හිමියන් අතර යුද්ධයකදී වහලුන් මෙවැනි උද්යෝග පාඨයක් විවෘත ලෙස ඉදිරිපත් කරමින් පිළිතුරු දුන් බව, කියන ඓතිහාසික සත්‍යය සැඟවීමට අපවාදා අසත්‍ය වෝදනා සහ බොරු තොග පිටින් ඇද බැමද ඔවුනට නොහැකිය: “ඔවුන්ගේ කොල්ලකෑම් ඔවුන’තර බෙද ගැනීම සඳහා වහල් හිමියන් අතර පවතින මෙම යුද්ධය සියලු ජාතීන්ගේ වහලුන් සහ සියලු ජාතීන්ගේ වහල් හිමියන් අතර කෙරෙන යුද්ධයකට පරිවර්තනය කරව.”

අවුරුදු සිය දහස් ගණනකට පසු පළමුවන වරට උද්යෝග පාඨයක් නොපැහැදිලි සහ බලාපොරොත්තු රහිතව බලා සිටීමේ සිට පැහැදිලි සහ නියත දේශපාලන වැඩ පිළිවෙළක් දක්වාත්, නිර්ධන පංතියේ නාය-

* මීර් නැමැති රුසියන් වචනයට අරුත් දෙකකි: එකක් ලෝකයය, අනෙක සාමයය. — අනුවාදක

කත්වය යටතේ පැරීමට හසුවී සිටින කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාව විසින් ගෙනයනු ලබන ප්‍රතිඵලදී අරගලයක් දක්වාත් වර්ධනය වී ඇත. නිර්ධන පංතියේ පළමුවැනි ජයග්‍රහණය දක්වාත්, යුද්ධය අහෝසි කිරීමට සහ විවිධ ජාතීන්ට අයත් එක්සත් ධනපති පංතියට විරුද්ධවත්, ප්‍රාග්ධනයේ වහලුන්ගේ, වැටුප්-කම්කරුවන්ගේ, ගොවීන්ගේ සහ වැඩකරන ජනතාවගේ වියදමින් සාමය හා යුද්ධය කරගෙන යන ධනපති පංතියට විරුද්ධවත් සියලු රටවල කම්කරුවන්ගේ සංගමය විසින් ගෙනයන අරගලයේ පළමුවැනි ජයග්‍රහණය දක්වාත් එය වර්ධනය වී ඇත.

මේ පළමුවැනි ජයග්‍රහණය තවම අවසාන ජයග්‍රහණය නොවේ. එය අපේ ඔක්තෝබර් විජ්‍යාව විසින් ඇදහිය නොහැකි තරම් අමාරුකම් සහ අසීරුකම් විද දරා ගනිමින්, මින් පෙර නොවූ විරු තරම් දුක්කම් කටොලු විද දරා ගනිමින්, අප විසින් කරන ලද බරපතළ ප්‍රත්‍යාවර්තයන් හා වැරදි පෙළක් සහිතව ලබා ගන්නා ලදී. ඉතා බලගතු සහ ලෝකයේ ඉතා දියුණු රටවල අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ නොදියුණු එක් ජනතාවක් විසින් ප්‍රත්‍යාවර්තනවලට මුණ පෑම් රහිතව සහ වැරදි කිරීම් රහිතව නිෂ්ඵල කරන්නේ කෙසේද! අපේ වැරදි පිළිගැනීමට අප බිය නොවන අතර ඒවා නිවැරදි කළ හැක්කේ කෙසේද යන්න ඉගෙන ගැනීම පිණිස අපි ඒවා විරාගික ලෙස පිරික්සුමට හසු කරමු. එහෙත් සත්‍යය සත්‍යයක් වශයෙන් පවතී. අවුරුදු සිය දහස් ගණනකට පසු ප්‍රථම වරට, වහල් හිමියන් අතර යුද්ධයකට, සියලු වහල් හිමියන්ට විරුද්ධව එල්ලවුණු විජ්‍යාවකින් වහලුන් විසින් “පිළිතුරු සැපයීමේ” පොරොන්දුව, සම්පූර්ණයෙන්ම සාර්ථක ලෙස ඉටුවී තිබේ. එපමණක් නොව, එය සියලු අමනකම් නොතකා සම්පූර්ණ කර ඇත.

අපි මුල පිරීම පටන් ගනිමු. කිනම් රටක නිර්ධන පංතිය විසින්, කිනම් දවසක හා කිනම් වේලාවක මේ ක්‍රියාදාමය සම්පූර්ණ කරනු ලබනද යන්න වැදගත් නොවේ. වැදගත් දෙය නම්, අවහිරය මග හරවා, මාර්ගය විවෘත කර, මාවත පෙන්වා, දී තිබීමය.

සියලු රටවල ධනපති මහත්වරුනි! ඇමෙරිකානුන්ට විරුද්ධව ජපන් පිතෘභූමිය ආරක්ෂා කිරීමේද, ජපනුන්ට විරුද්ධව ඇමෙරිකානුන්ගේද, බ්‍රිතාන්‍යයින්ට විරුද්ධව ප්‍රංශුවන්ගේද ආදී වශයෙන් “පිතෘභූමිය ආරක්ෂා කිරීමේ” කෙරෙහි ව්‍යාජ ඇඟවීම් දිගටම කරපල්ලා! දෙකේ සහ දෙක හමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ සාමිවරුනි, මහත්වරුනි, මුළු මහත් ලෝකයේම ශාන්තිවාදී සුළු ධනපතියනි, අවරසිකයනි, අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධවලට විරුද්ධව සටන් කරන්නේ කෙසේද යන ප්‍රශ්නය මග හරිමින් “බාසෙල් ප්‍රකාශන” (1912 බාසෙල් ප්‍රකාශනයේ³⁰ ආකෘතිය අනුව) දිගටම නිකුත් කරපල්ලා! පළමුවැනි බොල්ෂෙවික් විජ්‍යාව අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයේ සහ

අධිරාජ්‍යවාදී ලෝකයේ දෘඪ ග්‍රහණයෙන් ප්‍රථම දස කෝටියක් ජනතාව මුදවා ගත්තේය. මෙවැනි යුද්ධවලින් සහ මෙවැනි ලෝකයෙන්, මිලහ විජ්‍යාව විසින් ඉතිරි මිනිස් සංහතියද මුදවා ගනු ඇත.

අපේ අවසාන එමෙන්ම ඉතා වැදගත් සහ ඉතා අමාරු කාර්යභාරය වන්නේ, අප විසින් ඉතා අඩුවෙන් සපුරා ඇති ආර්ථික සංවර්ධනයත්, විනාශ කරන ලද රදළ ප්‍රාසාදය සහ අර්ධ ධනපති ප්‍රාසාදය වෙනුවට නව සමාජවාදී ප්‍රාසාදයේ ආර්ථික පදනම් බිහි කිරීමය. ඉතා විශාල සංඛ්‍යාවක් ප්‍රත්‍යාවර්තනයන්ට මුණ පෑමට සිදුවූත්, ඉතා විශාල සංඛ්‍යාවක් වැරදිවලට භාජනය වූත් ඉතා වැදගත් සහ ඉතා අමාරු කාර්යය මෙයය. ලෝකයට මෙතරම් අළුත් කාර්යයක් ප්‍රත්‍යාවර්තනයන්ගෙන් තොරව, වැරදිවලින් තොරව ආරම්භ කළ හැකි යැයි කෙනෙක් සිතන්නේ කෙසේද! එහෙත් අපි එය ආරම්භ කළෙමු. අපි එය දිගටම ගෙනයන්නෙමු. මේ මොහොතේදී පවා, “නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය” ක්‍රියාවට යොදමින් අප විසින් කරන ලද වැරදි කීපයක් අපි නිවැරදි කරමින් සිටිමු. කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රටක එවැනි වැරදි නොකර සමාජවාදී ප්‍රාසාදය ඉදිකිරීම දිගටම කරගෙන යන්නේ කෙසේදැයි අපි ඉගෙන ගනිමින් සිටිමු.

අප ඉදිරියේ ඇති අමාරුකම් ඉමහත්ය. එහෙත් අති විශාල අමාරුකම් සමග පොර බැදීමට අපි පුරුදු වෙමින් සිටිමු. අපේ හතුරන් අප “දෙශලමය මිනිසුන්” හැටියටත්, ඉළ ඇට කඩන ප්‍රතිපත්ති ඉදිරිපත් කරන්නාවූත් හැටියටත් නම් කරන්නේ නිකමට නොවේ. එහෙත් ඒ අතරම අපි යටත් පිරිසෙයින් එක්තරා දුරකට හෝ විජ්‍යාවට අවශ්‍ය තවත් කලාවක්, එනම් වාස්තවික තත්ත්වයන් විසින් වෙනස්වීම් ඉල්ලා සිටින්නේ නම්, උපක්‍රමවල සිසු සහ ක්ෂණික වෙනස්වීම් ඇති කිරීමේ නම්‍යතාවය සහ දක්ෂතාවයද වතමන් මොහොතේදී අපේ පරමාර්ථය මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා පැරණි මාවත නුවණට හුරු නොවන සහ ක්‍රියාවේ යෙදවිය නොහැකි නම්, වෙනත් මාවතක් තෝරා ගැනීමද අපි ඉගෙන ගෙන ඇත්තෙමු.

උනන්දුව නැමැති රළ ශිබිරයෙන් ජනිත වී, ප්‍රථමයෙන් ජනතාවගේ දේශපාලන උනන්දුවක් ඇති කොට, අනතුරුව යුද්ධමය උනන්දුවක් ඇති කොට, මේ උනන්දුව මත ඍජු ලෙසම පිහිටා දේශපාලන සහ යුද්ධමය කාර්යයන් තරම්ම ශ්‍රේෂ්ඨ ආර්ථික කාර්යයන් සපුරාලීමට අපි බලාපොරොත්තු වීමු. අප බලාපොරොත්තු වුනේ — සමහර විට එය නිසි පරිදි කල්පනාවට භාජනය නොකොට, අප විසින් අනුමාන ලෙස විශ්වාස කළැයි කීම වඩාත් නිවැරදිය — නිර්ධන පංතික රජය විසින් ඍජු ලෙසම කරන ලද නියෝග අනුව කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රටක කොමියුනිස්ට්වාදී පිළිවෙත අනුව රජය විසින් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම සහ රජය විසින්

ඒවා බෙදා හැරීම සංවිධානය කිරීම ය. අප වැරදි බව අත්දැකීම් විසින් ඔප්පු කරන ලදී. කොමියුනිස්ට්වාදය සඳහා පරිවර්තනය වනු පිණිස, ඒ සඳහා සුදනම් වනු පිණිස — අවුරුදු බොහෝ ගණනක පරිශ්‍රමයෙන් ඒ සඳහා පිළියෙළ වීමට — රාජ්‍ය ධනවාදය සමාජවාදය සහිත පරිවර්තන අවධි කීපයක්ම අවශ්‍ය බව පෙනේ. උනන්දුව මත පමණක් ඍජු ලෙසම විශ්වාසය නොතබා, ශ්‍රේෂ්ඨ විජ්‍යාව විසින් ජනිත කරන ලද උනන්දුව ආධාර කොට ගනිමින් සහ පෞද්ගලික වුවමනාව, පෞද්ගලික උත්තේජනය සහ ව්‍යාපාරික මූලධර්ම පදනම් කර ගනිමින් මේ කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රටේ රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය මගින් සමාජවාදය වෙත යාම සඳහා ඉතා ස්ථිර මාර්ගයක් ගොඩ නැඟීමට අප පළමුවෙන්ම ක්‍රියා කළ යුතුය. එසේ නැතිව අපට කවර දකවත් කොමියුනිස්ට්වාදය වෙත ළං විය නොහැකිය, කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාව කොමියුනිස්ට්වාදය වෙත ගෙන ඒමට අපට නොහැකි වනු ඇත. අත්දැකීම් විසින් සහ විජ්‍යාවේ වර්ධනයේ වාස්තවික ක්‍රියාදාමය විසින් අපට උගන්වා ඇත්තේ එයය.

පසුගිය වසර තුන හෝ හතර හෝ කාලය තුළදී, යම්තමින් පෙරමුණේ අසම්බන්ධ වෙනස්වීම් (පෙරමුණේ අසම්බන්ධ වෙනස්වීම් අවශ්‍ය වූ විට) කිරීමට පෙරමුණේ අලුත් වෙනසක් කිරීමට එනම් “නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක්” ඇති කිරීමට අපි ඉමහත් උද්යෝගයකින්, සැලකිල්ලකින් සහ අනලසතාවයකින් යුතුව (එසේවුවද තවමත් සැහෙන තරම් උද්යෝගයකින්, සැලකිල්ලකින් සහ අනලසතාවයකින් යුතුව නොවේ) ඉගෙන ගනිමින් සිටිමු. නිර්ධන පංතික රජය ප්‍රවේසමකාරී, අප්‍රමාදී සහ දක්ෂ “ව්‍යාපාරිකයකු”, සියුම් ආචාර විධි ගැන සැලකිලි දක්වන තොග වෙළෙන්දකු විය යුතුය, නැතිනම්, මේ කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රට ආර්ථික වශයෙන් යථා තත්ත්වයට ගෙනඒමට එයට කොහෙන්ම නොහැකි වනු ඇත. දැනට පවතින තත්ත්වයන් යටතේ, ධනවාදී (තාවකාලික වශයෙන් ධනවාදී) බටහිර සමග ළංවී, ජීවත් වන අපට කොමියුනිස්ට්වාදය දක්වා ප්‍රගමනය වීමට වෙනත් මාර්ගයක් නැත. ආර්ථික ආකෘතියක් වශයෙන් තොග වෙළෙන්දන් කොමියුනිස්ට්වාදයන් අතර වෙනස අහසට පොළව මෙනි. එහෙත් රාජ්‍ය ධනවාදය ඔස්සේ සමාජවාදය කරා යමින් සිටින කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රටක සැබෑ ජීවිතයේ එක් ප්‍රතිවිරුද්ධතාවයකි මෙය. පෞද්ගලික උත්තේජනය නිසා නිෂ්පාදනය ඉහළ නගිනු ඇත. සියලු තත්ත්වයන් යටතේ ප්‍රථම කොට සහ ප්‍රධාන කොට, අප විසින් නිෂ්පාදනය වැඩි කළ යුතුය. තොග වෙළඳාම ආර්ථික වශයෙන් කෝටි සංඛ්‍යාත කුඩා ගොවීන් සමගි කරවලයි, එය ඔවුන්ට පෞද්ගලික උත්තේජනයක් ලබා දෙයි, ඔවුන් එකතු කොට, ඊළඟ පියවර දක්වා, එනම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාදාමයේදී විවිධ සමාගමයන් සහ සන්ධාන දක්වා ඔවුන්

ඉදිරියට ගෙනයයි. අපේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ අවශ්‍ය වෙනස්කම් අපි දැනටමත් කර ඇත්තෙමු. අපි දැනටමත් සමහර ජයග්‍රහණ නිසැකවම ලබාගෙන ඇත්තෙමු. ඒවා කුඩා සහ අර්ධ බව සැබෑ වුවද, ඒවා ජයග්‍රහණයන්ය. “පුහුණු වීමේ” මේ නව ක්ෂේත්‍රයේ අපි අපේ ප්‍රාථමික පංති අවසන් කරමින් සිටිමු. ස්ථිර සහ අනලස් අධ්‍යානයන් මගින්, අප ගන්නා සෑම පියවරක්ම ව්‍යවහාරික අත්දැකීමේ පරීක්ෂණයට භාජනය කරමින්, අප දැනටමත් පටන් ගත් දේ යළි යළිත් වෙනස් කිරීමට බිය නොවමින්, අපේ වැරදි හරිගස්වා ගනිමින් සහ ඒවායේ වැදගත්කම ඉතා ප්‍රවේසම්කාරී ලෙස විශ්ලේෂණයට භාජනය කරමින් අපට ඉහළ පංතිවලට යාමට හැකි වන්නේය. අපේ කැමැත්තට නොතකා, ජගත් ආර්ථිකයේ සහ ජගත් දේශපාලනයේ වත්මන් තත්ත්වය විසින් මෙම ක්‍රියාමාර්ගය වඩාත් දීර්ඝ කළද, වඩාත් අමාරු කළද, මුළු මහත් පාඩම් මාලාවම අපි ඉගෙන ගන්නෙමු. කෙතරම් අමාරු වුවද, පරිවර්තන අවධිය කෙතරම් බරපතළ සහ අසීරු වුවද, ව්‍යසනය, දුර්භික්ෂය සහ විනාශය නොතකා අපි නොසැලී සිටින්නෙමු. අපේ කාර්යය අපි අවසාන ඉලක්කය වෙත ජයග්‍රාහී ලෙස ගෙනයන්නෙමු.

1921 ඔක්තෝබර් 14 ද.

1921 ඔක්තෝබර් 18 ද “ප්‍රාවද” පුවත්පතෙහි අංක 234 පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 44, පිටු 144-152.

වර්තමාන අවධියේදී හා සමාජවාදයේ පූර්ණ ජයග්‍රහණයෙන් අනතුරුව රත්රන්වල වැදගත්කම

ශ්‍රේෂ්ඨ විප්ලවයක සංවත්සර උත්සවය පැවැත්වීමේ ඉතාම හොඳ විධිය එම විප්ලවයේ නොවිසඳුණු ගැටළු ගැන සිය සැලකිල්ල යොමු කිරීමය. විප්ලවය විසින් මෙතෙක් නොවිසඳන ලද මූලික ගැටළුවලට අප මුණ පා සිටින විට සහ මෙම ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා (මෙතෙක් දුරට විප්ලවය විසින් ලබාගෙන ඇති ජයග්‍රහණ අනුව බලන විට) අප යම්කිසි අභිනව දෙයක් හුරු පුරුදු කැඳ ගන්නා විට, මේ විධියට විප්ලවය උත්සවාකාරයෙන් පැවැත්වීම විශේෂයෙන්ම උචිත මෙන්ම අවශ්‍ය වන්නේය.

වත්මන් කාලයේ අපේ විප්ලවයට අභිනව දෙයක් වී ඇත්තේ, ආර්ථික සංවර්ධනයේ මූලික ගැටළු නිරාකරණය කිරීම පිණිස “ප්‍රතිසංස්කරණවාදී”, ක්‍රමානුකූල, ප්‍රවේසම්කාරී, සහ විටින්-ගොඩින් ප්‍රවේශයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයය. මේ “නවතාවය” විසින්, න්‍යායික හා ව්‍යවහාරික ලෙස ප්‍රශ්න, ව්‍යාකූලත්වයන් හා සැකයන් සංඛ්‍යාවක්ම ඉදිරිපත් කරයි.

එක් න්‍යායික ප්‍රශ්නයක් මෙසේය. විප්ලවය සමස්තයක් වශයෙන් ජයග්‍රාහී ප්‍රගමනයක යෙදී සිටින කාලයකදී, එකම ක්ෂේත්‍රයක අති විප්ලවවාදී ක්‍රියාවල සිට අති “ප්‍රතිසංස්කරණවාදී” ක්‍රියා දක්වා පරිවර්තනය වීම අපි කෙසේනම් පැහැදිලි කරමුද? මෙය තමන් සතු “තත්ත්වයන් පාවාදීම”, “පරාජය පිළිගැනීම”, නැතිනම්, එවැනි දෙයක් අදහස් නොකරන්නේද? සත්තකින්ම අපේ හතුරෝ — අර්ධ රදළවාදී ප්‍රතිගාමී නයිට්-වරුන්ගේ සිට මෙන්ෂෙවිකයින්, නැතිනම්, දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ නයිට්වරුන් දක්වා — එය එසේ බව පිළිගනී. සෑම බොරු හේතුවක්ම ඉදිරිපත් කරමින් සහ එවැනි හේතු නොමැති විටෙක පවා ඒ ගැන සෝෂා නොකරති නම්, ඔවුහු සතුරන් නොවෙති. රදළවාදී ප්‍රතිගාමීන්ගේ සිට

මෙන්ම ජනතාවගේ දක්වා වූ සියලු පක්ෂවල මේ ගැන පවතින සිත් කාවදින සුලු ඒකමතිකත්වය අනුව, මේ සියලු පක්ෂ නිර්ධන පංතික විප්ලවයට විරුද්ධ එකම ප්‍රතිගාමී ස්කන්ධයකින් සමන්විත බව (1875 සහ 1884 කාලවලදී බෙබෙල්ට යවන ලද ලිපි මගින් එංගල්ස් කල් ඇතිව දුටු පරිදි³¹ — එය නිකම්ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් වශයෙන් වුවද) තවදුරටත් සාක්ෂි වන්නේය.

එහෙත් අපේ මතුරන් අතරත්, එක්තරා... “විමතියක්” තිබෙන බව අපි පවසමු.

මහා පරිමාණ කර්මාන්තය පුනරුත්ථාපනයට පත් කොට, ඒවායේ භාණ්ඩ කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවියාගේ නිෂ්පාදනවලට ඍජු ලෙසම හුවමාරු කිරීම සහ පසුකී නිෂ්පාදනය සමාජ සතු කිරීම සංවිධානය කරමු. මහා පරිමාණ කර්මාන්තය පුනරුත්ථාපනයට පත් කරලනු පිණිස බලාත්කාරයෙන් ගැනීමක් මගින්, ගොවීන්ගෙන් එක්තරා ප්‍රමාණයක් ආහාර සහ අමුද්‍රව්‍ය ණයට ඉල්ලා ගැනීම. 1921 වසන්තය දක්වා වසර තුනකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ අප විසින් අනුගමනය කරන ලද සැලැස්ම (නැතිනම්, විධිය, ක්‍රමය) මෙය විය. මෙය ගැටළුව කෙරෙහි දක්වන විප්ලවවාදී ආකල්පයක් විය. පැරණි සමාජ-ආර්ථික ක්‍රමය එක පහරකින් සම්පූර්ණයෙන්ම බිඳ දමා ඒ වෙනුවට අළුත් දෙයක් ආදේශ කිරීමය.

1921 වසන්තයේ සිට, මේ ස්ථාවරය, සැලැස්ම, විධිය, නැතිනම්, ක්‍රියාකාරීත්වයේ මාදිලිය වෙනුවට අප විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනත් විධියක්, එනම් ප්‍රතිසංස්කරණවාදී විධියක් (අප තවමත් “පිළිගෙන” නැති නමුදු, තවමත් “පිළිගනිමින් සිටින” අතර එය තවමත් පූර්ණ ලෙස ක්‍රියාවට යොදවා නැත) පිළිගනිමින් සිටිමු: පැරණි සමාජ-ආර්ථික ක්‍රමය — වෙළඳාම, කුඩා නිෂ්පාදනය, කුඩා ව්‍යාපාර අයිතිය, ධනෝශ්වර ක්‍රමය — සිඳි බිඳ දමනවා වෙනුවට, වෙළඳාම, කුඩා නිෂ්පාදනය, කුඩා දේපළ-ව්‍යාපාරික අයිතිය පණගන්වමින්, ඒවා පාලනය කිරීමට ප්‍රවේශමකාරී ලෙස සහ ක්‍රමානුකූලව ඉදිරිපත් වන අතර නැතිනම් ඒවාට පුනර්ජීවනයක් ලැබෙන තරමට පමණක් රජයේ ක්‍රම නියාමයන්ට ඒවා භාජනය කිරීමට හැකියාව සලස්වාදීමය.

මෙය ගැටළුවට සම්පූර්ණ වෙනත් ප්‍රවේශ වීමකි.

මුල් විප්ලවවාදී ප්‍රවේශය සමග සසඳා බලන විට, මෙය ප්‍රතිසංස්කරණවාදී ප්‍රවේශයකි (විප්ලවය පැරණි ක්‍රමයේ පදනම් සුන්කර දමන වෙනසක් ඇතිකරලනවා මිස, එය හැකි තරම් අඩු වශයෙන් බිඳ දමන ප්‍රවේශමකාරී ලෙසත්, සෙමින් සහ ක්‍රමානුකූල ලෙසත් ප්‍රති ආකෘති ඇඹීමක් නොවේ).

එවිට පැන නගින ප්‍රශ්නය මෙසේය: විප්ලවවාදී විධි ක්‍රියාවට යොදවා ඒවා අසාර්ථක වූ බව ඔබට පෙනී ගොස් තිබේ නම්, සහ ඔබ ප්‍රතිසංස්ක-

රණවාදී විධි පිළිගෙන තිබේ නම්, ඔබ විප්ලවය පොදුවේ සාවද්‍යතාවයක් ලෙස ප්‍රකාශ නොකරන්නේද? ඔබ විප්ලවයකින් පටන් නොගෙන, ප්‍රතිසංස්කරණවලින් පටන් ගෙන ඒවාට පමණක් සීමා විය යුතු බව ඉන් ඔප්පු නොවන්නේද?

මෙන්ම ජනතාවගේ සහ ඔවුන් වැනි අය විසින් කරන ලද නිගමනය එසේය. එහෙත් මෙම නිගමනය එක්කෝ විකණ්ඩවාදී වන අතර “ඇටුවන් බැහැපු” දේශපාලනඥයින් විසින් ව්‍යාජ සහ සාවද්‍ය ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලද්දකි, නැතිනම්, එය දේශපාලන “ආධුනිකයින්ගේ” බොලඳකමකි. සැබෑ විප්ලවවාදියාට ඉමහත් සහ සමහර විට එකම අනතුර වනුයේ, විප්ලවවාදී ක්‍රමවල සුදුසුතාවය සහ ඒවා සාර්ථක ලෙස ව්‍යවහාරයට යෙදිය හැකි සීමාවන් සහ අවශ්‍යතාවයන් අමතක කරන අතිශයෝක්ත විප්ලවවාදීත්වයය. විප්ලවය නැමති වචනය ලොකු “වි” අකුරකින් ලිවීමට පටන් ගත් විටත්, විප්ලවය කිසියම් දිව්‍යමය දෙයක් දක්වා උසස් කිරීමට පටන්ගත් විටත්, ඔවුන්ගේ කල්පනා ශක්තිය නැතිව යාමට පටන් ගත් විටත්, විප්ලවවාදී විධියට ක්‍රියා කළ යුත්තේ කිනම් තත්ත්වයන් යටතේද, කිනම් ක්ෂේත්‍රයකද, කිනම් මොහොතකද, ප්‍රතිසංස්කරණවාදී ලෙස ක්‍රියා කළ යුත්තේ කිනම් තත්ත්වයන් යටතේ ද, කිනම් ක්ෂේත්‍රයකද, කිනම් මොහොතකද යන්න පරාවර්තනය කිරීමේ, කිරා බැලීමේ සහ ඉතා සන්සුන් සහ ඉතා විරාගික ලෙස අගැයීමේ හැකියාව නැතිව ගිය විටත්, බොහෝ විට සැබෑ විප්ලවවාදීන් බලවත් ලෙස පහත වැටෙන බව සත්‍යයකි. සැබෑ විප්ලවවාදීන් විනාශයට පත් වන්නේ (ඔවුන් බාහිර වශයෙන් පරාජය කරන නිසා නොව, අභ්‍යන්තරික ලෙස ඔවුන්ගේ වැඩ ඇද වැටෙන බැවින්) ඔවුන් සිය බුද්ධි ගොවර ස්ථාවරය අත හැර දමා “ශ්‍රේෂ්ඨ ජයග්‍රාහී, ලෝක” විප්ලවයට සියලු ගැටළු සියලු තත්ත්වයන් යටතේ, සියලු ක්‍රියාකාරී ක්ෂේත්‍රයන් තුළ විප්ලවකාරී ලෙස විසඳිය හැකිය, එසේ කළ යුතුය යන මතය ඔවුන්ගේ හිස්තුළට වද්දවා ගත්තොත් පමණකි. ඔවුන් මෙසේ කරන්නේ නම්, ඔවුන්ගේ විනාශය නියතය.

මෙවැනි අදහස් හිසට ඇතුළු කරගතහොත් විනාශය ඇතිවනු නියතය. මන්දයත් මූලික ගැටළු පිළිබඳව ඔහුට මෝඩ අදහස් ඇතිවන බැවින්. එමෙන්ම බිහිසුණු යුද්ධයකදී (විප්ලවය ඉතා බිහිසුණු යුද්ධ වර්ගයකි) වරදට ලැබෙන දඬුවම පරාජය වන බැවින්.

“ශ්‍රේෂ්ඨ, විප්ලවවාදී, ලෝක” විප්ලවයට විප්ලවවාදී විධි පමණක්, ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකිය, එය එසේ කළ යුතුය යන ස්ථාවරය දැරීමට ඇති හේතු මොනවාද? කිසිදු හේතුවක් නැත. මෙම ස්ථාවරය හුදු ව්‍යාජයකි. අප මාක්ස්වාදය මත පිහිටන්නේ නම්, මෙය හුදු න්‍යායික ප්‍රස්තුතයක් බවට ඔප්පු කළ හැකිය. මෙය සාවද්‍යයක් බව අපේ විප්ලවය විසින්ද

පෙන්වා දී තිබේ. න්‍යායික දෘෂ්ටි කෝණයකින් බලන විට, විප්ලවය පවතින විටදී වෙනත් අවස්ථාවලදී කරන්නාක් මෙන්ම, මෝඩ වැඩ කර තිබෙන බව එංගල්ස් පෙන්වා දී ඇති²² අතර ඔහු නිවැරදි විය. අප හැකි තරම් අඩුවෙන් මෝඩ වැඩ කළ යුතුය. එමෙන් අප විසින් කරන ලද වැරදි නිවැරදි කිරීම සඳහා හැකිතරම් ඉක්මණින් ක්‍රියා කළ යුතුය. එක්තරා නියමිත අවස්ථාවකදී විප්ලවවාදී විධියට නිරාකරණය කළ හැක්කේ කිනම් ගැටළුවද, නිරාකරණය කළ නොහැක්කේ කවර දෙයද යන්න ගැන හැකි තරම් බුද්ධි ගොවර ලෙස අප විසින් අගැයිය යුතුය. අපේ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් අනුව බලන විට, බ්‍රෙස්ට් සාමය කොහෙන්ම විප්ලවවාදී නොවන ක්‍රියාකාරීත්වයේ නිදසුනකි. එය ප්‍රතිසංස්කරණවාදීය, එපමණක් නොව, එයටත් වඩා අයහපත්ය, මන්දයත් එය පසුබැසීමක් වූ බැවිනි. එසේවුවද, රීතියක් වශයෙන්, ප්‍රතිසංස්කරණවාදී ක්‍රියා සෙමින්, ප්‍රවේසම්කාරී ලෙස සහ ක්‍රමාණුකූලව ඉදිරියට ගමන් කරන අතර ආපස්සට ආපස්සට ගමන් නොකරයි. බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුම ඇති කර ගැනීමේ අපේ උපක්‍රමය නිවැරදිය යන්න දැන් කෙතරම් සම්පූර්ණයෙන්, එය දැන් හැම දෙනෙකුම විසින් පොදුවේ පිළිගෙන තිබෙන අතර ඒ ගැන වැඩි යමක් කීමට කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් නොමැත.

අපේ විප්ලවය මෙතෙක් සම්පූර්ණ කර තිබෙන්නේ ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කර්තව්‍යයන් පමණකි. මේ ගැන ආධිමිඛර විමට අපට හැම අයිතියක්ම ඇත්තේය. මේ විප්ලවයේ නිර්ධන පංතික හෙවත් සමාජවාදී කර්තව්‍යයන් ප්‍රධාන කරුණු තුනකින් මෙසේ සම්පිණ්ඩණය කළ හැකි වේ: 1) අධිරාජ්‍යවාදී ලෝක යුද්ධයෙන් විප්ලවවාදී ලෙස පසු බැසීම; ධනවාදී ගොදුරු ගසාකන්නන්ගේ ලෝක කණ්ඩායම් දෙක සංවිධානය කළ මිනිස් ඝාතනය හෙළිදරවු කිරීම සහ එය නවත්වාලීම. අපේ කාර්ය කොටස අනුව අපි නම් මෙය සම්පූර්ණ කළෙමු. හැම පැත්තෙන්ම එය කළහැකිව තුබුණේ දියුණු රටවල් කීපයකම විප්ලවය සිදුවුවහොත් පමණකි. 2) නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වයේ ආකාරයක් වශයෙන් සෝවියට් ආණ්ඩු ක්‍රමයක් පිහිටුවාලීම. අති විශිෂ්ට ජගත් වෙනස්කම් කරන ලදී. ධනෝග්වර-ප්‍රජාතන්ත්‍රික පාර්ලිමේන්තුවාදයේ වකවානුව අවසානයකට පැමිණ ඇත. ලෝක ඉතිහාසයේ නව පරිච්ඡේදයක් — නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වයේ යුගය — විවෘත විය. සෝවියට් ක්‍රමය සහ නිර්ධන පංතික ආඥාදායකත්වයේ අනෙක් විධිවලට අවසාන හැඩ වැඩ දමා සම්පූර්ණ කරනු ඇත්තේ රටවල් කීපයක පරිශ්‍රමය මගිනි. මේ ක්ෂේත්‍රයේ අප විසින් නොකළ වැඩ ගොඩක් තවමත් ඉතිරි වී ඇත. මෙය අමතක කරදීම සමාව නොදිය හැක්කකි. යළි යළිත් අපේ වැඩ අපි උසස් කළ යුතුය. ඒවා යළිත් මුල සිට කළ යුතුය. අපේ නිෂ්පාදන බලවේගයන් සහ අපේ

සංස්කෘතිය වර්ධනය කිරීම සඳහා අප ගන්නා හැම ඉදිරි සහ උසස් පියවරක්ම අපේ සෝවියට් සහා ක්‍රමය උසස් කිරීම සහ වෙනස් කිරීම සඳහා ඇදා ගත යුතුය. ආර්ථික සහ සංස්කෘතික පරිමාණය අනුව අපි තවමත් පහත තත්ත්වයක පසුවෙමු. බොහෝ දේ වෙනස් කළ යුතුය. මේ නිසා අප වික්ෂිප්තයට පැමිණීම අමත ක්‍රියාවකි (නැතිනම්, එයටත් වඩා නරක දෙයකි). 3) සමාජවාදී ක්‍රමයේ ආර්ථික පදනම බිහිකිරීමය. මෙහි ඉතා වැදගත් සහ ඉතා මූලික අංග ලක්ෂණ තවමත් සම්පූර්ණ කර නැත. කෙසේ වුවද මෙය, මූලධර්ම පිළිබඳ දෘෂ්ටි කෝණය අනුව බලන විටත්, ව්‍යවහාරික දෘෂ්ටි කෝණය අනුව බලන විටත්, අද්‍යාතන රුසියානු සෝවියට් සමාජවාදී සන්ධිය ජනරජයේ දෘෂ්ටි කෝණය අනුව බලන විටත්, ජාත්‍යන්තර තත්ත්වය අනුව බලන විටත් අපේ ඉතා ශක්තිමත් පදනම වන්නේය.

මෙම පදනමේ මූලික ලක්ෂණ අප විසින් තවමත් සම්පූර්ණ කර නොමැති බැවින්, ඒ ගැන අපේ මුළු අවධානය යොමු කළ යුතු වෙමු. මෙහි අමාරුව රඳා ඇත්තේ පරිවර්තන ක්‍රමයේය.

1918 අප්‍රේල් මාසයේදී “සෝවියට් ආණ්ඩුවේ හදිසි කාර්ය භාරයන්” නැමැති මගේ කෘතියේ මම මෙසේ ලියුවෙමි: “විප්ලවවාදියකු වීම සහ සමාජවාදයට හෝ කොමියුනිස්ට්වාදයට හෝ පොදුවේ පක්ෂපාත වීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. මුළු මහත් දම්වැල අල්ලා ගැනීම සඳහාත් සහ ඊළඟ පුරුකට පරිවර්තනය වීම සඳහා ස්ථිර ලෙස පිළියෙළ වීම සඳහාත් දම්වැලේ නියමිත පුරුක නියමිත වෙලාවේදී සොයා ගෙන මුළු මහත් ශක්තිය යොදා එය අල්ලා ගැනීමට කෙනෙකුට පුළුවන් විය යුතුය. මෙහි පුරුකවල අනු පිළිවෙළත්, ඒවායේ හැඩයත්, ඒවා එකිනෙකට සම්බන්ධ වී ඇති ආකාරයත්, සිද්ධීන්ගේ ඓතිහාසික දම්වැලෙන් ඒවා එකිනෙක වෙනස්වීමත්, ලෝකරුවකු විසින් සාදන ලද සාමාන්‍ය දම්වැලක මෙන් සරළතාවයක් සහ තේරුම් නැති බවක් නියෝජනය නොකරයි.”

වත්මන් කාලයේදී, අපේ සැලකිල්ලට භාජනය වී ඇති ක්‍රියාකාරී ක්ෂේත්‍රයේ මෙම පුරුක නම් රාජ්‍ය නිසා ක්‍රමීකත්වයක් (මග පෙන්වීමක්) යටතේ ස්වදේශීය වෙළඳාම පුනාස්ථාපනයට පත් කරලීමය. නිර්ධන පංතික ආණ්ඩුවක අප, රට පාලනය කරන කොමියුනිස්ට් පක්ෂය වන අප අපේ “මුළු මහත් ශක්තිය යොදා අල්ලා ගත යුත්තේ” 1921-1922 දී අපේ සමාජවාදී ඉදිකිරීමේ පරිවර්තනය ආකාරයේදී, ඓතිහාසික සිද්ධිය නැමැති දම්වැලේ “පුරුක” වෙළඳාම බවය. අප මේ පුරුක සැහෙන තරම් දැඩි “ග්‍රහණයෙන්” දැන් ගත්තේ නම්, නුදුරු අනාගතයේදී මුළු මහත් දම්වැලම අපට පාලනය කිරීමට හැකි වනු ඇත. අපි එසේ නොකරමු නම්, අපට මුළු මහත් දම්වැලම පාලනය කිරීමට බැරිව යනු ඇත. සමාජවාදී සමාජ සහ ආර්ථික සබඳතාවයන් බිහිකිරීමට අපට නොහැකි වනු ඇත.

කොමියුනිස්ට්වාදය සහ වෙළඳාම? එය නොපුරුදු හඬක් නගයි. මේ දෙක එකිනෙකට සම්බන්ධ නැති, නොගැළපෙන, එකිනෙකට බොහෝ ඇත ඒවා වෙති. එහෙත් අපි ආර්ථික විද්‍යාවේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් මෙය අධ්‍යයනය කරමු නම්, කොමියුනිස්ට්වාදය සහ කුඩා ඉඩම් හිමි පීතෘමූලික ගොවිතැන අතර ඇති දුර ප්‍රමාණය මෙන්ම දුරප්‍රමාණයක් මේ දෙක අතර තිබෙන බව අපට පෙනේ.

ලෝක පරිමාණයක් මත අප ජයගත් ඉක්බිතිව, ලෝකයේ ඉතා විශාල නගරවලින් සමහරෙක මහ මාවත්වල ප්‍රසිද්ධ වැසිකිළි ඉදිකිරීම පිණිස අප රත්රන් පාවිච්චි කරනු ඇතැයි මම සිතමි. රත්රන් ලබාගැනීම පිණිස “නිදහස සඳහා කළ මහා යුද්ධයේදී”, 1914-1918 යුද්ධයේදී, වඩාත් නරක බ්‍රෙස්ට් සාමයද, නැතිනම්, වර්සෙල්ස් සාමයද යන මහා ප්‍රශ්නය තීරණය කිරීම සඳහා කළ යුද්ධයේදී, කෝට්ටියක් මිනිසුන් මරා දමා, තුන් කෝට්ටියක් මිනිසුන් අංග විකල වූවන් බවට පත්කළ බවත්, මේ රත්රන් ලබාගනු පිණිස 1925 දී හෝ 1928 දී ජපානය සහ එක්සත් ජනපදය අතරත්, නැතිනම්, බ්‍රිතාන්‍යය සහ එක්සත් ජනපදය අතරත් හෝ එවැනි රටවල් අතරත් ඇතිවිය හැකි යුද්ධයකදී, දෙකෝට්ටියක් මරා දමා, හය කෝට්ටියක් ජනතාව අංග විකල වූවන් බවට පත් කරවීම සඳහා ඔවුන් ස්ථිර ලෙසම අදහස් කරන බවත් අමතක නොකළ පරම්පරාවල යහපත සඳහා රත්රන් පාවිච්චි කිරීමේ ඉතාම හොඳ අධ්‍යාපනික සහ “සාධාරණ” ක්‍රමය මෙය වන්නේය.

එහෙත් මේ කාර්යය සඳහා රත්රන් පාවිච්චි කිරීම කෙතරම් “සාධාරණ”, ප්‍රයෝජනවත් හෝ මානව හිතවාදී වුවද, මෙම අවධියට එළඹීම පිණිස 1917-1921 කාලවලදී අප ලැබූ සාර්ථකත්වය සහ තිවරතාවය සහිතව, එනමුදු වඩාත් පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක තවත් අවුරුදු දසකයක් හෝ දෙකක් වැඩිකළ යුතු බව අපි පවසමු. ඒ අතර රු. ස. පෙ. සෝ. සමූහාණ්ඩුවේ රත්රන් අපි ඉතිරි කර ගත යුතු වෙමු, ඒවා ඉතා උසස් මිලකට විකිණිය යුතු වෙමු, රන් මිල යොදවා ඉතා අඩු මිලට භාණ්ඩ ගත යුතු වෙමු. වෘකයන් අතර ජීවත් වන විට, වෘකයකු මෙන් හඬ නැගිය යුතුය, යුක්ති සහගත මිනිස් සමාජයක කළ යුතු ආකාරයට වෘකයින් සමූල ඝාතනය කිරීම සඳහා අපි බුද්ධිමත් රුසියන් ප්‍රස්තාව පිරුළ අනුව ක්‍රියා කරමු: “සටනට පෙර නොව පසුව පුරසාරම් දෙඩවනු.”

ගොවීන් ළහින්ම, විදුලිබල සම්ප්‍රේෂණ ජාලයක් සහිත ඉහා හොඳ යන්ත්‍රවලින් සමන්විත මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර කර්මාන්තයක්ද, කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවීන්ට ඉස්සරට වඩා වැඩි ක්ෂණිකතාවයකින් හා වැඩි ලාභයට ඉතා හොඳ භාණ්ඩ, ඉතා විශාල වශයෙන් සැපයිය හැකි, තාක්ෂණිකයින් සමන්විත, සංවිධානාත්මක “අධි-ව්‍යුහයක්” නැති නම්, ... මෙය නැති

නම් කුඩා ඉඩම් හිමි කෝට්ටි සංඛ්‍යාත ගොවීන් අතරත් මහා පරිමාණ කර්මාන්තය අතරත් ඇති විය හැකි එකම ආර්ථික පුරුක වෙළඳාමය. ලෝක පරිමාණයක් මත මේ “නම්” යන්න දැනටමත් ලබාගෙන මේ තත්ත්වය දැනටමත් පවතී. එහෙත් ඉස්සර ඉතා නොදියුණු ධනෝත්චර රටක් වූ තිබුණු අපේ රට කෘෂිකර්මය සහ කර්මාන්තය අතර නව සම්බන්ධතාවයන් තනිවම, සෘජු ලෙසම, එක පහරකින් ක්‍රියාවට යෙදවීමට, ප්‍රායෝගික ලෙස සංවිධානය කිරීමට තැත්කොට, “සෘජු ප්‍රභාරයකින්” මෙය මුදුන්පත් කැර ගැනීමට අපොහොසත් වූයෙන්, දැන් එය මුදුන්පත් කැර ගැනීම පිණිස සෙමින්, ක්‍රමවත්, ප්‍රවේසම්කාරී “වටලුමේ” ක්‍රියාවන් සංඛ්‍යාවක්ම යෙදිය යුතුය.

නිර්ධන පංතික ආණ්ඩුවට වෙළඳාම පාලනය කළ හැකිය, එය නියමිත මාර්ග ඔස්සේ මෙහෙයවිය හැකිය, එය එක්තරා සීමාවන් තුළ තැබිය හැකිය. මම එක් කුඩා, ඉතා කුඩා නිදසුනක් ඉදිරිපත් කරමි. දෙනෙත්ස් ද්‍රෝණියේ කුඩා, තවමත් ඉතා කුඩා, එනමුදු ආර්ථිකයේ නිසැක පුනර්ජීවනයක් පටන් ගෙන තිබේ. රජයට අයත් විශාල ආකරවල ශ්‍රම ඵලදාව වැඩිවීම නිසා අර්ධ වශයෙන්ද, කුඩා ආකර ගොවීන්ට බදුදීම නිසා අර්ධ වශයෙන්ද මෙය සිදු වී ඇත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 100 පමණ වටිනාකමකට නිර්ධන පංති රජයට කුඩා අමතර ප්‍රමාණයක් බිම් අඟුරු ලබා ගත හැකි වී තිබේ (දියුණු රටවල් ලබාගන්නා ප්‍රමාණය සමග සසඳා බැලුවහොත් මෙය ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකි, එහෙත් අපේ දුගී තත්ත්වය ගැන කල්පනා කරන විට, මෙය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකි); රජය මේ බිම් අඟුරු විවිධ රාජ්‍ය අංශවලට 120 කටත්, පෞද්ගලික ව්‍යාපාරිකයින්ට 140 මිලකටත් විකුණතැයි සිතමු. (මා තෝරාගත් සංඛ්‍යා හිතුවක්කාරී බවත්, ප්‍රථමයෙන්ම, මා සැබෑ මිල ගණන් නොදන්නා බවත්, දෙවනුව, මා දැන සිටියද දැන් ඒවා ප්‍රසිද්ධ නොකරන බවත් මේ අන්තර් වාක්‍යයෙන් මවිසින් පැවසිය යුතුය.) ඉතා වාමී පරිමාණයකින් වුවද, කර්මාන්තය හා කෘෂිකර්මය අතර හුවමාරුව පාලනය කිරීමටත්, තොග වෙළඳාම පාලනය කිරීමටත්; දැනට අප සතු කුඩා, නොදියුණු කර්මාන්තය, නැතිනම්; මහා පරිමාණික, නමුදු දුර්වල සහ විනාශවුණු කර්මාන්තය යථා තත්ත්වයට පත්කරලීමේ කාර්යය පටන් ගැනීමටත්; වත්මන් ආර්ථික පදනම යටතේ වෙළඳාමට පුණර්ජීවනයක් ලබා දීමටත්; ආර්ථික පුණර්ජීවනයේ වාසිය සාමාන්‍ය මැද ගොවියාට (ඔහු නියම ගොවියාය, බහු ජනතාව අතර සිටින ගොවියාය, සුළු ධනපති ස්තරයේ සැබෑ නියෝජිතයාය) හඹීමට ඉඩ ලබාදීමටත්, මහා පරිමාණ කර්මාන්තය පුනර්ජීවනයට පත් කිරීම සඳහා වඩාත් ක්‍රමානුකූල ලෙසත්, ස්ථිර ලෙසත්, වඩාත් පුළුල් ලෙසත්, සාර්ථක ලෙසත් ඉන් නිසිවාසි ලබාගැනීමටත් අප ආරම්භ කර තිබෙන බව මින් පෙනේ.

අපි “අනුරක්ක සමාජවාදයටත්”, නැතිනම්, වෙළඳාම අධි පිළිකුළකට භාජනය කිරීම සහිත පැරණි රුසියානු අර්ධ කුලීන, අර්ධ මුෂික සහ පිතෘ-මූලික මනෝභාවයටත් ඇද නොවැටෙමු. ගොවීන් හා නිර්ධනීන් අතර සබඳතාවයන් ශක්තිමත් කරලීම සඳහාත්, විනාශයට හා වධයට භාජන වූ අප රටේ ආර්ථිකය අප්‍රමාදව පුනර්ජීවනය කිරීම සඳහාත්, කර්මාන්තය දියුණු කිරීම සඳහාත්, විද්‍යුත්තාක්‍රීය වැනි වඩාත් විස්තීර්ණ සහ වඩාත් ගැඹුරු විධිවිධාන පහසුකිරීම සඳහාත් සියලු අන්දමේ සංක්‍රමණික ආර්ථික ආකාරයන් අපට යෙදිය හැකි වන්නේය, එමෙන්ම ඒවා අවශ්‍ය නිසා ඒවා ක්‍රියාවේ යෙදවීමට අප විසින් ඉගෙන ගැනීමද කළ යුතු වන්නේය. එකම රටක පමණක් පළමුව එක්තරා දුරකට හෝ ස්ථාවර සහ දීර්ඝ කාලීන ජයග්‍රහණයක් නිර්ධන පංතිය ලබාගන්නේ නම්, එවැනි තත්වයන් යටතේ එක් අංශයකින් වුවද මාක්ස්ට පෙනී ගිය නමුදු විප්ලවවලට ප්‍රතිසංස්කරණවල ඇති සබඳතාවය සුපැහැදිලි ලෙසත්, නිවැරදි ලෙසත් විග්‍රහ කරන ලද්දේ මාක්ස්වාදය පමණකි. එවැනි තත්වයන් යටතේ, ප්‍රතිසංස්කරණයන් නිර්ධනීන්ගේ විප්ලවීය පංති සටනේ අතුරු නිෂ්පාදිතයන් වීම නියම සබඳකම්වල පදනම වන්නේය. මුළු මහත් ධනපති ලෝකය පුරා මෙම සබඳතාවය නිර්ධනීන්ගේ විප්ලවීය උපක්‍රමයේ පදනමත්, මූලික අක්ෂර හෝඩියත් වන්නේය. මෙය දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ දූෂිත නායකයින් විසින්ද, දෙකභමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ අර්ධ පණ්ඩිතමානී සහ අර්ධ ලෙස මුකුළු පාන නයිට්ටරයින් විසින්ද විකෘති කොට, ඇදීරි කොට දමා ඇත. එක් රටක පමණක් නිර්ධන පංතියේ ජයග්‍රහණයෙන් ඉක්බිතිව, ප්‍රතිසංස්කරණ සහ විප්ලවය අතර සබඳතාවලට කිසියම් අලුත් දෙයක් පිවිසෙයි. මූලධර්ම වශයෙන් මෙය පෙර මෙන්ම වුවද, මාක්ස් පවා කලින් නොදැකිය හැකි, එනමුදු මාක්ස්වාදී දර්ශනික සහ දේශපාලනමය පදනම මත පිහිටා පමණක් පිළිගත හැකි රූපික වෙනස්වීමක හට ගන්නේය. බ්‍රෙස්ට් පසුබැසීම සාර්ථක ලෙස අපට කළ හැකි වූයේ මක්නිසාද? අපට පසුබැසීමට තරම් ඉඩකඩ ලබාදුන් සැහෙන ප්‍රමාණයකින් අප ඉදිරියට ගොස් සිටි බැවිනි. 1917 ඔක්තෝබර් 25 ද සිට බ්‍රෙස්ට් සාමය දක්වා එතරම් අධි වේගයකින්, සති කීපයක් තුළදී අපි සෝවියට් රජය ස්ථාපිත කොට, විප්ලවවාදී ආකාරයකට අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයෙන් ඇත්වී, යුද විරාමයෙන් වාසි ලබා ගැනීමටද, කොල්ලාක්, දෙනිකින්, යුදේනිව්, පිල්සුඩ්ස්කි සහ විරාන්ගල් පරාජය කොට ජයග්‍රාහී ලෙස ඉදිරියට ගමන් කිරීමටද, මහා ප්‍රති සංවලනයකට වුවද (බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුම) ප්‍රමාණවත් ඉඩ කඩ ලබා දුන් ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවය සම්පූර්ණ කිරීමටද සමත් වීමු.

නිර්ධන පංතික ජයග්‍රහණයට පෙර, ප්‍රතිසංස්කරණ විප්ලවවාදී පංති සටනේ අතුරු නිෂ්පාදනයක් වන්නේය. ජයග්‍රහණයට පසුව, (ජාත්‍යන්තර

පරිමාණයක් අනුව නවමත් එය අතුරු නිෂ්පාදිතයක්ව පවතින අතර) එයට අමතරව ජයග්‍රහණය ලබාගත් රටට, උපරිමය පරිශ්‍රමයන් දැරීමෙන් ඉක්බිතිව, යම්කිසි හෝ වෙනත් පරිවර්තනයක් විප්ලවවාදී ලෙස ලබා ගැනීමට තරම් ශක්තිය මද වූ බව පැහැදිලිව පෙනෙන විට, එය අවශ්‍ය හා නීත්‍යානුකූල විධා හැරීමක් වන්නේය. මේ ජයග්‍රහණය කෙතරම් “සංවිත ශක්තියක්” ඇති කරන්නේදයත්, බලාත්කාර පසුබැසීමකදී වුවද, අල්ලා සිටීමට, ද්‍රව්‍යමය සහ අධ්‍යාත්මික වශයෙන් අල්ලා සිටීමට වුවද හැකියාවක් ඇති වේ. ද්‍රව්‍යමය වශයෙන් අල්ලා ගෙන සිටීම යනු, සතුරාට අප පූර්ණ පරාජයකට භාජනය කිරීමට ඉඩ නොතබමින් සැහෙන තරම් උසස් සේනාබලයක් රැක ගැනීමය. අධ්‍යාත්මික වශයෙන් අල්ලා ගෙන සිටීම යනු, පරාජිතවාදයට සහ විසංවිධානයට ඉඩ නොතැබීමය. තත්වය පිළිබඳව සන්සුන් ස්ථාවරයක් ඇති කැරැ ගැනීමය. දීර්ඝ කාලීන පසුබැසීමකදී වුවද, අධ්‍යාත්මික ශක්තිය සහ දැඩිබව ඇතිකැරැ ගැනීමය, එහෙත් එතරම් වැඩි ඇත නොවේ, පසුබැසීම නියම වෙලාවට නවත්වා එය ප්‍රභාරය දක්වා වෙනස් කිරීමට හැකි වීමය.

අපි රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය දක්වා පසු බැස්සෙමු, එහෙත් අපි එතරම් ඇතට පසු නොබැස්සෙමු. දැන් අපි වෙළඳාම රාජ්‍ය ක්‍රම නියාමයක් කිරීම දක්වා පසු බැස්සෙමු, එතරම් ඇතට පසු නොබසින් නොමු. මෙම පසුබැසීම අවසන් වෙත බවට දාශ්‍යමාන සලකුණු ඇත්තේය. එතරම් ඇත අනාගතයකදී නොවුවද අපට මෙම පසුබැසීම නැවැත්වීමට පුළුවන් බව පෙනේ. අවශ්‍ය පසුබැසීම ක්‍රියාවට යෙදීමේදී අප කොතරම් දුරට සවිඤ්ජනක වන්නේද, එකමතික වන්නේද, අගතිගාමීත්වයෙන් තොර වන්නේද, එතරම් ඉක්මණින් අපට එය නවත්වාලීමට හැකි වන්නේය. ඉන් අනතුරුව ඇති වන ජයග්‍රාහී ඉදිරි ගමන වඩාත් ස්ථිර, ක්ෂණික සහ විස්තීර්ණ වන්නේය.

1921 නොවැම්බර් 5 ද.
 1921 නොවැම්බර් 6-7, “ප්‍රාවද්”
 අංක 251.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 44, පිටු 221-229.

ජේනොවා සාකච්ඡාවට සහභාගී වන සෝවියට් නියෝජිත පිරිසට මග පෙන්වීම්

ජේනොවා* සාකච්ඡාවට සහභාගී වන සෝවියට් නියෝජිත
පිරිසට රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ
මධ්‍යම කාරක සභාවේ මගපෙන්වීම්වල කෙටුම්පත

මධ්‍යම කාරක සභාවේ මගපෙන්වීම්වල කෙටුම්පත ඉදිරිපත්
කරමි:

මුළු මහත් ජේනොවා සාකච්ඡාවේ වැඩපිළිවෙළ සහ උපක්‍රම අරඹයා සාර නිදර්ශනයක් (එක්, එක් විශේෂඥයාගේ ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ප්‍රශ්න පිළිබඳව) සතියක් තුළදී නියෝජිත මණ්ඩලයට ඇතුළු වන සෑම අපේක්ෂකයකු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලෙස, විශේෂඥයන්ගේ නාම ලේඛනය ස්ථිර නොකරම, මධ්‍යම කාරක සභාව යෝජනා කරයි. සෑම මහජන කමිසුරු, විශේෂඥයින් වශයෙන් තමන් ඉදිරිපත් කරන අපේක්ෂකයින් පිළිබඳව දවස් දෙකක් තුළදී ලිඛිත නිර්දේශ සහ සහතිකයන් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මේ විශේෂඥයින් යුරෝපයේදී භානි පමුණුවන නම්, එයට ඔවුන් සහ මහජන කමිසුරු පිළිතුරු සැපයිය යුතුය.

ජේනොවා සාකච්ඡාව පිළිබඳව මගපෙන්වීම් වර්ධනය කිරීමත් සහ එකතු කිරීමත් හැටියට පහත සටහන් කරුණු මම ඉදිරිපත් කරමි:

1. අපේ නියෝජිත පිරිසේ අනුරූප කතා පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේ රූපාකාරය සහ කාල වේලාව ගැන පූර්ව තීරණයක් නොකර, එහි අනිවාර්ය යුතුකම හැටියට, සියලු ප්‍රධාන ප්‍රශ්න අරඹයා පූර්ණ, ස්වාධීන, හරය සහිත වැඩ පිළිවෙළවල් ඉදිරිපත් කළ යුතු බව මධ්‍යම කාරක සභාව පිළිගනී.
2. මෙහිදී අප අපේ දෘෂ්ටියට අනුරූප එකම කොමියුනිස්ට්වාදී වැඩ පිළිවෙළ (කෙටියෙන්: මෙවැනි) ඉදිරිපත් නොකරන බව අපේ නියෝජිත මණ්ඩලය විසින් තත්කාලීන, පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා දෙන අතර

* ඉතාලියේ වයඹදිග පිහිටි නගරයකි. — අනුවාදක

ධනේශ්වරයාන්තිවාදී වැඩපිළිවෙළක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මන්දයත්, එංගලන්තයේ සහ වෙනත් ධනේශ්වර රටවල, ධනවාදී දෘෂ්ටි පිළිගන්නා මිනිසුන් විසින් මෙයට පෙර අර්ධ වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද සහනදායක සහ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී පියවරයන් කීපයක් අප මූලධර්ම වශයෙන් වෙනත් ස්ථාවරයක පිහිටා සිටින වෙනත් නියෝජිත මණ්ඩලවල සැලකීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට කැමති බැවිනි. එක්තරා නියමිත තත්ත්වයන් යටතේ මේ සහනදායක වැඩපිළිවෙළ සමකාලීන බරපතළ තත්ත්වය කෙසේ හෝ පහසු කිරීමට සමත් වෙයි. (මෙම තත්ත්වයෙන් ගැළවීමට ඇති එකම මාර්ගය ධනවාදී අයිතියේ සියලු පදනම් නියත ලෙසම බිඳ දැමීමෙන් පමණකි).

3. එම වැඩපිළිවෙළේ මූලික කරුණු අඩු වැඩි වශයෙන් මෙසේ විය යුතුය:

- 1) සියලු ණය අහෝසි කැර දැමීම;
- 2) "අයර්ලන්ත" තීරණය³ සියලු යටත් විජිතවලටත්, සියලු පරාධීන රටවලට හා ජාතීන්ටත් බලපාන සේ ක්‍රියාවට යෙදවීම;
- 3) වාර්ෂේල්ස් ගිවිසුම යළිත් භාත්පසින්ම පුනරීක්ෂණයට භාජනය කිරීම;
- 4) යුද්ධය නිසා උපරිමය වශයෙන් විනාශයට පත්, ස්වාධීන ලෙස නැගී සිටීමට නොහැකිය යන අර්ථයෙන් උපරිමය වශයෙන් දුර්වල, ජගත් ආර්ථිකයට අහි විශාල වශයෙන් ආහාර සහ අමුද්‍රව්‍ය සැපයීමෙහි ශක්‍යතා ඇති රටවලට පහසු කොන්දේසි යටතේ ණය මුදල් ලබාදීම;
- 5) රටවල් කීපයකට මුදල් සංසරණ ක්‍රමයක් හැටියට එක්සත් ජාත්‍යන්තර රත්රන් ඒකක ක්‍රමයක් ඇති කරලීම සහ එම ඒකක ක්‍රමය ක්‍රියාවට යෙදවීම පිණිස නිසි පියවරයන් ගැනීම;
- 6) උද්ධමනයට විරුද්ධව (සටන් කිරීමට) සහ මුදල්වල වටිනාකම අහෝසි වී යාමට (මෙහිදී ගත යුතු පියවරයන්ගෙන් සමහරක් සටහන් කළ යුතුය) විරුද්ධව සටන් කිරීමට ගන්නා වූ පියවරයන් අරඹයා රටවල් කීපයක් අතර එකඟතාවයක් ඇති කැර ගැනීම;
- 7) රටවල් කීපයක් විසින් තාපන අර්බුදයට විරුද්ධව සටන් කිරීමට පියවරයන් ගැනීම සහ ඒකීය සැලැස්මානුගත විද්‍යුතන පදනමක් මත බල ඉන්දන සම්පත් පාවිච්චි කිරීමේ උපරිමය යුක්ති ප්‍රතිපාදනයක් අනුව සහ අර පිරිමැස්ම සහිතව එය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා එකඟතාවයන් ඇති කැර ගැනීම;
- 8) අමු ද්‍රව්‍ය සහ ආහාර ප්‍රවාහනය කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ වූ දෘෂ්ටි කෝණය සහිතව ඉතා හදිසි වැදගත් දේ සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රවාහනය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම සඳහා පියවරයන් ගැනීම පිළිබඳව එවැනිම එකඟතාවයන් ඇති කැර ගැනීම.

මේ ආදී වශයෙනි.

4. මෙවැනි වැඩ පිළිවෙළක් සිය කතාවලදී තවදුරටත් වර්ධනය කළ යුතුය. මෙය මෙසේ කළ නොහැකි වුවොත්, යුරෝපා භාෂා 3-4 කින් හෝ එය පොත් පිටත් ලෙස මුද්‍රණය කොට, නියෝජිතයින්ට සහ පුවත්පත් වර්තා කරුවන්ට බෙදා දිය යුතුය. (යටත් පිරිසෙයින් සංක්ෂේපයක්වත්) මුද්‍රණය කළ යුතුය. (කෙසේ හෝ මුද්‍රණය කළ යුතුය.)

5. විශේෂඥයින් හැටියට තෝරාගත යුත්තේ එවැනි වැඩ පිළිවෙළක් වර්ධනය කිරීමටත්, තහවුරු කිරීමටත්, (එහි එක් හෝ වෙනත් කොටසක්) ස්ථිර ලෙස පදනම් කිරීමටත් දක්ෂතාවයක් ඇති එමෙන්ම එම දක්ෂතාවය ඔප්පු කළ පුද්ගලයින් පමණකි. විශේෂඥයෝ යුරෝපය සඳහා තම වැඩපිළිවෙළවල් සහ සැලැස්ම, තම අත්සන් සහිතව මුද්‍රණය කළ යුත්තාහ. (මෙම වැඩපිළිවෙළේ දෝකාරය තුන්වැනි ජාත්‍යන්තරයේ සංනිවේදන මාර්ගවල පළ වන ලිපි විය යුතුය. "වටහා දීමට" දරන මෙම ප්‍රයත්නය හානි නොවන නමුදු සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ ඵල රහිත වනු ඇත. මන්දයත්, විප්ලවයක් අවශ්‍ය බැවිනි; — එමෙන්ම 11 සහ 11½ ජාත්‍යන්තරයේ සංනිවේදන මාර්ගවලද පළ කරමු. ඔවුන් කුමක් කියතිදැයි බලමු.)

1922 පෙබ්‍රවාරි 6 ද ලියන ලදී
1964 දී ප්‍රථම වරට පූර්ණ ලෙස පළ කැරිණි.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 44, පිටු 382-384.

ගී. ව. විචේරින්ට ලියුමක්

විචේරින් සහෝදරයා! ඔබ අධික ලෙස ස්නායු කිපීමට භාජනව සිටි ජේනොවාහි හැසිරීම පිළිබඳ සැලැස්ම ගැන සාකච්ඡා කිරීමට පෙබ්‍රවාරි 22 හෝ 23 ද හෝ අපි සමත් වමු.

ඔබත් මාත් විප්ලවවාදී නිර්ධන පංතික පක්ෂයේ වැඩපිළිවෙළ සඳහා සටන් පරිදීම ශාන්තිවාදීන්ට විරුද්ධව සටන් කර ඇත්තෙමු. එය පැහැදිලිය. එහෙත් ධනවාදී සතුරා හේද කිරීම පිණිස එම පක්ෂය විසින් ශාන්තිවාදීන් උපයෝගී කැරැ ගැනීමට විරුද්ධ වූයේ කොතැනද, කවුරුන්ද, කවදද? ³⁵

ඔබේ ලෙනින්

1922 පෙබ්‍රවාරි 16 ද ලියන ලදී.
ප්‍රථම වරට 1965 දී පළ විය

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 54, පිටු 170-171

ජේනොවාහි සෝවියට් නියෝජිත පිරිසේ කාර්ය භාරයන් අරඹයා රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ කෙටුම්පත් යෝජනාව

දේශපාලන මණ්ඩලයේ පූර්ණ සාමාජිකයින්ට පමණයි

මධ්‍යම කාරක සභාවේ කෙටුම්පත් යෝජනාව

1. ලින්චින්ව සහෝදරයාගේ තීසිය මගින් කර ඇති අගැයීම ස්ථාවරයට සහ කාර්ය භාරයට (ජේනොවාහිදී අපේ නියෝජිත පිරිසේ) ගැළපෙන, නිවැරදි දෙයක් බව, මධ්‍යම කාරක සභාව පිළිගනී.

2. නියෝජිත පිරිසේ සභාපතිවරයාගේ සියලු බලතල උප සභාපතිවර විචේරින් සහෝදරයා මත පවරන බව මධ්‍යම කාරක සභාව ප්‍රකාශ කරයි.

3. විචේරින් සහෝදරයා අසනීප වුවහොත්, නැතිනම් ඔහුගේ සියලු බලතල ක්‍රම පිළිවෙත අනුව තිදෙනකුගෙන් යුත් කණ්ඩායම් දෙකෙන් එකකට භාර දෙනු ලැබේ: අ) ලින්චින්ව, ක්‍රාසින්, රාකොව්ස්කි; ආ) ලින්චින්ව, ඉඔජ්ජේ, වරෝච්ස්කි.

4. කාන්ති කොන්දේසි³⁶ පිළිගැනීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී අපේ නියෝජිත පිරිස එයින් පිට පැනීමට උත්සාහ ගත යුතුය. අප එසේ කිරීමට සමත් නොවුවහොත්, නැතිනම් අපට රිජු ලෙසම අවසාන නිවේදනයක් ඉදිරිපත් කළහොත් ක්‍රාසින්ගේ සූත්‍රය ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ ගත යුතුය: "හැම රටක්ම තම රාජ්‍යයන්ගේ ණය පිළිගනී. තම ආණ්ඩුවල ක්‍රියා නිසා ඇති වූ හානි සහ පාඩු සපුරාලීමට පිළිගනී."

මෙයද සාර්ථක නොවන්නේ නම්, අප පෞද්ගලික ණය ගෙවීම පිළිගැනීමට සූදනම් බවත්, එනමුදු හැඟී මුත්තන් කෙළීමට කැමති නොවෙමින්, අපේ ණය මුදල්ද එමෙන්ම, අපේ සියලු යුතු කම්ද අපේ ප්‍රති ඉල්ලීම් මගින් අප සම්පූර්ණයෙන්ම හිලව් කැරැ තිබෙන බවත් ස්ථිර ලෙස ප්‍රකාශ කරමින් අප සාකච්ඡා බිඳ දැමීමට ඉදිරිපත් විය යුතුය. අප සහ සියලු ධනපති රටවල් අතර අධිසමාජනය කිරීමකට අපි ඉඩ නොදෙමු. මන්දයත්, විවාදය පැන නැග තිබෙන්නේ දේපොළ අයිතිය පිළිබඳ ක්‍රම දෙකක් අතර බැවිනි.

බිඳ දැමීමට සිදු වන්නේ නම්, එම බිඳ දැමීමේ මූලික සහ එකම හේතුව ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුතුය: ආණ්ඩුවලින් සේවය ලබන ධනපතින් අතලොස්සකගේ කැරුකම, උර්කාට් ආදිය නිසාය.

වරදනය දීමේදී ඔවුනට විශේෂ අයිතියක් තිබෙන බව එම ධනපතින්ට දෙන උපරිමය වාසිදීමක් හැටියට යෝජනා කළ යුතුය: (එනම්, අප යම්කිසිවකට එම ධනපතින්ට අයත්වැ තිබුණු ඉඩකඩම්, කම්හලි ආදිය පුර්ණ සමස්තයක් ලෙස හෝ කොටස් ලෙස හෝ වරදනය අනුව දෙන්නෝ නම්, එම කොන්දේසි යටතේ ඒවා පැරණි අයිතිකරුවන්ට දීමේ වගකීම අපි භාර ගන්නෙමු.)

5. අපේ වැඩපිළිවෙළ ඉදිරිපත් කිරීමේදී ධනපති පංතිය එය වර්ධනය කිරීමට ඉඩ කඩ නොදීම පිණිස පරිශ්‍රමයන් දැරීමට ඉදිරිපත් විය හැකි බැවින්, කපාකිරීමට ඉඩ ලැබෙන ප්‍රථම වාරයේදීම එම වැඩපිළිවෙළ විශ්ලේෂණාත්මක ලෙස වර්ධනය කරලීමට හෝ, නැතිනම්, එය සංක්ෂිප්ත ලෙස ඉදිරිපත් කරලීමටද, එසේත් නැතිනම්, එය පෙන්වා දීමට හෝ යටත් පිරිසෙයින් සටහන් කිරීමට (එවිගසම එය සවිස්තරාත්මක ලෙස පළ කිරීම) හැම උත්සාහයක් දැරිය යුතුය.

6. අපේ වැඩපිළිවෙළ මගින් අපේ කොමියුනිස්ට්වාදී ස්ථාවරය සභවන්නේ නැතිව, එහෙත් ඒ අතරම ඒ ගැන ඉතා පොදු සහ කෙටි හැඳින්වීම් කරමින් (නිදසුනක් වශයෙන්, අතිරේක වාක්‍යයක් මගින්) ක්‍රියා කළ යුතුය. මෙහිදී අපේ දෘෂ්ටි ප්‍රකාශ කිරීම අප සිතන හැටියට ස්වනාවික වැඩක් නොවේ යයි රිපු ප්‍රකාශනයක් කළ යුතුය. මන්දයත්, අප එහි යන්තේ වෙළඳ සම්බන්ධතාවයන් ඇති කැරැ ගැනීමට සහ අනික් (ධනපති) කඳවුරේ ශාන්තිවාදී කොටස සමග එකඟතාවයක පැමිණීම කට උත්සාහ දැරීමට බැවිනි.

එම කඳවුරේ ශාන්තිවාදී කොටස නොහොත්, විශේෂයෙන් තෝරා ගන්නා ලද, වෙනත් ආචාරශීලී ප්‍රකාශනයක් යොදා ගෙන අප ගණන් ගත යුත්තේ දෙවැනි සහ දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරයට අයත් වර්ගයකට සහ ඉන් ඉක්බිතිව කෙටිත්ස් වර්ගයට ආදියට අයත් සුළු ධනෝස්වරවාදී, ශාන්තිවාදී සහ අර්ධ ශාන්තිවාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ය.

පේනොවා අපේ ප්‍රධානතම දේශපාලනමය කාර්යයක් නොවන්නේ නම්, අපේ ප්‍රධාන කාර්යයන්ගෙන් එකක් වන්නේ, ධනෝස්වර කඳවුරේ මෙම අංශය වෙන් කැරැ ගැනීමය. එම අංශයට ප්‍රශංසා මුඛයෙන් කතා කිරීමට පරිශ්‍රමයන් දැරීමය. අපේ දෘෂ්ටි කෝණය අනුව මෙම අංශය සමග වෙළඳ සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගැනීම පමණක් නොව, දේශපාලනමය සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගැනීමද අපේ අභිප්‍රායය බව ප්‍රකාශ කිරීමය. (අප කොමියුනිස්ට්වාදීන් හැටියට එතරම් විශ්වාස නොකළද, ධනවාදයේ සිට නව සමාජ ක්‍රමය දක්වා සාමකාමී පරිමාණයක් ඇතිවීමේ එක් අල්ප අවස්ථාවක් හැටියට, එයට ආධාර දී පිරික්සුමට භාජනය කිරීමට අප සූදනම්ය.

එක් බලවතකුගේ නියෝජිතයකු හැටියට, එයට සතුරු රටවල් බහුතරයක් ඉදිරියේ එය ස්වකීය යුතුකම හැටියට පිළිගනී.

ධනපති පංතියේ ශාන්තිවාදී අංශය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා කළ හැකි දෙයක්ම සහ කළ නොහැකි තවත් කිසිවක් කිරීමද, මැතිවරණයේදී එම අංශයේ ජයග්‍රහණයට ඇති ඉඩකඩ යම්තමින් හෝ වැඩි කිරීමද කළ යුතුය; එය ප්‍රථම කරුණකි. දෙවනුව පේනොවා වලදී අපට විරුද්ධ ධනපති රටවල්වල එකීය භාවය බිඳ දැමීමට ද ක්‍රියා කිරීමය. පේනොවා හිදී අපේ දෙයාකාර දේශපාලනමය කර්තව්‍යයන් එසේය. කිසිම හේතුවක් නිසා හෝ කොමියුනිස්ට්වාදී මත වර්ධනය නොකළ යුතුය.

7. රාජ්‍ය සැලැස්ම පිළිබඳ කොමිටියේ කෘති පදනම් කැරැ ගනිමින් රුසියාවේ සහ යුරෝපයේ ජාතික ආර්ථිකය යළි ඉදිකිරීම සඳහා සැලැස්මක් හැකි තරම් විස්තරාත්මක ලෙස වර්ධනය කිරීමට සහ පුළුල් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට (කපා මගින් නොහැකි වූවොත් පුවත්පත් මගින්) හැම අතින්ම උත්සාහ කිරීම.

8. පේනොවාහිදී ධනපති කඳවුර අපට අන්තිම නිවේදනයක් කළහොත්, ශාන්තිවාදීන්ගේ ප්‍රශ්නයට අත නොගසා පටු වෙළඳ විෂය ගැන පමණක් කතා කිරීම, අප විසින් කනගාටුව ප්‍රකාශ කළ යුතු අතර මේ සාකච්ඡාවේදී අපේ අරමුණු දෙකක් බවත්, එකක් ශාන්තිවාදී සහ අනික වෙළඳාම බවත් කියමින් එම අන්තිම නිවේදනයට යටත් වීමය. එකක් ඉතිරි වෙයි.

9. ශාන්තිවාදී වැඩ පිළිවෙළ කෙසේ වර්ධනය කළ යුතුද යන්න අරබයා සවිස්තර ලෙස ක්‍රියා කිරීම පොදු මගපෙන්වීම්වලට සීමා වෙමින් මධ්‍යම කාරක සභාව නියෝජිත මණ්ඩලයට භාර කරයි. ජාත්‍යන්තර ධනවාදයේ ශාන්තිවාදී කඳවුර ගොරහැඩි ධනවාදී, ආක්‍රමණකාරී ධනවාදී, ප්‍රතිගාමී ධනවාදී කඳවුරෙන් ගැඹුරු ලෙස කඩා වෙන් කැරැලීම සඳහා එය හැකි තරම් පුළුල් ලෙස වර්ධනය කිරීමට පරිශ්‍රම දැරිය යුතුය.

10. වෙළඳාම සහ වරදන දීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී (එමෙන්ම ණය මුදල් පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදීද) ප්‍රධාන සහතිකය හැටියට උතුරුදිග කැලැ ආදිය ඉදිරිපත් කිරීම. අපේ රාජ්‍යයේ අයිතිය අඩු කරලීමට අපි එකඟ නොවමු. මධ්‍යම කාරක සභාවේ විශේෂ විදුලි පණිවුඩ එකඟතාවයක් නොමැතිව, ගිවිසුම් ඇති නොකර ගත යුතුය.

ලෙනින්

1922 පෙබ්‍රවාරි මස 24 දා ලියන ලදී
1964 දී ප්‍රථම වරට පළ කැරිණි.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 44, පිටු 406-408

සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදයේ වැදගත්කම

“මාක්ස්වාදයේ ධර්මය යටතේ”³⁷ නැමැති සඟරාවේ කලාප 1-2 තුළින් ප්‍රොටස්ටන්ට් සභෝදරයා අවශ්‍ය හැම දෙයක්ම කියා ඇත, සත්තකි-න්ම ඉතා හොඳින් පවසා ඇත. මේ කලාපයේ සංඥාපන ප්‍රකාශනයක් මගින් කතුවරුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද හරය හා වැඩ පිළිවෙළ වඩාත් සමීප ලෙස විග්‍රහ කරන සමහර ප්‍රශ්න ගැන විස්තරයක් කිරීමට මම කැමැත්තෙමි.

“මාක්ස්වාදයේ ධර්මය යටතේ” නැමැති සඟරාව වටා ඒකරාශීවී සිටින හැම දෙනෙක්ම කොමියුනිස්ට්වාදීන් නොවන අතර ඔවුන් හැම දෙනෙක්ම ස්ථිර ද්‍රව්‍යවාදීන් බව එම ප්‍රකාශනයෙන් කියැවෙයි. කොමියුනිස්ට්වරුන්ගේ සහ කොමියුනිස්ට්වරුන් නොවන්නන්ගේ මේ සන්ධානය නිරපේක්ෂ ලෙස අවශ්‍ය දෙයක් වන අතර එයින් සඟරාවේ අරමුණ ව නිවැරදි ලෙස අර්ථ දැක්වෙන බව මම සිතමි. කොමියුනිස්ට්වරුන් විසින් කරන ලද එක් අති විශාල සහ අති හානිදායක වරදක් (මහා විප්ලවයක ආරම්භය සාර්ථක ලෙස ඉටු කරන ලද විප්ලවවාදීන් විසින් පොදුවේ මෙන්ම) නම් විප්ලවයක් කළ හැක්කේ විප්ලවවාදීන්ට පමණකිසි යන සංකල්පයය. එයට ප්‍රතිපක්ෂව, සාර්ථක වීමට නම්, සැබවින්ම ප්‍රාණවත් සහ දියුණු පුරෝගාමී පංතියේ බල ඇණියේ ක්‍රියා කොටස පමණක් ඉටු කිරීමට දක්ෂතාවය විප්ලවවාදීන්ට තිබේ යන සංකල්පය සියලු බැරෑරුම් විප්ලවවාදී වැඩවලට අවශ්‍ය වේ. පුරෝගාමී බල ඇණියක් සිය පුරෝගාමී කාර්ය භාරය ඉටු කරන්නේ එය නායකත්වය දෙන බහු ජනතාවගෙන් කොන්වීම වැලැක්වීමට සමත්වන විටදී සහ මුළු මහත් බහු ජනතාවම ඉදිරියට ගෙනයාමට එය සැබවින්ම සමත්වන විටදීය. ක්‍රියාකාරීත්වයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල කොමියුනිස්ට්වාදීන් නොවන අය සමග සන්ධානයකින් තොරව, සාර්ථක ලෙස කොමියුනිස්ට්වාදය ඉදිකිරීම පිළිබඳව කිසිදු ප්‍රශ්නයක් පැන නැඟිය නොහැක.

“මාක්ස්වාදී ධර්මය යටතේ” නැමැති සඟරාව විසින් භාරගෙන තිබෙන ද්‍රව්‍යවාදය සහ මාක්ස්වාදය ආරක්ෂා කිරීමටද මෙය බලපායි. වාසනාවකට මෙන්, රුසියාවේ දියුණු සමාජ චින්තනයේ ප්‍රධාන ප්‍රවණතාවයන්ට, ස්ථිර ද්‍රව්‍යවාදී පදනමක් ඇත්තේය. ගියොර්ගි ජලෙනානොව් හැරුණු විට, වෙර්-නිෂෙව්ස්කි මතක් කිරීම වුවද ප්‍රමාණවත්ය. සමකාලීන නරෝද්කික් වරු (ජනප්‍රිය සමාජවාදීන්, එස්එච් වරුන්, ආදීන්³⁸) යුරෝපීය විද්‍යාවේ ඊනියා “අවසාන වචනය” නැමැති සරුව පින්තල සිරකරුවන් බවට පත්වී, මෙම සරුව පින්තල හැරුණුවිට, ධනපති පංතියටද, ධනපති ප්‍රාග්-චිතිශ්ව-යට සහ ධනපති ප්‍රතිගාමීත්වයටද දසන්වයේ වෙනත් විවිධත්වයක් පැහැදිලිව දැකීමට නොහැකි වෙමින්, විලා සිතාත්මක ප්‍රතිගාමී දර්ශනික මතාන්තර සෙවීම පිණිස ඔහුගෙන් පසු බැස ඇත්තාහ.

කෙසේවුවද, රුසියාවේ කොමියුනිස්ට් නොවන කඳවුරින් ද්‍රව්‍යවාදීහු අපට තවමත් සිටිති, සැහෙන දීර්ඝ කාලයක් යන තුරු ඔවුන් නිසැකවම අපට එලෙස සිටිනු ඇත. එබැවින් අපේ නිරපේක්ෂ යුතුකම වන්නේ, ඊනියා “උගත් සමාජයේ” දර්ශනික ප්‍රාග්-චිතිශ්වයට විරුද්ධව ගෙනයන ඒකාබද්ධ වැඩවලදී ස්ථිර සහ සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදී පාක්ෂිකයින් සියලු දෙනා බඳවා ගැනීමය. ධනපති විද්‍යාඥයින්ගේ සහ ආණ්ඩු ක්‍රම පිළිබඳ ගත් කරුවන්ගේ පිළිගැනීමට භාජන වී සිටින, ඩික්ස්ගෙන් — නොමනා උඩඟුකම් ඇති මෙන්ම අසාර්ථක ලේඛක වූ ඔහුගේ පුතා සමග පට ලවා නොගන්නා — සමකාලීන සමාජයේ දර්ශනවාදය පිළිබඳ මහාචාර්යවරුන්ගේ බහුතරය “පූජක තන්ත්‍රවාදයේ උපාධිධාරී සේවකයින්”³⁹ මිස වෙනත් එවුන් නොවේ යැයි කීවිට, ධනපති රටවල පවතින දර්ශනික ප්‍රවණතාවයන් පිළිබඳව මූලික මාක්ස්වාදී මතය දක්ෂ ලෙසත්, පැහැදිලි ලෙසත් ප්‍රකාශ කළේය.

අන් සියලු රටවල සිටින තම සභෝදර ජනතාව මෙන් තමන් දියුණු යැයි සිතීමට ආශා කරන අපේ රුසියන් බුද්ධිමත්හු, මෙම ප්‍රශ්නය ඩික්ස්ගෙන් වචනවලින් ප්‍රකාශිත මතයේ මට්ටම දක්වා වෙනස් කිරීමට විරුද්ධ වෙති. එහෙත් ඔවුන් එයට විරුද්ධ වන්නේ ඔවුන්ට එක එල්ලේම සත්‍යයට මූණ දිය නොහැකි බැවිනි. ඩික්ස්ගෙන්ගේ පරුෂ විස්තරය සම්පූර්ණයෙන්ම නිවැරදිය යන්න සාක්ෂාත් කැරගැනීමට නම්, සමකාලීන උගත් මිනිසුන් පාලනය කරන ධනපති පංතියට ආණ්ඩුමය වශයෙන්ද, පොදු ආර්ථික සහ සමාජමය වශයෙන්ද, සියලු වෙනත් පරාධීනත්වයෙන්ද කොතෙක් දුරට යටවී සිටින්නද යන්න යම්තමින් හෝ කල්පනා කළ යුතුය. ධනපති පංතියේ පංති ස්ථාවරය සහ පංති වුවමනාවන් අතර ඇති සම්බන්ධකම් ගැනත්, එය අකකින් එය සියලු අන්දමේ ආගම්වලට ආධාරදීම සහ අතින් අතින් විලාසිතාශීලී දර්ශනික ප්‍රවණතාවයන්ගේ දෘෂ්ටිමය හරය

අවබෝධ කැර ගැනීමක් සඳහා නිදසුනක් වශයෙන්, රේඩියම් සොයා ගැනීමේ දේවලින් පටන්ගෙන, අයින්ස්ටයින්ගේ සාය ඇල්ලීමට තනනන දේ දක්වා වූ යුරෝපයේ නිතර පාහේ පැන නගින විලාසිතාශීලී දුර්ලභික ප්‍රවණතාවයන්ගේ ඉමහත් බහුතරය මතක් කළ යුතුය.

සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදී සංවිධානය ලෙස ක්‍රියා කිරීමට ඉදිරිපත් වන සභරාවක් ප්‍රධාන වශයෙන්, සියලු සමකාලීන “සුජන තන්ත්‍රවාදයේ උපාධිධාරී සේවකයින්” නොපසුබටව හෙළිදරවු කළ යුත්තේ සහ වෝදනා කළ යුත්තේ, ඔවුන් නිල විද්‍යාවේ නියෝජිතයින් හෝ තමන් විසින්ම තමන් “ප්‍රජාතන්ත්‍රික වාමාංශය හෝ දෘෂ්ටිමය වශයෙන් සමාජවාදී” යැයි හඳුන්වා ගන්නා නිදහස් ගත් කරුවන්ද යන්න නොතකමින් බව ඉහත සඳහන් කළ දෙයින් පෙනී යයි.

දෙවනුව, මෙවැනි සභරාවක් සටන්කාමී අදේවවාදී එකක් විය යුතුය. මේ වැඩ කටයුතු භාර දෙපාර්තමේන්තු නැතිනම්, යටත් පිරිසෙයින්, ආණ්ඩුවේ සංස්ථාවන් අපට ඇත්තේය. එහෙත් මේ වැඩ අති කුසිත භාවයකින් සහ ඉතා අසතුටුදයක ලෙස කරනු ලැබේ. එය අපේ සැබෑ රුසියානු (සෝවියට් වුවද) නිලධාරීවාදී ක්‍රමවල පොදු තත්ත්වයන්ගෙන් පෙළෙයි. එබැවින් මේ රාජ්‍ය සංස්ථාවලට අමතරව, එම වැඩ උසස් කොට, එයට ජීවය ඇතුළු කිරීම පිණිස, සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදය ප්‍රචාරය කිරීමට ඉදිරිපත් වන සභරාවක් වෙහෙස නොබලා අදේවවාදී ප්‍රචාරයක් සහ අරගලයක් ගෙන යා යුතු වීම උසස් ලෙසම වැදගත් වන්නේය. මෙම විෂය පිළිබඳව මේ ක්ෂේත්‍රයේ පළ වන සියලු සාහිත්‍ය සැලකිල්ලෙන් කියවා බලා වැදගත් දේ පරිවර්තනය කළ යුතු, නැතිනම්, යටත් පිරිසෙයින් සමාලෝචනය කළ යුතුය.

ජනතාව අතර පුළුල් ලෙස බෙදා හැරීම පිණිස දහඅටවැනි සියවසරේ අග භාගයේ සටන්කාමී අදේවවාදී සාහිත්‍යය පරිවර්තනය කරන ලෙස එංගල්ස් සමකාලීන නිර්ධන පාඨක නායකයින්ගෙන් ඉල්ලීමක් කර සිටියේය.⁴⁰ අප මෙය මේ දක්වාත් කර නැති අතර එය අපේ ලජ්ජාවට හේතුවකි (විජලවාදී යුගයකදී බලය අල්ලා ගැනීම එම බලය නිසි ලෙස පාවිච්චි කරන්නේ කෙසේද යන්න දැනගැනීමට වඩා ලෙහෙසි බව ඔප්පු කරන කරුණු රාශියකින් එකකි, මෙය). අපේ උද්ඝෝෂය, අක්‍රියාකාරීත්වය අකාර්යක්ෂමතාවයට සමහර විට සමාව දීමේ අවිශේෂය, නිදසුනක් වශයෙන්, දහඅටවැනි සියවසරේ පැරණි අදේවවාදී සාහිත්‍යය යල්පිටු, අවිද්‍යාත්මක සහ බොළඳ යැයි ආදී දේ කියමින් “උදර” හේතූන් පෙන්වති. මෙවැනි ව්‍යාජ විද්‍යාත්මක විකණ්ඩවාදය තරම් නරක දෙයක් තවත් නැත, මෙය එක්කෝ පණ්ඩිතමානිත්වයට, නැතිනම්, මාක්ස්වාදය වැරදි ලෙස වටහා ගැනීමකට කඩතුරාවක් සේ සේවය කරයි. දහඅටවැනි සියව-

සරේ විජලවාදීන්ගේ අදේවවාදී ලියවිලිවල බොහෝ අවිද්‍යාත්මක සහ බොළඳ දේ සත්තකින්ම තිබේ. එහෙත් මේ ලියවිලි ප්‍රකාශකයින් විසින් යංක්ෂිප්ත කිරීමට සහ දහඅටවැනි සියවසරේ අවසානයෙන් පසුව, ආගම් විද්‍යාත්මක ලෙස විවේචනය කිරීමේදී, මිනිස් සංභතිය විසින් ලබන ලද ප්‍රගමනය පිළිබඳ කෙටි අධෝ ලිපි සහ එම විෂය පිළිබඳව ලියන ලද අලුත්ම කෘති මතක් කිරීමට කිසිවකුගේ තහනමක් නැත. මුළු මහත් නවීන සමාජය විසින් අන්ධකාරයට, අමනත්වයට සහ මිථ්‍යා ඇදහීම්වලට හෙළා දමා ඇති කෝටි සංඛ්‍යාත ජනකායට (විශේෂයෙන්ම ගොවීන් සහ ශිල්පීන්) හුදු මාක්ස්වාදී අධ්‍යාපනික සෘජු ප්‍රතිපත්තියක් මගින් පමණක් මුදවා හැරීමක් ලබා ගත හැකි යැයි සිතීම මාක්ස්වාදියකු විසින් කළ හැකි ඉතා විශාල සහ බරපතල වරදක් වන්නේය. මේ පොදු ජන කොටස්වලට අති විවිධ අදේවවාදී ප්‍රචාරක සාහිත්‍ය සැපයිය යුතුය, ජීවිතයේ අති විවිධ ක්ෂේත්‍රවල සත්‍ය සාධක මේ අයට දැනගැනීමට සැලැස්විය යුතුය, ඔවුන්ගේ ආගමික නිද්‍රාවෙන් ඔවුන් අවදි කරවනු වස්, ඔවුන් තුළ වුවමනාවක් ඇති කරවනු වස් හැකි සෑම විධියකින්ම ඔවුන් වෙත ප්‍රවේශ විය යුතුය, නා නා විධි ක්‍රම ආදිය අනුව ඉතා විවිධ ක්‍රෝණවලින් ඔවුන් පුබුදුවා ලිය යුතුය.

දහඅටවැනි සියවසරේ අනිශ්චරවාදීන්ගේ දක්ෂ, ප්‍රාණවත් සහ කුසල-තාවයෙන් හෙබි මේ ලියවිලි කවට ලෙසත්, විවෘත ලෙසත් පැවති සුජන තන්ත්‍රයට පහර දුන්නේය. මේ සාහිත්‍යය මිනිසුන්ගේ ආගමික නිද්‍රාවෙන් ඔවුන් අවදි කරවීම සඳහා දක්ෂ තෝරාගත් සාධක අනුව සම්පූර්ණයෙන්ම සරසා නැති, අපේ සාහිත්‍යයේ බලපාන, නිතර මාක්ස්වාදය විකෘති කරන (මේ සත්‍යය සැඟවීමේ තේරුමක් නැත) සිත් නොගන්නා සහ වියලි මාක්ස්වාදී වාක්‍ය බණ්ඩවලට වඩා දහස් වාරයකින් සුදුසු බව නිතර පාහේ ඔප්පු කරනු ඇත. මාක්ස් හා එංගල්ස්ගේ සෑම ප්‍රධාන කෘතියකම පාහේ පරිවර්තන අපට තිබේ. මාක්ස් සහ එංගල්ස් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද නිවැරදි කිරීම් අනුව, පැරණි අනිශ්චරවාදයේ සහ පැරණි ද්‍රව්‍යවාදයේ අඩු-තැන් පුරවාලීම නොකරනු ඇතැයි බිය වීමට කොහෙත්ම ඉඩ නැත. ඉතා වැදගත් දෙය වන්නේ — මාක්ස්වාදීන් යැයි කියා ගන්නා නමුදු මාක්ස්වාදය ඇත්ත වශයෙන් විකෘති කරන කොමියුනිස්ට්වාදීන් විසින් බොහෝ විට සැලකිල්ලට භාජනය නොකරන්නේ මෙයය — තවමත් නොදියුණු බහු ජනතාව අතර ආගමික ප්‍රශ්න කෙරෙහි බුද්ධිමත් ආකල්පයක්ද, ආගම් පිළිබඳ බුද්ධිමත් විවේචනයක්ද ඇති කොට එය පුබුදුවාලන්නේ කෙසේදැයි යන්න දැන ගැනීමය.

අතින් අතින්, ආගම් පිළිබඳ සමකාලීන විද්‍යාත්මක විවේචකයින් දෙස බලමු. මේ උගත් ධනපති ලේඛකයෝ, නිත්‍ය වශයෙන්ම පාහේ,

ආගමික මිත්‍යා මතයන් පිළිබඳ තමන්ගේම නිෂ්ප්‍රභ කිරීම් ධනපති පංතියේ දෘෂ්ටිමය වහලුන් වශයෙන්ද, “පුජක තන්ත්‍රවාදයේ උපාධිධාරී සේවකයින්” වශයෙන්ද තමන් ක්ෂණික ලෙස හෙළිදරවු කරන තර්කවලින් “පුරවති.”

නිදසුන් දෙකක් ඉදිරිපත් කරමු. මහාවාරය ආර්. විජපර් 1918 දී “කිතුනු සමයේ සම්භවය” (“පාරොස්” ප්‍රකාශක සමාගම, මොස්කව්) පළ කළේය. සමකාලීන විද්‍යාවේ ප්‍රධාන ප්‍රතිඵල පිළිබඳ ඔහුගේ විස්තරයේදී, දේශපාලන සංවිධානයක් වශයෙන් පල්ලිය සතු මිථ්‍යා මතයන් සහ රැවටීමවලට විරුද්ධව සටන් කිරීමෙන් වැළකී සිටිනවා පමණක් නොව, ඔහු විඥනවාදය සහ ද්‍රව්‍යවාදය නැමැති “සීමාන්ත” දෙකටම වඩා උසස් බව කියන නිව සහ අන්ත ප්‍රතිගාමී මතය ඉදිරිපත් කරයි. මෙය, වැඩ කරන ජනතාව තලා පෙලා උපයන ලාභයෙන් රුබල් කෝටි ගණනක් ආගමිකවලට ආධාර කිරීම සඳහා මුළු මහත් ලෝකය පුරාම වියදම් කරන පාලක ධනපති පංතියට නිව ලෙස පන්දම් ඇල්ලීමක් හැර අන් දෙයක් නොවේ.

ආතර් ද්‍රෙවිස් නැමැති සුප්‍රසිද්ධ ජර්මන් විද්‍යාඥයා Die Christus Mythe (ක්‍රිස්තු මිථ්‍යාව) නැමැති සිය කෘතිය මගින් ආගමික මිථ්‍යා ඇදහීම් සහ මිත්‍යා කතා බැහැර කරමින් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නූපන්නයි කියමින්, සිය කෘතිය අවසානයේදී, ප්‍රකෘතිමත් කරන ලද, පරිශුද්ධ, වඩාත් සියුම්, “දිනපතා වැඩෙමින් පවතින ප්‍රකෘතිවාදී ප්‍රවාහයට” විරුද්ධව නැඟී සිටීමෙහි සමත් ආගමකට පක්ෂපාත වෙයි (හතරවැනි ජර්මන් මුද්‍රණය, 1910, 238 පිටුව). පැරණි, දිරාපත් වූණු ආගමික මිත්‍යා මතයන් වෙනුවට, අළුත්, ඊට වඩා වැඩි නින්දිත, සහ දුෂ්ට මිත්‍යා මතයන් අදිරිපත් කිරීමට සුරාකන්නන්ට විවෘත ලෙසම ආධාර දෙන, එළිපිටම කතා කරන සහ ස්ථීර ලෙසම ප්‍රතිගාමියකු මෙහිදී අපි දකිමු.

මෙහි තේරුම ද්‍රෙවිස්ගේ එම පොත පරිවර්තනය නොකළ යුතුය යන්න නොවේ. සමහර කරුණුවලදී ධනපති පංතියේ ප්‍රගතිශීලී කොටස් සමග එක්තරා දුරකට සන්ධානයක් ඇති කර ගන්නා අතර කොමියුනිස්ට්වරුන් සහ සියලු ස්ථීර ද්‍රව්‍යවාදීන්, මේ ධනපති කොටස් ප්‍රතිගාමීත්වයේ වරදට හසු වූ විට, ඔවුන් නිර්දය ලෙස හෙළිදරවු කළ යුතුය යනු මෙහි තේරුම වන්නේය. ධනපති පංතිය විප්ලවවාදීව සිටි සමයේදී, එනම් දහඅටවැනි සියවසේ ධනපති පංතියේ නියෝජිතයින් සමග සන්ධානයක් ඇති කැරැ ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මාක්ස්වාදය සහ ද්‍රව්‍යවාදය පාවාදීමක් යනු එහි තේරුම වන්නේය. මන්දයත්, ද්‍රෙවිස්ලා සමග එක් ආකාරයකින් හෝ එක් හෝ තවත් ප්‍රමාණයකින් හෝ “සන්ධානයක්” ඇති කැරැ ගැනීම,

බලපාන ආගමික ඥානග්‍රන්ථවාදීන්ට විරුද්ධව අප ගෙනයන අරගලයේදී අත්‍යාවශ්‍ය වන බැවිනි.

සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදයේ සන්නිවේදනයක් වීමට කැමති “පොදු ස්නාමෙනම් මාක්සිස්මා” සහරාව අනිශ්චරවාදී ප්‍රචාරය සඳහාත්, මෙම විෂය ගැන ඇති සාහිත්‍යය සමාලෝචනය කිරීම සඳහාත්, මේ ක්ෂේත්‍රයේ අපේ ආණ්ඩුවේ වැඩ පිළිබඳව ඇති ඉමහත් අඩුපාඩු පිරිමසාලීම සඳහාත් සිය පිටුවලින් වැඩි හරියක් මිඩංගු කළ යුතුය. සමකාලීන ධනපති පංති අවශ්‍යතාවයන් සහ පංති සංවිධාන ආගමික සංස්ථාවල සහ ආගමික ප්‍රචාරය සමග සම්බන්ධ වී ඇත්තේ කෙසේද යන්න පෙන්වන බොහෝ ස්ථීර සාධක සහ සන්සන්දනවලින් සමන්විත පොත් සහ පොත් පිංචවල් භාවිතා කිරීම ඉතා වැදගත් වන්නේය.

ආගම සහ ප්‍රාග්ධනය සමග නිල සහ රාජ්‍ය සම්බන්ධකම් වඩාත් අඩුවෙන් ප්‍රකාශ වන ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයට සම්බන්ධ සියලු ලියවිලි ඉතා වැදගත්ය. එහෙත් අනිත් අනිත්, ඊනියා “සමකාලීන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය” (මෙන්ෂෙවිකයින්, එස්ඵර්වරුන්, අර්ධ වශයෙන් අරාජිකවාදීන් ආදීන් ඉතා අහේතුක ලෙස මෙයට වන්දනා කරති) අනිකක් නොව, ධනපති පංතියට වාසි සහගත ඕනෑම දෙයක් ප්‍රචාරය කිරීමේ, එනම් ඉතා ප්‍රතිගාමී අදහස්, ආගම්, ඥානග්‍රන්ථවාදය, සුරාකන්නන් ආරක්ෂා කිරීම ආදිය ප්‍රචාරය කිරීමේ නිදහස බව අපට වඩ වඩාත් පැහැදිලිව පෙනේ.

සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදීන්ගේ සංවිධානයක් ලෙස ඉදිරිපත් වන සහරාවක් පාඨකයින්ගේ කිනම් කවයකට කිනම් ලිපි යෝග්‍ය වන්නේද, කිනම් හේතූන් නිසාද යන්න පෙන්වා දෙන අනිශ්චරවාදී සාහිත්‍ය සමාලෝචනයන්ද අප රටේ පළ කර තිබෙන්නේ මොනවාද, තවත් පළ කළ යුත්තේ කිනම් සාහිත්‍යද (යහපත් පරිවර්තන ගැන පමණක් විස්තර කළ යුතු අතර ඒවායේ සංඛ්‍යාව විශාල නොවේ) යන්න අප පාඨකයින්ට දන්වනු ඇතැයි අපි බලාපොරොත්තු වමු.

කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට අයත් නොවන ස්ථීර ද්‍රව්‍යවාදීන් සමග ඇති සන්ධානයට අමතරව, සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදය විසින් කළ යුතු වැඩවලට සමහර විට අඩුවෙන් නොව වඩාත් වැඩියෙන් අවශ්‍ය වන්නේ, ද්‍රව්‍යවාදය වෙතට නැඹුරු වී ඇති, ඊනියා “උගත් සමාජයේ” පෙනෙන්නට තිබෙන විඥනවාදී සහ සංශයවාදී දර්ශනික මෝස්තරවලට විරුද්ධව දේශනා කිරීමට හා ද්‍රව්‍යවාදය ආරක්ෂා කිරීමට බිය නැති සමකාලීන ප්‍රකෘති විද්‍යාඥයින් සමග සන්ධානයක් ඇති කැරැ ගැනීමය.

“පොදු ස්නාමෙනම් මාක්සිස්මා” 1-2 සහරා කලාපවල අයින්ස්ටයින්ගේ සාපේක්ෂතාවාදය පිළිබඳව ඒ. නිමිරියාසෙච් විසින් පළ කරන ලද ලිපිය විසින් මේ දෙවැනි සන්ධානයන් එලඳයි කිරීමට සහරාව සමත්

වෙතියි බලාපොරොත්තු වීමට අපට ඉඩකඩ සපයයි. ඒ සඳහා විශාල සැලකිල්ලක් දක්විය යුතුය. සමකාලීන ප්‍රකෘති විද්‍යාව මූණ පා ඇති කියුණු කම්පනය විසින් ප්‍රතිශාමී දර්ශනික නිකායවලටත්, සුළු නිකායවලටත්, ප්‍රවණතා සහ සුළු ප්‍රවණතාවලටත් නිතර පාහේ ඉඩ සලසා දෙන බව මතක තබා ගත යුතුය. එම නිසා, ප්‍රකෘති විද්‍යාවේ මෑත විප්ලවය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති ගැටළු පිරික්සා නොබලන්නේ නම්, දර්ශනවාදී සභරාවක වැඩවලට ප්‍රකෘති විද්‍යාඥයින් බඳවා නොගන්නේ නම්, සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදයට, සටන්කාමී හෝ ද්‍රව්‍යවාදී හෝ වීමට නොපුළුවන අයිත්ස්මයන්ගේ සාපේක්ෂතා න්‍යායය, තිමිරියාසෙව් කියන පරිදි, ද්‍රව්‍යවාදයට කිසිදු ක්‍රියාශීලී ප්‍රහාරයක් නොගසන්නේ යැයි සභරාවේ පළමුවැනි කලාපය මගින් තිමිරියාසෙව් නිරීක්ෂණය කරයි. එහෙත් සියලු රටවල ධනපති බුද්ධිමතුන් විශාල සංඛ්‍යාවක් විසින් මේ න්‍යාය දඩි කොට අල්ලා ගෙන ඇත; මෙය අයිත්ස්මයන්ට පමණක් නොව, දහනවවැනි ශතවර්ෂයේ අවසානයේ සිට, ප්‍රකෘති විද්‍යාවේ මහා සංශෝධකයින් සංඛ්‍යාවකට, නැතිනම් බහුතරයට බලපාන බව අවධාරණය කළ යුතුය.

මේ ප්‍රභවය කෙරෙහි අපේ ආකල්පය දේශපාලනමය වශයෙන් සවිඥානක එකක් වීම පිණිස, කිසිම ප්‍රකෘති විද්‍යාවකට හෝ ද්‍රව්‍යවාදයකට හෝ ස්ථිර දර්ශනික පදනමක් මත සිටින්නේ නැතිනම්, ධනපති සංකල්පයන්ගේ ප්‍රහාරයට විරුද්ධව සහ ධනවාදී ජනත් දර්ශනයට විරුද්ධව ඒවාට කනිවම නැගී සිටීමට බැරි බව අවබෝධ කර ගත යුතුය. මේ සටනේදී තමා නැගී සිට, එය ජයග්‍රාහී අවසානය දක්වා ගෙනයාමට නම්, ප්‍රකෘති විද්‍යාඥයා සමකාලීන ද්‍රව්‍යවාදියකු, මාක්ස් විසින් නියෝජනය කරන ද්‍රව්‍යවාදයේ සවිඥානක පාක්ෂිකයකු එනම්, ඔහු දයලෝකික ද්‍රව්‍යවාදියකු විය යුතුය. මෙම අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා “පොදු ස්නාමෙනම් මාක්ස්ස්මා” සභරාවට ලිපි ලියන අය ද්‍රව්‍යවාදී දෘෂ්ටි කෝණයකින් හෙගෙල්ලියානු දයලෝකික එනම්, මාක්ස් ඔහුගේ “ප්‍රාග්ධනයට” සහ ඓතිහාසික සහ දේශපාලන කෘතිවලට ප්‍රායෝගික ලෙස භාවිතා කළ, දයලෝකික ක්‍රමානුකූල ලෙස අධ්‍යයනය කළ යුතුය. මාක්ස් මෙම දයලෝකික කොතරම් සාර්ථක ලෙස භාවිතා කළේදැයිත්, නැගෙනහිර (ජපානය, ඉන්දියාව සහ චීනය) නව පංතීන් ජීවිතයට හා අරගලවලට පිබිඳෙමින් — එනම් ලෝක ජනගහනයේ අති විශාල කොටස වන කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාවගේ ඓතිහාසික නිෂ්ක්‍රීයතාවය සහ ඓතිහාසික නිද්‍රාව මේ දක්වා දියුණු යුරෝපීය රටවල් බොහොමයක පල්වීමකට සහ දිරාපත් වීමකට තාත්ත්වාරෝචිත විය — නව ජනතාවන්ගේ සහ නව පංතීන්ගේ දෛනික ජීවන ප්‍රබෝධය මාක්ස්වාදයට ප්‍රණීත අනුකූලතාවයක් සේ සේවය කරයි.

සත්තකින්ම, හෙගෙල්ලියානු දයලෝකිකවල මෙම අධ්‍යයනය, මෙම අර්ථකථනය, මෙම ප්‍රචාරය ඉතා අමාරුය, මේ ක්ෂේත්‍රයේ ඉල් පර්යේෂණ සැක රහිතවම සාවද්‍යතාවයන් සහිත වනු ඇත. එහෙත් කිසිවක් නොකරන කවරෙක්ද ඔහු පමණක්, කිසිදු වරදක් නොකරයි. මාක්ස් විසින් ද්‍රව්‍යවාදී ලෙස ව්‍යවහාරයට යොදන ලද හෙගෙල්ලියානු දයලෝකික ක්‍රමය අපේ පදනම ලෙස ගනිමින්, මෙම දයලෝකික සියලු අංශ අනුව අප විසින් විස්තර කළ යුතුය, කළ හැකිය. හෙගෙල්ගේ ප්‍රධාන කෘතිවලින් උද්ධෘතයන් සභරාවේ මුද්‍රණය කළ යුතුය. මාක්ස් විසින් දයලෝකික ව්‍යවහාරයට යෙදූ සැටි පිළිබඳ නිදසුන්ද, මෑත ඉතිහාසය, විශේෂයෙන්ම නවීන අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය සහ විප්ලවය අසමාන්‍ය ලෙස බහුල වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ආර්ථික සහ දේශපාලන සබඳතා ක්ෂේත්‍රයේ දයලෝකික පිළිබඳ නිදසුන්ද ආධාරයට ගනිමින් ඒවා ද්‍රව්‍යවාදී ලෙස අර්ථකථනයට භාජනය කිරීම සහ විමර්ශනය කිරීම කළ යුතුය. මගේ මතය අනුව නම්, “පොදු ස්නාමෙනම් මාක්ස්ස්මා” සභරාවේ කතුවරුන් සහ ලේඛකයෝ “හෙගෙල්ලියානු දයලෝකිකවල ද්‍රව්‍යවාදී මිතුරන්ගේ සංගමය” බවට පත්විය යුතුය. ප්‍රකෘති විද්‍යාවේ විප්ලවය විසින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන සහ ධනපති විලාසිතාවට ගරු කරන බුද්ධිමතුන්ට “හරු පෙන්වන” දර්ශනික ගැටළුවලට පිළිතුරු පෙළක්ම ද්‍රව්‍යවාදී අර්ථ කථනයක් සහිත හෙගෙල්ලියානු දයලෝකිකයට දිය හැකි බව සමකාලීන ප්‍රකෘති විද්‍යාඥයින්ට සොයා ගැනීමට (එය සොයා ගන්නේ කෙසේද යන්න ඔවුන් දනිති නම්, ඔවුන්ට උදව් දීමට අපි ඉගෙන ගනිමු නම්) හැකි වනු ඇත.

ද්‍රව්‍යවාදය මෙවැනි අරමුණක් පෙරදැරි කර ගෙන, ක්‍රමානුකූලව එය සපුරා ලන්නේ නැතිනම්, එය සටන්කාමී ද්‍රව්‍යවාදයක් විය නොහැකිය. ෂෙඩරින්ගේ⁴¹ කථාවක් උපුටා දක්වන්නේ නම්, එය පහර ගසනවාට වැඩිය පහර කෑමට ලක්වී ඇත. මෙය නොමැතිව, දර්ශනික නිගමනයන් සහ ව්‍යාප්තකරණයන්වලට එළඹීමේදී උසස් ප්‍රකෘති විද්‍යාඥයින් දැනුදු මෙන්ම නිතර පාහේ අමාරුවට වැටෙනු ඇත. මන්දයත්, ප්‍රකෘති විද්‍යාව එතරම් ඉක්මණින් ප්‍රගමනය වෙමින් පවතින නිසාත්, එය සියලු ක්ෂේත්‍රවල ගැඹුරු විප්ලවවාදී මහා කැළඹීමකට මූණ පා ඇති නිසාත්, දර්ශනික නිගමනවලින් තොරව එයට පැවතිය නොහැක.

සමාජ කිරීමට පෙර දර්ශනවාදයට කිසිම “සමබන්ධකමක් නැති නිදසුනක් මම ඉදිරිපත් කරමි. එහෙත් එය, “පොදු ස්නාමෙනම් මාක්ස්ස්මා” සභරාව සිය සැලකිල්ල යොමු කිරීමට අභිලාෂයක් දක්වන සමාජමය ප්‍රශ්නයකට අදාළ වුවකි.

ඉතා නින්දා සහගත සහ ඉතා අපකීර්තිමත් ප්‍රතිශාමී මතවලට ව්‍යහන-

යක් වශයෙන්, සමකාලීන ව්‍යාප්-විද්‍යාඥයින් සැබවින්ම සේවය කරන සැටි පෙන්වන නිදසුනකි, මෙය.

“රුසියානු තාක්ෂණික සංගමයේ”⁴² එකොළොස්වැනි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පළ කරන ලද “එකොතොම්ස්ට්” අංක 1 (1922) සභරාවක් මේ නොබෝද මවෙත එවා තිබිණි. මවෙත එම සභරාව එවූ තරුණ කොමියුනිස්ට්වරුන් (ඔහුට එය කියවීමට තරම් වෙලාවක් නොතිබුණා විය හැකිය) එහි අදහස්වලට දුරදිග නොබලා එකඟත්වයක් පළ කළේය. ඇත්ත වශයෙන්ම මෙම සභරාව — කෙතරම් දුරකට විඥනික ලෙස මට කිව නොහැකි-කිය — විද්‍යාව, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ආදී දේ කඩකුරාවක් ලෙස පාවිච්චි කරන සමකාලීන රදළයින්ගේ සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි.

පී. ඒ. සරෝකින් නැමැති එක්තරා මහත්මයෙක්, මෙම සභරාවේ “යුද්ධයේ බලපෑම” යන මැයෙන් පුළුල් රීතියා “සමාජ විද්‍යාත්මක” විමර්ශනයක් කර ඇත. මේ උගත් ලිපිය කතුවරයාගේ සහ විදේශ ගතව සිටින ඔහුගේ ගුරුවරුන්ගේ සහ සගයින්ගේ “සමාජ විද්‍යා” කෘති පිළිබඳව උගත් සමුද්දේශ රාශියකින් යුක්තය. ඔහුගේ උගත්කම පිළිබඳ නිදසුනක් මෙන්න:

83 පිටුවෙන් මෙසේ කියැවේ:

“පෙත්‍රොග්‍රාදයේ සෑම විවෘත 10,000 දික්කසාදවල සංඛ්‍යාව 92.2 කි. මෙය අත්හැන සංඛ්‍යාවකි. කටුගා දමන ලද විවෘතයන් සෑම සියයකින්ම සියයට 51.1 පැවති සේ වසරකටත් වඩා අඩු කාලයකි. සියයට 11 ක විවෘතවල ආයු ප්‍රමාණය මසකටත් වඩා අඩු විය. සියයට 22 ක් දෙමසකට අඩු කලක්ද, සියයට 41 ක් මාස තුනේ සිට භයකට අඩු කලක්ද පැවතිණි. මාස සයකට වඩා වැඩි කලක් පැවති විවෘතවල සංඛ්‍යාව සියයට 26 කි. සමකාලීන නීත්‍යානුකූල විවාහය, කාමුකයින්ට තම කාමාශාව ඉතා ලෙහෙසියෙන් භංසිඳවා ගැනීමට “නීත්‍යානුකූල” මාර්ගයක් සපයන බාහිර වෛවාහික ලිංගික සම්භෝගයක ආකාරයකි” (“එකොතොම්ස්ට්” අංක 1, පිටුව 83).

මේ මහත්මයා සහ මේ සභරාව පළ කරන රුසියානු තාක්ෂණික සමාජය මෙවැනි කතාවලට සභරාවේ ඉඩ සපයා දෙමින් තමන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පාක්ෂිකයින් හැටියට සිතන බවට සැක නැත. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔවුන් රදළවාදීන් හා ප්‍රතිශාමීන් බවත්, “පුජක තන්ත්‍රවාදයේ උපාධිධාරී සේවකයින්” බවත් ඔවුන්ට කීවොත් එයට ඔවුනට කරන අවමානයක් ලෙස ඔවුහු සළකනු ඇත්තාහ.

සමකාලීන ධනවාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඉතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ධනපති සමූහාණ්ඩුවල පවා, කාන්තාව කෙරෙහිත්, විවාහයට පිටතින් උපදින දුරුවත් කෙරෙහිත් මේ අනුව සැබෑ රදළවාදී ආකල්පයක් දක්වන බව,

ධනපති රටවල විවාහය, දික්කසාදය සහ අවජාතක ළමයින් පිළිබඳව නීති රීති සහ මේ ක්ෂේත්‍රයේ සැබෑ තත්ත්වයන් ගැන ඉතා සුළු වශයෙන් දැන ගැනීමෙන් වුව, මේ විෂය ගැන සැලකිලි දක්වන ඕනෑම කෙනෙකුට පෙනේ.

මෙය සත්තකින්ම, මෙන්ෂෙවිකයින්ටත්, එස්එච්වරුන්ටත්, අරාජිකවාදීන්ගෙන් කොටසකටත්, බටහිර ඊට අනුකූල සියලු පක්ෂවලටත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැනත්, බොල්ෂෙවිකයින් එය උල්ලංඝනය කරන්නේ කෙසේද යන්න ගැනත් බෙරිහන් දීමට බාධා නොකරයි. එහෙත් ඇත්ත වශයෙන්ම විවාහය, දික්කසාදය, විවාහයට පිටතින් උපන් ළමයින්ගේ තත්ත්වය ගැන ස්ථිර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ස්ථාවරයක් දරන එකම විජලවය, බොල්ෂෙවික් විජලවය පමණකි. ඕනෑම රටක ජනගහනයෙන් හරි අඩකටත් වඩා සෘජු ලෙසම බලපාන ප්‍රශ්නයකි, මෙය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී යැයි කියා ගන්නා ධනපති විජලව විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇති වුවද, මේ අංශයේ ප්‍රතිශාමීත්වයට සහ රදළවාදයට විරුද්ධවත්, පාලක සහ දේපළ හිමි පංතීන්ගේ සාමාන්‍ය කෙරෙහික භාවයට විරුද්ධවත්, ස්ථිර අරගලයක් ගෙනයන ප්‍රථම හා එකම විජලවය බොල්ෂෙවික් විජලවය වන්නේය.

සෑම විවාහයන් 10,000 කට දික්කසාද 92 ඇතිවීම අදහන සංඛ්‍යාවක් හැටියට සරෝකින් මහත්මයාට පෙනෙන්නේ නම්, ජීවිතයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම වෙන්වූ ප්‍රාකාර සහිත පුජකාරාමයක මේ කතුවරයා ජීවත් වූ බව කෙනෙකුට සිතාගත හැකිය. එවැනි පුජකාරාමයක් කිසි දිනෙක පැවැති බව කෙනෙකුට විශ්වාස කිරීම පවා දුෂ්කර දෙයකි. එසේත් නැතිනම්, ඔහු ප්‍රතිශාමීත්වයේ සහ ධනපති පංතියේ නාමයෙන් සත්‍යය විකෘති කරයි. ධනපති රටවල දික්කසාදවල සැබෑ සංඛ්‍යාව (සත්තකින්ම, පල්ලියෙන් හා නීතියෙන් තහවුරු නොකරන ලද) නොමිණිය හැකි තරමින් විශාල බව ඒ රටවල තත්ත්වයන් පිළිබඳව යම්තමින් හෝ දැනගත් අය දනිති. මේ ප්‍රශ්නයේදී රුසියාව සහ අනිකුත් රටවල් අතර තිබෙන එකම වෙනස නම්, අපේ නීති විසින් ස්ත්‍රීය සහ ඇගේ ළමයා නිව නිවටයින් බවට පත්කරන කුහකත්වය පරිශුද්ධ දෙයක් ලෙස ප්‍රකාශ නොකිරීමය. එහෙත් ආණ්ඩුවේ නාමයෙන් සියලු කුහකකම් සහ නිවකම්වලට විරුද්ධව ක්‍රමානුකූල යුද්ධයක් ප්‍රකාශ කිරීමය.

සමකාලීන “උගත්” රදළවාදීන්ට විරුද්ධව, මාක්ස්වාදී සභරාවක් යුද්ධ ප්‍රකාශ කළ යුතුය. සමහර විට, මොවුන් අතරින් ආණ්ඩුවේ මුදල් ලබා ගන්නා අයගේ සංඛ්‍යාව සුළු පටු නොවේ. සමහර විට මොවුන් අපේ ආණ්ඩුව විසින් යොවනයින්ට අධ්‍යාපනය දීම සඳහා සේවයට ගෙන සිටී. කුප්‍රසිද්ධ දුරාවාරින් (අවවර්තකයින්) යොවනයින්ගේ අධ්‍යාපනික සංස්-

උඩල පාලක ධුරවලට නොගැළපෙන්නා සේම, මොවුන් එම කාර්යයට කිසිසේත්ම නොගැළපෙයි.

රුසියාවේ කම්කරු පංතිය බලය අල්ලා ගැනීමෙහි සමත් බව ඔප්පු කර ඇත; එහෙත් එම බලය පාවිච්චි කිරීමට එය තවම ඉගෙන ගෙන නැත. නොඑසේ නම් එය මීට බොහෝ කලකට පෙර මෙවැනි ගුරුවරුන් සහ උගත් සමාජවල සාමාජිකයින් ධනපති “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී” රටවලට පටවා යවනු ඇත. එවැනි රදළවාදීන්ට නිසි ස්ථානය එයය.

ඉගෙන ගැනීමට අධිෂ්ඨාන කළහොත් එම පංතිය ඉගෙන ගනු ඇත.

1922 මාර්තු 12.

“පොදු ස්නාමෙනම් මාක්සිස්මා” අංක 3, මාර්තු 1922

වී. අයි. ලෙනින්, සඵ-පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 23-33

රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ එකොළොස්වැනි සමුළුව

1

රු. කො. (බො.) ප. මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන වාර්තාව
මාර්තු 27

(අත්පොළොසන්) සභෝදරවරුනි, මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන වාර්තාව වසරේ මුල සිට නොව අග සිට පටන් ගැනීමට මට අවසර දෙන්න. අද සාකච්ඡාවට වැඩිපුරම භාජන වී ඇති දේශපාලන ප්‍රශ්නය ජේනොවා⁴³ ය. එහෙත් මේ ප්‍රශ්නය ගැන අපේ පුවත්පත්වල විශාල වශයෙන් ලියා ඇති නිසාත්, ප්‍රකාශයට පත් කළ මාර්තු 6 ද කතාව මගින් මෙයට අත්‍යාවශ්‍ය ලෙස අදාළ කරුණු ගැන මවිසින් කියා ඇති නිසාත්, ඔබ විශේෂයෙන්ම ඉල්ලා නොසිටින්නේ නම්, මේ ගැන විස්තර විභාග කිරීමෙන් වැළකී සිටීමට මට අවසර දෙන ලෙස මම ඉල්ලා සිටිමි.

සමස්තයක් වශයෙන් ඔබ ජේනොවා ගැන හැම දෙයක්ම දැනිති, මන්දයත්, මේ ගැන පුවත්පත්වල බොහෝ දේ ලියා ඇති බැවිනි. මගේ මතයේ හැටියට, පොදුවේ අපේ ප්‍රතිනිර්මාණක වැඩවලද විශේෂයෙන් අපේ ආර්ථික සංවර්ධනයේදී සැබෑ, ප්‍රායෝගික සහ හදිසි අවශ්‍යතාවලට හානි වන සේ මෙයට අධි සැලකිල්ලක් දී ඇත. ජේනොවා පිළිබඳ සියලු පල් හැලිවලින් යුරෝපයේ, සත්තකින්ම සියලු ධනපති රටවල මිනිසුන්ගේ මනස පිරවීමටත්, නැතිනම් ඔවුන්ගේ හිස් පුරවාලීමටත් ඔවුහු කැමති වෙති. මෙම සිද්ධියේදී (මෙම සිද්ධියේදී පමණක් නොවන බව මම කියනු කැමැත්තෙමි) අපි ඔවුන් අනුකරණය කරමු, වුවමනාවට වඩා අනුකරණය කරමු.

අපේ ඉතා හොඳ රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයින්ගේ නියෝජිත මණ්ඩලයක් (සෝවියට් ජනරජයේ මුල් කාලයේදී මෙන් නොව දැන් අපට සෝවියට් රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයෝ සැහෙන සංඛ්‍යාවක් සිටිති) පත්කිරීමට අප මධ්‍යම කාරක සභාවේදී මහන්සි ගත් බව මා පැවසිය යුතුය. ජේනොවා සාකච්ඡාවේදී

අපේ රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයින්ට සැහෙන තරම් සවිස්තරාත්මක උපදෙස් මධ්‍යම කාරක සභාව විසින් සටහන් කරන ලදී. මේ උපදෙස් ගැන සාකච්ඡා කිරීමට බොහෝ වේලාවක් කාලය මිඩංගු කළ අපි ඒවා ගැන කල්පනා කිරීමත්, කීප වතාවක්ම ඒවා ගැන යළි කල්පනා කර බැලීමත් කළෙමු. මෙතැන ප්‍රශ්නය යුද්ධය බව විවාදයෙන් තොරව කිව හැකි වුවද, මා එම පදය පාවිච්චි නොකරන්නේ එය වරදවා තේරුම් ගත හැකි බැවිනි. එහෙත් සියලු කරුණු අනුව සතුරු තරඟකාරීත්වයකි. ජේනොවා සාකච්ඡාව කඩා කප්පල් කර දැමීම පිණිස ඉතා ප්‍රබල ප්‍රවණතාවයක්, අන් සියලු දේවලට වඩා ප්‍රබල ප්‍රවණතාවයක් ධනපති කඳවුරෙහි පවතී. ජේනොවා සාකච්ඡාවට පක්ෂ, කෙසේ හෝ එය ඇති විය යුතු යැයි ඉල්ලා සිටින ප්‍රවණතාවයන්ද තිබේ. පසුකී ප්‍රවණතාවය දැන් ජය ලබා ඇත. සියලු ධනපති රටවල ශාන්තිවාදී යැයි කිව හැකි, ප්‍රවණතා ඇත්තේය. මෙයට 2 සහ 2½ ජාත්‍යන්තර ඇතුළු කළ යුතුය. ශාන්තිවාදී යෝජනා කීපයක් යෝජනා කරන්නේත්, ශාන්තිවාදී ප්‍රතිපත්තියක ස්වභාවයක් දරන කිසිවක් උපායකාරී ලෙස පිළියෙළ කරන්නේත් ධනපති පංතියේ මේ කොටසය. කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අපට මේ ශාන්තිවාදය අරභයා නියත අදහස් තිබෙන අතර මෙතැනදී ඒ ගැන විස්තර විභාග දැක්වීම වැඩිමනක් වන්නේය. අප ජේනොවාට යන්නේ කොමියුනිස්ට්වාදීන් හැටියට නොව වෙළෙඳන් හැටියට බව මෙහිදී කීමට අවශ්‍යතාවයක් නොමැත. අප වෙළඳාම් කළ යුතුය, ඔවුන් වෙළඳාම් කළ යුතුය. වෙළඳාමෙන් වාසි ලබා ගැනීමට අපට වුවමනා වී තිබෙන අතර ඉන් වාසි ලබා ගැනීමට ඔවුනට වුවමනා වී තිබේ. මේ ප්‍රශ්නයේ ක්‍රියාදාමය කුඩා ප්‍රමාණයකට හෝ තීරණය වන්නේ, අපේ රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයින්ගේ දක්ෂතාවය අනුවය.

වෙළෙන්දන් හැටියට අප ජේනොවා නුවරට යන නිසා අප ගනු දෙනු කළ යුත්තේ, ධනපති කඳවුරේ, යුද්ධයක් මගින් ප්‍රශ්නය නිරාකරණ කිරීමට වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නන් සමගද, නැතිනම්, කොමියුනිස්ට්වාදී දෘෂ්ටිකෝණය අනුව පූර්ණ විවේචනයට භාජනය වුවහොත්, පරාජයට හසු වනු ඇති ඉතාම දුර්වල වර්ගයේ ශාන්තිවාදය වන, ශාන්තිවාදයට වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නන් සමගද යන්න කොහෙත්ම උද්ඝෝෂණයට ලක් විය යුතු නැති බව පැහැදිලිය. මෙම වෙනස පැහැදිලි ලෙස වටහා නොගන්නේ නම්, ඒ අනුව සිය උපක්‍රම යොදා ව්‍යවහාරික අරමුණු සඵල කර නොගන්නේ නම්, ඔහු නරක වෙළෙන්දෙකි.

අප ජේනොවා නුවරට යන්නේ, වෙළඳාම පුළුල් කිරීමේ ව්‍යවහාරික කාර්ය භාරය සපුරාලීමටත්, අති පුළුල් පරිමාණයක් මත එහි සාර්ථක සංවර්ධනය සඳහා ඉතා යහපත් තත්ත්වයන් බිහි කැරැලීමටය. එහෙත් ජේනොවා සාකච්ඡාවේ සාර්ථකත්වය සහතික කිරීමට අපට නොහැකිය.

මේ පිළිබඳව කිසියම් සහතිකයක් දීම භාසාජනක මෙන්ම අමතර දෙයක් වනු ඇත. කෙසේ වුවද ජේනොවාවල වත්මන් හැකියාවන් පිළිබඳව ඉතා තැන්පත්ව සහ ප්‍රවේසම්කාරී අන්දමකින් කිරා බලමින්, අපේ අරමුණ ඉටු කැරැ ගැනීමට අප සමත් වෙතියි කීම අතිශයෝක්තියක් නොවෙතියි මා සිතන බව කිව යුතුය.

අතින් පක්ෂ සැහෙන තරම් දක්ෂතාවයක් දක්වමින් ඕනෑවට වැඩිය මුරණ්ඩු නොවෙති නම්, ජේනොවා මගින්ද, මුරණ්ඩු විය යුතු යැයි ඔවුන් කල්පනා කරති නම් ජේනොවා පසුකර යමින්ද අපි අපේ අරමුණ සපුරා ලන්නෙමු!

කාරණයේ සත්‍යය නම්, රුසියාව සමග වෙළඳාම වර්ධනය කිරීම, සංවිධිත කිරීම සහ පුළුල් කිරීම සඳහා සියලු ධනපති රටවල් විසින් පසුගිය අවුරුදු කීපය තුළදී කර තිබෙන ඉල්ලීම තියුණු ලෙස හෙළිවීමය, එය ඉතා හදිසි, බලපාන සහ ප්‍රායෝගික වුවමනාවක් වීමය. එවැනි උවමනාවන් තිබෙන නිසා අපට තර්ක කළ හැකිය, අපට කලහ කළ හැකිය, විශේෂිත සංයෝජනයන් ගැන එකඟ නොවිය හැකිය — බොහෝ විට අපට එකඟ නොවීමට සිදු විය හැකිය — කෙසේ වුවද අප කරන කියන සියලු දේට ඉක්බිතිව, මෙම මූලික ආර්ථික අවශ්‍යතාවය විසින් ස්වකීය මාර්ගය සොයා ගනු ඇත. අපට ඒ ගැන ස්ථිර ලෙසම විශ්වාසය තැබිය හැකිය යනු මගේ මතය වන්නේය. නියමිත දිනයක් ගැන සහතිකයක් දිය නොහැකිය. සාර්ථකත්වය ගැනද සහතිකයක් දිය නොහැකිය, එහෙත් සෝවියට් ජනරජය සහ ලෝකයේ සියලු ධනපති රටවල් අතර විධිමත් වෙළඳ සබඳතාවයන් දිගටම වර්ධනය වීම ස්ථිරය යන්න ගැන සැහෙන විශ්වාසයකින් යුතුව මේ රැස්වීමේදී අපට කිව හැකිය. මගේ වාර්තාවේ වෙනත් කොටසක් ගැන මා විස්තර කරන විට, ඇති විය හැකි බාධාවන් ගැන මම මතක් කරන්නෙමි. ජේනොවා පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැන කිව යුතු දේ මෙපමණකි මම අදහස් කරමි.

මේ ප්‍රශ්නය ගැන වඩාත් සවිස්තර ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමට කැමති, පුවත්පත්වල පළවූ නියෝජිතයින්ගේ නම් ලැයිස්තුව ගැන සැඟීමට පත් නොවන, සහෝදරවරුන් කොමියුනිස්ට් හෝ අංශයක් හෝ පත් කැරැ ගෙන මධ්‍යම කාරක සභාවේ සියලු ලියවිලිත්, ගනු දෙනු වූ සියලු ලිපි සහ දෙනු ලැබූ උපදෙසුන් හඳුනා ගැනීම මැනවි. සත්තකින්ම අප විසින් දෙන ලද විස්තර උපදෙස් තාවකාලිකය, මන්දයත්, ජේනොවාවල සාකච්ඡාවට සහභාගි වන්නේ කවුද, කොන්දේසි මොනවාද, නැතිනම්, මූලික කොන්දේසි සහ නියෝග මොනවාද යන්න ස්ථිර ලෙස මේ වන තුරු කිසිවෙකු දන්නා බැවිනි. එය ඉමහත් ලෙස නුවණට හුරු නැති, මෙහිදී හැම දෙයක්ම සාකච්ඡා කිරීම, ප්‍රායෝගික ලෙස කළ නොහැකිය යනු

මගේ අදහසය. මේ ප්‍රශ්නය ගැන සියලු ලියවිලි එකතු කිරීමට — පළ කරන ලද ලියවිලි සහ මධ්‍යම කාරක සභාව සතු ලියවිලි — මෙම සමුළුවට අංශයක් හෝ කොමිසමක් මගින් පුළුවන් යැයි මම යළිත් පවසමි.

මේ ගැන මීට වඩා යමක් නොකියමි, මන්දයත් අපේ විශාලතම අමාරුකම් ඇත්තේ මෙතැන නොවන බැවිනි. මුළු මහත් පක්ෂයේම අවධානය යොමු කළ යුතු ප්‍රශ්නය මෙය නොවේ. මෙම සාකච්ඡාවේ වැදගත්කම ප්‍රමාණයට සහ අතිශයෝක්තියෙන් පෙන්වා දීමට යුරෝපයේ ධනපති පුවත්පත් ඉදිරිපත් වන්නේ වැඩ කරන ජනතාවගේ බහු ජන කොටස් රටටාලීම පිණිසය (සියලු නිදහස් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටවල සහ සමූහාණ්ඩුවල ධනපති පුවත්පත්වලින් දහයෙන් නවයක්ම මෙය නිතර කරති). මේ පුවත්පත්වල බලපෑමට අපි එක්තරා ප්‍රමාණයකට යට වී සිටිමු. පුරුද්දක් වශයෙන්, අපේ පුවත්පත් පැරණි ධනපති පිරිවිතියට තවමත් ඉඩ දෙයි. ඒවා අලුත්, සමාජවාදී ක්‍රම පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරයි. මෙම විෂයයට වුවමනාවට වඩා අධික සැලකිලි දක්වා ඇත. ඇත්ත වශයෙන්ම, කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට, 1917 ඉක්බිතිව අප මුහුණ දුන් කාලයට සමාන දැඩි වසරවලට විශේෂයෙන්ම මුහුණ දුන් අයට සහ එම වකවානුවේදී ප්‍රබල දේශපාලන සංයෝජනයන් දුටු අයට ජේනොවා කිසිදු අසීරුකම් ඉදිරිපත් නොකරයි. මෙම ප්‍රශ්නය ගැන මධ්‍යම කාරක සභාවේ හෝ පක්ෂ සාමාජිකයින් අතර හෝ විරුද්ධ වීමක්, නැතිනම්, මත හේදයක් ඇති වූ බව සිතියට නගා ගැනීමට පවා නොහැකිය. මෙය ස්වාභාවික දෙයකි, කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගේ මතයේ විවිධ පැහැයයන් පිළිබඳව ඇති වෙනස්කම් මතක තබා ගැනීමෙන් වුව, කොමියුනිස්ට්වාදී දෘෂ්ටි කෝණය අනුව මෙහිදී මත හේදයක් නැත. මම යළිත් මෙසේ පවසමි: දැනට පටන් ගෙන තිබෙන, දැනට පවත්වා ගෙන යන, තාවකාලිකව බාධා කිරීමට සමහරෙක් සමත් වුවද, බාධා කිරීමේදී අනතුරුව නොවැලැක්විය හැකි සේ යළි වර්ධනය වන, වෙළඳාම දියුණු කිරීම සඳහා ඉතා වාසිදායක තත්ත්වයන් ලබා ගනු පිණිස වෙළෙන්දන් සේ, අපි ජේනොවා නගරයට යමු.

ජේනොවා පිළිබඳ මේ සංක්ෂිප්ත අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමකට සීමා වෙමින්, මගේ අදහසේ හැටියට පසුගිය වසරේ ප්‍රධාන දේශපාලන ප්‍රශ්නය වූ, ඉදිරි වසරේදීත් එලෙසම පවතින ප්‍රශ්න ගැන පැහැදිලි කිරීමට මම ඉදිරිපත් වෙමි. මගේ අදහස අනුව, මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන වාර්තාව, සමාලෝචනයට භාජනය කර ඇති වසරේ සිද්ධීන් විමර්ශනයකට පමණක් අප සීමා නොවිය යුතුය, එහෙත් ඉදිරි වසර සඳහා අපට යම්කිසිවක් ඉගෙන ගැනීමට හැකි වන පරිදි, එම වසර සඳහා ප්‍රතිපත්තියක් නිවැරදි ලෙස තීරණය කිරීමේ ස්ථාවරයකට එළැඹිය හැකි වන පරිදි,

එම වසරේ සිද්ධීන් අරභයා ප්‍රධාන, මූලික, දේශපාලන පාඩම් පෙන්වා දීම (කෙසේ හෝ මා පුරුද්දක් වශයෙන් කරන්නේ එයය) කළ යුතුය.

නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සත්කකින්ම ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයයි. සමාලෝචනයට භාජනය කර ඇති වසර තුළදී ප්‍රබල ප්‍රශ්නයද මෙය විය. මෙම වසරේදී අප ලත් කිසියම් වැදගත්, බැරෑරුම් සහ වෙනස් නොකළ හැකි වාසියක් පිළිබඳව අපට වාර්තා කළ හැකි නම්, (එවැන්නක් අපට තිබෙන බවට මා එතරම් දැඩි විශ්වාසයක් නැත) එය නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය දියත් කිරීමෙන් අප යම් කිසිවක් ඉගෙන ගැනීමය. මෙයින් අපි අල්ප වශයෙන් හෝ ඉගෙන ගත්තෙමු නම්, ඉකුත් වසර තුළදී අප මෙම ක්ෂේත්‍රයේදී ඉමහත් ලෙස ඉගෙන ගෙන තිබෙන බව ඉන් පෙනේ. තවද, අපි යමක් ඉගෙන ගත්තෙමුද, එසේ නම් කෙතරම් ප්‍රමාණයකටද යන්න විමසන පරීක්ෂණයක් වැනි, අපේ බලපෑමට බොහෝ දුරකට හසු නොවන, සිද්ධීන් අනාගතයේදී ඇති විය හැකිය. ආසන්නව පවතින ආර්ථික අර්බුදය එවැනි නිදසුනකි. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන්, අපේ තර්කවලට පදනම වශයෙන්ද, ඉකුත් වසරේ අප ලැබූ අත්දැකීම් පිරික්සුමට හසු කිරීමේ සහ ඉදිරි වසර සඳහා ප්‍රායෝගික පාඩම් ඉගෙන ගැනීමේ මාධ්‍යයක් වශයෙන් මතක තබා ගත යුතු ඉතා වැදගත් දේ පහත සටහන් කරුණු තුනෙහි අඩංගු වී ඇතැයි මම අදහස් කරමි.

ප්‍රථමයෙන්ම, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අපට ප්‍රධාන වශයෙන් වැදගත් වන්නේ, අප ගොවි ජන ආර්ථිකය සමග සම්බන්ධතාවයක් ඇති කැරැ ගන්නේද යන්න පිරික්සුමට හසු කිරීමේ මාධ්‍යයක් වශයෙනි. ප්‍රධාන වශයෙන් ආක්‍රමණය පලවා හැරීම පිණිස අපේ මුළු අවධානය සහ මුළු පරිශ්‍රමය යොමු කරන ලද, නැතිනම් එම කාර්යය සඳහා එහෙම පිටින්ම නියැලුණු, ඉකුත් සංවර්ධන වකවානුවේදී මෙම සම්බන්ධතාවය සඳහා සැහෙන අවධානයක් යොමු කරලීමට අපට නොහැකි විය. එවකට අපේ කල්පනාව යොමු කළ යුතුව තුබුණු වෙනත් ප්‍රශ්න විය. ජගත් අධිරාජ්‍යවාදයේ යෝධමය බලවේග විසින් අප වෙත එල්ල කරන ලද, අප වහාම යුතු විසුණු කර දැමීමේ තර්ජනය ඉවත් කරලීම පිළිබඳ තීරණයක් වශයෙන් හදිසි සහ අන් හැම දෙයක්ම වසා සිටි, කාර්යයට අපට මූණ පෑමට සිදුවීම නිසා එම සම්බන්ධතාවය පිළිබඳව එක්තරා දුරකට අමතක කිරීමට අපට හැකි විය, එමෙන්ම අමතක කිරීමට සිදු විය.

පසුගිය සම්මේලනයේදී නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය වෙත යළිත් පැමිණීමට තීරණය කළේ අති විශිෂ්ට ඒකමතිකත්වයක් සහිතවය. අප පක්ෂය විසින් තීරණය කරන ලද වෙනත් ප්‍රශ්නවලට වඩා උසස් ඒකමතිකත්වයක් ඇති විය. (අප පක්ෂය සිය ඒකමතිකත්වය පිළිබඳව සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රසිද්ධ බව පිළිගත යුතුය.) සමාජවාදී ආර්ථිකයට නව ප්‍රවේශයක අවශ්‍යතාවය

සම්පූර්ණයෙන්ම මුහුකුරා තිබෙන බව, මෙම ඒකමතිකත්වය විසින් පෙන්වන ලදී. බොහෝ ප්‍රශ්න ගැන විවිධ අදහස් දැරූ සහ සවිනිත තත්ත්වය අරබයා වෙනස් දෘෂ්ටි කෝණ අනුව තක්සේරු කළ අය, සමාජවාදී ආර්ථිකයට, එහි පදනම දැමීමේ කාර්යයට නියම එළඹීමක් අපට නැතැයිද යන කාරණයේදීද, එමෙන්ම මෙම එළඹීමේ සොයා ගැනීමේ එකම මාධ්‍යය නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය යන්නේදීද ඒකමතිකව සහ ඉතා කඩිනම්වද පැකිලීමකින් තොරවද එකඟ වූහ. යුද්ධ සිද්ධීන්වල සංවර්ධනය විසින් ගනු ලැබූ මාර්ගය නිසාද, දේශපාලන සිදුවීම් නිසාද, පැරණි ශිෂ්ට සම්පන්න බටහිර ලෝකයේ ධනවාදී වර්ධනය නිසාද, එමෙන්ම යටත් විජිතවල සමාජ සහ දේශපාලන තත්ත්වයන් වර්ධනය වීම නිසාද, අපේ රට ප්‍රථම වරට පැරණි ධනපති ලෝකය පුපුරවා ලූයේ, එය ආර්ථික අතින් ලෝකයේ අති නොදියුණු රට යැයි කිව නොහැකි වුවද, කෙසේ හෝ අති නොදියුණු රටක්වූ තිබිය දීය. අප රටේ ගොවි ජනතාවගෙන් අධි බහුතරය කුඩා තනි පුද්ගල ගොවිතැනෙහි යෙදී සිටිති. කොමියුනිස්ට් සමාජයක් ඉදිකිරීම සඳහා වූ අපේ වැඩ පිළිවෙලෙන් අපට ක්ෂණික ලෙස ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකි වූ කරුණු පොදු ගොවි ජනතාවගේ පුළුල් කොටස්වල ක්‍රියාකාරී ක්ෂේත්‍රයෙන් එක්තරා දුරකට පිටස්තරව පිහිටියේය. මේ ප්‍රශ්නයේදී යුද්ධය විසින් අවිනිශ්චිත වීමට ඉඩක් නොතබනිම යන්න සාධාරණත්වය හැටියට පෙන්වමින්, අපි එම පොදු ගොවි ජන පුළුල් කොටස් මත ඉතා බරපතල වගකීම් පැටවූයෙමු. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට, ගොවි ජනතාව විසින් මෙය සාධාරණ යැයි පිළිගත්තේ, අපට වළක්වාලීමට නොහැකි වූ වැරදි පවා නොතකමිනි. කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ ආණ්ඩුව ඉඩම් හිමියන්ගෙන් ආරක්ෂා කැර ගැනීම පිණිසත්, විප්ලවයෙන් ලැබූ සියලු ජයග්‍රහණ යළි උදුරා ගැනීමේ තර්ජනය ඉදිරිපත් කළ ධනපති ආක්‍රමණය විසින් එහි ගෙල මිරිකීම වළක්වාලීම පිණිසත් තමන් මත පටවන ලැබූ බර කරදර විද දරා ගැනීම අවශ්‍ය බව, සමස්තයක් වශයෙන් පොදු ගොවි ජනතාව වටහා ගත්හ. එහෙත් ගොවි ආර්ථිකයත්, ජන සතු කළ සහ සමාජ සතු කළ කම්හල්වල සහ රජයේ ගොවිපළවල ඉදි කරන ලද ආර්ථිකයත් අතර සම්බන්ධතාවයක් නොතිබිණි.

ඉකුත් පක්ෂ සමුළුවේදී අපි මෙය පැහැදිලි ලෙස දුටුවෙමු. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති එකඟවම අනිවාර්යද නැතිද යන ප්‍රශ්නයේදී පක්ෂ තුළ කිසිදු පැකිලීමක් නොතිබුණු බව, අපි පැහැදිලි ලෙස දුටුවෙමු.

විදේශවල තිබෙන විවිධ රුසියන් පක්ෂවල ඉමහත් සංඛ්‍යාවක් ප්‍රකාශන විසින් අපේ මෙම තීරණ අරබයා ලියා ඇති දේ කියවීම භාසා-ජනකය. ඒවායින් ප්‍රකාශිත මතවල ඇත්තේ, ඉතා සුළු-වෙනස්කම් පමණකි: අතින්ගේ මතකයන් සමග ජීවත් වන ඔවුහු අද වන තුරුත් වාම කොමියුනිස්ට්-

වාදීන්⁴⁴ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියට විරුද්ධ බව පුන පුනා කියති. 1918 සිදු වූ, එමෙන්ම, අපේ වාම කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට අමතක වූ දෙයක් 1921 දී මොවුනට මතක් වී ඇත. බොල්ෂෙවික්වාදීන් කපටි සහ බොරුකාර පිරිසක් බවත්, ඔවුන් අතර එකඟ නොවීම් තිබෙන බව ඔවුන් යුරෝපයෙන් සහවන බවත් ලෝකයට සහතික කරමින් ඔවුහු එය යළි යළිත් වමාරා කති. මෙය කියවන කෙනෙකුට මෙසේ සිතෙනු ඇත: ‘ඔවුන් ඔවුන්වම රවටා ගත්තාවේ.’ මේ රටේ සිදුවන දේ ගැන ඔවුන් පරිකල්පනය කරන්නේ මෙසේ නම්, රට හැර පලා ගිය මෙම ඊනියා උගතුන් යැයි පැරණි හණමිටි කාරයින්ගේ බුද්ධියෙහි පහත් මට්ටම අපට විනිශ්චය කළ හැකිය. අප සාමාජිකයින් අතර එකඟ නොවීම් නොතිබුණු බව අපි දනිමු. සමාජවාදී ආර්ථිකයේ පදනම ඉදි කිරීමේ කාර්යය සඳහා වෙනත් එළඹීමක ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාවය සියලු දෙනාටම පැහැදිලි වී තිබුණු නිසා එකඟ නොවීම් ඇති නොවීය.

ගොවිජන ආර්ථිකයත් අප නිර්මාණය කිරීමට උත්සාහ කරන ආර්ථිකයත් අතර සම්බන්ධතාවයක් නොතිබිණි. දැන් එවැන්නක් පවතීද? මෙතෙක් නොපවතී. අපි එයට එළැඹෙමින් සිටිමු. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ මුළු මහත් වැදගත්කම දැකීම සඳහා සෙවිය යුතු තැන හැරුණු විට, අපේ පුවත්පත් අන් හැම තැනකම නිතර සොයයි. ඉමහත් පරිශ්‍රමයකින් අප නිර්මාණය කරන ආර්ථිකයත් ගොවිජන ආර්ථිකයත් අතර සම්බන්ධතාවයන් ඇති කරලීමට මාර්ගයක් සෙවීම එම-නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ අරමුණ වන්නේය. එවැන්නක් ඇති කරලීම අපට ගෞරවයකි. එය හැරුණු විට අපි කොමියුනිස්ට්වාදී විප්ලවවාදීන් නොවමු.

පැරණි සියල්ලම අතුගා ඉවත් කර ලමින්, නව ආර්ථිකය සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් ක්‍රමයකට වර්ධනය කරලීමට අපි පටන් ගත්තෙමු. අප එය වර්ධනය කිරීමට ආරම්භ නොකළේ නම්, පළමු මාස කීපය තුළ දීම, පළමු වසර කීපය තුළ දීම, අප අන්ත පරාජයකට පත්වන්නට තිබිණි. එහෙත් අප අනර්ඝ සහායක බවකින් යුතුව නව ආර්ථිකය ඉදි කිරීමට පටන් ගත් නමුදු අප අවශ්‍යයෙන් එම ආකාරයට දිගටම එලෙස කළ යුතු බව ඉන් අදහස් නොවේ. අප එසේ කළ යුත්තේ කුමක් නිසාද? එවැන්නකට හේතුවක් නොමැත.

සම්පූර්ණයෙන්ම නව කාර්යයක් අපට භාර ගැනීමට සිදුවූ බවත්, වඩාත් දියුණු ධනපති රටවල සිටින අපේ කම්කරු සොහොයුරන්ගේ කඩිනම් ආධාරය අපට නොලැබුණහොත්, විස්වාස නොකළැකි තරම් අමාරුකම්වලට අප මුණ පාන බවත්, අප විසින් වැරදි කීපයක්ම කිරීම ස්ථිර බවත් අපි මූලාරම්භයේ සිටම කියුවෙමු. එවැනි වැරදි සිදුවී ඇත්තේ කිනම් තැන්වලද යන්න අගති විරහිත ලෙස පිරික්සා බලා යළිත් මුල

සිටම වැඩ ගැනීම ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේය. අප දෙවරක් නොව, කීප වරක්ම මුල සිට ආරම්භ කරන නම්, එයින් පෙනෙන්නේ අප ප්‍රාග් විනිශ්චයයට යට වී නොමැති බවය, ලෝකයා මෙතෙක් දුටු ශ්‍රේෂ්ඨතම කාර්යය වන අපේ කාර්යය වෙත සන්සුන් බලාපොරොත්තුවකින් යුතුව අප ළඟා වෙමින් සිටින බවය.

අද, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අරඹයා සලකා බලන විට, පසුගිය වසරේ අත්දැකීම් නිවැරදි ලෙස සමාග්‍රහණය කිරීම ප්‍රධාන කටයුත්ත වන්නේය. එය කළ යුත්තකි, එමෙන්ම එය කිරීමට අපට සිදුවී ඇත. මොනවා වුණත්, අපි එය කිරීමට ඉටාගෙන සිටිමු නම් (අපි එය කිරීමට අදහස් කරමු, එසේම එය නිසැක ලෙසම ඉටු කරමු!), නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අරඹයා ඇති ගැටළුව කුමක්දැයි අපි දැනගත යුත්තෙමු. අප ඉදි කිරීමට පටන් ගෙන තිබෙන (ඉතා අයහපත් ලෙස හා ඉතා නුහුරු ලෙස වුවද, සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් සමාජවාදී ආර්ථිකයක්, නැතහොත් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සහ බෙද හැරීමේ නව ක්‍රමයක් පදනම් කැර ගෙන අප නිර්මාණය කිරීමට ආරම්භ කැර ඇති) නව ආර්ථිකය සහ කෝටි සංඛ්‍යාත ගොවි ජනතාව ඔවුන්ගේ ජීවිතාව සොයා ගන්නා ගොවි ආර්ථිකයද අතර සම්බන්ධතා පුරුකක් ඇති කැර ගැනීම මූලික සහ තීරණාත්මක ප්‍රශ්නය වී ඇත.

මෙම සම්බන්ධතා පුරුක නොතිබීම අඩුවක් විය, එබැවින් අන් සියල්ලට පෙර අප මෙය නිර්මාණය කළ යුතුය. අන් හැම දෙයක්ම මෙම කාර්යයට යටත් කළ යුතුය. අප විසින් නුහුරු ලෙස නිර්මාණය කිරීමට පටන් ගත් දේ විනාශ නොකර, මෙම සම්බන්ධතා පුරුක ගොඩ නැගීමේදී නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය කෙතරම් දුරට සාර්ථක වීද යන්න ස්ථිර ලෙස සොයා බැලීම තවමත් කර නැත.

අපි ගොවි ජනතාව සමග එක්වී ආර්ථිකය ගොඩ නගමින් සිටිමු, අපට නොයෙක් වර ආර්ථිකය වෙනස් කිරීමට සිදුවී තිබෙන අතර, අප මහා පරිමාණ කර්මාන්තයෙහි කරන සමාජවාදී කටයුතුත්, සෑම ගොවියෙක්ම ඔහුට හැකි විදිහකින් දුගීභාවයෙන් මිදීම සඳහා අරගලවල යෙදෙමින්, දර්ශනික මතාන්තරවල යෙදෙන්නේ නැතිව, (ගොවියා වැටී සිටින තත්ත්වයෙන් මිදීමට සහ දුර්භික්ෂයෙන් වේදනා සහගත මරණයකට ගොදුරු වීමේ සැබෑ අති මහත් අනතුරෙන් නිදහස් වීම සඳහා දර්ශනික මතාන්තර ඔහුට ආධාර වන්නේ කෙසේද?) කරන වැඩ කටයුතුත් අතර සම්බන්ධතා පුරුකක් ඇති කෙරෙන විදිහකට අපි එය සංවිධානය කළ යුතු වෙමු.

අපට පැහැදිලි ලෙස පෙනෙන පරිදිද, මුළු මහත් ජනතාවට පෙනෙන පරිද්දෙන්ද, අපි මේ සම්බන්ධතා පුරුක හෙළි කළ යුතුය. ගොවි ජනතාව දැනට ගත කරන ඇදහිය නොහැකි තරම් අමාරුකම් සහිත, සිතා ගත

නොහැකි තරම් විනාශයකට භාජනය වූ, ඉමහත් ලෙස දුගී දුප්පත් සහ වේදනා සහගත දිවි පෙවෙතත් ඇත අනාගතයේදී සමාජවාදී අරමුණු සඳහා කරනු ලබන වැඩත් අතර සම්බන්ධකමක් තිබෙන බව අප හෙළි කළ යුතුය. රුසියාවේ ගොවීන් විසින් වසර දසක ගණනක් යන තුරුත් අමතක නොකරන, මුෂිකයාට අවමානය, නින්දාව සහ අපහාසයත් සමග ඉඩම් හිමියන් සහ ධනපතීන් යටතේ ගොවීන් ස්වල්ප දෙනෙකු දියුණුවීම් ලබාගත් (නිසැකවම විශාල දියුණු වීම් ඇති විය) පරිදි නොව, තමා එක්තරා දියුණුවක් ලැබූ බව වැඩ කරන සාමාන්‍ය මිනිසාට අවබෝධ වන පරිදි තත්ත්වයක් අප විසින් ඇති කළ යුතුය. අප පටන් ගත්තේ ඔහුට වැටහෙන, සුපුරුදු හා සමීප දෙයින් බවත්, ගොවියාගේ අදහස අනුව ඇත පවතින සහ මනස් සාෂ්ටික කරුණුවලින් නොවන බවත් ක්‍රියාවෙන් ඔප්පු කර දැක්වීම සහ සම්බන්ධතා පුරුක පුනාස්ථාපනයට පත් කිරීම අපේ ඉලක්කය වන්නේය. ඔහුට ආධාර කිරීමට අප සමත් බව අප ඔප්පු කළ යුතුය. කුඩා ගොවියා ඉමහත් විනාශයකට, අන්ත දුගී බවට සහ දුර්භික්ෂයට හසුවී ඇති මෙම වකවාණුවේදී, කොමියුනිස්ට්වරුන් ඇත්ත වශයෙන්ම ඔහුට උදව් කරන බව අප ඔප්පු කළ යුතුය. එක්කෝ අප ඔහුට ඔප්පු කළ යුතුය, නැතිනම් ඔහු අප යකාට යවනු ඇත. එය කොහෙත්ම වැළැක්විය නොහැකිය.

නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ වැදගත්කම එසේය. අපේ මුළු ප්‍රතිපත්තියේම පදනම එයය. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඉකුත් මුළු වසර තුළම ලබන ලද අත්දැකීම් විසින් උගැන්වුණු ප්‍රධාන පාඩම එයය. එමෙන්ම ලබන වසරේ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ප්‍රධාන දේශපාලන නියමය වශයෙන්ද එය හැදින්විය හැකිය. ගොවියා අපට ණය දෙයි, සත්තකින්ම ඔහුට ජීවත් වීමට සිදුවූ කටුක කාලයෙන් ඉක්බිතිව, ඔහුට වෙනත් යමක් කළ නොහැකිය. පොදු ජනතා කොටසක් ලෙස ගත් විට ගොවියෝ මෙසේ කියති: "හොඳයි, ඔබට තවමත් එය කළ නොහැකි නම්, අපි ඉවසා සිටින්නෙමු. සමහර විට ඔබ ඉගෙන ගනු ඇත." එහෙත් මෙලෙස ණය දීම හැමදම කළ හැකි දෙයක් නොවේ.

මෙය අප දැනගත යුතුය; එබැවින් ණය ලබා ගැනීමෙන් ඉක්බිතිව අප ඉක්මන් විය යුතුය. මෙම කෘෂික රට තවදුරටත් අපට ණය නොදෙන, වාණිජ වචනයක් යොදනොත්, එය මුදල් ඉල්ලා සිටින කාලය එළැඹෙන බව අප දැන ගත යුතුය. එවිට මෙසේ කියනු ඇත: "නුඹලා ආපසු ගෙවීම මාස බොහෝ ගණනකට, අවුරුදු බොහෝ ගණනකට කල් දමා ඇත. මේ වන විට, හිතවත් පාලකයෙහි, දුප්පත්කමෙන්, නැති බැරි කමෙන්, දුර්භික්ෂයෙන් හා විනාශයෙන් නිදහස් වීම පිණිස අපට ආධාර දීමේ ස්ථිර සහ විශ්වාසදායක විධිය කුමක්ද යන්න ඔබ ඉගෙන ගන්නා විය යුතුය."

ඔබට එය කළ හැකිය, ඔබ එය ඔප්පු කර ඇත.” නොවැළැක්විය හැකි සේ අපට මූණ පෑමට සිදු වන පරීක්ෂණය මෙයය. අවසාන විශ්ලේෂණයේදී හැම දෙයක්ම තීරණය වන්නේ මෙම පරීක්ෂණය අනුවය. රුසියාවේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ ඉරණමත්, රුසියාවේ කොමියුනිස්ට් පාලනයේ ඉරණමත් තීරණය වන්නේ ඒ අනුවය.

අපි අපේ හදිසි කාර්ය භාරය ඉටු කරමුද, නොකරමුද? මෙම නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ යම්කිසි වටිනාකමක් තිබේද, නැතිද? පසු බැසීම නිවැරදි උපක්‍රමය ලෙස පිළිගත හැකි නම්, අප පසු බසින අතර පොදු ගොවි ජනතාව සමග සම්බන්ධතා පුරුකක් ඇති කැරැ ගත යුතුය. ඉන් ඉක්බිතිව, සිය ගුණයක් වඩාත් සෙමින්, එහෙත් ස්ථිර ලෙසත්, නොසැළිත් ඉදිරියට ගමන් කළ යුත්තේ, අප ඇත්ත වශයෙන්ම ඉදිරියට ගමන් කරන බව ඔවුනට පෙනෙන විදිහටය. එවිට අපේ ව්‍යාපාරය සම්පූර්ණයෙන්ම අපරාජිත වන අතර ලෝකයේ කිසිම බලවේගයකට අප පරාජය කළ නොහැකිය. පළමුවැනි වසරේදී මෙය සාර්ථක කැරැ ගැනීමට අපට නොහැකි විය. අපි අවංක ලෙස ඒ බව කිව යුතු වුණි. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියෙහි ගැබ් වී ඇති ඉමහත් අනතුර තක්සේරු කිරීමට අපට හැකි නම්, අපේ සියලු බල මුළු එම ප්‍රතිපත්තියේ දුර්වල ස්ථානවලට එල්ල කළ හැකි නම්, මෙම ගැටළුව විසඳාලීමට පුළුවන් බව (එමෙන්ම අපේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අනුව ඉතා නිශ්චිත ලෙසත්, ස්ථිර ලෙසත් එම නිගමනය කිරීමට ඉඩ කඩ ඇත) මම ගැඹුරු ලෙසම ඒත්තු ගෙන සිටිමි.

පොදු ගොවි ජනතා කොටස් සමග, සාමාන්‍ය වැඩ කරන ගොවි ජනතාව සමග සම්බන්ධතාවයක් ඇති කැරැ ගන්න. ඒ සමගම අප බලාපොරොත්තු වුවාට වඩා නොමිණිය හැකි තරම් සහ අපරිමිත ලෙස සෙමින්, එනමුදු අප හා සමග මුළු මහත් බහු ජනතාවම සැබවින්ම ඉදිරියට ගමන් කරන ආකාරයට ඉදිරියට යාම ආරම්භ කරන්න. අපි එලෙස කරමු නම්, අද අප සිහිනෙන් පවා නොසිතන තරම් සීඝ්‍ර ප්‍රගතියක් කාලෝචිතව ලබා ගත හැකි වන්නේය. මගේ අදහස අනුව, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ පළමුවැනි මූලික දේශපාලන පාඩම මෙයය.

දෙවැනි විශේෂිත පාඩම නම් රාජ්‍ය සහ ධනපති ව්‍යවසායයන් අතර තරඟ මගින් ඇති වන පරීක්ෂණයය. අපි දැන් මිශ්‍ර සමාගම් ඇති කැරැමින් සිටිමු — මේ ගැන පසුව යමක් කීමට මම අදහස් කරමි — මෙය, අපේ මුළු රාජ්‍ය වෙළඳාම සහ සමස්තක වශයෙන් අපේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය මෙන් කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අප වාණිජ සහ ධනවාදී විධි පුනාස්ථාපනයට පත් කිරීම වන්නේය. මේ මිශ්‍ර සමාගම්ද වැදගත් වන්නේය, මන්දයත්, මේවා තුළින් ධනපති විධි සහ අපේ විධි අතර ප්‍රායෝගික තරඟයක් බිහි කරන බැවිනි. මෙය ප්‍රායෝගික වශයෙන් සලකා බලන්න. මෙතෙක් අපි

වැඩ පිළිවෙලක් සාදමින් සහ පොරොන්දු දෙමින් සිටියෙමු. එවකට මෙය නිරපේක්ෂ වශයෙන්ම අවශ්‍ය විය. වැඩ පිළිවෙලක් නැතිව, පොරොන්දු රහිතව ලෝක විප්ලවයක් සඳහා ව්‍යාපාරයක් ගෙනයා නොහැකිය. මෙන්-මෙවකයින් ඇතුළු ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන් මේ ගැන අපට සරදම් කරති නම්, මෙන්මෙවකයින්ට සහ 2 සහ 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයේ සමාජවාදීන්ට විප්ලවයක් වර්ධනය වන්නේ කෙසේද යන්න ගැන පොදුවේ කිසිදු අදහසක් නැති බව පමණක් එය පෙන්වයි. අන් කවර විදිහකින් හෝ එයට ඉදිරියට යා නොහැකිය.

දැන් කෙසේ වුවද අප විසින් අපේ වැඩ බැරැරුම් පරීක්ෂණයකට හසු කිරීමේ තත්ත්වයක් ඇති වී තිබේ. කොමියුනිස්ට්වරුන් තමන් විසින්ම ස්ථාපිත කරන පරිපාලන ආයතනයක් මගින්, මේ පරිපාලන ආයතන ඉතා අනර්ඝ වුවද, මේවා සෝවියට් ක්‍රමයේ සහ පක්ෂයේ පරමාදර්ශී වන තරම් වූ පරිපාලන ආයතන වුවද, කරනු ලබන පරීක්ෂණයක් නොවේ. ගොවි ආර්ථිකයක සැබෑ අවශ්‍යතාවයන් අනුව එවැනි පරීක්ෂණයක් අවමානයක් වීමට ඉඩ ඇත. එහෙත් අපේ ඉදි කිරීම අනුව නම් එය සත්තකින්ම අවමානයක් නොවන්නේය. දැන් අපි මේ පරිපාලන ආයතන ස්ථාපිත කරමින් සිටිමු. එහෙත් මා මතක් කරන්නේ මේ පරීක්ෂණය ගැන නොවේ, එනමුදු මුළු මහත් ආර්ථිකයේම දෘෂ්ටි කෝණය අනුව කරන පරීක්ෂණය ගැන.

ධනපතියා භාණ්ඩ සැපයීමට සමත්කමක් දක්වීය. ඔහු එය කළේ අකාර්යක්ෂම ලෙසටය, ඔහු අති විශාල මිලක් ලබා ගත්තේය, අපට අප-භාස කොට අපෙන් සොරා ගත්තේය. සාමාන්‍ය කම්කරුවන් සහ ගොවීන් මෙය දන්නා නමුදු, කොමියුනිස්ට්වාදය ගැන තර්ක නොකරන්නේ එය ගැන නොදන්නා බැවිනි.

“එහෙත් කෙසේ හෝ ධනපතියෝ භාණ්ඩ සැපයීමට සමත් වූහ, නුඹලාට පුළුවන්ද? නුඹලාට එය කළ නොහැකිය.” පසුගිය වසන්ත සමයේදී අපට අසන්නට ලැබුණේ එයයි. එය පැහැදිලි ලෙස නැසුණද ඉකුත් වසන්ත අර්බුදයේ අප්‍රකාශිත හැඟීම එය විය. “මිනිසුන් හැටියට නම් නුඹලා අනර්ඝය, එහෙත් නුඹලා භාර ගෙන තිබෙන ආර්ථික කාර්යයන් සපුරාලීමට නුඹලාට නොපුළුවන.” පසුගිය වසරේදී කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට විරුද්ධව, ගොවීන් — ගොවීන්ගේ මාර්ගයෙන් කම්කරුවන්ගේ සමහර කොටස්ද — එල්ල කළ නියුණු විවේචනය මෙයය. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේ මෙම කරුණ එතරම් වැදගත්කමක් දරන්නේ ඒ නිසාය.

අපට සැබෑ පරීක්ෂණයක් අවශ්‍ය වී ඇත. ධනපතිහු අපට සමාන්තරව ක්‍රියා කරති. ඔවුහු සොරුන් මෙන් ක්‍රියා කරති; ඔවුහු ලාභ ගරති; එහෙත්

කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න ඔවුහු දනිති. එහෙත් නුඹලා — නුඹලා එය අලුත් විදිහකට කිරීමට යන්නහුය. නුඹලා ලාභ නොලබන්නහුය. නුඹලාගේ මූලධර්ම කොමියුනිස්ට්වාදිය, නුඹලාගේ පරමාදර්ශ ඉතා අනර්ඝය; එම පරමාදර්ශ කෙතරම් ලස්සනට ලියා තිබේදයත්, නුඹලා ශුද්ධවන්නැයිත්ට සමානය. නුඹලා පණිවිත්ම දෙවිලොවට යා යුතුය. එහෙත් නුඹලාට වැඩ කටයුතු කළ හැකිද? අපට පරීක්ෂණයක් අවශ්‍ය වී ඇත. මධ්‍යම පරිපාලක කොමිෂන් සභාව යම්කිසි පුද්ගලයකුට දෙස් පවරන විට සහ සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුව යම්කිසිවකුට දඩ ගසන විට මෙන් නොව, සැබෑ පරීක්ෂණයක් අවශ්‍ය වී ඇත. එසේය, ජාතික ආර්ථිකයේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් අපට සැබෑ පරීක්ෂණයක් අවශ්‍ය වී ඇත.

කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අපට විලම්බිත ණය විශාල වශයෙන් ලැබී ඇත. මින් පෙර කිසිම ආණ්ඩුවකට වඩා වැඩි ණයක් අපට ලැබී ඇත. සත්කතින්ම කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අපි ධනපතීන් සහ ඉඩම් හිමියන් පන්නා දැමීමට උදවු කළෙමු. ගොවියෝ මේ නිසා සතුටු වී, වැඩිපුර කාල සීමාවක්ද, දීර්ඝ කාලීන ණයක්ද දී ඇත්තාහ. එහෙත් මෙය එක්තරා කාල සීමාවකට පමණකි. ඉන් අනතුරුව පරීක්ෂණය පැවැත්වෙනු ඇත. අනිත් අයට මෙන්ම ඔබටත් ආර්ථිකය මෙහෙයැවිය හැකිද? පරණ ධනපතීන්ට පුළුවන; නුඹලාට බැරිය.

මෙය පළමුවැනි පාඩමය, මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන වාර්තාවේ පළමුවැනි ප්‍රධාන කොටසය. ආර්ථිකය මෙහෙයැවීමට අපි අසමත් වීමු. මෙය පසුගිය වසරේදී ඔප්පු විය. අප ආර්ථිකය මෙහෙයවන්නේ කෙසේද යන්න පෙන්වීම සඳහා ගොස්-ට්‍රෙස්ට් (තුර්ගේනිව් මේ තරම් උසස් ලෙස ප්‍රශංසා කළ සුන්දර රුසියන් බසින් ප්‍රකාශ කරන්නේ නම්)* කීපයක් නිදසුන් ලෙස දැක්වීමට මම බොහෝ කැමැත්තෙමි.

අවාසනාවකට මෙන්, හේතූන් කීපයක් නිසා, වැඩි වශයෙන්ම මගේ රෝගී තත්ත්වය නිසා මගේ වාර්තාවේ මේ කොටස විස්තර කිරීමට මට නොහැකි විය. එබැවින් සිදු වන දේ අරබයා මගේ නිරීක්ෂණය පදනම් කැරැ ගත්, දැඩි විස්වාසය ප්‍රකාශ කිරීමට පමණක් මා සීමා විය යුතුය. ආර්ථිකය මෙහෙයැවීමට අපට නොහැකි බව ඉකුත් වසරේදී සුපැහැදිලි ලෙස අපි පෙන්වා දුන්නෙමු. මෙයයි, මූලික පාඩම ලබන වසරේදී අප මෙයට හාත්පසින්ම විරුද්ධ දේ ඔප්පු කර පෙන්විය යුතුය, නැතිනම්, සෝවියට් බලයට තවදුරටත් රට කර ගෙන යාමට නොහැකි වනු ඇත. ඒ

* විවිධ ආයතනවල නම් ලුහුබෙන් දැක්වීම එවකට පටන් ගත්තා පමණකි. තුර්ගේනිව් සාවඥලෙස එය මතක් කළ සැටි ලෙහින් අවධාරණය කළේය. ගොස්-ට්‍රෙස්ට් යනු රාජ්‍ය සංගනයය. — අනුවාදක

අතරම අති මහත් අනතුර මෙය අවබෝධ කැරැ ගෙන තිබෙන්නේ හැම දෙනෙකුම නොවීමය. ආර්ථිකය මෙහෙයැවීමේ අප තුළ ඇති හැකියාව අල්ප බවත්, අප විසින් මුල සිටම ඉගෙන ගත යුතු බවත්, කොමියුනිස්ට්-වාදීන් වන අප හැම දෙනාමත්, වගකිව යුතු නිලධාරීන් පැහැදිලි ලෙස සාක්ෂාත් කර ගන්නේනම්, එවිට අපට ජය ලබා ගත හැකි වනු ඇත. මෙය, මගේ මතය අනුව අප විසින් එළැඹිය යුතු මූලික නිගමනය වන්නේය. එහෙත් අපේ බොහෝ දෙනෙක් මෙය අගය කොට නොසලකති. මෙලෙස කල්පනා කරන පුද්ගලයින් සිටිති නම්, ඔවුන් කොමියුනිස්ට්වාදය අධ්‍යයනය නොකළ මුග්ධයින් පමණකිසි ඔවුහු කල්පනා කරති; සමහර විට, ඔවුන් කවද හෝ ඉගෙන ගෙන අවබෝධ කැරැ ගනු ඇත. නැත, මෙතැන කරුණ ගොවියා හෝ අපාක්ෂික කම්කරුවා හෝ කොමියුනිස්ට්වාදය අධ්‍යයනය කිරීම නොවේ; එහෙත් වැඩ පිළිවෙළක් කෙටුම්පත් කොට, එම වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාවේ යොදවන ලෙස ජනතාවගෙන් ඉල්ලා සිටි කාලය ගෙවී ගොස් තිබීමය. එම කාලය ගෙවී ගොසිනි. කම්කරුවන්ට සහ ගොවීන්ට ප්‍රායෝගික ආර්ථික ආධාර දීමට ඔබ සමත් බව, අද මේ අසිරු තත්ත්වයන් යටතේ ඔබ විසින් ඔප්පු කළ යුතුය. ඒ අනුව තරඟකාරී පරීක්ෂණයට ඔබ මුහුණ දීමට සමත් වූ ක්‍රියාවෙන් පෙන්විය යුතුය.

රුසියානු සහ විදේශීය ධනපතීන්ද, කොමියුනිස්ට්වරුන්ද සහභාගි වන, අප විසින් ගොඩ නැගීමට පටන් ගෙන තිබෙන මිශ්‍ර සමාගම, තරඟය නිසි ලෙස සංවිධානය කිරීමට එක් එක් මාධ්‍යයක් අපට ලබා දෙයි. ධනපතීන්ට මෙන්ම අපටත් ගොවි ආර්ථිකය සමග සම්බන්ධතා ඇති කැරැ ගැනීමට පුළුවන් බව පෙන්වීමටද, ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමටද ගොවියාගේ නොදියුණු භාවය නොතකා ඔහු දැන් ජීවත්වන තත්ත්වයේ සිට වුවද, ඔහුගේ ප්‍රගතිය ඔහුට උදව් දීමට හැකි බව පෙන්වීමටද එය අපට අවස්ථාව සලසා දෙයි. මන්දයත්, කෙටි කාලයකදී ඔහු වෙනස් කිරීම නොකළැකි බැවිනි.

නිරපේක්ෂ ලෙස හදිසි කාර්යය සේ අප මුහුණ පා සිටින තරඟය එයය. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ හරණ කේන්ද්‍රයත්, එමෙන්ම මා සිතන හැටියට, පක්ෂ ප්‍රතිපත්තියේ අගනා හරයත් එයයි. හුදු දේශපාලන ගැටළු සහ අමාරුකම් සැහෙන සංඛ්‍යාවකට අපි මුණ පා සිටිමු. ඔබ ඒවා දනිති: ජේනොවා සහ ආක්‍රමණික මැදිහත්වීමේ අනතුර වේ. අමාරුකම් අති විශාලය, එහෙත් මේ ආර්ථික අමාරුකම සමග සන්සන්දනය කරන විට ඒවා ඉතා සුළුය. දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියා කරන සැටි අපි දනිමු. අපි සැහෙන අත්දැකීම් ලබා ඇත්තෙමු. ධනවාදී රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකය පිළිබඳ අපි බොහෝ දේ උගත්තෙමු. පසළොස් වසරක් තිස්සේ මෙන්ෂෙවිකයෝ

මේවා අපට උගැන්වූහ. ඒවායින් සමහර ප්‍රයෝජනවත් දේ අපි ගත්තෙමු. මෙය අලුත් දෙයක් නොවේ.

එහෙත් මෙතැන ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයේ අප විසින් දැන්ම කළ යුතු දෙයකි. කොමියුනිස්ට්වාදය ගැන තර්ක නොකර ගොවියා වෙත යන සාමාන්‍ය වෙළඳ සේවකයාටත්, සාමාන්‍ය ධනපතියාටත්, වෙළෙන්දන් විරුද්ධව කරන තරඟයේදී අප ජය ගත යුතුය. කල්පනා කර බලන්න. ඔහු කොමියුනිස්ට්වාදය ගැන තර්ක නොකරනු ඇත, එනමුදු ඔහු මෙසේ තර්ක කරනු ඇත. නුඹලාට යම්කිසිවක් ලබා ගැනීමට වුවමනා නම්, නැතිනම් වෙළඳාම නිසි ලෙස කිරීමට වුවමනා නම්, ඉදිකිරීමට වුවමනා නම්, මා ඒ ගොඩනැගිල්ල උසස් මිලකට ඉදි කරන්නම්. කොමියුනිස්ට්වරුන් සමහර විට, වඩාත් උසස් මිලකට, දසවාරයකින් වැඩි මිලකට වුවද ඉදි කරනු ඇත. දැන් කාරණයේ හරය වී තිබෙන්නේ මේ මාදිලියේ උද්දේශනාමයන්ය, ආර්ථිකයේ මුල් ඇත්තේද මෙහිය.

මම යළිත් කියමි: අපේ නිවැරදි ප්‍රතිපත්තියට පින් සිදු වන්නට ජනතාව අපේ ගෙවීම් සහ ණයවලට විලම්බනයක් දී ඇත. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ පාරිභාෂාවට මෙය යොදවන්නේ නම්, එහි තේරුම පොරොන්දු නෝට්ටුවක් යන්නය. එහෙත් මේ පොරොන්දු නෝට්ටුවේ දිනය සටහන් කර නොමැත. එය මුද්‍රා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන්නේ කවදද යන්න එහි සටහන් වචනවලින් දැනගත නොහැකිය. අනතුර ඇත්තේ මෙහිය; සාමාන්‍ය වාණිජ පොරොන්දු නෝට්ටුවලින් දේශපාලන පොරොන්දු නෝට්ටු කපා වෙන් කර පෙන්වන විශේෂිත ලක්ෂණය මෙයයි. මේ ගැන අපේ සියලු අවධානය යොමු කළ යුතුය. සියලු රාජ්‍ය සංගතවල සහ මිශ්‍ර සමාගම්වල වගකිව යුතු සහ හොඳ කොමියුනිස්ට්වරුන් සිටිනිසි සත්‍ය කරුණ මත විශ්වාසය තබා සතුවු නොවිය යුතුය. මෙය ප්‍රයෝජන රහිතය, මන්දයත්, ආර්ථිකය මෙහෙය වන්නේ කෙසේද යන්න ගැන මේ කොමියුනිස්ට්වරුන් නොදන්නා බැවින්, මේ අතින් විශාල කම්හල්වල සහ සමාගම්වල පුහුණුව ලත් සාමාන්‍ය ධනවාදී වෙළඳ සේවකයින්ට වඩා, මොවුන් පහත් බැවින්. එහෙත් අප මෙය පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරමු; මේ ක්ෂේත්‍රයේ කොමියුනිස්ට්වාදී අභංකාරකම — ශ්‍රේෂ්ඨ රුසියන් භාෂාව අනුව කොමිව්වාන්ස්ත්වො* — තවම පවතී. මෙහි ප්‍රධාන කරුණ නම්, වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වාදීහු ඔවුන් තරින් ඉතා හොඳ අය පවා, සැක රහිතවම අවංක සහ ලැදි, ඉස්සර කාලේ බරපතල සිර දඬුවම්වලට මුණ පා, මරණයට බිය නොවූ අය පවා, වෙළඳාම කරන්නේ කෙසේදැයි නොදනිති. ඔවුන්

* කොමියුනිස්ට්වාදී අභංකාරකම කෙටියෙන් හැඳින්වීම පිණිස ඔහු උපභාෂාත්මක ලෙස මෙම වචනය භාවිතා කළේය.

වෙළඳ ව්‍යාපාරිකයින් නොවන බැවින්, වෙළඳාම කිරීම ඉගෙන ගෙන නැත, ඔවුහු ඉගෙන ගැනීමට අකමැති අතර, වෙළඳාම කිරීමට මුල සිටම ඉගෙන ගත යුතු බව වචනා නොගනිති. ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම විප්ලවය ජයග්‍රාහී ලෙස සම්පූර්ණ කළ, පිරැමිඩ හතළිහක නැතිනම්, යටත් පිරිසෙයින් ධනපති ක්‍රමයෙන් විමුක්තිය ලැබීම පිණිස යුරෝපයේ රටවල්හතළිහක තෙත් යොමු වී තිබෙන කොමියුනිස්ට්වරු සහ විප්ලවවාදියෝ සාමාන්‍ය වෙළඳ සේවකයින්ගෙන් ඉගෙන ගත යුත්තාහ. එහෙත් මේ සාමාන්‍ය වෙළඳ සේවකයෝ විශාල වෙළඳ ශාලාවල අවුරුදු දහයක පළ පුරුද්දක් ලබා සිටිති, ව්‍යාපාරික කටයුතු දනිති, එසේ වුවද වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරු සහ කැපවූ විප්ලවවාදීහු ව්‍යාපාරික කටයුතු ගැන නොදනිති, නොදන්නා බව පවා ඔවුහු අවබෝධ කැරැ නොගනිති.

ඉදින් සහෝදරවරුනි, යටත් පිරිසෙයින් මේ මුද්‍රාධන්වයන් අප තෙරපා දමන්නේ නම්, අපි ඉමහත් ජයග්‍රහණයක් ලබා ගන්නෙමු. අප මේ සමුළුවෙන් පිටවී යා යුත්තේ මේ ව්‍යාපාරික කටයුතු ගැන අපි නොදනිමුයි යන දැඩි විශ්වාසයෙන් සහ මුල සිටම එය ඉගෙන ගැනීමට පටන් ගනිමුයි යන අධිෂ්ඨානය සහිතවය. ඇත්ත වශයෙන්, අප විප්ලවවාදීන් වීම නැවතී නැත (අප නිලධාරීන් බවට පත්වී ඇති බව, — පදනම් සහිත බවෙන් තොරව නොවේ — සමහරුන් කියනුදු), එමෙන්ම මේ සරළ දේ අපට වචනා ගත හැකිය. මේ අලුත් සහ අසමාන්‍ය ලෙස අමාරු කාර්යයේදී ආරම්භයේ සිට යළි, යළිත් පටන් ගැනීමට අප සූදනම් විය යුතුය; ඔබ ආරම්භ කළ ඉක්බිතිව මරාළ අන්තයකට පැමිණ සිටිත් නම්, යළිත් පටන් ගන්න. ඔබේ අරමුණ සම්පූර්ණ වන තුරු අවශ්‍ය නම්, දස වාරයක් වුවද එය කරන්න. ආර්ථික වශයෙන් කළ යුතු දේ කෙසේ හෝ කළ හැකි, ඔබට කළ නොහැකි, යම්කිසි අපාක්ෂිත වෙළඳ සේවකයකු සිටින තුරු, (සමහර විට ඔහු ප්‍රතිවිප්ලවීය සුදු හමුදා සෙබළකු විය හැකිය — බොහෝ විට ඔහු සුදු හමුදා සෙබළකු විය හැකිය —) ඔබ කොමියුනිස්ට්වාදියකු නිසා බොරු ආඩම්බරකම් නොපෙන්වන්න, අභංකාර නොවන්න. ධුර සහ පදවි සිය ගණනක් ඇති කොමියුනිස්ට් සහ සෝවියට් පදක්කම් පළඳින වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන ඔබ, මෙය වචනා ගනිති නම්, ඔබේ අරමුණ ඉටු කැරැ ගැනීමට ඔබට හැකි වනු ඇත. මන්දයත්, මෙය උගත හැකි දෙයක් බැවින්.

පසුගිය වසර සඳහා වාර්තා කිරීමට, ඉතා කුඩා ඒවා පමණක් වුවද අපි සමහර ජය ලබා ඇත්තෙමු. එහෙත් මේවා නොවැදගත්ය. වත්මන් අවධියේදී වගකිව යුතු සහ අතිශයින්ම කැපවූ රුසියන් කොමියුනිස්ට්වාදියාට මේ ක්‍රියාකාරීත්වය පැරණි නිකායේ ඕනෑම වෙළඳ සේවකයකුට වඩා අඩුවෙන් ඉටු කළ හැකිය යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් සහ පුළුල් ඒත්තු

ගැන්වීමක් සියලු කොමියුනිස්ට්වාදීන් අතර නැති වීම ප්‍රධාන දෙයකි. මූලාරම්භනයේ සිට අප පටන්ගත යුතු යැයි මම යළිත් පවසමි. අපි මෙය වටහා ගනිමු නම්, පරීක්ෂණයෙන් අපි සමත් වන්නෙමු. ආසන්නව පවතින මූල්‍ය අර්බුදය විසින් ඇති කරනු ලබන මෙම පරීක්ෂණය බරපතල එකකි. අප අප්‍රධාන වී ඇති, අප සම්බන්ධ වී ඇති, රුසියානු සහ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ පොළ විසින් අටවා ඇති පරීක්ෂණයෙන් වෙන් වීමට අපට නොහැකිය. මේ පරීක්ෂණය තීරණාත්මකය, මන්දයත්, මෙහිදී අප ආර්ථික වශයෙන් හා දේශපාලන වශයෙන් පරාජය විය හැකි බැවිනි.

ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් වී ඇත්තේ ඒ ආකාරයටය, වෙනත් විදිහකින් එය තිබිය නොහැකිය. මන්දයත්, තරඟය කියුණු වනු ඇත, එමෙන්ම තීරණාත්මක වනු ඇත. අපේ දේශපාලන සහ ආර්ථික අමාරුකම්වලින් බේරී පළායාමට අපට බොහෝ බිහි දෙරවල්, පුඩු සිදුරු තිබිණි. වෙනස් වන තත්ත්වයන්ට ගැළපෙන සේ, මේ බිහි දෙරවල් සහ පුඩු සිදුරු විවිධ සංයෝජනවල යොදා ප්‍රයෝජන ගැනීමට මේ දක්වා අප සමත් වූ බව අපට ආධිම බරයෙන් කිව හැකිය. එහෙත් දැන් අපට වෙනත් බිහි දෙරවල් නොමැති බව අතිශයෝක්තියෙන් තොරව ඔබට දැන්වීමට මට අවසර දෙන්න. එනිසා මෙය සැබවින්ම “අවසාන සහ තීරණාත්මක සංග්‍රාමය” වනු ඇත. ජාත්‍යන්තර ධනෝත්චර ක්‍රමයට විරුද්ධව නොවේ — මෙයට විරුද්ධව “අවසාන සහ තීරණාත්මක සංග්‍රාමයන්” බොහොමයක් අපි කරන්නෙමු — එහෙත් රුසියන් ධනපති ක්‍රමයට විරුද්ධවය, කුඩා ගොවි ආර්ථිකය කුළින් වැඩි එන, පසුකී ආර්ථිකය විසින් පෝෂ්‍ය කරනු ලබන ධනපති ක්‍රමයට විරුද්ධවය. මෙහිදී අපට නුදුරු අනාගතයේදී සටනක් බලාපොරොත්තු විය හැකිය. මේ සටන ඇති වන දිනය තීර කොට කිව නොහැකිය. මෙහි “අවසාන සහ තීරණාත්මක සංග්‍රාමය” ආසන්න වෙමින් පවතී. මෙහිදී අපට භාර ගත හැකි, දේශපාලනමය හෝ වෙන යම්කිසි අංශමය ව්‍යාපාරයක් හෝ නොමැත. මන්දයත්, මෙය පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධනය සමග කරන තරඟයක පරීක්ෂණයක් වන බැවිනි. පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධනය සමග කරන තරඟයෙන් එක්කෝ අප ජයගත යුතුය, නැතිනම් සම්පූර්ණයෙන්ම පරාජය විය යුතුය. මේ තරඟයෙන් සමත් වීම සඳහා අපට ආධාර වීමට දේශපාලන බලයද, ආර්ථික සම්පත් බොහොමයක් සහ වෙනත් සම්පත් ඇත. කාර්යක්ෂමතාවය හැරුණු විට, අන් හැම දෙයක්ම ඔබට ඇත. අපේ කාර්යක්ෂම දක්ෂතාවය අල්පය. පසුගිය වසරේ අත්දැකීම්වලින් ලබා ගත් මෙම සරළ පාඩම අප ඉගෙන ගන්නේ නම්, 1922 මුළු වසර සඳහා මග පෙන්වන පිළිවෙත ලෙස එය අප පිළිගන්නේ නම්, ඉකුත් අමාරුකම්වලට වඩා මේ අමාරුකම් වඩාත් බැරැරුම් වුවද අපි ජය ගන්නෙමු. මන්දයත්, එය අප මත රඳා පවතින බැවිනි. එය යම්කිසි බාහිර සතුරෙක් නොවේ. අමාරුකම් නම්

අප මත බලෙන් පටවා ඇති මේ සත්‍යය අප විසින්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමය; තත්ත්වය විසින් අපෙන් ඉල්ලා සිටින අප්‍රසන්න වගකීම භාර ගැනීම, එනම් ආරම්භයේ සිට ඉගෙන ගැනීමට පටන් ගැනීම අප ප්‍රතික්ෂේප කිරීමය. එය මගේ මතය හැටියට, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියෙන් අප විසින් ඉගෙන ගත යුතු දෙවැනි පාඩම වන්නේය.

තෙවැන්න, රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය අරබයා ප්‍රශ්නයක් ගැන වූ අතිරේක පාඩමය. බ්‍රහාරින් සහෝදරයා සමුළුවට සහභාගී නොවීම කනගාටුවට හේතුවකි. ඔහු සමග තරමක් විවාදයක යෙදීමට මා කැමතිය. එහෙත් එය ලබන සමුළුව දක්වා කල් තැබීම වඩාත් යහපත්ය. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැන, අපේ පුවත්පත් සහ අපේ පක්ෂයන් පොදුවේ බුද්ධිවාදයටත්, ලිබරල්වාදයටත් වැටී සිටී. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය විවරණකරණයට භාජනය කරන්නේ කෙසේද යන්න ගැන දර්ශනවාදී මතාන්තර දෙඩන අපි පරණ පොත් පෙරළා බලමින් සිටිමු. එහෙත් අප සාකච්ඡා කරන දේ ගැන ඒ පරණ පොත්වල කිසිවක් ලියා නැත. ඒවායේ ලියා ඇත්තේ ධනපති ක්‍රමය යටතේ පවතින රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයක් ගැනය. කොමියුනිස්ට්වාදය යටතේ රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයක් ගැන එකද පොතක්වත් ලියා නැත. මේ විෂයය ගැන වචනයක් ලිවීමට මාක්ස්ට පවා කල්පනා නොවිණි. මේ ගැන එකද පැහැදිලි ප්‍රකාශනයක් හෝ ස්ථිර උපදෙසක් හෝ නොතබා ඔහු මිය ගියේය. මේ අමාරුකම අප විසින් මැඩ ගත යුත්තේ එබැවිනි. මේ වාර්තාව පිළියෙළ කරන විට, මා තැන් කළ පරිදි, අපේ පුවත්පත් පිළිබඳව අප මානසික සමීක්ෂණයක් කොට, රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය ගැන ලියා තිබෙන දේ ගැන බැලුවහොත්, ඒවා ඉලක්කය වරදවන බවත්, ඒවා සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදි දිසාවකට යොමු වී ඇති බවත් පෙනෙයි.

රාජ්‍යය සමහර ධනවාදී ව්‍යවසායයන්වල සෘජු පාලනයට ගෙනෙනු ලබන රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයක් ගැනය, ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳව සියලු පොත්වල ලියා තිබෙන්නේ. එහෙත් අපේ රජය නිර්ධන පංතික රජයකි. එය නිර්ධන පංතිය මත රඳා පවතී. එය නිර්ධන පංතියට සියලු දේශපාලන වරප්‍රසාද ලබා දෙයි. නිර්ධන පංතික මාධ්‍යයෙන් එය ගොවි ජනතාවගේ පහළ කොටස් ඇද ගනී (දුප්පත් ගොවිජන කොමිටි⁴⁵ මගින් අප මේ වැඩ පටන් ගත් බව ඔබට මතක ඇත). රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය නැමැති පදය බොහෝ දෙනෙකු නොමග යවන්නේ එබැවිනි. මින් බේරීමට නම්, අප මෙතැනදී මූණ පාන රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයේ ආකාරයක්, කිසිම න්‍යායයකින් හෝ පොතකින් හෝ විස්තර කර නැති බව මතක තබා ගත යුතුය. මන්දයත්, මෙම පදය සමග සම්බන්ධ වී ඇති සියලු සාමාන්‍ය සංකල්ප ධනපති සමාජයේ ධනපති පංතියේ පාලනය සමග සම්බන්ධ වී තිබීමේ සරළ හේතුව නිසාය. අපේ සමාජය ධනවාදයේ රේල් පිලිවලින් ඉවත්

වූ සමාජයකි. එහෙත් එය තවම අලුත් පිලි ඔස්සේ ධාවනය කිරීමට පටන් ගෙන නැත. එහෙත් මේ සමාජයේ රාජ්‍ය පාලනය සතු ධනපති පංතියට නොව, නිර්ධන පංතියටය. අප “රාජ්‍යය” යැයි කියන විට, එයින් අදහස් කරන්නේ අපත්, නිර්ධන පංතියත්, කම්කරු පංතියේ පුරෝගාමී බල ඇණියත් බව අවබෝධ කැර ගැනීමට අපි ප්‍රතික්ෂේප කරමු. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය යනු අපට සීමා කළ හැකි, එහි සීමාවන් මේවා යැයි ස්ඵර කිරීමට අප සමත් වන ධනපති ක්‍රමයක් වන්නේය. මෙම රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය රාජ්‍යය සමග සම්බන්ධ වී ඇත. රාජ්‍යය යනු කම්කරුවන්ගේ, කම්කරුවන්ගේ දියුණු කොටස්, එහි පුරෝගාමී බල ඇණියය. අපි රාජ්‍යය වමු.

රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය යනු අප විසින් එක්තරා මායිම් තුළ සීමා කළ යුතු ධනවාදයයි. එහෙත් එය එම මායිම් තුළ සීමා කිරීමට අප මෙතෙක් ඉගෙන ගෙන නැත. ප්‍රධාන කරුණ මෙයයි. මේ රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය කුමක්ද යන්න නිර්ණය කිරීම අප සතු කාර්යයකි. අපට සැහෙන, බොහෝ සෙයින්ම සැහෙන දේශපාලන බලයක් ඇත්තේය. එමෙන්ම සැහෙන ආර්ථික උල්පත්ද අප සතුව පවතී. එහෙත් සෘජු ලෙසම පරිපාලනය කිරීම සඳහා, මායිම් නිර්ණය කිරීම සඳහා, මායිම් සලකුණු කිරීම සඳහා, යට වීමට නොව යට කිරීම සඳහා ඉදිරියට ගෙනෙන ලද කම්කරු පංතියේ පුරෝගාමී බල ඇණියට අවශ්‍ය දක්ෂතාවය සැහෙන කරම් නැත.

නිර්ධන පංතිය, විජලවවාදී පුරෝගාමී බල ඇණිය සතුව සැහෙන දේශපාලන බලයක් තිබීමේ සහ ධනපති ක්‍රමය එයට ළඟින් එක පෙළට පැවතීමේ තත්ත්වයක් මින් පෙර ඉතිහාසයේ කිසි දිනෙක නොවීය. අප විසින් අවසර දිය හැකි සහ දිය යුතු, එක්තරා මායිම් තුළ සීමා කළ හැකි සහ කළ යුතු ධනපති ක්‍රමයක් යන අපේ වැටහීම මත මෙම ප්‍රශ්නය රඳා පවතී. මන්දයත්, ගොවීන්ගේ බහු ජන කොටස්වලට සහ පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධනයට මේ ධනපති ක්‍රමය අවශ්‍ය බැවිනි, ගොවි ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමේ ක්‍රමයකට එය වෙළඳාම් කළ යුතු බැවිනි. ධනපති ක්‍රමයේ සම්ප්‍රදයික මෙහෙයුම් සහ ධනපති හුවමාරුවට ක්‍රියාකාරී විය හැකි අන්දමට අප විසින් සංවිධානය කළ යුතුය. මන්දයත්, එය ජනතාවට අවශ්‍ය වන බැවිනි. මෙය නැතිව පැවැත්ම කළ නොහැකි වනු ඇත. මෙම කඳවුරට අන් සියලු දේ නිරපේක්ෂ ලෙසම අත්‍යාවශ්‍ය දේ නොවේ. ඔවුන්ට මේ සියල්ලම විඳ දරා ගත හැකිය. මේ රජය පාලනය කිරීම භාර ගත් කොමියුනිස්ට්වරුන්, කම්කරුවන්, දේශපාලන අවබෝධය ලැබූ නිර්ධනීන්ගේ කොටස වන ඔබ, ඔබ විසින් භාර ගත් රජයේ සියලු කටයුතු ඔබට අවශ්‍ය පරිදි ක්‍රියා කරවීමට හැකි වන සේ පිළියෙළ කිරීමට සමත් විය යුතුය. හොඳයි, අපි වසරක්ම ජීවත් වීමු. රජය අප සතුව පවතී. එහෙත් අපට ඕනෑ විදිහට, ඉකුත් වසරේදී රාජ්‍යය නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියා-

වේ යෙදවීමද? නැත. එහෙත් අපට ඕනෑ විදිහට එය ක්‍රියාවේ නොයෙදීමයි යන්න පිළිගැනීම අපි ප්‍රතික්ෂේප කරමු. එය ක්‍රියාවේ යෙදුණේ කෙසේද? යන්න එය මෙහෙයවූ අන්වලට යටත් වීමට කැමති නොවීය. රිය පදවන්නාට වුවමනා දිසාවට නොයන, එනමුදු වෙනත් කෙනෙකුගේ අභිමතය පරිදි අන් දිසාවකට ගමන් කරන මොටෝරියක් වැනිය, එය. පුදුම සහගත නීත්‍යානුකූල නොවන හස්තයකින් එය පැදවූවක් වැනිය. ඔහු කවුදැයි දන්නේ දෙවියන් පමණකි. සමහර විට ලාභ ලබන්නකුගේ, නැතිනම්, පෞද්ගලික ධනපතියකුගේ, ඒත් නැතිනම්, මේ දෙදෙනාගේම හස්ත විය හැකිය. කෙසේ වුවද, රිය පදවන්නා සිතන දිසාවට එය කොහෙත්ම නොයයි, එමෙන්ම එය බොහෝ විට, ඊට භාත්පසින්ම වෙනස් දිසාවකට යයි. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය ගැන මතක තබා ගත යුතු ප්‍රධාන කරුණ මෙය වන්නේය. මේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයේ මූලාරම්භයේ සිටම අප ඉගෙන ගත යුතුය. මෙය අප ගැඹුරු ලෙස අවබෝධ කැර ගත් සහ හරිහැටි තේරුම් ගත් ඉක්බිතිව පමණක් අප ඉගෙන ගන්නා බවට තීර කොට කිව හැකිය.

පසු බැසීම නැවැත්වීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයට දැන් මම එළඹෙමි. ලෝභ කම්කරුවන්ගේ සමුළුවේදී මා කළ කතාවේදී මේ ප්‍රශ්නය ගැන මම විවරණයක් කළෙමි. ඉන් ඉක්බිතිව, පක්ෂයේ පුවත්පත් මගින් හෝ සහෝදර-වරුන්ගෙන් ලැබෙන පෞද්ගලික ලියුම් මගින් හෝ මධ්‍යම කාරක සභාවේදී හෝ විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කිරීමක් මට නැසිණි. මධ්‍යම කාරක සභාව මගේ සැළැස්ම සම්මත කළාය. වත්මන් සමුළුවට ඉදිරිපත් කරන මධ්‍යම කාරක සභාවේ වාර්තාවේ මෙම පසුබැසීම නවත්වන ලෙස කරන ඉල්ලීමට දැඩි අවධාරණයක් යොමු කළ යුතු බවත්, ඒ අනුව සමුළුව මුළු පක්ෂය වෙනුවෙන් ස්ඵර උපදෙස් දිය යුතු බවත්, එම වාර්තාවේ සටහන් විය. වසරක් කිසිසේ අපි පසු බසිමින් සිටිමු. පක්ෂය වෙනුවෙන් දැන් අපි නැවැත්වීමක් ඉල්ලා සිටිය යුතුය. පසුබැසීමෙන් අපි ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වූ අරමුණ සපුරා ඇත්තෙමු. මෙම වකවානුව එක්කෝ අවසාන වීමට සමීප වෙමින් පවතී, නැතිනම්, අවසාන වී ඇත. දැන් අපට වෙනත් අරමුණක් ඇත, එනම්, අපේ බල මුළු ප්‍රතිසංවිධාන කිරීමය. අපි දැන් වෙනත් පෙරමුණකට පැමිණ සිටිමු. සමස්තයක් වශයෙන්, අපි අපේ පසුබැසීමට විධිමත් ලෙස කර ඇත්තෙමු. ඇත්ත, මේ පසුබැසීම කුලප්පුවකට පෙරළීමට දහලු විවිධ පැතිවලින් කැගැසීම් කීපයක් ඇසිණි. නිදසුනක් වශයෙන්, “කම්කරු විරුද්ධබය⁴⁶” (මෙවැනි නමකට ඔවුන්ට කිසිදු අයිතියක් ඇතැයි මම නොසිතමි) යැයි කියා ගන්නා කණ්ඩායමක සාමාජිකයින් කීප දෙනෙක්, එක් හෝ තවත් කොටසක අප නිසි ලෙස පසුබසින්නේ නැතැයි කියමින් තර්ක කළහ. ඔවුන්ගේ අධික අසාධාරණ උනන්දුව නිසා ඔවුන්ට පොට වැරදිණි. එහෙත් දැන් ඔවුහු එය වටහා ගෙන සිටිති.

ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකලාපය අපේ ව්‍යාපාරය නිවැරදි කිරීමට අපට ආධාර නොවන බව ඔවුහු එවකට නොදුටුවෝය. එහෙත් එය විනයානුකූල පසුබැසීමක් සඳහා අපේ පරිශ්‍රමයට බාධා කරමින් සන්ත්‍රාසයක් ඇති කිරීමට හේතු විය.

විශේෂයෙන්ම ඉදිරියට යාමට පුරුදු වී සිටින විප්ලවවාදීන්ට පසුබැසීම අමාරු කාර්යයකි. විශේෂයෙන්ම, අවුරුදු කීපයක් තිස්සේ අති මහත් ජය ලබමින් ඉදිරියට ගමන් කරමින් සිටින විටද; විශේෂයෙන්ම, ප්‍රතිප්‍රහාරයක් ඇරඹීමට කල් බලමින් සිටින වෙනත් රටවල විප්ලවවාදීන් විසින් තමන් වට කරනු ලැබ සිටින විටද මෙය අසීරු කාර්යයකි. අප පසුබසින සැටි දකිමින්, මොවුන්ගෙන් කීප දෙනෙක් අපකීර්තිමත් සහ ළාමක අන්දමකට කඳුළු වගුරුවන්නට වූහ. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුවේ⁴⁷ පුළුල් පූර්ණ රැස්වීමේදී මෙලෙස සිදු විය. ඉතා හොඳ කොමියුනිස්ට්වාදී සංවේදනා සහ කොමියුනිස්ට්වාදී අභිප්‍රායයන් නිසා කැළඹීමට පත් සහෝදරවරු කීප දෙනෙක් — අහෝ භීතියකි! — හොඳ රුසියන් කොමියුනිස්ට්වරුන් පසුබසිනි කියමින්, කඳුළු වගුරුවන්නට වූහ. දේශපාලන පිටුවහලකු ලෙස මා ඒ පුදුම සහගත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටවල්වල අවුරුදු කීපයක්ම ජීවත් වුණද, මෙම බටහිර යුරෝපීය මනෝභාවය අවබෝධ කැරැ ගැනීමට, සමහර විට, දැන් මට අමාරුය. සමහර විට, ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටි කෝණය අනුව, මෙය කෙතරම් අමාරු කරුණක්ද යත්, ඔවුන් අඩා වැළපීමට තරම් එය ප්‍රමාණවත්ය. කෙසේ වුවද, අපට අනුරාගික හැඟීම්වලට කාල වේලාවක් නැත. වසර බොහෝ ගණනක් තිස්සේ අප එතරම් ජයග්‍රාහී ලෙස ඉදිරියට ගමන් කළ නිසාත්, උසස් ජයග්‍රහණ බොහොමයක් ලබාගත් නිසාත්, (මේ සියල්ල ඉතා දරුණු විනාශයකට පත්, ද්‍රව්‍යමය සම්පත් හීන රටකය!) මෙම ඉදිරි ගමන තහවුරු කරලනු පිණිස, අප බොහෝ දේ ලබාගත් නිසා, පසුබැසීම අපට නිරපේක්ෂ ලෙසම අත්‍යාවශ්‍යය යන්න අපට පැහැදිලි විය. පළමුවැනි ප්‍රහාරයෙන් අප අල්ලා ගත් සියලු ස්ථාන රැක ගෙන සිටීමට අපට නොහැකි විය. එක් අතකින්, පළමුවැනි ප්‍රහාරයේදී, කම්කරුවන් සහ ගොවීන් විසින් පෙන්වන ලද උනන්දුව නැමැති ප්‍රවාහයේ කිරීටයේදී එතරම් විශාල සංඛ්‍යාවක් අප විසින් අල්ලාගත් නිසාය. මේ හේතුව විසින් අපේ ප්‍රධාන සහ මූලික තත්ත්වයන් නැති නොකර ගෙන සැහෙන තරම් පසුබැසීමට ඉඩ තිබුණු අතර දැනුදු තවත් දුර පසුබැසීමකට හැකියාව තිබෙන බවය. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට, පසුබැසීම නිසි පිළිවෙළක සිදු වී ඇත. සන්ත්‍රාසය දනවන සමහර කැගැසීම් ඇති වුණද, “කම්කරු විරුද්ධයේ” කැගැසීම්ද ඒවා අතර විය (ඔවුන් කළ අති විශාල හානිය එය විය!). මෙය අපේ සාමාජිකයින්ගේ අඩු වීමකට හේතු විය, විනය ලිහිල්වීමකට හේතු-

විය, එමෙන්ම එය පසුබැසීමේ නිසි පිළිවෙළට බාධා කළේය. පසුබසින විට අති භයානක දේ නම් සන්ත්‍රාසයයි. මුළු මහත් යුද්ධ හමුදාවක් (මා කතා කරන්නේ උපමා අලංකාර අරුතයෙනි) පසුබසිද්දී, ඉදිරියට ගමන් කරන විට, එයට තිබුණු ආත්ම ධෛර්යය නැතිවන බව කිව යුතුය. හැම තැනම එක්තරා විෂාදීය මනෝභාවයක් දැකීමට පිළිවන් විය. මොස්කව් නගරයේ ජනතාව ශීතව හා දුර්භික්ෂයට ගොදුරු වී සිටින බවත්, අතීතයේදී හැම දෙයක්ම, දිලිසෙන සුලු සහ අලංකාර වූ බවත්, එහෙත් දැන් වෙළඳාම සහ ලාභ ලැබීම පිරි ඉතිරි තිබෙන බවත් කියමින් කවි ලියන්නෝ පවා අපට සිටියහ. මෙවැනි හැඟීම් උතුරු වැගිරෙන පද්‍යා කෘතීන් රාශියක් අපට තිබිණි.

සන්තකින්ම, පසුබැසීම විසින් මේවා සියල්ල බිහි කරයි. ඉතා බරපතළ අනතුර රඳා ඇත්තේ මෙහිය. ශ්‍රේෂ්ඨ ජයග්‍රාහී ඉදිරි ගමනකින් ඉක්බිතිව පසුබැසීම බොහොසේ අමාරුය. මන්දයත්, සබඳතාවයන් සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් බැවිනි. ජයග්‍රාහී ඉදිරි ගමනකදී විනය ලිහිල් කළද, හැම දෙනෙක්ම තම වුවමනාවෙන් ඉදිරියට යති. කෙසේ වුවද, පසුබැසීමකදී විනය වඩාත් සවිඤ්ඤාක විය යුතු අතර, එය සිය ගුණයක් වැඩියෙන් වඩාත් අවශ්‍ය වන්නේය. මන්දයත්, යුද්ධ හමුදාවක් පසු බසින විට, නැවැත්විය යුත්තේ කෙසේද, කොතැනද යන්න නොදන්නා බැවිනි. යුද්ධ හමුදාව දකින්නේ පසුබැසීම පමණකි; මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ, සන්ත්‍රාසය දනවන කීප දෙනෙකුට කුලප්පු කිරීමක් ඇති කිරීමට පිළිවන. මෙහිදී අනතුර අති මහත්ය. සැබෑ යුද්ධ හමුදාවක් පසුබසින විට, මැෂින් තුවක්කු සුදනම් කර තබනු ලැබේ. නිසි පසුබැසීමක් නොතිසි එකක් දක්වා දිරාපත් වන විට, වෙඩි තැබීමට අණ දෙනු ලැබේ, එමෙන්ම එය ඉතා නිවැරදි වන්නේය.

නොවූ විරු තරම් අමාරු පසුබැසීමකදී හැම දෙයක්ම නිසි පිළිවෙළ ආරක්ෂා කිරීම මත රඳා පවතින්නේ නම්, එවිට ඉතාම හොඳ වේතනාවකින් වුවද යම් කිසිවකු සන්ත්‍රාසය පතුරුවන්නේ නම්, ඔහුට ඉතා දැඩි ලෙසත්, බරපතළ ලෙසත්, අනුකම්පා විරහිත ලෙසත් දඬුවම් කළ යුතුය. මෙය බලපාන්නේ අපේ පක්ෂ අභ්‍යන්තර සමහර කටයුතුවලට පමණක් නොවේ; එහෙත් වඩාත් වැඩි වශයෙන් මෙන්මෙවකයන් වැනි මහත්වරුන්ටත්, දෙකේ සහ දෙක හමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ මහත්වරුන්ටත් එය බලපායි.

ඔටෝ බවර් විසින් ලියන ලද අලුත් පොතක් පිළිබඳව, රාකොෂි සහෝදරයා ලියූ ලිපියක් “කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය” සහරාවේ අංක 20 කලාපයේ තිබේ, මේ නොබෝද මම කියැවීමි. ඉස්සර අප කවුරුත් බවර්ගෙන් ඉගෙන ගත් නමුදු, යුද්ධයෙන් පසුව, ඔහුද කෞටස්කි මෙන් කාල-

කණ්ණි සුළු ධනවාදියකු බවට පත්ව සිටී⁴⁸. බවර් දන් මෙසේ ලියයි: “අන්ත! අන්ත ඔවුහු දන් ධනපති ක්‍රමය දක්වා පසුබැස සිටිති! එය ධනවාදී විප්ලවයක් බව අපි නිතර කියා සිටියෙමු.”

එවැනි දේ නිසා අපි මිනිසුන්ට වෙඩි තබන්නෙමුයි කියන විට, එවැනි කතා දෙසාබාන මෙන්මෙව්කයෝද, එස්එච්වරුද, මව්තයට පත් වෙති. ඔවුහු පුද්ගලයට පත්වෙති; එහෙත් හැම දෙයක්ම ඉතා පැහැදිලිය. යුද්ධ හමුදාවක් පසුබසින විට, එය ඉදිරියට ගමන් කරනවාට වඩා සියක් වාරයකින් වැඩි විනයක් එයට අවශ්‍ය වෙයි. මන්දයත්, ඉදිරියට ගමන් කරන විට හැම දෙනෙකුම ඉස්සරහට ඇදෙන බැවිනි. දන් හැම දෙනෙකුම පසුපසට දුවන්නට ගියොත්, සහ නොවැළැක්විය හැකි විනාශයක් ඉන් ඇති විය හැකිය.

එවැනි අවස්ථාවෙක ඉතා වැදගත් දෙය වන්නේ විධිමත් ලෙස පසුබැසීමය, සීමාවන් පැහැදිලි ලෙස නියම කිරීමය, එමෙන්ම සන්ත්‍රාසයට ඉඩ නොදීමය. මෙන්මෙව්කයකු මෙසේ කියන විට: “නුඹලා දන් පසුබසිනවා. පසුබැසීම කළ යුතු යැයි මා හැමදම කියා සිටියා. මම නුඹලා සමග එකඟ වෙමි. මාත් නුඹලාගේ කෙනෙක්. අපි එක්ව පසු බසිමු.” පිළිතුරු වශයෙන් අපි මෙසේ පවසමු: “මෙන්මෙව්කවාදය ප්‍රසිද්ධියේ ප්‍රකාශයට පැමිණවීම නිසා අපේ විප්ලවවාදී අධිකරණය මරණ දණ්ඩනය නියම කළ යුතුය. නැතිනම්, එය අපේ අධිකරණයක් නොවේ, මොකක්ද කියා දන්නේ දෙවියන් පමණකි.”

එය තේරුම් ගැනීමට අපොහොසත් ඔවුහු මෙසේ පවසති: “මේ මිනිසුන් ළඟ තිබෙන ඒකාධිපති සිරිත්වල හැටි!” ඔවුන් අප සමග ජිනිවාහිදී සටන් කළ නිසා⁴⁹ අප මෙන්මෙව්කයින්ට හිංසාපීඩා කරනිසි ඔවුහු තවමත් විස්වාස කරති. එහෙත් අපි එවැනි දෙයක් කළෙමු නම්, අපට මාස දෙකක් වත් බලය අල්ලා ගෙන සිටීමට බැරි වනු ඇත. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔටෝ බවර්ද, දෙකේ සහ දෙක හමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ නායකයින්ද, මෙන්මෙව්කයින් හා එස්එච්වරුන්ද කරන මේ දේශනාවලින් ඔවුන්ගේ සැබෑ ස්වභාවය හෙළි වේ: “විප්ලවය ඕනෑවට වඩා ඇත ගොස් තිබේ. නුඹලා දන් කියන දේ අපි හැම තිස්සේම කියමින් සිටියෙමු. එය යළිත් වරක් කීමට අපට අවසර දෙන්න.” එහෙත් අපි මෙසේ පවසමු: “වෙඩිතබන ශේන්‍යාකයක් ඉදිරියට නුඹලාව යෑවීමට අපට අවසර දෙන්න. එක්කෝ නුඹලා, නුඹලාගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය, නැතිනම්, දන් පවතින තත්ත්වය යටතේ නුඹලාගේ දේශපාලන අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට නුඹලා ඉල්ලා සිටින්නේ නම්, සුදු ආරක්ෂක හටයින් අපට කෙළින්ම පහර ගසන විට, පැවැති තත්ත්වයට වඩා අපේ තත්ත්වය දන් අයහපත් බැවින්, සුදු ආරක්ෂක හට හමුදාවල ඉතා විනාශකාරී, ඉතා නරක

කොටස් හැටියට අපි නුඹලා ගැන නිසි පියවර ගනිමු.” අපි කිසිවිටෙක මෙය අමතක නොකළ යුතු වෙමු.

පසුබැසීම නැවැත්වීම ගැන මා කතා කරන විට, ඉන් අප වෙළඳාම් කිරීමට ඉගෙන ගත් බව මම අදහස් නොකරමි. එයට විලෝම වශයෙන්, මගේ අදහස එයට ප්‍රතිවිරුද්ධය. එවැනි හැඟීමක් මගේ කතාව නිසා ඇති වී නම්, එයින් පෙනෙන්නේ මා වරදවා තේරුම් ගැනීමක්, එමෙන්ම මගේ අදහස් නිසි ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට මා අසමත් වීමක්ය.

කෙසේ වුවද, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරිපත් කිරීමත් සමග සහ හැම දෙයක්ම අලුත් විදිහට කිරීමේදී, හැම දෙයක්ම අනුවර්තනය කිරීමේදී අභිප්‍රායයන් සමග පැන නැගී තිබෙන ස්නායු දුර්වලත්වය සහ කාලගෝචරීය අප විසින් නවතා දැමීම ප්‍රධාන කරුණ වන්නේය. දැනට අපට මිශ්‍ර සමාගම් කීපයක් ඇත. ඒවා ඉතා සුළු සංඛ්‍යාවක් තිබෙන බව සත්‍යයකි. විදේශීය ධනපතීන් සමග මිශ්‍රව පිහිටුවන ලද සමාගම් නවයක් විදේශීය වෙළඳ කොමසාරිස් මංඛලය විසින් සම්මත කර ඇත. සකෝල්නිකෝව් කොමිසම⁵⁰ සමාගම් හයක් සම්මත කළ අතර උතුරුදිග ලී සංගතය⁵¹ සමාගම් දෙකක් සම්මත කර ඇත. ඒ අනුව දන් අපට කෝටි ගණනක ප්‍රාග්ධනයක සමාභාරයක් සහිත සමාගම් 17 ක් තිබේ. මේවා ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තු කීපයක් විසින් සම්මත කරන ලදී. (සත්තකින්ම මේ සියලු දෙපාර්තමේන්තු අතර සැඟහෙන ව්‍යාකූලත්වයක් තිබෙන නිසා මෙතැන යම්කිසි සඳෙසක් ඇති වීමට ඉඩ ඇත.) කෙසේ හෝ අපි රුසියානු සහ විදේශීය සමාගම් සමග හවුලේ සමාගම් සාදා ඇත්තෙමු. මේවා සංඛ්‍යාවෙන් අල්පය. එහෙත් කොමියුනිස්ට්වාදීන් අගය කරන ලදී. අගය කරන ලද්දේ මධ්‍යම පාලක කොමිසම සහ සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුව වැනි උසස් ආයතන නොවේ. ඔවුන් ප්‍රායෝගික ලෙස කරන දේ අනුව කොමියුනිස්ට්වාදීන් අගය කර ඇති බව, මේ කුඩා, නමුදු ප්‍රායෝගික ආරම්භය විසින් පෙන්වා දෙයි. මධ්‍යම පාලක කොමිසම අතර්ස සංවිධානයකි. සත්තකින්ම, අපි එයට වඩාත් වැඩි බලයක් දෙන්නෙමු. මේ සියලු කරුණු අනුව, මේ ආයතන කොමියුනිස්ට්වාදීන් මත පනවන තීන්දු — කල්පනා කර බලන්න — ජාත්‍යන්තර වෙළඳ පොළ මත බලපාන්නේ නැත. (සිතා.) එහෙත් සාමාන්‍ය රුසියානු සහ විදේශීය ධනපතියෝ මිශ්‍ර සමාගම් මාර්ගයෙන් කොමියුනිස්ට්වාදීන් සමග එකතු වන විට අපි මෙසේ පවසමු: “කෙතරම් නරක වුවද, කෙතරම් සුළු වුවද, අපටත් යම් දේවල් කළ හැකිය. පටන් ගැනීමට අපට යමක් ඇත.” එය එතරම් වැඩිය නොවන බව සත්‍යයකි. කල්පනා කර බලන්න. මේ කාරණයට අපේ සියලු ශක්තිය යොදවන (අපට ඉමහත් ශක්තියක් තිබෙන බව කියනු ලැබේ) බව අප

ප්‍රකාශ කොට වසරක් ගතවී තිබේ. එහෙත් මේ වසරේ අපට පිහිටුවාලීමට පුළුවන් වූයේ සමාගම් දහ හතක් පමණකි.

අප කෙතරම් අදක්ෂද, නුහුරුද යන්න මෙය පෙන්වා දෙයි. ඔබලෝ-මව්වාදය⁵² තවදුරටත් කෙතරම් ශේෂව පවතීද, මේ නිසා අපට නොවැළැක්විය හැකි සේ සෑගෙන ගුටි පුජාවක් ලැබෙනු ඇත. ඒවා එසේ තිබියදී, ආරම්භයක්, තොරතුරු පරික්ෂා කිරීමක් අප කර ඇති බව මම යළිත් පවසමි. ධනපතිනට ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් සඳහා මූලික තත්ත්වයන් නැති නම්, ඔවුන් අප සමග ගනුදෙනු කිරීමට එකඟ නොවනු ඇත. මෙයට එකඟ වූයේ ඉතා කුඩා කොටසක් වුවද, අප අර්ධ ජයක් ලැබූ බව එය පෙන්වා දෙයි.

සත්තකින්ම මේ සමාගම්වල අය අප රවටනු ඇත. ඔවුන් කෙතරම් අප රවටනුදයත්, එය තෝරා බේරා ගැනීමට අවුරුදු කීපයක් ගතවනු ඇත. එහෙත් එසේ වුවාට කම් නැත. මෙය ජයග්‍රහණයක් බව මම නොකියමි. මෙය ඔත්තු බැලීමක් පමණකි; අපට සංග්‍රාම භූමියක් තිබෙන බවත්, බිම් කැබැල්ලක් තිබෙන බවත්, දැන් අපට පසුබැසීම නැවැත්විය හැකි බවත් එය පෙන්වයි.

ධනපතින් සමග එකඟතාවයන් ඉතා සුළු සංඛ්‍යාවක් අප ඇති කැරැ ගත් බව මේ ඔත්තු බැලීම විසින් හෙළි කර ඇත. එහෙත් අප ඒවා ඇති කැරැ ගෙන තිබෙන්නේ ඒ නිසාය. එයින් අප ඉගෙන ගෙන අපේ මෙහෙයුම් දිගටම කර ගෙන යා යුතුය. මේ අනුව අපේ ස්නායු දුර්වලත්වය, කැගැසීම් සහ කුලප්පු නැවැත්විය යුතුය. “දැන් අපට නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් තිබෙන නිසා අපත් ප්‍රතිසංවිධානයට භාජනය කළ යුතු නොවේද?” යන ප්‍රශ්නය නගමින් අපට වැළ නොකැඩී සටහන් සහ ටෙලිපෝන් පණිවුඩ ලැබීණි. හැම කෙනෙක්ම කලබල වී සිටිති. ඒ නිසා අපි සෑහෙන ව්‍යාකූලත්වයකට මූණ පා සිටිමු. කිසිවෙක් කිසිදු ප්‍රායෝගික වැඩක් නොකරති. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියට තමා අනුවර්තනය වන්නේ කෙසේදැයි හැම කෙනෙක්ම දිගින් දිගටම තර්ක කරති. එහෙත් ප්‍රායෝගික ප්‍රතිඵල මෙතෙක් ලැබී නැත.

වෙළෙන්දෝ කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අප දෙස බලා සිනාසෙමින්, සමහර විට, මෙසේ පවසනු ඇත්තාහ: “ඉස්සර ඔවුන් ඒත්තු ගැනීමේ ප්‍රධානීන්ව හිටියා⁵³, දැන් ඔවුන් දෙඩවීමේ ප්‍රධානීන් බවට පත් වෙලා.” අප පමාවී පටන් ගත්තේ යැයිද, අප එතරම් විවක්ෂණ නොවී යැයිද කියමින් ධනපතියෝ දුෂ්ට ලෙස ප්‍රීති වෙති. මේ ගැන මදකදු සැකයක් අප තුළ නොතිබිය යුතුය. මේ කරුණු අනුව, සමුළුවේ නාමයෙන් මේ උපදෙස සම්මත කළ යුතු බව මම පවසමි.

පසුබැසීම අවසානයකට පැමිණ ඇත. අප ධනපතින් සමග කටයුතු

කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න අරභයා ප්‍රධාන ක්‍රියා විධි සටහන් කොට ඇත. මෙය සංඛ්‍යාව අතින් නොවැදගත් වුවද, අපට මේ ගැන නිදසුන් ඇත්තේය.

නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ගැන දර්ශනික මතාන්තර දෙඩවීම සහ තර්ක කිරීම නවත්වන්න. කවින් කවි පද බැඳපුවාවේ. ඔවුන් කවින් වී ඇත්තේ ඒ නිසාම නොවැ. එහෙත් අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයින් වන ඔබ, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ගැන තර්ක කිරීම නවත්වා සමාගම් වැඩියෙන් පිහිටුවා ලිය යුතුය; ධනපතින් සමග සාර්ථක ලෙස තරඟ කිරීම සංවිධානය කළ හැකි කොමියුනිස්ට්වාදීන් කී දෙනෙක් අපට සිටිත්දැයි සොයා බැලිය යුතුය.

පසුබැසීම අවසානයකට පැමිණ ඇත. දැන් අපේ කාර්යය වී ඇත්තේ අපේ බලමුළු ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමය. කලබල හා කුල්ප්පුවීම් නැවැත්වීම සඳහා සමුළුව විසින් සම්මත කළ යුතු උපදෙස් මේවා. සන්සුන් වන්න, දර්ශනික පල්හැලි දෙඩවීම නවත්වන්න. ඔබ මේවායෙහි නිරත වන්නෙහි නම්, එය ඔබට කැළලක් ලෙස ගණන් ගනු ඇත. ධනපතිනට වඩා නොඅඩු කාර්යකලමතාවයකින් යුතුව වැඩ කිරීමට ඔබ සමත් බව ප්‍රායෝගික පරිශ්‍රමයන් මගින් පෙන්වා දෙන්න. ධනය රොක් කර ගැනීම සඳහා ධනපතිහු ගොවීන් සමග ආර්ථික සම්බන්ධකම් ඇති කර ගනිති. අපේ නිර්ධන පංතික රජයේ ආර්ථික බලය ශක්තිමත් කරනු පිණිස ඔබ ගොවි ආර්ථිකය සමග සම්බන්ධකම් බිහි කළ යුතුය. දේශපාලන බලය ඔබ අත තිබෙන නිසාත්, ආර්ථික අවි කීපයක්ම ඔබගේ විධානයට නතු ව තිබෙන නිසාත්, ධනපතින්ට වඩා වැඩි වාසියක් ඔබට ඇත. එකම අඩුපාඩුව නම්, එයින් නිසි ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඔබ අසමත් වීමය. මේවා ගැන වඩාත් සන්සුන් ලෙස බලන්න. සරුව පිත්තල, උත්සවාකාරී ඇඳුම් ඉවත ලන්න. සරළ දේ සරළ ලෙස ඉගෙන ගන්න. එවිට පෞද්ගලික ධනපතියා පැරදවීමට අප සමත් වනු ඇත. දේශපාලන බලය අප සතුව පවතී; ආර්ථික අවි බොහොමයක් අප සතුව පවතී; ධනපති ක්‍රමය පරදවා, ගොවීන්ගේ කෘෂිකාර්මිකය සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගැනීමට අපි සමත් වමු නම්, අපි නිරපේක්ෂ ලෙසම අනභිභවනීය බලයක් වන්නෙමු. එවිට සමාජවාදය ගොඩ නැගීම, සාගරයේ දිය බිඳක් ලෙස හැඳින්වෙන කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ නොව, මුළු මහත් වැඩකරන ජනතාවගේම කාර්යය බවට පත් වනු ඇත. අප සාමාන්‍ය ගොවීන්ට උදව් දෙන බව, එවිට ඔවුන් දකිනු ඇත, එමෙන්ම ඔවුන් අපේ නායකත්වය පිළිගනු ඇත. ඒ අනුව වේගය සියක් වාරයකින් අඩු වුණද, එය දස ලක්ෂ වාරයකින් ස්ථිර සහ නියත වනු ඇත.

පසුබැසීම නැවැත්වීම ගැන අප කතා කළ යුත්තේ මේ අරුතයෙනි. එක් හෝ තවත් අතකින් මෙහිදී කළ යුතු නියම දේනම්, මේ උද්යෝග පාඨය සමුළුවේ නිරණයක් බවට පත් කිරීමය.

මේ සම්බන්ධයෙන්, මම මේ ප්‍රශ්නය ගැන විස්තර කිරීමට කැමැත්තෙමි: බොල්ෂෙවික්වරුන්ගේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය කුමක්ද—පරිණාමයක්ද, නැතිනම්, උපක්‍රමයක්ද? මේ ප්‍රශ්නය “ස්මේනා වෙග්” මිනිස්සු⁵⁰ ඉදිරිපත් කර ඇත්තාහ. ඔබ දන්නා පරිදි ඔවුහු රුසියානු දේශත්‍යක්තයන් අතර පැනනැගී ප්‍රවණතාවයක් නියෝජනයක් කරති. ප්‍රමුඛ ව්‍යවස්ථාදායක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් සමහරකගේද, කොල්වාක් ආණ්ඩුවේ හිටපු ඇමතිවරුන් කීප දෙනෙකුගේද නායකත්වයෙන් යුත් සමාජ-දේශපාලන ප්‍රවණතාවයකි, මෙය. සෝවියට් ආණ්ඩුව රුසියානු රාජ්‍යය ගොඩ නගමින් සිටින නිසා එයට ආධාර දිය යුතුය යන නිගමනයට එළඹුණු අයගේ ප්‍රවණතාවයකි මෙය. ඔවුහු මෙසේ තර්ක කරති: “සෝවියට් ආණ්ඩුව ඉදි කරන්නේ කිනම් ආකාරයක රජයක්ද? කොමියුනිස්ට්වාදී රජයක් ඉදි කරන බව කියන කොමියුනිස්ට්වරු මේ නව ප්‍රතිපත්තිය උපක්‍රමයක් බව තීර කොට කියති. අමාරු අවස්ථාවකදී බොල්ෂෙවික්වරු පෞද්ගලික ධනපතින් ප්‍රයෝජනයට ගනිති. එහෙත් පසුව ඔවුන් ප්‍රමුඛ ස්ථානය ලබනු ඇත. තමනට රිසි දෙයක් කීමට බොල්ෂෙවිකයින්ට පුළුවන. ඇත්ත වශයෙන්ම මෙය උපක්‍රමයක් නොව, පරිණාමයකි, අභ්‍යන්තරික පුණර්ජීවනයකි. ඔවුන් සාමාන්‍ය ධනපති රජයක් වෙත එළැඹෙන නිසා අප ඔවුන්ට ආධාර දිය යුතුය. ඉතිහාසය වක්‍රවු මාර්ගවලින් ගමන් කරයි.”

සමහරු කොමියුනිස්ට්වාදීන් මෙන් ඇඟවීමට උත්සාහ කරති. එහෙත් සමහරු වඩාත් අවංකයහ. මින් එකෙක් උස්තර්යාලවිය. මා හිතන හැටියට ඔහු කොල්වාක් ආණ්ඩුවේ ඇමතිවරයෙකු විය. ඔහු ඔහුගේ සගයින් සමග එකඟ නොවී, මෙසේ පවසයි: “කොමියුනිස්ට්වාදය ගැන නුඹලාට කැමති දෙයක් සිතා ගැනීමට පිළිවන. මෙය උපක්‍රමයක් නොව පරිණාමයක් බව මම තරයේම කියා සිටිමි.” මෙලෙස අවංක වීම නිසා උස්තර්යාලව අපට විශාල සේවයක් කරන බව මම විශ්වාස කරමි. අපිද, මගේ තත්වය නිසා විශේෂයෙන් මාද අනුරක්ත කොමියුනිස්ට්වාදී බොරුද, මුසාවාදයන්ද හැදෑම අසමු. මේ නිසා අප බොහෝ සේ හෙම්බත් වෙමු. එහෙත් දැන් කොමියුනිස්ට්වාදී මුසාවාදයන් වෙනුවට, මට ලැබී තිබෙන “ස්මේනා වෙග්” සහරා කලාපයෙන් පැහැදිලි ලෙස මෙසේ කියැවෙයි: “දේවල් ඔබ සිතන පරිදි කොහෙන්ම සිදු වී නැත. ඇත්තෙන්ම ඔබ මතක වචන අදින ලද කොමියුනිස්ට් කොඩි සහිතව සාමාන්‍ය ධනපති මඩ ගොහොරුවට ලිස්සමින් සිටිති.” මෙය ඉතා ප්‍රයෝජනවත්ය. මෙය අප වටේ නිතරම ඇසෙන දෙයක් යළි කීමක් නොවේ. එහෙත් පංති සතුරා විසින් ප්‍රකාශ කර ඇති පංතිමය වාම සත්‍යයය. මෙවැනි දේ කියවීම ඉතා ප්‍රයෝජනවත්ය. එය ලියා ඇත්තේ, කොමියුනිස්ට් රජය සමහර දේ ලිවීමට ඔබට අවසර දෙන අතර වෙනත් දේ තහනම් කරන නිසා නොවේ, එහෙත් එය සතුරා

විසින් සැබවින්ම එක එල්ලේ සහ අවංක ලෙසම ප්‍රකාශ කරන ලද පංතිමය සත්‍යය බැවිනි. “සෝවියට් ආණ්ඩුවට ආධාර දීමට මම පක්ෂපාත වෙමි”යි උස්තර්යාලව ප්‍රකාශ කළ ද, ඔහු ව්‍යවස්ථාදායක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි, ධනපතියෙකි, එමෙන්ම ඔහු අවිගත් මැදහත්වීමට පක්ෂපාත වූවෙකි. “සෝවියට් ආණ්ඩුවට ආධාර කිරීමට මා පක්ෂපාත වන්නේ එය සාමාන්‍ය ධනපති ආණ්ඩුවක් කරා යන මාර්ගය ගෙන ඇති බැවිනි.”

මෙය ඉතා ප්‍රයෝජනවත්ය, එමෙන්ම මා හිතන හැටියට අප මෙය මතක තබා ගත යුතුය. “ස්මේනා වෙග්” මිනිසුන් මෙසේ ලියන්නේ නම්, තමන් සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ කොමියුනිස්ට්වාදීන් යැයි ව්‍යාජ ලෙස පෙනී සිටින සමහර අයට වඩා අපට හොඳය. ඇත සිට මොවුන් දෙවියන් ගැන විශ්වාස කරතිද නැතිනම් කොමියුනිස්ට්වාදී විප්ලවය විශ්වාස කරතිද කියා සිටීම කෙනෙකුට ලෙහෙසි නැති බැවිනි. මෙවැනි අගති විරහිත සතුරන් ප්‍රයෝජනවත් බව, අප අවංක ලෙසට ප්‍රකාශ කළ යුතුය. උස්තර්යාලව කතා කරන දේ සිදු විය හැකි බව අප අවංක ලෙස ප්‍රකාශ කළ යුතුය. සියලු ආකාර රුපාන්තරණයන් ඉතිහාසය දනී. දැඩි විශ්වාසයේ ස්ථිරතාවය, ලැදිකම සහ අනිකුත් අනර්ඝ අධ්‍යාත්මික ගුණයන් මත රඳා පැවතීම දේශපාලනයේ බැරෑරුම් ආකල්පයකි. අනර්ඝ අධ්‍යාත්මික ගුණයන් දයාද කොට ගත් මිනිසුන් ඇත්තේ ටික දෙනෙකු විය හැකිය. එහෙත් ඓතිහාසික ප්‍රශ්න විසඳාලන්නේ පුළුල් මහජනතාව විසිනි. මේ ටික දෙනා ඔවුන්ට සරි ලන්නේ නැතිනම්, ඔවුන් සමහර විට එතරම් ආචාර ශීලි ලෙස සංග්‍රහ නොකරනු ඇත.

මෙවැනි අවස්ථා බොහොමයක්ම තිබිණි. “ස්මේනා වෙග්” මිනිසුන්ගේ අවංක ප්‍රකාශන අප සාදරයෙන් පිළිගත යුත්තේ මේ නිසාය. සතුරා පංතිමය සත්‍යය කතා කරන අතර අප මූණ පා සිටින අනතුර පෙන්වා දෙයි. ඒ අතර මෙය අනිවාර්ය දෙයක් කිරීමට සතුරා තැත් කරයි. “ස්මේනා වෙග්” අනුගාමිකයෝ ධනපතින් දසදහස් ගණනකගේ හෝ අපේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදවීම සිය කාර්යය කර ගත් සෝවියට් සේවකයින්ගේ හෝ අනුරක්ත හැඟීම් ප්‍රකාශ කරති. සැබෑ ප්‍රධාන අනතුර මෙයයි. ප්‍රධාන වශයෙන් මේ ප්‍රශ්නය කෙරෙහි සැලකිල්ල අවධාරණය කළ යුත්තේ ඒ නිසාය: “දිනන්නේ කවුද?” තරඟය ගැන මම කතා කළෙමි. දැනට අපට විරුද්ධව සෘජු පහරක් ගසා නැත. දැනට කිසිවෙක් අපේ ගෙල මිරිකන්නේ නැත. මෙය සත්‍යයක් වුවද, හෙට මොනවා වෙතිද අප තවම බැලිය යුතුය. එහෙත් අද අප අවිගත් පහර දීමකට භාජන වී නොමැත. කොයි හැටි වුවද, ධනපති සමාජයට විරුද්ධව කරන සටන සිය වාරයකින් වඩාත් භයානක සහ අනුකම්පා විරහිත බවට පත්ව තිබේ.

මන්දයත්, අපේ සතුරා මිතුරාගෙන් වෙන් කර හඳුණා ගැනීමට අපට හැකි වන්නේ හැමදම නොවන බැවිනි.

මා කොමියුනිස්ට් තරඟය ගැන කතා කරන විට, මා අදහස් කළේ කොමියුනිස්ට්වරුන් අනුවේදනීය හැඟීම් නොව, ආර්ථික සැකැස්මයන් හා සමාජ ක්‍රම පිළිබඳ තරඟ ගැනය. මෙය තරඟයක් නොවේ. එහෙත්, ධනවාදය සහ කොමියුනිස්ට්වාදය අතර කෙරෙන අවසාන නැතිනම්, අවසානයට සමීපවූ දරුණු, බිහිසුණු, ජීවිතය සහ මරණය අතර අරගලයකි.

මෙතැනදී අප කෙළින්ම ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කළ යුතුය: අපේ ශක්තිය රඳා ඇත්තේ කොහිද, අපට අඩු මොනවාද? අපට සැහෙන කරම් දේශපාලන බලය තිබේ. අසවල් ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්න ගැනද, අසවල් ව්‍යාපාරික ආයතන ගැනද කොමියුනිස්ට්වරුන්ට සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට සැහෙන කරම් බලය නොතිබේණැයි මෙතැන සිටින කෙනෙකු කියතැයි මට විශ්වාස කළ නොහැකිය. මේ ගැන පමණක් කල්පනා කරන මිනිස්සු සිටිති. එහෙත් මේ මිනිස්සු බලාපොරොත්තු වීරහිත ලෙස පසුපස බලනවා මිස ඉදිරි අනාගතය දෙස බැලිය යුතු බව වටහා නොගෙන සිටිති. ප්‍රධාන ආර්ථික බලය අප සතුය. සියලු වැදගත් ව්‍යවසායයන්ද, දුම්රිය මාර්ගද, වෙනත් එවැනි දේද අප සතුව පවතී. බදු දී තිබෙන ව්‍යවසායයන් ස්ථාන අනුව වැදගත් වුවද, සමස්තයක් වශයෙන් නොවැදගත්ය. මෙය ඉතිරි හරිය සමග සම කරන විට, සම්පූර්ණයෙන්ම අත්‍යාණුකය. රුසියාවේ නිර්ධන පංතික රාජ්‍යය සතු ආර්ථික බලය කොමියුනිස්ට්වාදය කරා පරිවර්තනය වීම සහතික කිරීම පිණිස ප්‍රමාණවත්ය. එසේනම් අඩු මොනවාද? පැහැදිලි ලෙසම, පරිපාලක කටයුතුවල යෙදී සිටින කොමියුනිස්ට්වරුන් ස්තරයේ සංස්කෘතිය ප්‍රමාණවත් නොවේ. කොමියුනිස්ට්වරුන් 4700 ක් වගකිව යුතු තනතුරු උසුලන මොස්කව් නගරයත්, යෝධමය නිලධාරීවරුන් යන්ත්‍රයත්, ඒ දැවැන්තමය ගොඩනැගෙන බලමු නම්, අප මෙසේ ප්‍රශ්න කළ යුතුය: කවුරු කාහට මග පෙන්වීම කරන්නද? ඒ දැවැන්ත ගොඩනැගෙන කොමියුනිස්ට්වරුන් මග පෙන්වීම කරනිසි සත්‍යවාදී ලෙස කිව හැකිය යනු මම සැක කරමි. සත්‍යය නම්, ඔවුන් මග පෙන්වනවා නොව, ඔවුනට මග පෙන්වා තිබීමය. අප ළමයින්ව සිටි කාලයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ පාඩම්වලදී අපට කී දෙයට සමාන දෙයක් සිදු වී තිබේ: සමහර විට, එක් ජාතියක් තවත් ජාතියක් අල්ලා ගනී. අල්ලා ගත් ජාතිය ජයග්‍රාහකයා හැටියටද, අල්ලාගනු ලැබීමට පාත්‍රවූ ජාතිය පරාජිත ජාතිය හැටියටද හැඳින්වේ. මෙය සරළ සහ හැම දෙනෙකුටම වටහා ගත හැකි දෙයකි. එහෙත් මේ ජාතීන්ගේ සංස්කෘතියට කුමක් වන්නේද? මෙහි හැම දෙයක්ම සරළ නොවේ. ජයග්‍රාහී ජාතියේ සංස්කෘතිය පරාජිත ජාතියේ සංස්කෘතියට වඩා උසස් නම්, මුලින් කී ජාතිය පසුව කී ජාතිය මත සිය සංස්කෘතිය පටවාලයි.

එහෙත් තත්ත්වය ඊට භාත්පසින්ම වෙනස් නම්, පරාජිත ජාතිය ජයග්‍රාහී ජාතිය මත සිය සංස්කෘතිය පටවා ලයි. රුසියානු සෝවියට් සන්ධිස සමාජවාදී ජනරජයේ අගනුවර මෙයට සමාන දෙයක් සිදුවී නැතිද? කොමියුනිස්ට්වරුන් 4700 දෙනා (යුද්ධ හමුදා සවිෂ්ඨයකට ආසන්න සංඛ්‍යාවකි, මෙය. එමෙන්ම මේ සියලු දෙනා ඉතා භොද අය වෙති) විජාතික සංස්කෘතියක බලපෑමට යටවී නැතිද? පරාජිත ජාතියට උසස් සංස්කෘතික මට්ටමක් ඇතැයි යන උපස්ථිකයක් ඇති විය හැකි බව සැබවි. එහෙත් මෙය සැබෑ තත්ත්වය නොවේ. ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිය තුවාලය, නොවැදගත්ය, එනමුදු එය අපේ මට්ටමට වඩා උසස් තත්ත්වයක පවතී. එය තුවාල සහ පහත් වුවද, එය අපේ වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වාදී පරිපාලකයින්ගේ සංස්කෘතියට වඩා උසස්ය. මන්දයත්, පසුකී අයගේ පරිපාලක දක්ෂතාවය අල්ප බැවිනි. දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රධානීන් හැටියට පත්කර සිටින කොමියුනිස්ට්වරුන් — මොවුන් ආරක්ෂක පළිඟක් ලෙස පාවිච්චි කිරීම සඳහා සමහර විට දක්ෂ කඩාකප්පල් කරුවෝ වුවමනාවෙන්ම මෙවැනි නිලවලට පත් කරති — නිතර පාහේ රැවටීම්වලට හසු වී ඇත. මෙය ඉතා අමිහිරි පිළි ගැනීමකි, නැතිනම්, යටත් පිරිසෙයින්, එතරම් මිහිරි දෙයක් නොවේ. එහෙත් මෙය පිළිගත යුතු යැයි මම අදහස් කරමි. මන්දයත්, මෙය ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්නයක් නිසාය. ඉකුත් වසරේ දේශපාලන පාඩම මෙය යනු මගේ අදහසය; එමෙන්ම 1922 දී අරගලය පැන නගිනු ඇත්තේ මෙය වටාය.

තමන්ට පරිපාලනය කළ නොහැකි බවත්, තමන් මග පෙන්විතිසි සිතින් මවා ගෙන සිටින බවත්, සැබැවින්ම තමන්ට මග පෙන්වීම කරන බවත් රුසියන් සෝවියට් සමාජවාදී සන්ධිස ජනරජයේ සහ රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරුන් වටහා ගනීද? ඔවුන් මෙය වටහා ගන්නේ නම්, සත්තකින්ම ඔවුන් ඉගෙන ගනු ඇත. මන්දයත්, මේ කටයුතු ඉගෙන ගත හැකි බැවිනි. එහෙත් මෙය ඉගෙන ගැනීම සඳහා බොහෝ සේ අධ්‍යයන කළ යුතුය. අපේ මිනිස්සු මෙය නොකරති. ඔවුහු දිගට හරහට නියෝග නිකුත් කරති, එහෙත් ඇති වන්නේ ඔවුනට අවශ්‍ය ප්‍රතිඵලයට වඩා භාත්පසින්ම වෙනත් දෙයකි.

නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් අප විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති දවසේ වැඩ ලේඛනය වන තරඟය සහ ප්‍රතිවිරෝධිතාවය බරපතළ කාර්යයකි. මෙය ආණ්ඩුවේ සියලු කාර්යාලවල සිදු වෙමින් පවතින බව පෙනේ. සමාදාන නොකළැකිසේ එකිනෙකට සතුරු පංති දෙකක් අතර පවතින අරගලයේ තවත් එක් ආකාරයක්, මෙය. ධනපති පංතිය සහ නිර්ධන පංතිය අතර පවතින අරගලයේ එක් විදිහකි, මෙය. මෙම අරගලය තවම අවසානයකට ගෙනැවිත් නැත. සංස්කෘතික වශයෙන් මෙය මොස්කව්

නගරයේ ආණ්ඩුවේ මධ්‍යම දෙපාර්තමේන්තුවල පවා තවම විසඳා නැත. බොහෝ විට අපේ ඉතා හොඳ කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට වඩා ධනවාදී නිලධාරීහු ව්‍යාපාරික කටයුතු දැනිති. කොමියුනිස්ට්වරුන්ට අධිකාරි බලය පවරා තිබුණද, ඔවුනට හැම අවස්ථාවක්ම තිබුණද, ඔවුන්ගේ අයිතියෙන් සහ අධිකාරයෙන් කිසිදු වැඩක් ගැනීමට ඔවුනට නොහැකිය.

අලෙක්සන්දර් නොදෝර්ස්කි විසින් ලියන ලද පොත් පිටකින් කොටසක් උපුටා දැක්වීමට මා කැමතිය. මෙය වෙස්සෙගොන්ස්කි (ත්වේර් ගුබේර්නියාවේ මෙනමින් උයෙස්ද් නගරයක් තිබේ) රුසියාවේ සෝවියට් විප්ලවයේ පළමුවැනි ජයන්තිය නිමිත්තෙන් 1918 නොවැම්බර් 7 ද, එකම මීට බොහෝ කලකට පෙර මුද්‍රණය කරන ලද්දකි. මේ වෙස්සෙගොන්ස්කි සොහොයුරා පක්ෂයේ සාමාජිකයකු විය යුතුය. මා මේ පොත් පිට කියවූයේ බොහෝ කලකට පෙර නිසා ස්ථිර වශයෙන් කිව නොහැකිය. සෝවියට් කම්හල් දෙකකට යන්ත්‍ර උපකරණදිය සැපයීම සඳහා ඔහු පටන් ගත් සැටි එම පොත් පිටවෙන් විස්තර වෙයි. මේ කාර්යය සඳහා ඔහු ධනාත්‍යයින් දෙදෙනෙකුගෙන් ආධාර ලබා ගත්තේය. ඔහු මෙම සේවය ලබා ගත්තේ ඒ කාලයේ හැම දෙනෙකුට කළ පරිද්දෙනි. එනම්, ඔවුන් සිරගෙයි ලැම සහ ඔවුන් සතු සියලු දේපොළ ජනසතු කරන බවට තර්ජනය කිරීමෙනි. කම්හල් පුනාස්ථාපනයට පත් කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ සේවය ලබා ගෙන තිබේ. 1918 දී ධනාත්‍යයින්ගේ සේවය ලබා ගත්තේ කෙසේදැයි අපි දනිමු (සිතා). ඒ නිසා මේ ගැන විස්තර කථනයක් අවශ්‍ය නැත. ධනාත්‍යයින්ගේ සේවය ලබා ගැනීම සඳහා දැන් අප පාවිච්චි කරන විධි වෙනස්ය. එහෙත් ඔහු එළැඹෙන නිගමනය මෙසේය: “මෙය වැඩකින් අධික පමණකි. ධනාත්‍යයින් පරාජය කොට, ඔවුන් යටපත් කිරීම පමණක් මදිය, අප වෙනුවෙන් වැඩ කිරීමට ඔවුනට බලකළ යුතුය.”

මේවා ඉතා වැදගත් වන්නේ, 1918 දී පවා, වෙස්සෙගොන්ස්කි වැනි නගරවල පවා ජයග්‍රාහී නිර්ධන පංතිය සහ පරාජිත ධනාත්‍ය පංතිය අතර සබඳතාවයන් පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් ඇති මිනිසුන් සිටිය බව පෙන්වන නිසාය.

අප සුරාකන්නාගේ දණහිස්වලට පහර දී ඔහු උපද්‍රව රහිත කොට, ඔහු යටත් කර ගැනීම, කාර්යයෙන් අධික පමණකි. කෙසේ වුවද, මොස්කව් නගරයේ වගකිව යුතු නිලධාරීන් සියයකගෙන් අනුවක්ම සිතන්නේ යටත් කර ගැනීම, උපද්‍රව රහිත කිරීම සහ දණහිස්වලට පහර දීම පමණක් කිරීම ප්‍රමාණවත් ලෙසටය. මෙන්මෙව්කයිත්, එස්එච්වරුන් සහ සුදු ආරක්ෂක හටයිත් ගැන මා කී දේ නිතර පාහේ පරිවර්තනය කර ඇත්තේ උපද්‍රව රහිත කිරීම, දණහිස් සහිත මස්ගොබවලට පහර දීම (සමහර විට දණහිස් මස්ගොවලට පමණක් නොව වෙනත් තැන්වලට පහරදීම පවා විය හැකිය)

සහ යටත් කර ගැනීමක් ලෙසය. එහෙත් මෙය කාර්යයෙන් අධික පමණකි. 1918 දී, වෙස්සෙගොන්ස්කි සහෝදරයා විසින් පොත් පිට ලියූ කාලයේදී පවා එය කාර්යයෙන් අධික පමණක් විය. දැන් එය හතරෙන් පංගුවකටත් වඩා අඩුය. මේ මිනිසුන් අපේ වැඩ සඳහා යෙදවිය යුතුය. දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රධානීන් හැටියට සිටින වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරුන් පදවි හා නිල නිසා සැහීමකට පත් නොවිය යුතු අතර ඔවුන් ධනාත්‍යයින් සමග එකම ප්‍රවාහයක පිහිනිය, යුතුය ප්‍රධාන කරුණ මෙයයි.

කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගේ අත්වලින් පමණක් කොමියුනිස්ට්වාදී සමාජය ගොඩ නැගීමේ සංකල්පය ළාමකය, එහෙම පිටින්ම ළාමකය. කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අප මහා සාගරයේ දිය බිඳක් පමණකි. ජනතාව නැමති සාගරයේ බිත්තුවක් පමණකි. අප නිවැරදි ලෙස නිර්ණය කරන්නේ නම්, අප කෝරාගත් මාර්ගය ඔස්සේ ජනතාව මෙහෙයවීමට අපට පුළුවන. ලෝක ඉතිහාසයේ එහි දිශානතිය පිළිබඳ ස්ථාවරය අනුව පමණක් නොවේ. එම දෘෂ්ටි කෝණය අනුව අපි ඉතා නිවැරදි ලෙස නිර්ණය කර ඇත්තෙමු. හැම රටකම පවතින තත්ත්වය විසින් මෙය සනාථ කර ඇත. අපේ නිජ බිම සඳහාද අපේ රට සඳහාද අපි එය නිවැරදි ලෙස නිර්ණය කළ යුතු වෙමු. එහෙත් ලෝක ඉතිහාසයේ දිශානතිය එකම සාධකය පමණක් නොවේ. අතිකුක් සාධක නම්, ආක්‍රමණයක් ඇති වේද නැද්ද යන්නය, ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ ධාන්‍ය වෙනුවට භාණ්ඩ හුවමාරු කිරීමට අප සමත් වෙතීද යන්න අතික් සාධකයයි. ගොවියෝ මෙසේ කියනු ඇත්තාහ: “නුඹලා අතර්ස මිනිස්සු. නුඹලා අපේ මනුබිම රැක්කා. ඒ නිසා අපි නුඹලාව විශ්වාස කළා. නමුත් නුඹලාට වැඩේ කළ නොහැකි නම්, ඉවත් වෙයල්ලා!” ඔව්, ගොවීන් එසේ කියනු ඇත.

අපේ ආර්ථිකය ගොඩ නැගීමේදී ධනාත්‍යයින්ව අපට පාවිච්චි කිරීමට අප සමත් වෙති නම්, කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අපට අපේ ආර්ථිකය මෙහෙයවනු හැකි වනු ඇත. ඒ අතර ධනාත්‍යයින්ගෙන් ඉගෙන ගෙන, අප කැමති මාවත ඔස්සේ ඔවුන් යැවීම සඳහා ඔවුන්ට මග පෙන්විය යුතුය. එහෙත් කොමියුනිස්ට්වාදියෙකු තමා හැම දෙයක්ම දැනිති සිතින් මවා ගන්නා විටත්, ඔහු මෙසේ පවසන විටත්: “මා වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වාදියෙක්. වෙළඳ සේවකයින්ට වඩා බොහෝ බලගතු සතුරන් මා පරාජය කර තිබෙනවා. අපි යුද පෙරමුණේ සටන් කරලා, වඩා බලගතු සතුරන් පරාජය කර තිබෙනවා.” මෙන්ම මෙලෙස මනෝභාවය අපට අති විශාල හානියක් කරයි.

සුරාකන්නන් උපද්‍රව රහිත කිරීමත්, ඔවුන්ගේ දණහිස්වලට පහර දීමත්, ඔවුන්ගේ පියාපත් කපා දමීමත් අඩු වැදගත් කාර්යයන්ය. එය කළ යුතුය; මෙතෙක් කළාට වඩා වැඩි ජෛව වේගයකින් අපේ රාජ්‍ය දේශපා-

ලන පරිපාලනය සහ අධිකරණ එසේ කළ යුතුය. මුළු මහත් ලෝකයේ සතුරන් විසින් වටලනු ලැබූ නිර්ධන පංතික අධිකරණය යන්න ඒවා මතක තබා ගත යුතුය. මෙය අමාරු දෙයක් නොවේ. දළ වශයෙන් අපි ඒවා ඉගෙන ගෙන ඇත්තෙමු. මෙහිදී එක්තරා ප්‍රමාණයක බලපෑමක් ඇති කළ යුතුය; එහෙත් එය ලෙහෙසි දෙයකි.

ජයග්‍රහණයේ දෙවැනි කොටස දිනාගැනීමට නම්, එනම් කොමියුනිස්ට් නොවන අයගේ අත්වලින් කොමියුනිස්ට්වාදය ඉදි කිරීමට නම්, ආර්ථික වශයෙන් අවශ්‍ය දේ කිරීමට ප්‍රායෝගික හැකියාව ලබා ගැනීමට නම්, ගොවිතැන් කටයුතු සමග සම්බන්ධකමක් අප ලබා ගත යුතුය: ගොවියා මෙසේ කියන පරිදි අප ඔහු සතුටු කළ යුතුය: “දුර්භික්ෂය කෙතරම් අමාරු, කටුක සහ වේදනා සහගත වුවද, අසාමාන්‍ය ආණ්ඩුවක් මම දකිමි. මෙය පුරුදු ආණ්ඩුවක් නොවේ. එහෙත් මේ ආණ්ඩුව ප්‍රායෝගික වශයෙන් ප්‍රයෝජනවත්, කිසියම් ප්‍රත්‍යක්ෂ දෙයක් කරයි.” අපට වඩා සංඛ්‍යාවෙන් අති විශාල, අප සමගි වී ක්‍රියා කරන විවිධ කොටස් ඔවුන් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ඔවුන් අපට මෙහෙයැවීමට හැකි වන ආකාරයට බව, අප විසින් වග බලා ගත යුතුය. මේ වැඩ වටහා ගැනීමට අප ඉගෙන ගත යුතුය. ඔවුන් ලවා කොමියුනිස්ට්වාදයට යම්කිසි ප්‍රයෝජනවත් දෙයක් කරවීම පිණිස ඔවුන් මෙහෙයැවිය යුතුය. වත්මන් තත්ත්වය යටතේ ප්‍රධාන කරුණ මෙයයි. තනි, තනි කොමියුනිස්ට්වරුන් මෙය වටහා ගෙන සහ සාක්ෂාත් කැර ගෙන සිටියද අසාක්ෂික මිනිසුන් මේ වැඩවල යොදවා ගැනීම අවශ්‍ය වන්නේය, අප පක්ෂයේ සාමාජිකත්වය මෙය කර නැත. මේ ගැන බොහෝ වක්‍ර ලේඛන ලියා ඇත, මේ ගැන බොහෝ දේ කතා කර ඇත. එහෙත් ඉකුත් වසර තුළදී කිසියම් ජයග්‍රහණයක් ලබා ගෙන තිබේද? නැත. පක්ෂ කමිටු සියයකින් පහකටවත් ප්‍රායෝගික ප්‍රතිඵල පෙන්වීමට නොහැකිය. වත්මන් කාලයේ අවශ්‍යතාවයන්ට වඩා අප කෙතරම් පසුබැස සිටිද යන්නත්, 1918 සහ 1919 සම්ප්‍රදයයන්වල එල්බ් ගෙන අප කෙතරම් සිටින්නේද යත්, මෙය පෙන්වා දෙයි. ඒවා ශ්‍රේෂ්ඨ අවුරුදු විය, ශ්‍රේෂ්ඨ ඓතිහාසික කාර්ය භාරයක් එවකට සපුරාලන ලදී. එහෙත් අපි එම අවුරුදු දෙස ආපසු හැරී බලමින් අද අප හමුවේ තිබෙන කාර්යයන් දෙස නොබලමු නම්, අපි ස්ථිර වශයෙන් හා නිරපේක්ෂ වශයෙන් විනාශයට පත් වන්නෙමු. එමෙන්ම අද මතු වී තිබෙන ප්‍රශ්නයද අප පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමය.

අප පරිපාලන කරන්නේ කෙසේද යන්න පෙන්වන ව්‍යවහාරික නිදසුන් දෙකක් ගෙන හැර දක්වීමට මා කැමතිය. නිදසුනක් වශයෙන් එක් රාජ්‍ය සංගතයක් ගැනීම වඩාත් නිවැරදි බව මම මීට ඉහතදී පැවසීමි. මේ නියම ක්‍රමය ක්‍රියාවේ නොයෙදවීම ගැන ඔබගෙන් සමාව ඉල්ලමි. මන්දයත්, මෙය කිරීමට නම්, යටත් පිරිසෙයින්, එක් රාජ්‍ය සංගතයකවත් මූර්ත

ලියකියවිලි ආදිය අධ්‍යයනය කිරීම අවශ්‍ය වන්නේය. අවාසනාවකට මෙන්, මට මෙය කළ නොහැකි විය. එනිසා මම නිදසුන් දෙකක් ගෙන හැර දක්වමි. එකක් නම්, මොස්කව් පාරිභෝගික සමූපකාර සමිතිය විසින් විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයට විරුද්ධව නිලධාරිවාදය අරඹයා නගා ඇති චෝදනාවය. අනික් නිදසුන මම දෙනෙටස් නිමිතයෙන් ගෙන හැර දක්වමි.

පළමුවැනි නිදසුන නම් එතරම් අදළ නොවේ — මෙයට වඩා හොඳ නිදසුනක් සොයා ගත නොහැකිය — එහෙත් එයින් මගේ ප්‍රධාන කරුණ විචිත්‍ර ලෙස පෙන්විය හැකිය. පුවත්පත්වලින් ඔබ දන්නා පරිදි පසුගිය මාස කීපය තුළදී කටයුතුවලට කෙළින්ම සහභාගි වීමට මට නොහැකි විය. මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ හෝ මධ්‍යම කාරක සභාවේ හෝ වැඩ කටයුතුවලට සහභාගි වීමට මට නොහැකි විය.⁵⁵ මොස්කව් වලට මා පැමිණෙන කෙටි සහ විරල ගමන්වලදී විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයට විරුද්ධව නගන බලාපොරොත්තු රහිත සහ දරුණු දුක්ගැනවිලි නිසා මම කම්පනයට පත් වීමි. විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලය නරක ලෙස ක්‍රියා කරන බවත් එහි කාර්යාල නිලධාරිවාදය ගැනත් මම මොහොතකට වත් සැක නොකළෙමි. එහෙත් දුක් ගැනවිලි විශේෂයෙන්ම ඉතා කටුක වූ විට, ඒවා සොයා බැලීමට මම උත්සාහ ගත්තෙමි. එක් මූර්ත නිදසුනක් ගෙන එහි පතුලටම කීදා බැසීමටත්, හේතුව නිසියාකාර දැන ගැනීමටත්, යන්ත්‍රය නිසි ලෙස ක්‍රියා නොකරන්නේ මන්දයි දැන ගැනීමටත් මම ඉටා ගනිමි.

ටින්වල අසුරන ලද ආහාර තොගයක් මිලදී ගැනීමට මොස්කව් පාරිභෝගික සමූපකාර සමිතියට අවශ්‍ය විය. ප්‍රංශ රටවැසියෙක් ඉදිරිපත් වී ඒවා දීමට සූදනම් බැව් පැවසීය. ඔහු මෙය ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තියේ වුවමනාවන් අනුව සහ අක්ෂ පක්ෂයේ රටවල⁵⁶ නායකත්වයේ දැනීම අනුව කළේද, නැතිනම්, පෙරින්කරේ සහ සෝවියට් ආණ්ඩුවේ අනිකුත් සතුරන්ගේ අනුමැතිය කළේද යන්න මම නොදනිමි. ජේනොවා සමුළුවට ඉක්බිතිව මෙය අපේ ඉතිහාසඥයින් විසින් පිරික්සා බලා පැහැදිලි කරනු ඇතැයි මම සිතීමි, එහෙත් ප්‍රංශ ධනපතියෙක් මොස්කව් නගරයට විත්, ටින්වල අසුරන ලද ආහාර විකිණීමට ඉදිරිපත් වීම නිසා ප්‍රංශ ධනපති පංතිය න්‍යායික ලෙස නොව, ව්‍යවහාරික ලෙස මෙම වෙළඳ කටයුත්ත ගැන උනන්දුවක් දක්වා තිබීම සත්‍යයකි. මොස්කව් නගරය දුර්භික්ෂයට මුණ පා සිටී. ගිම්හාන කාලයේදී තත්ත්වය වඩාත් අයහපත් වනු ඇත නගරයට මස් සපයා නැත. අපේ දුම්රිය පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ දක්ෂතාවය ගැන දන්නා අපට මස් සපයනු නැතැයි විශ්වාස නොකිරීමට ඉඩකඩ ඇත.

ටින්වල අසුරන ලද මස් සෝවියට් මුදල් නෝට්ටුවලට විකිණීමට යෝජනාවක් කර ඇත. (මේ මස් සම්පූර්ණයෙන්ම නරකද යන්න පසුව කරන පරීක්ෂණයක් මගින් තීරණය කරනු ඇත.) මෙයටත් වඩා සරළ විය හැකිද? එහෙත් මේ ප්‍රශ්නය වෙත සෝවියට් විධික්‍රමය අනුව ප්‍රවේශ වන්නේ නම්, එය එතරම් සරළ නොවනු ඇත. මේ ප්‍රශ්නය ගැන පෞද්ගලිකව විභාග කිරීමට මට නොහැකි විය. එහෙත් මම විභාගයක් කරන ලෙස නියෝග කළෙමි. මේ සුප්‍රසිද්ධ කරුණ වර්ධනය වූ සැවි පෙන්වන වාර්තාවක් දැන් මා ඉදිරියේ තිබේ. ආහාර පිටරටින් මිලදී ගැනීමේ යෝග්‍යතාවය පිළිබඳව කාමිනෙව් සභෝදරයාගේ වාර්තාව අනුව, රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන බියුරෝව පෙබ්‍රවාරි 11 දා ගන්නා ලද තීරණයෙන් මෙම වාර්තාව ආරම්භ වේ. සත්තකින්ම, රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන බියුරෝවේ සහභාගීත්වය රහිතව, රුසියන් රටවැසියෙක් මෙවැනි තීරණයක් ගන්නේ කෙසේද? ඒ ගැන කල්පනා කර බලන්න. වගකිව යුතු නිලධාරීන් 4700 ක් (මෙය සංගණනය අනුව පමණකි⁵⁷) මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන මණ්ඩලයේ අනුමැතිය නැතිව, පිටරටින් ආහාර මිලදී ගැනීම වැනි දෙයක් තීරණය කරන්නේ කෙසේද? මෙය සත්තකින්ම අධි ස්වාභාවික දෙයක් වනු ඇත. ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙසම කාමිනෙව් සභෝදරයා අපේ ප්‍රතිපත්ති සහ අපේ තත්ත්වයේ යථාර්ථය ඉතා පැහැදිලි ලෙස වටහා ගෙන සිටී. ඉතින් ඒ නිසා ඔහු විශාල සංඛ්‍යාවක් වගකිව යුතු නිලධාරීන් කෙරෙහි වැඩිමහත් විශ්වාසයක් නොතැබීය. ඔහු හරකාගේ අවලින් අල්ලා ගනිමින් වැඩේ පටන් ගෙන ඇත. හරකාගෙන් නොවේ නම් ඔහු කෙසේ හෝ දේශපාලන මණ්ඩලයෙන් එය ආරම්භ කළේය. කිසිදු අමාරුවක් නැතිව (මේ ප්‍රශ්නය ගැන සාකච්චාවක් තිබිණැයි මා අසා නැත) පහත සටහන් වගන්ති සහිත යෝජනාවක් සම්මත කර ගත්තේය: “පිටරට් වලින් ආහාර මිලදී ගැනීමේ යෝග්‍යතාවය ගැන විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ අවධානය යොමු කරවීම. ආනයන බදු...” විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ අවධානය මෙයට යොමු කැරිණි. වැඩ සිදු වීමට පටන් ගති. මෙය සිදු වූයේ පෙබ්‍රවාරි මස 11 දාය. පෙබ්‍රවාරි මස අගදී හෝ එයට ආසන්න දවස්වලදී හෝ මට මොස්කව් පැමිණීමට අවස්ථාවක් ලැබිණි. මා දුටුවේ මොනවාද? දුක්ගැනවිලිය, සභෝදරවරුන්ගේ නෂ්ටාපේක්ෂ දුක්ගැනවිලිය. “කරුණ කුමක්ද?” මම ප්‍රශ්න කළෙමි. “අපට මේ ආහාර ලබා ගැනීමට මගක් නැත.” “මක්නිසාද?” “විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ කාර්යාල නිලධාරිවාදය නිසා.” දිගු කලක් තිස්සේ වැඩ කටයුතුවලට මා සහභාගී නොවූ නිසා මේ ප්‍රශ්නය ගැන දේශපාලන මණ්ඩලය තීරණයක් ගත්

බව මම නොදන සිටියෙමි. අපේ ඇමති මණ්ඩලයේ කෘත්‍යාධිකාරී ලේකම්වරයාට මීට අදාළ සියලු ලියවිලි ලබා ගෙන මට ඉදිරිපත් කරන ලෙස මම නියෝග කළෙමි. ක්‍රාසින් පැමිණි පසු ප්‍රශ්නය විසඳන ලදී. කාමිනෙව් ඔහු සමග ඒ ගැන කතා කර ඇත. ගනුදෙනුව පිළියෙළ කොට ටින්වල අසුරන ලද මස් මිලට ගන්නා ලදී. යහපත් ලෙස අවසන් වෙන හැම දෙයක්ම යහපත්ය.

කාමිනෙව් සහ ක්‍රාසින් පොදු තීරණයකට එළඹී, රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන මණ්ඩලයේ ප්‍රතිපත්තිය නිවැරදි ලෙස තීරණය කරනවාට මා තුළ කිසිදු සැකයක් නැත. වාණිජ ප්‍රශ්නවලද දේශපාලන ප්‍රතිපත්තිය තීරණය කරන්නේ කාමිනෙව් සහ ක්‍රාසින් විසින් නම්, ලෝකයේ ඉතාම හොඳ සෝවියට් ජනරජය අපේ වනු ඇත. එහෙත් කාමිනෙව් දේශපාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකි, ක්‍රාසින් ජේනොවා සම්බන්ධ වූ රාජ්‍යතන්ත්‍රික කටයුතුවල නිරත වී සිටී. මේ වැඩ සඳහා අති විශාල, අතිරේක ශ්‍රමයක් යෙදවීමට සිදු වී තිබේ. හැම වෙළඳ ගනුදෙනුවකටමත්, ප්‍රංශ රටවැසියකුගෙන් ටින් කැම මිලදී ගැනීමේ ගනුදෙනුවලටත් කාමිනෙව් සහ ක්‍රාසින්ව ඇද ගැනීමට නොහැකිය. වැඩ කළ යුතු ආකාරය මෙය නොවේ. මෙහි නවතාවයක් නොමැත, ප්‍රතිපත්තියක්ද නොමැත. ඒ වෙනුවට ඇත්තේ පූර්ණ සම්ච්චලයකි. දැන් මේ පිළිබඳ පරීක්ෂණ වාර්තාවක් මා ඉදිරියේ ඇත. ඇත්ත වශයෙන්ම වාර්තා එකක් නොව දෙකකි. එකක් මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ කෘත්‍යාධිකාරී ලේකම් වන ගර්බුනොව් සහ ඔහුගේ සහායක මීරෝෂ්නිකොව් විසින් කරන ලද වාර්තාවය. අනික රාජ්‍ය දේශපාලන පරිපාලනය විසින් කරන ලද වාර්තාවය. මේ සංවිධානය මේ ගැන සැලකිල්ලක් දක්වූයේ කුමක් නිසාදැයි මම නොදනිමි. එම සංවිධානය එවැන්නක් කිරීම නිවැරදිද යන්න අරබයා මා තුළ ස්ථිරතාවයක් නොමැත. එහෙත් මේ ගැන විස්තර විභාගයකට මම ඉදිරිපත් නොවෙමි. මන්දයත්, මේ නිසා තවත් විභාගයකට මග හෙළිවන බැවිනි. වැදගත් කාරණය නම්, මේ ප්‍රශ්නය ගැන සියලු ලියවිලි එකතු කර තිබීම සහ ඒවා දැන් මා ඉදිරියේ තිබීමය.

පෙබ්‍රවාරි මස අවසානයේදී මොස්කව් පැමිණීමට මෙවැනි කටයුතු දුක්ගැණවිලි ඇසිණි: “ටින් ආහාර මිලදී ගැනීමට අපට නොහැකිය.” ලිබාවාවල ටින් ආහාර රැගත් නැවක් තිබුණද, එහි අයිතිකරුවන් සෝවියට් මුදල් නෝට්ටුවල ටින්වලට අසුරන ලද සැබෑ ආහාර විකිණීමට සූදනම් වූණද තත්ත්වය එසේය! (සිතා.) මේ ටින් ආහාර සම්පූර්ණයෙන්ම නරක නැති නම් (“නැති නම්” යන වචනය මා අවධාරණය කරන්නේ, තවත් විභාගයක් පැවැත්වීමට මා නියෝග නොකර තිබූ මට ස්ථිරවම කිව නොහැකි බැවිනි. මෙහි ප්‍රතිඵල කෙසේ වුවද එය ලබන සමුළුවට ඉදිරිපත්

කිරීමට අපට සිදු වනු ඇත.) මේ සම්පූර්ණයෙන්ම නරක නැති නම්, සහ ඒවා මිලදී ගත්තේ නම් මම මෙසේ ප්‍රශ්න කරමි: කාමිනෙව සහ ක්‍රාසින් නැතිව මේ ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීමට නොහැකි වූයේ මන්ද? මා ඉදිරියේ වාර්තාවලින් මා එකතු කර ගත් කරුණු අනුව නම්, එක් වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වාදියෙක්, වගකිව යුතු වෙනත් කොමියුනිස්ට්වාදියකු යක්ෂයා වෙත යැවීමය. මේ වාර්තාව අනුව, වගකිව යුතු එක් කොමියුනිස්ට්වාදියෙක් වගකිව යුතු තවත් කොමියුනිස්ට්වාදියකු අමතා මෙසේ පවසා ඇත: “නීතිවේදියකුගේ ඉදිරිපිටදී මිසක් මින් පසු මා තමුසේ සමග කතා කරන්නේ නැහැ.” මේ වාර්තාව කියවන විට, මීට අවුරුදු විසිපහකට පෙර සයිබීරියාවට මා පිටුවහල් කර සිටි කාලයේදී, නීතිවේදියකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමට මට සිදුවූ සැටි මතක් විය. මා පිටුවහල් කර සිටි නිසා මම එවකට ලියා පදිංචිවූ නීතිවේදියක් නොවීම්. නීතිඥයකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමට මට අවසර නොතිබිණි. එහෙත් ඒ පෙදෙසේ වෙනත් නීතිඥයකු නොවූයෙන්, මිනිස්සු මා හමුවීමට විත් නොයෙකුත් දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් කළහ. එහෙත් සමහර අවස්ථාවලදී දුක් ගැනවිලිවලට හේතුව කුමක්ද යන්න තෝරා බේරා ගැනීම බොහෝ සෙයින්ම අසීරු විය. ගැහැණියක් මා හමුවීමට විත් ඇගේ නැයින් පිළිබඳව දිග කතන්දරයක් කියන්නට වූවාය. ඇගේ ඉල්ලීම කුමක්ද යන්න වටහා ගැනීම බෙහෙවින්ම අසීරු විය. “අදල ලියවිලි ගේන්-නැයි” මම ඇයට කියුවෙමි. එහෙත් මේ කාන්තාව අවසානයක් හා අරමුණක් නැතිව දෙඩවමින්, සුදු පැහැති එළදෙනකු ගැන කියුවාය. “ලියවිලි ගේන්නැ”යි මා යළිත් කී විට, ඇ දෙස් කියමින් යන්ට ගියාය: “ලියවිලි ගේන්තේ නැති නම්, එයා මගේ සුදු එළදෙන ගැන අහන්ට ලැස්ති නැහැ.” මේ පිටපත සම්බන්ධව අපේ කුඩා ජනපදයේ උදවිය ඉල කැබෙන තරම් සිනාසුනහ. කෙසේ වුවද මේ වැඩවල දියුණුවක් ඇති කරු ගැනීමට මම සමත් වීම්. අවශ්‍ය ලියවිලිවල පිටපත් ආදිය රැගෙන මිනිස්සු මා හමුවීමට ආහ. ඔවුන්ගේ දුක් ගැනවිලි කුමක්ද, සිත්තැවුල් මොනවාද ආදිය තෝරා බේරා ගැනීමට මම සමත් වීම්. මෙය, මීට අවුරුදු විසිපහකට පෙර, ළඟම දුම්රිය ස්ථානය සඳහා හැතැප්ම දහසක් පමණ දුර යා යුතු සයිබීරියාවේ සිදුවූවකි.

එහෙත් විජලවයට වසර තුනකට පසුව, සෝවියට් ජනරජයේ අගනුවර ටින් ආහාර මිලදී ගැනීම සඳහා විභාග දෙකක් පැවැත්වීමත්, කාමිනෙවගේ සහ ක්‍රාසින්ගේ මැදිහත් වීමත්, මධ්‍යම කාරක සභාවේ උපදේශනක් අවශ්‍ය මන්ද? අඩු වී ඇත්තේ මොනවාද? දේශපාලන බලයද? නැත. මුදල් ලැබිණි. අවශ්‍ය සියලු නියමයන්ද තිබිණි. සියලු දෙපාර්තමේන්තු නිසි තැන තිබේ. එසේනම් අඩු වී තිබුණේ මොනවාද? මොස්කව් පාරිභෝගික සමුපකාර සමිතියේ නිලධාරීන් සෑම සිය දෙනෙකුගෙන් අනුනව දෙනාගේ සංස්-

කෘතියයි. — මේ අයට විරුද්ධව එකද වෝදනාවක්වත් මම ඉදිරිපත් නොකරමි — ඉතා හොඳ කොමියුනිස්ට්වාදීන් හැටියට මම පිළිගනිමි. විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ සහෝදරවරුන්ද එසේය. මේ ප්‍රශ්නය වෙත ප්‍රබුද්ධ ලීලාවකින් ප්‍රවේශ වීමට ඔවුහු අසමත් වූහ.

මේ ප්‍රශ්නය ගැන මම පළමුවරට ඇසූ විගසම පහත සටහන් යෝජනාව ලියා මධ්‍යම කාරක සභාවට ඉදිරිපත් කළෙමි: “මේ ප්‍රශ්නයට සම්බන්ධ සියලු මොස්කව් දෙපාර්තමේන්තුවල නිලධාරීන් — සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කාරකාධිකාරී කමිටුවේ සාමාජිකයින් හැර, ඔබ දන්නා පරිදි ඔවුනට වරප්‍රසාද තිබෙන බව ඔබ දනිති — මොස්කව් නගරයේ ඉතාම නරක සිරගෙට පැය භයකට දැමිය යුතුය. විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් පැය තිස් භයකට සිර ගෙදරට දැමිය යුතුය.” ඉන් පසුව පෙනී ගිය පරිදි මෙයට වරද කරුවන් කවුදැයි පෙන්වා දීමට කිසිවකුට නොහැකි විය. (සිනා.) වරද කරුවන් කිසි දිනෙක සොයා ගැනීමට නොහැකි වන බව, ඔබට කී දේ අනුව පැහැදිලිය. වැඩ කරවා ගැනීමට රුසියානු බුද්ධිමතුන්ගේ සාමාන්‍ය අදක්ෂතාවය මින් පෙනී යයි. මෙය අකාර්යක්ෂමතාවය සහ කැන සිරිතකි. පළමුවෙන්ම ඔවුහු වැඩක් දැබිබි ගා පටන් ගනිති, ඉන් ටිකක් කරති, ඉන් අනතුරුව ඒ ගැන කල්පනා කරති, ඉන් පලක් නැති වන විට, ඔවුහු දුක්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීමට කාමිනෙව සොයා යති, එම ප්‍රශ්නය දේශපාලන මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරන්නැයි ඉල්ලා සිටිති. සත්තකින්ම සියලු බැරෑරුම් රාජ්‍ය ගැටළු දේශපාලන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මේ ගැන පසුව යමක් කතා කිරීමට මම අදහස් කරමි. එහෙත් කෙනෙක් ඉස්සෙල්ලා කල්පනා කොට පසුව ක්‍රියා කළ යුතුය. කිසියම් කරුණක් ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය නම්, ඊට අදල ලියවිලි ඉදිරිපත් කරන්න. පළමුව විදුලිය පුවතක් එවන්න. මොස්කව් නගරයේ අපට ටෙලිපෝන්ද ඇත. ප්‍රශ්නයට අදල අංශයට ටෙලිපෝන් පණිවුඩයක් යවන අතර මෙලෙස පැවසෙන පිටපතක් ත්සුරුපාටද* යවන්න. “මේ ගනුදෙනුව ඉතා හදිසි එකක් බව මා කල්පනා කරන අතර කාර්යාල නිලධාරීවාදයට හසුවන අයට විරුද්ධ ක්‍රියා කරන්නෙමි.” මේ මූලික ශිෂ්ටත්වය ගැන කෙනෙක් කල්පනා කළ යුතුය. කළ යුතු වැඩවලට කල්පනාකාරී ලෙස ප්‍රවේශ විය යුතුය. මේ කටයුත්ත විනාඩි කීපයකින් විසඳා ලත්තේ නැති නම්, ලියවිලිඑකතු කර ගෙන මෙසේ කියන්න: “නුඹලා කාර්යාල නිලධාරීවාදය පටන් ගත්තොත්, නුඹලාව සිරගෙට යැවීමට මා

* ත්සුරුපා — එවකට ආහාර පිළිබඳ මහජන කොමසාරිස් මූරය ඉසිලිය. — අනුවාදක

කටයුතු කරනවා.” එහෙත් වැඩ ගැන මොහොතක්වත් කල්පනා නොකරති, සුදුසු දුරු යුතුසුදුසාවය, කොමිසන් රැස්වීම්වාර කීපයක් හැම දෙනෙකුම විධා පත් වෙලාය, හෙමිබත් වෙලාය, තෙහෙට්ටුවට ගොදුරු වෙලාය. වැඩක් කෙරෙන්නේ කාමිනෙව්, ක්‍රාසින් සමග සම්බන්ධ වූ විට පමණකි. අගනුවර මොස්කව්වල පමණක්, නොව, ස්වාධීන සමූහාණ්ඩු සහ ප්‍රාදේශීය අගනුවරවලත් වැඩ කෙරෙන්නේ මේ ආකාරයටමය. මේ දෙයම මෙයටත් වඩා සියක් වාරයක් අභයපත් ලෙස අනිකුත් ප්‍රාදේශීය නගරවල ස්ථාවර ලෙසම සිදු වෙමින් පවතී.

කොමියුනිස්ට්වෘද්ධන් විවාර ශක්තියෙහි සමත් විය යුතු බව අපේ අරගලයේදී අප මතක තබා ගත යුතුය. ඔවුනට විප්ලවවාදී අරගලය සහ ලෝකයේ සියලු රටවල විප්ලවවාදී තත්ත්වය පිළිබඳව දැනීමක් තිබිය හැකිය. එහෙත් අපට අතිමහත් දුගී තත්ත්වයෙන් හා අවශ්‍යතාවයෙන් මිදීමට අවශ්‍ය නම් අපට සංස්කෘතියත්, අවංකභාවය සහ විවාර ශක්තියත් තිබිය යුතුය. ඔවුනට මෙම ගුණයන් නොමැත. වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරුන් තමන්ට අයත් කාර්ය කොටස හෘද සාක්ෂියට එකඟව ක්‍රියා නොකරති කීම අසාධාරණය. මොවුන්ගෙන් අධි බහුතරය, සියයට අනූනවයක් හෘද සාක්ෂියට එකඟව වැඩ කරනවා පමණක් නොව, සාර්වාදය වැටීමට පෙර පැවති ඉතා අමාරු තත්ත්වයන් යටතේ සහ විප්ලවයට ඉක්බිතිව විප්ලවය කෙරෙහි ඇති හක්තියකින් සිටින බව ඔප්පු කළහ. ඔවුහු ජීවිත පරිත්‍යාගයට පවා සූදනම්ව සිටියහ. ඒ නිසා හෘද සාක්ෂියට එකඟව වැඩ නොකරන බැවින් මේ කරදර ඇති වී යැයි කීම හාත්පසින්ම සාවද්‍ය වන්නේය. රජයේ ඉතා සරළ වැඩවලට සංස්කෘතික ප්‍රවේශයක් අපට අවශ්‍ය වේ. මෙය රාජ්‍ය කටයුත්තක් බවත්, ව්‍යාපාරික කටයුත්තක් බවත් අප වටහා ගත යුතුය. බාධා ඇති වන්නේ නම්, ඒවා මැඩලීමට අප සමත් විය යුතුය. කාර්යාලීය නිලධාරීවාදයට වරදකරුවන්ට එදිරිව නිසි පියවරයන් ගත යුතුය. මොස්කව් නගරයේ අපට නිර්ධන පංතික උසාවි තිබේ. ටින්වල අසුරන ලද ආහාර පුඩි දහස් ගණනක් මිලදී ගැනීමට නොහැකි වීමේ වරදකරුවන් අධිකරණය ඉදිරියට පැමිණවිය යුතුය. වරදකරුවන්ට නිසි දඩුවම් දීමට නිර්ධන පංතික අධිකරණය සමත් වෙතිය යනු මගේ හැඟීමයි. එහෙත් දඩුවම් දීමට වරදකරුවන් සොයා ගත යුතුය. මේ ප්‍රශ්නයේදී වරදකරුවන් සොයා ගැනීමට නොහැකි වන බව මම දැඩි ලෙසම ඔබට කියා සිටිමි. මේ කටයුත්ත ගැන බලන ලෙස මම හැම දෙනාගෙන්ම ඉල්ලා සිටිමි. වරදකරුවෙක් නැත. මහත් කලබලවීමක්, කුලප්පුවක් සහ විකාරයක් හැර අන් කිසිවක් අපි නොදනිමු. මේ ව්‍යාපාරික කටයුත්ත වෙත නිසි ලෙස ප්‍රවේශ වීමට තරම් දක්ෂතාවයක් කිසිවකුට නැත. රාජ්‍ය කටයුතු මෙලෙස නිරාකරණය නොකළ යුතුය යන්න ගැන කිසිවකුට වැටහී නැත. සියලු

සුදු ආරක්ෂක භටයෝ සහ කඩා කප්පල්කරුවෝ මේ තත්ත්වයෙන් වාසි ලබා ගනිති. එක් කලෙකදී අපි කඩා කප්පල්කරුවන්ට විරුද්ධව බිහිසුණු සටනක් කළෙමු. එම අරගලයට අපි දැනුදු මුණ පා සිටිමු. සත්තකින්ම, අදත් කඩා කප්පල්කරුවෝ සිටිති. එමෙන්ම ඔවුනට විරුද්ධව සටන් කළ යුතුය. එහෙත් තත්ත්වය මවිසින් දැන් කළ විස්තරයට සමාන නම්, ඔවුනට විරුද්ධව සටන් කළ හැකිද? මෙය කඩාකප්පල් කිරීමටත් වඩා නරකය. ආහාර මිලදී ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා දේශපාලන මණ්ඩලයට ආයාචනය කරන්නේ කවදද යන්න ගැන කොමියුනිස්ට්වෘද්ධන් දෙදෙනෙකු අතර පැන නගින විවාදය තරම් හොඳ දෙයක් කඩාකප්පල්කරුවකුට පැතිය නොහැකිය. කඩාකප්පල්කරුවා ඉක්මණින්ම ඔවුන් අතරට වැද ඔවුන් පොළඹවනු ඇත. යම්කිසි බුද්ධිමත් කඩාකප්පල්කරුවෙකු මේ කොමියුනිස්ට්වරුන් පිටුපස සිටිති නම්, නැතිනම්, වරින්වර ඔවුන් එකිනෙකා පිටුපස සිටගනිමින් ඔවුනට අනුබල දෙති නම්, එය අවසානය වනු ඇත. මේ කාර්යය සඳහාම විනාශයට යනු ඇත. කාට දෙස් පවරන්ටද? කාටවත් නොවේ. මන්දයත්, වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වෘද්ධන් දෙදෙනෙක්, කැපවුණු විප්ලවවාදීන් දෙදෙනෙක්, පසුගියවසරේ හිම ගැන තර්ක කරන බැවිනි. ආහාර මිලදී ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ උපදෙස් සඳහා දේශපාලන මණ්ඩලයට ආයාචනය කරන්නේ කවදද යන ප්‍රශ්නය ගැන වාද විවාද කරන බැවිනි.

මේ ප්‍රශ්නයේ තත්ත්වය එසේය. අප මුණ පාන අමාරුකම් මෙසේය. මෙවැනි ප්‍රශ්නයක් විසඳාලන්නේ කෙසේද යන්න විශාල ධනපති ව්‍යවසායයක් පුහුණුවී ලත් ඕනෑම වෙළඳ සේවකයෙක් දනී. එහෙත් වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වෘද්ධන්ගෙන් සියයට අනූ නවයක්ම එය නොදනිති. ඔවුන් එය නොදන්නේ මන්ද යන්න අවබෝධ කැර ගත යුතු බවත් සහ වෙළඳාමේ අක්ෂර හෝඩිය තමන් උගත යුතු බවත් ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කරති. අප මෙය වටහා නොගන්නේ නම්, යළිත් වරක් අප මූලික පංතියට යන්නේ නැතිනම්, අපේ මුළු මහත් ප්‍රතිපත්තියේම පදනම හැටියට දැන් පවතින ආර්ථික ගැටළු විසඳාලීමට අපට කිසිදිනෙක නොහැකි වනු ඇත.

මා ඔබට ඉදිරිපත් කරන අනික් නිදසුන දෙනෙත්ස් නිමිතයෙනි. මෙය මධ්‍යස්ථානය බවත්, අපේ මුළු ආර්ථිකයේ සැබෑ පදනම බවත් ඔබ දනිති. දෙනෙත්ස් නිමිතය පුනාස්ථාපනයට පත් කොට, එය නිසි තත්ත්වයට නගා සිටුවන්නේ නැතිව, රුසියාවේ මහා පරිමාණ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනයට පත් කිරීමට හෝ සැබෑවින්ම සමාජවාදය ගොඩ නැඟීමට හෝ නොපුළුවන. මන්දයත්, සමාජවාදය ගොඩ නැඟිය හැක්කේ මහා පරිමාණ කර්මාන්තමය පදනමක් මත පමණක් වන බැවිනි. එහි සංවර්ධනය ගැන මධ්‍යම කාරක සභාව ඉතා ඕනෑකමින් බලා සිටී.

මේ ප්‍රදේශය ගැන නම්, දේශපාලන මණ්ඩලයේදී අසාධාරණ, සමච්චල්කාරී හෝ මුත්ත පුළු ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් නොවිනි. සැබෑ නිරපේක්ෂ වශයෙන් හදිසි කටයුතු සාකච්ඡා කරන ලදී.

එවැනි නියම මධ්‍යස්ථානවල, අපේ මුළු මහත් ආර්ථිකයේ පදනම් සහ අත්තිවාරම්වල වැඩ කටයුතු සැබෑ ව්‍යාපාරික ආකාරයකට කෙරෙයි. මධ්‍යම බිම් අඟුරු කර්මාන්ත ප්‍රධාන මණ්ඩලයට අපි නිසැක ලෙසම කැපවූ, එපමණක් නොව, සැබවින්ම උගත් හා ඉතා දක්ෂ මිනිසුන් තෝරා පත් කළෙමු. කුසලතාවයෙන් යුත් මිනිසුන් යැයි කියුවද මා වැරදි නැත. මධ්‍යම කාරක සභාව ඒ ගැන සිය සැලකිල්ල යොමු කර ඇත්තේ ඒ නිසාය. උක්රේනය ස්වාධීන ජනරජයකි. එය සම්පූර්ණයෙන්ම නිවැරදිය. එහෙත් පාක්ෂික කටයුතුවලදී එය සමහර වේලාවට — මෙය කිව හැකි ආචාරශීලී විධිය කුමක්ද? — වට රවුමේ ගමන් කරන ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කරයි. අප ඔවුන් වෙතට එළැඹිය යුතුය. මන්දයත්, එහි භාරකාර මිනිසුන් කපටියන් වන බැවිනි, ඔවුන්ගේ මධ්‍යම කාරක සභාව අප රටට කිසිදු මම නොකියම්, එනමුදු කෙසේ හෝ අප වෙතින් හෙමින් ඇතට ඇදී යයි. කටයුතු පිළිබඳ පූර්ණ විග්‍රහයක් ලබා ගැනීම සඳහා අපි ඒ ගැන මධ්‍යම කාරක සභාවේදී සාකච්ඡා කළෙමු. එමෙන්ම හැප්පිම සහ එකඟ නොවීම් ඇති බවද සොයා ගත්තෙමු. එහි කුඩා ආකාර ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා කොමිෂන් මණ්ඩලයක් ඇත, සත්තකින්ම මෙය සහ මධ්‍යම බිම් අඟුරු කර්මාන්ත ප්‍රධාන මණ්ඩලය අතර නියුතු හැප්පිම පවතී. එහෙත් මධ්‍යම කාරක සභාවේ අපට එක්තරා ප්‍රමාණයක අත්දැකීම් තිබෙන නිසා, ප්‍රධාන මිනිසුන් මාරු නොකිරීමට අපි ඒකමතිකව තීරණය කළෙමු. යම්කිසි හැප්පිමක් ඇති වූවොත් එහි ඉතා සුළු විස්තර පවා සහිතව, ඒ ගැන අපට වාර්තා කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටියෙමු. ඒ පෙදෙසේ අප ව්‍යාපාරයට කැපවුණු පමණක් නොව, දක්ෂ මිනිසුන් සිටින නිසා අප ඔවුන්ට ආධාර කළ යුතුය, ඔවුන් ඔවුන්ගේ පුහුණුවීම සම්පූර්ණ කර නැතැයි සිතා ගෙන, ඔවුන්ට පුහුණුවීමට ඉඩ දිය යුතුය. අවසානයේදී උක්රේනයේ පක්ෂ සමුළුවක් පවත්වන ලදී. එහි මොනවා වුණදැයි මා දන්නේ නැහැ. නොයෙක් දේ සිදු වී තිබෙනවා. උක්රේනයේ සහෝදරවරුන්ගෙන් මා විස්තර ඉල්ලා සිටියා. එහි ගොස් සිදු වූ දේ සැක හැර දැන ගන්නා ලෙස මා විශේෂයෙන් ඔර්ජොනිකිඩ්සේ සහෝදරයාගෙන් ඉල්ලා හිටියා. මධ්‍යම කාරක සභාවත් එවැනිම ඉල්ලීමක් කළා. පැහැදිලි ලෙසම කුමන්ත්‍රණයක් සහ වැඩ අවුල් වීමක් තිබෙන බව පෙනේ. පක්ෂ ඉතිහාසය පිළිබඳ කොමිසන් සභාව⁵⁸ මෙය නිරවුල් කිරීමට ඉදිරිපත් වුණද, එය අවුරුදු දහයකින් හෝ එය කළ නොහැකි වනු ඇත. එහෙත් මෙය කෙළවර වූයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ ඒකමතික උපදෙස්වලට පටහැණිව, මේ කණ්ඩා-

යම අවලංගු කොට තවත් කණ්ඩායමක් පත්වීමය. මෙහි තේරුම කුමක්ද? ප්‍රධාන වශයෙන් සියලු යහඟුණයන් නොතකා කණ්ඩායමේ එක් කොටසක් වරදක් කර ඇත. පරිපාලන කටයුතුවලදී ඔවුන් අධි උනන්දුවක්⁵⁹ දක්වා ඇත. මෙතැනදී අපට කම්කරුවන් සමග වැඩ කිරීමට සිදු වී ඇත. නිතර පාහේ “කම්කරුවා” නැමැති වචනය කම්හල් නිර්ධනයා යන අරුත ප්‍රකාශ කිරීමට යොදා ඇත. එහෙත් මෙය කොහෙන්ම එවැනි තේරුමක් නොදෙයි. යුද්ධ කාලයේ සිට කොහෙන්ම නිර්ධනීන් නොවන මිනිස්සු කම්හල්වල වැඩට ගියහ. ඔවුන් කම්හල්වල වැඩට ගියේ යුද පෙරමුණට යාමෙන් බේරී සිටීම සඳහාය. නියම නිර්ධනීන්ට කම්හල්වලට යාම සඳහා පෙළඹවීමක් සමාජ හා ආර්ථික තත්ත්වයන් දැන් අප රටේ පවතීද? නැත. මාක්ස් අනුව නම් එය ඇත්තකි. එහෙත් මාක්ස් රුසියාව ගැන ලියුවේ නැත. 15 වැනි සිය වසරේ ආරම්භයත් සමග සමස්තයක් වශයෙන් ඔහු මුළු මහත් ධනපති ක්‍රමය ගැන ලියුවේය. අවුරුදු හය සියක කාලයක් තිස්සේ එය සත්‍යයක් විය, එහෙත් අද්‍යාතන රුසියාවේ එය සත්‍යයක් නොවේ. නිතර පාහේ කම්හල්වලට වැඩට යන අය නිර්ධනීන් නොවේ. හැම වර්ගයකටම අයත් හේත්වයන කොටස්වලින් ඔවුන් සමන්විතය.

කාර්ය භාරය වන්නේ නිසි ලෙස වැඩ සංවිධානය කිරීමට ඉගෙන ගැනීමය, පමා වීමට ඉඩ නොතැබීමය, හැප්පිම නියම වේලාවට ඉවත ලැබීමය, පරිපාලනය දේශපාලනයෙන් ඉවත් නොකිරීමය. අපේ පරිපාලනය සහ දේශපාලනය සඳහා නිර්ධන පංතියේ මුළු මහත් ජනතාව සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගැනීමටද, ගොවීන්ගේ මුළු මහත් ජනතාව සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගැනීමටද මුළු මහත් පෙරමුණ බල ඇණියේ දක්ෂතාවය මත විශ්වාසය තැබීමය. මේ වක්‍රදත්ත කෙනෙකු අමතක කොට, පරිපාලනයෙහි සම්පූර්ණයෙන්ම ගැලෙන්තෙහි නම්, ප්‍රතිඵලය විනාශකාරී එකක් වනු ඇත. දෙනෙත්ස් නිමිතයේ නිලධාරීන් කරන වැරදි අපේ අනිත් වැරදි සමග සන්සන්දනය කරන විට, නොවැදගත්ය. එහෙත් මේ ආදර්ශය පුරුපී එකකි. මධ්‍යම කාරක සභාව ඒකමතිකව මෙසේ නියෝග කළේය: “මේ කණ්ඩායමට එලෙසම සිටීමට ඉඩ හරිමු. ඉතා සුළු ඒවා ඇතුළු සියලු ආරාධුල් මධ්‍යම කාරක සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරන්න. මන්දයත්, දෙනෙත්ස් නිමිතය සාමාන්‍ය පෙදෙසක් නොව, ඉතා වැදගත් එකක් වන බැවිනි. මෙය නැතිව සමාජවාදී ඉදි කිරීම හක්තිමත් පැතිමකට පමණක් සීමා වනු ඇත.” එහෙත් අපේ සියලු දේශපාලන බලයත්, මධ්‍යම කාරක සභාවේ සියලු අධිකාරයත් ප්‍රතිඵල ගෙන දීමට සමත් නොවීය.

මේ වර පරිපාලනයේ වරදක් ඇති විය, සත්තකින්ම එයට අමතරව තවත් වැරදි කිපයක්ම කරන ලදී.

මෙය දේශපාලන බලය සතුව තිබීමේ කරුණක් නොවේ, එහෙත් රාජ්‍ය ආර්ථික කටයුතු අවහිරයකින් තොරව ගෙනයාම පිණිස පරිපාලන දක්ෂතාවය, නියම මිනිසාට නියම කැන දීමේ දක්ෂතාවය, කුඩා ආරාධුල් මහ හරවාලීමේ දක්ෂතාවය තිබිය යුතු බව පෙන්වන්නකි. අපට අඩු මෙයයි. වැරදිවල මුල මෙයයි.

අපේ විප්ලවය සාකච්ඡා කිරීමේදී සහ එහි අනාගතය කිරීම බැලීමේදී විප්ලවය විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳා ලූ ප්‍රශ්න සහ ධනපති ක්‍රමයෙන් විශිෂ්ට ලෙස ඇත්වීමක් ලෙස වෙනස් කළ නොහැකි සේ ඉතිහාස ගතවන ප්‍රශ්න අප විසින් ඉතා සැලකිලිමත් ලෙස තෝරා ගත යුතු බව මම අදහස් කරමි. අපේ විප්ලවයට සම්මාන ලබා දෙන එවැනි පිළියම් තිබේ. මෙන්ම විකසිත් සහ දෙක හමාරේ ජාත්‍යන්තරයේ ඔටෝ බවර්ලා “මෙය ධනපති විප්ලවයකැ” යි කෑ ගැසුවා වේ. ධනපති විප්ලවය අවසාන කරලීම අපේ කාර්යය බව අපි ප්‍රකාශ කරමු. සුදු ආරක්ෂක හටයින්ගේ එක්තරා පුවත්පතක් එසේ ලියුවේය: වසර හාර සියයක් තිස්සේ අපේ රාජ්‍ය ආයතනවල ගොම ගොඩ ගැසී තිබිණි. එහෙත් වසර හතරකදී අපි ඒවා ඉද්ධ කර දමුවෙමු. අප විසින් කරන ලද මහා සේවය එයයි. මෙන්ම විකසිත් සහ එස්එර්වරුන් කළේ මොනවාද? කිසිවක් කර නැත. දියුණු ප්‍රමුද්ධ ජර්මනියේ කළ තරමට හෝ අප රටේ මධ්‍යකාලීන යුගයේ ගොම ගොඩ පවිත්‍ර කිරීමට ඔවුන්ට නොපුළුවන. එහෙත් අපේ සේවයට ඉමහත් සම්මානයක් වන දෙය ඔවුහු දෝෂාරෝපණයට හසු කරති. විප්ලවය අප විසින් අවසන් කිරීමේ සත්‍ය සාධකය අපේ වාර්තාවෙන් කිසි දිනෙක කටුගා දුමිය නොහැකිය.

යුද්ධය ආසන්න වී තිබෙන බවකි. වෘත්තීය සමිති, නිදසුනක් වශයෙන්, ප්‍රතිසංස්කරණ වෘත්තීය සමිති යුද්ධයට විරුද්ධව යෝජනා සම්මත කරති. යුද්ධයට විරුද්ධව වැඩ වර්ජනය කරන බවට තර්ජනය කරති. මෑතකදී ඉතා හොඳ කොමියුනිස්ට්වාදියෙක් ප්‍රංශ මහජන මැති සබයේදී යුද විරෝධී කතාවක් කළ බව පුවත්පත් විදුලි පනිවුඩයකින් මම කියැවිමි. කම්කරුවන් යුද්ධයට යනවාට වඩා කැරලි ගැසීමට⁶⁰ කැමැත්තක් දක්වන බව ඔහු සිය කතාවේදී පැවසීය. මේ ප්‍රශ්නය අප 1912 දී සුත්‍ර ගත කළ ආකාරයට, බාස්ල් ප්‍රකාශනය නිකුත් කළ සමයේදී මෙන් සුත්‍ර ගත කළ නොහැකිය. යුද්ධයෙන් මතු විය හැක්කේ කෙසේද, මෙහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් ඇති වන ප්‍රයත්න මොනවාද යන්න පෙන්වා දුන්නේ රුසියන් විප්ලවය පමණකි. විප්ලවවාදී විධි අනුව, ප්‍රතිගාමී යුද්ධයකින් මතු වීමේ තේරුම කුමක්ද යන්න එය පෙන්වා දෙයි. ලෝකයේ සියලු කොටස්වල ප්‍රතිගාමී අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ ඇති වීම වැළැක්විය නොහැකිය. මෙවැනි ගැටළු විසඳාලීමේදී එවකට යුද්ධය විසින් කෝටි සංඛ්‍යාත මිනිසුන් මරා දමූ බවත්,

යළිත් යුද්ධයක් ඇති වුවහොත් තවත් කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාවක් විනාශ වන බවත් මිනිස් සංහතියට අමතක කළ නොහැක, අමතක නොකරනු ඇත. අපි විසිවැනි සියවසේ ජීවත් වමු. විශේෂ ආණ්ඩුවක වාසිය පිණිස නොව, එම ආණ්ඩුව පෙරළා දමමින් ප්‍රතිගාමී යුද්ධයකින් විප්ලවවාදී විධියට මතු වූ එකම ජාතිය රුසියානු ජාතියය. එම ජාතියට මග පෙන්වන ලද්දේ රුසියන් විප්ලවය විසිනි. රුසියන් විප්ලවය විසින් දිනාගත් දේ අවලංගු කළ නොහැකිය. මෙය මකා දැමීමට ලෝකයේ කිසිදු බලවේගයකට නොහැකිය. සෝවියට් රාජ්‍යය නිර්මාණය කර තිබේය යන සත්‍යය මකා දැමීමටද ලෝකයේ කිසිදු බලවේගයකට නොපුළුවන. මෙය ඓතිහාසික ජයග්‍රහණයකි. අවුරුදු සිය ගණනක් තිස්සේ රාජ්‍යයන් ධනපති ආකෘති අනුව ගොඩ නගා තිබිණි. පළමුවන වරට ධනපති නොවන රාජ්‍ය ක්‍රමයක් සොයා ගෙන ඇත. අපේ ආණ්ඩු යන්ත්‍රය වරද සහිත වීමට පුළුවන. එහෙත් හාපුරා කියා පළමුවෙන්ම සෑදූ වාණිජ යන්ත්‍රයද එමෙන්ම වරද සහිත විය. එම යන්ත්‍රය ක්‍රියාකාරී වීදී, නැතිදී යන්න කිසිවෙක් නොදනිනි. එහෙත් වැදගත් ප්‍රශ්නය එය නොවේ. වැදගත් කරුණ එය සොයා ගැනීමය. පළමුවැනි වාණිජ යන්ත්‍රය ප්‍රයෝජන රහිත වී යැයි පිළිගත්තද, අද අපට වාණිජ යන්ත්‍ර තිබීම සත්‍යයක් බවට පත්වී ඇත. අපේ ආණ්ඩු යන්ත්‍රණය බොහෝ වරද සහිත වුවද, එය නිර්මාණය කර තිබෙන බව සත්‍යයකි. ඉතිහාසයේ මහා සොයා ගැනීම සපුරා ඇත. නිර්ධන පංති වර්ගික රාජ්‍යයක් නිර්මාණය කර ඇත. ඒ නිසා මුළු මහත් යුරෝපයේ ධනපති පුවත්පත් දහස් ගණනක් බියකර පුවත් සහ අප රටේ පවතින දුගී දුප්පත්කම ගැනත්, අප රටේ වැඩ කරන ජනතාවගේ එකම අයිතිය දුක්විදීම පමණක්ය යන්න ගැනත් ඕනෑ තරම් ප්‍රචාරය කළා වේ. එහෙත් ලෝකයේ සියලු රටවල කම්කරුවෝ තවමත් සෝවියට් රජය වෙත ඇදී එමින් සිටිති. අප විසින් ලබා ගන්නා ලද ශ්‍රේෂ්ඨ සහ අවලංගු කළ නොහැකි ජයග්‍රහණ මේවාය. එහෙත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සාමාජිකයින් වන අපට දෙර විවෘත කිරීම පමණක් මෙහි තේරුම වන්නේය. සමාජවාදී ආර්ථිකයකට පදනම් කාර්යයට දැන් අපි මුණ පාමින් සිටිමු. අප මෙය සපුරා තිබේද? නැත. එය සපුරා නැත. අපට තවමත් සමාජවාදී අධිකාරයක් නොමැත. අපට එවැනි අධිකාරයක් තිබේයැයි සිතන කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට විශාල ලෙස වැරදි තිබෙන බව කිව යුතුය. රුසියානු විප්ලවය විසින් ඉටු කරන ලද ඓතිහාසික සේවයෙන්, අප ඉතා අයහපත් ලෙස කරන දේද, මෙතෙක් නිර්මාණය කර නැති දේද, තවත් බොහෝ වාරයක් අප විසින් යළි-යළිත් කළ යුතු දේද ස්ථිර ලෙසත්, පැහැදිලි ලෙස සහ අනුරාගයෙන් තොරවත් වෙන් කර ගැනීම මෙහිදී ප්‍රධාන කරුණ වන්නේය.

දේශපාලන සිද්ධීන් නිතරම ඉතා ව්‍යාකූල සහ සංකීර්ණය. ඒවා

දම්වැලකට සමාන කළ හැකියි. මුළු මහත් දම්වැල ගැනීමට නම් ප්‍රධාන පුරුක අතට ගත යුතුය. අහම්බෙන් සොයාගත් පුරුකක් නොවේ. 1917 දී ප්‍රධාන සිද්ධිය වූයේ කුමක්ද? යුද්ධයෙන් ඉවත් වීමය. මුළු මහත් ජනතාවම මෙය ඉල්ලා සිටියහ. එය හැම දෙයක්ම යටපත් කර නැගී සිටියේය. මේ යුද්ධයෙන් ඉවත්වීම විප්ලවවාදී රුසියාව විසින් ඉටු කරන ලදී. ඒ සඳහා අති විශාල පරිශ්‍රමයක් අවශ්‍ය විය. එහෙත් ජනතාවගේ ප්‍රධාන ඉල්ලීම සපුරා ලන ලදී. එමෙන්ම එය අපට අවුරුදු බොහෝ ගණනකට ජයග්‍රහණය ලබා දුන්නේය. සෝවියට් ආණ්ඩුව වඩාත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවක් බවත්, වැඩ කරන ජනතාවට වඩාත් සමීපව සිටින එකක් බවත් ජනතාව වටහා ගත්හ, ගොවියෝ දුටහ, යුද පෙරමුණේ සිට ගෙවල් බලා යන සෑම සෙබලෙක්ම මෙය ඉතා හොඳින් අවබෝධ කර ගත්තේය. වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල අප කොතරම් සාහසික සහ අමන ක්‍රියා කළද කම් නැත. ප්‍රධාන කාර්යය කුමක්ද යන්න අප වටහා ගැනීමත්, එමගින් හැම දෙයක්ම නිවැරදිය යන්න ඔප්පු කිරීමත් වැදගත් දෙය වන්නේය.

1919 සහ 1920 වසරවල ප්‍රධාන ලක්ෂණය වූයේ කුමක්ද? — යුද්ධමය ප්‍රතිරෝධනයයි. සර්ව බලධාරී දක්ෂ පක්ෂය අප වෙත එමින් අපේ ගෙල මිරිකා දැමීමට ඉදිරිපත් විය. එවකට ප්‍රචාරය කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නොවීය. සිදු වන්නේ මොනවාද යන්න අපාක්ෂිත සෑම ගොවියෙක්ම වටහා ගත්තේය. ඉඩම් හිමියෝ ආපසු එන්නට පටන් ගත්හ. ඔවුනට විරුද්ධ සටන් කරන්නේ කෙසේද යන්න ගැන කොමියුනිස්ට්වරු දැන සිටියහ. ගොවි බහු ජනතාව කොමියුනිස්ට්වරුන්ගේ නායකත්වය පිළිගත්තේ ඒ නිසාය. අප ජය ලබා ගත්තේ එම හේතුව නිසාය.

1921 ප්‍රධාන ලක්ෂණය වූයේ නිසි ලෙස පසු බැසීමය. මෙම පසු බැසීමට ඉතා දැඩි විනයක් අවශ්‍ය විය. “කම්කරු විරුද්ධ පක්ෂය” මෙසේ පැවසීය: “නුඹලා කම්කරුවන්ව අඩුවෙන් තක්සේරු කරනවා. කම්කරුවෝ වඩාත් වැඩි උනන්දුවක් පෙන්විය යුත්තහ.” එහෙත් එවකට උනන්දුව පෙන්විය යුත්තේ නිසි පරිදි පසුබැසීමෙන් හා දැඩි විනයක් ආරක්ෂා කිරීමෙනි. යම්කිසිවකු විසින් සන්ත්‍රාසය පිළිබඳ හින් හඬක් හෝ විනයට පිටුපෑමක් හෝ ඇති කළේ නම්, එය විප්ලවයේ පරාජයට හේතු වනු ඇත. ජයග්‍රහණයට පුරුදු වූ, විප්ලවවාදී ස්ථාවරයන් සහ පරමාදර්ශවලින් පරිපූර්ණ වී සිටින, සෑම පසුබැසීමක්ම අවඥ සහගත දෙයක් ලෙස තම හදවත්වලින් හඟින මිනිසුන් සමග එක්වී පසුබැසීම තරම් අන් කිසිවක් අමාරු නොවේ. අති මහත් අනතුර වූයේ යහපත් පිළිවෙළ උල්ලංඝනය කිරීමය, එමෙන්ම විශාලතම කාර්ය භාරය වූයේද යහපත් පිළිවෙළ ආරක්ෂා කිරීමය.

අද අප ඉදිරියේ ඇති ප්‍රධාන ලක්ෂණය කුමක්ද? දැන් ප්‍රධාන ලක්ෂ-

ණය — මෙයින් මගේ වාර්තාවේ සියල්ල සංක්ෂිප්ත කොට දැක්වීමට මම අදහස් කරමි — අපේ ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් කිරීම නොවේ. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් මේ ගැන විශ්වාස නොකළැකි තරම් ගොඩක් ඇද බා තිබේ. මේවා සියල්ල වේගවත් කතාය, විනාශකාරී පල්හැලිය. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් සමහර මිනිස්සු කුලප්පු වෙමින්, අපේ ආණ්ඩුවේ අංශ ප්‍රතිසංවිධානය කර, අලුත් අංශ පිහිටුවීමට යෝජනා කරති. මේවා සියල්ල විනාශකාරී පල්හැලිය. වත්මන් තත්ත්වය යටතේ ප්‍රධාන ලක්ෂණය නම්, නියම මිනිසුන් තෝරා ගැනීමය. සුළු ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන්ට විරුද්ධව සටන් කිරීමට සහ ශික්ෂකයින් නගා සිටුවීමට පුරුදු විප්ලවවාදියකුට මෙය වටහා ගැනීම දුෂ්කර දෙයකි. සන්සුන් ලෙස කිරා බලන විට, වත්මන් තත්ත්වයෙන් එළැඹිය යුතු දේශපාලන නිගමනය නම්, අප කොතරම් ඉදිරියට ගොස් තිබේද යත්, අපට සියලු ස්ථාන රැක ගැනීමට නොහැකි වී තිබීමය, එමෙන්ම ඒවා සියල්ල රැක ගැනීමට අවශ්‍යතාවයක්ද නොමැති වීමය.

ඉකුත් වසර කීපය තුළදී අපේ තත්ත්වය ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ඉමහත් ලෙස දියුණු වී තිබේ. සෝවියට් වර්ගයක රජය අපේ ජයග්‍රහණයයි. මෙය මිනිස් ප්‍රගතියේ ඉදිරි පියවරකි. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය සෑම රටකින්ම සෑම දවසක් පාසා ලබා ගන්නා තොරතුරු මෙය සනාථ කරයි. මේ ගැන කිසිවකු තුළ සුළු සැකයක් පවා නොමැත. ප්‍රායෝගික වැඩ සම්බන්ධයෙන් නම්, කෙසේ වුවද කොමියුනිස්ට්වාදීන් ගොවි බහු ජනතාවට ප්‍රායෝගික ආධාර නොදෙන්නේ නම්, ඔවුනට ගොවීන්ගේ ආධාරය නැතිව යාමේ තත්ත්වයකි දැන් තිබෙන්නේ. නීති සම්මත කිරීම, වඩාත් හොඳ ආඥ පනත් ආදිය සම්මත කිරීම දැන් අපේ අවධානයේ ප්‍රධාන අරමුණ නොවේ. පනත් සම්මත කිරීම ප්‍රචාරය කිරීමේ ක්‍රමයක් බවට පත්වූ කාලයක් තිබිණි. මිනිස්සු අප දෙස බලා සිනාසී, බොල්ෂෙවිකයින් විසින් සම්මත කරන පනත් ක්‍රියාවට යොදවා නැති බව ඔවුන් වටහා ගෙන නැතැයි කීහ. ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්ගේ පුවත්පත් මේ ප්‍රශ්නය ගැන අපට සම්ච්චල් කළහ. එහෙත් එවකට පනත් සම්මත කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම සාධාරණ විය. එවකට බොල්ෂෙවිකයින් වන අප බලය අල්ලා ගත්තා පමණකි. අපි ගොවියාට සහ කම්කරුවාට මෙසේ කියුවෙමු. “මෙන්න පනතක්! රජය පාලනය කිරීමට අප කැමැත්තක් දක්වන්නේ මේ ආකාරයටය. මෙය ක්‍රියාවට යොදා බලන්න!” මූලාරම්භයේ සිටම සාමාන්‍ය කම්කරුවාට සහ ගොවියාට අපේ ප්‍රතිපත්තිය අරබයා අතින් ආකාරයෙන් අපි අදහසක් දුන්නෙමු. බහු ජනතාව අතර අපට ලැබුණු සහ දැනුණු ලැබෙන ඉමහත් විශ්වාසය එහි ප්‍රතිඵලයයි. විප්ලවය ආරම්භයේදී මෙය අවශ්‍ය අවධියක් විය. එය නැතිව විප්ලවීය රළ වේගයේ මුදුනට නැගීමට අපට හැකියාවක් නොතිබිණි. අපට

එම රළ වේගයේ එහා මෙහා වැනි වැනි සිටීමට සිදු වනු ඇත. එය නැතිව, තමන්ගේ ජීවිත නව පිළිවෙත් අනුව ගොඩ නැගීමට ඕනෑ වූ සියලු කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ විශ්වාසය අපට දිනා ගත නොහැකි වනු ඇත. එහෙත් මේ අවධිය දැන් පසු වෙලාය. අපි එය වටහා ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරමු. අප ආණ්ඩුවේ එක් හෝ තවත් අංශයක් ඇති කිරීමට, නැතිනම්, ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට ඉදිරිපත් වන්නේ නම්, දැන් ගොවියෝ සහ කම්කරුවෝ අපට සිනාසෙනු ඇත්තාහ. දැන් මේ ගැන සාමාන්‍ය කම්කරුවෝ සහ ගොවියෝ උනන්දුවක් නොදක්වනු ඇත්තාහ. එමෙන්ම ඔවුන් නිවැරදිය, මන්දයත්, අද පවතින ප්‍රධාන කාර්යය මෙය නොවන බැවිනි. කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අප ජනතාව අතරට යා යුත්තේ මෙවැනි දේ රැගෙන නොවේ. ආණ්ඩුවේ නොයෙක් දෙපාර්තමේන්තුවල වැඩකටයුතුවල යෙදී සිටින අපට නොවැදගත් වැඩ රාශියකට නිතර මුණ දීමට සිදු වූණද, අප විසින් දැඩි කොට අල්ලා ගත යුතු පුරුක මෙය නොවේ, ප්‍රධාන ලක්ෂණය මෙය නොවේ. ප්‍රධාන කරුණ නම් නියම මිනිසුන් නියම ස්ථානයට පත් නොකිරීමය. විප්ලවයේදී ඉතා අනර්ඝ ලෙස තම කාර්ය භාරයන් සපුරා ලූ වගකීම් සහිත කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට, ඔවුන් කොහෙත්ම නොදන්නා වාණිජ සහ කර්මාන්ත කටයුතු භාර දී තිබේ. අපට සත්‍ය හෙළි කිරීමට ඔවුහු බාධා කරති. මන්දයත්, භාරවූන් සහ තක්කඩියන් ඔවුන් පිටුපස ඉතා අනර්ඝ ලෙස සැඟවී සිටින බැවිනි. වැඩ කළ සැටි පිළිබඳව, ව්‍යවහාරික පාලනයක් වැනි යමක්, අපට නොමැති වීම මෙහි ප්‍රධාන කරුණය. මෙය අවිශිෂ්ට කාර්යයකි, කුඩා වැඩකි, මේවා නොවැදගත් සුළු කටයුතුය. එහෙත් ඉතිහාසයේ විශාලතම දේශපාලන වෙනස්වීමෙන් අනතුරුව, දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ අපට ධනපති ක්‍රමය මැද ජීවත් වීමට සිදු වන්නේය යන සත්‍යය සිත්හි තබා ගනිමින්, දැන් තිබෙන ප්‍රධාන ලක්ෂණය වචනයේ පටු අරුත අනුව දේශපාලනය නොවේ (අප දැන් පුවත්පත්වල කියවන්නේ දේශපාලන ගීති කෙළි ගැනය, මෙහි සමාජවාදී කිසිවක් නැත); ප්‍රධාන කරුණ යෝජනා සම්මත කිරීම, දෙපාර්තමේන්තු සහ ප්‍රතිසංවිධානය නොවේ. මේවා අවශ්‍යවූ තිබෙන තාක් කල් අපි ඒවා ඉටු කරමු. එහෙත් ඒවා රැගෙන ජනතාව වෙත නොයනු. නියම මිනිසුන් තෝරා ගෙන ව්‍යවහාරික පාලනය ආරම්භ කරනු. මහජනතාව අගය කරනු ඇත්තේ එයය.

මහජනතාව නැමැති මහා සමුද්‍රයේ අප දිය බිත්දුවක් පමණකි. මහජනතාව පිළිගන්නා දේ අප නිවැරදි ලෙස ප්‍රකාශ කළහොත් පමණක්, අපට පරිපාලනය කළ හැකිය. අපි මෙය නොකරමු නම්, නිර්ධන පංතියට නායකත්වය දීමට කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට නොහැකි වනු ඇත. පොදු ජනතාවට නායකත්වය දීමට නිර්ධන පංතිය අසමත් වනු ඇත. එවිට

මුළු මහත් රාජ්‍ය යන්ත්‍රය බිඳ වැටෙනු ඇත. දැන් ජාතියට හා මුළු මහත් වැඩ කරන ජනතාවට අවශ්‍ය ප්‍රධාන දෙය තමන් මුණ පා සිටින අතිමහත් දුර්භික්ෂයෙන් හා අවශ්‍යතාවයෙන් ගළවා ගැනීම සඳහා ප්‍රායෝගික පියවරයන් ගැනීමය. ගොවීන්ට අවශ්‍ය වන, සුපුරුදු ක්‍රමය අනුව, ගොවීන්ගේ තත්ත්වය උසස් කරලනු වස් සැබැවින්ම පියවරයන් ගන්නා බව, ඔවුනට පෙන්වා දීම අවශ්‍යය. ගොවියා වෙළඳ පොළට සහ වෙළඳාමට පුරුදු වී සිටින නිසා ඒවා දැනී. සෘජු කොමියුනිස්ට්වාදී බෙද හැරීමක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපට නොහැකි විය. මෙයට අවශ්‍ය කම්හල් හා යන්ත්‍රෝපකරණ අපට නැත. මේ හේතුව නිසා වෙළඳාම මාධ්‍යයෙන් ගොවීන්ට අවශ්‍ය දේ අප ලබා දිය යුතුය, ධනපතීන් සැපයූ ආකාරයටම අප ඒවා සපයා දිය යුතුය. නැතිනම්, එවැනි පරිපාලනයක් ඉවසා සිටීමට ජනතාව ඉදිරිපත් නොවනු ඇත. අද පවතින තත්ත්වයට විසඳුම මෙයය. බලාපොරොත්තු රහිත යමක් පැන නගින්නේ නැති නම්, මෙය පහත සටහන් කොන්දේසි තුන සහිතව, 1922 අපේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණය විය යුතුය.

ප්‍රථම කොන්දේසිය ආක්‍රමණකාරී මැදිහත්වීමක් නොවිය යුතු වීමය. මෙය වැළැක්වීම පිණිස රාජ්‍ය තන්ත්‍රික ක්ෂේත්‍රයේ අපට කළ හැකි හැම දෙයක්ම අපි කරමු. ඒ කොයි හැටි වුවද එවැන්නක් ඕනෑම දවසක සිදු විය හැකිය. අප නිතර සුපරීක්ෂාකාරීව සිටිය යුතුය. රතු හමුදාවේ නාමයෙන් සමහර විශාල පරිත්‍යාගයන් කිරීමට අප එකඟ විය යුතුය, මෙය සත්තකින්ම නියමිත සීමාවන් අනුවය. අපේ ගෙල මිරිකා දැමීමට කෙසේ හෝ ක්‍රමයක් සොයමින් සිටින මුළු මහත් ධනපති ලෝකයට අපි මුණ පා සිටිමු. අපේ මෙන්ෂෙවිකයින් හා එස්එච්චරුවන්, මේ ධනපති පංතියේ ඒජන්තවරුවන් මිස වෙනත් අය නොවේ. ඔවුන්ගේ දේශපාලන ස්ථාවරය එසේය.

දෙවැනි කොන්දේසිය, මූල්‍ය අර්බුදය එතරම් උග්‍ර නොවිය යුතුය යන්නය. අර්බුදය එළැඹෙමින් පවතී. අපේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී ඔබට ඒ ගැන අසන්නට ලැබෙනු ඇත. මෙය ඉතා දැඩි සහ උග්‍ර වන්නේ නම්, අපට බොහෝ දේ සංශෝධනය කොට, එක් දෙයක් ගැන අවධාරණය යොමු කිරීමට සිදු වෙයි. මෙය එතරම් බරපතල නොවන්නේ නම්, එය ප්‍රයෝජනවත් පවා වීමටද ඉඩ ඇත. රාජ්‍ය සංගතවල සිටින කොමියුනිස්ට්වරුවන්ට එය හොඳ පවිත්‍ර වීමක් ලබා දෙනු ඇත. එසේ කිරීමට අප අමතක කිරීම පමණක් නොකළ යුතුය. මූල්‍ය අර්බුදය ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තු සහ කර්මාන්ත ව්‍යවසායයන් සොළවා දමනු ඇත. පළමුවෙන්ම පුපුරා යන්නේ සිය කර්තව්‍යයන්ට නුසුදුසු ඒවාය. යුද පෙරමුණුවල ඉතා හොඳින් සටන් කළ නිසා සහ නිතරම හොඳට වැඩ කළ නිසා වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරුවන්ට ප්‍රශංසා කරන අතර, මෙම විනාශයට වගකිව යුත්තේ විශේෂඥයින් පමණකැයි දෙස් නොපැවරීමට අප

වග බලා ගත යුතුය. ඒ අනුව මූල්‍ය අර්බුදය එතරම් බරපතල නොවන්නේ නම්, ඉන් නිසි ප්‍රයෝජනය ගෙන ව්‍යාපාරික අංශවල කටයුතු කරන වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරුන් පවිත්‍ර කර දැමිය හැකි වේ. මධ්‍යම පාලක කොමිසම සහ මධ්‍යම පරීක්ෂණ කොමිසම⁶¹ පවිත්‍ර කරන ආකාරයට නොව, ඉතා නිසි ආකාරයටය.

තෙවැනි කොන්දේසිය නම්, මෙම වකවානුවේදී අප විසින් දේශපාලන වැරදි නොකිරීමය. සත්තකින්ම අපි දේශපාලන වැරදි කරමු නම්, අපේ ආර්ථික සියලු වැඩ කටයුතුවලට බාධා පැමිණෙනු ඇත. එවිට මෙම වැරදි හදා ගන්නේ කෙසේද, කිනම් ප්‍රවණතාවයක් යන්නේද යන්න ගැන විවාද වල පටලැවීමට අපට සිදු වනු ඇත. එහෙත් අපි කනගාටුදයක වැරදිවලට හසු නොවමු නම්, නුදුරු අනාගතයේදී ප්‍රධාන ලක්ෂණය වනුයේ, වචනයේ පටු අරුත අනුව ආඥා පනත් සහ ප්‍රතිපත්ති නොවේ, ආයතනවල හෝ ඒවායේ සංවිධානවල හෝ නොවේ — අවශ්‍යතාවයන් පැන නැගී විට, වගකිව යුතු කොමියුනිස්ට්වරුන් සහ සෝවියට් ආයතන මේ ගැන කටයුතු කරනු ඇත — අපේ ප්‍රධාන කටයුත්ත වනුයේ, අපේ සියලු ක්‍රියාවලදී නිසි පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීම සහ තීරණ ක්‍රියාවේ යෙදවීම ගැන සොයා බැලීමය. මෙම ක්ෂේත්‍රයේ අපි යම්කිසි ව්‍යවහාරික දෙයක් ඉගෙන ගනිමු නම්, අපි යම්කිසි ව්‍යවහාරික ප්‍රයෝජනවත් දෙයක් කරමු නම්, අපට යළිත් සියලු අමාරුකම් මග හරවා ලීමට හැකි වනු ඇත.

අවසන් කිරීමට පෙර අපේ සෝවියට් ආයතනවලත්, උසස් ආණ්ඩු සංස්ථාවලත් ඇති ප්‍රායෝගික අංශය ගැනත් පක්ෂයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධකම් ගැනත් මවිසින් යමක් කිව යුතුය. පක්ෂය හා සෝවියට් ආයතන අතර අනුවිත සබඳකම් ඇති වී තිබේ. මේ ප්‍රශ්නය ගැන අප අතර ඇත්තේ පූර්ණ එකඟතාවයකි. සංයුක්ත කුඩා ප්‍රශ්න දේශපාලන මණ්ඩලයට ඇද ගෙන එන සැටි මම එක් නිදසුනකින් පෙන්වා දුනිමි. විධිමත් ලෙස නම් මෙයින් මිදීම ඉතා අමාරුය. මන්දයත්, අප ආණ්ඩු කරන්නේ එක ආණ්ඩු පක්ෂයක් බැවින් සහ පක්ෂයේ සාමාජිකයකුට දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීම තහනම් කර නැති බැවිනි. මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය ඉදිරියට එන හැම ප්‍රශ්නයක්ම දේශපාලන මණ්ඩලය ඉදිරියට ගෙනෙන්නේද එබැවිනි. මෙහිදී සැහෙන දෙයේ දැක්වීමක් මා පිටද පවරා ගත යුතුය. මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය සහ දේශපාලන මණ්ඩලය අතර බොහෝ සම්බන්ධකම්, පෞද්ගලිකව මවිසින් පවත්වා ගෙන ගිය බැවිනි. වැඩවලින් මට ඉවත් වීමට සිදු වූ විට, රෝද දෙකක් එකවර වැඩ නොකරන බව පෙනිණි. මෙම සම්බන්ධකම් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා කාමිනෙව්ට තෙගුණයක බර ඉසිලීමට සිදුවිය. නුදුරු අනාගතයේදී මට මගේ වැඩවලට යළිත් පැමිණීමට නොහැකි නිසා, තවත් සහායකයින් දෙදෙනකු සිටීම මත සියලු

විශ්වාසය තැබීමට සිදුවී ඇත. ජර්මනුන් විසින් පවිත්‍ර කරන ලද ත්සුරුපා සහෝදරයා එක්කෙනෙකි. ජර්මනුන් විසින් ඉතා අනගි ලෙස පවිත්‍ර කළ රිකොච් සහෝදරයා අනිකාය. ජර්මන් අධිරාජ්‍යයා වන විල්හෙල්ම් පවා අපට ප්‍රයෝජනවත් වී තිබේ. මෙය මා කොහෙත්ම බලාපොරොත්තු නොවූ දෙයකි. විල්හෙල්ම්ගේ ශල්‍ය වෛද්‍යවරයා රිකොච් සහෝදරයාටද වෙදකම් කර තිබේ. ඔහු රිකොච් සහෝදරයාගේ රෝගී කොටස් කපා ඒවා ජර්මනියේ තබා ගෙන, නිරෝගී කොටස් රිකොච්ට භාර දී ඉතා හොඳින් පවිත්‍ර කරන ලද ඔහු අප වෙත එවා තිබේ. මේ ක්‍රමය තවදුරටත් ප්‍රයෝජන වන්නේ නම්, මෙය ඉතා හොඳ දෙයක් වනු ඇත.

විහිළු පසෙක තබා ප්‍රධාන උපදේශන ගැන කථා කරමු. මේ ප්‍රශ්නය ගැන මධ්‍යම කාරක සභාව ඒකමතික තීරණයකට එළැඹී සිටී. පක්ෂ සමුළුව මේ ගැන ඉමහත් සැලකිල්ලක් දක්වා, මධ්‍යම කාරක සභාවේ නියෝග සම්මත කොට, කුඩා ප්‍රශ්න විසඳාලීමෙන් දේශපාලන මණ්ඩලය හා මධ්‍යම කාරක සභාව මුදවා ගෙන වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට වැඩියෙන් වැඩ භාර දෙනු ඇතැයි මම බලාපොරොත්තු වෙමි. මහජන කමිසුරුවරුන්ට වැඩ ගැන වගකිව යුක්තාහ. එමෙන්ම මේ කරුණු පළමුව මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයටත්, අනතුරුව දේශපාලන මණ්ඩලයටත් ඉදිරිපත් කිරීම නැවැත්විය යුතුය. බාහිර වශයෙන් මධ්‍යම කාරක සභාවට දුක්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීම අපට නැවැත්විය නොහැකිය. මන්දයත්, අප රටේ එකම ආණ්ඩු පක්ෂය අපේ පක්ෂය වන බැවිනි. එහෙත් හැම සුළු දෙයක්ම මධ්‍යම කාරක සභාවට ඉදිරිපත් කිරීමේ පුරුද්ද අප නැවැත්විය යුතුය. මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ ජනප්‍රියතාවය අප විසින් උසස් කළ යුතුය. මණ්ඩලයේ වැඩ කටයුතුවලට මීට වඩා වැඩියෙන් සහභාගී විය යුත්තේ කමිසුරුවරුන් මිස නියෝජ්‍ය කමිසුරුවරුන් නොවේ. පසුගිය වසරේදී මවිසින් වෙනස් කිරීමට අසමත් වූ ප්‍රවණතාවය ඔස්සේ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ වැඩ කටයුතු වෙනස් කළ යුතුය. එනම්, එය වඩාත් වැඩි අවධාරණයක් කෘත්‍යාධිකාරී පාලනය වෙත යොමු කළ යුතුය. නියෝජ්‍ය සභාපතිවරුන් දෙදෙනෙක්, රිකොච් සහ ත්සුරුපා දැන් අපට සිටිති. රිකොච් රතු හමුදාවේ සහ නාවුක හමුදාවේ කමිසුරුවන්ගේ හා ගොවීන්ගේ ආරක්ෂක විශේෂ අධිකාරී මණ්ඩලයේ⁶² සිටි කාලයේදී වැඩ කටයුතු උසස් කරලීමට ඔහු සමත් වූයෙන් එහි කටයුතු හොඳින් කෙරිණි. ත්සුරුපා ඉතා උසස් කාර්යක්ෂම මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයක් සංවිධානය කළේය. මේ දෙදෙනා මහජන කමිසුරු මණ්ඩලවල කාර්යක්ෂමතාවය සහ වගකීම පිළිබඳ වැඩ උසස් කිරීම සඳහා එක්වී උපරිමය පරිශ්‍රමයක් දරති නම්, අල්ප වුවද, අපට ප්‍රගතියක් දැකීමට පිළිවන. අපට මහජන කමිසුරු අංශ දහඅටක් තිබේ. මෙයින් පහළොවකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් වැදගත්මකට නැති

තත්ත්වයක පවතී. කාර්යක්ෂම මහජන කමිසුරු අංශ හැම තැනම සොයාගත නොහැකිය. ජනතාව මේ ගැන වඩාත් වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ඇතැයි මම ස්ථීර ලෙස බලාපොරොත්තු වෙමි. රිකොව් සහෝදරයා මධ්‍යම කාරක සභාවේ බියුරෝවේ සහ සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කාර්යාධිකාරී කමිටුවේ සභාපති මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් විය යුතුය. මන්දයත්, මේ ආයතන දෙක අතර සම්බන්ධතාවයක් තිබිය යුතු බැවින්, මේ සම්බන්ධතාවයෙන් තොරව සමහර විට ප්‍රධාන රෝද නිකරුණේ වැඩ කරන බැවින්.

මේ සම්බන්ධයෙන්, මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ සහ ශ්‍රම හා ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ⁶³ කොමිසන්වල සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමට අප වග බලා ගත යුතුය. මේ ආයතන තම වැඩ දැන ගෙන ඒවා තෝරා බේරා ගැනීමට දැන ගත යුතුය. එමෙන්ම සීමා රහිත කොමිසන් සභා සංඛ්‍යාවකට බෙදීම නැවැත්විය යුතුය. මෑතකදී කොමිසන් සභා පවිත්‍ර කිරීමකට භාජනය කරන ලදී. කොමිසන් සභා 120 ක් තිබෙන බව හෙළි විය. අවශ්‍ය සංඛ්‍යාව කොපමණ වීද? කොමිසන් සභා 16 පමණකි. මෙය ප්‍රථම පවිත්‍ර කිරීම නොවේ. ස්වකීය වැඩවලට වගකීම වෙනුවට, මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයට තීරණයක් ගැනීමට පිළියෙළ කිරීම සහ එම තීරණයට ඔවුන් වගකිව යුතු බව දැන ගැනීම වෙනුවට, කොමිසන් පිටුපසට වී රැකවරණය ලබා ගැනීමේ ප්‍රවණතාවයක් මතු වී තිබේ. මේවාට වගකිව යුත්තේ කවුදැයි යන්න කිසිවකු නොදනී. මේ කොමිසන්වල පැටලීම හිටවා පඹගාලේ පැටලුණක් මෙනි. හැම දෙයක්ම ව්‍යාකූල වෙලාය. අවසානයේදී හැම දෙනෙක්ම වගකිව යුතු තීරණයක් සම්මත කැර ගනිති.

මේ කරුණ සම්බන්ධයෙන්, ප්‍රාදේශීය ආර්ථික සාකච්ඡාවල⁶⁴ ස්වෛරීත්වය සහ ක්‍රියාකාරීත්වය පුළුල් කිරීමේ සහ වර්ධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ගැන පෙන්වා දිය යුතුය. රුසියාවේ පරිපාලන ප්‍රදේශ බෙදා වෙන් කිරීම දැන් වීද්‍යාත්මක පදනමක් මත සපුරා ඇත. මෙයට ආර්ථික හා දේශගුණික තත්ත්වයන්ද, ජීවන ක්‍රමයද, ඉන්දන, ප්‍රාදේශීය කර්මාන්ත ආදිය ලබා ගැනීමද අයත් වේ. මෙම බෙදා වෙන් කිරීම පදනම් කැර ගනිමින් දිස්ත්‍රික්ක හා ප්‍රාදේශීය ආර්ථික සාකච්ඡා බිහි කරන ලදී. සත්තකින්ම එක් හෝ තවත් තැනෙක වෙනස්කම් ඇති කළ හැකිය. එහෙත් මෙම දිස්ත්‍රික්ක හා ප්‍රාදේශීය ආර්ථික සාකච්ඡාවල අධිකාරය උසස් කරලිය යුතුය.

සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කාර්යාධිකාරී කමිටුව වඩාත් වැඩි උනන්දුවකින් වැඩ කළ යුතු බවත්, සවිධිමත් ලෙස සැසිවාර පැවැත්විය යුතු බවත්, මේ සැසිවාර වඩාත් දීර්ඝ විය යුතු බවත් මෙයටම එක් කළ යුතුය. කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් නැතිව සමහර විට මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන පනත් මෙම සැසිවාර විසින් සාකච්ඡා කළ යුතුය. මෙම

පනත් සාකච්ඡා කිරීම කල් දමා ප්‍රාදේශීය කාරකවරුන්ට ඒවා ගැන සැලකිල්ලෙන් යුතුව අධ්‍යයනය කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දීම වඩාත් යහපත්ය. මෙම පනත් කෙටුම්පත් කරන පුද්ගලයින්ට වඩාත් දැඩි ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මෙය අප විසින් නොකරන ලද දෙයකි.

සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කාර්යාධිකාරී කමිටුවේ සැසිවාරයන් වඩාත් දීර්ඝ වන්නේ නම්, ඒවා අංශ හා උප කොමිසන් හැටියට බෙදීමට පිළිවන. එවිට වැඩ වඩාත් දැඩි ලෙස සත්‍යාපනයට භාජනය කළ හැකි අතර වත්මන් දේශපාලන තත්ත්වයේ පූර්ණ භරය වෙත මා සිතන හැටියට ළඟා වීමට ප්‍රයත්න දැරිය හැකිය. එනම්, සුදුසු පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීමට සහ තීරණ ක්‍රියාවේ යොදවන්නේ කෙසේද යන්න ගැන සත්‍යාපනය කිරීමට අවධානය යොමු කිරීමය.

වගකිව යුතු කොමිසුනිස්ට්වරුන්ගේ දැනට ඇති සුදුසුකම් අනුව, සියයට 99 ක්ම, නිසි ස්ථානවලට පත් කැර නැති බවත්, ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ කාර්යයන් සපුරාලිය නොහැකි බවත්, ඔවුන් ඉගෙන ගත යුතු බවත් අප විසින් පිළිගත යුතුය, බියෙන් තොරව පිළිගත යුතුය. මෙය පිළිගන්නේ නම්, ඉගෙන ගැනීමට අපට අවස්ථාවක් ඇති නිසා — පොදු ජාත්‍යන්තර තත්ත්වය අනුව විනිශ්චය කරන විට අපට එසේ කිරීමට කාල වේලාව තිබේ — මොනවා වුණද අප එසේ කළ යුතුය. (අත්පොළසන්.)

1922 මාර්තු 28 ද, “රුසියානු කොමිසුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ එකොළොස්වැනි සම්මේලනයේ පත්‍රිකාව” අංක 1 කලාපයෙහි සම්පූර්ණ ලෙස පළ කරන ලදී

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 69-116

2

අප්‍රේල් 2 ද සමුළුව අවසානයේදී කළ කතාව

සහෝදරවරුනි, අපි අපේ සමුළුවේ අවසානයට පැමිණ සිටිමු. මෙම සමුළුව ඉකුත් සමුළුව සමග සන්සන්දනය කරන විට කෙනෙකුගේ නෙත ගැටෙන ප්‍රථම වෙනස නම්, අති විශාල සහයෝගතාවයයි, අති විශාල ඒකමතිකත්වයයි, වඩාත් විශාල සංවිධානාත්මක සමගීයයි. ඉකුත් සමුළුව කාලයේදී තුඩු විරුද්ධ කණ්ඩායමෙන් ඉතා සුළු කොටසක් පක්ෂයෙන් පිටතට ගොස් සිටි⁶⁵.

වෘත්තීය සමිති ප්‍රශ්නය සහ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව අප

පක්ෂය තුළ මතභේදයන් නොතිබුණි, නැතිනම්, ඉතා නොවැදගත් සුළු මතභේද තිබිණි.

අපේ පක්ෂය ජරාවට ගොස් මානසික සහ ශාරීරික නම්‍යතාවය නැති කර ගෙන තිබේ යැයි ස්ථීර ලෙස කියා සිටි සහ කියා සිටින අපේ සතුරන් වැරදි බව ජීවමාන ලෙස ඔප්පු කිරීම මේ සමුළුවේදී අප ලබා ගත් මූලික සහ ප්‍රධාන “නව” ජයග්‍රහණය වන්නේය.

නැත. අප මේ නම්‍යතාවය නැති කර ගෙන නැත.

රුසියාවේ සහ මුළු මහත් ලෝකයේ වාස්තවික තත්ත්වය විසින් ඉදිරියට යාමත්, සතුරාට විරුද්ධව අධි නිර්භය, ක්ෂණික, තීරණාත්මක ප්‍රහාරයක් ඉල්ලා සිටි විට, අපි එලෙස ප්‍රහාරයෙහි යෙදුනෙමු. අවශ්‍යතාවය ඇති වූ විට, අපි එය යළි, යළිත් කිරීමට සමත් වන්නෙමු.

එමගින් අපි, මෙලොව මෙතෙක් නොදුටු විරු උසස් තත්ත්වයකට අපේ විප්ලවය නංවා ලූයෙමු. දස ලක්ෂ සහ දස කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාවකට භානී, අමාරුකම් සහ වධ වේදනා ගෙනාප්මට මිහිපිට වෙනත් බල-වේගයකට පුළුවන් වූණද, අපේ විප්ලවයේ මූලික ජයග්‍රහණ මකා දැමීමට එයට නොහැකිය. මන්දයත්, එම ජයග්‍රහණ දැන් “අපේ” ඒවා නොව ජගත් ඓතිහාසික ජයග්‍රහණ වන බැවිණි.

එහෙත් 1921 වසන්තයේදී, විප්ලවයේ පෙරමුණ බල ඇණියෙන් බහු ජනතාව, ඉතා දක්ෂ ලෙස එය විසින් ඉදිරියට ගෙන යා යුතු ගොවීන්ගේ බහු ජන කොටස් වෙන්වීමේ අවදානම් සහගත තර්ජනය ඇතිවූ විට, අපි ඒකමතිකව සහ ස්ථීර ලෙස පසු බැසීමට තීරණය කළෙමු. සමස්තයක් වශයෙන්, ඉකුත් වසරේදී අපි යහපත් විප්ලවවාදී ක්‍රමානුකූලතාවයකින් යුතුව පසු බැස්සෙමු.

ලෝකයේ සියලු දියුණු රටවල මුහුකුරා වැඩෙමින් පවතින නිර්ධන පංතික විප්ලව විරෝධරු ලෙස සටන් කිරීම සහ දක්ෂ ලෙස පහර ගැසීමද, යහපත් විප්ලවවාදී ක්‍රමානුකූලතාවයකින් යුතුව පසුබැසීමද නිසි ලෙස ගළපාලීමට ඉගෙන ගන්නේ නැති නම්, ඒවාට සිය කාර්ය භාර්යන් විසඳාලීමට නොහැකි වන්නේය. අපේ විප්ලවයේ පළමුවැනි වකවානුවේ අත්දැකීම්, එනම්, නිර්භය ලෙස ප්‍රහාරයන් ගැසීමේ අත්දැකීම් ලෝකයේ සියලු රටවල කම්කරුවන්ට අවිවාදිත ලෙස ප්‍රයෝජන වන්නාක් මෙන්ම, අපේ අරගලයේ දෙවැනි වකවානුවේ අත්දැකීම්, එනම්, පසුබැසීමේ අත්දැකීම්, යටත් පිරිසෙයින්, සමහර රටවල කම්කරුවන්ට හෝ, සමහර විට, අනාගතයේදී ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

දැන් අපි පසුබැසීම නැවැත්වීමට තීරණය කළෙමු.

අපේ ප්‍රතිපත්තියේ මුළු මහත් අරමුණ අලුත් ක්‍රමයකට සූත්‍ර ගත කළ යුතු බව මෙහි තේරුමය.

වත්මන් මොහොතේ ප්‍රධාන ලක්ෂණය වන්නේ, පුරෝගාමී බලඇණිය ස්වකීය අධ්‍යාපනික කටයුතුවලට සහ ස්වයං ප්‍රති අරුවකට භාජනය කිරීමට බිය නොවීමය, එය සෑහෙන තරම් පුහුණුව ලබා නැති බවත්, අවශ්‍ය දක්ෂතාවය මද බවත් විවෘත ලෙස පිළිගැනීමට බිය නොවීමය. වත්මන් මොහොතේ ප්‍රධාන ලක්ෂණය වන්නේ, අසමාන ලෙස වඩාත් පුළුල් සහ බලසම්පන්න බහු ජනතාවක් සමග ඉදිරියට ගමන් කිරීමය, අප ගොවි ජනතාවට ආධාර කිරීමට ඉගෙන ගන්නා බවත්, ඔවුන්ට ඉදිරි මග පෙන්වීමට ඉගෙන ගන්නා බවත්, ක්‍රියාවන් මගින් ව්‍යවහාරයෙන් සහ අත්දැකීම්වලින් ඔප්පු කරමින්, ගොවිජනතාව සමග පමණක් මිස වෙන ආකාරයකින් නොවන බවත් පෙන්වා දීමය. වත්මන් අන්තර්ජාතික තත්ත්වයේදී, රුසියාවේ නිෂ්පාදන බලවේගයන්ගේ වත්මන් තත්ත්වයේදී, මේ ගැටළුව විසඳාලිය හැක්කේ ඉතා සෙමින්, ප්‍රවේසම්කාරී, ව්‍යාපාරික ලෙසින් පමණකි, එමෙන්ම ගන්නාවූ සෑම පියවරයක්ම ව්‍යවහාරික ලෙස දහස් වාරයක් පරීක්ෂණයට හසු කැරැලීමෙනි.

මේ අධි ප්‍රමාද සහ අධි ප්‍රවේසම්කාරී ප්‍රගමනයට විරුද්ධව අප පක්ෂය තුළ හඬවල් පැන නගින්නේ නම්, ඒවා හුදකලා වනු ඇත.

වත්මන් මොහොතේදී පක්ෂය සිය කාර්ය කටයුතු සංවිධාන කළ යුත්තේ මේ ක්‍රමයට සහ මේ ක්‍රමයටම පමණක් යන්න පක්ෂය සමස්තයක් වශයෙන් අවබෝධ කැරැ ගත් බවත්, එය වටහා ගත් බවත් දැන් ක්‍රියාවෙන් ඔප්පු කැරැ පෙන්වනු ඇත. එය අපට අවබෝධ වූ නිසා, අපට අපේ අරමුණ සපුරාලීමට හැකි වනු ඇත.

රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ එකොළොස්වැනි සමුළුව මින් අවසන් වූ බව මම ප්‍රකාශ කරමි.

1922 අප්‍රේල් 4 ද “ප්‍රාවිද්” අංක 76 පළ විය

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 136-138

“ප්‍රාවිද්” පුවත්පතේ දසවැනි සංචන්දයට

බොල්ෂෙවික්වාදීන්ගේ දිනපතා පුවත්පත වන නීත්‍යානුකූල “ප්‍රාවිද්” පුවත්පත ආරම්භ කොට දස වසරක් ගෙවී ඇත. මෙහිදී නීත්‍යානුකූල යනු සාර්ගේ නීති අනුවය. මෙම දස වසරට පෙර, අඩුවැඩි වශයෙන් තවත් දස වසරක් විය. බොල්ෂෙවික්වාදය බිහිවූ කාලයේ සිට නව වසරකි (1903-1912), ප්‍රචණ්ඩතාවය අනුව පූර්ණ “බොල්ෂෙවික්වාදී” පුවත්පත වන “ඉස්ක්‍රා” වේ” (1900) ආරම්භය සිට ගණන් කරන්නේ නම් වසර දහතුනකි (1900-1912).

රුසියාවේ මුද්‍රණය කරන බොල්ෂෙවික්වාදී දිනපතා පුවත්පතක දසවැනි සංචන්දය ... එද සිට ගෙවී ඇත්තේ දස වසරක් පමණි! එහෙත් අරගලයේ සහ ව්‍යාපාරයේ හරය අනුව එම කාලය තුළදී ශතවර්ෂයක් ජීවත් වූ මු.2 සහ 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයේ විරසින් වැනි යුරෝපීය අවරසිකයින්ගේ මිම්මෙන් මණින විට, පැරණි මිම්මෙන් මණින්නේ නම්, ඉකුත් පස් වසර තුළදී ඇතිවූ සමාජයීක සංවර්ධනයේ වේගය කෙසේ හෝ අධි-ස්වාභාවිකය. යටත් විජිත වල, අර්ධ පරාධීන රටවල සහ ඉතා දුප්පත් රටවල දස කෝටි සංඛ්‍යාත (කෝටි සියයට වඩා වැඩි, නිවැරදිව කියන්නේ නම් මිනිසුන් ඉන්දියානුන් හා චීනුන් මෙන් සැලකිලි ලැබීම ඉවසා සිටිත් නම්, නොඇසූ විරූ සුරාකෑම්, රිපු කොල්ලකෑම්, දුර්භික්ෂය, හිංසනය සහ අපහාසය ඉවසා සිටිත් නම්, ඉහත කී සභ්‍ය අවරසිකයින් එය “ස්වාභාවික” දෙයක් ලෙස ගණන් ගැනීමට පුරුදු වී සිටිති. මේ සියල්ල “සභ්‍ය” මිනිසුන් “නිදහස් ලෙසත්”, “ප්‍රජාතන්ත්‍රික ලෙසත්”, “පාර්ලිමේන්තුවාදී ලෙසත්” කොල්ල කෑම කළ යුත්තේ සාමකාමී ලෙසද, නැතිනම්, ඊයේ ජර්මනිය හා එංගලන්තය අතර සිදු වූ පරිදි, එසේත් නැතිනම්, හෙට ජපානය සහ ඇමෙරිකාව අතර (ප්‍රංශය හා එංගලන්තය එක් පැත්තකට සහභාගි වෙමින්) සිදු විය හැකි පරිදි අධිරාජ්‍යවාදී කොල්ල කෑම බෙදා-

නිම සඳහා කෝටි සංඛ්‍යාවක් මරා දැමිය යුතුද යන්න තෝරා බේරා ගැනීම සඳහාය.

ජගත් සංවර්ධනයේ අති මහත් වේගයේ මූලික හේතුව වූ කලී එයට කෝටි සංඛ්‍යාත අලුත් ජනකායක් ඇදී ඒමය. ලෝකයේ කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස සිතීමට පුරුදු වී සිටි, පැරණි ධනවාදී හා අධිරාජ්‍යවාදී යුරෝපය පළමුවැනි අධිරාජ්‍යවාදී මිනිස් ඝාතනයේදී දුගඳ හමන ලේ ගෙඩියක් මෙන් පිපිරිණි. ඡ්පින්ගර්ලා සහ ඔහු ගැන ආශ්වාදය ලැබීමේ (නැතිනම් ඔහු අධ්‍යයනය කිරීමේ) සමත්, උගත් අවරසිකයෝ, මේ ගැන කොතෙක් කෙදිරි ගැවද, පැරණි යුරෝපයේ මේ ගරා වැටීම අධිරාජ්‍යවාදී කොල්ල-කෑම සහ පෘථිවි ජනගහනයෙන් බහුතරය පීඩාවට හසු කිරීම නිසා ස්ථූල භාවයට පත් ලෝක ධනපති පංතියේ ඇද වැටීමේ ඉතිහාසයේ එක් ජවනි-කාවක් පමණකි.

මේ බහුතරය දැන් පිබිදී ව්‍යාපාරයට ඇදී එමින් සිටින අතර ඉතා ශක්තිමත් හා බලසම්පන්න රාජ්‍යයන්ට පවා එය නවත්වාලීමට පුළුවන්-කමක් නැත. කෙසේ නම් කරන්ටද! පළමුවැනි අධිරාජ්‍යවාදී මිනිස් ඝාතනයේදී ජයගත් අද්‍යතන “ජයග්‍රහකයින්ට” කුඩා, ඉතා කුඩා අයරලන්තය වුවද මැඩ ජයගත නොහැකිය. තමන් අතර හට ගෙන තිබෙන මූල්‍ය සහ විනිමය ප්‍රශ්නය පිළිබඳ ආරාධුල ලිහා ගැනීමට පවා ඔවුනට ශක්තියක් නොමැත. එහෙත් ඉන්දියාව සහ චීනය කිපී උකුරමින් පවතී. මේ දෙරටේ ජන සංඛ්‍යාව කෝටි 70 කට අධිකය. මේ දෙරටේ අසල්වැසි බෙහෙවින් සමාන ආසියාතික රටවල ජනගහනයද එකතු කළහොත් ලෝක ජනගහනයෙන් හරි අඩකටත් වඩා වැඩිය. මේ රටවල ජනතා ව්‍යාපාරය මෙල්ල කළ නොහැකි, වඩාත් ක්ෂණික වේගයකින් ඉදිරියට යමින් පවතී. 1905 වසර එම වැදගත් සහ දැවැන්තමය වෙනස සහිතව රුසියාවේ විප්ලවය 1905 දී (යටත් පිරිසෙයින් ආරම්භය) හුදකලාව ආරම්භ වීමට හැකියාවක් එනම්, වෙනත් රටවල් ඇද ගන්නේ නැතිව, එවකට ආරම්භ වීමට ඉඩ තිබිණි. එහෙත් ඉන්දියාවේ සහ චීනයේ වැඩෙමින් පවතින විප්ලවය, විප්ලවවාදී සටන්වලටද, ජාත්‍යන්තර විප්ලවයටද බලවේග ඇද ගනිමින් සහ ඇද ගෙන තිබේ.

නීත්‍යානුකූල බොල්ෂෙවික්වාදී දිනපතා පුවත්පත වන “ප්‍රාවිද්වේ” දසවැනි සංචන්දය, ග්‍රෙෂ්ඨතම ලෝක විප්ලවයේ මහා ත්වරණයක් අපට පැහැදිලි ලෙස පෙන්වා දෙයි. 1906-1907 වසරවලදී සාර්වාදය විප්ලවය සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ කළ බවක් පෙනෙන්නට තිබිණි. එහෙත් වසර කීපයකදී වෙනත් රූපාකාරයකින්, වෙනත් විදිහකට බොල්ෂෙවික් පක්ෂය සතුරාගේ බලකොටුව තුළට කා වැදී සාපලත් සාර්වාදී හා ඉඩම් හිමි අත්තනෝමතික රාජ්‍යය අභ්‍යන්තරයෙන් බිඳ දැමීම පිණිස දිනපතා

“නීත්‍යානුකූල” වැඩ පටන් ගැනීමට සමත් විය. ඉන් ඉක්බිතිව තවත් වසර කීපයක් ඉකුත් වත්ම, බොල්ෂෙවික්වාදය විසින් සංවිධානය කරන ලද නිර්ධන පංතික විප්ලවය ජය ගත්තේය.

1900 දී පැරණි “ඉස්ත්‍රාව” ආරම්භ කළ විට, එහි වැඩවලට සහභාගි වූයේ විප්ලවවාදීන් දස දෙනෙකුට කිවටු සංඛ්‍යාවකි. බොල්ෂෙවික්වාදය බිහිවීමෙන් ඉක්බිතිව, 1903 දී නීතිවිරෝධී ලෙස බ්‍රසල්ස් හා ලන්ඩන්හි පවත්වන ලද සම්මේලනවලට විප්ලවවාදීහු හතළිහක් පමණ සහභාගි වූහ.⁶⁷

1912-1913 වසරවලදී නීත්‍යානුකූල බොල්ෂෙවික් පුවත්පත “ප්‍රාවිද්” ආරම්භ වූ විට, ස්වකීය කොපෙක් කාසි එකතු කිරීම මගින් සාර්වාදයේ පීඩනය මැඩ ජයගත්, සමාජවාදය පාවා දුන් සුළු ධනපතින් වන මෙන්-ෂෙවිකයින්ගේ තරඟයෙන් ජය ගත් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත කම්කරුවෝ එය වටා සිටගත්හ.

1917 නොවැම්බර් මාසයේදී ව්‍යවස්ථාදයක මන්ත්‍රණ සභාව සඳහා පැවැති වන්ද විමසීමේදී, තුන්කෝටි හැට ලක්ෂයක් වන්ද දයකයින්ගෙන් අනූ ලක්ෂයක් වන්දදයකයෝ බොල්ෂෙවික් පක්ෂයට වන්දය දුන්හ. එහෙත් ක්‍රියාවෙන්, වන්දය දීමේදී නොව, සටන් අරගලවලදී, සමස්ත රුසියානු සෝවියට් සභාවල දෙවැනි මහා සමුළුවේ නියෝජිතයින්ගේ බහුතරයද, එවකට එක්කෝටි විසිලක්ෂයක හමුදාවක් වූ වැඩකරන ජනතාවගේ ඉතාම ක්‍රියාශීලී සහ විඥන බහුතරයද මගින් 1917 ඔක්තෝබරයේ අවසානයේදී සහ නොවැම්බරයේදී නිර්ධන පංතියේ සහ විඥන ගොවීන්ගේ බහුතරය බොල්ෂෙවිකයින්ගේ පැත්ත ගත්තේය.

ඉකුත් විසිවසර තුළදී සමස්ත ලෝක විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරයේ “ත්වරණය” පිළිබඳ සංඛ්‍යාත කුඩා විත්‍රය එසේය. මෙය පහළොස් කෝටියක් ජනතාවගේ ඉතිහාසය පමණක් ඉතා රච ලෙස ප්‍රකාශ කැරෙන ඉතා කුඩා, ඉතා අසම්පූර්ණ විත්‍රයකි. එහෙත් මේ විසි වසර තුළදී කෝටි සියයකට අධික ජනගහනයක් (මුළු මහත් ආසියාවත්, මේ මැතකදී තමන්ද මිනිසුන් මිස වහලුන් නොවන බව, — කොහෙන්ම “පාර්ලිමේන්තුවාදී ක්‍රමයට” නොව — මතක් කළ දකුණු අප්‍රිකාව⁶⁸ ගැනද අමතක නොකළ යුතුය) ඇති රටවල විප්ලවයේ අනභිච්චනීය බලය ආරම්භ වී වැඩී ඇත.

මෙම සංඛ්‍යාත වලින් යුරෝපයේ සහ ඇමරිකාවේ නිර්ධන පංතිය ඉවත් කළ යුතුයැයි යම්කිසි “ෂ්පෙන්ග්ලර්වාදී බැලයින්” — මෙම යෙදුම ගැන සමාවන්න — (2 සහ 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයේ මන්ද බුද්ධික නායකයින්ගෙන් ඕනෑම මෝඩකමක් බලාපොරොත්තු විය හැකිය) කියති නම්, අපි මෙසේ පිළිතුරු දෙමු: ඉහත මතක් කරන ලද මන්ද බුද්ධික නායකයින් ස්ථාවර ලෙස තර්ක කරන්නේ මේ ආකාරයටය: දරු ගැබක් පිහිටීමෙන්

මාස නවයකට පසු බිළිඳකුගේ උපත බලාපොරොත්තු විය හැකිවාක් මෙන්ම, දරු ප්‍රසූතයේ නියම පැය සහ විනාඩියද, දරුගැබ තුළ දරුවාගේ පිහිටීමද, උපතේදී බිළිඳාට විඳීමට සිදුවන වේදනාවන් සහ අවදානම්ද මේ යැයි නියත ලෙස නිගමනය කරලීමට ඉඩකඩ ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීමය. මන්ද බුද්ධික මිනිස්සු! ජාත්‍යන්තර විප්ලවයේ සංවර්ධනයේ ස්ථාවරය අනුව, වාට්ස්ට්වාදයේ⁶⁹ සිට ධනපති පංතියේ බැල මෙහෙකරුවන් වන හෙන්ඩර්සන්ලා දක්වා හෝ වර්ලෙන්ගේ සිට රෙනොදේල් දක්වාද, නැතිනම්, විල්හෙල්ම් ලීබ්ක්නෙග්ට්ගේ සහ බේබෙල්ගේ සිට ස්ලූදෙකුම්, ෂෙයිඩ්මාන් සහ නොස්කේ දක්වාද ඇති විපරිවර්තනය, හැතෑප්ම සිය ගණනක් සමකලා තාර පාරක ගමන් කළ මෝටර් රියක් එම මාර්ගයෙහිම ඇති යාර කීපයක් පමණ දිගැති දුගඳ හමන අපවිත්‍ර වතුර අගලක් ඔස්සේ යාම වැනි “විපරිවර්තනයක්” බව ඔවුනට කොහෙන්ම සිතා ගැනීමට නොහැකිය.

මිනිස්සු ස්වකීය ඉතිහාසය නිර්මාණය කරති. එහෙත් වාට්ස්ට්වරු, වර්ලෙන්ලා සහ ලීබ්ක්නෙග්ට්ලා එය සිය බුද්ධියෙන් හා හදවතින් නිර්මාණය කරති. එහෙත් 2 සහ 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයේ නායකයින් ඒවා නිර්මාණය කරන්නේ සිය ශරීරයේ වෙනත් කොටස්වලිනි: අලුත් වාට්ස්ට්වරුනට, අලුත් වර්ලෙන්ලාට, සහ අලුත් ලීබ්ක්නෙග්ට්ලාට පසුතලය පෝෂණය කරති.

වත්මන් අති දුෂ්කර මොහොතේදී විප්ලවවාදීන්ට අති විශාල භානිය වනුයේ ස්වයං-රැවටීමය. බොල්ෂෙවික්වාදය ජාත්‍යන්තර බලවේගයක් බවට පත්වුණද, සියලු ශිෂ්ටාචාර හා දියුණු රටවල දැනටමත් නීත්‍යානුකූල (දස වසරකට පෙර සාර්වාදය යටතේ නීත්‍යානුකූලව අපේ “ප්‍රාවිද්” පුවත්පත පැවැති ආකාරයට) කොමියුනිස්ට් පක්ෂ ස්වරූපය ගෙන වර්ධනය වන අලුත් වාට්ස්ට්වරුන්, අලුත් වර්ලෙන්ලා, අලුත් ලීබ්ක්නෙග්ට්ලා ඇති වූණද, මේ සියලු දේ නොතකා ජාත්‍යන්තර ධනපති පංතිය, එහි පංති සතුරාට වඩා තවමත් අති මහත් අසාමාන්‍ය ලෙස ශක්තිමත්ව පවතී. රුසියාවේ නිර්ධන පංතික උපත අසීරු කරලීම සඳහාත්, එහි භයානකත්වය සහ ප්‍රසව වේදනාව දස ගුණයකින් වැඩි කරලීම සඳහාත් ඔවුනට කළ හැකි හැම දෙයක්ම කළ ඒ ධනපති පංතිය ප්‍රති විප්ලවවාදී සුදු හමුදාවන්ගේ සහ අධිරාජ්‍යවාදී සුද්ධ සහ අනිකුත් දේ මගින් කෝටි සංඛ්‍යාත ජනකායක් වධ බන්දනවලට හෙළීමට සහ මරණයට යැවීමට තරම් තත්ත්වයක තවම පවතී. මෙය අපි අමතක නොකළ යුතු වෙමු. අද්‍යාතන තත්ත්වයේ මෙම විශේෂත්වය කල්පනාවට ගනිමින් අපේ ප්‍රතිපත්ති අපි දක්ෂ ලෙස ක්‍රියාවට යෙදවිය යුතු වෙමු. ධනපති පංතිය තවමත් නිදහස් ලෙස වධදීම්, කෲරකම් කිරීම්, මරා දැමීම් වලට සමත්ය. එහෙත් සමස්ත ලෝක ඓතිහා-

සික දෘෂ්ටි කෝණයක් අනුව බලන විට, විජලවවාදී නිර්ධන පංතියේ අනිවාර්ය, නුදුරු අනාගතයේදී ඇති වන පූර්ණ ජයග්‍රහණය වලක්වාලීමට එයට කොහෙත්ම නොහැකිය.

සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජ සංගමය ස්ථාපිත කිරීම

1922 මැයි 2෫

“ප්‍රාවද්” අංක 98, 1922 මැයි 5 ද

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 173-177

රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් සඳහා එල්. බී. කාමිනෙව් වෙත යැවූ ලියුම⁷⁰

ඔක්තෝබර් 26 ද

LIBERATION

කාමිනෙව් සහෝදරයා! රු. සෝ. ස. ස. ජ.* ඇතුළුවීමට කැමති ස්වාධීන ජනරජයන් පිළිබඳව ස්ථාපිතයේ කොමියුමේ යෝජනාව ඔහුගෙන් ඔබට දැනටමත්, සමහර විට, ලැබී ඇතැයි මම සිතමි.

ඔබට මෙතෙක් එය ලැබී නැති නම්, ලේකම්ගෙන් පිටපතක් ඉල්ලා ගෙන කරුණා කර වහාම එය කියවන්න. මේ ගැන මම ඊයේ ස්කෝල්නි-කොව් සමගත්, අද ස්ථාපිත සමගත් සාකච්ඡා කළෙමි. හෙට මම මිදිවානි (මොහු ස්වාධීනත්වය ගැන සැක කරන ජෝර්ජියානු කොමියුනිස්ට්වාදියෙකි.) හමුවෙමි.

මා සිතන හැටියට මෙය ඉතා වැදගත්ය. ස්ථාපිත තරමක් ඉක්මන්කාරී ගති පෑමට නැඹුරු වී සිටී. මේ ගැන ඉතා හොඳින් කල්පනා කර බලන්න (ඔබ මේ ගැන එක් කලෙක අධ්‍යයන කිරීමට කල්පනා කළා නේද, එමෙන්ම තරමක් අධ්‍යයන කළා නේද). සිනෝවියෙවිද කියවා බැලීම වටී.

ස්ථාපිත එක් වරදනයක් දීමට දැනටමත් කැමති වී ඇත: පළමුවැනි කොටසේ, රු. සෝ. ස. ස. ජනරජයට “ඇතුළු වීම” වෙනුවට —

“රු. සෝ. ස. ස. ජ. සමග යුරෝපයේ සහ ආසියාවේ සෝවියට් ජනරජවල සංගමයක් තුළ විධිමත් ලෙස එක්සත් වීම” යනුවෙනි.

මෙම වරදනයේ අභිප්‍රාය පැහැදිලි යැයි මම සිතමි: අපත්, උක්රේන සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජයත් සහ අනික් ඒවාත් සමග සමානතාවයකින් යුත්, අලුත් සංගමයකට, අලුත් සන්ධිකරණයකට — “යුරෝපයේ සහ

* රුසියානු සෝවියට් සන්ධි සමාජවාදී ජනරජය — අනුවාදක

ආසියාවේ සෝවියට් ජනරජයන්ගේ සංගමයකට ඇතුළු වීම අපි පිළිගනිමු.
දෙවැනි කොටසද එලෙසම සංශෝධනය කළ යුතුය. රු. සෝ. ස.
ස. ජනරජයේ ස. රු. ම. ඩී. ක.* අතිරේකව —

“යුරෝපයේ සහ ආසියාවේ සෝවියට් ජනරජවල සංගමයේ පොදු
සන්ධිය ස. රු. ම. ඩී. ක.” වැනි දෙයක් අවශ්‍ය වී ඇත.

පළමුවැන්න සතියකට වරක් රැස්වීම් පවත්වන්නේ නම්, දෙවැන්නද
සතියකට වරක් නම්, (නැතිනම්, සති දෙකකට වරක් වුවද) මෙය එකල-
සක් කිරීම අමාරු නොවේ.

වැදගත් දෙය “ස්වාධීනත්වය” තුරුම්පු නොසැපයීමය, ඔවුන්ගේ
ස්වාධීනත්වය විනාශ නොකිරීමය, එහෙත් ඒ වෙනුවට, සමාන ජනරජ-
යන්ගේ සන්ධිකරණයට තවත් අලුත් තවටුවක් නිර්මාණය කරලීමය.

දෙවැනි කොටසේ දෙවැනි පෙළෙහි එලෙසම තැබිය හැකිය: නොසැ-
හීමට පත්වුවෝ (ශ්‍රම හා ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ, සහ මහජන කමිසුරු
මණ්ඩලයේ තීරණවලට විරුද්ධව) ක්‍රියාවට යෙදවීම නොනවත්වා (රු.
සෝ. ස. ස. ජනරජයේ මෙන්) පොදු සන්ධිය ස. රු. ම. ඩී. කමිටුවට
අභියාචනා ඉදිරිපත් කරනු ඇත.

තෙවැනි කොටස සංස්කරණයට භාජනය කොට එලෙසම තැබිය
හැකිය. “මොස්කව්හි මූලස්ථානයක් සහිත පොදු සන්ධිකරණ මහජන
කමිසුරු මණ්ඩලවලට සම්බන්ධකරලීමය.ඒ අතර රු.සෝ.ස. ස. ජනරජ-
යට අයත් එයට සමාන කමිසුරු මණ්ඩල සංගමයට ඇතුළු වූ යුරෝපයේ
සහ ආසියාවේ ජනරජවල, සුළු කාර්ය මණ්ඩලයක් සහිතව තැබීමට විධිවි-
ධාන ඇති කළ යුතුය.”

තෙවැනි කොටසේ දෙවැනි වගන්තිය එලෙස තැබිය හැකිය; සමාන-
ත්වය අවධාරණය කරනු වස් සමහර විට මෙසේ කිව හැකිය: “යුරෝපයේ
සහ ආසියාවේ සෝවියට් ජනරජ සංගමයට ඇතුළු වන ජනරජයන්ගේ
ස. රු. ම. ඩී. කමිටුවල එකඟතාවය ඇතිවය.”

තෙවැනි වගන්තිය ගැන කල්පනා කර බලමු: “නුවණට හුරුය” යන
වචනය වෙනුවට “අනිවාර්ය” යන වචනය ආදේශ කරමුද? යටත්
පිරිසෙයින්, උපදෙස් සඳහා ඉල්ලීමක් කිරීම සහ එවැනි උපදෙස් රහිතව
තීරණය කිරීමට අධිකාරයට බලයක් ඇත්තේ “විශේෂ ක්ෂණික වැදගත්-
කමක්” ඇති ප්‍රශ්නවලදී යන්න සමග කොන්දේසි සහිත අනිවාර්යයක්
ඇතුළත් කරමුද?

* සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම විධායක කමිටුව — අනුවාදක

හතරවැනි කොටස, සමහර විට, “ස. රු. ම. ඩී. කමිටුවේ එකඟත්-
වය ඇතිව ඒකාබද්ධ කරමුද?”

පස්වැනි කොටසට මෙසේ එකතු කළ හැකිය: “හුදු උපදේශාත්මක
ස්වරූපයක් සහිත (එසේත් නැතිනම්, උපදේශාත්මක ස්වරූපයක් පමණක්
ඇති) ඒකාබද්ධ (නැතිනම්, පොදු) සාකච්ඡා සහ සම්මේලන සහිතව?”

පළමුවැනි සහ දෙවැනි සටහන්වලට උචිත වෙනස් කිරීම්.

මා පැමිණෙන තුරු යෝජනාව මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන
මණ්ඩලයට භාර දීම පමා කිරීමට ස්ථාලීන් එකඟ විය. මම ඔක්තෝබර්
2 වැනි සඳුදා එන්නෙමි. උදේ වරුවේ 12 සිට 2 දක්වාද අවශ්‍ය වූවොත්
හවස 5 සිට 7 දක්වා, නැතිනම්, 6-8 දක්වා කාලය තුලදී ඔබ හා රිකොඩ්
හමුවීමට මම අදහස් කරමි.

මෙය මගේ ප්‍රාථමික කෙටුම්පතය. මිදිවැනි සහ අනිකුත් සහෝදර-
වරුන් සමඟ කරන සාකච්ඡාවලින් පසුව මෙයට එකතු කිරීම් හා අතුරු
යෝජනා ඉදිරිපත් කරමි. ඔබද එසේම ක්‍රියා කොට මට දන්වන මෙන්
ඕනෑකමින් ඉල්ලා සිටිමි.

ඔබේ
ලෙනින්

සැ. යු. දේශපාලන මණ්ඩලයේ සියලු සාමාජිකයින්
වෙත පිටපත් යවන්න.
1922 සැප්තැම්බර් 26 දා ලියනලදී

36 වැනි ලෙනින් සංග්‍රහයේ පළ-
මුවැනි වරට පළ වූයේ 1959 දීය

ඩී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ
කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය,
වෙළුම 45, පිටු 211-213

විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරය

1

මධ්‍යම කාරක සභාවේ ලේකම්වර ස්ථාලීන් සභෝදරයා වෙත

1922 ඔක්තෝබර් 13 ද

ඔක්තෝබර් 6 ද මධ්‍යම කාරක සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් වාරයේ තීරණය (වාර්තාව අංක 7. ප. 3). නොවැදගත් කොටසකට පමණක් බලපාන ප්‍රතිසංස්කරණයක් ඇති කළාක් මෙනි: “සමහර වෙළඳ භාණ්ඩ වර්ග ආනයන සහ අපනයන කිරීමට තාවකාලිකව අවසර දීම, නැතිනම් රටේ සමහර දේශ සීමාවලට එය බලපාන සේ ක්‍රියා කිරීමේ ශ්‍රමයේ හා ආරක්ෂාවේ මණ්ඩලයේ සමහර තීරණ ක්‍රියාවේ යෙදවීම”.

එහෙත් ක්‍රියාවෙන් මෙය විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරය බිඳ දැමීමකි. ස්කෝල්නිකොව් සභෝදරයා මෙය සාර්ථක කැරැ ගැනීමට ක්‍රියාකළාක් මෙන්ම එය සාර්ථක කැරැ ගත්තේය. විරුද්ධාභාසයේ ලෝලයකු වන ඔහු හැමදම එය ක්‍රියා කිරීමට උත්සාහ ගත්තේය. ඒකාධිකාරය අපට වාසි ගෙන දෙන දෙයක් නොවන බව ඔප්පු කිරීමට හැමදම උත්සාහ දැරීය. මෙය මවිතයට හේතුවක් නොවේ. එහෙත් මුලධර්ම වශයෙන් ඒකාධිකාරයට පක්ෂව සිටින මිනිසුන් ආර්ථික කටයුතු භාර අයගෙන් මේ ගැන නොඅසා මෙයට වන්දය දීම මවිතයට හේතුවකි.

පිළිගත් තීරණයේ තේරුම කුමක්ද?

ආනයනය සහ අපනයනය සඳහා මිළදී ගැනීමේ කාර්යාල විවෘත කෙරේ. කාර්යාලයේ අධිකී කරුවාට සටහන් කරන ලද විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ පමණක් මිළදී ගැනීමට හා විකිණීමට අවසර ඇත්තේය.

පාලනය කොහිද? පාලනය කිරීමේ මාධ්‍යයන් කොහිද?

රුසියාවේ ලේයෝන්* වල මිල රුබල් හතර හමාරකි. එංගලන්තයේ එය රුබල් 14 කි. ප්‍රතිශතය සහ ලාභය ඉක්මණින් වැඩෙන විට, ප්‍රාග්ධනය අභ්‍යන්තරික ලෙස සම්පූර්ණයෙන් වෙනස් වී ශක්තිමත් වන සැටි “ප්‍රාග්-

ධනය” නැමැති කෘතියේ විස්තර කැරැ තිබෙන සැටි අපි හැම දෙන කියවා ඇත්තෙමු. ප්‍රාග්ධනය උපරිමය අවදනට පවා සිසු ලෙස මුණ පෑමට සමත් බව හැම දෙනෙකුටම මතක ඇත. යුද්ධයට බොහෝ කලකට පෙර සහ එහි “පිම්බලට” පෙර මාක්ස් එය පිළිගත්තේය.

දැන් මොනවා වේද? ඉතා ලාභ ජාවාරම්වලින් ගොවියා සහ වෙළෙන්දා ඇත් කළ හැක්කේ කිනම් බලවේගයක් විසින්ද? තවත් පරීක්ෂකයින් රැළක් මගින් රුසියාව වටකරලීමෙන්ද? අසල්වැසියා කාර්යාලයට ගොස් ලේයෝන් විකුණන විට, ඔහු අල්ලා ඔහුගේ ලේයෝන් රහස් අපනයන කිරීම සඳහා විකුණූ බව ඔප්පු කිරීමෙන්ද?

ස්කෝල්නිකොව් සභෝදරයාගේ විරුද්ධාභාස හැමදම බුද්ධි ගෝචරය, එහෙත් විරුද්ධාභාස බැරැරුම් සත්‍යයෙන් වෙන් කැරැ ගත යුතුය.

ගම්බද රුසියාවේ මෙවැනි ප්‍රශ්නයක් පිළිබඳව කිසිදු “නිත්‍යානුකූලතාවයක්” ක්‍රියාවේ යෙදවීම නිරපේක්ෂ ලෙසම කළ නොහැක්කකි. භාණ්ඩ අවහරණය කිරීම සමග මෙය පොදුවේ (“කෙසේ වුවද ඒකාධිකාරයට විරුද්ධව හැම තැනම භාණ්ඩ අවහරණය කරනු ලැබේ”) සන්සන්දනය කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම සාවද්‍යය. දේශසීමාවේ සිටින භාණ්ඩ අවහරණය පිළිබඳ විශේෂඥයා මැඩලීම එක් දෙයකි. ගොවීන්ගේ “පෞද්ගලික” ලාභය උදුරා ගැනීමට වෑයම් කරන පාලනයට විරුද්ධව සටන් කරමින් තමන් ආරක්ෂා කිරීමට ඉදිරිපත් වන ගොවීන් සියලු දෙනා මැඩලීම වෙනත් දෙයකි.

අපට දසලක්ෂ ගණනින් ආදයම් ලබා දීමට පටන් ගත් (අනාගතයේ කෝටි ගණනින් හෝ ඊටත් වැඩියෙන් ලබා දෙනු ඇත) ඒකාධිකාරී පරිපාලනය පරීක්ෂා කර බැලීමටත් පෙර අපි ව්‍යාකූලත්වයක් ඇති කරමු. යම්තමින් ශක්තිය ලබා නැගී සිටීමට පටන් ගත් ඒකාධිකාරය යලිත් බාධාවලට ඇද දමමු.

අපි මේ ක්‍රමය ඉදි කිරීමට පටන් ගත්තෙමු: විදේශීය වෙළඳ ඒකාධිකාරය සහ සමුපකාරය සෑදීම ආරම්භ විය. වසරකින් — දෙකකින් ප්‍රතිඵල ලැබෙනු ඇත. විදේශීය වෙළඳාමෙන් ලැබෙන ලාභය සියයට සිය ගණනින් මැණීමට පිළිවන. අපට දස ලක්ෂ සහ කෝටි ගණනින් ලාභ ලැබීම ආරම්භ වී ඇත. මිශ්‍ර සංගම් ඉදි කිරීමට අපි පටන් ගත්තෙමු, ඔවුන් ලබන (දැවැන්තමය) ලාභවලින් අඩක් ලැබීමට ඉගෙන ගැනීම ආරම්භ කළෙමු. රාජ්‍ය ආදයමේ ඉතා ස්ථිර එක්තරා පර්යාලෝකයක් අපි දැනටමත් දකිමු. අප දැන් මෙය ඉවත ලත්තේ, මෙවැනි ලාභවලින් කොටසක් හෝ ලබා නොදිය හැකි තීරු බදු ලබාගැනීමේ වේතනාවෙනි. අප සතුව ඇති හැම දෙයම ඉවත දමා මිරිඟුවක් පසුපස දුවමු!

මේ ප්‍රශ්නය පූර්ණ රැස්වීම් වාරයට කඩිමුඩියේ ඉදිරිපත් කොට ඇත.

* හණ වර්ගයකි.

මේ ගැන බැරෑරුම් සාකච්ඡාවක් නොකෙරිණි. ඉක්මන් වීමට කිසිදු හේතුවක් නොමැත. ආර්ථික කටයුතු භාර පුද්ගලයින් සම්බන්ධ කැරැ ගැනීමට පටන් ගෙන තිබෙන්නේ දැන්ය. අවශ්‍ය ලියවිලි එකතු කරන්නේ නැතිව, ලියවිලි සහ සංඛ්‍යා පරීක්ෂා කොට පක්ෂ සහ විපක්ෂ කරුණු විමර්ශනය නොකර, අතීතයේ සිට අනාගතයට බලපාන වෙළඳ ප්‍රතිපත්තියේ ඉතා වැදගත් තීරණය කිරීමකි, මෙහි කටයුතුවලට නිවැරදි ආකල්පයක් දැක්වීමේ සේයාවක් පවා තිබේද? විධාපත් මිනිස්සු විනාඩි කීපයකින් වන්දය දෙකි. එයින් එය අවසානය. මීට වඩා අඩු සංකීර්ණතාවයක් ඇති දේශපාලන ප්‍රශ්න අපි බොහෝ වාරයක් කිරා බැලීමු. නිතර පාහේ මාස කීපයක් තිස්සේ අපි ඒවා තීරණය කළෙමු.

එම රැස්වීමට සහභාගි වීමට මගේ රෝගය මට බාධා කිරීම නිසා මම බොහෝ සේ කනගාටු වෙමි. ප්‍රමිතයන්ට වඩා එක්තරා විශේෂිතයක් ඉල්ලා සිටීමට මට ඒ නිසා සිදු වී ඇත.

ප්‍රශ්නය කිරා බලා එය අධ්‍යයන කළ යුතු යැයිද, ඉක්මන් වීම හානි කර යැයිද මම කල්පනා කරමි.

මම මෙලෙස යෝජනා කරමි: මෙම ප්‍රශ්නය පිළිබඳ තීරණය මාස දෙකකට, එනම් මිලින පූර්ණ රැස්වීම් වාරය දක්වා කල් දැමීම. මේ කාලය තුළදී අපේ වෙළඳ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ලැබූ අත්දැකීම් ගැන සියලු වාර්තා සහ පිරික්සුමට හසුකළ සියලු ලියවිලි එකතු කිරීමය.

වී. උලානොව් (ලෙනින්)

P. S. ස්ටාලින් සහෝදරයා සමග ඊයේ ඇති වූ කතාවේදී (මම පූර්ණ රැස්වීමට සහභාගි නොවීමේ, එයට සහභාගිවූ සහෝදරවරුන්ගෙන් කරුණු දැන ගැනීමට මහත්සි ගනිමි) පෙත්රොග්‍රාඩ්හි සහ නොවොරසිස්කහි වරායවල් සුළු කාලයකට විවෘත කිරීම පිළිබඳව ප්‍රශ්නය ගැන අපි අහමිබෙන් සලකා බැලීමු. ඉතා කෙටි හෝ වෙළඳ භාණ්ඩ ලැයිස්තුවක් සඳහා වුවද, මේ නිදසුන් දෙකම අන්තගාමී භයානකත්වයක් පෙන්නවන බව හැඟෙයි. පෙත්රොග්‍රාඩයේ වරාය විවෘත කිරීම නිසා ලියෝන් අවහරණය කිරීම පින්ලන්ත දේශසීමාව ඔස්සේ අති භයානක පරිමාණයක් දක්වා වැඩි වනු ඇත. භාණ්ඩ අවහරණය කරන වෘත්තීයමය වෛරයින්ට විරුද්ධව සටන් කරනවා වෙනුවට, ලියෝන් වගා කරන පෙදෙසේ මුළු මහත් ගොවි ජනතාවට විරුද්ධව සටන් කිරීම අප මත කඩා වැටෙනු ඇත. මේ සටනේදී අප පරාජය වීමට හොඳටම ඉඩ ඇති අතර එය යළි නිවැරදි කිරීමටද නොහැකි වනු ඇත. නොවොරසිස්ක වරාය විවෘත කිරීමෙන් අමතර තිරිඟු

පිටරට ඇදී යනු ඇත. යුද්ධයක් සඳහා අප සතුව ඇති ධාන්‍ය අල්ප වූ විට මෙය ප්‍රවේසම්කාරී පියවරක්ද? මෙය ක්‍රමාණුකූල පියවරයන් කීපයක් මගින් වැඩි කිරීමේ ප්‍රතිඵල තවමත් ලබා දීමට නොහැකි වූ විට මෙය නිවැරදිද?

ඊළඟට පහත සටහන් දේ ගැන කල්පනා කළ යුතුය. විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරය රුසියාවේ රත්රන් අරමුදලට ආදායම් ලබා දීම ආරම්භ කැර ඇත. එය ගණන් බැලීමේ හැකියාව ලැබී තිබෙන්නේ මේ දැන්-දැන්ය: යම් කිසි වෙළෙන්දෙකුගේ අර්ධ වාර්ෂික රුසියන් සංචාරය නිසා ඔහුට සියයට සියයක් ලාභ ලැබුණැයි සිතමු. ඔහු අපේ විදේශීය වෙළඳ ආයතනයට වාසි වන සේ එවැනි බලයක් මිලදී ගැනීම සඳහා සියයට 25 සිට 50 දක්වා මිල වැඩි කරයි. මෙම ලාභයේ ප්‍රමාණය වැඩි කැර ගැනීමට හැකියාවක් සහ ඒ ගැන ඉගෙන ගැනීමට හැකියාවක් ලැබීමට අපි පටන් ගනිමු. එකවර මේ සියල්ල විනාශ වී යනු ඇත. සියලු වැඩ සිදී බිඳී යනු ඇත. මන්දයත්, කොටස් වශයෙන් හා තාවකාලික වශයෙන් අපි විවිධ වරායවල් විවෘත කරමු නම්, එවිට එවැනි “ඒකාධිකාරයක්” සඳහා අපට එකම වෙළෙන්දෙකුටත් තඹයක් හෝ නොදෙන බැවිනි. මෙය පැහැදිලිය. මෙවැනි අවදානමකට මුහුණ දීමට පෙර කීප වරක් ඒ ගැන කල්පනා කිරීම සහ ගණන් බැලීම කළ යුතුය. අප විසින් පරීක්ෂා කර බලන විදේශීය වෙළෙන්දන් හැරුණු විට, මෙලෙස වරායවල් විවෘත කිරීම නිසා අපට සිදු විය හැකි දේශපාලනමය අවදානම නම්, පොදුවේ සුළු ධනපති පංතිය ඇදී ඒමය.

විදේශීය වෙළඳාම නිසා අපට රත්රන් ගලා එන බව ගණන් ගැනීමට අපි පටන් ගනිමු. මන්පැන් ඒකාධිකාරය හැර වෙනත් ආදායම් මාර්ගයක් මට නොපෙනේ. එහෙත් මෙතැන බැරෑරුම් අධ්‍යාත්මික ප්‍රශ්නයක් පටලැවී ඇත. එමෙන්ම ව්‍යාපාරික වශයෙන් විරුද්ධවීම් කීපයක්ද සකෝල්නි-කොව් දක්වා ඇත.

ලෙනින්

P. P. S. මෙම තීරණය කල් දැමිය යුතු බව ආර්ථික පරිපාලකයින් කීප දෙනෙකු ඉල්ලා සිටින බව මට දැන් දන්වා (එක හමාරට) ඇත. එම ඉල්ලීම මා තවම නොකියවුවද, එයට ඉතා බලවත් ලෙස මම පක්ෂ වෙමි. මෙය මාස දෙකකට පමණක් කල් දැමීමකි.

ලෙනින්

පළමුවැනි වරට 1950 දී මුද්‍රණය කරන ලදී. වී. අයි. ලෙනින්, පූර්ණ කෘති, 4 වැනි මුද්‍රණය වෙළුම 33

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 220-223

මධ්‍යම කාරක සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම වෙත ඉදිරිපත් කරනු පිණිස ස්ථාලිත සභෝදරයා වෙත⁷²

බුහාරින් සභෝදරයාගේ ලියුම ගැන විමර්ශනයක් කිරීම ඉතා වැදගත් යැයි මම හඟිමි. පළමුවැනි ඡේදයෙහි ඔහු මෙසේ ලියයි: “වී. වෙ. පී. ම. ක. මණ්ඩලයේ* “ප්‍රතිපත්ති මූලික” ව්‍යුහයෙන් පැන නගින අකාර්යක්ෂමතාවය නිසා රටට ඇති වන අසංඛේය පාඩු ගැන ලෙනින් හෝ ක්‍රාසින් හෝ වචනයකුදු නොකියති. ගොවිජන වෙළඳ භාණ්ඩ සම්භාරය සවලතාවයට භාජනය කොට එය ජාත්‍යන්තර වෙළඳ සංසරණයට යෙදවීමට තරම් තත්වයෙක අප නොසිටින බැවින්, (හොඳ හැටි තේරුම් ගත හැකි හේතූන් අනුව තව බොහෝ කල් යන තුරු අප එවැනි තත්වයකට නොඑළැඹෙමු ඇත.) අපට විදීමට සිදු වී ඇති පාඩු ගැන වචනයකුදු පවසා නැත.”

මෙම ප්‍රකාශ සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදිය, මන්දයත්, ක්‍රාසින්ගේ කිසිසයේ දෙවැනි කොටසින් මිශ්‍ර සංගම් ගැන කියා ඇති බැවිනි. මේවා ක්‍රම මාධ්‍යයක් නියෝජනය කරයි. ප්‍රථමයෙන්, ගොවිජන වෙළඳ භාණ්ඩ සම්භාරය සවලතාවයට භාජනය කිරීමද, දෙවැනිව, මේ සවලතාකරණය නිසා අපේ රාජ්‍ය භාණ්ඩාගාරයට අඩකට නොඅඩු ලාභයක් ලබා ගැනීමද ඉන් කියැවේ. “ගොවිජන වෙළඳ භාණ්ඩ සම්භාරය” සවලතාවයට භාජන කිරීම නිසා ආදායම සමස්තයක් වශයෙන් හා විශේෂයෙන් නෙළුමන්වරුන්ට* ලැබෙන බව දැකීමට අකැමැති බුහාරින් මේ ආකාරයෙන් ප්‍රශ්නයේ හරයට අත නොගසා මග හරි. ඉදිරිපත් වී තිබෙන ප්‍රශ්නය නම්, අපේ වී. වෙ. පී. ම. ක. මණ්ඩලය නෙළුමන්වරුන්ට වාසි වනසේ වැඩ කරන්නේද, නැතිනම්, නිර්ධන පංතික රජයට වාසි වන සේ වැඩ කරන්නේද යන්නය. එය කොතරම් මූලික ප්‍රශ්නයක්දයත්, පක්ෂ සමුළුවේදී එය සඳහා සටන් කිරීම සන්තකින්ම කළ හැකිය, කළ යුතුය.

වී. වෙ. පී. ම. කමිසුරු මණ්ඩලයේ අකාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මෙම ප්‍රථම, මූලික, ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය සමග සන්සන්දනය කරන විට, සම්පූර්ණයෙන්ම දෙවැනි තැනට වැටේ. මන්දයත්, මෙම කමිසුරු

* වී. වෙ. පී. ම. ක. මණ්ඩලය — විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය, — අනුවාදක

* නෙළුමන්වරු — නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට යෙදවූ සමයේදී වෙළඳ ධනපතින් මෙනමින් හැඳන්විණි. — අනුවාදක

මණ්ඩලයේ අකාර්යක්ෂමතාවය, අනිකුත් අපේ කමිසුරු මණ්ඩලවල අකාර්යක්ෂමතාවයට වඩා අඩු හෝ වැඩි හෝ නොවන බැවිනි. එය රඳා පවතින්නේ ඒවායේ පොදු සමාජයික ව්‍යුහය සහ ඒවායේ අධ්‍යාපනික මට්ටම සහ පොදු මට්ටම උසස් කරලීම සඳහා දිගු වසර කීපයක් කිස්සේ අප විසින් කරනු ලබන වැඩ අනුවය.

බුහාරින්ගේ කිසිසවල දෙවැනි ඡේදයෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ “ක්‍රාසින්ගේ කිසිසවලින් 5 වැනි ඡේදය වැනි දේ නිදසුනක් වශයෙන් පූර්ණ ලෙස වරදන දීමනාවලට යෙදවිය හැකි” බවය. මෙය ඉතා පැහැදිලි ලෙසම සාවද්‍යතාවයක් බව යළිත් පෙනේ. මන්දයත්, “ඉතා නපුරු සුරාකන්නාකු, මිළදී ගන්නාකු, සමජේක්ෂණයේ යෙදෙන්නාකු, ධොලර්, පවම් සහ ස්විඩනයේ ක්‍රමුත් කාසිවලින් සමන්විත විදේශීය ප්‍රාග්ධනයේ ඒජන්තවරයකු කෘත්‍රිම වශයෙන් ගම්බඳ ඇති වන” බව ක්‍රාසින්ගේ පස්වැනි කිසිසයෙන් ස්ථීර ලෙස පෙන්වා දෙන බැවිනි. අපේ විමර්ශනයට භාජනය වී ඇති වරදනයෙන් රට තුළ භෞමික වශයෙන් පමණක් නොව, විශේෂ භාණ්ඩ වෙළඳාම කිරීමට දෙන විශේෂ අවසරය නිසාද එවැනි කිසිවක් ඇති නොවේ. තවත් එක් ප්‍රධාන කරුණක් නම්, වරදනයට අයත් වන භාණ්ඩවලින් එක් හෝ තවත් භාණ්ඩයක් අපේ පාලනයට පූර්ණ ලෙස අයත් වීමය. ඔක්තෝබර් 6 ද මධ්‍යම කාරක සභාවේ පූර්ණ රැස්වීමේ තීරණයෙන් සටහන් වන සීමා තුළ ස්වාධීන වෙළඳාම තබා ගැනීමට අපට නොහැකියැයිද, තීරු බදු නොගෙවා භාණ්ඩ හොරෙන් ගෙන යන අවහරණයින් පමණක් නොව, මුළු මහත් ගොවි ජනතාවම විසින් බලාත්කාර ලෙස වෙළඳාම අප අතින් උදුරා ගනිතියිද පෙන්වා දෙන ක්‍රාසින්ගේ නිගමනවලට විරුද්ධව එකද වචනයක් වත් නොකියන බුහාරින් එම මූලික ආර්ථික සහ පංතිමය නිගමනවලට එකද පිළිතුරක් වත් නොදී, කිසිම පදනමක් නැති වෝදනා ක්‍රාසින්ට විරුද්ධව එල්ල කරයි.

බුහාරින් ඔහුගේ ලියුමේ තෙවැනි කොටසින් මෙසේ ලියයි: “ක්‍රාසින්ගේ තෙවැනි කිසිසය (ඔහු වැරදීමකින් සතරවැන්න තෙවැන්න ලෙස හඳුන්වයි) “අපේ දේශසීමා යහතිනි,” යි පවසයි. බුහාරින් මෙසේ ප්‍රශ්න කරයි: “මෙහි තේරුම කුමක්ද? එහි තේරුම නම්, ඇත්ත වශයෙන්ම කිසිවක් නොකිරීම යනුයි. කිසිවක් නොමැති නමුදු හොඳ පුවරුවක් සහිත වෙළඳ සළකට (ග්ලාච්චපෝර් පද්ධතියේ මෙනි*) බෙහෙවින්ම සමානය.” අපේ දේශසීමා යහතින් පවතින්නේ තීරුබදු නීති සහ දේශසීමා ආරක්ෂාව නිසා පමණක් නොව, විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳව ඒකාධිකාරය

* ග්ලාච්චපෝර් — ඉබියතුරු දමා වසනු ලැබූ වෙළඳ ශාලා ගැන නැරුම ලෙස හැඳින්වීමකි. — අනුවාදක

පවතින නිසාත් බව ක්‍රාසින් ඉතා ස්ථිර ලෙස පෙන්වා දෙයි. මේ පැහැදිලි, රිඡු සහ අවිවාදිත කරුණට විරුද්ධව බුහාරින් නැඟී නොසිටී, එක වචනයකින් හෝ විරුද්ධ වීමට ඔහු අසමත්ය. “ග්ලාච්චපපෝර් පද්ධතිය” නැමැති ප්‍රකාශනය මාක්ස් එවකට “ප්‍රිටරෙඩර්වුල්ගාරිස්”⁷⁸ නැමැති ප්‍රකාශනයෙන් දුන් පිළිතුරට සමාන වර්ගයකට අයත් ප්‍රකාශනයකි. මන්දයත්, මෙහි සම්පූර්ණ ග්‍රාමා ප්‍රිටරෙඩර් වාග් පාඨය හැර අන් කිසිවක් නොමැති බැවිනි.

තවදුරටත්, හතරවැනි කොටසින් බුහාරින් ක්‍රාසින්ට වෝදනා ඉදිරිපත් කරමින්, අප අපේ තීරුබදු ප්‍රතිපත්තිය අංග සම්පූර්ණ කිරීමට එළැඹිය යුතු බව ඔහු නොදකිතියි පවසයි. ඒ අතරම, ආනයන, අපනයන ස්ථාන ගැන පමණක් සැලකිල්ලට භාජනය වී තිබෙන විට, මුළු රට පුරාම පරීක්ෂකවරුන් පත් කිරීම ගැන කියමින් මා වැරද්දක් කර තිබේ යැයි කියමින් ඔහු මටද වෝදනා එල්ල කරයි. යළිත් වරක් මෙහිදීද බුහාරින්ගේ විරුද්ධවීම ඒවායේ පදනම් වීරහිත භාවය නිසා මවිතයට පත් කරවයි. එමෙන්ම ඒවාට ඉලක්කය වැරදිලාය. මන්දයත්, අපේ තීරුබදු ප්‍රතිපත්තිය අංග සම්පූර්ණ කිරීම ගැන ක්‍රාසින් දකිනවා පමණක් නොව, එය සම්පූර්ණයෙන් පිළිගන්නවා පමණක් නොව, සැකයෙක සේයාවක් පවා ඇති නොවන පරිදි එම අඩුපාඩුකම් ක්‍රාසින් නිවැරදි ලෙස පෙන්වා දෙන බැවිනි. සත්තකින්ම එය අංග සම්පූර්ණ කරනු වස්, ප්‍රථමයෙන්, අපි විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරී ක්‍රමය පිළිගත්තෙමු, දෙවනුව, මිශ්‍ර සංගම් බිහිකිරීමේ ක්‍රමය පිළිගත්තෙමු.

දුප්පත් රටවල් හා අති මහත් පොහොසත් රටවල් අතර ඇති දැවැන්තමය වෙනස නිසා අධිරාජ්‍යවාදී යුගයේදී කිසිම විදිහක තීරුබදු ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාවේ යෙදවිය නොහැකි බව බුහාරින්ට නොපෙනේ — මෙය ඔහුගේ බරපතල වරදය, එය හුදු න්‍යායික වරදකි. තීරුබදු ස්ථාන රැකවල් කිරීම අරභයා බුහාරින් කීප වරක්ම සමුද්දේශ කරයි, එහෙත් පෙන්වාදී තිබෙන තත්ත්වයන් යටතේ ඕනෑම පොහොසත් කර්මාන්තමය රටකට එම රැකවල්කරණය විනාශ කරලිය හැකි බව ඔහුට නොපෙනේ. ඒ සඳහා අපේ තීරුබදු අංශයෙන් තැගී ලැබිය හැකි වෙළඳ භාණ්ඩ රුසියාවට ආනයනය කොටෑ, අපනයන තැගී ගෙනයාම පමණක් ප්‍රමාණවත්ය. ඕනෑම කර්මාන්තමය රටකට මේ සඳහා මුදල් වුවමනාවටත් වැඩිය ඇත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අපේ දේශීය කර්මාන්තය විනාශ කරලීමට ඕනෑම කර්මාන්තමය රටකට හැකි වන්නේය.

ඒ නිසා තීරුබදු ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ බුහාරින්ගේ සියලු කර්ක සහ නිගමනයන් ප්‍රායෝගික ලෙස, රුසියානු කර්මාන්තය සම්පූර්ණයෙන්ම ආරක්ෂා වීරහිත කරලීමක් සහ ස්වාධීන වෙළඳ ක්‍රමයට පරිවර්තනය වීමේ ඉතා ලිහිල් පටලයක් අදහස් කරයි. මෙයට විරුද්ධව මුළු මහත් ශක්තිය

යොදවා අපි සටන් කළ යුතු වෙමු, පක්ෂයේ සමුළුව දක්වා අපි සටන් කළ යුතු වෙමු. මන්දයත්, අධිරාජ්‍යවාදී යුගයේදී විදේශීය ඒකාධිකාරී ක්‍රමය හැරුණු විට, තීරුබදු පිළිබඳව කිසිදු බැරෑරුම් ප්‍රතිපත්තියක් දැන් ක්‍රියාවේ යෙදවිය නොහැකි බැවිනි.

සංසරණයේ සියුම්වීමේ වැදගත්කම ක්‍රාසින්ට වැටහී නැතැයි කියමින් බුහාරින් ඔහුට විරුද්ධව කරන වෝදනාවද (පස්වැනි කොටසෙහි), ක්‍රාසින්ගේ තිසිසවල මිශ්‍ර සංගම් සෑදීම ගැන සටහන් වී තිබෙන නිසා සම්පූර්ණයෙන්ම නිෂ්ප්‍රභ වෙයි. මන්දයත්, එම මිශ්‍ර සංගම් තීරුබදු ආරක්ෂාව වැනි මිත්‍යා දේ මත නොව, අපේ රුසියන් කර්මාන්තය ආරක්ෂා-කිරීම වැනි සැබෑ දේ ආරක්ෂා කරමින් සංසරණය සියුම් කරලන බැවිනි.

වැඩි දුරටත් භයවැනි කොටසින් මට විරුද්ධ වෙමින් බුහාරින්, ගොවියා වාසිදයක ගනුදෙනුවක් කිරීම ඔහුට නොවැදගත් යැයිද, අරගලය පවතින්නේ ගොවියා සහ සෝවියට් පාලන බලය අතර නොව, සෝවියට් පාලනය බලය සහ භාණ්ඩ අපනයනය කරන්නා අතර යැයිද පවසයි. මෙයද යළිත් වරක් සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදිය. මන්දයත්, මවිසින් මුලදී, නිදසුනක් වශයෙන්, පෙන්වා දුන් පරිදි අපනයනය කරන්නා භාණ්ඩවල මිල වෙනස (රුසියාවේ ලියෝන්වල මිල රුබල්. 4, 50, එංගලන්තයේ එය රුබල් 14 කි) සිය ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ඉතා ක්ෂණික ලෙසත්, විශ්වාසදයක හා අවිවාදිත ලෙසත් තමා වටා ගොවීන් ඒකරාශී කරන බැවිනි. කිසිසේත්ම තීරුබදු ප්‍රතිපත්තිය මගින් නොව, විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ විශේෂ ඒකාධිකාරය ආරක්ෂා කිරීමෙන් තොරව තමාගේ කර්මාන්තයක් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමටත්, රුසියාව කර්මාන්තමය රටක් බවට පත්කරලීමටත් සම්පූර්ණයෙන්ම අසමත්, කාර්මික නිර්ධන පංතියට විරුද්ධව බුහාරින් ප්‍රායෝගික ලෙස සමපේක්ෂකයාවත්, සුළු ධනපතියාවත්, ගොවීන්ගේ ඉහළ කොටසත් ආරක්ෂා කිරීමට ඉදිරිපත් වෙයි. රුසියාවේ සමකාලීන තත්ත්වයන් යටතේ වෙනත් ආකාරයේ ආරක්ෂණවාදයක් හුදු ව්‍යාජ, කඩදාසි ආරක්ෂණවාදයක් වන්නේය. එය නිර්ධන පංතියට කිසිවක් ලබා නොදෙයි. ඒ නිසා නිර්ධන පංතියේ සහ එහි කර්මාන්තයේ දෘෂ්ටි කෝණය අනුව, එම අරගලය ඉතා ප්‍රධාන සහ ප්‍රතිපත්ති මූලික වැදගත්කමක් දරයි. විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ අයහපත් කාර්ය සංස්ථාව සැබවින්ම යහපත් කරවීමට සමත් එකම පද්ධතිය මිශ්‍ර සංගම් පද්ධතියය. මන්දයත්, එම පද්ධතියෙහි විදේශීය වෙළෙන්ද සමග උරෙහුර ගැටී රුසියන් වෙළෙන්දන් ක්‍රියාකාරී වන බැවිනි. මෙවැනි තත්ත්වයන් යටතේ වුවද, යම්තමින් ඉගෙන ගෙන සහ සෑහෙන්ට ඉගෙන ගෙන, අවසානයේදී සම්පූර්ණයෙන්ම ඉගෙන ගැනීමට

අප සමත් නොවන්නේ නම්, එවිට අපේ ජනතාව පූර්ණ ලෙසත්, අපේ-
ක්ෂා විරහිත ලෙස මෝඩයින් වනු ඇත.

අපි “තීරුබදු පාලනය ආරක්ෂා කිරීම” ගැන කතා කරමු නම්, බ්‍රිතා-
රින් විසින් මෙතෙක් නිෂ්ප්‍රභ කර නැති, ඉතා පැහැදිලි ලෙස ක්‍රාසින් විසින්
පෙන්වා දී තිබෙන අවදනම ගැන තෙත්වලට දුලි වැටීමක් වනු ඇත.

දේශ සීමා අඩ වශයෙන් විවෘත කිරීමෙන් විනිමය පිළිබඳව ඉතා
බරපතළ අවදනමකට මූණ පාන බව මම වැඩි දුරටත් ප්‍රකාශ කරමි. මන්ද-
යත්, අප ව්‍යවහාරික වශයෙන් ජර්මනියේ තත්ත්වයට ඇද වැටෙන බැවිනි.
අපට අවමය වශයෙන් හෝ පාලනය කළ නොහැකි සුළු ධනපතීන් සහ
විදේශගත රුසියානුන්ගේ විවිධ ඒජන්තවරුන් රුසියාව තුළට කාවැදීමේ
අර්ථයෙන් අප ඉතා බරපතළ අවදනමකට මූණ පාන බැවිනි.

බැරෑරුම් ලෙසත්, දීර්ඝ කාලීනවත් ඉගෙන ගැනීම සඳහා මිශ්‍ර සංගම්
ප්‍රයෝජනයට ගැනීම අපේ කර්මාන්තය පුනරුත්ථාපනයට පත් කරලීමේ
එකම මාර්ගය මෙය වන්නේය.

1922 දෙසැම්බර් 13 ද ටෙලිපෙන්න
මගින් කරන ලද වාර්තාවකි.

පළමුවැනි වරට “ප්‍රොලිතාර්ස්-
කය රෙවලුෂන්සිය” සභරාවේ
අංක 2-3 වල 1930 පළ විය

ලෙනින්

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ
කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය,
වෙළුම 45, පිටු 333-337

කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ සතරවැනි සමුළුව

රුසියන් විප්ලවයේ පස් වසරක් සහ ලෝක විප්ලවයේ අනාගතය

1922 නොවැම්බර් 13 ද කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ හතරවැනි සමුළු-
වේදී ඉදිරිපත් කළ වාර්තාව

(ලෙනින් සහෝදරයා පෙනී සිටින්නේ දීර්ඝ කාලීන උණුසුම් අත්පොළ-
සන් සහ ප්‍රීතිසෝෂා. සියලු දෙනම නැහිට ජාත්‍යන්තර ගීතය ගායනා
කරති). සහෝදරවරුනි! කතික ලැයිස්තුවේ ප්‍රධාන කතිකයා හැටියට මගේ
නම සටහන් වී ඇත. එහෙත් දීර්ඝ කාලීන රෝගයෙන් පසුව විශාල වාර්-
තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමේ තත්ත්වයෙක මා නොසිටින බව ඔබට වැටහෙනු
ඇති. ප්‍රධාන ප්‍රශ්න ගැන හැදින්වීමක් පමණක් කිරීමට මට පුළුවන. මගේ
තේමාව ඉතා සීමා සහිත එකකි. “රුසියන් විප්ලවයේ පස් වසරක් සහ
ලෝක විප්ලවයේ අනාගතය” නැමැති තේමාව පොදු වශයෙන් එක කතික-
යකුට එක් කතාවකදී ඉවර කළ නොහැකි තරම් පුළුල්ය, විශාලය. එම
නිසා එම තේමාවෙන් එක් කොටසක් පමණක් මම භාර ගනිමි. එය නම්,
“නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය” පිළිබඳ ප්‍රශ්නයය. මා චුචුමනාවෙන්ම මේ
කුඩා කොටස පමණක් තෝරා ගත්තේ දැනට ඉතාමත්ම වැදගත් ප්‍රශ්නය
ඔබ හැම දෙනාට හඳුන්වා දීම සඳහාය. මා දැන් මේ ගැන කටයුතු කරන
බැවින්, යටත් පිරිසෙයින්, මට එය ඉතාමත්ම වැදගත් ප්‍රශ්නය බවට පත්ව
ඇත.

නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අප පටන් ගත්තේ කෙසේද, එම ප්‍රතිපත්තියේ
ආධාරයෙන් අප ලැබූ ප්‍රතිඵල මොනවාද යන්න ගැන මම ඔබට විස්තර
කරමි. මා මේ ප්‍රශ්නයට පමණක් සීමා වන්නේ නම්, සමහර විට, මේ ගැන
පොදු සමීක්ෂණයක් සහ පොදු අදහසක් දීමට මම සමත් වෙමි.

අප නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය වෙත එළැඹුණේ කෙසේද යන්න ගැන
තෝරා බේරා ගැනීමට නම්, 1918 දී මවිසින් ලියන ලද එක් ලිපියක් ගැන
මා සඳහන් කළ යුතුය. 1918 මුලදී ඇති වූ කෙටි විවාදයකදී රාජ්‍ය ධනවාදය
කෙරෙහි අප විසින් දක්විය යුතු ආකල්පය ගැන මම පැහැදිලි කළෙමි.
එද මම මෙසේ ලියුවෙමි:

“අපේ සෝවියට් ජනරජයේ අද පවතින තත්ත්වය අනුව (එනම්, එවකට පැවැති තත්ත්වය අනුව) රාජ්‍ය ධනවාදය පියවරක් ඉදිරියට කැබි- මක් වනු ඇත. අඩුවැඩි වශයෙන් හමසක් තුළදී අපේ ජනරජය තුළ රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය ස්ථාපිත කැරැලිය හැකි නම්, එය අති විශාල ජයග්‍රහණයක් වන අතර වසරක් තුළදී අප රටේ සමාජවාදය සම්පූර්ණ ලෙස ස්ථිර වීමේ සහ එය අනභිභවනීය වන බවට පත්වීමේ සහතිකයද වන්නේය.”

සත්තකින්ම, අප එසේ ප්‍රකාශ කළේ දැනට වඩා අප මෝඩයන්වැ සිටි කාලයෙකදීය. එහෙත් අපි එවැනි ප්‍රශ්න විමර්ශනය කිරීමට නොහැකි තරමේ මෝඩයින් නොවීමු.

ඒ අනුව 1918 දී, එවකට සෝවියට් ජනරජයේ පැවැති ආර්ථික තත්ත්වය අනුව, රාජ්‍ය ධනවාදය ඉදිරි පියවරක් වනු ඇතැයි යන මතයෙහි මම පිහිටා සිටියෙමි. මෙය පුද්ගල දනවන දෙයක් පමණක් නොව, සමහර විට, මුග්ධ ක්‍රියාවක් හැටියට වුවද පෙනී යා හැකිය. මන්දයත්, එවකට අපේ ජනරජය සමාජවාදී ජනරජයක් වූ බැවිනි; එවකට අපි දිනපතාම ඉමහත් ඉක්මන්කාරී ලෙස, වුවමනාවටත් වඩා ඉක්මන්කාරී ලෙස, සමාජවාදී මිස අන් විදිහකින් හැඳින්විය නොහැකි විවිධ නව ආර්ථික පියවරයන් ගත්තෙමු. ඒ කොයි හැටි වුවද, එවකට සෝවියට් ජනරජයේ පැවැති ආර්ථික තත්ත්වය සමග සත්සන්දනය කරන විට, රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය ඉදිරි පියවරක් යන මතයෙහි මම පිහිටා සිටියෙමි. රුසියාවේ ආර්ථික ක්‍රමයේ මූලිකාංග මම සංඛ්‍යා වශයෙන් ගෙන හැර දක්වමින් මගේ අදහස විස්තර කළෙමි. මගේ මතයේ හැටියට එම මූලිකාංග මෙසේ විය: “1. පීනා- මූලික, එනම් කෘෂිකර්මයේ ඉතා නොදියුණු ක්‍රමය; 2. කුඩා වෙළඳ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය (ධාන්‍ය වෙළඳාමෙහි යෙදෙන ගොවීන්ගේ බහුතරයද මෙයට අයත් විය); 3. පෞද්ගලික ධනපති ක්‍රමය; 4. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය; 5. සමාජවාදය.” එද රුසියාවේ මේ සියලු ආර්ථික මූලිකාංග පැවතිණි. මේ මූලිකාංග එකිනෙක වෙන දක්වන සම්බන්ධතාවය ගැන විස්තර කිරීම සහ සමාජවාදී නොවන මූලිකාංගවලින් එකක්, එනම් රාජ්‍ය ධනවාදය සමාජවාදයට වඩා උසස් ලෙස අගය කළ යුතු නොවේද යන්න ගැන විස්තර කිරීම මගේ කාර්ය භාරයක් ලෙස මම සැලකීමි. මම යළිත් මෙසේ පවසමි: සමාජවාදී ජනරජයක් යැයි කියා ගන්නා ජනරජයක් විසින්, සමාජවාදී නොවන මූලිකාංගයක් සමාජවාදයට වඩා උසස් ලෙස අගය කොට, ඉහළින් සැලකීම හැම කෙනෙකුටම පුද්ගලාකාර දෙයක් ලෙස පෙනෙනු ඇත. එහෙත් රුසියාවේ ආර්ථික ක්‍රමය සමජාතීය සහ උසස් ලෙස වර්ධනය වුණු ආර්ථිකයක් හැටියට අප නොසැලකූ බව ඔබ මතක් කරති නම්, එවිට කාරණය පැහැදිලි වනු ඇත. රුසියාවේ සමාජවාදී රුසියානු සමගම පීනාමූලික, එනම් ඉතා නොදියුණු කෘෂිකාර්මිකයක් පැවැති බව අපි ඉතා

හොඳින් දැන සිටියෙමු. මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ රාජ්‍ය ධනවාදයට ඉටු කළ හැකි ක්‍රියා කොටස කුමක්ද?

තවදුරටත් මම මගෙන් මෙලෙස ප්‍රශ්න කළෙමි: මෙයින් වැඩියෙන් මතුවී පෙනෙන මූලිකාංගය කුමක්ද? පැහැදිලි ලෙසම සුළු ධනවාදී වටපිටාවෙක සුළු ධනවාදී මූලිකාංග මතුවී පෙනෙයි. සුළු ධනවාදී කොටස් මතුවී පෙනෙන බව මම එවිට පිළිගනිමි. වෙනත් ආකාරයකට කල්පනා කළ නොහැකිය. ඊළඟට මතු, මටම ඉදිරිපත් කළ ප්‍රශ්නය මෙසේය: — මෙය අදානන ප්‍රශ්නයට බල නොපාන විශේෂ විවාදයක් විය — රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය වෙත අප දක්වන ආකල්පය කුමක්ද? මා සැපයූ පිළිතුර මෙසේ විය: රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය, සමාජවාදී රුසියානු කොටසක් නොවුවද, අපට සහ රුසියාවට එය දැනට පවතින ආර්ථිකයට වඩා යහපත් වනු ඇත. මෙහි තේරුම කුමක්ද? සමාජයික විප්ලවයක් අප විසින් දැනටමත් සපුරාලා ඇති නමුදු අප සමාජවාදී ආර්ථිකයක මූලරූප හෝ මූලධර්ම හෝ අධි නිමිකයකට භාජනය නොකළ බව මෙහි තේරුමය. එයට විලෝම වශයෙන්, පළමුව අප රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය වෙතට පිවිස, ඉන් අනතුරුව පමණක් සමාජවාදය වෙතට පිවිසිය යුතු යැයි එවකට අපි එක්තරා දුරකට වටහා ගෙන සිටියෙමු.

මේ ගැන මවිසින් විශේෂ අවධාරණයක් කළ යුතුය, මන්දයත්, අපට පටන්ගත හැක්කේ මෙතැනින් බැවිනි. ප්‍රථමයෙන්ම, අදානන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය කුමක්ද යන්න විස්තර කරලීමය, දෙවැන්න, මෙයින් කොමියුනිස්ට්වාදී ජාත්‍යන්තරය සඳහාද ඉතා වැදගත් නිගමනයන් කිරීමය, පසුබැසීම සඳහා අපට කලින් සාදා පිළියෙළ කළ සැලැස්මක් තිබුණැයි කීමට මට වුවමනාවක් නැත. එවැන්නක් නොතිබිණි. විවාදිත ලෙස සටහන් කරන ලද මෙම කෙටි වාක්‍ය එවකට කොහෙන්ම පසුබැසීමේ සැලැස්මයක් නොවීය. ඉතා වැදගත් කරුණක් ගැන, නිදසුනක් වශයෙන්, රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයට මූලික වෙසෙස් බවක් දරන වෙළඳාමේ නිදහස ගැන මෙහි වචනයකුදු සටහන් වී නැත. ඒ කෙසේ වුවද, පසුබැසීම සඳහා අනියත වුවද අදහස එහි ගැබ්වී තිබිණි. මේ ගැන අපේ අවධානය යොමු කළ යුත්තේ; ඉතා නොදියුණු ආර්ථිකයක් තිබුණු සහ නිබන්ත රටක දෘෂ්ටි කෝණය අනුව පමණක් නොව, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ සහ බටහිර දියුණු රටවල දෘෂ්ටි කෝණයෙනි: දන් නිදසුනක් වශයෙන්, අපි වැඩ පිළිවෙළක් සෑදීමෙහි යෙදී සිටිමු. දන් සියලු වැඩ පිළිවෙළවල් ගැන පොදු සාකච්ඡාවක් පමණක්, ප්‍රථම කියවීම පමණක් කර ඒවා මුද්‍රණය කිරීම සහ අවසාන තීරණය දැන්, මේ වසරේදී නොගැනීම උචිතය යනු මගේ හැඟීමය. මක්නිසාද? ප්‍රථමයෙන්ම, අප හැම දෙයක් ගැනම හොඳින් සලකා බලා නැති බව මගේ අදහස බැවිනි. ඊළඟට පසුබැසීමේ හැකියාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නය

ගැන සහ එම පසුබැසීම සහතික කිරීම ගැන අප කොහෙන් කල්පනා කර නැති බැවිනි. ධනපති ක්‍රමය පෙරළා දැමීම සහ විශාල අමාරුකම් සහිතව සමාජවාදය ගොඩනැගීම වැනි මූලික වෙනසක් මුළු මහත් ලෝකයේම ඇති වන අතර එම ප්‍රශ්නයද අනිවාර්ය ලෙස අපේ සැලකිල්ලට භාජනය විය යුතු බැවිනි. රිජු ලෙස ප්‍රභාරය ගැසීමට පරිවර්තනය වී එහිදී ජය ලබන විට අප ක්‍රියා කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න අප දැන ගැනීම පමණක් මදිය. විජලවීය කාලයේදී එය එතරම් අසීරු දෙයක් නොවේ, එමෙන්ම එය එතරම් වැදගත් දෙයක්ද නොවේ, යටත් පිරිසෙයින්, එය ඉතාම තීරක ප්‍රශ්නයද නොවන්නේය. විජලවීය කාලයේදී සතුරා හිස අවුල් කර ගන්නා මොහොතක් ඇති වේ, එම මොහොතේදී අපි ප්‍රභාරය අරඹමු නම්, ලෙහෙසියෙන් ජයගත හැකිය. අපේ සතුරාට සැහෙනාකරම් ඉවසීමේ බලයක් තිබේ නම්, ඔහුගේ බලවේග ඔහුට කල් ඇතිව ඒකරාශී කර ගැනීම ආදියට ඔහු සමත් නම්, මෙහි කිසිම තේරුමක් නොමැත. එවිට ප්‍රභාරයක් අරඹන ලෙස ඔහු අප ලෙහෙසියෙන් ප්‍රකෝප කරවා පසුදි අපව වසර කීපයකට ආපස්සට එළවා දැමීමට ඔහුට හැකි වනු ඇත. පසුබැසීමේ හැකියාව සඳහා අප සුදුනම් විය යුතුය යන්න, න්‍යායික දෘෂ්ටි කෝණයකින් පමණක් නොව, ඉතා වැදගත් තේරුමක් ගෙන දෙන අදහසක් බව මා කල්පනා කරන්නේ එබැවිනි. ව්‍යවහාරික දෘෂ්ටි කෝණය අනුව, ධනපති ක්‍රමයට විරුද්ධව නුදුරු අනාගතයේදීම රිජු ප්‍රභාරයක් එල්ල කිරීමට සුදුනම් වන සියලු පක්ෂ තම පසුබැසීම සහතික කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න ගැන දැන්ම කල්පනා කර බැලිය යුතුය. අපේ විජලවයේ අත්දැකීම්වල අනිකුත් පාඩම් සමග මේ පාඩමද අපි ඉගෙන ගනිමු නම්, එය අපට කිසිදු හානියක් නොකරනවා පමණක් නොව, බොහෝ අවස්ථාවලදී අපට ප්‍රයෝජන ගෙනදීමට ඉඩකඩ ඇති බව මගේ අදහසය.

1918 දී රාජ්‍ය ධනපතිවාදය පසුබැසීමට හැකි මාර්ගයක් ලෙස අප විසින් ඒ වන විටත් ගණන් ගෙන තිබුණු බව මිචිගන් අවධාරණය කළ පසු, අපේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳව විමර්ශනයක් මම ඉදිරිපත් කරමි. එවකට එය නොපැහැදිලි අදහසක්ව පැවති බව මම යළිත් පවසමි. එහෙත් 1921 දී රටවැසි යුද්ධයේ ඉතාම වැදගත් අවධිය අප පසුකළ ඉක්බිතිව, ජයග්‍රාහී ලෙස පසුකළ ඉක්බිතිව, අපට විශාල — මා සිතන හැටියට ඉතාම විශාල — සෝවියට් රුසියාවේ අභ්‍යන්තරික දේශපාලන අර්බුදයකට මුණ පෑමට සිදු විය. මෙම අභ්‍යන්තරික අර්බුදය විසින් ගොවි ජනතාවගේ සැහෙන කොටසක් තුළ පමණක් නොව, කම්කරුවන් අතරද අසතුටක් ඇති කරන ලදී. ගොවි බහුජනතාව විඳින වශයෙන් නොව, ඉවෙන් මෙන් මනෝභාවය අනුව අපට විරුද්ධ වූ පළමුවැනි වාරය මෙයයි. සෝවියට් රුසියාවේ අවසාන වාරයද මෙය බව මගේ බලාපොරොත්තුවය.

සත්තකින්ම අපට ඉතා අසතුටුදයක මේ විශේෂ තත්ත්වයට හේතුව කුමක්ද? එයට හේතුව නම් අපේ ආර්ථික ප්‍රභාරයේදී අප වුවමනාවට වඩා ඉදිරියට යාමය. අපට සැහෙන පදනමක් අප විසින් සහතික නොකිරීමය. එවකට විඳින වශයෙන් අපට සුත්‍ර ගත කළ නොහැකි දේ ගැන බහු ජනතාවට හැඟිණි. එහෙත් අපි ඒවා ඉක්මණින් සති කීපයකින් පිළිගත්තෙමු, එනම්: හුදු සමාජවාදී රූපාකාරයන්ට, සමාජවාදී බෙදු හැරීමට රිජු ලෙස පරිවර්තනය වීම තරම් ශක්තියක් අපට නොමැති වීමය. එමෙන්ම අපට වඩාත් ලෙහෙසි කාර්යයන්ට සීමා වීමට හැකි වන පරිදි අපට පසුබැසීමට නොහැකි නම්, අපට විනාශයට මුණ පෑමට සිදු වන බවය. මා හිතන හැටියට අර්බුදය පටන් ගත්තේ 1921 පෙබරවාරි මාසයේදීය. එම වසරේ වසන්තයේදී අපි ඒකමතිකව — මේ ප්‍රශ්නය ගැන අප අතර විශාල මත හේදයන් මම නොදිවිමි — නව ප්‍රතිපත්තිය කරා පරිවර්තනය වීමට තීරණය කළෙමු. දැන් වසර එක හමාරක් ගෙවී ගිය පසුව, 1922 අවසානයේදී සමහර සන්සන්දනයන් කිරීමේ තත්ත්වයෙක අපි පසුවෙමු. සිදු වූයේ කුමක්ද? දහ අට මසකට අධික කාලයකට අප මුහුණ දුන්නේ කෙසේද? ප්‍රතිඵලය කුමක්ද? එම පසුබැසීම අපට ප්‍රයෝජනවත් වීද? සත්තකින්ම එය අප බේරා ගත්තේද, නැතිනම්, ප්‍රතිඵලය තවම අනියතද? මා මගෙන් අසා ගත් ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය එයය, එමෙන්ම මෙම ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය සියලු කොමියුනිස්ට් පක්ෂවලට ප්‍රධාන පෙළේ වැදගත්කමක් දරන බව මම කල්පනා කරමි. මන්දයත්, පිළිතුර නිෂ්ක්‍රීය නම් අප සියලු දෙනාම විනාශයට මුණ පෑම නියත බැවිනි. අප එම පරීක්ෂණයෙන් සමත් වූ බව, පසුගිය වසර එකහමාර විසින් සක්‍රීය ලෙස සහ නිරපේක්ෂ ලෙස ඔප්පු වී ඇතැයි යන අර්ථය අනුව, එම ප්‍රශ්නයට අප සියලු දෙනාටම සන්සුන් පැහැදිලි විඥනයකින් යුතුව පිළිතුරු දිය හැකි බව මගේ අදහසය.

මෙය ඔප්පු කිරීමට දැන් මම උත්සාහ ගනිමි. ඒ සඳහා මිචිගන් අපේ ආර්ථිකයේ සියලු සංයුක්ත කොටස් කෙටියෙන් ගණනය කරමි.

පළමුවෙන්ම මම අපේ මූල්‍ය ක්‍රමය ගැන සහ සුප්‍රසිද්ධ රුසියන් රුබලය ගැන විමර්ශනයක් කරමි. රුසියානු රුබලය සුප්‍රසිද්ධ බව අපට කිව හැක්කේ දැන් රුබල් දස ලක්ෂ කෝටියක් සංසරණයෙහි යෙදී තිබේ යන අර්ථයෙනි. (සිතා.) මෙය එක් දෙයකි! මෙය අසංඛ්‍යය සංඛ්‍යාවකි. එම සංඛ්‍යාවේ තේරුම කුමක්ද යන්න වටහා ගෙන සිටින්නේ හැම දෙනාම නොවන බව මම විශ්වාස කරමි. (සිතා.) ආර්ථික විද්‍යාවේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් වුවද, ඒ සංඛ්‍යාව ඉතා වැදගත් නොවන බව අපි විශ්වාස කරමු, මන්දයත් ඉළක්කමට පිටුපසින් ඇති සියලු බින්දු කපා හැරිය හැකි බැවිනි. (සිතා.) ආර්ථික විද්‍යාවේ දෘෂ්ටි කෝණය අනුවද වැදගත් නොවන කලා ක්ෂේත්‍රයේද ජයග්‍රහණ එකක් හෝ දෙකක් මේ අපි දිනා ගෙන සිටිමු. අනාගතයේදී

මෙම කලා ක්ෂේත්‍රයේ අපි තවත් විශාල ජයග්‍රහණ දිනා ගන්නෙමු. ඇත්ත වශයෙන්ම ඉතා වැදගත් කරුණ නම්, රුබලයේ තත්ත්වය තහවුරු කිරීමය. මේ ප්‍රශ්නය ගැන අපි ක්‍රියා කරමු. අපේ ඉතා හොඳ බලවේග මේ අංශයේ වැඩ කරති. මෙම කාර්ය සපුරාලීම අපි තීරණාත්මක දෙයක් ලෙස සලකමු. රුබලය දීර්ඝ කාලයකටත්, ඉන් අනතුරුව සදාකාලිකවත් ස්ථායීකරණයට භාජනය කිරීමට අප සමත් වුවොත්, අපි ජය ගන්නෙමු. එවිට මේ සියලු අසංඛ්‍යය සංඛ්‍යා — ලක්ෂ කෝටි සහ දසලක්ෂ කෝටි සංඛ්‍යා තේරුම් රහිත වනු ඇත. එවිට අපට අපේ ආර්ථිකය ස්ථිර පදනමක් මත දැමීමටත්, එම පදනම මත තවත් දුර වර්ධනය කිරීමටත් හැකි වනු ඇත. මේ ප්‍රශ්නය ගැන සැහෙන තරම් වැදගත් සහ තීරණාත්මක කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට මට පිළිවත් බව මම කල්පනා කරමි. 1921 දී රුබලයේ විනිමය අනුපාතිකය ස්ථායී ලෙස පැවතියේ මාස තුනක් පමණකි. මේ වසරේදී, එනම් 1922 දී, තවමත් වසර අවසන් වී නැතද, ස්ථායී කාලය මාස පහක් විය. මෙය සැහේ යැයි මම සිතමි. අනාගතයේදී මේ කාර්යය සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳාලීමට අප සමත් වෙතියි යන විද්‍යාත්මක ඔප්පු කිරීමක් ඔබට අවශ්‍ය නම්, සත්තකින්ම මෙය නොසැහේ. මගේ අදහස අනුව, මෙය සමස්තයක් සහ පූර්ණ ලෙස ඔප්පු කළ නොහැකිය. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පටන් ගත් පසුගිය වසරේ සිට අද දක්වා අපි ඉදිරියට ගමන් කිරීමට ඉගෙන ගත් බව, මවිසින් ඉදිරිපත් කරන ලද දත්තයන් ඔප්පු කරයි. අපි මෙය ඉගෙන ගත්තෙමු නම්, යම්කිසි විශේෂ මෝඩකමක් අපි නොකරමු නම්, අනාගතයේදී තවත් ජයග්‍රහණයන් එම මාවතේදී ලබා ගත හැකි වේ යැයි මම විශ්වාස කරමි. එහෙත් ඉතාම වැදගත් දෙය, වෙළඳාමය, එනම් අපට ඉතා අවශ්‍ය වෙළඳ සංසරණයය. යුද්ධමය තත්ත්වයක් තිබියදී පවා, (ඔබ දන්නා පරිදි චලදිවස්තෝක් නගරය යළි අල්ලා ගත්තේ සති කීපයකට උඩදී පමණකි) අවුරුදු දෙකක් තිස්සේ අප මේ ප්‍රශ්නය නිසි ලෙස විසඳා ලීම, මාස තුනක් වෙනුවට මාස පහක් තිස්සේ කඩදසි රුබලයේ ස්ථායීකරණය තබා ගැනීමට අප සමත් වූ නිසා, මෙම කාරණ එසේ තිබියදීත්, අපේ ආර්ථික කටයුතු නිසි ක්‍රියා පිළිවෙළකට හැඩ ගැසීමට ආරම්භ කළ හැක්කේ මේ දැන්ය. අප මෙයින් සතුටු වී සිටින බව මට ප්‍රකාශ කළ හැකි යැයි මම කල්පනා කරමි. ඇත්ත වශයෙන්ම අපි හුදකලාව සිටීමු. අපට කිසිදු ණය මුදලක් ලැබී නැත, දනට ලැබෙන්නේද නැත. තමන්ගේ ධනපති ආර්ථිකය ඉතා “අතර්ඝ ලෙස” සංවිධානය කරන ප්‍රබල ධනපති රටවල් අපට ආධාර දී නැති අතර, මේ රටවල් කොහේ ගමන් කරතිදැයි ඒවාම නොදනිති. වර්ෂේල් ගිවිසුම මගින් මේ රටවල් විසින් නිර්මාණය කර ඇති මූල්‍ය ක්‍රමය ඒවාටම තෝරා බේරා ගත නොහැකි තත්ත්වයකට වැටී තිබේ. මේ මහා ධනපති රටවල් මේ ආකාරයට කටයුතු කරති නම්, රුබ-

ලය ස්ථායීකරණයට භාජනය කිරීම නැමැති ඉතාම වැදගත් කොන්දේසිය අප දිනාගත් බැවින්, නොදියුණු හා නුගත් අපට සතුටට පත් වීමට හේතු ඇත්තේය. මෙය ඔප්පු කැර ඇත්තේ යම්කිසි න්‍යායික විශ්ලේෂණයක් මගින් නොව, ව්‍යවහාරිකවය. මෙය, ලෝකයේ සියලු න්‍යායික සාකච්ඡාවලට වඩා වැදගත් බව සලකමි. මෙහිදී අපි තීරණාත්මක ප්‍රතිඵල, එනම් රුබලයේ ස්ථායීකරණයට නැඹුරු වූ ආර්ථිකයක් ඉදිරියට ගෙනයාමට පටන් ගෙන ඇති බව ව්‍යවහාරය විසින් පෙන්වා දී ඇත. මෙම ස්ථායීකරණය වෙළඳාම සඳහාද, ස්වාධීන වෙළඳ සංසරණය සඳහාද, ගොවීන් සහ කුඩා නිෂ්පාදකයින්ගේ අති විශාල කොටසක් සඳහාද අති මහත් වැදගත්කමක් දරයි.

දැන් මම අපේ සමාජයක අරමුණු වෙත පැමිණෙමි. සත්තකින්ම ප්‍රධානතම අය ගොවියෝ වෙති. 1921 දී ගොවි ජනතාවගේ අති විශාල කොටසක අසතුට සැක රහිතවම අපි දුටිමු. ඉන් අනතුරුව අපි දුර්භික්ෂයකට මුණ පෑවෙමු. මෙය ගොවි ජනතාවට ඉතා බරපතළ පරීක්ෂණයක් විය. “ඔන්න බලාපල්ලා, සමාජවාදී ආර්ථිකයේ ප්‍රතිඵල!” යැයි සියලු විදේශීය රටවල් කැඟැසීම ස්වාභාවික දෙයක් විය. දුර්භික්ෂය ඇති වූයේ රටවැසි යුද්ධයේ දුර්විපාකය නිසායැ යන සත්‍යය ගැන ඔවුන් එලෙසම නිහඬ වීමද ස්වාභාවිකය. 1918 දී අපට පහර දීමට ආරම්භ කළ සියලු ඉඩම් හිමියෝ සහ ධනපතිහු දුර්භික්ෂය ඇති වූයේ සමාජවාදී ආර්ථිකය නිසා යැයි පෙන්වාලූහ. දුර්භික්ෂය ඇත්ත වශයෙන්ම විශාල සහ බරපතළ අවාසනාවක් විය, අපේ සංවිධානාත්මක සහ විප්ලවීය වැඩ කටයුතු සියල්ල විනාශ කරලීමට තර්ජනය කළ අවාසනාවක් වූයේය.

දැන් මා අසන ප්‍රශ්නය මෙසේය: මින් පෙර නොවූ විරු සහ අනපේක්ෂිත මහා විපතීන් පසුව, අප විසින් නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමෙන් පසුව, වෙළඳාම් කිරීමේ නිදහස ගොවීන්ට ලබා දීමෙන් පසුව දැන් තත්ත්වය කෙසේද? පිළිතුර පැහැදිලි අතර එය හැම කෙනෙකුටම යසට පෙනේ: එනම්, ගොවි ජනතාව වසරක් තුළදී දුර්භික්ෂයෙන් ගැළවුණා පමණක් නොව, ඔවුන් අපට ආහාර බද්ද වශයෙන් ධාන්‍ය පුඩු කෝටි ගණනක් දුන් අතර කිසිදු බලකිරීමකින් තොරව පාහේ අපට එය ලබා ගැනීමටද හැකි විය. 1921 ට පෙර ගොවි කැරළි රුසියාවේ පොදු ප්‍රජාවයක් වූ අතර දැන් එය සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ අතුරුදහන් වී ඇත. අද්‍යතන තත්ත්වය නිසා ගොවි ජනතාව සතුටු වී සිටිති. ඉතා සන්සුන් ලෙස මෙය අපට සනාථ කළ හැකිය. මෙම ඔප්පු කිරීම යම්කිසි සංඛ්‍යාත ඔප්පු කිරීමකට වඩා වැදගත් බව අපි විශ්වාස කරමු. අප රටෙහි ගොවි ජනතාව තීරණාත්මක සාධකය වේ — මේ ගැන කිසිවෙක් සැක නොකරති. අද ගොවි ජනතාවගේ තත්ත්වය කෙසේදයත්, අපට විරුද්ධව ඔවුන් යම්කිසි ව්‍යා-

පාරයක් පටන්ගනිමි යන බියක් අප තුළ නොමැත. පූර්ණ හැඟීමකින් යුතුව, අතිශයෝක්තියෙන් තොරව අපි එසේ කියමු. මෙය අපි ලබා ගනිමු. අපේ ආණ්ඩු බලයේ එක් හෝ තවත් අංශයක් අරභයා ගොවිතට දුක් ගැනවිලි තිබිය හැකිය. එසේනම්, ඒවා ඔවුන්ට ඉදිරිපත් කිරීමටද හැකියාවක් තිබේ. මෙවැනි අඩුපාඩුකම් සම්පූර්ණයෙන්ම නිරාකරණය කිරීමට තරම් අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය සහ රාජ්‍ය ආර්ථිකය යහපත් තත්ත්වයෙක නොපවතින නිසා මෙයට හැකියාවක් තිබෙන අතර එය වැළැක්විය නොහැකිය. එහෙත් සමස්තයක් වශයෙන් ගොවි ජනතාව අප කෙරෙහි අසතුටු වීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් දැන් නම් නැත්තේමය. මේ ජය අප ලබා ගත්තේ වසරක් තුළදීය; මා සිතන හැටියට නම් මෙය විශාල දෙයකි.

මිලහට මම ලුහු කරමාන්තය ගැන කියමි. කර්මාන්තය ගැන කියන විට, බැර හා ලුහු කරමාන්ත අතර වෙනසක් කළ යුත්තේ ඒවා වෙනස් තත්ත්වයන් යටතේ පවතින බැවිනි. ලුහු කරමාන්තය පොදුවේ වර්ධනය වෙමින් පවතින බව විශ්වාසයකින් යුතුව මට කිව හැකිය. විස්තර කථනයක් මම නොකරමි. සංඛ්‍යාත දත්තයන් ඉදිරිපත් කිරීම මට අයිති කාර්යයක් නොවේ. එහෙත් මෙම පොදු හැඟීම සත්‍ය කරුණු මත පදනම් වී ඇත. එමෙන්ම මෙම පදනමෙහි සාවද්‍ය හෝ අනියත හෝ කිසිවක් නැති බව මම සහතික කරමි. ලුහු කරමාන්තයේ පොදු වර්ධනයක් අප සතුව පවතින අතර මෙය හේතු කොට ගෙන පෙත්රොග්‍රාඩයේ සහ මොස්කව්හි කම්කරුවන්ගේ තත්ත්වය නියත ලෙස උසස් වෙමින් පවතී. වෙනත් ස්ථානවල වැඩි හරියක් බැර කරමාන්තය බලපාන නිසා එම දියුණුව අඩු මට්ටමක පවතී. ඒනිසා මෙය පොදුවේ ගොනු කිරීම අවශ්‍ය නැත. ඒ කොයි හැටි වුවද, ලුහු කරමාන්තය ඇත්ත වශයෙන්ම ඉහළ නගිමින් පවතින අතර පෙත්රොග්‍රාඩයේ සහ මොස්කව්හි කම්කරුවන්ගේ තත්ත්වය නිසැක ලෙස යහපත් වන බව මම යළිත් කියමි. මේ නගර දෙකේම කම්කරුවන් අතර 1921 වසන්තයේදී අසතුටක් පැවතිණි. දැන් සම්පූර්ණයෙන්ම පහවී ගොසිනි. කම්කරුවන්ගේ මනෝභාවය ගැන අපි දිනපතාම සුපරීක්ෂාවෙන් සිටින අතර මේ ප්‍රශ්නය ගැන වැරද්දක් නොකරමු.

තෙවැනි ප්‍රශ්නය බැර කරමාන්තය පිළිබඳවය. මෙහි තත්ත්වය බරපතලව පවතින බව කිව යුතුය. 1921-1922 කාලයේදී තරමක් යහපත් වීමක් පටන් ගෙන ඇත. ඒ අනුව නුදුරු අනාගතයේදී තත්ත්වය වඩාත් යහපත් වනු ඇතැයි අපට බලාපොරොත්තු විය හැකිය. අපි දැනටමත් අඩු වශයෙන් මෙයට අවශ්‍ය මාධ්‍යයන් එකතු කර ඇත්තෙමු. ධනපති රටක බැර කරමාන්තයේ තත්ත්වය යහපත් කිරීම සඳහා කෝටි සංඛ්‍යාත ණය මුදලක් අවශ්‍ය අතර එය නොමැතිව තත්ත්වය යහපත් කරලිය නොහැකිය. නොදියුණු රටවල ඩොලර් හෝ රන් රුබල් වලින් ලැබෙන කෝටි සංඛ්‍යාත දීර්ඝකා-

ලීන ණය මුදලක් මගින් පමණක් බැර කරමාන්තය නගා සිටුවිය හැකි බව ධනපති රටවල ආර්ථික ඉතිහාසය පෙන්වා දෙයි. අපට එම ණය මුදල් නොතිබුණු අතර මේ දක්වා කිසිදු ණයක් ලබා ගෙන නැත. වරදන දීමනා පිළිබඳව ලියා ඇති සියලු දේ, ඒවා ලියා තිබෙන කඩදැසි තරම් වත් වටිනාකමක් නැත. අප මේ ගැන මැන කාලයේදී බොහෝ දේවල් ලියා තිබෙන අතර උර්කාර්ට් වරදනය⁷⁵ ගැන විශේෂයෙන් බොහෝ දේ ලියා ඇත. එසේ වුවද, වරදන දීමනා පිළිබඳ අපේ ප්‍රතිපත්තිය මගේ මතය හැටියට නම් ඉතා හොඳ එකකි. එහෙත් මේ සියලු දේ නොතකා, අපි මේ දක්වාත් ලාභ සහිත එකද වරදන ගිවිසුමක් වත් ඇති කර නොගත්තෙමු. මෙය අමතක නොකරන ලෙස ඉල්ලමු. පොහොසත් රටවලින් ණය මුදල් ලබා ගැනීම අපට බලාපොරොත්තු නොවිය හැකිවූ බැවින්, අපේ නොදියුණු රටට බැර කරමාන්තයේ තත්ත්වය ඇත්ත වශයෙන්ම ඉතා බරපතල එකක් වූයේය. මේ සියල්ල නොතකා සැහෙන තරම් යහපත් තත්ත්වයක් අපි නිරීක්ෂණය කරමු. අපේ වෙළඳ ක්‍රියාකාරීත්වය විසින් අපට එක්තරා ප්‍රාග්ධනයක් ලබා දී ඇත. එය ඉතා වාමි බව සත්‍යයකි. එය රන් රුබල් දෙකෝටියකට වඩා යම්තමින් වැඩිය. කොයි හැටි වුවද ආරම්භය නරක නැත. අපේ බැර කරමාන්තය නගා සිටුවාලීම සඳහා පාවිච්චි කළ හැකි මාධ්‍යයන් අපට අපේ වෙළඳාම ලබා දෙයි. වත්මන් තත්ත්වයේදී අපේ බැර කරමාන්තය තවමත් ඉතා අමාරු තත්ත්වයෙක පවතී. යම්කිසිවක් ඉතිරි කිරීමට තරම් අප සමත් වීම තීරණාත්මක දෙයක් ලෙස මම සලකමි. අනාගතයේදීද අපි එලෙසම ඉතිරි කරමු. එය නිතර කරන්නේ ජනතාවට අවශ්‍ය දේ කපා හරිමින් වුවද, කෙසේ වුවද අප දැන් අරපරිස්සම් කළ යුතුය. අපේ රාජ්‍ය අය වැය ලේඛනය අඩු කිරීම සඳහාත්, අපේ රාජ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව අඩු කරලීම සඳහාත් අපි ක්‍රියා කරමු. පසුවට මම අපේ රාජ්‍ය සේවක මණ්ඩලයන් ගැන විස්තරයක් කරමි. අරපරිස්සම් කළ යුතු හැම දෙයක්ම අරපරිස්සම් කරමින්, හැම අතින්ම අපි අපේ රාජ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව අඩු කළ යුතු වෙමු. පාසල්වලට යන වියදම්වලින් පවා අපි අරපරිස්සම් කරමු. එය එසේ විය යුත්තේ, බැර කරමාන්තය බෙරා ගැනීමෙන් තොරව, එය පුනරුත්ථාපනය කිරීමෙන් තොරව, අපට කිසිම කරමාන්තයක් ගොඩ නැගිය නොහැකි නිසාය. එහෙත් කරමාන්තයක් නැතිව ස්වාධීන රටක් හැටියට අප විනාශ වී යනු ඇත. අපි මෙය හොඳින් දනිමු.

රුසියාවේ ගැලවීම සඳහා ගොවිජන ආර්ථිකයෙහි හොඳ අස්වැන්නක් පමණක් නොව, — මෙය පමණක් නොසෑහේ — ගොවිතට පාරිභෝගික භාණ්ඩ ලබා දෙන ලුහු කරමාන්තයේ යහපත් තත්ත්වයක් පමණක් නොව, — මෙය පමණක් වුවද ප්‍රමාණවත් නොවේ — අපට එමෙන්ම බැර කරමාන්තය ඉතා අවශ්‍ය වන්නේය. මෙම බැර කරමාන්තය යහපත්

තත්ත්වයකට නගා සිටුවීම පිණිස වසර කීපයක්ම අවශ්‍ය වේ.

බැර කර්මාන්තයට රාජ්‍ය පිහිටාධාර අත්‍යාවශ්‍ය වන්නේය. අපි මේ පිහිටාධාර ලබා නොදෙමු නම්, අප සභ්‍ය රාජ්‍යයක් හැටියට — සමාජවාදී රාජ්‍යයක් හැටියට පමණක් නොවේ — අප විනාශයට මුණ පානු ඇත. ඉතින් ඒ සම්බන්ධයෙන් අපි තීරණාත්මක පියවරක් ගෙන ඇත්තෙමු. බැර කර්මාන්තයට ස්වාධීන පදනමක් දැමීමට අවශ්‍ය මාධ්‍යයන් අපි ඒකරාශී කිරීමට ආරම්භ කළෙමු. මෙතෙක් අප සොයාගත් මුදල් සම්භාරය ඇත්ත වශයෙන්ම රුබල් දෙකෝටියකට වැඩි නොවූවද, කොයිහැටි වුවත්, එම මුදල අප අත තිබේ. අපේ බැර කර්මාන්තය නගා සිටුවාලීම සඳහා පමණක් එම මුදල වෙන් කැර ඇත.

මා පොරොන්දු වූ පරිදි ඉතා කෙටියෙන් අපේ ජනතා ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන මූලිකාංග ගැන ඔබට ඉදිරිපත් කළැයි මම සිතමි. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අපට යහපතක් කර තිබෙන බව, මෙයින් කළ හැකි නිගමනය බව මම අදහස් කරමි. රාජ්‍යයක් හැටියට අපට වෙළඳාම් කිරීමට හැකි බවත්, කෘෂිකර්මයෙහි සහ කර්මාන්තයෙහි අපේ ශක්තිමත් තත්ත්වය අපට ආරක්ෂා කැර ගෙන ප්‍රගතිය කරා යා හැකි බවත් ඔප්පු කරන සාක්ෂි අපට දැනටමත් ලැබී තිබේ. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වය විසින් එය ඔප්පු කරන ලදී. මෙය අපට දැනට ප්‍රමාණවත් බව මගේ හැඟීමය. බොහෝ දේ ඉගෙන ගැනීමට අපට සිදු වී ඇත. ඉගෙන ගැනීම අපට තවත් අත්‍යාවශ්‍ය බව අපි වටහා ගත්තෙමු. වසර පහක් තිස්සේ අපි රට ආණ්ඩු කරමු. එපමණක් නොව මේ පස් වසර තුළදී අපි යුද්ධ තත්ත්වයෙක පසු වීමු. ඒ අනුව, අපි ජයලබා ඇත්තෙමු.

ගොවි ජනතාව අප සමග සිටි නිසා මෙය වටහා ගත හැකිය. සමහර විට, ගොවීන්ට වඩා අන් වෙනත් ජන කොටසක් අපට ආධාර නොකළා විය හැකිය. ගොවි ජනතාව අන් හැමටම වඩා ද්වේෂ කරන ඉඩම් හිමියා සුදු ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්ට පිටුපසින් සිටින බව ඔවුහු වටහා ගෙන සිටියහ. මේ හේතුව නිසා ගොවි ජනතාව අති මහත් උනන්දුවකින් සහ අති මහත් ලැදිකමකින් යුතුව අපට පක්ෂ වූහ. සුදු ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්ගෙන් අප ආරක්ෂා කැර ගැනීමට ගොවීන් පොළඹවා ගැනීම දුෂ්කර නොවීය. නිතරම යුද්ධයට වෙර කළ ජනතාව, සුදු ප්‍රතිවිප්ලවවාදී යුද්ධයේදී කළ හැකි හැම දෙයක්මත්, රටවැසි යුද්ධයේදී ඉඩම් හිමියන්ට වීරුද්ධවත් ක්‍රියා කළහ. එසේ වුවද, මෙය සියල්ල ප්‍රමාණවත් නොවීය. මන්දයත්, කාරණයේ හරය වූයේ ආණ්ඩු බලය ඉඩම් හිමියන් අත පවතිනවාද, නැතිනම්, ගොවීන් අත පවතිනවාද යන්න වූ බැවිනි. එහෙත් මෙය අපට නොසැහිණි. අප ආණ්ඩු බලය ලබා ගත්තේ කම්කරුවන් සඳහා බවත්, එම ආණ්ඩු බලයේ ආධාරය ඇතිව, සමාජවාදී ක්‍රමයක් බිහිකරලීම අපේ අරමුණ බව ගොවීහු

වටහා ගෙන සිටිති. ඒ නිසා අපට අන් හැම දෙයකටම වඩා වැදගත් වූයේ, සමාජවාදී ආර්ථික ක්‍රමය සඳහා ආර්ථික පදනම බිහි කරලීමය. එය රිඡු මාර්ගයකින් සුදනම් කරලීමට අපට නොහැකි විය. වක්‍ර වූ මාර්ගවලින් එය කිරීමට අපට සිදු විය. අප රටේ අප ඇති කළ රාජ්‍ය ධනවාදය විශේෂ වර්ගයකට අයත් වුවකි. එය රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය නැමැති සාමාන්‍ය සංකල්පය සමග නොගැළපෙයි. ප්‍රධාන මර්මස්ථාන සියල්ල අප අතේය. ඉඩම් අප අතේය. ඉඩම් රාජ්‍යයට අයත්ය. මෙහි කිසිදු වැදගත්කමක් නැතැයි අපේ සතුරන් කීවද, මෙය ඉතා වැදගත්ය. සතුරන්ගේ මතය වැරදිය. ඉඩම් සියල්ල රජයට අයත් වීම ඉතා වැදගත් කරුණකි. එමෙන්ම එය ආර්ථික සබඳකම්වලදී විශාල ප්‍රායෝගික වැදගත්කමක් දරයි. අපි මෙය ලබා ගත්තෙමු. එමෙන්ම අපේ අනාගත ක්‍රියාකාරීත්වය එම රාමුව තුළ පමණක් වර්ධනය විය යුතුය. අපේ ගොවි ජනතාව සතුටට පත්වීම, කර්මාන්තයට පණක් ලැබීම සහ වෙළඳාමට පණක් ලැබීම දක්වා අපි පැමිණ සිටීමු. රාජ්‍ය ධනවාදී ක්‍රමයේ වචනාර්ථ සංකල්පයට වඩා අපේ රාජ්‍ය ධනවාදී ක්‍රමය වෙනස් වන්නේ අපේ නිර්ධන පංතික රජය අත මුළු මහත් ඉඩම් පවතින නිසා පමණක් නොව, එමෙන්ම කර්මාන්තයේ අති වැදගත් අංශයන්ද පවතින බැවිනි. ආරම්භයක් හැටියට මධ්‍යම හා කුඩා පරිමාණයේ කම්හල් එක්තරා සංඛ්‍යාවක් පමණක් බදු දී ඇත්තෙමු. ඉතිරි හැම දෙයක්ම අප අත පවතී. වෙළඳාම පිළිබඳව නම්, අපි මිශ්‍ර සමාගම්, එනම්, ප්‍රාග්ධනයෙන් කොටසක් පෞද්ගලික ධනපතීන්ට, විදේශීය ධනපතීන්ට සහ අනික් කොටස අපට අයිති වන මිශ්‍ර සමාගම් පිහිටුවාලීමට උත්සාහ ගන්නා බවත්, දැනටමත් ඒවා පිහිටුවා ඇති බවත් අවධාරණය කිරීමට කැමැත්තෙමි. ප්‍රථමයෙන්ම, අපි මේ මාර්ගයෙන් වෙළඳාම් කිරීමට ඉගෙන ගත්තෙමු, මෙය අපට ඉතා අවශ්‍ය දෙයකි. දෙවනුව, අපට අවශ්‍යයැයි හැඟී ගියහොත්, එවැනි මිශ්‍ර සමාගම් විසුරුවා හැරීමට අපට හැමදම ඉඩකඩ ඇති අතර මෙහිදී අපිකිසිදු අවදනමකට මුහුණ නොපාමු. අපි පෞද්ගලික ධනපතියාගෙන් ඉගෙන ගන්නා අතර, අපට ප්‍රගතියක් ඇති කැර ගත්තේ කෙසේද යන්න අප සොයා බලන අතර, කරන වැරදි මොනවාද යන්නද දැන ගනිමු. මීට වඩා වැඩි යමක් කීම අවශ්‍ය නැතැයි මම සිතමි.

එතරම් වැදගත් නොවන කරුණු කීපයක් ගැන මතක් කිරීමට මා කැමතිය. මුග්ධ ක්‍රියාවන් අපි කැර ඇත්තෙමු, ඒවා අති විශාල වශයෙන් ඉදිරියේදී කරනවාටද සැක නැත. මට වඩා හොඳට මෙය විනිශ්චය කිරීමටත්, දැකීමටත් නොහැකිය. (සිනා.) අප මුග්ධ ක්‍රියා කරන්නේ මන්ද? හේතුව පැහැදිලිය: ප්‍රථමයෙන්ම, අපේ රට නොදියුණු නිසාය. දෙවැන්න, අප රටේ අධ්‍යාපනය අවමය තත්ත්වයෙක පවතින බැවිනි. තෙවැන්න, අපට පිටින් ආධාර නොලැබෙන බැවිනි. කිසිදු සභ්‍ය රටක් අපට ආධාර

නොදෙයි. එපමණ නොව, එම රාජ්‍යයන් හැම එකක්ම අපට විරුද්ධව ක්‍රියා කරති. හතරවැන්න, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍ර මෙහිදී දෙස් ලැබිය යුතු බැවිනි. අපි පැරණි රාජ්‍ය යන්ත්‍රය භාර ගතිමු. එය අපේ අවාසනාවය. රාජ්‍ය යන්ත්‍රය බොහෝ විට අපට විරුද්ධව ක්‍රියා කර ඇත. 1917 දී අප ආණ්ඩු බලය අල්ලා ගත් පසුව, රාජ්‍ය යන්ත්‍රය භාර සේවකයෝ කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියා කළහ. එවකට අපි බොහෝසේ බියවූ බැවින් මෙසේ ඉල්ලා සිටියෙමු: “කරුණාකරලා අප වෙතට හැරී එන්න!” එවිට ඔවුන් සියලු දෙනම ආපසු පැමිණි නමුදු, එය අපේ අවාසනාව බවට පත් විය. අපට දැන් සේවකයින් අති විශාල වශයෙන් සිටියද එම විශාල පිරිස මෙහෙයවීම සඳහා සැහෙන තරම් උගත් කොටස් අපට නැත. ක්‍රියාවෙන් නිතර සිදු වන දෙයක් නම්, අපට රාජ්‍ය බලය තිබෙන ඉහළ තට්ටුවේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය කෙසේ හෝ ක්‍රියාකාරී වීමය. එහෙත් පහළ ඔවුහු හිතුවක්කාරී ලෙස වැඩ කරන අතර එය කොතරම් හිතුවක්කාරීදැයි කිවහොත්, බොහෝ විට අපේ පියවරයන්ට විරුද්ධව ක්‍රියා කරති. ඉහළ තට්ටුවේ අපට, ගණන කොතරම්දැයි හරි හැටි කිව නොහැකි වුවද, මා සිතන හැටියට දහස් ගණනක් පමණ, උපරිමය වශයෙන් දස දහස් ගණනක් අපේ අය සිටිති. එහෙත් පහළ තට්ටුවල සාර්ගෙන් සහ ධනපති සමාජයෙන් අපට ලැබුණු ලක්ෂ ගණනක් ආණ්ඩුවේ නිලධාරීහු අර්ධ වශයෙන් විඳන ලෙසත්, අර්ධ වශයෙන් අවිඳන ලෙසත් අපට විරුද්ධව ක්‍රියා කරති. මෙහි කෙටි කාලයකදී කිසිවක් කළ නොහැකි බව අවිවාදිතය. රාජ්‍ය යන්ත්‍රය අංග සම්පූර්ණ කරලීම සඳහාත්, එය වෙනස් කොට, එයට නව බලවේගයන් ඇද ගැනීම සඳහාත් අප මෙහිදී අවුරුදු බොහෝ ගණනක් වැඩ කළ යුතුය. අපි එය ඉක්මණින් කරමු, සමහර විට වුවමනාවටත් වඩා ක්ෂණික වේගයකින් කරමු. සෝවියට් පාසල් සහ කම්කරු පීඨ පිහිටුවා ඇත. ලක්ෂ ගණන් තරුණයෝ මෙහි ඉගෙන ගනිති. සමහර විට, ඔවුන් අධික වේගයකින් ඉගෙන ගන්නවා විය යුතුය. මා සිතන හැටියට මෙහි වැඩ පටන් ගෙන ඇත, මෙය අපට යහපත් ප්‍රතිඵල ලබා දෙනු ඇත. අපි වුවමනාවට ඉක්මන් ලෙස ක්‍රියා නොකරමු නම්, වසර කීපයකින් අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය භාත්පසින්ම වෙනස් කරලීමට හැකි වන සේ ක්‍රියා කළ හැකි දක්ෂ තරුණ පිරිසක් අපට ඇති වනු ඇත.

අප අති විශාල සංඛ්‍යාවක් මුල් ක්‍රියා කළ බව මම කියුවෙමි. එමෙන්ම අපේ ප්‍රතිමල්ලවයන් පිළිබඳවද මා යමක් කිව යුතුය. බොල්ෂෙවික්වරුන් අති විශාල සංඛ්‍යාවක් මෝඩ ක්‍රියා කළ බව ලෙනින් ම පිළිගන්නේ යැයි අපේ සතුරන් කියමින් අපට දෙස් පවරති නම්, මම ඔවුන්ට මෙසේ පිළිතුරු දෙමි: අපේ මෝඩකම් නුඹලාගේ මොඩකම්වලට වඩා භාත්පසින්ම වෙනත් ඒවාය. ඉගෙන ගැනීමට අප ආරම්භ කළා පමණකි. අප දැන් කොතරම් ක්‍රමානුකූල ලෙස ඉගෙන ගැනීම ආරම්භ කර තිබෙන්නේදයත්, යහපත්

ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට පුළුවන් බවට අප තුළ විශ්වාසයක් ඇති වී තිබේ. එහෙත් අපේ විරුද්ධකරුවන්, එනම්, ධනපතීන් සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ වීරයින් අප විසින් කරනලද මෝඩකම් ගැන අවධාරණය යොමු කරති නම්, සන්සන්දනය කිරීම පිණිස මම මෙහිදී සුප්‍රසිද්ධ රුසියානු ගත්කරුවකු උපුටා දක්වමින් සහ ඔහුගේ උපමාලංකාරය තරමක් වෙනස් කරමින් මෙලෙස පවසමි: බොල්ෂෙවික්වරුන් මෝඩකම් කරති නම්, බොල්ෂෙවික්වරු මෙසේ පවසති: “දෙවරක්, දෙක පහයි” එහෙත් අපේ විරුද්ධකරුවන් එනම්, ධනපතීන් සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ වීරයින් මෝඩකම් කරන විට, එය මෙවැන්නකට සමානය: “දෙවරක් දෙක යනු උරු තෙල් ඉටිපන්දමකි.”⁷⁶ මෙය ඔප්පු කිරීම අපහසු නැත. නිදසුනක් වශයෙන්, ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය සහ ජපානය කොල්වාක් සමග ඇති කැරැ ගත් ගිවිසුම දෙස බලමු: මම ඔබෙන් මෙසේ ප්‍රශ්න කරමි: මේවාට වඩා උගත් සහ බලවත් රටවල් ලෝකයේ තවත් තිබේද? එහෙත් සිදු වූයේ මොනවාද? ගණන් බැලීමක් නොකර, කල්පනා නොකර, නිරීක්ෂණය නොකර ඔවුහු කොල්වාක්ට ආධාර දීමට තීරණය කළහ. එය කොතරම් පූර්ණ නිෂ්ඵලතාවයක් වියත්, මා සිතන හැටියට මිනිස් බුද්ධියට පවා වටහා ගැනීමට නොහැකි දෙයක් විය.

අනිත් නිදසුන නම්, වඩාත් සමීප සහ වඩාත් වැදගත් වාර්ෂේල් ගිවිසුමය. මෙහිදී “මහා” “කීර්තියෙන් පිරී ගිය” බලවතුන් කළේ මොනවාද? මේ පූර්ණ නිෂ්ඵලත්වයෙන් සහ ව්‍යාකූලත්වයෙන් ගැළවීමේ මග ඔවුන් සොයා ගන්නේ කෙසේද? ධනපති රටවල්ද, ධනපති ලෝකය සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයද එකට එක්වී කරන ලද මෝඩ ක්‍රියා සමග අපේ මෝඩ ක්‍රියා සන්සන්දනය කරන විට, ඒවා ඉතා අල්ප ඒවා හැටියට හැඳින්වීම අතිශයෝක්තියක් නොවන බව මම යළිත් පවසා සිටිමි. එනිසා මවිසින් ඉතා කෙටියෙන් කතා කළ යුතු විෂයයක් වන ලෝක විප්ලවයේ පර්යාලෝකය යහපත් යැයි මම අදහස් කරමි. එක් නියමිත තත්ත්වයක් යටතේ එය වඩාත් යහපත් වනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි. එම තත්ත්වයන් ගැන වචන ස්වල්පයක් කීමට මම කැමැත්තෙමි.

1921 දී පැවැති තෙවැනි මහා සමුළුවේදී කොමියුනිස්ට් පක්ෂවල සංවිධානාත්මක ව්‍යුහය ගැනත්, ඒවායේ වැඩිවල ක්‍රමිකත්වය සහ භරය ගැනත් යෝජනාවක්⁷⁷ අපි සම්මත කර ගතිමු. යෝජනාව ඉතා අනර්ඝය. එහෙත් එම යෝජනාව ඉහල සිට පහළ දක්වා රුසියානුය, එනම්, එය පදනම් කැරැ ඇත්තේ එහෙම පිටින්ම රුසියානු තත්ත්වයන් මතය. එහි හොඳ මෙන්ම නරක පැත්ත මෙහි අඩංගු වී ඇත. එය නරක මන්දයත්, එකදු විදේශිකයකුටත් පාහේ එය කියවීමට නොහැකි බව මට සහතික බැවිනි. මේ අදහස ගෙන හැර පෑමට පෙර මම ඒ යෝජනාව යළිත් වරක් කියවීමි.

ප්‍රථමයෙන්ම, ඒ යෝජනාව ඉතා දිගය. එහි කොටස් පණහකට හෝ ඊට වැඩි ගණනක් තිබේ. මෙවැනි යෝජනා සාමාන්‍යයෙන් විදේශීන්ට කියවීමට නොහැකිය. දෙවැනිව, එය සම්පූර්ණයෙන් කියැ වුවද, කිසිම විදේශිකයකුට එය වටහා ගත නොහැකිය, මන්දයත්, එය වුවමනාවට වඩා රුසියන් වන බැවිනි. එය රුසියන් බසින් ලියා තිබෙන නිසා නොවේ — එය ඉතා අගනා ලෙස වෙනත් භාෂාවලට පරිවර්තනය කර ඇත — එය රුසියානු ජීවයෙන් පිරි ඉතිරි තිබෙන බැවිනි. තෙවැනිව, විශේෂිතයක් හැටියට යම්කිසි විදේශිකයෙක් එය කියවුවද, එය ක්‍රියාවේ යෙදවීමට ඔහුට නොහැකිවීමය. එය එම යෝජනාවේ තෙවැනි අඩුපාඩුවය. සමුළුවට පැමිණි සමහර නියෝජිතයින් සමග මම සාකච්ඡා කළෙමි. සමුළුවට මා පෞද්ගලිකව සහභාගී නොවුණද — සංවේගයකට මෙන් මට එයට සහභාගී වීමට නොහැකිය — එසේ වුවද ඉදිරි දවස්වලදී විවිධ රටවලින් පැමිණි නියෝජිතයින් බොහෝ ගණනක් සමග සවිස්තර ලෙස කතා කිරීමට මම බලාපොරොත්තු වෙමි. මෙම යෝජනාවෙන් අපි විශාල වරදක් කළෙමුයි මට හැඟෙයි. එනම්, තවදුරටත් ජය ලබා ගැනීමේ මාර්ගය අප විසින් කපා හැර දමා ඇති බැවිනි. මා කී පරිදි යෝජනා ඉතා අගනා ලෙස කෙටුම්පත් කර ඇත. මෙහි කොටස් පණහම හෝ එහි වැඩි භරයක් හෝ සහතික කිරීමට මට පිළිවන. එහෙත් අපේ රුසියන් අත්දැකීම් විදේශිකයින්ට ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකාරය අප වටහා ගෙන නැත. යෝජනාවේ භරය වලංගු නැති නීතියක් බවට පත්වී තිබේ. එහෙත් අපි මෙය වටහා නොගනිමු නම්, අපට තවදුරටත් ඉදිරියට යාමට නොහැකිය. අප හැම දෙනාටම රුසියානුන්ට මෙන්ම විදේශික සහෝදරවරුන්ටත් රුසියන් විජලවයෙන් අවුරුදු පහකට පසුව, අප ඉගෙන ගත යුතු බව මම අදහස් කරමි. ඉගෙන ගැනීමට ඉඩකඩ අපට ලැබී ඇත්තේ මේ දැන් පමණකි. මෙම හැකියාව කොතෙක් කාලයක් පවතිනු ඇද්දයනු කිව නොහැකිය. ධනපති රටවල් අපට සන්සුන් ලෙස ඉගෙන ගැනීම සඳහා කොතරම් කාලසීමාවක් දෙතිද යන්න මම නොදනිමි. එහෙත් යුද්ධමය ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් සහ යුද්ධයෙන් නිදහස ලබන සෑම මොහොතකදීම ඉගෙන ගැනීම සඳහා, මුල සිටම ඉගෙන ගැනීම සඳහා අප ප්‍රයෝජනය ගත යුතුය.

මුළු මහත් පක්ෂයත්, රුසියාවේ සියලු ජන කොටස්වල ස්තරයනුත් ඉගෙන ගැනීමට ඇති සිය පිපාසය විසින් මෙය ඔප්පු කැර ඇත. දැනට අපේ අති වැදගත්ම කාර්ය භාරය වන්නේ ඉගෙන ගැනීම සහ ඉගෙන ගැනීම බව ඉගෙන ගැනීමට ඇති එම පරිශ්‍රමය පෙන්වා දෙයි. එහෙත් අපේ විදේශීය සහෝදරවරුද ඉගෙන ගත යුක්තාහ. එය අප ඉගෙන ගත යුතු පරිදි, අපට තවමත් අවශ්‍ය වී තිබෙන කියවීම, ලිවීම සහ කියැවූ දේ අවබෝධ කැර ගැනීම යන අර්ථයෙන් නොවේ. මෙය නිර්ධන පංතික සංස්කෘතියට

අයත්ද, නැතිනම්, ධනපති පංතික සංස්කෘතියට අයත්ද? යන්න ගැන තර්කයක් පැන නැගී ඇත. මම එය විවෘත ප්‍රශ්නයක් ලෙස තබමි. එහෙත් ඒ කොයි හැටි වුවද, අන් හැම දෙයටම පෙර කියවීම, ලිවීම සහ කියැවූ දේ වටහා ගැනීම අපට අත්‍යාවශ්‍ය බවට සැකයක් නැත. විදේශීන්ට මෙය අවශ්‍ය නොවේ. ඔවුනට වඩාත් උසස් දෙයක් අවශ්‍ය වී ඇත. කොමියුනිස්ට් පක්ෂවල සංවිධානාත්මක ව්‍යුහය පිළිබඳව අප විසින් ලියන ලද දේ සහ විදේශීය සහෝදරවරුන් කියවන්නේ නැතිව සහ වටහා ගන්නේ නැතිව අත්සන් කළ දේ තේරුම් ගැනීම සඳහා ඉගෙන ගත යුතුය. එය ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන කාර්යය විය යුතුය. මෙම යෝජනාව වහාම ක්‍රියාවට යෙදවිය යුතුය. මෙය එක රැයකින් කළ හැකි දෙයක් නොවේ, එය කොහෙන්ම එක් රැයකින් කළ නොහැකිය. මේ යෝජනාව වුවමනාවට වඩා රුසියානුය, එය රුසියන් අත්දැකීම් පිළිබිඹු කරයි. ඒ නිසා එය විදේශිකයින්ට කොහෙන්ම තේරුම් ගත නොහැකිය. එය දේවරූපයක් මෙන් සලකා ගෙයි මුල්ලක තබා ගෙන එයට වැදීමෙන් ඔවුනට සතුට ලැබිය නොහැකිය. එයින් කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් ලැබිය නොහැකිය. ඔවුන් රුසියන් අත්දැකීම්වලින් අඩක් ස්විකරණයට භාජනය කළ යුතුය. මෙය කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න මම නොදනිමි. තමන් තවමත් සැහෙන තරමින් ප්‍රබුද්ධත්වයට එළඹී නැති බවත්, ඔවුන්ගේ රට තවමත් කළු ශතකයෙන්⁷⁸ ගැලවුණු බවට සහතිකයක් නැති බවත් ඉතාලි ජනතාවට පෙන්වමින් නිදසුනක් වශයෙන් ඉතාලියේ පැසිස්ට්වරුන් අපට විශාල සේවයක් කිරීමට ඉඩක් ඇත. සමහර විට, මෙය ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. මේ විජලවයේ මුලධර්ම විදේශික සහෝදරවරුන්ට වටහා දීම පිණිස රුසියානුන් වන අපිද මාර්ග සෙවිය යුතු වෙමු. එසේ නැති නම්, එම යෝජනාව ක්‍රියාවේ යෙදවීමට ඔවුනට කොහෙන්ම නොහැකි වනු ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් රුසියානුන්ට පමණක් නොව, විදේශීය සහෝදරවරුන්ටත් වත්මන් අවධියේ ඉතාම වැදගත් දේ නම් ඉගෙන ගැනීම බව අප විසින් කියා සිටි යුතු බව මම තරයේ විශ්වාස කරමි. පොදු අදහස අනුව අපි ඉගෙන ගනිමින් සිටිමු. ඔවුහු කෙසේ වුවද, විජලවවාදී වැඩවල සංවිධානය, ව්‍යුහය, ක්‍රමය සහ භරය සාක්ෂාත් කැර ගැනීම පිණිස විශේෂ අදහසකින් යුක්තව ඉගෙන ගත යුක්තාහ. ඔවුන් එසේ කරති නම්, ලෝක විජලවයේ පර්යාලෝකය යහපත් පමණක් නොව, ඉතා අනර්ඝද වන්නේය. (දීර්ඝ, උණුසුම් අත්පොළසන්. “ලෙනින් සහෝදරයා දිනේවා!” යි කෑ ගසති. ප්‍රීති සෝෂා පවත්වති.)

1922 නොවැම්බර් 15 ද අංක 258 “ප්‍රාවිද්” පුවත්පතේ පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 278-294.

1922 නොවැම්බර් 20 ද මොස්කව් සෝවියට් සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් වාරයේදී කළ කතාව

(ජය සෝෂා සහිත අත්පොළසන්, ජාත්‍යන්තර ශීතය ගයනි) සහෝදරවරුනි! ඔබේ රැස්වීමට කලින් පැමිණීමට නොහැකි වීම ගැන මම බොහෝ කනගාටු වෙමි. මා දන්නා පරිදි මොස්කව් සෝවියට් සභාවට පැමිණීමට ඔබ මට අවකාශයක් ලබා දුන්නේ මීට සති කීපයකට උඩදීය. කලින් පැමිණීමට නොහැකි වූයේ පසුගිය දෙසැම්බර් මාසයේ සිට පවත්ගත් මගේ රෝගය වෘත්තීය වාදියකුගේ බසින් කියන්නේ නම්, දීර්ඝ කාලයකට වැඩ කිරීමේ හැකියාව නැති කැරැ දැමීමේය. මගේ වැඩ කිරීමේ ශක්තිය අඩු වූයෙන් සතියෙන් සතිය මගේ මේ කතාව කල් දැමීමට මට සිදු විය. ඔබට මතක ඇති පරිදි මගේ වැඩවලින් සැහෙන කොටසක් පළමුව ත්‍යුරුපා සහෝදරයාටත්, ඊළඟට රිකොච් සහෝදරයාටත් පැවරීමට මට සිදුවිය. ඊට අමතරව කාමිනෙච් සහෝදරයා මතද තවත් වැඩ පැවරීමටද සිදු විය. මා මීට ඉහත මතක් කළ උපමාලංකාරයක් යළිත් කියමින්, ඔහුට බර පැටවූ ගැල් දෙකක්ම හදිසියේ භාර දීමට සිදු විය. එම උපමාලංකාරය අනුව දිගටම කියන්නේ නම්, ඒ බර පටවාගෙන අදින අපේ අභ්වයා ඉතා දක්ෂ ධෛර්ය සම්පන්න එකෙක් වූයේය. (අත්පොළසන්) එහෙත් කෙසේ වුවද, බර පැටවූ ගැල් දෙකක් භාර දීම සුදුසු ක්‍රියාවක් නොවේ. ත්‍යුරුපා සහ රිකොච් සහෝදරවරුන් එන තුරු නොඉවසිල්ලෙන් බලා සිටින මම මීට වඩා යම්තම් සාධාරණ ආකාරයකට වැඩ බෙද ගැනීමට බලාපොරොත්තු වෙමි. මගේ වැඩ කිරීමේ හැකියාව අඩුවී තිබෙන බැවින්, මගේ කැමැත්තට පටහැණිව වැඩ සොයා බැලීම සඳහා මට වඩාත් දීර්ඝ කාලයක් අවශ්‍ය වී ඇත.

1921 දෙසැම්බර් මාසයේදී මට වැඩ කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම නැවැත්වීමට සිදුවූ විට, එය වසරේ අවසාන දවස් විය. එවකට අපි නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සඳහා සංක්‍රමණය වෙමින් සිටියෙමු. අපි එම ප්‍රතිපත්තිය

1921 මුල සිට පවත් ගත්තද, එම සංක්‍රමණය සැහෙන තරම් අමාරු බව, දැන ගනිමු. එය ඉතා අමාරු බව මගේ මතය ය. දැන් වසර එක හමාරකට වැඩි කලක් තිස්සේ අපි මේ ප්‍රතිපත්තිය සංක්‍රමණික ලෙස ක්‍රියාවට යොදවමින් සිටිමු. බහුතරය අලුත් ස්ථාන භාර ගෙන, විශේෂයෙන්ම නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියට සරිලන සේ, නව තත්ත්වයට ගැළපෙන පරිදි ක්‍රියා කිරීමට කාලය එළඹ තිබෙන බව සිතිය හැකිය.

විදේශීය ප්‍රතිපත්තිය අනුව නම්, වෙනස්වීම් සිදුවී ඇත්තේ ඉතා අල්ප වශයෙනි. අප මීට ඉහත සම්මත කර ගත් තීරණය පරිදි අපි මේ ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියා කළෙමු. එය අප ඉතා ක්‍රමානුකූලව අනුගමනය කළ අතර ඉතා විශාල ජයක් ලැබූ බවද විවෘත හදවතකින් කිව හැකි යැයි මම අදහස් කරමි. ඔබට ඒ ගැන සවිස්තර ලෙස වාර්තා කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නැත. මේ සම්බන්ධයෙන් අපට වෙනස් කිරීමට කිසි දෙයක් නැති බව, චලදිවස්තෝක් නගරය අල්ලා ගැනීමද, ඔබ විසින් පුවත්වලින් කියවා දැන ගත් පෙළපාලිය සහ සන්ධිය රාජ්‍යයේ ප්‍රකාශනයද ඉතා පැහැදිලි ලෙස පෙන්වා දෙන අතර එය ඔප්පු කරයි⁷⁹. අප සිටින මාර්ගය ඉතා පැහැදිලි සහ ඉතා නියත අතර එය ලෝකයේ සියලු රටවල් ඉදිරියේ අපට සාර්ථකත්වය සහතික කැරැ ඇත. එසේවතුදු සමහර රටවල් අපත් සමග එකම මේසයක් වටා වාඩි වීමට බැරි බව තවමත් ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුනම්ය. කෙසේ වුවද, ආර්ථික සබඳතාවයන්ද, ඉන් අනතුරුව රාජ්‍යතන්ත්‍රික සබඳතාවයන්ද යහපත් වෙමින් පවතී, එය යහපත් විය යුතුය, සත්තකින්ම යහපත් වන්නේය. මෙයට විරුද්ධව නැගී සිටින හැම රාජ්‍යයක්ම පමා වීමේ අනතුරට මුණ පායි, සමහර විට, සමහර දේ අනුව, සැහෙන තරම් වැදගත් දේවලදී අනතුරට මුණ පෑම නිසා අවාසිදයක තත්ත්වයෙක සිටිනු ඇත. අප මෙය දැන් දකින්නේ සංනිවේදන මාර්ග හා පුවත්පත්වලින් පමණක් නොවේ. අපේ සහෝදරවරුන් ඔවුන්ගේ විදේශීය සංචාරයන්වලදී වෙනසෙහි ඉමහත් බව දකිතියි මට සිතේ. මේ සම්බන්ධයෙන් පැරණි උපමාලංකාරයක් උපුටා දක්වමින්, අපි වෙනත් දුම්භවලට හෝ වෙනත් රියවලට හෝ මාරු නොවීමයි කිව හැකිය.

අපේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් නම්, ඉතා බලසම්පන්න සහ ඒත්තු යන තත්ත්වයන් විසින් බල කරන ලද, 1921 වසන්තයේදී අප විසින් සපුරාලන ලද වෙනස්වීම් අරභයා අප අතර විවාදයක් හෝ මතභේදයක් හෝ ඇති නොවිණි. එම වෙනස අපට සමහර අමාරුකම්, මට කිව හැකි පරිදි විශාල අමාරුකම් ඇති කෙළේය. විපරිවර්තනය අවශ්‍යය යන්න ගැන අප අතර සැකයක් තිබුණු නිසා නොවේ, — මේ ගැන අප අතර සැක නොතිබිණි — අප බලාපොරොත්තු වූ ප්‍රතිඵල නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය විසින් ලබා දුන්නේද යන්න ගැන අප අතර කිසිදු සැකයක් තිබුණු නිසාද

නොවේ. මේ ගැන කිසිදු සැකයක් නොතිබුණු බව ඉතා ස්ථිර ප්‍රකාශ කළ හැකිය. අපේ පක්ෂයේ සාමාජිකයින් අතර හෝ, අපාක්ෂිත කම්කරු සහ ගොවි බහුජනතාව අතර හෝ මේ ගැන සැකයක් නැත.

මේ අනුව නම් අසිරුතාවයක් ඉදිරිපත් නොකරයි. අප මුණ පාන අසිරුතාවය නම්, අප ඉදිරියේ ඇති ප්‍රශ්නය විසඳාලීමට නිතර පාහේ අලුත් මිනිසුන් ඇද ගැනීමට අවශ්‍ය වීමය, අති විශේෂ පියවරයන් සහ අති විශේෂ ක්‍රියා විධි අවශ්‍ය වීමය, එක් හෝ තවත් දෙයක් නිවැරදිද යන්න ගැන අප අතර සැක ඇත්තේය. එක් හෝ තවත් දිශානතියක් අනුව වෙනස් කිරීම්ද ඇත. මේ දෙකම තවත් බොහෝ කලක් තිස්සේ පවතිනු ඇතැයි කිව යුතුය. “නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය” යනු පුද්ගලිකාර නමකි. මෙය නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය හැටියට හඳුන්වන්නේ එය ආපසු යන බැවිනි. අපි දැන් පසු බසිමින්, ආපස්සට යමින් සිටිමු. එහෙත් අප එසේ කරන්නේ පළමුව පසු බැසීමටත්, ඉන් අනතුරුව ඉතා වේගයෙන් දුටු ගොස් ඉදිරියට පැනීමටත්ය. මෙන්න මේ කොන්දේසිය යටතේ පමණක්, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට යොදවමින් අපි පසු බැස්සෙමු. පසු බැසීමෙන් අනතුරුව, ඉතා ශක්තිමත් ලෙස ඉදිරියට යාම පිණිස ප්‍රතිසංවිධාන කළ යුත්තේත්, යළි කාණ්ඩ ගැසිය යුත්තේත්, අනුවර්තනය කළ යුත්තේත්, කොතැනද, කවදද යන්න අපි තවම නොදනිමු. මේ ක්‍රියාකාරීත්වය සාමාන්‍ය ක්‍රියා පිළිවෙතක් අනුව ගෙන යාම පිණිස ප්‍රස්තාව පිරුළෙන් කියැවෙන පරිදි, තීරණය ගැනීමට පෙර දස වරක් නොව, සියක් වරක් මැණිය යුතුය. අපේ කාර්ය භාරයන් හා ගැටළු විසඳාලීමේදී අපට මුහුණ පෑමට සිදු වන ඇදහිය නොහැකි අමාරුකම් මැඩලීම පිණිස අපි එලෙස කළ යුතුවමු. දැනට අප ලබා තිබෙන දේ සඳහා කොපමණ පරිත්‍යාග අප කර තිබෙන්නේද යන්න ඔබ ඉතා හොඳින් දනිති. රටවැසි යුද්ධය කොතරම් කාලයක් දිග් ගැසුණේද ඒ නිසා අපේ ශක්තිය කොතරම් දුරට ගෙවී ගියේද යන්න ඔබ දනිති. විලදිවස්තෝක් නගරය අල්ලා ගැනීම (විලදිවස්තෝක් ඇත වුණද එය අපේ නගරයක් නොවැ) (දීර්ඝ අත්පොළසන්) අප සමග එක්වීමට ඇති හැම කෙනෙකුගේම ආශාවත්, අපේ ජයග්‍රහණ සමග එක්වීමට ඇති ආශාවත් අප හැම දෙනෙකුටම පෙන්වා ඇත. එතැනත් මෙතැනත් රුසියානු සෝවියට් සන්ධිය සමාජවාදී ජනරජයය. එම ආශාව නිසා අපට පහර දුන් රටවැසි සතුරන් සහ විදේශීය සතුරන් පළවා හැරීමට සහ ඔවුන්ගෙන් ගැළවීමට අප සමත් විය. මා මෙහිදී සඳහන් කරන්නේ ජපානය ගැන ය.

මුළු මහත් ලෝකයම පිළිගත් නියතු රාජ්‍ය තන්ත්‍රික තත්ත්වයක් අපි දිනාගත්තෙමු. ඔබ හැම දෙනා මෙය ඉතා හොඳින් දනිති. මෙහි ප්‍රතිඵල ඔබ දකිති. එහෙත් මෙය ලබා ගැනීමට කොතරම් කාලයක් ගතවීද. ආර්ථික

ප්‍රතිපත්තියේ මෙන්ම වෙළඳ ප්‍රතිපත්තියේත් අපේ අධිකිය සතුරා පිළිගැනීමේ තත්ත්වයක් අපි දිනා ගෙන සිටිමු. වෙළඳ ගිවිසුම් මගින් මෙය ඔප්පු වී ඇත.

මීට වසර එක හමාරකට පෙර නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය නැමැති මාර්ගයක් ඔස්සේ ගමන් කිරීමට පටන්ගත් අපට මාර්ගය ඔස්සේ ගමන් කිරීම ඉතා අමාරු මන්ද යන්න දැකීමට අපි සමත් වුමු. අප ජීවත් වන රට යුද්ධය නිසා කොතරම් විනාශයට පත්වී තිබේදයත්, සාමාන්‍ය ජීවන වර්ගාවෙන් එය කොතරම් ඇතට විසිවී තිබේදයත්, අප රට කොතරම් විනාශයට පත්වී විදදරා ගැනීමට සිදුවී තිබේදයත් කැමැත්තෙන් හෝ අකැමැත්තෙන් හෝ කුඩා, ඉතා කුඩා ප්‍රතිශතයකින්, යුද්ධයට පූර්ව කාලයේ ප්‍රතිශතයකින් පටන් ගැනීමට අපට සිදුවී ඇත. අපේ ජීවන තත්ත්වයන්ට මේ මිණුම් දණ්ඩ අපි භාවිතා කරමු. සමහර විට මෙය අධික ලෙස ඉවසීම රහිතව, උණුසුම් ලෙස මෙය භාවිතා කරන අපි, මුණ පෑමට සිදුවී තිබෙන අමාරුකම්වල අසාමාන්‍ය පරිමාණය ගැන වටහා ගන්නෙමු. මේ ක්ෂේත්‍රයේ අපේ කාර්ය භාරයන් අසාමාන්‍ය පරිමාණයක් ලෙස අපට හැඟී යන්නේ මන්දයත් අප එය ධනපති රජයක් සාමාන්‍ය තත්ත්වයන් සමග සන්සන්දනය කරන බැවිනි. අප මේ කාර්ය භාරයන් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ මන්දයත්, මෙවැනි තත්ත්වයන් යටතේ, සාමාන්‍යයෙන් ධනෝඤ්චර රාජ්‍යයන් විසින් දෙනු ලබන ආධාර අපට බලාපොරොත්තු විය නොහැකි බව අප වටහා ගත් බැවිනි*. රටවැසි යුද්ධයෙන් අනතුරුව ඔවුහු අප වර්ජනය කිරීමට සමාන කොන්දේසි ඇති කරමින්, මෙසේ පැවසූහ: අප පුරුදු වී තිබෙන සහ ධනපති ලෝකයේ ප්‍රමතයක් බවට පත්වී තිබෙන එම ආර්ථික සම්බන්ධකම් අපි නුඹලාත් සමග ඇති කර නොගනිමු.

එතැන් සිට අප නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය නැමැති මගට බැස දැනට වසර එක හමාරකට අධික කාලයක් ගතවී ඇත. අප විසින් ජාත්‍යන්තර පළමුවැනි ගිවිසුම ඇති කැර ගෙන එයටත් වඩා වැඩි කලක් ගතවී ඇත. ඒ කෙසේ වුවද, සියලු ධනපති පංතීන් සහ සියලු ධනපති ආණ්ඩු විසින් එම වර්ජනය තවමත් අපට විරුද්ධව යොදවනු ලැබේ. නව ආර්ථික තත්ත්වයන් පිළිගැනීමට අපට සිදුවූ විට අපට වෙනත් දෙයක් ගැන බලාපොරො-

* ලජු ලේඛක වාර්තාවේ වැඩි දුරටත් මෙසේ සටහන් වේ: “මෙවැනි අවස්ථාවකදී ණය මුදල් අවශ්‍ය රාජ්‍යයට ආධාර දීමට ඉදිරිපත් වන්නන් විසින් අය කරනු ලබන ඉතා අධික පොළීය අපේ සැලකිල්ලට අප භාජනය කළද, ඒවා ආධාරවලින් ඉතා ඇත්වූ දේ වන්නේය. රිජු ලෙසම පවසන්නේ නම්, ඒවාට ආධාර නැමැති වචනයට වඩා බොහෝ සෙයින්ම අඩු ආධාරශීලී වචනයකින් හැඳින්විය යුතුය. එහෙත් එම සාමාන්‍ය තත්ත්වයන් වුවද අපට ඉතා බැරැරුම් වනු ඇත.” — සංස්කාරක

න්තු කැබිය නොහැකි විය. එහෙත් අප විසින් වෙනසක් ඇති කළ යුතු බවටද, තනිවම ජයග්‍රහණය ලබා ගත යුතු බවටද අප තුළ සැකයක් නොවීය. අපට දෙකැයි සිතිය හැකි ඕනෑම ආධාරයක්, ධනාත්‍ය රාජ්‍යයන් විසින් අපට දෙන ඕනෑම ආධාරයක්, මේ කොන්දේසි අකාමකා දමනවා පැත්තකින් තබා, අති බහුතර අවස්ථාවලදී ඒවා තවත් උග්‍ර කරලීමේ හැකියාව ඇතිකරවන බව, අප වඩාත් දුර ගමන් කරත්ම, අපට වඩාත් පැහැදිලිව පෙනේ. “අප හුදකලාවම” බව අපි අපටම කියා ගනිමු. අපත් සමග ඕනෑම ගණු දෙනුවක් ඇති කැරැ ගත්, අප සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගත් සහ අපත් සමග ඕනෑම තීරක සාකච්ඡා ආරම්භ කළ ධනෝත්චර රාජ්‍යයන් සියල්ලම පාහේද “නුඹලා හුදකලාවම” යැයි අපට කියති. මෙම විශේෂ අමාරුකම රැදී තිබෙන්නේ මෙහිය. අප එම අමාරුකම් පිළිගත යුතුය. වසර තුනකට වැඩි කාලයක් තුළදී, නොවූ විරු අමාරුකම් නොතකා, නොවූ විරු විරත්වයක් පාමින් අපි අපේ රාජ්‍ය දේශපාලන ක්‍රමය ස්ථාපිත කළෙමු. මේ වන තුරුත් අප වැටී සිටින තත්ත්වය අනුව, අවශ්‍යතාවයක් නැතිව අප යම්කිසිවක් විනාශ කරතිදැයි සොයා බැලීමට අපට වේලාවක් නොතිබේ. බොහෝ පරිත්‍යාගයන් සිදුවී දැයි සොයා බැලීමට වේලාවක් නොතිබේ. මන්දයත්, අප ආරම්භ කළ අරගලය (ඔබ මේ ගැන ඉතා භොදින් දන්නා නිසා එය විස්තර කරලීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැත) පැරණි සමාජයට විරුද්ධව, අපේ පැවැත්ම සඳහාත්, සාමකාමී සංවර්ධනය සඳහාත් එම පැරණි සමාජයට විරුද්ධව අප ගෙන ගිය අරගලය, ජීවත්වීමට පමණක් නොව, මරණය වුව නොතකා ගෙනගිය අරගලයක් වූ බැවිනි. අපි එම අරගලයෙන් ජය ගනිමු. මෙසේ කියන්නේ අප නොවේ, මෙය අපට පක්ෂපාත යැයි වෝදනා ලැබූ අයගේ ප්‍රකාශනයක්ද නොවේ. අපේ සතුරන්ගේ කඳවුරෙහි සිටින්නන්ගේ ප්‍රකාශනයකි, එය. ඔවුහු ස්වභාවයෙන්ම අපට පක්ෂපාත නොවන අතර, කෙසේ වුවද, අපට විරුද්ධ වෙති. මේ සාක්ෂිකරුවෝ දෙතීකින්ගේ කඳවුරෙහි සිටියහුය. ඔවුහු රට නතුකර ගැනීමෙහි පෙරමුණ ගත්හ. ඔවුන්ගේ පක්ෂපාතභාවය නිසා අපට විශාල අලාභ හානි විදීමටත්, විශාල විනාශවලට මුණ පෑමටත් සිදු විය. ඔවුන් නිසා අපට ඉතා වටනා දේ අහිමි වූ අතර ඉතාමත්ම වටනා දේ, එනම්, මිනිස් ජීවිත විශ්වාස නොකළැකි තරම් අති මහත් සංඛ්‍යාවක් නැති විය. දැන් අප අති මහත් සැලකිල්ලෙන් යුතුව අපේ කාර්ය භාරයන් දෙස බැලිය යුතුය. දැන් අපේ ප්‍රධාන කාර්ය භාරය පැරණි ජයග්‍රහණ ආපසු භාර නොදීම බව වටහා ගැනීමය. එකද පැරණි ජයග්‍රහණයක් වත් අපි ආපසු භාර නොදෙමු. (අත්පොළසන්). එහෙත් ඒ අතරම අප ඉදිරියේ අභිනව කාර්ය භාරයන්ද ඇත්තේය. මෙතැනදී පැරණි ඒවා අපට බාධාවක් විය හැකිදී. මෙම කාර්ය භාරය වටහා ගැනීම ඉතා අපහසුය. එසේ වුවද, මෙය වටහා

ගත යුතුය. අවශ්‍ය වූ විට උඩු යටිකුරු කොට පෙරළා වැඩ කිරීම සඳහා අප ඉගෙන ගත යුතුය. සහෝදරවරුනි, මා භීතන හැටියට මේ වචන සහ උද්යෝග පාඨ තේරුම් ගත හැකි ඒවාය. මන්දයත්, මට වැඩ කිරීමට නොහැකි තත්ත්වයක් ඇතිවූ පසුගිය වසරේදී විවිධ ආකාර අනුව සහ විවිධ හේතූන් නිසා ඔබට එම කාර්යය ප්‍රායෝගික ලෙස ඉටු කරලීමට සිදුවූ අතර ඒ ගැන කතා කිරීමට සහ කල්පනා කිරීමට සිදු වූ බැවිනි. මේ ගැන කල්පනා කිරීම නිසා ඔබ එක් නිගමනයකට එළැඹී බව මට විශ්වාසය. එය නම්, රටවැසි යුද්ධ කාලයේදී අප විසින් පෙන්වන ලද නම්‍යතාවය දැන් තවත් වැඩියෙන් අප විසින් පෙන්වීමේ අවශ්‍යතාවය ය.

අපි පැරණි දේ ප්‍රතික්ෂේප නොකළ යුතු වෙමු. ධනාත්‍ය බලවතුන් වෙත අපට අනුවර්තනය විය හැක්කේ වරදනයන් මාලාවක්ම දීම මගිනි. වුවමනාවටත් වඩා සමහර විට වැඩි ලාභ ගෙන දෙන මේ වරදනයන් මාලාව මගින් අපට ඔවුන් සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගත හැකිය. ඒ අතරම සම්පූර්ණ වශයෙන් අපේ රජය සතුව පවතින නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ගෙන් ඉතා සුළු කොටසක්ද මේ වරදනයට අයත් වේ. මෙතෙක් මුළු මහත් රටවැසි යුද්ධ කාලයේදීම පාහේ අපට විරුද්ධව සිටි ඉංග්‍රීසි ජාතික උරුකවීම⁸⁰ යෝජනා කරන වරදනයන් ගැන පසුගිය දිනවලදී පුවත්පත් මගින් සාකච්ඡා පැවැත්විණි. ඔහු මෙසේ පැවසීය: “අපට යම්, යම් දේ අහිමි කළ රුසියාවට විරුද්ධව, අන්න ඒ රුසියාවට විරුද්ධව රටවැසි යුද්ධයේදී අපේ අරමුණු ඉටු කර ගන්නෙමු.” මේ සියලු දේට පසුව ඔහු සමග තීරක සාකච්ඡා කිරීමට අපට සිදු විය. අපි ඒවා ප්‍රතික්ෂේප නොකළෙමු. ඒ වෙනුවට ඉතා සතුටින් ඒවා පිළිගනිමු. එහෙත් අපි මෙසේ කියුවෙමු: “සමාවන්න. අපි දිනාගත් දේ නැවත පවරා නොදෙමු. අපේ රුසියාව අති විශාල රටකි. එමෙන්ම අපේ ආර්ථික හැකියාවන්ද අති විශාලය. ඒ අතරම ඔබේ කරුණාවක් යෝජනා ප්‍රතික්ෂේප නොකිරීම සාධාරණ යැයි අපි සිතමු. අපි එම යෝජනා ව්‍යාපාරිකයින් සේ ඉතා සන්සුන් ලෙස සාකච්ඡා කරමු.” ඇත්ත, අපේ ප්‍රථම සාකච්ඡාව අසාර්ථක විය. මන්දයත්, දේශපාලන හේතූන් නිසා ඔහුගේ යෝජනාව සමග එකඟ වීමට අපට නොහැකි වූ බැවිනි. එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අපට සිදු විය. ඩාර්ඩනල්ස්⁸¹ සමුද්‍ර සන්ධිය පිළිබඳ තීරක සාකච්ඡා වලදී සහභාගිවීමට අපේ හැකියාව ත්‍රිත්‍යායයින් විසින් පිළිනොගන්නා කල් තාක් ඔහුගේ යෝජනා ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අපට සිදු විය. එහෙත් එම ප්‍රතික්ෂේපය කළ වහාම අපට එම යෝජනා යලකා බැලීමට සිදු විය. අපට මෙය ලාභද නැතිද යන්න ගැනත්, මෙම වරදනය දීමෙන් අපට ලාභ ලැබේද නැද්ද, ලාභ ලැබෙති නම්, කිනම් කොන්දේසි යටතේද යන්න ගැනත් අපි සාකච්ඡා කළෙමු. මීල ගැන අප සාකච්ඡා කළ යුතුව තිබිණි. ගැටළුවලට අපේ වත්මන් පිවිසුම අපේ පැරණි

පිවිසුමට වඩා කෙතරම් වෙනස් විය යුතුද යන්න ගැන, සහෝදරවරුනි, මෙය ඉතා පැහැදිලිව පෙන්වයි. ඉස්සර කොමියුනිස්ට්වරු මෙසේ පැවසූහ: “මම ජීවිතය පූජා කරමි,” මෙය නිතර ලෞභෙසි දෙයක් නොවුවද, ඔහුට එය ලෞභෙසි දෙයක් බඳු විය. දැන්, කොමියුනිස්ට්වරුන් වන අප ඉදිරියේ සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනත් කාර්ය භාරයකි. දැන් අපි හැම දෙයක් ගැනම ගණන් තැබිය යුතු වෙමු. අප හැම කෙනෙක්ම විවක්ෂණ වීමට ඉගෙන ගත යුතුය. ධනපති වටපිටාවෙක, අප අපේ පැවැත්ම සහතික කරන්නේ කෙසේද, වෙළඳාම් කරන, වෙළඳාම් කිරීමට කිසි දිනෙක අමතක නොකළ, අප පිට පාඩු පටවා වෙළඳාම් කරන අපේ ප්‍රතිමල්ලවයාගෙන් අප ලාභ ලබන්නේ කෙසේද යන්න ගැන අප දැන් සලකා බැලිය යුතුය. මෙයද අපි කිසි දිනෙක අමතක නොකරමු. කොහේ හරි වාණිජ නියෝජිතවරුන් බැටළුවන් බවට පරිවර්තනය වීම ගැනත්, මෙලෙස බැටළුවන් බවට පරිවර්තනය වූවන් අපට හැම දෙයක්ම නිකම් දීමක් ගැනත් අපි කිසි විටෙකවත් නොසිතමු. එවැනි දේ සිදු නොවේ. අපි එවැනි දේ බලාපොරොත්තු නොවමු. සටන් කිරීමට පුරුදුවී සිටින අපි වෙළඳාම් කිරීමට සහ ලාභ ලැබීමටද, අසීරු ආර්ථික තත්ත්වයන් යටතේ ඒවායින් ගැලවීමටද සමත් වෙතියි අපි විශ්වාස කරමු. මෙය ඉතා අමාරු කාර්යයකි. දැන් අප සපුරාලමින් සිටින්නේ මොන මේ කාර්ය භාරයය. පැරණි සහ නව කාර්යයන් අතර තිබෙන අභ්‍යන්තර කොතරම් විශාලද යන්න ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔබ සාක්ෂාත් කරගත යුතුය යනු මගේ කැමැත්තය. මෙම අභ්‍යන්තර කොතරම් විශාල වුවද අප යුද්ධයේදී උපාය මාර්ග යෙදවීමට ඉගෙන ගත් නිසා දැන් අප ඉදිරියේ ඇති උපාය මාර්ග යෙදවීම, දැන් අප මැදිවී සිටින උපාය මාර්ග යෙදවීම ඉතාම අමාරු බව අපි විසින් වටහා ගත යුතු වමු. එහෙත් මෙය මට පෙනෙන හැටියට නම් අවසාන උපාය මාර්ගය විය හැකිය. මෙම ක්ෂේත්‍රයේ අපේ ශක්තිය අප පිරික්සුමට හසු කළ යුතු අතර අප රියේ උගත් පාඩම්වලට වඩා බොහෝ දේ ඉගෙන ගත් බවත්, මූලික පාඩම් උච්චාරණය කිරීමට පමණක් සීමා වී නැති බවත් අප ඔප්පු කළ යුතුය. සමාවන්න, අපි යළි ඉගෙන ගැනීමට පටන් ගෙන සිටිමු, නියත සහ සුපැහැදිලි ජය ලබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි අපි යළි ඉගෙන ගන්නෙමු. මොන මේ යළි ඉගෙන ගැනීමේ නාමයෙන්, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියෙන් අප ආපස්සට හැරුණු බවත්, අලුතින් කිසිවක් නොදීම පිණිස අප ආපස්සට ගිය බවත්, එහෙත් ඒ අතරම කොතරම් අපට සතුරු රාජ්‍යයක් වුවද, අප සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගෙන අපත් සමග ගනු දෙනු කරනු පිණිස, එයට බලකෙරෙන පරිද්දෙන් ධනපතින්ට වාසි සලසා දීමටත් කටයුතු කිරීමට එකිනෙකාට ස්ථිර ලෙස පොරොන්දු විය යුතු යැයි මම සිතමි. ආක්‍රමණකාරී මැදිහත් වී මේ ප්‍රධාන ආධාරකය වන උරුකාට සමග බොහෝ වාරයක් සාකච්ඡා කළ ක්‍රාසින් සහෝදරයා අපට කීවේ පැරණි සමාජ

ක්‍රමය යළිත් වරක් මුළු මහත් රුසියාව මත බලෙන් පැටවීමට සියලු ප්‍රයත්නයන් දැරූ පසුව, උරුකාට ක්‍රාසින් සමග එකම මේසයක් වටා වාඩිවීමේ වැනි ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කළ බවය: “මිල කීයද?” “කොපමණද?” “අවුරුදු කීයකටද?” (අත්පොළසන්.) මේවා තවම අවසාන වරදන ගනු දෙනුවලින්ද, එමෙන්ම ඉතා නියත සහ බලපාන — ධනෝග්‍රහණ සමාජයේ දෘෂ්ටි කෝණය අනුව — ගිවිසුම් සහිත සම්බන්ධකම්වලින්ද බොහෝ ඇත. එහෙත් අප ඒ දෙසට ගමන් කරමින් සිටින බවද, එයට බොහෝ ළංචි සිටින බවද, එනමුදු තවමත් එය කරා පැමිණි නැති බවද අපට දැනටමත් පෙනේ. අප මෙය පිළිගත යුතු අතර, සහෝදරවරුනි, අපේ හිස් උදුම්වා නොගත යුතුය. අප ශක්තිමත්, ස්වාධීන බවට පත්කරන, කිසිම ධනපති ගනු දෙනුවක් නිසා අපට බියවීමට හේතුවක් නැතිය යන සන්සුන් විශ්වාසය ඇති කරන, කොතරම් අමාරු වූණද අපට එවැනි ගනු දෙනු ඇති කර එහි පතුලට කිඳා බැස එය විසඳාලීමට හැකිය යන සන්සුන් විශ්වාසය ඇති කරන තත්ත්වයෙන් අපි තවමත් බොහෝ ඇත සිටිමු. මේ ක්ෂේත්‍රයේ අප විසින් පටන් ගන්නා ලද වැඩ — දේශපාලන සහ පාක්ෂික — නොකඩවා කරගෙන යා යුත්තේ ඒ නිසාය, පැරණි ක්‍රම වෙනුවට සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් ක්‍රම අප අනුගමනය කළ යුත්තේ ඒ නිසාය.

අප සතුව ඇති යන්ත්‍රය පැරණි එකකි. දැන් අපේ කාර්යය වන්නේ එය අලුත් ක්‍රමයකට ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමය. එය එකවර කළ නොහැකිය. එහෙත් අපට සිටින කොමියුනිස්ට්වරුන් නිසි තැන්වලට පත් කිරීම සඳහා අපි ක්‍රියා කළ යුතු වෙමු. කොමියුනිස්ට්වරුන්ට භාරදී තිබෙන යන්ත්‍රය ඔවුන් පාලනය කිරීමය අපට අවශ්‍ය වී ඇත්තේ. එහෙම නැතුව නිතර සිදු වන පරිදි යන්ත්‍රය විසින් කොමියුනිස්ට්වරුන් පාලනය කිරීම නොවේ. මෙය රහසක් ලෙස තබා නොගෙන අපි අවක ලෙස කතා කළ යුතු වෙමු. අප අපේ ප්‍රායෝගික මාර්ගයේ ගමන් කරමින් සිටින මොහොතකදී, උත්සවාකාරී පාටවලින් අඳින ලද දේව රූපයක් ලෙස සලකා සමාජවාදය වෙත පිවිස නොවිය යුතු මොහොතකදී අප මුහුණ පා ඇති කාර්ය භාරයන් සහ අමාරුකම් එසේය. නිවැරදි දිශානතිය ගැනීම අපට අවශ්‍ය වේ, හැම දෙයක්ම සොයාබැලීම අපට අවශ්‍ය වේ, එවිට අප ගමන් කරන මාර්ග සොයා බලන බහු ජනතාව, මුළු මහත් ජනගහනය මෙසේ කියනු ඇත: “ඔව්, මෙය පැරණි ක්‍රමයට වඩා හොඳය.” අප විසින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන කාර්ය භාරය එසේය. රටේ මුළු මහත් ජනගහනය සමග සන්සන්දනය කරන විට, කුඩා කණ්ඩායමක් වන අපේ පක්ෂය මෙම කාර්යය භාර ගෙන ඇත. මේ කුඩා න්‍යායවිසි හැම දෙයක්ම ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ කාර්යය භාර ගෙන ඇත. එමෙන්ම එය ඉටු කරනු ඇත. එය ජනතාව ජීවත්වන කාර්යයක් මිස කල්පිතයක් නොවන බව අපි ඔප්පු කළෙමු. අපි හැම කෙනෙක්ම එය දුටුමු. මෙය දැනටමත් සපුරා ඇත. ශ්‍රමික ජනතා-

වගේ බහුතරය, ගොවීන් සහ කම්කරුවන් මෙසේ කියන පරිදි අප මෙය ප්‍රතිනිර්මාණය කළ යුතුය: “නුඹලා නුඹලාටම ප්‍රශංසා කර ගන්නවා නොව අපි නුඹලාට ප්‍රශංසා කරමු. නුඹලා ඉතා අනගි ප්‍රතිඵල ලබා දුන් බව අපි කියමු. එවැනි ප්‍රතිඵලවලින් පසුව බුද්ධිමත් එකද මිනිහකු වත් පැරණි සමාජ ක්‍රමය වෙත ආපසු යාමට කිසිදිනෙක නොසිතනු ඇත.” එහෙත් මෙය අප මෙතෙක් ලබා ගෙන නැත. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රධාන, කාලීන, හැම දෙයක්ම වැළඳ ගන්නා අදායන උද්යෝග පාඨය බවට පත්වී තිබෙන්නේ එබැවිනි. ඊයේ අප ඉගෙන ගත් එකද උද්යෝග පාඨයක් වත් අපි අමතක නොකරමු. මේ ගැන ඕනෑම කෙනෙකුට පූර්ණ සන්සුන්තාවයකින් යුතුව, සැකයෙක සේයාවක් පවා නැතිව කිව හැකිය. අපේ හැම පියවරක්ම ඒ ගැන කියා පායි. එහෙත් අපි නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියට තවම හැඩ ගැසිය යුතු වෙමු. අප විසින් ගණන් කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නොමැති, ඔබ ඉතා භොදින් දන්නා අභිතකර පැති නියත අවමයක් දක්වා අඩු කළ යුතුය. ඒවාට උඩින් පැන යා යුතුය. ඒවා හැම දෙයක්ම නිසි ලෙස සකස් කරලීමට සමත් විය යුතුය. ඒ සඳහා සියලු හැකියාවන් අපේ ව්‍යවස්ථාපනය ඉදිරිපත් කරයි. සියලු දේ නිසි ලෙස කරලීමට අපි සමත් වෙමුද? මෙම තීරණය තවම ඇත දෙයකි. අපි දැන් ඒ ගැන අධ්‍යයනයක යෙදී සිටිමු. අපේ පක්ෂයේ ප්‍රචන්දනේ සෑම කලාපයක්ම ලිපි දසක ගණනක් මගින් මෙසේ ලියයි: අසවලාට අයිති, අසවල් කම්හලේ බදු කුලිය ආදිය මෙසේය. එහෙත් අපේ කොමියුනිස්ට් සභෝදරයකු අධ්‍යක්ෂක පදවිය දරන අසවල් කම්හලේ තත්ත්වයන් මෙසේය. එය ලාභ ලබා දෙතිද, නැද්ද, එය සනාථ වෙයිද, නැද්ද? අදායන ප්‍රශ්නවල අරටුව වෙතට අපි පිවිස සිටිමු. මෙය අති විශාල ජයග්‍රහණයකි. සමාජවාදය දැන් ඇත අනාගතයට අයිති දෙයක් නොවේ, එය විසුක්ත වික්‍රමයක් හෝ දේව රූපයක් හෝ නොවේ. දේව රූප ගැන නම් අපේ මතය තවම පැරණි, එනම්, නරක එකකි. අපි එදිනෙදා ජීවිතයට සමාජවාදය ගෙනාවෙමු. මෙහිදී අපි මේ ගැන තෝරා බේරා ගත යුත්තෙමු. අද අපේ කාර්ය භාරය මෙයය. අපේ යුගයේ කාර්ය භාරයද මෙය වන්නේය. මෙම කාර්යය කොතරම් අමාරු වුවද, අපේ අතීත කාර්යයන් සමග සන්සන්දනය කරන විට මෙය කොතරම් අලුත් දෙයක් වුවද, එයට අපට කොතරම් අසීරුතාවයන් ගෙන දුන්නද අප සියලු දෙනාම එක්ව, හෙට නොව, තව වසර කීපයකින්, නව ආර්ථිකවාදී රුසියාවේ සිට සමාජවාදී රුසියාවක් ඇති කර ගැනීම පිණිස අපි හැම දෙනාම එක්වී එම කාර්යය සපුරා ලමු. (උණුසුම් හා දීර්ඝ අත්පොළසන්.)

1922 නොවැම්බර් 21 ද, “ප්‍රාවද” අංක 263

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 300-309

වී. අයි. ලෙනින්ගේ අවසාන ලියුම් සහ ලිපි

1922 දෙසැම්බර් 23 — 1923 මාර්තු 2

පක්ෂ සමුළුවට ලියුමක්

අපේ දේශපාලන ව්‍යුහයේ වෙනස්කම් කීපයක් මේ සමුළුවේදී ඇති කළ යුතු බවට මම උපදෙස් දෙමි.

මවිසින් ඉතා වැදගත් යැයි සිතන සමහර අදහස් ඔබත් සමග බෙදා ගැනීමට මා කැමතියි.

මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව දසක කීපයක් හෝ සියයක් හෝ දක්වා වැඩි කරලීම ප්‍රධාන දෙයක් ලෙස මම කල්පනා කරමි. සිද්ධීන්ගේ ප්‍රවණතාවය විසින් අපට බොහෝ සෙයින්ම හිතකර තත්ත්වයන් ඇති නොවීණි නම්, (මෙය ගැන විශ්වාසය තැබීමට අපට නොහැකිය) අපි මෙවැනි ප්‍රතිසංස්කරණයක් නොකරමු නම්, මධ්‍යම කාරක සභාවට වඩාත් භානිදයක විපතක් තර්ජනය කරනු ඇතැයි මට සිතේ.

අනතුරුව, රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ තීරණවලට එක්තරා කොන්දේසි යටතේ රාජ්‍යමය ස්වරූපයක් ලබා දෙමින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රොටිස්කි සභෝදරයාගේ මත සමග එක්තරා ප්‍රමාණයකින් සහ එක්තරා කොන්දේසි යටතේ එකඟ වෙමින් සමුළුව සිය සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු යැයි යෝජනා කිරීමට මම අදහස් කරමි.

පළමුවැනි අදහස, එනම්, මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම ගැන, මධ්‍යම කාරක සභාවේ අධිකාරය උසස් කරලීම සඳහාත්, අපේ යන්ත්‍රයේ ක්‍රියාකාරීත්වය යහපත් කිරීමට ඉතා බැරෑරුම් පියවර ගැනීම සඳහාත්, මධ්‍යම කාරක සභාවේ කුඩා කොටස් අතර සවිටන මුළු මහත් පක්ෂයේ ඉරණමට ඉමහත් ලෙස බලපෑම වලක්වාලීම සඳහාත් සාමාජික සංඛ්‍යා වැඩි කිරීම අවශ්‍ය බව මම සිතමි.

පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවට කම්කරු පංතියෙන් සාමාජිකයින් 50 සිට 100 ක් දක්වා ඉල්ලා සිටීමට අයිතියක් ඇතැයිද, කම්කරු පංතියේ

ශක්තිය අධික ආතතියකට භාජනය නොකර එම සංඛ්‍යාව ලබා ගැනීමට පුළුවන් බවත් මම සිතමි.

මෙවැනි ප්‍රතිසංස්කරණයක් නිසා අප පක්ෂයේ ශක්තිය තවත් වැඩි වනු ඇත. එමෙන්ම, මා සිතන හැටියට මිලහ වසරවලදී සතුරු රාජ්‍යවල කටයුතුවලට විරුද්ධ සටන උග්‍ර විය යුතු බැවින් එම සටන පහසු කරවීමද මේ නිසා සිදු වනු ඇත. මෙවැනි පියවරක් නිසා අප පක්ෂයේ ස්ථිරතාවය දහස් වාරයකින් වැඩි වන බව මම සිතමි.

1922 දෙසැම්බර් 23 ද.,
සටහන් ගත කිරීම එම්. ඩී. විසින්

ලෙනින්

II

සටහනේ අවිච්ඡින්නය
1922 දෙසැම්බර් 24

මධ්‍යම කාරක සභාවේ ස්ථිරතාවය ගැන මවිසින් යට කියන ලද්දේ හේදවීමක් වළක්වාලන පියවරක් හැටියටය. එමෙන්ම මෙවැනි පියවරයන් පොදුවේ ගත හැකි බැවිනි. මන්දයත්, සන්නිකිත්ම “රුස්කය මිස්ල්”⁸³ හි සුදු ප්‍රතිවිච්චවාවාදියා (මා හිතන හැටියට ඔහු එස්. එස්. ඔල්දෙන්බ්‍රුග්ග්) ප්‍රථමයෙන්ම සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව ඔවුන් ගෙන යන ක්‍රියා කලාපයට අප පක්ෂයේ හේදවීමක් ගැන බලාපොරොත්තුවක් ඇද ගත් විටද, දෙවනුව එම හේදවීමක් සඳහා පදනම වශයෙන් අප පක්ෂය තුළ ඉතා බරපතල මතභේදයක් පිළිබඳව බලාපොරොත්තු තැබූ විටද ඔහු නිවැරදි විය.

අපේ පක්ෂය පංති දෙකක් පදනම් කැරැ ගෙන සිටී. මේ පංතීන් දෙක අතර එකඟතාවයක් ඇති නොවූවොත්, එම හේතුව නිසා පක්ෂයේ අස්ථිරතාවය සහ එහි වැටීම වළක්වාලිය නොහැකිය. ඒ වැනි අවස්ථාවකදී එක් හෝ තවත් පියවරයන් ගැනීමද, අපේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ ස්ථිරතාවය ගැන සාකච්ඡා කිරීමද එල රහිත වනු ඇත. එවැනි අවස්ථාවකදී හේදවීම වැළැක්වීම පිණිස කිසිම පියවරක් සමත් නොවනු ඇත. එහෙත් එය ඉතාමත්ම ඇත අනාගතයකදී සහ එමෙන්ම අතිශයින්ම සිදු විය නොහැකි දෙයක් නිසා ඒ ගැන කතා කිරීමට තරම් වුවමනාවක් නැතැයි මම සිතමි.

මා අදහස් කරන්නේ නුදුරු අනාගතයේදී හේදවීමක් ඇති නොවීමේ

සහතිකයක් හැටියට ඇති විය යුතු ස්ථිරතාවය ගැනය. හුදු පෞද්ගලික අංශ සහිත අදහස් මාලාවක් මෙහිදී සකස් කිරීමට මම අදහස් කරමි.

ස්ථිරතාවය පිළිබඳව ප්‍රශ්නයේ ප්‍රධාන සාධකවල ස්ථාවරය අනුව, මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජිකයින් වන ස්ටාලින් සහ ට්‍රොට්ස්කි වැදගත් බව මම කල්පනා කරමි. වැළැක්විය හැකි හේදවීමක විශාලතම කොටසක් මේ දෙදෙනා අතර සම්බන්ධකම්වලට අයත්ය යනු මගේ හැඟීමය. මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 50 ක් හෝ 100 ක් හෝ දක්වා වැඩි කිරීමෙන් මා හිතන හැටියට අනිත් දේවල් අතර මෙම කාර්යයටද සේවය කරනු ඇත.

ස්ටාලින් සහෝදරයා ප්‍රධාන ලේකම් වීමෙන් සීමා රහිත ඉමහත් අධිකාරයක් ඔහු අත සංකේන්ද්‍රනය කැරැ ගත්තේය. මෙම අධිකාරය සැහෙන තරම් ප්‍රවේසම්කාරී ලෙස ඔහුට හැමදම පාවිච්චි කළ හැකිද යන්න ගැන මම සැක කරමි. අනිත් අනිත්, ට්‍රොට්ස්කි සහෝදරයා ප්‍රවාහනය පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය අරභයා වූ ප්‍රශ්නයේදී, ම. කා. සභාවට විරුද්ධව ගෙන ගිය අරගලයෙන් දැනටමත් ඔප්පු කළ පරිදි, ඔහු කැපී පෙනෙන්නේ ඔහුගේ සම්භාවනීය දක්ෂතාවයන් නිසා පමණක් නොවේ. සමහර විට, වත්මන් මධ්‍යම කාරක සභාවේ ඉතා දක්ෂ පුද්ගලයා ඔහු විය හැකිය. එහෙත් ඔහු අධි ස්වයං විශ්වාසයක් පෙන්වා ඇත, එමෙන්ම වැඩිවල හුදු පරිපාලනික අංශය පිළිබඳව අධි චිත්තාභිලාෂයක්ද පුද්ගලයා කැරැ ඇත.

වත්මන් මධ්‍යම කාරක සභාවේ සම්භාවනීය නායකයන් දෙදෙනාගේ මේ ගති දෙක අනවධානයෙන් හේදයකට මග පාදලිය හැකිය. අපේ පක්ෂය මෙය වළක්වාලීමට නිසි පියවර නොගන්නේ නම්, හේද හින්තවීම බලාපොරොත්තු රහිතව ඇති විය හැකිය.

මධ්‍යම කාරක සභාවේ අනිකුත් සාමාජිකයින්ගේ ගති ගුණ අරභයා තක්සේරුවක් කිරීමට මම තවදුරටත් ඉදිරිපත් නොවෙමි. සිනෝවියෙව් සහ කාමිනෙව් පිළිබඳ ඔක්තෝබර් සිද්ධිය⁸⁴ අහමිබෙන් සිදුවූවක් නොවූ බව පමණක් මම මෙහිලා මතක් කරමි. එහෙත් ට්‍රොට්ස්කිට ඔහුගේ බොල්ෂෙවික නොවන මතවාදය නිසා දෙස් පැවරිය නොහැකිවාක් මෙන්ම, ඒ නිසා ඔවුනටද පෞද්ගලිකව දෙස් පැවරිය නොහැකිය.

මධ්‍යම කාරක සභාවේ තරුණ සාමාජිකයින් ගැන කතා කරන විට, බුහාරින් සහ ප්‍රියකෝව් ගැන පමණක් වචන ස්වල්පයක් කීමට කැමැත්තෙමි. මගේ මතය අනුව, ඔවුන් ඉතා සම්භාවනීය පුද්ගලයින් වන අතර (තරුණයින් අතර) ඔවුන් ගැන පහත සඳහන් දේ මතක තබා ගත යුතුය. බුහාරින් පක්ෂයේ ඉතා වටනා සහ ප්‍රධාන න්‍යායාචාර්යවරයෙක් පමණක් නොව, ඔහු පක්ෂයේ ඉතාම ජනප්‍රිය පුද්ගලයා වශයෙන් ඉතා නිවැරදි

ලෙස සලකති. එහෙත් ඔහුගේ න්‍යායික මත පූර්ණ මාක්ස්වාදී ලෙස සැලකිය හැක්කේ ඉතා විශාල සැකයන් සහිතවය. මන්දයත්, ඔහු එක්තරා පණ්ඩිත විචාරත්වයකින් හෙබි බැවිනි (ඔහු දයලෝකනික විද්‍යාව කිසිදිනෙක අධ්‍යයනය කර නැති අතර ඔහු එය සම්පූර්ණයෙන් වටහා නොගත් බව මම සිතමි).

දෙසැම්බර් 25. ඊළඟට, ජයනකෝචි වනාහි අප්‍රතිහත අධිෂ්ඨාන ශක්තියක් ඇති, අති මහත් දක්ෂතාවයන්ගෙන් හෙබි පුද්ගලයෙකි. එහෙත් ඔහු වුවමනාවට වඩා පරිපාලනවාදය සහ වැඩවල පරිපාලන පැත්ත කෙරෙහි සැලකිලි දක්වන බැවින් බැරෑරුම් දේශපාලන ප්‍රශ්නයකදී ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීම උගහටය.

සත්තකින්ම මේ විවේචනාත්මක සටහන් මා ඉදිරිපත් කරන්නේ වත්මන් තත්ත්වයට බලපාන ලෙස පමණකි. මේ සම්භාවනීය සහ පක්ෂයට ඉතා ලැදි පාක්ෂිකයින් දෙදෙනා ස්වකීය දැනීම සම්පූර්ණ කැර ගෙන, ස්වකීය ඒකාශිකභාවය නැතිකැර ගැනීමට අසමත් වන්නේ නම් පමණකි.

1922 දෙසැම්බර් 25 ද
සටහන් ගත කිරීම එම්. ඩී. විසිනි.

ලෙනින්

1922 දෙසැම්බර් 24 ද ලියුමට එකතු කිරීමකි

ස්ථාලීන් අධි ගොරහැඩිය, මෙම අඩුපාඩුව කොමියුනිස්ට්වාදීන් වන අප අතර සහ අපේ වැඩවලදී විද දරා ගත හැකි වුවද, ප්‍රධාන ලේකම් පදවිය සමග එය කොහෙත්ම නොගැළපෙයි. එම නිසා ස්ථාලීන් එම ධුරයෙන් අස්කැර දැමීමට ක්‍රමයක් ගැනත්, ස්ථාලීන් සහෝදරයාට වඩා හැම අතින්ම වෙනස්, එනම්, වඩාත් ඉවසිලිවත්, වඩාත් ලැදි, වඩාත් ආචාරශීලී සහ සහෝදරවරුන් වෙත වඩාත් සැලකිලි දක්වන, වපල ගති ආදිය වඩාත් අඩු පුද්ගලයකු එම ධුරයට පත්කිරීම ගැනත් කල්පනා කරන ලෙසද මා ඉල්ලා සිටින්නේ එබැවිනි. මෙම තත්ත්වය ඉතා නොවැදගත් සේ පෙනී යා හැකිය. එහෙත් පක්ෂයේ හේදවීමක් වළක්වාලීමේ ස්ථාවරයෙන්ද, ස්ථාලීන් හා ට්‍රොට්ස්කි අතර සබඳතාවයන් පිළිබඳව මා ලියූ ලියුමේ ස්ථාවරයෙන්ද මෙය නොවැදගත් දෙයක් නොවන අතර එසේත් නැතිනම්, එය තීරණාත්මක වෙසෙස් බවක් දැරිය හැකි නොවැදගත් දෙයක් ලෙස මම සිතමි.

සටහන් ගතකිරීම එල්. එස්. විසිනි.
1923 ජනවාරි 4 ද

ලෙනින්

සටහන්වල අවිච්ඡින්නය 1922 දෙසැම්බර් 26 ද

ම. කා. සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 50 හෝ 100 හෝ දක්වා වැඩි කිරීම මා සිතන හැටියට දෙයාකාර, නැතිනම්, තෙයාකාර අරමුණු සපුරාලිය යුතුය. ම. කා. සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව වැඩි වන තරමට මධ්‍යම කාරක සභික වැඩ වලට වැඩියෙන් සාමාජිකයින් පුහුණු කිරීම වැඩි වන්නේය, මෙය යම්කිසි අප්‍රවේසමිකාරිත්වයක් නිසා ඇති විය හැකි හේදවීම් වඩාත් අඩු කරලයි. ම. කා. සභාවට බොහෝ කම්කරුවන් බඳවා ගැනීම නිසා දැනට ඉතා අයහපත් තත්ත්වයෙක පවතින අපේ පරිපාලක යන්ත්‍රය යහපත් කිරීමට කම්කරුවන්ට ආධාර කරයි. අපට මේ යන්ත්‍රය ලැබුණේ පැරණි රජයෙනි, එබැවින් විශේෂයෙන්ම යුද්ධය, දුර්භික්ෂය ආදී තත්ත්වයන් යටතේ මෙතරම් කෙටි කාලයක් තුළදී එය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම කොහෙත්ම කළ නොහැකි දෙයකි. අපේ පරිපාලක යන්ත්‍රයේ අඩුපාඩු නරුවමාදී ලෙස හෝ ද්වේෂ සහගත ලෙස හෝ පෙන්වා දෙන “විවේචකයින්ට”, සමකාලීන විප්ලවයේ තත්ත්වයන් ගැන ඔවුන් කොහෙත්ම නොදන්නා බව සන්සුන් ලෙස පිළිතුරු දිය හැක්කේ ඒ නිසාය. අපේ විප්ලවය හටගත් තත්ත්වයන් යටතේ විශේෂයෙන්ම වසර පහක් තුළදී මෙම යන්ත්‍රය සැහෙන තරම් ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම කොහෙත්ම කළ නොහැකිය. පස් වසරක් තුළදී ධනපති පංතියට විරුද්ධව ගොවීන්ට ඉදිරියෙන් කම්කරුවන් ගමන් කරන නව පන්තියේ රාජ්‍යයක් අප විසින් නිර්මාණය කිරීම ප්‍රමාණවත්ය. එමෙන්ම සතුරු ජාත්‍යන්තර පරිසරයෙක මෙය පමණක් වුව, යෝධමය ජයග්‍රහණයෙකි. එහෙත් මේ පිළිබඳව ඇති දැනීම නිසා අප මේ පැරණි යන්ත්‍රය සාර්ගෙන් සහ ධනපති පංතියෙන් ගත් බවත්, දැන් සාමය ඇති වීමත් සමගම දුර්භික්ෂයට විරුද්ධව අවමය අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම කළ අතර පරිපාලක යන්ත්‍රය යහපත් කරලීම සඳහා අපේ සියලු පරිශ්‍රමයන් යෙදවිය යුතු බවත් යන මේ සත්‍යය ඉදිරියේ අපි තෙත් වසා ගත යුතු නොවමු.

කම්කරුවන් දසක කීපයක් ම. කා. සභාවට ඇතුළු කැර ගැනීමෙන් අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ වැඩි යළිත් සොයා බැලීම, ඒවා උසස් කරලීම සහ ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම අත් හැම කෙනෙකුට වඩා හොඳින් කළ හැකි බව මම සිතමි. මෙම කාර්යය මුලදී භාර කළ කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණ මණ්ඩලයට එය සපුරාලීමට නොහැකි වූයෙන්, මෙම මණ්ඩලය “උපාංගයක්” වශයෙන් පමණක් හෝ, නැතිනම්, සමහර තත්ත්වයන් යටතේ මෙම ම. කා. සභිකයින්ගේ සහායකයින් හැටියට උපයෝගී කැර ගත

හැකිය. මා සිතන හැටියට, මධ්‍යම කාරක සභාවට ඇතුළු කර ගන්නා කම්කරුවන්, වැඩි වශයෙන් සෝවියට් සභාවල දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ සේවය කළ අයගෙන් නොවිය යුතුය (මගේ ලියුමේ මේ කොටසෙහි කම්කරුවන්ගේ ගණයට මම හැම තැනම ගොවීන්ද ඇතුළු කළෙමි). මන්දයත්, මේ කම්කරුවන් දැනටමත් එක්තරා සම්ප්‍රදායයන්වලට සහ ප්‍රාග්විනිශ්චයන්වලට හුරු පුරුදුවී සිටින අතර ඒවාට විරුද්ධ සටන් කිරීම හිතකර බැවිනි.

පසුගිය පස් වසර තිස්සේ සෝවියට් සභාවල කටයුතු සඳහා අප විසින් උසස් කරන ලද අයගේ ස්තරයට වඩා පහත් ස්තරයකට අයත් කම්කරුවන්ගෙන් ම. කා. සභාවේ කම්කරු සාමාජිකයින් සමන්විත විය යුතුය. මොවුහු සාමාන්‍ය කම්කරුවන්ට හා ගොවීන්ට සමීප අය විය යුත්තහ. කෙසේ වුවද ඔවුන් රිජු ලෙසින් හෝ වක්‍ර ලෙසින් හෝ සුරාකන්නන්ගේ ගණයට අයත් නොවිය යුතුය. මෙවැනි කම්කරුවන් මධ්‍යම කාරක සභාවේ සියලු රැස්වීම්වලට සහභාගි වෙමින්, දේශපාලන මණ්ඩලයේ සියලු රැස්වීම්වලට සහභාගි වෙමින්, ම. කා. සභාවේ සියලු ලියවිලි කියවීම නිසා සෝවියට් ක්‍රමයට ඉතා ලැදි ආධාර කරුවන්ගේ කාර්ය මණ්ඩලයක් ලෙස ඔවුන්ට හැඩ ගැසිය හැකි යැයිද, එයට ප්‍රථමයෙන්ම, ම. කා. සභාවට ස්ථිරතාවයක් ලබා දීමටද, දෙවනුව, රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පුනර්ජීවනයට පත් කිරීම සඳහාත්, එය උසස් කරලීම සඳහාත් ඵලදායී ලෙස එයට වැඩ කළ හැකි යැයිද මම සිතමි.

	<u>ලෙනින්</u>
සටහන් එල්. එස්. විසිනි, 1922 දෙසැම්බර් 26 ද	වී. අයි. ලෙනින්,
පළමුවැනි වරට "කොමියුනිස්ට්" සභාවේ අංක 9 හි, 1956 දී පළ විය	සම්පූර්ණ කෘති, 5 මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 343-348

IV

සටහන්වල අවිච්ඡින්නය.
1922 දෙසැම්බර් 27 ද.

රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමට ව්‍යවස්ථාදායක කාර්යයන් භාර දීම

මෙම අදහස ට්‍රොට්ස්කි සභෝදරයා විසින් බොහෝ කලකට පෙර යෝජනා කරන ලදැයි මට සිතේ. එවකට මම එම අදහසට විරුද්ධ වීමි,

මන්දයත්, අපේ ව්‍යවස්ථාදායක ආයතනවල පද්ධතියෙහි සමායෝජනයේ මූලික අසම්බන්ධතාවයක් ඇති වෙතියි මා සිතූ බැවිනි. එහෙත් මේ ප්‍රශ්නය ගැන වඩාත් සැලකිල්ලෙන් සලකා බැලූ විට, එහි යහපත් අදහසක් තිබෙන බව මට පෙනිනි, එය මෙසේය: රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුම පළපුරුදු මිනිසුන්ගෙන්, විශේෂඥයින්ගෙන්, විද්‍යා සහ තාක්ෂණික නියෝජිතයින්ගෙන් සැදුම්ලත් සංවිධානයක් වුවද, එය අපේ ව්‍යවස්ථාදායක ආයතනයන්ගෙන් තරමක් ඇත් වී සිටී, එය ඇත්ත වශයෙන්ම කටයුතු ගැන නිවැරදි විනිශ්චයක් කිරීමට තරම් වඩාත් යහපත් තත්ත්වයක පවතී.

කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුම විවේචනාත්මක ලෙස විශ්ලේෂණය කළ ලියවිලි රාජ්‍යයට ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත්, රාජ්‍ය ආයාතන රාජ්‍ය කාර්යයන් ගැන තීරණය කළ යුතු බවත් යන මේ මූලධර්මය අපි මෙතෙක් අනුගමනය කළෙමු. වත්මන් තත්ත්වයේදී රාජ්‍ය කටයුතු අසාමාන්‍ය ලෙස සංකීර්ණ වී තිබෙන විටෙක, සමහර ප්‍රශ්න විසඳාලීම සඳහා රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ විශේෂඥ මතය අවශ්‍ය වීම සහ අන් සමහර ප්‍රශ්නවලට ඒවා අවශ්‍ය නොවීමද නිසා රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ දක්ෂතාවය පුළුල් කිරීම පිණිස පියවරක් දැන් ගත යුතු බව මම විශ්වාස කරමි.

රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ තීරණ සෝවියට් සංවිධානවල සාමාන්‍ය කාර්ය පටිපාටිවලින් ප්‍රතික්ෂේප නොකළැකි පියවරක් විය යුතු අතර ඒ සඳහා විශේෂ ක්‍රියා පටිපාටික තීරණයක් අවශ්‍ය බව මම සිතමි. නිදසුනක් වශයෙන්, රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ තීරණය අවලංගු කිරීම පරීක්ෂාකර බැලීමට භාජනය කරනු පිණිස විශේෂ නියමයක් අනුව, විශේෂ නීති අනුව සංදේශයක් පිළියෙළ කිරීමක් සහිතව එය සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම විධායක කමිටුවේ යළි සලකා බැලීම පිණිස ඉදිරිපත් කළ යුතුය. අවසාන වශයෙන් රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ තීරණය යළි සලකා බැලීම සඳහා විශේෂ කාල සීමා ආදිය වෙන් කළ යුතුය.

මේ සම්බන්ධයෙන් අපි ට්‍රොට්ස්කි සභෝදරයාගේ අදහස්වලට ඉඩ දිය යුතු වුවු, එමෙන්ම අපට එලෙස ඉඩ දිය හැකිය. එහෙත් රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ සභාපති හැටියට අපේ දේශපාලන නායකයින් අතුරෙන් විශේෂ පුද්ගලයෙක් හෝ උත්තරීතර ආර්ථික මණ්ඩලයේ සභාපති හෝ පත්කිරීමේ අදහසින් නොවේ. මෙහිදී මූලධර්ම පිළිබඳ ප්‍රශ්නය වූවමනාවට වඩා වැඩියෙන් වත්මන් මොහොතේදී පෞද්ගලික ප්‍රශ්නය සමග එකට වෙළී පවතින බව මගේ හැඟීමය. රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ සභාපති ක්ෂේත්‍රනොවිස්කි සභෝදරයාට සහ ඔහුගේ සහායක ජයතකෝච්චි සභෝදරයාට විරුද්ධව ඉදිරිපත් කර ඇති චෝදනා දෙයකාරය, එක් අතකින් වුවමනාවටත් වඩා මෘදු ගුණයක් දැක්වීම, ස්වාධීන

නොවීම, වපල ගති දැක්වීමය, අනිත් අනිත් ගොරහැඩි ලෙස ක්‍රියා කිරීම, අණ-ගුණ නොතැකීම, සැහෙන විද්‍යාත්මක පසුතලයක් නොතිබීම ආදී වෝදනා එල්ල කරමින් පහර දෙන බව මම සිතමි. මේ ප්‍රභා‍රයන් උපරිමය දක්වා අතිශයෝක්තියට නගමින් ප්‍රශ්නයේ දෙපැත්ත ප්‍රකාශ කරන බව මම විශ්වාස කරමි. එහෙත් ඇත්ත වශයෙන්ම, රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුම තුළ අපට අවශ්‍ය වී තිබෙන්නේ, එක් අතකින් ජයතකෝච සහෝදරයාත්, අනිත් අනිත් ක්ෂිප්‍රනොවස්කි සහෝදරයාත් ආදර්ශයන් හැටියට ගැනෙන දක්ෂ සංයෝජනයකි.

එක් අතකින් විද්‍යාත්මක අධ්‍යාපනයක් ඇති, එනම්, තාක්ෂණික, නැතිනම්, ශාස්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳව දැනීමක් සහිත තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයේ හෝ ශාස්‍ය විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ හෝ වසර දසක ගණනක පළ පුරුද්දක් ඇති මිනිසෙක් රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ නායකත්වය දැරිය යුතු යැයි මම සිතමි. මෙවැනි මිනිහකු එතරම් පරිපාලක දක්ෂතාවයක් නොව, පුළුල් අත්දැකීම් සහ අනිකුත් මිනිසුන් තමා වෙත ඇද ගැනීමේ දක්ෂතාවයක් සහිත කෙනෙකු විය යුතු බව මගේ හැඟීමය.

1922 දෙසැම්බර් 27
සටහන් ගත කිරීම එම්. ඩී. විසිනි

V

රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ
තීරණවල ව්‍යවස්ථාදයක
ස්වභාවය අරබයා ලියූ
ලියුමේ අවිච්ඡින්නය
1922 දෙසැම්බර් 28 ද

රාජ්‍ය කටයුතු මෙහෙයැවීම පිළිබඳව තීරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කිරීමෙහි සමත් අපේ සමහර සහෝදරවරුන් පරිපාලන අංශය අතිශයෝක්තියෙන් දක්වන සැටි මා දැක ඇත. සත්තකින්ම මෙය උචිත කාලයේදී සහ උචිත ස්ථානයේදී අවශ්‍ය දෙයකි. එහෙත් මෙය පුළුල් විෂය බද්ධ කරුණු හසුකැරැ ගැනීම සහිත විද්‍යාත්මක අංශය සමගත්, මිනිසුන් ඇද ගැනීමේ ශක්තිය ආදී දේ සමගත් පටලවා නොගත යුතුය.

හැම රාජ්‍ය ආයතනයකම, විශේෂයෙන් රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ මෙම දෙගුණය සංයෝජනය කරලීම අත්‍යාවශ්‍යය; කමිසුමේ වැඩිව-

ලට ජයතනකාච සහෝදරයාගේ සේවය ලබා ගෙන වැඩ අරබයා ඔහු සමග එකඟතාවයකට පැමිණි බව ක්ෂිප්‍රනොවස්කි සහෝදරයා මට කී විට, මම මෙයට කැමති වෙමින්, එක් අතකින් එක්තරා සැකයනට ඉඩ දුන් අතර අනිත් අනිත්, වර්ග දෙකකට අයත් රාජ්‍ය නායකයින්ගේ සංයෝජනයක් ලැබෙතැයි බලාපොරොත්තු වීමි. මෙම බලාපොරොත්තුව ඉටුවීදැයි බැලීම පිණිස එක්තරා දීර්ඝ අත්දැකීම් පදනම් කැරැ ගෙන මේ ගැන සලකා බැලිය යුතුය. එහෙත් මූලධර්ම වශයෙන්, රාජ්‍ය සංස්ථාවල නිවැරදි වැඩ කටයුතු සඳහා එවැනි ප්‍රකෘති ස්වභාවයන් සහ වර්ග (මිනිසුන්ගේ සහ ගති ගුණවල) සංකලනයක් ඇති විය යුතු බවට සැකයක් නැතැයි මම සිතමි. මෙහිදී “පරිපාලනය” අතිශයෝක්තියට නැගීම පොදුවේ හැම දෙයක්ම අතිශයෝක්තියට නැගීම මෙන්ම හානි කරය. රාජ්‍ය සංස්ථාවක නායකයකු තමා වෙත මිනිසුන් ඇද ගැනීමේ උසස් හැකියාවකින් යුක්ත විය යුතු අතර ඔවුන් විසින් කරන වැඩ කටයුතු සොයා බැලීම සඳහා සැහෙන තරම් ස්ථිර විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික දැනීමකින් සමන්විත විය යුතුය. මෙය මූලික දෙයකි. මෙය නොමැති නම් වැඩ කටයුතු නිසි ලෙස කළ නොහැකිය. අනිත් අනිත් ඔහු පරිපාලනයෙහි සමතකු වීමද ඉතා වැදගත්ය. ඔහුට සැහෙන නියෝජ්‍යයකු, නැතිනම්, නියෝජ්‍යයන් කීප දෙනෙකු සිටිය යුතුය. මේ දෙගුණයන්ගේ සංයෝජනයක් එකම පුද්ගලයකු සතු වීම විරල දෙයකි, එමෙන්ම එහි අත්‍යාවශ්‍යතාවයක්ද නැත.

ලෙනින්

සටහන් ගත කිරීම එල්. එස්. විසිනි.

1922 දෙසැම්බර් 28 ද

VI

රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක
කමිසුම පිළිබඳ සටහන්වල අවිච්ඡින්නය.
1922 දෙසැම්බර් 29 ද

රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුම, මට හිතෙන හැටියට, හැම අංශ අනුවම විශේෂඥයින්ගේ මණ්ඩලයක් වශයෙන් වර්ධනය වන සැටි පෙනේ. තාක්ෂණිකය පිළිබඳව අංග සම්පූර්ණ විද්‍යාත්මක අධ්‍යාපනයක් සහ දීර්ඝ අත්දැකීම්කින් නැති කෙනෙකුට මෙවැනි ආයතනයක ප්‍රධාන ධුරය දැරිය නොහැකිය. පරිපාලන දක්ෂතාවය මෙහිදී දෙවැනි ස්ථානයෙහි ලා ගැනේ. රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමට එක්තරා ප්‍රමාණයක නිදහසක් සහ ස්වාධීනත්වයක් අවශ්‍ය වන්නේ එම විද්‍යා ආයතනයේ අධිකාරය පිළිබඳ වූ ස්ථා-

වරයෙනි. එමෙන්ම එය රඳා පවත්නේ එක් දෙයක් අනුවය, එනම්, එහි සේවකයින්ගේ හෘදය සාක්ෂිය සහ අපේ ආර්ථික සහ සමාජයීය සංවර්ධන සැලැස්ම සත්‍යයක් බවට පත් කරලීමට ඔවුන් තුළ හෘද සාක්ෂිමය අභි-ලාභය අනුවය.

පසුකී ගුණය සත්තකින්ම, සමහර විට, සොයා ගත හැක්කේ විශේෂි-තයක් හැටියට පමණකි. මන්දයත්, රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ සාමාජික-යින් වන විද්‍යාඥයින්ගේ අධි බහුතරය අනිවාර්ය ලෙසම ධනපති අදහස් සහ ධනපති ප්‍රාග්විනිශ්චයන්ගෙන් පීඩා විඳින බැවිනි. මේ කමිසුමේ සභා-පති මණ්ඩලයට සමන්විත අයගෙන් කීප දෙනෙකුට ඔවුන්ගේ වැඩ සොයා බැලීමේ අංශය පැවරිය හැකිය. මේ අය කොමිසුනිස්ථවදීන් විය යුතු අතර ධනවාදී විද්‍යාඥයින් විසින් කරන මුළු මහත් වැඩවලදී ඔවුන් අපේ කාර්ය-යට කොතරම් ලැදියාවක් දක්වතිද යන්නත්, ඔවුන් ධනවාදී ප්‍රාග්විනිශ්ච-යන්ගෙන් ඈත් කරවීම සහ එමෙන්ම ඔවුන් ක්‍රමානුකූලව සමාජවාදී ස්ථාවරයකට අනුවර්තනය කරවීම සඳහාත් ඔවුන් ගැන දිනපතා සොයා බැලිය යුතුය. අපේ ජනරජයේ රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමේ පරමාදර්ශ විය යුත්තේ විද්‍යාත්මක වැඩ සොයා බැලීම සහ හුදු පරිපාලක වැඩ යන මේ දෙයාකාර ක්‍රියා මාර්ගයය.

ලෙනින්

සටහන් ගත කිරීම එම්. ඩී. විසිනි.
1922 දෙසැම්බර් 29 ද.

රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක කමිසුමට අයත් වැඩ කටයුතු වෙන්, වෙන් වැඩ හැටියට බෙදීම පරිමේයද? කමිසුමේ හභාපති මණ්ඩලය විසින් ක්‍රමානුකූ-ලව සොයා බලන නිත්‍ය විශේෂඥයින්ගේ කණ්ඩායමක් ගොඩ නැගීමටත්, එමෙන්ම එම ක්ෂේත්‍රයට අයත් මුළු මහත් ප්‍රශ්න රාශියක් විසඳාලීමටත් ප්‍රතිඵල වශයෙන් අප ක්‍රියා නොකළ යුතුද? පසුකී දෙය වඩාත් පරිමේය බව මා සිතන අතර තාවකාලික සහ ක්ෂණික කාර්ය භාරවල සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමට අපි පරිශ්‍රම දැරිය යුතු වෙමු.

ලෙනින්

1922 දෙසැම්බර් 29.
සටහන් ගතකිරීම
එම්. ඩී. විසිනි.

ප්‍රථම වරට 1956 දී “කොමිසු-නිස්ථ” සභරාවේ අංක 9 පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 349-353

සටහන්වල අවිච්ඡින්නය.
1922 දෙසැම්බර් 29 ද

(මධ්‍යම කාරක සභිකයින්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීමේ කොටසට අතිරේ-කයකි)

ම. කා. සභාවට සාමාජිකයින් වැඩි කැර ගැනීමේදී, සමහර විට, ප්‍රධාන වශයෙන්, කොහෙන්ම යහපත් තත්ත්වයෙක නොපවතින අපේ පරිපාලක යන්ත්‍රය සොයා බැලීම සහ උසස් කිරීම සඳහා සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු යැයි මම කල්පනා කරමි. මේ සඳහා අප විසින් උසස් දැනීමක් ඇති විශේෂඥයින් පත් කළ යුතුය. මේ විශේෂඥයින් සැපයීමේ කාර්යය කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ පරීක්ෂක මණ්ඩලයට පැවරිය යුතුය.

වැඩ සොයා බලන, සෑහෙන දැනීමක් ඇති මේ විශේෂඥයින් සහ ම. කා. සභාවේ නව සාමාජිකයින් සංකලනය කරන්නේ කෙසේද? මෙම ගැටළුව ව්‍යවහාරයේදී විසඳාලිය යුතුය.

මට පෙනෙන හැටියට නම්, කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ පරීක්-ෂණ මණ්ඩලය (එහි දියුණුවේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සහ එහි දියුණුව අරබ-යා අපේ විමකියේ විපාකයක් වශයෙන්) අප දැන් නිරීක්ෂණය කර දේ දක්වා අප ගෙනැවිත් තිබේ; එනම්, විශේෂ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ සහ ම. කා. සභාවේ සාමාජිකයින්ගේ ක්‍රියා කාරිත්වය අතර සංක්‍රමික තත්ත්වයක්, හැම දෙයක්මත් හැම දෙනාමත් ගැන සොයා බලන ආයතන-යක සිට ඉතා හොඳ චේතනයක් ලැබිය යුතු, සංඛ්‍යාව අතින් විශාල නො-වන, එනමුදු උසස් පංතියේ පරීක්ෂකවරුන්ගේ සමාභිතයක් දක්වා ගෙනැ-විත් තිබේ (හැම දෙයකටම වැටුප් ගෙවිය යුතු මේ අපේ යුගයේදී පරීක්ෂ-කවරුන් වඩාත් හොඳ වැටුප් ගෙවන ආයතනවල කෙළින්ම සේවය කරන නිසා මෙය විශේෂ අවශ්‍යතාවයකි).

නියමිත ලෙස ම. කා. සභිකයින්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි කරලන්නේ නම්, එමෙන්ම ඔවුන් රාජ්‍ය කළමණාකාරිත්වය පිළිබඳව අවුරුදුපතා උසස් දැනීමක් ඇති විශේෂඥයින්ගෙන් සහ හැම ශාඛාවකම උසස් අධිකාරයක් ඇති කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් රාජ්‍ය පරිපාලනය පිළිබඳව පාඩම් මාලාවක් හදුන්වන්නේ නම්, අන්න එවිට, මෙත-රම් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ අපට විසඳාලීමට නොහැකි වූ මේ ගැටළුව විස-ඳීමට අප සමත් වන්නෙමු.

මෙහි තේරුම ම. කා. සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 100 දක්වා වැඩි කිරීමය. ඔවුන්ගේ නියෝජ්‍යයින් හැටියට කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්-

ගේ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් 400-500 නොවැඩි සංඛ්‍යාවක් ඔවුන්ගේ නියමයන් අනුව ක්‍රියා කිරීමය.

ලෙහින

1922 දෙසැම්බර් 29.
සටහන් ගත කිරීම එම්. ඩී. විසිනි.

ප්‍රථම වරට 1956 දී “කොමියු-
නිස්ට්” සඟරාවේ අංක 9 පළ විය.

ඩී. අයි. ලෙහින, සම්පූර්ණ
කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය,
වෙළුම 45, පිටු 354-355

සටහන්වල අවිච්ඡින්නය
1922 දෙසැම්බර් 29 ද

ජාතීන් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය නොහොත් “ස්වතන්ත්‍රකරණය”

නිල වශයෙන් සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජ සංගමයේ ප්‍රශ්නය හැටි-
යට හඳුන්වන ස්වතන්ත්‍රකරණය පිළිබඳ කුප්‍රසිද්ධ ප්‍රශ්නයේදී සැහෙන
තරම් බලවත් ලෙසත්, තීරණාත්මක ලෙසත් ඉදිරිපත් නොවීම ගැන
රුසියාවේ කම්කරුවන් ඉදිරිපිට මා වරදකරුවෙකිනි මට හැඟේ.

පසුගිය ගිම්හානයේදී මේ ප්‍රශ්නය පැන නැගී විට, මා රෝගීව සිටි-
යේය. අනතුරුව, මෙම ප්‍රශ්නය පිළිබඳව මට මැදිහත් වීමට අවකාශයක්
ඔක්තෝබර් හා දෙසැම්බර් පූර්ණ රැස්වීම්වලදී ලැබෙතිනි මා කල්පනා
කළේ ශරත් සමයේදී මට සුවය ලැබෙතිනි මා වුවමනාවට වඩා වැඩි විශ්වා-
සයක් තැබූ නිසාය⁸⁷. කෙසේ වුවද, ඔක්තෝබර් මාසයේ පූර්ණ රැස්වීමට
(මේ ප්‍රශ්නය ගැන පවත්වන ලද) සහ දෙසැම්බර් පූර්ණ රැස්වීමට සහභාගී
වීමට නොහැකි විය. එම නිසා මේ ප්‍රශ්නය සම්පූර්ණයෙන් මා පසු කැරැ
ගොස් ඇත.

කොකේසියාවේ සිට පෙරළා පැමිණි ජෙර්මින්ස්කි සභෝදරයා සමග
සාකච්ඡා කිරීමට මම සමත් වීමි. මේ ප්‍රශ්නය පිළිබඳව ජෝර්ජියාවේ තත්ත්-
වය කෙසේද යන්න ගැන හේ මට විස්තර කළේය. සිනෝවියෙව් සභෝ-
දරයා සමග මේ ගැන වචන ස්වල්පයක් හුවමාරු කැරැ ගැනීමටත්, මේ
ගැන මගේ බිය මුසු සැකය පළ කිරීමටත් මට හැකි විය. ජෝර්ජියානු සිද්-

ධිය “විභාගකර බැලීම” සඳහා මධ්‍යම කාරක සභාවේ දූත මණ්ඩලයේ
ප්‍රධානියා හැටියට ගිය ජෙර්මින්ස්කි සභෝදරයා මට කී දේ අනුව මා
සිතෙහි ඇති වූයේ අති විශාල බිය මුසු සැකයක් පමණකි. ජෙර්මින්ස්කි
සභෝදරයා මට දැන්වූ පරිදි ඔර්ජොනිකිඩ්ස්ට්ට් කායික භීසනය යෙදවීමට
තරම් කරුණු සිදුවී නම්, අප වැඩි සිටින මධ්‍යගොරුවේ තරම සිතා ගත
හැකිය. මේ “ස්වතන්ත්‍රකරණය” මූලිකම සාවද්‍ය අතර එය කාලෝචිත
නොවන බව පැහැදිලිය.

රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ ඒකීයතාවයෙක අවශ්‍යභාවය ගැන කියති. මෙම
විශ්වාසය ඇති වූයේ කොහෙන්ද? මගේ දින පොතේ මීට ඉහත දැක්වූ
කොටස්වලින් මා පෙන්වා දුන් පරිදි, සාර්වාදයෙන් අප ලබාගත් ඒ රාජ්‍ය
යන්ත්‍රය යම්තමින් සෝවියට් තෙල්වලින් ආලේප කර ගෙන ක්‍රියාවට
යොදවා ඇති ඒ රුසියන් රාජ්‍ය යන්ත්‍රය නොවේද?*

අප, අපේම රාජ්‍ය යන්ත්‍රය ගැන සහතික දෙන්නාක් පරිදි, රාජ්‍ය
යන්ත්‍රය ගැන සහතික දීමට අපට හැකි වන තුරු එම පියවර කල් දැමිය
යුතුව තිබුණු බවට සැකයක් නැත. එහෙත් දැන් අපේ හෘද සාක්ෂියට
එකඟව එයට හාත්පසින්ම විරුද්ධ දේ පැවසිය යුතුය. එනම්, අපේ යැයි
කියන මෙම රාජ්‍ය යන්ත්‍රය, අපට එහෙම පිටින්ම පිටස්තර එකකි. මෙය
ධනපති පංතියේ සහ සාර්වාදයේ මෙවලමකි. වෙනත් රටවල ආධාරය
නොලැබුණු නිසාත්, පසුගිය කාලයේ වැඩි වශයෙන් යුද්ධමය කටයුතුවල
සහ දුර්භික්ෂය නැති කරලීමේ කටයුතු වල යෙදුණු නිසාත් ඉකුත් පස්
වසර තුළදී එය වෙනස් කරලීමට අපට හැකියාවක් නොතිබිණි.

මෙවැනි තත්ත්වයන් යටතේ, අප විසින් යුක්ති යුක්ත යැයි පෙන්වන
“සංගමයෙන් ඉවත් වීමට ඇති නිදහස” හුදු කඩදාසි කැබැල්ලක් බවත්,
නියම රුසියානුවාගෙන්, නියම රුසියන් නිලධාරියකු මෙන් හරය වශයෙන්
තක්කඩියකු සහ ප්‍රජාපීඩකයකු වන මහා රුසියානු ඡෝවින්වාදියාගේ
ප්‍රහාරයෙන් රුසියන් නොවන ජාතීන් බේරා ගැනීමට අප අසමත් වීම
ස්වාභාවිකය. මැස්සකු කිරි බඳුනක ගිලෙන්නා සේ ඉතා කුඩා සංඛ්‍යාවක්
සෝවියට් සහ සෝවියට් කරණයට භාජනය වූ කම්කරුවන් ඡෝවින්වාදී
මහා රුසියානු දිය සුළියට හසුවී ගිලීයන බවට සැකයක් නැත.

මෙම පියවර ආරක්ෂා කිරීමක් හැටියට ජාතික මානසිකත්වය සහ
ජාතික අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන්, වෙන්ව මහජන කමිසුරු මණ්ඩල ස්ථා-
පිත කළ බව කියති. එවිට පැන නගින ප්‍රශ්නය නම්, මේ මහජන කමිසුරු
මණ්ඩල පූර්ණ ස්වාධීන කළ හැකිද යන්නය. දෙවනුව, දෙර්මිමෝර්ද්⁸⁸
රුසියන් මැරවරයාගෙන් රුසියන් නොවන ජාතීන් ආරක්ෂා කරලීම

* මේ පොතේ 172-175 පිටු බලන්න. — සංස්කාරක

සඳහා අපි සැහෙන තරම් සැලකිලිමත් පියවරයන් ගත්තෙමුද? අපට මෙවැනි පියවරයන් ගත හැකිව සහ ගත යුතුව තුබුණද අප එසේ නොකළැයි මම සිතමි.

මෙහිදී ස්ටාලින්ගේ ඉවසිලි රහිතභාවය සහ පරිපාලනය කෙරෙහි ඇති අන්තගාමී ආශාවත්, එමෙන්ම කුප්‍රසිද්ධ “සමාජවාදී-ජාතිවාදය” පිළිබඳව ඔහුගේ ඇති වෛරයත් මාරක ක්‍රියා කොටසක් ඉටු කළැයි මම සිතමි. දේශපාලනයෙහි වෛරය ඉතා පහත් ක්‍රියාකලාපයක් ඉටු කරයි.

එම “සමාජ-ජාතිවාදීන්ගේ” “අපරාධ” ගැන විභාග කර බැලීම සඳහා කොකේසියාවට ගිය ජෙර්මින්ස්කි සහෝදරයා ඔහුගේ සැබෑ රුසියානු මනෝභාවය (රුසියානුන් බවට පත්වූ රුසියන් නොවන ජාතිකයින් මෙම මනෝභාවය අනුව සැබෑ රුසියානුන් පසු බස්වන බව ප්‍රකට කරැණකි) නිසා කැපී පෙනුනැයි මම බිය වෙමි. එමෙන්ම ඔර්ජොනිකිඩ්ස්ගේ “අඩම් තේටටම් කිරීම” නිසා දූත මණ්ඩලයේ අපක්ෂපාතභාවයද යසට පෙන්වා දී ඇත. කිසිම ප්‍රකෝපකාරීත්වයක් හෝ අපහාස කිරීමක් වුවද, රුසියන් අඩම් තේටටම් කිරීම සාධාරණ ලෙස පෙන්විය නොහැකි අතර මෙය සැහැල්ලු ලෙස ගණන් ගැනීම නිසා ජෙර්මින්ස්කි සහෝදරයා සමාව නොදිය හැකි සේ වෝදනා ලබන බවත් මම සිතමි.

ඔර්ජොනිකිඩ්ස් සියලු කොකේසියානු රටවැසියන්ගේ අධිකාරය විය. ඔහු සහ ජෙර්මින්ස්කි විසින් පෙන්වා දෙන ලද කුපිත වීමට ගොදුරු වීමට ඔර්ජොනිකිඩ්ස්ට කිසිදු අයිතියක් නොතිබිණි. සාමාන්‍ය පුරවැසියකුගෙන් ඉල්ලා සිටිය නොහැකි, එයටත් වඩා “දේශපාලනමය” අපරාධයන් නිසා වෝදනා සිටින්නකුගෙන් කොහෙන්ම ඉල්ලා සිටිය නොහැකි ඉවසිලි සහගතභාවයකින් ඔර්ජොනිකිඩ්ස් හැසිරිය යුතුව තිබිණි. ඇත්ත ප්‍රකාශ කරමු නම්, ඒ සමාජ-ජාතිවාදියෝ දේශපාලන අපරාධ නිසා වෝදනා ලැබූ අය වූහ. එම වෝදනාවේ අර්ථකථනය කෙසේ වීදයත්, එය අත් කවර විධියකින් හෝ විස්තර කළ නොහැකි විය.

මෙහිදී මූලධර්ම අතින් වැදගත් ප්‍රශ්නයක් පැන නගී: ජාත්‍යන්තරවාදය වටහා ගත යුත්තේ කෙසේද?*

1922 දෙසැම්බර් 30 ද ලෙනින්
ලඝු ලේඛනය — එම්. ටී.
සටහන්වල අවිච්ඡින්නය
1922 දෙසැම්බර් 31

* වැඩිදුරටත් ලඝු ලේඛක වාර්තාවේ පහත සටහන් වාක්‍යය කටුගා ඇත: “අපේ සහෝදරවරුන් මූලධර්ම අතින් මේ වැදගත් ප්‍රශ්නය ගැන අධ්‍යයනය කර නැති බව මම සිතමි”. — සංස්කාරක

ජාතීන් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය හෙවත් “ස්වභව්‍යුකරණය”

(අවිච්ඡින්නය)

පොදුවේ ජාතිකවාදය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය විග්‍රහණය කළ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම කොහෙන්ම ප්‍රයෝජනවත් නොවන බව ජාතික ප්‍රශ්නය පිළිබඳ මගේ ලියවිලිවලින් මම මීට පෙර පෙන්වූයෙමි. පීඩක ජාතියේ ජාතිකවාදය සහ පීඩිත ජාතියේ ජාතිකවාදය අතරත්, ලොකු ජාතියක ජාතිවාදය සහ කුඩා ජාතියක ජාතිවාදය අතරත් වෙනස හැඳින්වූ ගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය දෙයකි.

දෙවැනිව කී වර්ගයේ ජාතිකවාදය පිළිබඳව නම්, මහ ජාතියට අයත් වුවත් වන අපි ඓතිහාසික ව්‍යවහාරයේදී භිංසනය අරඹයා වූ සිද්ධීන් අති මහත් සංඛ්‍යාවකදී, නිතරම පාහේ වැරදිකරුවන් වි සිටිමු. එපමණක් නොව, සැලකිල්ලක් පවා නොදක්වමින් අපි අති මහත් සංඛ්‍යාවක් භිංසනයන් හා අපහාසයන් කරමු. රුසියානුන් නොවන අයට සලකන සැටි අරඹයා මගේ ජීවිතයේ වෝල්ගා අවධිය ගැන මතක් කිරීම පමණක් වුව සැහේ; පෝලන්ත ජාතිකයින් “පොලියාවිෂ්කයින්” හැටියටත්, තනාර් ජාතිකයින්ට “කුමාර” නම් පටබැඳ ඔවුන් පරිභවයට ලක් කිරීමත්, උක්රේන ජාතිකයින්ට “භොභොල්” හැටියට මිස වෙනත් නමකින් නොහැඳින්වීමත්, ජෝර්ජියානුන් සහ අනිකුත් කොකේසියන් ජාතිකයින් “කප්කාසිකයින්” හැටියට හැඳින්වීමත් මතක් කළ යුතුය.

පීඩක ජාතිය හෙවත් “මහා” ජාතිය හැටියට හඳුන්වන (ඔවුන් මහා අය වන්නේ භිංසනය කිරීම සහ අඩම් තේටටම් කිරීම නිසා පමණක් වුවද) ජාතියේ ජාත්‍යන්තරවාදය ජාතීන්ගේ සමානතාවය හුදු බාහිර වශයෙන් පිළි පැදීමක් පමණක් නොව, සැබෑ ව්‍යවහාරයේදී ඇති වන අසමානතාවයට පීඩක ජාතිය, මහා ජාතිය විසින් එක්තරා වාසිදීමක්ද මගින් සමත් විය යුත්තේ ඒ නිසාය. යම්කිසිවෙක් මෙය වටහා ගෙන නැති නම්, ජාතික ප්‍රශ්නය පිළිබඳ සැබෑ නිර්ධන පංතික ආකල්පය අවබෝධ කැරැගෙන නැත. එපමණක් නොව, ඔහුගේ ස්ථාවරය හරය වශයෙන් සුළු ධනවාදී වන්නේය, එනිසා ඔහු ස්ථිර වශයෙන්ම ධනවාදී ස්ථාවරය වෙත විනාඪයක් පාසා පහත වැටෙමු ඇත.

නිර්ධනීන්ට වැදගත් වන්නේ කුමක්ද? රුසියන් නොවන ජාතීන් නිර්ධන පංතික අරගලය කෙරෙහි අති මහත් විශ්වාසයක් තැබීම සහතික කිරීම නිර්ධන පංතියට වැදගත් පමණක් නොව නිරපේක්ෂ ලෙස අත්‍යාවශ්‍ය වන්නේය. මෙය සහතික කළ හැක්කේ කෙසේද? මේ සඳහා හුදු

බාහිර සමානත්වය පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. “මහා බලවත්” ජාතීන්ගේ ආණ්ඩුව විසින් රුසියන් නොවන ජාතීන් අතීතයේදී භාජනය කළ අවිශ්වාසයට, සැකයට සහ අවමන්වලට වන්දි ගෙවීමක් වශයෙන් එක් හෝ තවත් ආකාරයකින් ඔවුන් කෙරෙහි දක්වන ආකල්පය මගින් හෝ වාසිදීමක් මගින් හෝ ක්‍රියා කළ යුතුය.

මෙය බොල්ෂෙවික්වරුන්ට, කොමියුනිස්ට්වරුන්ට දීර්ඝ විස්තර සහිතව පහදා දීම අවශ්‍ය නැතැයි මම සිතමි. ජෝර්ජ් ජාතිය කෙරෙහි බලපාන මේ ප්‍රශ්නය පිළිබඳව ගැඹුරු සුපරීක්ෂාකාරීත්වයක්, කල්පනා-කාරීභාවයක්, වාසිදීමට සුදුනමක් සහිතව අපේ පැත්තෙන් සැබෑ නිර්ධන පංතික ආකල්පයක් තිබිය යුතු බව පෙන්වන මෙය පුරුපික ආදර්ශයක් බව මම සිතමි. ප්‍රශ්නයේ මේ අංශය කෙරෙහි සැලකිල්ලක් නොදක්වන, නැතිනම් “සමාජ-ජාතිකවාදය” පිළිබඳ වෝදනා වගකීමෙන් තොරව එල්ල කරන ජෝර්ජ් ජාතිකයා (එවිට ඔහු සැබෑ සහ නියම සමාජ-ජාතිකවාදියකු වනවා පමණක් නොව, ග්‍රාමීය මහා රුසියන් මැරවරයකුද වන්නේය.) හරය වශයෙන්, නිර්ධන පංතික සහයෝගතාවයේ වුවමනාවන් උල්ලංඝනය කරයි. මන්දයත්, ජාතික අසාධාරණත්වය තරම් නිර්ධන පංතික සහයෝගතාවයේ වර්ධනය සහ ශක්තිමත් වීම පසුබස්වාලන වෙනත් අන් දෙයක් නොමැති බැවිනි. “අමනාපයට පත්” ජාතිකවාදියා තම නිර්ධන පංතික සහෝදරවරුන් විසින් නොසැලකිල්ල නිසා හෝ, එසේත් නැතිනම් විහිළුවට මෙන් හෝ ජාතික සමානතාවය ගැනද, ජාතික සමානතාවය උල්ලංඝනය කිරීම අරඹයා කරන කියන දේ ගැන තරම් අති මහත් සංවේදීතාවයක් වෙනත් දේ ගැන ඇති නොකර ගනී. සුළු ජාතීන් කෙරෙහි දක්වන මෘදු ගති සහ ඔවුන්ට වාසිදීම අඩුවෙන් කරනවාට වඩා වැඩියෙන් කිරීම වඩාත් යහපත් වන්නේ මේ කරුණ නිසාය. අප හුදු බාහිර වශයෙන් ජාතික ප්‍රශ්නය ගැන නොසැලකිය යුතු බවත්, පීඩිත (නැතිනම්, කුඩා) ජාතියේ නිර්ධන පංතිය පීඩක (නැතිනම්, මහා) ජාතිය කෙරෙහි දක්වන විශේෂිත ආකල්පය නිතර අප විසින් සැලකිල්ලට ගත යුතු බවත් මෙම සිද්ධියේදී නිර්ධන පංතික සහයෝගතාවයේ මූලික වුවමනාවන් විසින්ද, ඒ අනුව නිර්ධන පංතික අරගලය විසින්ද ඉල්ලා සිටින්නේ එබැවිනි.

ලෙතින්

ලේඛන ගත කිරීම
— එම්. ඩී. විසිනි.
1922 දෙසැම්බර් 31 ද.

සටහන්වල අවිච්ඡින්නය.
1922 දෙසැම්බර් 31.

වත්මන් තත්ත්වය අනුව ගත යුතු ප්‍රායෝගික පියවරයන් මොනවාද? ප්‍රථමයෙන්ම, සමාජවාදී ජනරජ සංගමය නඩත්තු කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම කළ යුතුය. මේ ගැන කිසිම සැකයක් නැත. මෙම පියවර අපට අවශ්‍ය මෙන්ම ලෝක ධනපති පංතියට විරුද්ධව ලෝක කොමියුනිස්ට්වාදී නිර්ධන පංතිය ගෙනයන අරගලයට සහ ධනපති කුමන්ත්‍රණවලින් ආරක්ෂාවීමටද එයට අවශ්‍ය වන්නේය.

දෙවනුව, රාජ්‍ය තන්ත්‍රික යන්ත්‍රය සම්බන්ධයෙන් සමාජවාදී ජනරජ-වල සංගමය ආරක්ෂා කිරීම කළ යුතුය. ඒ අතර අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ විශේෂ අවයවයකි, මේ රාජ්‍ය තන්ත්‍රික යන්ත්‍රය. මෙයට පැරණි සාර් රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ යම්තම් හෝ බලපෑමක් ඇති එකද පුද්ගලයකුවත් ඇතුළු නොකළෙමු. අධිකාරය ඇති සියලු අංශ කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගෙන් යුක්ත වේ. වෙනත් මහජන කමිසුරු මණ්ඩලවලට වැද්ද ගැනීමට අපට සිදුවූ පැරණි සාර්වාදී, ධනවාදී, සුළු ධනවාදී කොටස්වලින් එය අති විශාල වශයෙන් සමාන නොකළ හැකි ලෙසත්, මැණිය නොහැකි ලෙසත් පවිත්‍ර විශ්වාසවත් කොමියුනිස්ට්වාදී යන්ත්‍රයක් යන නාමය එය දැනටමත් දිනා ගෙන ඇත්තේ (එය නිර්භය ලෙස කිව හැකිය) ඒ නිසාය.

තෙවනුව, ඔර්ජොනිකිඩ්සෙ සහෝදරයාට ආදර්ශවත් දඬුවමක් දිය යුතුය (මා මෙය සඳහන් කරන්නේ වඩාත් වැඩි කණගාටුවකිනි, මම ඔහුගේ පෞද්ගලික මිතුරකු වන අතර විදේශ ගතව සිටි කාලයේදී ඔහු සමග එකට වැඩ කර ඇත්තෙමි). අපේ අතිමහත් වැරදි සහ නිසැක ලෙසම එහිදී අප විසින් දෙන ලද අගතිගාමී විනිශ්චයන් යළි නිවැරදි කිරීම පිණිස පේර්ෂි-න්ස්කි දුත මණ්ඩලයේ සියලු ලියවිලි පිළිබඳ විභාගය සම්පූර්ණ කළ යුතුය, නැතිනම්, එය යළිත් ආරම්භ කළ යුතුය. මේ සැබෑ මහා රුසියානු ජාතික ව්‍යාපාරයේ දේශපාලනමය වගකීම සත්කකින්ම ස්ථාපිත සහ පේර්ෂින්ස්කි මත පැවරිය යුතුය.

සතරවෙනුව, අපේ ජනරජ සංගමයට අයත් රුසියන් නොවන ජනරජ-වල ජාතික භාෂා පාවිච්චි කිරීම පිළිබඳව ඉතා දැඩි නීති පැනවිය යුතුය. එමෙන්ම මෙම නීති විශේෂ සැලකිල්ලකින් යුතුව සොයා බැලිය යුතුය. දුම්රිය සේවා ප්‍රවාහනයේ ඒකීයත්වයේ නාමයෙන්, ආදායම් සේවය සහ අනිකුත් සේවාවන්ගේ ඒකීයත්වයේ නාමයෙන් අද අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පවතින තත්ත්වය යටතේ සැබවින්ම රුසියානු අයථා ක්‍රියාවන් අති මහත් සංඛ්‍යාවක් භටගන්නාවට සැකයක් නැත. මේවැනි අයථා ක්‍රියාවන්ට විරුද්ධව සටන් කිරීම සඳහා විශේෂ විවක්ෂණතාවයක් තිබිය යුතු අතර, මෙම අරගලය කර ගෙන යාමට භාර ගන්නන් විශේෂ අවකභාවයකින් සමන්විත වීම අවශ්‍යය යන්න ගැන නොකිවමනාය. මෙහිදී විශේෂ ප්‍රඥප්තියක් අවශ්‍ය වන අතර එවැන්නක් ඉතා සාර්ථක ලෙස පිළියෙළ කළ හැක්කේ ඊට අදාළ ජනරජයේ ජීවත්වන ජාතිකයින්ට පමණකි. මෙම වැඩවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සෝවියට් සභාවල මිලහ සමස්ත මහා

සමුළුවේදී අපි පියවරක් ආපස්සට නොගනිමුයි, එනම්, යුද්ධ සහ රාජ්‍ය තන්ත්‍රික කටයුතුවලට පමණක් සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජ සංගමය සීමා කොට, අන් සියලු ක්ෂේත්‍රවල එක්, එක් මහජන කමිසුරු මණ්ඩලවලට පූර්ණ ස්වාධීනත්වය ලබා දීම දක්වා ආපස්සට නොයමුයි අපට කල් ඇතිව සහතික කළ නොහැකිය.

මහක තබා ගත යුතු එක් දෙයක් නම්, මහජන කමිසුරු මණ්ඩල විකේන්ද්‍රණ ගත කිරීම සහ ඒවායේ වැඩවල සමායෝජනයක් නැති වීමේ පාඩුව මොස්කව් සහ අනිකුත් මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් මගහරවා ගත හැක්කේ, පක්ෂයේ අධිකාරීත්වය සෑහෙන තරම් දුරදුර්භාවයකින් සහ අපක්ෂපාතභාවයකින් යුතුව ක්‍රියාවට යෙදවීමෙනි. ජාතික රාජ්‍ය යන්ත්‍රයන් සහ රුසියන් රාජ්‍ය යන්ත්‍රය අතර ඒකාබද්ධතාවය රහිතවීම නිසා අපේ රජයට ඇති විය හැකි හානිය, අපට පමණක් නොව, මුළු මහත් ජාත්‍යන්තරයට සහ නුදුරු අනාගතයේදී අපෙන් ඉක්බිතිව, ඉතිහාසයේ කරලියට පිවිසීමට නියමවී සිටින කෝටි සංඛ්‍යාත ආසියානු ජනතාවට ඇති විය හැකි හානියට වඩා නොමිණිය හැකි තරම් කුඩාය, අත්‍යණුක ලෙස කුඩාය. අප අපේ රුසියන් නොවන වෙනත් ජාතීන් කෙරෙහි දක්වන ආකල්පයේදී ඉතා සුළු රළු ගතියක් හෝ අසාධාරණත්වයක් දක්වන්නේ නම්, එය නැගෙනහිර ජනතාවගේ එම පිවිසීමටත්, ඔවුන්ගේ පිබිදීමේ ආරම්භයටත් අප විසින් කරනු ලබන සමාව නොදිය හැකි අවස්ථාවාදී ක්‍රියාවක් වන්නේය. ධනෝශ්වර ලෝකය ආරක්ෂා කරන බටහිර අධිරාජ්‍යවාදීන්ට විරුද්ධව ඒකරාශී වීමේ අවශ්‍යතාවය එක් දෙයකි. මේ ගැන සැකයක් නැති අතර එයට මා කොන්දේසි වීරහිතව පක්ෂපාත බව මෙහිදී මතක් කිරීම අනවශ්‍ය දෙයකි. ඉතා කුඩා දේවල්වලදී වුවද, පිබින ජනතාව කෙරෙහි අධිරාජ්‍යවාදී ආකල්ප දක්වීම මගින්, අපේ සියලු ප්‍රතිපත්ති මූලක ආකල්පයන්ද, අධිරාජ්‍යවාදයට විරුද්ධ අරගලයට අප විසින් දෙන ලද මුළු ප්‍රතිපත්ති මූලක අනුබලයද අනතුරුව භාජනය කරමින් එම තත්ත්වයට ඇද වැටීම වෙනත් දෙයකි. අධිරාජ්‍යවාදය විසින් පීඩනයට හසු කරන ලද ජනතාව අවසානයේදී පිබිදී නැඟී සිටි විටත්, ඔවුන්ගේ විමුක්තිය සඳහා දීර්ඝ සහ අසීරු තීරණාත්මක අරගලය ආරම්භ වූ විටත් සමස්ත ලෝක ඉතිහාසයේ මතු දවස ආරම්භ වන්නේය.

ලෙනින්

1922 දෙසැම්බර් 31 ද
සටහන් ගත කිරීම
එම්. ඩී. විසිනි.

ප්‍රථම වරට 1956 දී “කොමියු-
නිස්ට්” සඟරාවේ අංක 9හි
පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ
කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය,
වෙළුම 45, පිටු 356-362

1920 දී ගන්නා ලද සංගණනය (රුසියාවේ අකුරු දැනීම පිළිබඳව මොස්කව්හි මධ්‍යම සංඛ්‍යාත බියුරෝවේ මහජන අධ්‍යාපනය පිළිබඳ අංශය විසින් 1922 නිකුත් කරන ලද වාර්තාව) පදනම් කැරගනිමින් රුසියාවේ ජනගහණයේ අකුරු දැනීම අරභයා මෑතකදී වාර්තාවක් පළ කිරීම ඉතා වැදගත් සිද්ධියකි.

රුසියාවේ ජනගහනයේ 1897 සහ 1920 වසරවලදී අකුරු දැනීම පිළිබඳව වගුවක් මම ඉහත සටහන් කෘතියෙන් උපුටා දක්වමි.

	පුරුෂයින් 1000 ට අකුරු දැනීම		ස්ත්‍රීන් 1000 ට අකුරු දැනීම		මුළු ජනගහන- යේ 1000 ට අකුරු දැනීම	
	1897	1920	1897	1920	1897	1920
1. යුරෝපා රුසියාව	326	422	136	255	229	330
2. උතුරු කොකේසියාව .	241	357	56	215	150	281
3. සයිබීරියාව (බටහිර)	170	307	46	134	108	218
මුළු ගණන	318	409	131	244	223	319

නිර්ධන පංතික සංස්කෘතිය ගැනත්, එය සහ ධනෝශ්වර සංස්කෘතිය අතර ඇති සාපේක්ෂතාවය ගැනත් අප කට මැන දෙඩවමින් සිටින අතර ධනෝශ්වර සංස්කෘතිය අරභයා වුවද අපේ තත්ත්වය ඉතා දුර්වල බව

සත්‍ය කරුණු සහ සංඛ්‍යා අපට පෙන්වයි. සර්වජන අකුරු දැනීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී අප තවමත් බොහෝ ඇතින් සිටින බවත්, සාර්වාදී කාලය (1897) සමග සන්සන්දනය කරන විට වුවද, අපේ ප්‍රගමනය ඉතා සෙමින් සිදු වන බවත් පෙනෙයි. 'නිර්ධන පංතික සංස්කෘතියේ'⁹⁰ උච්චස්ථානයට නැඹීමට දහසූ සහ දහලන අයට මෙය ඉතා දැඩි අනතුරු හැඟවීමක් මෙන්ම, ඔවුනට එල්ලවන දෝෂාරෝපණයක්ද වන්නේය. බටහිර යුරෝපයේ සාමාන්‍ය සභ්‍ය රටක් දක්වා දියුණු වීම සඳහා අප විසින් කළ යුතු ක්ෂණික මූලික වැඩ කටයුතුවල සංඛ්‍යාව ඉමහත් බව එය පෙන්වා දෙයි. නිර්ධන පංතික ජයග්‍රහණ පදනම් කැරැගෙන යම්කිසි ප්‍රමාණයක සංස්කෘතික තත්වයකට පැමිණීම සඳහා අප විසින් සපුරාලිය යුතු වැඩවල සමස්තය මේ යැයි එය වැඩිදුරටත් පෙන්වා දෙයි.

මෙම අවිවාදිත, එනමුදු අධි න්‍යායික ප්‍රස්තුතයට අපි සීමා නොවිය යුතු වමු. අපි මිළහ ත්‍රයිමාසික අයවැය ලේඛනය පිරික්සුමට හසු කරන විට, ව්‍යවහාරික ලෙස ක්‍රියා කළ යුතු වමු. සත්තකින්ම, ප්‍රථමයෙන්ම අප විසින් අධ්‍යාපන කමිසුරු අංශයට වාසි වන සේ අන් සියලු අංශවල වියදම් අඩු කළ යුතුය. ඒවායින් මුද්‍ර ගන්නා සියලු මුදල් අධ්‍යාපන කමිසුරු අංශයේ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා යෙදවිය යුතුය. අද්‍යතන වර්ෂය වැනි කාලයකදී අපට සාපේක්ෂ ලෙස හොඳින් ආහාර ලැබෙන විට, පාසල් ගුරුවරුන්ගේ පාන් සලාකය වැඩි කිරීම පිළිබඳව මන්දෝත්සාහි නොවිය යුතුය.

පොදුවේ කතා කරන විට, ජනතා අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු වුවමනාවට වඩා පටු යැයි කිව නොහැකිය. පැරණි ගුරුවරුන් ඔවුන්ගේ ඒකතානමය ජීවිතයෙන් ඉදිරියට ඇද ගැනීම සඳහාත්, අලුත් කාර්ය භාරයන් ඉටු කිරීමට පුබුදුවාලීම සඳහාත්, අධ්‍යාපනයේ නව ක්‍රම ගැන ඔවුන් තුළ උනන්දුවක් ඇති කැරැවීම සඳහාත්, ආගම වැනි ප්‍රශ්න කෙරෙහි ඔවුන් තුළ හැඹිමක් ඇති කැරැවීම සඳහාත් සෑහෙන තරම් වැඩ කොටසක් කර තිබේ.

එසේ වුවද, අපි ප්‍රධාන දේ නොකරමු. එනම්, පාසල් ගුරුවරයාගේ තත්ත්වය උසස් කරලනු වස් අප සැලකිලි දක්වා නැත, එසේත් නැතිනම් සෑහෙන තරම් සැලකිලි අපි නොදක්වීමු. මෙය ඉටු නොකර කිසිදු සංස්කෘතියක් ගැන, නිර්ධන පංතික හෝ වේවා ධනපති පංතික හෝ වේවා සංස්කෘතියක් ගැන කතා කිරීම තේරුම් වීරහිතය. අප මෙතෙක් ඉවත් වී නැති, එමෙන්ම සෑහෙන පරිශ්‍රමයෙන් තොරව අපට ඉවත් වීමට නොහැකි අර්ධ ආසියානු මුග්ධභාවය ගැනය මෙහිදී අවධානය යොමු කරන්නේ. එසේ වුවද මෙයින් ගැළවීමට අපට සෑම ඉඩ ප්‍රස්තාවක්ම ඇත්තේය. මන්දයත්, අපේ රටේ තරම් වෙනත් අන් කිසි තැනෙක බහු ජනතාව සංස්කෘතිය ගැන උනන්දුවක් නොදක්වන බැවිනි; අප රටේ තරම් ගැඹුරු ලෙසත්, ස්ථිර

ලෙසත් සංස්කෘතිය පිළිබඳ මේ ප්‍රශ්න වෙනත් අන් කිසි තැනෙකු විසඳීමට උත්සාහ දරා නැති බැවිනි; අපේ රටේ තරම් අන් කිසි වෙනත් රටක ස්වකීය අඩුපාඩුකම් බහු ජනතාව වශයෙන් ඉතා හොඳින් අවබෝධ කැරැගත් කම්කරු පංතිය රාජ්‍ය පාලන බලය අතට ගෙන නැති බැවිනි. මා මෙහිදී කියන්නේ සංස්කෘතිය ගැන නොවේ, අකුරු දැනීම ගැනය. මේ සම්බන්ධයෙන් බලන විට ස්වකීය තත්ත්වය යහපත් කැරැගැනීමට අප රටේ තරම් වෙනත් අන් කිසි රටක පරිත්‍යාග කිරීමට කම්කරු පංතිය සුදනම්, සැබැවින්ම එසේ පරිත්‍යාග කරන කම්කරු පංතියක් නැත්තේය.

ප්‍රථම පියවරක් වශයෙන් මහජන අධ්‍යාපනයේ මූලික අවශ්‍යතාවයන් සතුටුදයක ලෙස සපුරාලනු වස් රාජ්‍ය අයවැය ලේඛනය මෙහෙයවීම මෙතෙක් අප ක්‍රියා කර ඇත්තේ අල්ප වශයෙනි, ඉතා අල්ප වශයෙනි. අධ්‍යාපනය පිළිබඳ අපේ මහජන කමිසුරු අංශයේ පවා එයට අයත් රාජ්‍ය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශක ආයතනවල නින්ද සහගත ලෙස පිම්බුණු කාර්ය මණ්ඩල නිතර පාහේ දකිමු. එහෙත් රජයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය යුත්තේ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශක ආයතන නොව, අනාගත රුසියාවේ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයට පුළුල් දේශපාලන පරිමාණයක් තිබෙනු වස් කියවීමට දත් අයගේ සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීමය යන සංකල්පයට මෙය ඉදුරා පටහැනි වේ. ජනතාව අතර අකුරු දැනීම නැමැති පොදු දේශපාලන ප්‍රශ්නයට වඩා, අපට ඇබ්බැහි වුණු පැරණි (සහ අයහපත්) පුරුද්ද අනුව අපි ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශ කිරීම වැනි කාර්මික ප්‍රශ්න කෙරෙහි තවමත් වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වමු.

අපි මධ්‍යම වෘත්තීය අධ්‍යාපන මණ්ඩලය⁹¹ ගෙන බලමු නම්, එහි අංශවල වුවමනාවන් අනුව, වැඩිමනක් සහ පිම්බිණු දේත්, මහජන අධ්‍යාපනික මණ්ඩලයේ වුවමනාවන්ට නිසි ලෙස නොගැළපෙන දේත් ස්ථිර ලෙස දකිමු. ප්‍රථමයෙන්ම කම්හල්වල වැඩ කරන අපේ තරුණ කම්කරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලබා දීමේදී එය උසස් කොට එයට ප්‍රායෝගික ප්‍රවනතාවයක් ලබා දීම සඳහා වූ ඖෂධික අභිලාෂය වශයෙන් සනාථ කළ හැක්කේ මධ්‍යම වෘත්තීය අධ්‍යාපන මණ්ඩලයේ කාර්යාල සේවක පිරිස අපි සැලකිලිමත් පිරික්සුමට හසු කරමු නම්, පිම්බුණු බොහෝ දේ අපට දැකිය හැකි වේ, එම ස්ථාවරය අනුව ඒවා පරිකල්පිත වන බැවින්, ඒවා අහෝසි කැරැ දීමේ යුතුය. ජනතාව අතර අකුරු දැනීම ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා නිර්ධන පංතික ගොවිජන රජයක කළ හැකි සහ කළ යුතු අරපරිස්සම් තව තවත් බොහෝ බව පෙනේ. සංඛ්‍යාන විසින් හෙළි කර තිබෙන අකුරු දැනීමේ තත්ත්වය කල්පනාවට ගනිමින් අර්ධ ප්‍රභූ වර්ගයට අයත් ක්‍රීඩාකාරී ආයතන වසා දමමින්, නැතිනම්, දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ අවශ්‍ය නොවන ආයතන වසාදීමේ යුතුය, එලෙස ඒවා වසා දීමේ හැකිය.

ධනේශ්වර සමාජය යටතේ පාසල් ගුරුවරයාට ලබා ගත නොහැකි,

ඔහු කිසි දිනෙක ලබා නොගත් තත්ත්වයකට අපේ පාසල් ගුරුවරයා පත් කළ යුතුය. මෙය ඔප්පු කිරීමක් අවශ්‍ය නොවන සත්‍යයකි. ඔහුගේ අධ්‍යාත්මික වර්ධනය සඳහාද, ඔහුගේ අංග සම්පූර්ණ පිළියෙළ වීමක් සඳහාද, ඔහුගේ උසස් තත්ත්වයට ගැළපෙන පරිදිද, ප්‍රධාන, ප්‍රධාන සහ ප්‍රධාන වශයෙන් ඔහුගේ ද්‍රව්‍යමය තත්ත්වය උසස් කිරීම සඳහාද අප ක්‍රමානුකූලව, නොකඩවා, ස්ථිරව වැඩ කළ යුතුය.

කිසිදු හේදයක් නැතිව ලෝකයේ සියලු ධනපති රටවල ධනවාදී ක්‍රමයේ ආධාරකය බවට පත්වී සිටින පාසල් ගුරුවරුන් සෝවියට් ක්‍රමයේ ආධාරකය බවට පරිවර්තනය කරනු පිණිසත්, ධනපතීන් සමග සන්ධානයක එළැඹී සිටින ගොවීන් නිර්ධන පංතිය සමග සන්ධානයකට ගෙනෙනු වස් ඔවුන්ගේ මාර්ගයෙන් ක්‍රියා කරනු පිණිසත් පාසල් ගුරුවරුන් සංවිධානය කිරීමට අපි ක්‍රමානුකූලව පරිශ්‍රමයන් දැරිය යුතු වෙමු.

මේ සම්බන්ධයෙන් ගම්වලට නිතිපතා යාමේ විශේෂ වැදගත්කම මම කෙටියෙන් අවධානය කරමි. මෙවැනි ගමන් දැනටමත් කරන බව සත්‍යයකි. එමෙන්ම මේවා ක්‍රමානුකූලව වර්ධනය කළ යුතුය. ගම්වලට යාම වැනි මෙවැනි විධිවිධානවලදී, පසුගිය ඓතිහාසික අවධියේ පූර්ණ නිෂ්පාදනයකැයි කිව හැකි තරම් වූ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය සඳහා අප විසින් නිතර පාහේ වියදම් කරනු ලබන මුදල් වියදම් කිරීමට කොහෙත්ම ලෝභ නොවිය යුතුය.

1922 දෙසැම්බර් මාසයේදී සෝවියට් සභාවල මහා සමුළුවට මවිසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුදු, එසේ නොකළ වාර්තාව සඳහා කම්කරුවන් විසින් සිය අනුග්‍රහය යටතට ගෙන තිබෙන ගම්මුත්තේ සංඛ්‍යාව පිළිබඳව දත්තයන් මම එකතු කළෙමි. මේ පිළිබඳව සමහර දත්තයන් මට සොයා දුන්නේ හදරොවිස්කි සහෝදරයාය. මට මේ ගැන විමර්ශනයක් කිරීමට නොහැකි වූ නිසාත්, මහා සමුළුව මගින් ඊට අවශ්‍ය ප්‍රසිද්ධත්වය ලබා දීමට නොහැකි වූ නිසාත් සහෝදරවරුන්ගේ විමර්ශනය සඳහා මම එය දැන් ඉදිරිපත් කරමි.

අප ඉදිරියේ මූලික දේශපාලන ප්‍රශ්නයක් ඇත්තේය. එය අපේ විප්ලවයට තීරණාත්මක වෙසෙස්බවක් ගෙන දෙන නගරය සහ ගම අතර සම්බන්ධතාවයය. ධනෝත්චර රජය නගරබද කම්කරුවන්ගේ බුද්ධිය මොට්ට කිරීම සඳහා ක්‍රමානුකූලව සියලු පරිශ්‍රමයන් දරන අතර ඒ සඳහා රජයේ වියදම්න්ද, සාර්වාදී සහ ධනපති පක්ෂවල වියදම්න්ද මුද්‍රණය කරන සියලු සාහිත්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගනී. ගම්බද නිර්ධන පංතිය අතර කොමියුනිස්ට්වාදී අදහස් පැතිරවීම සඳහා නගරබද කම්කරුවා එලද්ධි වාහනයක් කර ගැනීම පිණිස අපට අපේ දේශපාලන බලය යොදා ගත හැකිය, යොදා ගත යුතුය.

මා “කොමියුනිස්ට්” යන වචනය යෙදුවද වැරදි හැඟීමක් ඇති වීමට

ඉඩ ඇති බැවින්, නැතිනම්, එය පද ගතාර්ථයෙන් වටහා ගැනීමට ඉඩ ඇති බැවින් මම එය ඉල්ලා අස් කැර ගනිමි. හුදු සහ පටු අරුතින් දැඩි කොමියුනිස්ට්වාදී අදහස් අප ගම්බදට ගෙන යා යුතු බව මින් කොහෙත්ම අදහස් නොකළ යුතුය. කොමියුනිස්ට්වාදයට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය තත්ත්වයන් ගම්බද නොමැතිව තිබෙන තාක් කල් එය භානිකර දෙයක් බව කිව හැකිය, එය කොමියුනිස්ට් වාදය විනාශකාරී දෙයක් වීමට ඉඩ ඇතැයි කිව හැකිය.

මෙය සත්‍යයකි. ගම්බදට කොමියුනිස්ට්වාදය කාවැද්දවීමේ පූර්ව අරමුණක් නැතිව, නගරය හා ගම අතර සම්බන්ධකම් ඇති කිරීමට අපි පටන් ගත යුතු වෙමු. කොමියුනිස්ට්වාදය ඇති කිරීමේ අරමුණ අද්‍යතන කාලයේ ක්‍රියාවට යෙදවිය නොහැකිය. එය කාලෝචිත නොවන අරමුණකි. අද්‍යතන කාලයේදී එවැනි අරමුණක් නිසා අපේ කාර්යයට හානි මිස වාසි සිදු නොවේ.

එහෙත් නගරබද කම්කරුවන් සහ ගම්බද ශ්‍රමික ජනතාව අතර සම්බන්ධකම් ඇති කිරීමද, ලෙහෙසියෙන් බිහි කළ හැකි සහෝදරත්වයක් ඔවුන් අතර ඇති කිරීමද අපේ යුතුකම වේ. එය, පාලන බලය අයත් කැර ගෙන සිටින, නිර්ධන පංතියේ මූලික කාර්ය භාරයන්ගෙන් එකකි. මෙම අරමුණ පෙරදැරි කැරගෙන අප විසින් පැක්ටරි කම්කරුවන්ගේ සමාගමයන් කීපයක් (පාක්ෂික, වෘත්තීය සමිති සහ පෞද්ගලික) පිහිටුවාලිය යුතුය. ගම්වල සංස්කෘතික වර්ධනය ඇති කිරීම සඳහා ඒවාට නිති පතා ආධාර කිරීම මේ සමාගමයන්වල අරමුණ විය යුතුය.

සෑම කම්කරු පංතික කණ්ඩායමකටම එයට “අනුබද්ධ” ගම්බද කණ්ඩායමේ සංස්කෘතික අවශ්‍යතාවයන්ට සේවය කිරීම සඳහා හැම අවස්ථාවකින්මත්, හැම ඉඩ ප්‍රස්ථාවකින්මත් නිති පතා ප්‍රයෝජනය ගත හැකි වන සේ සියලු නගරබද කණ්ඩායම් සියලු ගම්බද කණ්ඩායම්වලට “අනුබද්ධ” කළ හැකිද? එසේත් නැතිනම්, සම්බන්ධකම් ඇති කැර ගැනීමේ වෙනත් මාර්ග සොයා ගත හැකිද? සහෝදරවරුන්ගේ අවධානය යොමු කිරීම සඳහාත්, බටහිර සයිබීරියාවේදී ලබා ගත් අත්දැකීම් පෙන්වාදීම සඳහාත් (මෙයට හදරොවිස්කි සහෝදරයා මගේ සැලකිල්ල යොමු කැර ඇත), මෙම සමස්ත ඓතිහාසික සංස්කෘතික කාර්ය භාරය එහි යෝධමය, විශාලත්වය සහිතව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහාත් මෙම ප්‍රශ්නය සූත්‍ර ගත කිරීමට පමණක් මම මෙහිදී සීමා වෙමි.

අපේ නිල අයවැය ලේඛනයට පිටතින්, නැතිනම්, අපේ නිල සම්බන්ධකම්වලට පිටතින් අප ගම්බද ප්‍රදේශවලට කිසිම දෙයක් නොකරන තරම්ය. නගරය හා ගම අතර ඇති සංස්කෘතික සම්බන්ධතාවය ස්වයංක්‍රීය ලෙසත්, අනිවාර්ය ලෙසත්, වෙනස්වන බව සත්‍යයකි. ධනෝත්චර ක්‍රමය යටතේ නගරය ගමට දේශපාලන, ආර්ථික, සද්චාරාත්මක, කායික ආදී

සමුපකාරය ගැන

දුෂ්කරයන් ඉදිරිපත් කළේය, එහෙත් දැන් අපේ ක්‍රමය යටතේ මෙයට හාත්පසින්ම වෙනස් දේ නගරය විසින් ගමට ස්වයංක්‍රීය ලෙස ඉදිරිපත් කෙරේ. එහෙත් මේවා හැම දෙයක්ම, ස්වයංක්‍රීය ලෙසත්, ඉබේටමත්, සිදු වේ. සැලැස්මානුකූලවත්, විඥන ලෙසත්, ක්‍රමානුකූලවත් දියුණු කළ (අනතුරුව සියක් වාරයකින් වැඩි කළ) හැකිය.

අපට ඉදිරියට යා හැකි වන්නේ (එමෙන්ම ස්ථිර ලෙස සිය වාරයක වැඩි වේගයකින්) මේ ප්‍රශ්නය අධ්‍යයනය කළ ඉක්බිතිවය, එම ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කොට, එය සාකච්ඡා කොට, ක්‍රියාවට යෙදවීම සඳහා, කම්කරු සංවිධාන නිලධාරීවාදී වීම වළක්වාලන සියලු පියවරයන් ගත් පසු එවැනි විවිධ කම්කරු සංවිධාන පිහිටුවාලීමෙන් ඉක්බිතිවය.

1923 ජනවාරි 2 ද

“ප්‍රාවිද්” අංක 2, 1923 ජනවාරි 4 ද

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 363-368

අප රටේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය ගැන සැහෙන තරම් අවධානයක් යොමුවී නැතැයි මට සිතෙයි. ඔක්තෝබර් විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය හැරුණු විට (ඊට ප්‍රතිපක්ෂ වශයෙන් නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති නිසා යැයි අප කිව යුතුය), සමුපකාර ව්‍යාපාරය දැන් අපට අතිශයින්ම වැදගත් වී තිබෙන බව අවබෝධ වන්නේ හැම දෙනාටම නොවේ. පැරණි සමුපකාරකයන්ගේ සිහින තුළ බොහෝ අදහූන දේ අඩංගු වී තිබිණි. බොහෝ විට ඒවා භාසාජනක තත්ත්වයක් ඉසිලීය. එහෙත් ඒවා අදහූන වන්නේ මන්ද? සූරාකන්නන්ගේ පාලනය පෙරළා දැමීමට ගෙන යන කම්කරු පංති අරගලයේ ඉතා ගැඹුරු වැදගත්කම ජනතාවට වටහා ගත නොහැකි බැවිනි. අපි සූරාකන්නන්ගේ පාලනය පෙරළා දමා ඇත්තෙමු. එබැවින් පැරණි සමුපකාරකයන්ගේ සිහිනවල අඩංගු වී තිබුණු අදහූන, වින්තා-වෛවිභ්‍ර බොහෝ දේ පමණක් නොව, වැදගත්මකට නැති දේ පවා දැන් සැබෑ යථාර්ථයක් බවට පත්වී ඇත.

සත්තකින්ම, දේශපාලන බලය කම්කරු පංතිය අත තිබෙන බැවින්, සියලු නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් මෙම දේශපාලන බලයට අයත් වී ඇති බැවින්, අපට කිරීමට ඉතිරිවී තිබෙන්නේ ජනගහනය සමුපකාරවලට සංවිධානය කිරීම පමණකි. පංති අරගලය, දේශපාලන බලය සඳහා අරගලය ආදියෙහි අවශ්‍යතාවය ගැන නිවැරදි ලෙස වටහා ගත් පුද්ගලයින් සමච්චලයට, අවඥාවට සහ පිළිකුලට නීත්‍යානුකූල ලෙස අතීතයේදී භාජනය කරන ලද සමාජවාදයේ අරමුණු ජනතාවගේ බහුතරය සමුපකාරවලට සංවිධානය කිරීමෙන් අනතුරුව නිරායාසයෙන්ම ඉටු වන්නේය. එසේ වුව, රුසියාවේ ජනගහනය සමුපකාරවලට සංවිධානය කිරීමේ, ඉමහත් සහ සීමා රහිත වැදගත්කම අවබෝධ කර ගෙන සිටින්නේ හැම සහෝදරයෙක්ම නොවේ. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පිළිගැනීමෙන් වෙළෙන්දකු හැටියට

ගොවියාටත්, පෞද්ගලික වෙළඳාම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියටත් අපි සහනයක් ලබා දුන්නෙමු. මේ හේතුව නිසාම, (සමහර පුද්ගලයින් සිතන පරිදි නොව) සමුපකාර ව්‍යාපාරය ඉමහත් ලෙස වැදගත් වන්නේය. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය යටතේ අප ඇත්ත වශයෙන් කළ යුතු වන්නේ රුසියාවේ ජනගහනය සෑහෙන තරම් විශාල පරිමාණයකින් සමුපකාර සමිතිවලට සංවිධානය කිරීම පමණකි. මීට පෙර බොහෝ සමාජවාදීන්ට මැඩ ගත නොහැකි බාධකයක්ව තිබුණු පෞද්ගලික වුවමනාවේ සංයෝජනාත්මක අංශකයක්, පෞද්ගලික වාණිජ වුවමනාවක්, එම වුවමනාව පිළිබඳව ඇති කළ යුතු රජයේ පරිපාලනය සහ පාලනයක්, එම වුවමනාව පොදු වුවමනාවන්ට යටත් කළ යුතු ප්‍රමාණයක් අතර තිබිය යුතු සම්බන්ධතා මට්ටමක් දැන් අපි සොයා ගෙන ඇත්තෙමු. කලින් පොට්ටනිකාරකම වශයෙන් හඳුන්වමින් සමවිචලයට හසු කළ, යම්කිසි අංශවලින් අප එලෙස සැලකීම සාධාරණ වූ සමුපකාරවලින්, එම සමුපකාරවලින්ම පමණක්, දැන් නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය යටතේ, සම්පූර්ණ සමාජවාදී සමාජයක් ගොඩ නැගීමට අවශ්‍ය තත්ත්වයන් සියල්ලම මහා පරිමාණ නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් සියල්ලම රාජ්‍ය බලයට යටත් කර තිබීමද, දේශපාලන බලය නිර්ධන පංතිය සතුව තිබීමද, කෝටි සංඛ්‍යාත කුඩා සහ ඉතා කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවීන් සමග නිර්ධන පංතිය මිනු සන්ධානයක් ඇති කර ගෙන සිටීමද, ගොවි ජනතාව ස්ථිර වශයෙන්ම නිර්ධන පංතියේ නායකත්වය පිළිගෙන තිබීමද ආදී මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇත්ත වශයෙන්ම ඉටු නොවීද? සම්පූර්ණ සමාජවාදී සමාජයක් ඉදි කිරීමට අවශ්‍ය තත්ත්වයන් සියල්ලක්ම ඉන් ඉටු නොවීද? මේ සියලු තත්ත්වයන් ඉටු වුවද, එය සමාජවාදී සමාජයක් ඉදි කිරීමක් නොවන්නේය. එහෙත් එය ඉදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය හා සෑහෙන හැම දෙයක්ම එයය.

අපේ ව්‍යවහාරික කාරකවරුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකුන් අඩුවෙන් තක්සේරු කරන්නේ මේ තත්ත්වයමය. සමුපකාරවල අති විශේෂ වැදගත්කම අගැයීමට අසමත් වන ඔවුහු අපේ සමුපකාර පහත් කොට සලකති. ප්‍රතිපත්තිමය ස්ථාවරයක් අනුව (නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් රජය සතුව පවතී) එය අගැයීමට ඔවුහු පළමුවෙන් අසමත් වෙති. දෙවැනිව, ඉතා සරළ, පහසු හා ගොවියාට ඉතා පහසුවෙන්ම පිළිගත හැකි මාධ්‍යයන් අනුව නව ක්‍රමයට පරිවර්තනය වීමේ ස්ථාවරයන් මගින් එය අගැයීමට ඔවුහු සමත් නොවෙති.

එහෙත් මේ මූලික වශයෙන් වැදගත්ය. නොයෙක් ආකාරයේ කම්කරු සමාගමයන් මගින් සමාජවාදය ඉදි කිරීම පිළිබඳ අදහුත සැලැසුම් සකස් කිරීම එක් දෙයකි. හැම කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවියකුටම සම්බන්ධ විය හැකි විධියකට සමාජවාදය ව්‍යවහාරයෙන් ඉදි කිරීමට ඉගෙන ගැනීම තවත්

දෙයකි. අප දැන් ප්‍රවේශ වී සිටින්නේද එම තත්ත්වයටය. එම තත්ත්වයට අප එළඹ සිටියද, ඉන් අප ලබා ගන්නේ ඉතා අඩු වාසියක්ය යන්න ගැන සැකයක් නැත.

නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරිපත් කළ විටදී, අපි පමණ ඉක්මවා දුර ගියෙමු. අප එසේ කළේ ව්‍යවසායික නිදහස පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියට පමණක් වඩා වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වූ නිසා නොවේ. අප එහිදී පමණ ඉක්මවා ගියේ අපට සමුපකාර ගැන අමතක වූ හෙයිනි, අප දැන් සමුපකාර පිළිබඳව අඩු තක්සේරුවක් කරන හෙයිනි. ඉහත සටහන් දෘෂ්ටි කෝණ දෙක අනුව, සමුපකාරවල ඉමහත් වැදගත්කම අමතක කිරීමට දැනටමත් අප පටන් ගෙන ඇති බැවිනි.

මේ සමුපකාර ප්‍රතිපත්තිය පදනම් කර ගෙන වහාම ව්‍යවහාරික වශයෙන් කළ හැකි හා කළ යුතු දේ කුමක්ද යන්න ගැන පාඨකයා සමග සාකච්ඡා කිරීමට මම යෝජනා කරමි. සමුපකාර ප්‍රතිපත්තියේ සමාජවාදී මය තේරුම හැම දෙනෙකුටම පැහැදිලි වන සේ එය සංවර්ධනය කිරීම වහාම පටන් ගැනීම සඳහා අපට කටයුතු කළ හැක්කේත්, අප කටයුතු කළ යුත්තේ කිනම් මාධ්‍යයකින්ද?

සමුපකාරයට පොදුවේ සහ නිතරම යම් යම් වරප්‍රසාද ලැබෙන විධියට පමණක් නොව, එම වරප්‍රසාද (වාසි සහගත බැංකු පොළියක් ආදිය) ද්‍රව්‍යමය ස්වභාවයේ වන ඒවා සේ, එය දේශපාලන වශයෙන් සංවිධානය කළ යුතුය. පෞද්ගලික ව්‍යවසායයන්ට, බැර කර්මාන්තය පවා ඇතුළු ආදියට දෙන ණය මුදල්වලට වඩා සුළු වශයෙන් හෝ වැඩි ණය මුදලක් අප විසින් සමුපකාරවලට දිය යුතුය.

කිසියම් නියමිත පංතියක මූල්‍ය ආධාර ලැබුණහොත් පමණක් සමාජ ක්‍රමයක් මතු වී ඉදිරියට එයි. “නිදහස්” ධනපති ක්‍රමයේ උපත සඳහා රුබල් දස කෝටි ගණනින් වැය කළ බව සටහන් කිරීම අනවශ්‍යය. (සමුපකාර ක්‍රමයට සාමාන්‍ය තත්ත්වයට වඩා ඉහළින් අප මෙම අවස්ථාවේදී ආධාර දිය යුතු සාමාජයික ක්‍රමය වන්නේ සමුපකාර ක්‍රම යැයි අප සාක්ෂාත් කර ගත යුතු අතර මේ ආධාර දීම ක්‍රියාවට යෙදවිය යුතුය. එහෙත් එය වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම ආධාරයක් විය යුතුය. ඕනෑම වර්ගයක සමුපකාර ඉවළදාමට ආධාර දීමක් ලෙස එයට අර්ථ කථනයක් දීම නොසෑහේ. ආධාර දීම යනුවෙන් අප අදහස් කරන්නේ ජනගනයෙන් සැබවින්ම විශාල කොටස් ඇත්ත වශයෙන්ම සහභාගි වන සමුපකාර වෙළඳාමට ආධාර කිරීමය. සමුපකාර වෙළඳාමට හවුල්වන ගොවිජනතාවට ප්‍රසාද දීමනා ප්‍රදනය කිරීම ස්ථිර ලෙසම ආධාර කිරීමේ නිවැරදි ආකෘතියකි. එහෙත් ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය පැන නැගින්නේ සහභාගි වීමේ ස්වභාවය සත්‍යාපනය කිරීමට භාජනය කිරීමත්, එය පිටුපස ඇති සම්ප්‍රජානනය සත්‍යාපනය කිරීමත්ය.

භාජනය කිරීමත් පිළිබඳවය. විධිවිධාන ලෙස කියතොත්, සමුපකාරකයා ගමකට ගොස් සමුපකාර වෙළඳ හලක් විවෘත කරන විට ජනතාව එයට හවුල් නොවීමය. එහෙත් ඒ අතර ඉන් ඉක්බිතිව, තමන්ගේම යහපත පතා කටයුතු කරමින් ඔවුන් ඊට නොපමාව හවුල් වීමට ප්‍රයත්න දැරීමය.

මෙම ප්‍රශ්නයට තවත් පැත්තක් ඇත. සමුපකාර කටයුතුවලදී නිෂ්ක්‍රීය නොව සක්‍රීය සහභාගිත්වයක් දක්වන සේ නිරපේක්ෂ ලෙස හැම කෙනෙකුම උනන්දු කරවීම සඳහා “ශික්ෂිත” (මූලික වශයෙන් උගත්) යෞරෝපීය දෘෂ්ටි කෝණය අනුව, අපට කිරීමට ඉතිරි වී ඇත්තේ ඉතා ස්වල්පයකි. නියම වශයෙන්ම අපට කිරීමට ඉතිරි වී ඇත්තේ එක් දෙයක් “පමණකි”. එනම්, සමුපකාර කටයුතුවලට හවුල් වීම නිසා හැම දෙනාටම උදව්වක් වාසි සියල්ල ගැන අවබෝධයක් ඇති වන සේ අපේ ජනතාවට “උගත් කමක් හා දැනීමක්” ලබා දීම සහ එම හවුල් වීම සංවිධානය කිරීමය. එ “පමණකි”. සමාජවාදය කරා ඉදිරියට යාම පිණිස දැන් වෙනත් උපායයන් අවශ්‍ය නැත. එහෙත් මෙය “පමණකි”යි යන්නෙහි අඩංගු දේ ඉටු කර ගැනීමට සැබෑ විචල්‍යයක් අවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා මුළු මහත් ජනතාවම සංස්කෘතික විචල්‍යය අවධියක් පසු කළ යුතුය. එනිසා අපේ නීතිය විය යුත්තේ මෙයය. හැකි තරම් අඩුවෙන් දර්ශනික දෙඩවීම් සහ හැකි තරම් අඩුවෙන් පිනුම් ගැසීම්. මේ අනුව බලන විට නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පුරෝගාමී පියවරකි. එය ඉතා සාමාන්‍ය ගොවියාගේ මට්ටමට ගළපා ගත හැකි අතර ඔහුගෙන් වඩාත් උසස් මට්ටමකින් කිසිවක් ඉන් අපේක්ෂා නොකෙරේ. එසේ වුවද නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය මගින් මුළු මහත් ජනතාව සමුපකාර වැඩවලට සම්බන්ධ කර ගැනීමට මුළු ඓතිහාසික අවධියක් ගත වන්නේය. අවුරුදු දහස්කින් හෝ විස්සකින් අපට එම අවධියේ සාර්ථක නිමාවක් දැක ගැනීමට හැකි වනු ඇත. කෙසේ හෝ වේවා එය නියත ඓතිහාසික අවධියක් වනු ඇත. මෙම ඓතිහාසික අවධිය පසු නොකර, සර්වජන අධ්‍යාපනය, නිසි කාර්යක්ෂමතා ප්‍රමාණයක් හා පොත් කියවීමේ පුරුද්දක් ජනතාව තුළ ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක්ද, අසාර්ථක අස්වැන්න, දුර්භික්ෂය ආදියෙන් ආරක්ෂා වීමට තරම් වන යම්කිසි ද්‍රව්‍යමය පදනමක්ද යන මේවා නොමැතිව අපගේ අරමුණු ඉටු කැර ගැනීමට අපට නොහැකි වනු ඇත. පුළුල් විචල්‍යවාදී කාර්ය ගුරත්වය, නැතිනම්, අප විදහා පෙන්වූ සහ මහත් සේ විදහා පෙන්වූ, එමෙන්ම පූර්ණ ජයග්‍රහණය ලබා ගත් අපේ විචල්‍යවාදී උත්සුකතාවය නැමැති ගුණය සමග (කියා පෑමට තරම් මට සිත් දෙන පරිදි) කාර්යක්ෂම සහ දක්ෂ වෙළෙන්දෙක් වීමේ හැකියාව සමග එකට සංයෝජනය කිරීමට ඉගෙන ගැනීමය. එම හැකියාව හොඳ සමුපකාරකයෙකුට සම්පූර්ණයෙන්ම සැහෙයි. දක්ෂ වෙළෙන්දෙක් වීමේ හැකියාව යනුවෙන් මා අදහස් කරන්නේ වාණිජ

කලාවෙහි දක්ෂතාවයය. තමන් වෙළඳාම් කරන නිසා හොඳ වෙළඳුන්හැයි සිතන රුසියානුන් හෝ ගොවීන් හෝ මෙය නිසි ලෙස වටහා ගත යුතුය. වෙළඳාම් කරන පළියට කෙනෙක් හොඳ වෙළෙන්දෙක් නොවෙති. කිසිසේත්ම නොවෙති. ඔහු වෙළඳාම් කළද, වාණිජ කලාව නිපුණ කළ කෙනෙක් නොවෙති. ඔවුහු දැන් ආසියාතික තාලයට වෙළඳාම් කරති. එහෙත් හොඳ වෙළෙන්දකු වීමට යුරෝපීය තාලයට වෙළඳාම් කළ යුතුය. මේ අනුව ඔවුහු එයට වඩා මුළු අවධියකටම පසු පසින් සිටිති.

අවසාන නිගමනය මෙසේය: සමුපකාරවලට ආර්ථික, මූල්‍ය සහ බැංකු වරප්‍රසාද ගණනාවක්ම දිය යුතුය. ජනතාව සංවිධානය කිරීමේදී අනුගමනය කරන නව ප්‍රතිපත්තිය ශක්තිමත් කිරීමට අපේ සමාජවාදී රජය මේ විධියට කටයුතු කළ යුතුය. එහෙත් මෙය සපුරාලිය යුතු කාර්යයන් පිළිබඳව පොදු කටු සටහනක් පමණකි. ව්‍යවහාරික කාර්යයේ මුළු හරය මින් විස්තර සහිතව විග්‍රහ කර හෝ පැහැදිලි කර හෝ නැත. සමුපකාරයට බැඳීම නිසා ගෙවනු ලබන ප්‍රසාද මුදලේ ආකාරයත් (එය ගෙවිය යුත්තේ කිනම් තත්ත්වයන් යටතේද යන්නත්) සමුපකාරවල ප්‍රමාණවත් ආධාරයක් සැපයෙන්නේ කිනම් ආකාරයක ප්‍රසාද මුදලකින්ද යන්නත්, සහ සමුපකාරකයා ඇති කිරීම පිණිස දිය යුතු ප්‍රසාදය කිමෙක්ද යන්නත් අප සොයා ගත යුතුය. නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ගේ සමාජමය අයිතිය පවතින විට, නිර්ධන පංතිය ධනපති පංතිය පරදවා ජයක් ලබා තිබෙන විට සහ සමුපකාරකයන්ගේ ක්‍රමය යනු සමාජවාදී ක්‍රමයම වන්නේයැ.

1923 ජනවාරි 4 ද.

II

මම නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ගැන කිසිවක් ලියූ හැම අවස්ථාවකදීම, 1918 දී ම විසින් ලියන ලද රාජ්‍ය ධනවාදය ගැන ලිපියෙන් කරුණු උපුටා දක්වූයෙමි. මේ නිසා සමහර තරුණ සහෝදරවරුන්ගේ සිත් තුළ එක් වරකට වඩා සැක ඇති විය. එහෙත් ඔවුන් තුළ සැක පහළ වූයේ ප්‍රධාන වශයෙන් විසුක්ක දේශපාලන කරුණු සම්බන්ධයෙනි.

නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් කම්කරු පංතියට, එනම්, දේශපාලන බලය ලබා ගෙන සිටින කම්කරු පංතියකට අයත් ක්‍රමයකට රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය නැමැති පාඨය යෙදිය නොහැකි බව ඔවුන්ගේ හැඟීමය. එසේ වුවද, ඔවුන් අවධාරණය නොකළද, මා “රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය” නැමැති පාඨය යෙදවූයේ ප්‍රථමයෙන්ම අපේ වර්තමාන තත්ත්වයත්, ඊතියා වාමාංශික කොමියුනිස්ට්වාදීන් සමග වූ මත හේදයේදී මා පිළිගත් ස්ථාවරයත්

අතර ඇති ඓතිහාසික සම්බන්ධය පෙන්වීමටය. එමෙන්ම රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය දැනට පවතින අපේ ආර්ථිකයට වඩා උසස් වනු ඇතැයි කියමින් මම එවකට කර්ක කළෙමි. සාමාන්‍ය රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයත්, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ගැන පාඨකයාට හැඳින්වීමක් කිරීමේදී මා පෙන්වා දුන් අසාමාන්‍ය — එපමණක් නොව, අතිශය අසාමාන්‍ය යනුවෙන් වුව විස්තර කළ හැකි රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයත් අතර ඇති අවිච්ඡින්නතාවය පෙන්වාදීම මට වැදගත් දෙයක් විය. දෙවැන්න, ව්‍යවහාරික අරමුණ මට හැමදම වැදගත් විය. අපේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ ව්‍යවහාරික අරමුණ වූයේ බදු සහන සලසා දීමය. දැනට පවතින තත්ත්වයන් අනුව අප රටේ සහන සලසා දීම පිරිසුදු රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයක් වූ බවට සැක නැත. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය පිළිබඳව මා කර්ක කළ ආකාරය එසේ විය.

අපට රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමයක් අවශ්‍ය වන, නැතිනම්, යටත් පිරිසෙයින්, එය සමග සන්සන්දනය කිරීමක් අවශ්‍ය වන මේ ප්‍රශ්නයේ තවත් අංශයක් ඇත. එය සමුපකාරය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයය.

ධනපති රජයේ සමුපකාර සාමූහික ධනපති සංස්ථා වන බවට සැකයක් නම් නැත්තේය. දැනට පවතින අපේ ආර්ථික තත්ත්වයන් යටතේ, අප පෞද්ගලික ධනපති — නමුදු ජනසතු කරන ලද ඉඩම්වල මිස වෙනත් තැනෙක නොපිහිටි සහ සමස්තයක් වශයෙන් කම්කරු පංතික රජයේ පාලනයට මිස වෙනත් විධියක නොවන—ව්‍යවසායයන් තිරසර වශයෙන්ම සමාජවාදී වර්ගයේ වූ (නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ද, ව්‍යවසායයන් පිහිටි ඉඩම්ද, ව්‍යවසායයන් සමස්තයක් වශයෙන් රජයට අයත්ය) ව්‍යවසායයන් සමග සංයෝජනය කරන විට, කලින් අනිකුත් ව්‍යවසායයන්ගෙන් මූලික වශයෙන් වෙනත් වර්ගයකට අයත් යැයි නොසලකන ලද තෙවැනි වර්ගයේ ව්‍යවසායයන් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මතු වෙයි. එනම් සමුපකාරික ව්‍යවසායයන් ගැනය. පෞද්ගලික ධනපති ක්‍රමය යටතේ සමුපකාර ව්‍යවසායයන්, ධනපති ව්‍යවසායයන්ගෙන් වෙනස් වන්නේ, සාමූහික ව්‍යවසායයන් පෞද්ගලික ව්‍යවසායයන්ගෙන් වෙනස් වන ආකාරයටය. රාජ්‍ය ධනපති ක්‍රමය යටතේ, ප්‍රථමයෙන්ම ඒවා පෞද්ගලික ව්‍යවසායයන් නිසාද, දෙවැනිව ඒවා සාමූහික ව්‍යවසායයන් වන නිසාද එය වෙනස් වේ. අපේ වර්තමාන ක්‍රමය යටතේ, සමුපකාර ව්‍යවසායයන් සාමූහික ව්‍යවසායයන් වන නිසා, ඒවා පෞද්ගලික ධනපති ව්‍යවසායයන්ගෙන් වෙනස් වේ. එහෙත් ඒවා පිහිටි ඉඩම් හා නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් රජයට, එනම්, කම්කරු පංතියට අයත් නිසා ඒවා සමාජවාදී ව්‍යවසායයන්ගෙන් වෙනස් නොවේ.

සමුපකාරය ගැන සාකච්ඡා කරන විට, මේ තත්ත්වය ගැන සැහෙන තරම් සලකා බැලීමක් නොකෙරේ. අපේ රාජ්‍ය ක්‍රමයේ විශේෂ ලක්ෂණ නිසා සමුපකාරය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනත් විධියක වැදගත්කමක් දරන

බව අමතක කරනු ලැබේ. අපි සහනදීම අත් හරිමු නම්, මේවා ආනුෂංගික ලෙස, සැලකිය යුතු පරිමාණයකින් වර්ධනය වී නොමැතිය. ඒ වන විට අපේ තත්ත්වයන් යටතේ සමුපකාර නීතරම පාහේ සමාජවාදය සමග සම්පාත වෙයි.

මම අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි පැහැදිලි කරමි. රොබට ඕවන්ගෙන් ආරම්භ වූ පැරණි සමුපකාරකයින්ගේ සැලසුම් මනස් සාෂ්ටික වූයේ මන්ද? ඔවුන් පංති අරගලය, කම්කරු පංතිය විසින් පාලන බලය සිය අතට ගැනීම, සුරාකන පංතියේ පාලනය පෙරළා දැමීම යන මූලික ප්‍රශ්න ගැන සැලකීමක් නොකර සමකාලීන සමාජය සමාජවාදය කරා පරිවර්තනය කිරීමේ යළි හැඩ ගැසීමක් ගැන සිහින දුටු බැවිනි. මෙම “සමුපකාර” සමාජවාදය සම්පූර්ණයෙන්ම මනස් සාෂ්ටික දෙයක් ලෙසත්, වින්තා වෛච්ඡ්‍යවාදී පමණක් නොව, අසහ්‍ය දෙයක් ලෙස පවා අප විසින් සලකනු ලැබීම නිවැරදි වන්නේ එ බැවිනි. එනම්, ජනතාව හුදෙක් සමුපකාර සමිතිවල සංවිධාන කිරීමෙන් පමණක්, පංති සතුරන් පංති සහයෝගතාවය දක්වන්නාවූත් බවටත්, පංති යුද්ධය පංති සාමයක් (ඊතියා රටවැසි සාමය) බවටත් පරිවර්තනය කිරීම පිළිබඳ සිහිනයකි.

රජයේ දේශපාලන බලය සඳහා පංති සටනක් නොකර සමාජවාදය ස්ථාපිත කළ නොහැකි නිසා තත් කාලයේ ඉටු කළ යුතු මූලික කාර්ය භාරයේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන විට අප නිසැක ලෙසම නිවැරදි මත දැරූ බව පෙනේ.

එහෙත් දැන් දේශපාලන බලය කම්කරුවන් අතට පත්වී, තත්ත්වය වෙනස් වී ඇත. සුරාකන්නන් දේශපාලන බලයෙන් පහ කර ඇත. (නියමිත කොන්දේසි යටතේ සහ යම්කිසි කාල සීමාවකට පමණක් කම්කරු රජය ස්වේච්ඡානුගතව දෙන සහනයන් වශයෙන් සුරාකන්නන්ට දෙන ඒවා හැරණු විට) සියලු නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් කම්කරු පංතිය සතුව පවතී.

හුදෙක් සමුපකාරය වර්ධනය වීම (ඉහත සටහන් “සුළු” විශේෂත්වය සහිතව) සමාජවාදයේ වර්ධනයට සර්වසම යැයි කීමට පුළුවන් තත්ත්වයක් දැන් අපට ඇත. ඒ අතරම සමාජවාදය ගැන වූ අපගේ දර්ශනයෙහි සහේතුක විකරණයක් ඇති වූ බව අපි පිළිගත යුතු වෙමු. සහේතුක විකරණය මෙයයි: කලින් අප අවධාරණය කළේත්, අපේ අවධාරණය ලක් විය යුතු වූයේත් දේශපාලන අරගලය, විප්ලවය, දේශපාලන බලය දිනා ගැනීම ආදිය ගැනය. දැන් අවධාරණය සාමකාමී, සංවිධානමය, හා “සංස්කෘතික” වැඩ වෙතට මාරු වෙමින් පවතී. අපේ ජාත්‍යන්තර සබඳතා නිසා නොවේ නම්, ජගත් පරිමාණයකින් අපේ තත්ත්වය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා කළ යුතු සටන නිසා නොවේ නම්, දැන් අවධාරණය මාරු වෙමින් පවතින්නේ අධ්‍යාපනික වැඩ කටයුතුවලට බව කීමට මා කැමතිය. ජගත් කාර්යයන්

පසෙක තබා අභ්‍යන්තර ආර්ථික සබඳතාවයන්ට පමණක් අපි සීමා වලු නම්, අප කරන වැඩවල අවධාරණය ස්ථිර වශයෙන්ම අධ්‍යාපනය වෙතට මාරු වෙමින් පවතී.

අපේ අවධියට අදාළ ප්‍රධාන කාර්යයන් දෙකක් අප හමුවේ ඇත. දැනට කිසිදු වැදගැම්මකට නැති, පසුගිය යුගයෙන් අප විසින් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් එකක් වන අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම එක් කාර්යයකි. අරගලවලින් පිරි පසුගිය පස් වසරේදී අපට එය කිරීමට නොතිබිණි. එමෙන්ම ඉඩක් තිබීමටද නොහැකි විය. ගොවීන් අතර අධ්‍යාපනික කටයුතු කිරීම අපේ දෙවැනි කාර්යය වන්නේය. ගොවීන් අතර මෙම අධ්‍යාපනික (ශික්ෂණ) කටයුතුවල ආර්ථික අරමුණ වන්නේ ඔවුන් සමුපකාර සමිතිවල සංවිධාන කිරීමය. මුළු ගොවි ජනතාවම සමුපකාරවලට සංවිධාන කර තිබිණි නම්, මේ වන විට සමාජවාදය නැමැති භූමියේ අපට දෙපයින්ම සිටීමට තරම් තත්ත්වයක් ඇති වන්නට තිබිණි. එහෙත් මුළු මහත් ගොවි ජනතාවම සමුපකාර සමිතිවලට සංවිධාන කිරීම සඳහා ගොවීන් (විශේෂයෙන්ම අති බහු ජනතා කොටස ගොවීන් වන නිසාම) අතර එක්තරා සංස්කෘතික මට්ටමක් ඇති වීම අවශ්‍ය වන්නේය. සංස්කෘතික විප්ලවයකින් තොරව, එය ඇති කරලීම කළ නොහැකිය.

සංස්කෘතික දියුණුවක් සෑහෙන තරම් නොමැති රටක සමාජවාදය ඉදි කිරීමේ කාර්යය භාර ගැනීමෙන් අප ඉක්මන්කාරී ලෙස කටයුතු කර ඇතැයි අප විරුද්ධකරුවෝ අපට පුන පුනා කියා ඇත්තහ. අප පවත් ගත්තේ න්‍යායය (නොයෙක් වර්ගවලට අයත් අති පණ්ඩිතයින්ගේ න්‍යායය) විසින් නියම කරන ලද පැත්තෙන් නොව, අනිත් පැත්තෙන් නිසා ඔවුනට පොට වැරදිනි. එහෙත් මේ විධියටම පවත් ගත් නිසාත්, දේශපාලන හා සමාජයීය විප්ලවය සංස්කෘතික විප්ලවයට පෙරාතුව ඇති වූ නිසාත්, එම සංස්කෘතික විප්ලවය දැන් අප මුණ පාන ප්‍රශ්නයක් බවට පත්වී ඇත.

අප රට පූර්ණ සමාජවාදී රටක් බවට පත්කරලීම සඳහා මෙම සංස්කෘතික විප්ලවය සෑහෙයි. එහෙත් එය සාර්ථක කිරීමේදී හුදු සංස්කෘතික (අප තවමත් නුගත් අය බැවිනි) සහ ද්‍රව්‍යමය ස්වභාවයේ (මන්දයත්, සංස්කෘතියෙන් උසස් වීම සඳහා නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ගේ එක්තරා ද්‍රව්‍යමය සංවර්ධන මට්ටමක්, ද්‍රව්‍යමය පදනමක් තිබීම අවශ්‍යය) ඉමහත් දුෂ්කරතාවයන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

1923 ජනවාරි 6.

1923 මැයි 26 සහ 27 “ප්‍රාවිද්” පුවත්පතේ අංක 115 සහ 116 හි පළමුවැනි වරට පළ කරනු ලැබීය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 369-377

(එන්. සුභානවගේ සටහන් පිළිබඳවය⁸³)

I

මේ දවස්වල මම විප්ලවය පිළිබඳව සුභානවගේ සටහන් කියැවීමි. මෙහිදී තදින් සිතට කාවදින දෙයක් නම්, අපේ සියලු සුළු ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ සියලු විරුධීන්ගේ පණ්ඩිතමානී භාවයය. ඔවුන් පුදුමාකාර ලෙස බිය ගුල්ලන්වීම හැරුණු විට, ජර්මන් ආදර්ශකයෙන් ඉතා සුළු වශයෙන් හෝ අපගමනයක් සිදුවූ විට, ඔවුන් අතුරින් ඉතා හොඳ අය පවා පිරිසෙයන්වල ආධාරය පතති. සියලු සුළු ධනවාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ට පොදුවූ මෙම ලක්ෂණය හැරුණු විට, මෙය විප්ලවය පුරාම සෑහෙන තරම් පෙනුණු අතර, සිතට තදින් කාවදින තවත් දෙයක් නම්, ඔවුන් වහලුන් ලෙස අතීතය අනුකරණය කිරීමය.

ඔවුන් විසින් ඔවුන් මාක්ස්වාදීන් ලෙස හඳුණා ගත්තද, මාක්ස්වාදය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ සංකල්පය උපරිමය පණ්ඩිතමානී භාවයක් දරයි. මාක්ස්වාදයෙහි තීරණාත්මක දෙය එනම්, එහි විප්ලවීය දයලෙක්තිකය වටහා ගැනීමට ඔවුහු සම්පූර්ණයෙන්ම අපොහොසත් වූහ. විප්ලවවාදී අවධිවලදී උපරිමය නම්‍යතාවයක්⁸⁴ තිබිය යුතුය යන මාක්ස්ගේ ස්ථිර ප්‍රකාශනය පවා ඔවුහු නිරපේක්ෂ ලෙස වටහා නොගනිති. (ඒ ගැන) නිදසුනක් වශයෙන්, මාක්ස් ඔහුගේ ලියුම්වලින් සඳහන් කළ ප්‍රකාශනයන් — මා හිතන හැටියට මෙය 1856 දී විය යුතුය — විප්ලවවාදී තත්ත්වයක් බිහි කළ හැකි ජර්මනියේ ගොවි යුද්ධයක් කම්කරු පංතික ව්‍යාපාරය සමග සංයෝජනය කරලීම⁸⁵ පිළිබඳ අදහස ගැන අවධානය යොමු කිරීමට පවා ඔවුහු මැලි වෙති. මෙම ස්ථිර ප්‍රකාශනය පවා ඔවුන් මහ හරින්නේ උණු කැඳ පිභානක් වටේට කරකැවෙන බළල් තඩියකු මෙනි.

ධනපතීන්ගෙන් බිඳී වෙන්වීම පසෙකින් තබා, ඔවුන්ගේ පිළිවෙතින් අපගමනයක් ඇති කිරීමට පවා බිය වීමෙන් නිවට ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන් හැටියට හැසිරෙන ඔවුහු, සිය නිවටභාවය සහවනු වස්, ව්‍යාජ නිර්භීත,

නිස්සාර පුරසාරම් දෙඩවති. හුදු න්‍යායික දෘෂ්ටි කෝණයකින් වුවද, මේවා සියල්ලෙන්ම කැපී පෙනෙන දෙයක් නම්, පහත සටහන් මාක්ස්වාදී සංකල්පයන් වටහා ගැනීමට ඔවුන් පූර්ණ ලෙස අපොහොසත් වීමය: මේ දක්වා බටහිර යුරෝපයේ ධනේශ්වර ක්‍රමය හා ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නියමිත සංවර්ධන මාර්ගයක් ගෙන තිබෙන අතර මෙය එක්තරා සංශෝධනයන් සහිතව ආදර්ශකයක් වශයෙන් ගත හැක්කේ mutatis mutandis* පමණක් බව මෙතෙහි කැරැ ගැනීමට පවා ඔවුහු අසමත් වෙති. (ලෝක ඉතිහාසයේ පොදු සංවර්ධන ස්ථාවරය අනුව මෙය අතිශයින්ම නොවැදගත්ය.)

ප්‍රථමයෙන්ම, විප්ලවය පළමුවැනි අධිරාජ්‍යවාදී ලෝක යුද්ධය සමග සම්බන්ධ වී තිබීම. මෙවැනි විප්ලවයකදී නව ලක්ෂණ, නැතිනම්, යුද්ධය නිසාම පැන නැගුණු විචලනයන් හෙළි විය යුතුය. මන්දයත්, ලෝකයේ මින් පෙර කිසි දිනෙක, මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ මෙවැනි යුද්ධයක් නොතිබුණු බැවිනි. මෙම යුද්ධයෙන් ඉක්බිතිව ඉතාම පොහොසත් රටවල ධනපති පංතියට පවා අද වන තුරුත් “සාමාන්‍ය” ධනපති සබඳතාවයන් යථා තත්ත්වයට පත් කැරැලීමට නොහැකිවී තිබේ. එහෙත් විප්ලවවාදීන් හැටියට බොරු සෝබනයක් මවා පෙන්වන අපේ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී සුළු ධනපතියෝ සාමාන්‍ය ධනවාදී සබඳතාවයන් සීමාව යැයි විශ්වාස කළහ, දැනුදු විශ්වාස කරති. (මේ දක්වා ගියද එතැනින් ඔබ්බට නොයා යුතුය.) එපමණක් නොව, ඔවුන් මෙම “සාමාන්‍යයද” වටහා ගන්නේ අන්තවාදී ප්‍රාකෘතික ලෙස හා පටු ලෙසය. දෙවැනිව, සමස්තයක් වශයෙන් ලෝක ඉතිහාසයේ වර්ධනය පොදු නියාමයන් අනුගමනය කරන නමුදු එය කොහෙත්ම කලින් වැළැක්වීමක් නොකරන අතර, එයට ප්‍රතිපක්ෂව, සංවර්ධනයේ සමහර අවධිවලදී පුරුපික ලෙස හෝ, නැතිනම්, මෙම වර්ධනයේ ක්‍රම පිළිවෙත මගින් හෝ විශේෂතාවයන් ඔප්නගා පෙන්වන්නේය යන සංකල්පයට ඔවුහු එහෙම පිටින්ම පිටස්තර අය වෙති. නිදසුනක් වශයෙන්, සභ්‍ය රටවල් සහ මෙම යුද්ධය විසින් ප්‍රථම වරට නියත වශයෙන්ම සභ්‍යත්වයේ කක්ෂයට ගෙනෙන ලද — නැගෙනහිර සියලු රටවල්ද, යුරෝපීය නොවන රටවල්ද — රටවල් අතර පිහිටි මායිමේ රුසියාව පවතින නිසා, එක්තරා සම්භාවනීය ලක්ෂණයන් රුසියාවට පෙන්විය හැකි බවත්, එමෙන්ම පෙන්විය යුතු බවත් යන අදහස ඔවුනට සිතා ගැනීමට පවා නොහැකිය. එසේවුවද, සත්තකින්ම මේවා ජගත් සංවර්ධනයේ පොදු ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලය. මේවා විසින්, බටහිර යුරෝපයේ රටවල්වල ඇතිවූ විප්ලවවලට වඩා රුසියාවේ විප්ලවය ඔප්නගා පෙන්වන අතර

විප්ලවය නැගෙනහිරට සංක්‍රමණය වත්ම, සමහර අර්ධ නවීකරණයන් ඉදිරිපත් කරයි.

නිදසුනක් වශයෙන්, බටහිර යුරෝපීය සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වර්ධනය වීමේදී ඔවුන් විසින් වන පොත් කරන ලද අයිතීන් ලෙස ප්‍රාකෘතික කළ මතයක්, එනම්, අප සමාජවාදයට පිවිසීමට තරම් මුහුකුරා වැඩි නැතැයි යන මතය ඉදිරිපත් කරති. ඔවුන් අතර සිටින සමහර “උගත්” මහත්-වරුන් ඉදිරිපත් කරන පරිදි, අප රටේ සමාජවාදය සඳහා ආර්ථික වශයෙන් වාස්තවික පූර්ව තත්ත්වයන් නොමැත. එහෙත් මෙවැනි ප්‍රශ්නයක් තමන්ගෙන්ම ඇසීමට තරම් ඔවුනට බුද්ධියක් ඇති නොවේ. පළමුවැනි අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය විසින් ඇති කරන ලද විප්ලවවාදී තත්ත්වයන්ට මැදිවූ ජනතාවක් ගැන කෙසේද? තම රටේ බලාපොරොත්තු වීරහිත තත්ත්වය නිසා එක්තරා විධියක අසාමාන්‍ය තත්ත්වයන් යටතේ සභ්‍යත්වයේ තවත්දුර වර්ධනයක් සඳහා සුළු හෝ අවස්ථාවක් ලබා ගනු පිණිස සටන් වැදීමකට ජනතාව ඉදිරිපත් නොවන්නේද?

“සමාජවාදය ලබා ගැනීමට තරම් තත්ත්වයකට රුසියාවේ නිෂ්පාදන බලවේගයන් වර්ධනය වී නැත.” සත්තකින්ම සුභානොවී ඇතුළු දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ සියලු වීරයෝ මෙම ප්‍රශ්නය ගැන තොර තෝන්වියක් නැතිව කැ ගසති. විවාද රහිත මෙම ප්‍රශ්නය රාග තාල දහසකට නංවමින් පුනරුවිචාරණය කරති. එමෙන්ම එය අපේ විප්ලවයේ කීරණාත්මක මිණුම් දණ්ඩ හැටියට ඔවුහු සලකති.

අඩුවැඩි වශයෙන් සෑම බලගතු බටහිර යුරෝපීය රටක්ම පටලාවුණු අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයට රුසියාවද ඇදී ගිය තත්ත්වය නිසාත්, නැගෙනහිර මුහුකුරා වැඩෙන, නැතිනම්, අර්ධ වශයෙන් දැනටමත් ආරම්භ වූ විප්ලවය දැකීමට රුසියාවට සිදු වීම නිසාත්, 1856 දී කාල් මාක්ස් වැනි මාක්ස්වාදියකු විසින් ජරුසියාවට උචිත විය හැකි පර්යාලෝකයක් වන, කම්කරු පංතික ව්‍යාපාරය සමග “ගොවිජන යුද්ධයක්” සම්බන්ධ කරලීමේ යෝජනාව නියත වශයෙන්ම සාර්ථක කර ගැනීමේ තත්ත්වයක් රුසියාවට සහ එරටේ සංවර්ධනයට ලබා දීමක් ඇති විය නොහැකිද?

පැන නැගී තිබෙන තත්ත්වයේ පූර්ණ බලාපොරොත්තු රහිත භාවය නිසා කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ පරිශ්‍රමයන් දස ගුණයකින් උත්තේජනය කරමින්, බටහිර යුරෝපයේ රටවලට වඩා වෙනත් විදිහකට සභ්‍යත්වයේ මූලික අවශ්‍යතාවයන් බිහි කරලීමට අවස්ථාවක් ලැබුණහොත් කුමක් වේද? ඒ නිසා ලෝක ඉතිහාසයේ සංවර්ධනයේ පොදු මාර්ගය වෙනස් වූයේද? ලෝක ඉතිහාසයේ පොදු මාර්ගයට ඇදී විත් තිබෙන, නැතිනම්, ඇදී එමින් පවතින සියලු රටවල මූලික පංතින්ගේ මූලික සබඳතාවයන් මේ නිසා වෙනස් වී තිබේද?

* — අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව. — සංස්කාරක

සමාජවාදය ඉදි කිරීම සඳහා නියත සංස්කෘතික මට්ටමක් අවශ්‍ය නම් (මෙය සෑම බටහිර යුරෝපීය රටකම එකිනෙකට වෙනස් නිසා මෙම සංස්කෘතික මට්ටම කුමක්දැයි නියත වශයෙන් කෙනෙකුට කිව නොහැකි වුවද), සංස්කෘතියේ එම නියත මට්ටමට අවශ්‍ය පූර්ව තත්ත්වයන් අපට ප්‍රථමයෙන් ලබා ගත නොහැකි මන්ද, එයින් ඉක්බිතිව, කම්කරු-ගොවි ආණ්ඩු බලයේ සහ සෝවියට් ක්‍රමයේ ආධාරය ඇතිව අනිකුත් ජාතීන් අභිබවා ඉදිරියට යාමට නොහැකි මන්ද?

1923 ජනවාරි 16 ද.

II

සමාජවාදය ඉදි කිරීම සඳහා සංස්කෘතිය අවශ්‍ය යැයි ඔබ කියති. ඉතා හොඳයි. ඉඩම් හිමියන් සහ රුසියන් ධනපතීන් පන්තා දුමීම් වැනි සංස්කෘතියට අවශ්‍ය පූර්ව තත්ත්වයන් ප්‍රථමයෙන් බිහි කොට, ඉන් අනතුරුව සමාජවාදය කරා ඉදිරියට යාමට අපට නොහැකි මන්ද? සාමාන්‍ය ඓතිහාසික ක්‍රම පිළිවෙතින් මෙවැනි විචලනයන් ඇති වීමට අවසර නැතැයිද, එසේත් නැතිනම්, ඒවා ඇති විය නොහැකියැයිද ඔබ කියවා ඇත්තේ කිනම් පොත්වලද?

මට මතක හැටියට නැපෝලියන් මෙසේ ලියා ඇත: "On s'engage et puis... on voit." මෙය ලිහිල් ලෙස පරිවර්තනය කළහොත් එය මෙසේය: "ප්‍රථමයෙන් බරපතළ සංග්‍රාමයකට මුණ පානු, ඉන් ඉක්බිතිව මොනවා වෙන්තේදැයි බලමු." ඉදින් ඒ අනුව අපි 1917 ඔක්තෝබර් මාසයේදී බරපතළ සංග්‍රාමයකට මුණ පෑවෙමු, ඉන් ඉක්බිතිව ඔබ සාමය, නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ආදී විස්තර (ලෝක ඉතිහාසයේ ස්ථාවරය අනුව, මේවා සැබවින්ම විස්තරයන්ය) අපි දුටුවෙමු. වත්මන් අවධියේදී මූලික වශයෙන් අප ජය ලැබූ බවට දැන් නම් සැකයක් නොමැත.

එසේ නැතිව පොදුවේ විචල්‍ය කළ නොහැකි බව, අපේ සුභානවිලාක්, ඔවුන්ටත් වඩා දකුණින් සිටින සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් සිහිනෙන් පවා නොසිතති. වඩාත් විශාල ජනගහනයක් ඇති, සමාජයික වශයෙන් වඩාත් විශාල විවිධත්වයක් ඇති නැගෙනහිර රටවල මිලහට ඇති වන විචල්‍ය රුසියන් විචල්‍යවයට වඩා වැඩි ස්වයං රූපාකාරයන් නිසැක ලෙසම පෙන්වන බව අපේ යුරෝපීය අවරසිකයෝ සිහිනෙන් පවා නොදකිති.

කෞටස්කිවාදී ප්‍රතිපත්ති අනුව ලියන ලද අභ්‍යාස පොතක් තත්කාලීන වූ බවටත්, ප්‍රයෝජනවත් වූ බවටත් සැකයක් නැත. එහෙත් ඒ අභ්‍යාස පොත ලෝක ඉතිහාසයේ තවත්දුර වර්ධනයේ සියලු රූපාකාරයන් කල් ඇතිව සටහන් කළේය යන මතය අතහැර දැමීමට කාලය පැමිණ තිබේ.

එසේ සිතන අයවලුන් මෝඩයින් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට දැන් කාලය එළඹ තිබේ.

1923 ජනවාරි 17 ද.

1923 මැයි 30 ද "ප්‍රාව්ද" අංක 117 පුවත්පතේ ප්‍රථම වරට පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 378-382

කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය අප ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුත්තේ කෙසේද?

(පක්ෂයේ දෙළොස්වැනි සමුළුවට ඉදිරිපත් කළ යෝජනාව) ⁹⁸

කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය අපට අති විශාල අසිරුකමක් ගෙන දෙන බවත්, එම අසිරුකාවය මෙතෙක් තීරණය කර නැති බවත්, සැකයට කරුණක් නොවේ. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ අවශ්‍යතාවය සහ ප්‍රයෝජනත්වය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් මෙය අසිරුකාවය විසඳාලීමට උත්සාහ දරන සහෝදරවරුන් වරදක් කරන බව මම සිතමි. එහෙත් ඒ අතරම අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයද, මේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය යහපත් කිරීමේ ප්‍රශ්නයද ඉතා අමාරු බවත්, එය විසඳීමෙන් අප තවමත් ඉතා ඈත සිටින බවත්, එමෙන්ම එය ඉතා හදිසි ප්‍රශ්නයක් බවත් මම ප්‍රතික්ෂේප නොකරමි.

විදේශ කටයුතු හාර මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය හැරුණු විට, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය සෑහෙන දුරකට පැරණි රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ නෂ්ටාවශේෂයක් බවත්, බැරෑරුම් වෙනස් වීමකට ඉතා අවමය වශයෙන් මුහුණ දී ඇති බවත් කිව යුතුය. එය ඉහළින් යම්තමින් පාට කැරැ තිබෙන අතර අන් සියලු අංශවලින් එය අපේ පැරණි රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ නෂ්ටාවශේෂයක් පමණකි. සැබවින්ම එය අලුත් වැඩියා කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් සොයා ගැනීමට නම්, රටවැසි යුද්ධයේ අත්දැකීම් ගැන අප අවධානය යොමු කළ යුතු බව මගේ හැඟීමය.

රටවැසි යුද්ධයේ අතිශයින්ම අවදානම් මොහොතේදී අප ක්‍රියා කළේ කෙසේද?

රතු හමුදාව තුළ අපේ ඉතාම හොඳ පාක්ෂික බලවේග සංකේන්ද්‍ර ගත කෙළෙමු. අපේ කම්කරුවන් අතරින් ඉතාම හොඳ කොටස් අපි එය තුළ සවිධාන කරමු.

කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම සඳහා මාධ්‍යයන් සොයා ගනු වස් අප එම උල්පත් වෙතම යා යුතු බව මගේ දැඩි වැටහීමය. අපේ මධ්‍යම පාලක කොමිසම (ම. පා. කො.) එක්තරා විදිහකට පුළුල් කිරීම පදනම් කැරැ ගෙන අප පක්ෂයේ දෙළොස්වැනි සමුළුව විසින්

පහත සටහන් ප්‍රතිසංවිධාන සැලැස්ම පිළිගත යුතු යැයි මම යෝජනා කරමි.

අප පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් වරයන් උසස්තම පක්ෂ සාකච්ඡා බවට වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබේ. මෙම රැස්වීම් සාමාන්‍ය වශයෙන් පැවැත්වෙන්නේ දෙමසකට වරක් මිස ඊට වැඩියෙන් නොවේ. එහෙත් අපේ එදිනෙදා වැඩ මධ්‍යම කාරක සභාවේ නාමයෙන් දේශපාලන මණ්ඩලය, සංවිධායක මණ්ඩලය, ලේකම් මණ්ඩලය ආදිය විසින් කරනු ලැබේ. අප මෙතෙක් ගත් මාර්ගය ඔස්සේ ඉදිරියට ගමන් කරමින් දෙමසකට වරක් කැඳවන මධ්‍යම කාරක සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම්වාරය ම. පා. කොමිසමද සහිතව පක්ෂයේ උසස්තම සාකච්ඡාව බවට නියත ලෙසම පරිවර්තනය කළ යුතු යැයි මම සිතමි. ම. පා. කො. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ ප්‍රධාන මණ්ඩලය සමග පහත සටහන් කොන්දේසි අනුව ඒකාබද්ධ කළ යුතුය.

ම. පා. කොමිසමට සාමාජිකයින් 75-100 සංඛ්‍යාවක් (මෙම සංඛ්‍යාව සත්තකින්ම අඩුවැඩි වශයෙනි) තෝරාපත් කැරැ ගත යුතු යැයි මම යෝජනා කරමි. ඔවුන් කම්කරුවන් හා ගොවීන් විය යුතුය. පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභිකයින් පිරික්සුමට හසු කරන පරිද්දෙන්ම ඔවුන්ද පිරික්සුමට හසු කළ යුතුය; මන්දයත්, මෙසේ තෝරාපත් කැරැ ගන්නා සාමාජිකයින් මධ්‍යම කාරක සභිකයින් මෙන්ම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳින බැවිනි.

අනිත් අනිත්, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ කාර්ය මණ්ඩලය, හෘද සාක්ෂියට එකඟව වැඩකිරීම සහ අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පිළිබඳ දැනීම අරබයා විශේෂ පිරික්සුමකට හසු කරන ලද සාමාජිකයින් 300-400 දක්වා අඩු කළ යුතුය. එමෙන්ම පොදුවේ ශ්‍රමය විද්‍යාත්මක මූලධර්ම මත සංවිධානය කිරීමේ දැනීම, විශේෂයෙන් පරිපාලන කටයුතු, කාර්යාලයීය කටයුතු ආදිය පිළිබඳ දැනීම අනුවද ඔවුන් විශේෂ පිරික්සුමකට භාජනය විය යුතුය.

මගේ මතය අනුව, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය, ම. පා. කො. සමග ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් මේ ආයතන දෙකටම ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. එක් අතකින්, ඒ අනුව කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයට, විදේශ කටයුතු පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයට නොදෙවැනි වන උසස් අධිකාරයක් එයට ලබා ගත හැකිය. අනිත් අනිත්, ම. පා. කො. සමග අපේ මධ්‍යම කාරක සභාව පක්ෂයේ උසස්තම සාකච්ඡාව බවට පත්වීමේ ස්ථිර මාර්ගයට පරිවර්තනය වන්නේය. ඇත්ත වශයෙන්ම, දැනටමත් එය එසේ පරිවර්තනය වී තිබෙන අතර කාර්යභාරයන් දෙකක් නිසි ලෙස සපුරාලීම පිණිස, එය එම මාර්ගය ඔස්සේ අවසානය තෙක් ගමන් කළ යුතුය: සැලැස්-ලානුකුළු භාවය, අරමුණ සහිත තාවය, එහි සංවිධානයේ සහ වැඩිවල ක්‍රමවිධිමත් භාවය අනුවද, අපේ ඉතා හොඳ කම්කරුවන්ගේ සහ ගො-

වින්ගේ මාර්ගයෙන් පොදු ඔහු ජනතාව සමග සම්බන්ධකම් ඇති කැරැ ගැනීම අනුවද වන්නේය.

අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පැරණි දෙයක් බවට පත් කරන, එනම්, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ දැනට පවතින තත්ත්වය එලෙසම ආරක්ෂා කැරැ ගෙන, එය ඉතා පහත්, විජලවයට පූර්ව පැවැති අශෝභන තත්ත්වය රැක ගත යුතු යැයි කියා සිටින්නන්ගෙන් නොවක් හෝ වක් හෝ ලෙස විරුද්ධත්වයක් ඉදිරිපත් විය හැකි බව මට කල් තබා දැකිය හැකිය (ආනුෂංගික වශයෙන් ඉතිහාසයේ විරල දෙයක් වන, මූලික සමාජයික වෙනස්කම් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය කාල සීමාවන් මේ යැයි තීරණය කිරීමේ හැකියාවක් අපට දැන් ලැබී තිබේ. වසර පහකින් කළ හැකි දේ මොනවාද, එයටත් වඩා වැඩි කාලයක් අවශ්‍ය වන්නේ කිනම් දේවලටද යන්න දැන් අපි පැහැදිලිව දකිමු).

මෙය මගේ යෝජනාවලින් අත්කිසිවක් නොව ව්‍යාකූලත්වයක් පමණක් ඇති විය හැකිය යන විරුද්ධත්වයය. ම. පා. කො-මේ සාමාජිකයෝ ආයතනයක් පාසා යමින්, කොහේ යා යුතුද කුමක් නිසා යා යුතුදැයි නොදන, කා හමුවිය යුතුදැයි නොදන, හැම තැනම වැඩ කටයුතු අසංවිධාන කරමින්, සේවකයින් ඔවුන්ගේ එදිනෙදා වැඩ ආදියෙන් වෙනත් දිසාවලට අදිමින් ක්‍රියා කරනු ඇත.

මෙම විරුද්ධත්වයේ ද්වේෂ සහගත මූලාශ්‍රය කොතරම් පැහැදිලිද යත්, එයට පිළිතුරු සැපයීම පවා අවශ්‍ය නැතැයි මම සිතමි. ම. පා. කො-මේ සභාපති මණ්ඩලයද, කම්කරු ගොවිකරු පාලනයේ මහජන කොමසාරිස් වරයා සහ ඔවුන්ගේ සහයින්ද (එමෙන්ම අදාළ සිද්ධීන්වලදී අපේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ ලේකම් මණ්ඩලයද) එම කමිසුරු මණ්ඩලයේ වැඩ නිසි ලෙස සංවිධානය කරලීම සඳහාත්, ම. පා. කො. සමග එයට සංගතික ලෙස ක්‍රියා කරවීම සඳහාත් අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ ස්ථිර පරිශ්‍රමයක් දැරිය යුතු බව නොකිව මනාය. මා හිතන හැටියට, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ මහජන කොමසාරිස් වරයාටද ඔහුගේ සහයින්ගේ සභාවටද, එහි "විධානය යටතට" "පත්වන ම. පා. කො-මේ සියලු සාමාජිකයින්ගේ වැඩ ඇතුළු කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ සියලු වැඩවලට මග පෙන්වීමක් දිය හැකිය (ඒ අතර එසේ කළ යුතුය). මගේ සැලැස්ම අනුව, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ ඉතිරි වන 300-400 ක් පමණ වූ සේවක පිරිස, එක් අතකින්, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ වෙනත් සාමාජිකයින් සඳහාත්, ම. පා. කොමිසමේ අතිරේක සාමාජිකයින් සඳහාත් හුදු ලේකම්-වරුන්ගේ කාර්යයන් සපුරාලිය යුතුය, අනිත් අනිත් ඔවුන් ඉතා දක්ෂ, විශේෂ පිරික්සුමට හසු කළ විශේෂ විශ්වාසයක් තැබිය හැකි සහ එමෙන්ම දැන් ඔවුන් නිරත වී සිටින කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණ නිලධාරීන්ගේ,

අද්‍යතන සැබෑ අවාසනාවක් (අවමය වශයෙන් කියතොත්) තත්ත්වයෙන් මුද්‍ර හරිනු පිණිස උසස් වැටුප් ලබන පුද්ගලයින් විය යුතුය.

මා සටහන් කළ සංඛ්‍යාව දක්වා කාර්යාල සේවක පිරිස අඩුකරලීමෙන් කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ ඔවුන්ගේ කාර්යක්ෂමතාවය බොහෝ සේ උසස් වන බවත්, එහි සියලු කටයුතුවල ගුණය උසස් වන බවත්, එනිසා මහජන කොමසාරිස් වරයාට සහ ඔහුගේ සභාවට සංවිධානාත්මක වැඩ සඳහා මුළු මහත් පරිශ්‍රමය යෙදවීමට ඉඩ ඇති වන අතර අපේ කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ ආණ්ඩුවටත්, එමෙන්ම අපේ සෝවියට් ක්‍රමයටත් අතිවාර්ය ලෙස අවශ්‍ය වන කාර්යක්ෂමතාවය ක්‍රමානුකූල ලෙසත් ස්ථිර ලෙසත් උසස් කරලීමට හැකි වන බවත් මම තරයේම විශ්වාස කරමි.

අනිත් අතට, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ මහජන කොමසාරිස් වරයා, දැනට අප ජනරජයේ දෙළහකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් ඇති ශ්‍රම සංවිධානය සඳහා වූ උසස් ආයතන (ශ්‍රමය පිළිබඳ මධ්‍යම ආයතනය, ශ්‍රමය විද්‍යාත්මක ලෙස සංවිධානය කිරීම පිළිබඳ ආයතනය ආදිය) අඩු වශයෙන් ඒකාබද්ධ කරමින්ද, අඩු වශයෙන් සමායෝජනය කරමින්ද ක්‍රියා කළ යුතු යැයි මම සිතමි. අධික ඒකානාමය ආකාරයක් සහ එහි විපාකයක් වශයෙන් ඒකාබද්ධ වීමට ඇති වන අභිප්‍රායය භාතියට කරුණක් වනු ඇත. එයට පටහැනිව, මෙතැනට අවශ්‍ය වී ඇත්තේ, මේ සියලු ආයතන ඒකාබද්ධ වීම සහ ඒවායින් හැම එකකටම එක්තරා ප්‍රමාණයක ස්වාධීනත්වයක් දෙමින්, ඒවා නිසි ලෙස සීමා නිර්ණය කිරීමත් අතර ප්‍රඥගෝචර සහ අරමුණු සහගත මධ්‍යන්‍යයකි.

කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය මෙන්ම අපේ මධ්‍යම කාරක සභාවද මේ ප්‍රතිසංවිධානය නිසා වාසි ලබන බවට සැක නැත. පොදු ජනතාව සමග ඇති වන එහි සම්බන්ධකම් වඩාත් වැඩිවන නිසාත්, එම වැඩවල ඊරණය සහ ඵලදායකත්වය උසස් වන නිසාත් එය වාසි ලබනු ඇත. අන්න එවිට, දේශපාලන මණ්ඩලයේ රැස්වීම් සඳහා වඩාත් දැඩි සහ වඩාත් වගකිව යුතු ක්‍රම පිළිවෙතක් ඇති කිරීමට හැකි වන්නේය (එමෙන්ම අවශ්‍ය වන්නේය). දේශපාලන මණ්ඩලයේ මෙම රැස්වීම්වලට ම. පා. කො-මේ නියත සාමාජික සංඛ්‍යාවක් එක්තරා නියමිත කාලයකට හෝ එක්තරා සංවිධානාත්මක සැලැස්මක් අනුව හෝ සහභාගි විය යුත්තාහ.

සාමාජිකයින්ට වැඩ බෙද දීමේදී කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ මහජන කොමසාරිස් වරයා ම. පා. කො-මේ සභාපති මණ්ඩලය සමග එක්වී, එක් හෝ තවත් ආකාරයකින් දේශපාලන මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කැරෙන ලියවිලි සලකා බැලීම සඳහා ඔවුන් එම මණ්ඩලයේ රැස්වීම්වලට සහභාගි වීමද, නැතිනම්, ශ්‍රමය සංවිධානය කිරීමේ විද්‍යාත්මක ක්‍රම අධ්‍යයන කිරීම පිණිස න්‍යායික හැදෑරීම සඳහා ඔවුන්ගේ කාලය මිඩංගු කිරීමද,

එසේත් නැතිනම්, රජයේ උසස් ආයතනවල සිට පළාත්බද සභා ආදිය දක්වා ඇති අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය උසස් කිරීම සහ එහි වැඩ මෙහෙයවීම සඳහා ව්‍යවහාරික වශයෙන් සහභාගි වීමද ඔවුන්ගේ යුතු කම හැටියට ඔවුන්ට පැවරිය යුතුය.

මෙම ප්‍රති සංස්කරණයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ලැබෙන දේශපාලනමය ප්‍රතිඵල හැරුණු විට, මධ්‍යම කාරක සභාවේ සහ ම. පා. කො. සාමාජිකයින්ට වඩාත් හොඳින් ප්‍රවෘත්ති සැපයෙන අතර දේශපාලන මණ්ඩලයේ රැස්වීම් සඳහා ඔවුන් වඩාත් හොඳින් පිළියෙළ වනු ඇත (ඉතා හදිසි අවස්ථාවන් හැරුණු විට, අනික් සියලු අවස්ථාවන්හිදී සාකච්ඡාවට භාජනය කළ යුතු සහ එයට අදාළ සියලු ලියවිලි දේශපාලන මණ්ඩලයේ රැස්වීමට පැය විසිහතරකට කලින් මධ්‍යම කාරක සභාවේ සහ ම. පා. කො. සියලු සාමාජිකයින්ට යැවිය යුතුය. එවැනි ඉතා හදිසි අවස්ථාවලදී මධ්‍යම කාරක සභාවේ සහ ම. පා. කො. සියලු සාමාජිකයින් අවශ්‍ය දේ දැන්වීමට සහ අවශ්‍ය තීරණ ගැනීම සඳහා විශේෂ ක්‍රමයක් පිළියෙළ කළ යුතුය). එමෙන්ම අපේ මධ්‍යම කාරක සභාව තුළ හුදු පෞද්ගලික බලපෑමේ සහ ආක්‍රමණික සාධකයන්ගේ බලපෑම හීනවී යාමේ වාසිය ද ඇති වන අතර එය සේදයක් ඇති වීමේ අවදානම තවදුරටත් අඩුකරයි.

අපේ මධ්‍යම කාරක සභාව දැඩි ලෙස සංකේන්ද්‍ර ගතවූ සහ උසස් අධිකාරීත්වයක් ඇති කණ්ඩායමක් දක්වා වැඩී ඇත, එහෙත් එහි අධිකාරීත්වයට සරිලන පරිදි එහි කාර්ය තත්ත්වයන් ගලපා නැත. මවිසින් යෝජනා කරන මේ ප්‍රතිසංස්කරණය මෙම අඩුපාඩුව ඉවත් කරලීමට ආධාර වෙයි. මධ්‍යම පාලක කොමිසමේ සාමාජිකයින්ගේ යුතුකම වන්නේ නියමිත සංඛ්‍යාවකින් යුතුව දේශපාලන මණ්ඩලයේ සියලු රැස්වීම්වලට සහභාගි වීමත්, එය සුසංහිත කණ්ඩායමක් හැටියට සංවිධානය විය යුතු අතර ප්‍රධාන ලේකම්ගේ හෝ මධ්‍යම කාරක සභාවේ වෙනත් ඕනෑම සාමාජිකයකුගේ හෝ අධිකාරීත්වයට ඉඩ නොදී, ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කිරීමෙන්, ලියවිලි සත්‍යෝක්ෂණයට හසු කිරීමෙන්, ඔවුන් වළක්වාලීමෙන් හෝ ගන්නා පියවරන්ට විරුද්ධව ක්‍රියා කිරීමය. එමෙන්ම තමන්ට සියලු දේ දන්වා සිටිය යුතු බවත් සියලු දේ ඉතා දැඩි පාලනයකට භාජනය කළ යුතු බවත් ඉල්ලා සිටීමය.

සත්තකින්ම අපේ සෝවියට් ජනරජයේ සමාජ ක්‍රමය ගොඩ නගා ඇත්තේ කම්කරුවන් සහ ගොවීන් යන පන්තීන් දෙකක සහයෝගතාවය මතය. මෙයට එක්කරා නියමිත තත්ත්වයන් යටතේ සහභාගි වීමට “නෙප්-මන් වරුන්ට” එනම්, ධනපති පංතියට දැන් අවසර දී ඇත. මේ පංතීන් දෙක අතර බරපතළ පංතීමය මතභේදයක් ඇති වුවහොත්, හේදවීමක් වැළැක්විය නොහැකිය. එහෙත් අපේ සමාජ ක්‍රමය තුළ එවැනි හේදවීමක්

වීමේ අනිවර්යතාවය සඳහා පසුතලයක් නොමැත. මෙවැනි හේදවීමක් ඇති විය හැකි තත්ත්වයන් ගැන ඉතා සැලකිලිමත්ව සිටීමත්, ඒවා වළක්වාලීමත්, අපේ මධ්‍යම කාරක සභාවේද, ම. පා. කොමිසමේද, මුළු මහත් පක්ෂයේද ප්‍රධාන කාර්ය භාරය වන්නේය. මන්දයත්, ගොවි බහු ජනතාව, කම්කරු පංතිය සමග එක්වී සිටිතිද, ඔවුන් එම මිත්‍ර සන්ධානයට ලැදි වෙතිද, නැතිනම්, ඔවුන් “නෙප්මන් වරුන්” හෙවත් නව ධනපති පංතියට ඔවුන් සහ කම්කරු පංතිය හේද භින්න කිරීමට ඉඩ දෙතිද, එමගින් තමන් කම්කරුවන්ගෙන් ඇත්වෙතිද යන්න මත අප ජනරජයේ ඉරණම අවසාන වශයෙන් රඳා පවතින බැවිනි. අප මේ විකල්පය වඩාත් පැහැදිලිව දකින තරමට, අපේ සියලු කම්කරුවන් හා ගොවීන් එය වඩාත් පැහැදිලිව වචනා ගන්නා තරමට සෝවියට් ජනරජයට මාරකයක් විය හැකි හේදවීමක් වළක්වාලීමට අප සමත් වන්නෙමු.

1923 ජනවාරි 23 ද

1923 ජනවාරි 25 “ප්‍රාව්ද” අංක 16 කලාපයෙහි පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘතී, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 383-388

ස්වල්පයක් හොඳයි, නමුදු වඩා හොඳට

අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය දියුණු කැරැලීමේ ප්‍රශ්නයේදී කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය, මා හිතන හැටියට ප්‍රමාණය සපුරාලීම සඳහා වැර දැරීම හෝ ඉක්මන් වීම හෝ කළ යුතු නොවේ. අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ ගුණය පිළිබඳව කල්පනා කර බැලීමට සහ අවධානය යොමු කිරීමට මෙතෙක් අප ඉදිරිපත් වී ඇත්තේ සුළු වශයෙනි. දැන් අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය විශේෂ බැරෑරුම් සංවිධානාත්මක පිළියෙළ කිරීමට භාජනය කිරීම සඳහාත්, කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයෙහි ඉතා සමකාලීන, එනම්, ඉතාම හොඳ බටහිර යුරෝපා තත්ත්වයට නොදෙවෙනි ක්‍රියාකාරක පිරිසක් සංකේන්ද්‍රණ ගත කිරීමක් දැන් නෛතික ක්‍රියාවක් වන්නේය. සත්තකින්ම, සමාජවාදී ජනරජයකට මෙම තත්ත්වය බොහෝ වාමීය. එහෙත් පළමුවැනි පස් වසර තුළදී අප ලැබූ අත්දැකීම් අනුව අපේ හිස සෑහෙන තරම් අවිශ්වාසයකින් සහ සංශය-වාදයකින් පිරී ඇත. නිදසුනක් වශයෙන් සමහර මිනිසුන් “නිර්ධන පංතික” සංස්කෘතිය ගැන අනවශ්‍ය ලෙස වැඩියෙනුත්, අනවශ්‍ය ලෙස ලෙහෙසියෙනුත් දෙඩවන විට, අපි ඔවුන් ගැන එලෙස අනිවිච්ඡානුගතව කල්පනා කිරීමට පෙළඹෙන්නෙමු. පටන් ගැනීමක් වශයෙන් සැබෑ ධනවාදී සංස්කෘතියෙන් අප සැඟීමට පත් විය යුතුය, පටන් ගැනීමක් වශයෙන් අප ප්‍රාග් ධනෝත්චර සංස්කෘතියේ ග්‍රාම්‍ය වර්ගවලට, එනම්, නිලධාරීවාදී සංස්කෘතිය හෙවත් රඳළ සංස්කෘතිය ආදිය දුරුකරලීම ගැන සැඟීමට පත් විය යුතුය. සංස්කෘතික කටයුතුවලදී ඉක්මන්වීම සහ අකාමකා දැමීම අත් හැම දේටම වඩා හානිකරය. මෙය අපේ තරුණ ලේඛකයින් සහ කොමියුනිස්ට්වරුන් හොඳ හැටි මතක තබා ගත යුතු දෙයකි.

ඒ අනුව, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී අප ලබා ඇති අතීත අත්දැකීම්වලින් පාඩම් ලබා ගනිමින් වඩාත් සෙමින් ඉදිරියට යාම යහපත්ය යන නිගමනයට එළැඹිය යුතුය.

අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ තත්ත්වය, නින්දිත යැයි කීම පසෙක තබා, එය කෙතරම් බෙදාහැරිය යුතුය, එහි ඇති අඩුපාඩුකම් අතීතයේ සිට මුල්බැස ගත් ඒවා පාගා දමා නැති බවත්, ඇත අතීතය දක්වා මුල් බැස ඇති සංස්කෘතික අවධියකින් ඇත් නොවූ බවත් මතක තබා ගනිමින්, එම අඩුපාඩුකම්වලට විරුද්ධව සටන් කරන්නේ කෙසේද යන්න ගැන ප්‍රථමයෙන්ම අපි ඉතා ප්‍රවේශමකාරී ලෙස සලකා බැලිය යුතු වෙමු. මා මෙහිදී ප්‍රශ්නය එල්ල කරන්නේ සංස්කෘතිය පිළිබඳවය, මන්දයත්, මෙහිදී අප ලබා ගත් ජයග්‍රහණ අපේ සංස්කෘතියෙන්, අපේ සමාජයික ජීවිතයෙන්, අපේ පරිමිතයෙන් අඛණ්ඩ කොටස් හැටියට අප ගණන් ගත යුතු බැවිනි. අපේ සමාජ ක්‍රමය නිසි ලෙස අධ්‍යයනයට භාජනය කැර නැතැයිද, වටහා ගෙන නැතැයිද, හදවතට වැද්ද ගෙන නැතැයිද, එය කඩිමුඩියේ බදු අල්ලා ගෙන ඇතැයිද, සත්‍යාන්තරයට හෝ පිරික්සුමට හෝ භාජනය කැර නැතැයිද, අත්දැකීමෙන් සනාථ කැර නැතැයිද, ශක්තිමත් කැර නැතැයි ආදියද කිව හැකිය. හිස කැරකැවෙන වේගයකින් වර්ධනය සිදු වන විට, වසර පහක කාලයක් තුළදී සාර්වාදයේ සිට සෝවියට් ක්‍රමය දක්වා අප පැමිණි විප්ලවීය වකවානුවකදී සත්තකින්ම එය අත් විදිහකට සිදු විය නොහැකිය.

මේ ගැන නැණවත් ලෙස කටයුතු කිරීමට කාලය එළඹ තිබේ. අධික වේගය සහ සියලු අන්දමේ පුරසාරම් දෙඩවීම් ආදිය කෙරෙහි ආරක්ෂණ අවිශ්වාසයක් දැක්වීම අවශ්‍ය වේ. සෑම පැයක් පාසාම අප විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන, සෑම විනාඩියක් පාසාම අප විසින් ගනු ලබන පියවරයන් පිරික්සුමට භාජනය කිරීම ගැන අප කල්පනා කළ යුතුය, ඉන් ඉක්බිතිව ඒවා අස්ථිර බවත්, බැරෑරුම් නොවන බවත්, වටහා ගත නොහැකි බවත් සෑම තත්පරයක් පාසාම ඔප්පු කළ යුතුය. අතිශයින්ම භානිදයක දෙය නම්, ඉක්මන් වීමය. අතිශයින්ම භානිදයක දෙය නම්, යම්කිසිවක් අප දැනිනිසි, නැතිනම්, ඇත්ත වශයෙන්ම සමාජවාදී, සෝවියට් ආදී වශයෙන් නම් කිරීමට තරම් වටහා, සැබෑ නව රාජ්‍ය යන්ත්‍රයක් ඉදි කිරීමට අවශ්‍ය යම්කිසි සෑහෙන ප්‍රමාණයක මූලද්‍රව්‍ය අපට තිබේ යැයි යන නිගමනයට එළැඹීමය.

නැත. අපට එවැනි රාජ්‍ය යන්ත්‍රයක් නැති අතර එයට අවශ්‍ය මූලද්‍රව්‍ය පවා ඇත්තේ ඉතා අඩු වශයෙනි. මෙය ඉදිකිරීම සඳහා අප කාලය ගැන සැලකිලි නොදැක්විය යුතු අතර ඒ සඳහා බොහෝ, ඉතා අධික වර්ෂ ගණනක් යෙදවිය යුතුය.

මෙම රාජ්‍ය යන්ත්‍රය ඉදිකිරීම සඳහා අප සතුව තිබෙන මූලද්‍රව්‍ය මොනවාද? දෙකක් පමණකි, අප සතුව ඇත්තේ. ප්‍රථමයෙන්ම, සමාජවාදය සඳහා කරන අරගලයට සිත කය යොදවා සිටින කම්කරුවන්ය. මේ කොටස්වලට සෑහෙන අධ්‍යාපනයක් නැත. අපට වඩාත් හොඳ රාජ්‍ය

යන්ත්‍රයක් ලබා දීමට ඔවුන් කැමතිය. එහෙත් කරන්නේ කෙසේ දැයි ඔවුහු නොදනිති. ඔවුනට එය කළ නොහැකිය. මෙයට අත්‍යාවශ්‍ය එවැනි සංවර්ධනයක්, එවැනි සංස්කෘතියක් මේ දක්වා ඔවුන් ලබා ගෙන නැත. මේ සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වී ඇත්තේ සංස්කෘතියමය. ඉක්මන් වීමෙන් හෝ බල කිරීමකින් හෝ, උනන්දුව සහ ශක්තිය හෝ පමණක්, එසේත් නැති- නම්, පොදුවේ ඉතා උසස් මිනිස් ගතිගුණ හෝ ප්‍රමාණවත් නොවේ. දෙව- නුව, අපට ඇති දැනීමේ, අධ්‍යාපනයේ සහ පුහුණුවේ මුලධර්ම වෙනත් රටවල් සමග සන්සන්දනය කරන විට කිසිසේත්ම ප්‍රමාණවත් නොවීමය.

අපේ දැනීමේ අඩුව වෙනුවට ඉමහත් උද්යෝගය, ඉක්මන්කාරී භාවය ආදිය ඉදිරිපත් කරමින් හානි පූරණයෙක යෙදීමට (නැතිනම්, අපට එසේ හානි පූරණයෙක යෙදිය හැකි බව සිතීන් මවා ගැනීමට) අප අධික ලෙස යුහුසුඳු වන බව අමතක නොකළ යුතුය.

අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය පිළි සකර කිරීම සඳහා කෙසේ වුවද මේ දැ කළ යුතුය: පළමුව ඉගෙන ගැනීමය, දෙවනුව ඉගෙන ගැනීමය, තෙවනුව ඉගෙන ගැනීමය. ඉන් ඉක්බිතිව, අධ්‍යාපනය අප්‍රාණික අක්ෂරයක් බවට පත් නොවීමත්, නැතිනම්, එය විලාසිතාවන් වාග්පාඨයක් බවට පත් නො- වීමත් (අප අතර මෙය නිතර පාහේ සිදු වන බව අප අවංක ලෙස පිළිගත යුතුය) අධ්‍යාපනය ඇත්ත වශයෙන්ම අපේ හදවතට සහ මොළයට කාවැදී එය අපේ සමාජ ජීවිතයේ පූර්ණ සහ සැබෑ කොටසක් බවට පත් කර ලීමත් සඳහා අප එය සොයා බැලිය යුතුය. වෙනත් වචනවලින් කියතොත්, අප ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ධනවාදී බටහිර යුරෝපයේ ඉල්ලීම් නොව, සමාජ- වාදී රටක් වශයෙන් වර්ධනය වීමට ඉදිරිපත් වී සිටින රටකට ගැළපෙන හා සුදුසු ඉල්ලීම්ය.

ඉහත සටහන් දේ අනුව එළැඹිය යුතු නිගමනය මෙසේය: අප විසින් කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය, සැබවින්ම ඉතා යහපත් ආදර්ශවත් ආයතනයක් හැටියටත්, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය උසස් කිරීමේ ආයතනයක් හැටියටත් ඉදි කළ යුතුය.

අපට අභිමත උසස් මට්ටම ලබාගනු වස්, අප මේ රීතිය අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය: “කැපීමට පෙර හත් වරක් මැන බලනු.”

මේ කර්තව්‍යය සපුරාලනු වස්, නව මහජන කම්කරු මණ්ඩලය ඉදිකිරීම පිණිස අපේ සමාජ ක්‍රමය තුළ තිබෙන ඉතා හොඳ දේ පාවිච්චියට ගත යුතු අතර එය අනිශ්චිතම ප්‍රවේසම්කාරී ලෙසද, දුර්දර්ශී භාවයකින් හා දැනීමකින් යුක්තවද භාවිතයට ගත යුතුය.

මේ සඳහා අපේ සමාජ ක්‍රමයේ තිබෙන ඉතා හොඳ මූල පාවිච්චියට ගත යුතුය, ඒවා මෙසේය: ප්‍රථමයෙන්ම, පුරෝගාමී කම්කරුවන්ය; දෙව- නුව, ක්‍රියාව වෙනුවට වචනය ආදේශ නොකරන, ස්වකීය හෘදය සාක්ෂි-

යට විරුද්ධ වන එකද වචනයක් වත් ප්‍රකාශ නොකරන, ඕනෑම අසීරු තාවයක් පිළිගැනීමට බිය නොවන, තමන් විසින් බැරෑරුම් ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලද අරමුණ ඉටු කැරැ ගනු වස් කිසිදු අරගලයකට බිය නොවන, අපට ඇත්ත වශයෙන්ම විශ්වාසය තැබිය හැකි ශික්ෂිත පුද්ගලයන්ය.

අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය යහපත් කරනු පිණිස අපි පසු ගිය පස් වසර තිස්- සේ කලබල වීම්, එහෙත් එය කලබලයක් පමණක් විය. එය ඉකුත් පස් වසර තිස්සේ අනුවිත, නැතිනම්, නිෂ්ඵල දෙයක් හැටියටත්, එසේත් නැති- නම්, හානිදයක දෙයක් හැටියටත් ඔප්පු වී ඇත. අප යමක් කරන බව මේ කලබලය දර්ශනයක් මවා පෑවද, ඇත්ත වශයෙන් එය අපේ ආයතන- වලටද, අපේ මොළවලටද බාධකයක් විය.

දැන් ඉතින් අවසානයේදී වෙනසක් ඇති කිරීමේ කාලය පැමිණ තිබේ. අප අනුගමනය කළ යුතු රීතිය මෙයය: සංඛ්‍යාව අතින් අල්පවීම හො- දය, එනමුදු ගුණය උසස් විය යුතුය. අප අනුගමනය කළ යුතු අතින් රීතිය මෙසේය: යහපත් මිනිසුන් ලබා ගැනීමට කිසිදු බලාපොරොත්තුවක් නැතිව කඩිමුඩියේ වැඩ කරනවාට වඩා අවුරුදු දෙකකින් හෝ තුනකින් හෝ ඔවුන් ලබා ගැනීම වඩාත් හොඳය.

අපේ යථාර්ථයට එම රීතිය අනුව ක්‍රියා කිරීම සහ එය ව්‍යවහාරයට යෙදවීම අසීරු බව මම දනිමි, මෙයට ප්‍රතිවිරුද්ධ රීතියක් දහසක් කුරුබිලි මගින් මාර්ගය විවෘත කැරැ ගන්නා බවද මම දනිමි. අති මහත් ප්‍රතිරෝධ- නයක් දැක්විය යුතු බවත්, යෝධමය පරිශ්‍රමයක් දැක්විය යුතු බවත්, යටත් පිරිසෙයින් මුල් අවුරුදුවලදී මෙම ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ ඉතා අමාරු බවත් මම දනිමි. ඒ කොයි හැටි වුවද, අපට අපේ අරමුණ සපුරාලිය හැක්කේ, එවැනි පරිශ්‍රම මගින් පමණක්ය යනු මම තරයේම විශ්වාස කරමි; එමෙන්ම මෙම අරමුණ සපුරාලීම මගින් පමණක් සෝචියට, සමාජවාදී සහ අනිකුත් එවැනි පදවිචලට සරිලන ජනරජයක් ගොඩ නගාලීමට අපි සමත් වමු.

මගේ පළමුවැනි ලිපිය මගින් නිදසුනක් හැටියට මා ගෙන හැර දැක්වූ සංඛ්‍යා ඉතා කුඩා බව සමහර විට බොහෝ පාඨකයෝ තීරණය කැරැ ඇත්තාහ. එම සංඛ්‍යා ප්‍රමාණවත් නොවන බව ඔප්පු කිරීමට බොහෝ ගණනයන් ඉදිරිපත් කළ හැකි බව මම විශ්වාස කරමි. එහෙත් එවැනි සියලු ගණනයන්ට වඩා ඉහළින් එක් දෙයක්, එනම්, සැබැවින්ම ආදර්ශ- නීය ගුණයක් ලබා ගැනීමට අප තුළ ඇති ආශාව අන් සියලු දේට වඩා අප ඉහළින් තැබිය යුතු බව මම සිතමි.

අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ තත්ත්වය දියුණු කැරැලීම සඳහා ඉතා දැඩි ආයාසයකින් යුතුව වැඩ කිරීමට කාලය පැමිණ තිබෙන අතර මෙහිදී ඉක්මන් වීම තරම් වෙනත් හානිදයක දෙයක් තවත් නැතැයි මම සිතමි. සංඛ්‍යා ප්‍රමිතවාලීමට විරුද්ධව මා ඉතා දැඩි අනතුරු ඇඟවීමක් කරන්නේ

ඒ නිසාය. එයට විලෝම වශයෙන් සංඛ්‍යා පිළිබඳව විශේෂයෙන් ත්‍යාග-
ශීලී නොවීමට මෙහිදී වග බලා ගත යුතු යැයි මම සිතමි. අපි අවංක ලෙස
කතා කරමු. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ මහජන කමිසුරු මණ්ඩල-
යට දැන් ඉතා සුළු හෝ අධිකාරයක් නැත. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂ-
ණය තරම් අයහපත් ලෙස සංවිධානය වූ ආයතනයක් තවත් නැති බව හැම
දෙනාම දනිති. වත්මන් තත්ත්වය යටතේ මෙම මහජන කමිසුරු මණ්ඩල-
යෙන් කිසිවක් බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය, ප්‍රථමයෙන්ම; ආදර්ශවත්
විය හැකි, දෙවනුව, හැම දෙනාගේම පූර්ණ විශ්වාසය දිනා ගත හැකි,
තෙවනුව, මධ්‍යම පාලක කොමිසම වැනි උසස් සංස්ථාවක වැඩ කටයුතු
අප විසින් සැබවින්ම සාධාරණ යැයි හැම දෙනාකුටම ඔප්පු කරලිය හැකි
ආයතනයක් වසර කීපයක් තුළදී ඉදි කිරීමට නම්, මෙය අප සිත්හි නොමැ-
කෙන සේ ධාරණය කැරැ ගත යුතුය. මා හිතන හැටියට මාණ්ඩලික සේව-
කයින්ගේ පොදු ප්‍රමාණය පිළිබඳව සංඛ්‍යාව සඳහන්ව දැඩි ලෙස ප්‍රතික්ෂේප
කළ යුතුය. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය සඳහා අප සේවකයින් තෝරා
ගත යුත්තේ ඉතා ප්‍රවේශමිනි, එමෙන්ම ඉතා දැඩි පිරික්සුමක පදනමක්
මත පිහිටමිනි. එහෙත්මෙහෙත් යම්කමින් සිය කටයුතු කරන, ඉතා සුළු
හෝ විශ්වාසයක් දිනා ගෙන නැති, ඉතා නොවැදගත් පහත් මට්ටමක
අධිකාරයක් ඇති මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයක් සත්තකින්ම ස්ථාපිත
කරන්නේ කුමක් සඳහාද? අප දැන් සිතා සිටින, ප්‍රතිනිර්මාණකරණය
ආරම්භ කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ මේ සියල්ල වළක්වාලීම බව මගේ අදහ-
සය.

මධ්‍යම පාලක කොමිසමේ සාමාජිකයින් හැටියට අප පත් කරන
කම්කරුවන් කොමියුනිස්ට්වරුන් හැටියට නිරවද්‍ය විය යුතුය, එමෙන්ම
ඔවුන්ගේ වැඩවල ක්‍රමවිධි හා අරමුණු පිළිබඳව ඔවුන්ට දීර්ඝ කාලයක්
තිස්සේ උගැන්විය යුතු බව මම සිතමි. තවදුරටත්, මෙම වැඩවලට සහාය
දීම පිණිස නියමිත සංඛ්‍යාවක් ලේකම්වරුන් පත් කළ යුතු අතර ඔවුන්
එම පදවිලට පත් කිරීමට පෙර ත්‍රිවිධ පිරික්සුමකට භාජනය කළ යුතුය.
අවසාන වශයෙන්, ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ සේවකයින් ලෙස විශේෂ-
යක් හැටියට එකැවර බඳවා ගැනීමට අප තීරණය කරන පුද්ගලයින්ට
පහත සටහන් සුදුසු කම් තිබිය යුතුය:

පළමුව, කොමියුනිස්ට්වැදිත් කීප දෙනෙකු විසින් ඔවුන්ගේ නම්
රෙකමදරු කළ යුතුය;

දෙවනුව, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ දැනීම පිළිබඳ පරීක්ෂණයකදී ඔවුන්
සමත් විය යුතුය;

තෙවනුව, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ න්‍යායික පදනම පිළිබඳවද, කළමනා

කරණයේ මූලික කරුණු පිළිබඳවද, කාර්යාලයීය නෛත්‍යකය ආදිය
පිළිබඳවද පරීක්ෂණයකට ඔවුහු මුණ පෑ යුත්තාහ;

හතර වෙනුව, මුළු මහත් රාජ්‍ය යන්ත්‍රයටම අපට වග කිව හැකි පරිදි
ඔවුන් මධ්‍යම පාලක කොමිසමේ සාමාජිකයින් සමගත්, ඔවුන්ගේ ලේකම්-
වරුන් සමගත් සමීප සංගතික භාවයකින් යුතුව වැඩ කළ යුතුය.

මේ අවශ්‍යතාවයන් ප්‍රමාණයට වඩා දැඩි බව මම පිළිගනිමි. කම්කරු
ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ “ප්‍රායෝගික” කාරකවරුන් මෙම අවශ්‍යතාවයන්
ප්‍රායෝගික නොවන බව කියනු ඇතැයිද, නැතිනම්, ඒවා දෙස අවඥ සහගත
ලෙස සිතා සෙනු ඇතැයිද මම දනිමි. එහෙත් කම්කරු ගොවිකරු පරීක්-
ෂණයේ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය වැනි දෙයක් ප්‍රායෝගික ලෙස අවශ්‍ය
වන්නේ කෙසේද? යන ප්‍රශ්නයට අවංක ලෙස පිළිතුරු සැපයීමට වත්මන්
කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ ප්‍රධානීන්ගෙන් හෝ එයට සම්බන්ධ
වෙනත් කෙනෙකුගෙන් හෝ මම ඉල්ලා සිටිමි. හැඟීම්වල ප්‍රමාණය සොයා
ගැනීමට මෙම ප්‍රශ්නය ප්‍රමාණවත් යැයි මම සිතමි. එක්කෝ, කම්කරු
ගොවිකරු පරීක්ෂණය වැනි බලාපොරොත්තු රහිත දෙයක් ගැන වෙනත්
බොහෝ ප්‍රතිසංවිධාන කළාක් මෙන් ප්‍රතිසංවිධාන කිරීමට අවශ්‍ය නැත,
එසේත් නැතිනම්, සෙමින්, අසාමාන්‍ය සහ අසීරු ක්‍රම මගින් අප සැබවින්-
ම වැඩ කිරීමටත් එහි නිලය සහ පදවිය නිසා පමණක් නොව, උස් පහත්
හැම දෙනාගේම ගෞරවය ලබා ගැනීමට සමත් සැබවින්ම ආදර්ශවත්
යමක් නිර්මාණය කරනු වස්, මෙම ක්‍රම යළි යළිත් පිරික්සුමට භාජනය
කිරීමටත් අප වැඩ කළ යුතුය.

ඉවසීමෙන් අපි සන්නද්ධ නොවමු නම්, මෙම කර්තව්‍යය සඳහා
අප වසර කීපයක් ගත නොකරමු නම්, අප මෙම කාර්යයට අත ගැසීම
කොහෙත්ම සුදුසු නැත.

අප කඩිමුඩියේ සාද පිළියෙළ කළ ශ්‍රමය පිළිබඳ උසස් ආයතන ආදිය
අවමය සංඛ්‍යාවක් තෝරා ගෙන, ඒවා නිසි ලෙස සංවිධානය කර තිබේ
දැයි සොයා බලා ඒවාට දිගටම වැඩ කිරීමට අවසර දිය යුතු බවත්, එනමුදු
ඒවා නවීන විද්‍යාවේ උසස් තත්ත්වයන්ට සරිලන සේ විය යුතු අතර එහි
සියලු ඵල අපට ලබා දිය යුතු බවත් මම අදහස් කරමි. අපි මෙය කරමු
නම්, කම්කරු පංතියෙන්, රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයෙන්, අපේ
ජනරජයේ මුළු මහත් පොදු ජනතාවගේත් විශ්වාසය දිනා ගත් ආයතනයක්
හැටියට අපේ රාජ්‍ය ආයතනය ක්‍රමානුකූල සහ ස්ථිර ලෙස උසස් කරලීම
සඳහා, එහි කර්තව්‍යයන් සපුරාලිය හැකි ආයතනයක් අපට වසර කීපයකින්
ලැබෙතියි බලාපොරොත්තු වීම මනෝරාජ්‍යයක් නොවනු ඇත.

මේ සඳහා මූලික වැඩ වහාම පටන් ගත හැකිය. කම්කරු ගොවිකරු
පරීක්ෂණයේ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය ප්‍රති සංවිධානයේ වත්මන් සැලැ-

ස්ම පිළිගනිනි නම්, කාර්ය භාරය සම්පූර්ණ වන තුරු කලබල නොවී, දැනටමත් කර තිබෙන වැඩ කටයුතු වෙනස් කිරීමට නොපැකිළ එයට දැන් ප්‍රාථමික පියවරයන් ගත හැකිය, එමෙන්ම ක්‍රමානුකූලව වැඩ කළ හැකිය.

මේ කරුණෙහිදී අර්ධ තීරණයන් හැම එකක්ම උපරිමය වශයෙන් භානිදයක වන්නේය. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ කාර්ය මණ්ඩල-වල ප්‍රමාණය පිළිබඳ වෙනත් අදහසක් පදනම් කැරැ ගෙන ගනු ලබන ඕනෑම පියවරක් ඇත්ත වශයෙන්ම, පැරණි නිලධාරීන්ටදී අදහස්, පැරණි අගතිගාමී අදහස් මත පදනම් වූ ඒවා වන අතර, ඒවා දැනටමත් දෝෂාරෝපණයට ලක් කොට, විශ්වමය වශයෙන් අවඥතාවයට ලක් කිරීම ආදියට හසු වී තිබේ.

හරය වශයෙන් ගත් කළ ප්‍රශ්නය මෙසේය:

එක්කෝ, අප රාජ්‍ය සංවිධානය පිළිබඳව, ඇත්ත වශයෙන් ම යමක් ඉගෙන ගත් බව ඔප්පු කළ යුතුය (වසර පහක් තුළදී අප යම්කිසිවක් යමක් ඉගෙන ගත යුතුව තිබේ), නැතිනම්, ඒ සඳහා අප සෑහෙන තරම් මෝරා නැතැයි ඔප්පු කළ යුතුය. පසු කී දෙය සත්‍යය නම්; එම කාර්යය සඳහා අප ඉදිරිපත් නොවිය යුතුය.

දැනට අප සතුව තිබෙන මිනිස් සම්පත් අනුව, යටත් පිරිසෙයින් එක් මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයක් හෝ ක්‍රමානුකූලව යළි ඉදිකිරීමට හැකි වන තරම් අප කිසිවක් ඉගෙන ගත් බව, සිතීම අවිනිත දෙයක් නොවන බව මම සිතමි. සත්‍යයකි, මේ තනි මහජන කමිසුරු මණ්ඩලය අපේ මුළු මහත් රාජ්‍ය යන්ත්‍රයේ ආදර්ශය බවට පත් විය යුතුය.

පොදුවේ ශ්‍රම සංවිධානය සහ විශේෂයෙන් කළමනා කරණය පිළිබඳව අභ්‍යාස පොත් දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් ලිවීම සඳහා තරඟයක් ඇති කළ යුතුය. මෙහිදී අපට පදනමක් වශයෙන් යෙර්මාන්ස්කි විසින් පළ කරන ලද පොත ගත හැකි වුවද, එය පැහැදිලි ලෙසම මෙන්ෂෙවික්වාදය කෙරෙහි හිතවත්කමක් පෙන්නවන, සෝවියට් ආණ්ඩු බලයට උචිත අභ්‍යාස පොතක් ලිවීම සඳහා සුදුසු නොවන බව වරහන් තුළ සටහන් කළ යුතුය. ඊළඟට කෙරුණේන්සෙවි විසින් මැතදී ලියන ලද පොතද¹⁷ පදනමක් ලෙස ගත හැකිය. එමෙන්ම දැනට අප සතුව ඇති අර්ධ අභ්‍යාස පොත්වලින් සමහරක් භාවිතයට ගත හැකිය.

මේ ප්‍රශ්නය ගැන හැදෑරීම පිණිස ඊට අවශ්‍ය සුදුසුකම් ඇති සහ හෘද සාකම්භයට එකඟව වැඩ කළ හැකි පුද්ගලයින් කීප දෙනෙක් අප ජර්මනියට හෝ එංගලන්තයට හෝ යැවිය යුතුය. මා එංගලන්තය ගැන සඳහන් කළේ ඇමරිකාවට හෝ කැනඩාවට හෝ යැවීමට නොහැකි වූවොත් පමණකි.

කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ සේවය සඳහා අපේක්ෂකයින් තෝරා ගැනීමටත්, එමෙන්ම මධ්‍යම පාලන කොමිසමේ අපේක්ෂක සාමාජිකයින් තෝරා ගැනීමටත් පරීක්ෂණ සඳහා ප්‍රාථමික වැඩ පිළිවෙළක් සෑදීම පිණිස කොමිසන් සභාවක් පත් කළ යුතුය.

මේවා සහ මෙයට සමාන පියවරයන් කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණ-යේ මහජන කමිසුරු වරයාට එහි සගයින්ගේ සභාවට හෝ, මධ්‍යම පාලක කොමිසමේ සභාපති මණ්ඩලයට හෝ කිසිදු අමාරුවක් ගෙන දෙන්නේ නැත.

මෙයට සමාන්තරව, මධ්‍යම පාලක කොමිසමට අපේක්ෂක සාමාජිකයින් තෝරා පත් කැරැ ගැනීම සඳහා ප්‍රාථමික කොමිසන් සභාවක් තෝරා පත් කළ යුතුය. මේ නිලය සඳහා වුවමනාවටත් වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් අපේක්ෂකයින් සියලු අංශවල පලපුරුද්ද ඇති අපේක්ෂකයින්ගෙන් සහ අපේ සෝවියට් උසස් විදුහල්වලින් ගිණයින් සොයා ගත හැකි බව මම විශ්වාස කරමි. චෙලොසනින්ම එක් හෝ තවත් ප්‍රවර්ගයක් බැහැර කරලීමක් කොහෙන්ම නිවැරදි නොවේ. සමහර විට, මේ ආයතනය සඳහා, බොහෝ ගුණයන් සහ සමාන නොවන විවිධ යහගුණයන් සහිත මිශ්‍ර සංයෝජනයකට වරණය සැලකිල්ලක් දැක්වීමට සිදු වනු ඇත. මේ නිසා අපේක්ෂකයින්ගේ නාම ලේඛනය පිළියෙළ කිරීම සඳහා සෑහෙන වැඩ කොටසක් ඉටු කළ යුතුය. නිදසුනක් වශයෙන්, නව මහජන කමිසුරුවේ කාර්යාලයේ මණ්ඩලය එකම වර්ගයකට අයත් මිනිසුන්ගෙන් යුක්තවීම, එනම්, නිලධාරී පැළැන්තියට අයත් පුද්ගලයින් ගැනීම, නැතිනම් උද්ඝෝෂකයින්ගෙන් පහකැරැ දැමීම, නැතිනම්, සමාජ්‍යත්වය හෝ මෙම ක්ෂේ-ත්‍රයේ නිලධාරීන්ට කොහෙන්ම ආවේණික නොවන ලක්ෂණයක් වන කවචලට කාවැදීම ආදියෙන් පහකැරැ දැමීම අවමය වශයෙන් හිතකර දෙයක් නොවනු ඇත.

* * *

මගේ සැලැස්ම විද්වත් ආයතනයක් සමග සන්සන්දනය කරලීමෙන් මගේ අදහස ඉතා හොඳින් පැහැදිලි කළ හැකි බව මම සිතමි. ස්වකීය සභාපති මණ්ඩලයේ මගපෙන්වීම යටතේ, මධ්‍යම පාලක කොමිසමේ සාමාජිකවරු දේශපාලන මණ්ඩලයේ සියලු කඩදසි සහ ලියවිලි සොයා බැලිය යුත්තාහ. ඒ අතර ඉතා කුඩා පෞද්ගලික ආයතනයේ සිට, උසස් රාජ්‍ය ආයතන දක්වා ඇති සියලු ආයතනවල නෛත්‍යක වැඩවල නති කාර්යයන් සොයා බැලීම සඳහා ඔවුන්ගේ කාලය නිසි ලෙස වෙන් කළ යුත්තාහ. අවසාන වශයෙන්, ඔවුන්ගේ වැඩවලට න්‍යායික අධ්‍යයනයක් එනම්, ඔවුන් තෝරා ගත් වැඩ සංවිධානය කිරීම පිළිබඳ න්‍යායය හැදෑරීම

සහ වැඩිහිටි සහෝදරවරුන්ගේ හෝ ශ්‍රම සංවිධානය පිළිබඳ උසස් ආයතනවල ගුරුවරුන්ගේ හෝ මගපෙන්වීම යටතේ ප්‍රායෝගික වැඩ කිරීමද ඔවුන්ගේ කාර්යයන්ට අයත් වේ.

එහෙත් මෙවැනි විද්වත් වැඩවලට පමණක් ඔවුන්ට සීමා වීමට සිදු වෙතැයි මම නො සිතමි, මෙයට අමතරව, සොරුන් අල්ලා ගැනීමක් ලෙස මට හැඳින් විය නොහැකි වුවද, තමන්ගේ ක්‍රියාවන්, පිවිසීම ආදිය නොපෙනෙන ලෙස වසන් කිරීම ආදිය සඳහා සුදුනම් වීමක් ඇතිව — ඇල්-ලීම සඳහා යන වචන පාවිච්චි කිරීමට මම මෙහිදී පසුබට නොවෙමි — ඔවුන් පිළියෙළ විය යුතුය.

මෙවැනි යෝජනා බටහිර යුරෝපයේ ආයතනවලට ඉදිරිපත් කළහොත්, ඒ නිසා නොවූ විරු විරුද්ධත්වයන්ද, අධ්‍යාත්මික කෝපයන්ද ආදිය ප්‍රකාශ කරනු ඇත. මෙවැන්නක් කිරීමට තරම් අප නිලධාරීවරුන් වී නැති බව මට විශ්වාසය. යම්කිසිවකු අල්ලා ගැනීමට ඉඩ ඇතැයි යන අදහස නිසා ඉමහත් ලෙස කම්පනයට පත් වීමට තරම් ගෞරවයක් දිනා ගැනීමට අප රටේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියට තවම නොහැකි වී ඇත. අපේ සෝවියට් ජනරජය මේ මෑතකදී ස්ථාපිත කළ දෙයක් බැවින්, කපටි උපායයන් මගින් ද, ඇත මූලාශ්‍රයන් සඳහා එල්ල වූ පරීක්ෂණයන් මගින්ද, එසේත් නැතිනම්, වක්වූ මාර්ග මගින්ද කුණු ගොඩවල් අවුස්සා හෙළි කිරීම නිසා කිසිවකු කම්පනයට පත් නොවනු ඇත. මේ නිසා යම් කිසිවෙක් කම්පනයට පත් වූවොත්, ඒ මිනිසා හැම දෙනාගේම සිතහවට ලක් වනු ඇත.

ප්‍රංශ ජාතිකයින් pruderie නමින් හඳුන්වන, අප විසින් මුල්ම අහංකාරය හෙවත් මුල්ම පුරාපේරුව හැටියට හඳුන්වන, අපේ සෝවියට් සහ පක්ෂ නිලධාරීවරුන්ට වාසි දයක වන ගුණය අපේ නව කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය අත හැර දමනු ඇතැයි අපි බලාපොරොත්තු වමු. සෝවියට් සහා කුළ පමණක් නොව, පක්ෂ සංවිධාන කුළත් අපට නිලධාරීවරුන්ගේ තිබෙන බව අපි වරහන් කුළ සටහන් කරමු.

ශ්‍රමයේ උසස් සංවිධානය ආදිය සඳහා ආයතනවල අප ඉගෙන ගත යුතු බවත් මා කියන විට, පාසල් කාමරයක් තුළට වැද “ඉගෙන ගැනීමේ” ක්‍රමයක් ගැන මම අදහස් නොකළෙමි, එසේත් නැතිනම්, පාසල් ක්‍රමයට පමණක් ඉගෙන ගැනීම ගැන මම අදහස් නොකළෙමි. කිසියම් අර්ධ භාසාජනක උපායක්, කපටි උපක්‍රමයක්, කිසියම් සටකපට ක්‍රියාවක් ආදිය දේ මෙම ඉගෙනීම යටතේ මා වටහා ගැනීමට ප්‍රතික්ෂේප කළහැකි කිසිම සැබෑ විචල්‍යව්‍යාදයකට සැක කිරීමට ඉඩක් නැතැයි මම සිතමි. බටහිර යුරෝපයේ සන්සුන් සහ බැරෑරුම් හැම රාජ්‍යයකම මෙම අදහස සැබෑ ආන්දෝලනයක් ඇති කරන බවත්, එවැන්නක් සාකච්ඡා කිරීමට

පවා එකද අවංක නිලධාරියෙක්වත් ඉදිරිපත් නොවන බවත් මම දනිමි. එහෙත් අප තවමත් එතරම් දුරට නිලධාරීවරුන් නොවූ අතර අප මධ්‍යයෙහි මෙවැනි අදහසක් සාකච්ඡා කිරීමෙන් සන්තුෂ්ටිය පමණක් ඇති වන බව මගේ හැඟීමය.

සත්තකින්ම, සතුට සමග ප්‍රයෝජනවත්භාවය එක් නොකරන්නේ මන්ද? මුල්ම කිසිවක්, භානිදයක කිසිවක්, අර්ධ මුල්ම යම් කිසිවක්, අර්ධ භානිදයක ආදී යම්කිසිවක් හෙළිදරවු කිරීම පිණිස කිසියම් භාසාජනක, නැතිනම්, අර්ධ භාසාජනක උපායක් පාවිච්චි නොකරන්නේ මන්ද?

මෙම අදහස් පිරික්සා බැලීමෙන් අපේ කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණය විශාල ලාභයක් ලබන බව මගේ අදහසය, සන්සුන් සහ දරදඬු අභ්‍යාස පොත්වල සටහන් කිරීමට නොහැකි, අපේ අනාරත කම්කරු හා ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ සහ මධ්‍යම පාලක කොමිසමේ සාමාජිකයින්ගේ ප්‍රායාණයන් අනල්ප සංඛ්‍යාවක්, මේ නිසා පොහොසත් වන අතර අපේ මධ්‍යම පාලක කොමිසන් සභාව සහ කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ සහයින් ලබා ගන්නා ඉතා අනගි ජයග්‍රහණවල ලැයිස්තුවද එයින් පොහොසත් වනු ඇත.

පක්ෂ සංවිධානයන් සෝවියට් සංවිධානයන් සමග ඒකාබද්ධ කළ හැක්කේ කෙසේද? මෙම යෝජනාවේ නොනිසි යම්කිසිවක් තිබේද?

මා වෙනුවෙන් නොව, අපේ පක්ෂ සංවිධානවලත්, එමෙන්ම සෝවියට් සංවිධානවලත් නිලධාරීවරුන් සිටිනිසි මා කී විට, මවිසින් ඉහිකළ පුද්ගලයින් වෙනුවෙන් මම එම ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කරමි.

එහෙත්, අපේ වැඩවල වුවමනාවන්ට එකඟ නම්, මේ කොටස් දෙක අප ඒකාබද්ධ නොකරන්නේ මන්ද? මුල සිටම මෙලෙස ඒකාබද්ධ කළ විදේශ කටයුතු පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ මෙය ඉතා අනගි එල දරා තිබෙන බව අපි හැම දෙනම නොදකිමුද? දේශපාලන මණ්ඩලයේ සාකච්ඡාවලදී පාක්ෂික ස්ථාවරයකින් යුක්තව විදේශීය රටවල “උපායයන්” වලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහාත්, ගරුත්වයෙන් වඩාත් අඩු වෙනත් පදයක් පාවිච්චි නොකරනු වස්, ඔවුන්ගේ සටකපටකම් කල් ඇතිව දැකීම සඳහාත් අප අනුගමනය කළ යුතු “උපායයන්” අරඹයා ලොකු හා කුඩා ප්‍රශ්න සාකච්ඡා නොකරමුද? අපේ දේශපාලනයෙහි බලගතු ශක්තියෙහි උල්පත මේ සෝවියට් සංවිධානවල සහ පක්ෂයේ සංවිධානවල නාමා ඒකාබද්ධතාවය නොවේද? ප්‍රයෝජනත්වය ඔප්පු කළ, අපේ විදේශීය ප්‍රතිපත්තියෙහි නියත ලෙස පිළිගත්, එය කොතරම් සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත්වී තිබේදැයි, මෙම ක්ෂේත්‍රයේ කිසිවක් සැකයට භාජනය නොකරන, සමස්තයක් වශයෙන් අපේ රාජ්‍යයට යටත් පිරිසෙයින් උචිත (මා ගිහන හැටියට වඩාත් වැඩියෙන් උචිත) දෙය ගැන මම සිතමි, කම්කරු

ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සමස්තයක් වශයෙන් අපේ රාජ්‍යයන් ක්‍රියාවට බලපායි, එමෙන්ම එහි ක්‍රියාකාරීත්වය කිසිදු හේදයකින් තොරව, ප්‍රාදේශීය, මධ්‍යම, වාණිජ, හුදු පරිපාලක, අධ්‍යාපනික, ලේඛනාගාරික, නාට්‍ය කලා ආදියට බලපාන සේ එක් වචනයකින් කියතොත්, කිසිදු හේදයකින් තොරව, එක්, එක් හා සෑම ආයතනයකටම ව්‍යාප්ත විය යුතුය.

පුළුල් ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇති, එපමණක් නොව, මෙතරම් අති විශේෂ නම්‍යතාවයේ රූපාකාරයන් සහිත ආයතනයකට පක්ෂයේ පාලන ආයතනයක්, සෝවියට් පාලන ආයතනයක් සමග විශේෂ ඒකාබද්ධවීමක අනුවර්තනය කිරීමට අවසර නොදිය යුත්තේ මන්ද?

මට නම් මෙහි අවහිරයක් නොපෙනේ. එපමණක් නොව, අපේ වැඩි-වල සාර්ථකභාවය සහතික කළ හැක්කේ එවැනි ඒකාබද්ධ කිරීමක් මගින් පමණකි. මා හිතන හැටියට මේ සියලු සැක පැන නගින්නේ අපේ ආණ්ඩුවේ කාර්යාලවල ඇති දුටුවී සහිත අහු මුළු වලිනි. ඒවා උපහාසයට ලක් කිරීමෙන් පමණක් ඒවාට පිළිතුරු සැපයිය යුතුය.

* * *

තවත් සැකයකි: අධ්‍යාපනික කටයුතු, නිල කටයුතු සමග සංයෝජනය කරලීම පහසුවට කරුණක්ද? මා හිතන හැටියට මෙය පහසු පමණක් නොව අවශ්‍ය කරුණක්ද වන්නේය. පොදුවේ කතා කරන විට, බටහිර යුරෝපීය රාජ්‍ය ක්‍රමය කෙරෙහි අප දක්වන විප්ලවවාදී ආකල්පය නොතකා, එහි ඉතා භානිදයක සහ භාසාජනක ප්‍රාග් විනිශ්චයන්ගෙන් ආසාදනය වීමට අපි ඉඩ හැරියෙමු. ප්‍රාග් විනිශ්චය නැමැති මේ මඩ වතුරෙහි යළි යළිත් බිලි බෑම පිණිස සිතා මතා ක්‍රියා කරන අපේ හිතවත් නිලධාරීන් විසින් වුවමනාවෙන්ම අප ආසාදනයට භාජනය කර තිබේ. ඔවුහු මේ මඩ වතුරෙහි බිලිබෑම කොතරම් දුරට කළෝදයත්, මෙය කොතරම් විස්තීර්ණ ලෙස ව්‍යවහාරයට යෙදුවේද යන්න දැකීමට අසමත් වූයේ අප අතර සිටින අන්ධයින් පමණකි.

සමාජයක, ආර්ථික සහ දේශපාලන සබඳතාවයන්වලදී අපි “බියජනක” විප්ලවවාදීන් වුමු. එහෙත් කාර්යාල කළමණාකාරීත්වයේ පූර්වාදර්ශය, රූපාකාරයන් හා වාරිත්‍ර අනුගමනය කිරීම අනුව අපේ “විප්ලවවාදීයෝ” නිතර අමුම අමු නොතකා තාවයකට ඇද වැටෙති. එක් වරකටත් වඩා වැඩි අවස්ථාවලදී සමාජයක ජීවිතයේ ඇති වන මහා ඉදිරි පිම්මත් සමග යෝජිත ඉතා සුළු වෙනස් වීමකදී පවා පුදුම එළවන සුලු වකිතයක් සහිත ඉතා සිත්ගන්නා ප්‍රභවයක් අපට දැකිය හැකිය.

මෙය ස්වාභාවිකය, මන්දයත් ප්‍රධාන වශයෙන් සහ එහෙම පිටින්ම වාගේ විශේෂයෙන්, න්‍යායික අධ්‍යයනයට දිගු කලක් තිස්සේ වෙන් කරන

ලද ක්ෂේත්‍රයක ඉතා නිර්භය පියවරයන් ගත් බැවිනි. රුසියානුවා වැඩිවලින් නිදහස් වූ විට, ඇදිරි, නීරස නිලධාරිවාදයෙන් අස්වැසිල්ල ලබා ගත්තේ අසාමාන්‍ය නිර්භය න්‍යායික නිර්මාණයන්ගෙනි, මෙම හේතුව නිසා මේ අසාමාන්‍ය නිර්භය න්‍යායික නිර්මාණයන් අප රට තුළ ඒකාංශික ස්වරූපයක් ගත්තේය. පොදු නිර්මාණාත්මක න්‍යායික නිර්භයත්වය අසලින් යම්කිසි නොවැදගත් කාර්යාලයේ ප්‍රතිසංස්කරණයකදී පුදුම එළවන සුළු වකිතයක් අප රටෙහි දක්නට තිබේ. වෙනත් ඕනෑම රටකට සම කළ නොහැකි නිර්භයත්වයකින් යුතු සමස්ත ලෝක කාණක මහා විප්ලවයක සැලැස්මක් ඇති කළද ඉතා පහත් වර්ගයේ කාර්යාලයේ ප්‍රතිසංස්කරණයක් ඇති කිරීමට අවස්ථාව එළැඹී විට, මනස් සාෂ්ටිය ප්‍රමාණවත් නොවීය. සාමාන්‍ය ගැටළුවලට යොදවන විට එතරම් අනර්ඝ ප්‍රතිඵල ගෙන දුන් මනස් සාෂ්ටිය හෝ ඉවසීම හෝ මෙම ප්‍රතිසංස්කරණය ක්‍රියාවේ යෙදවීම තරම් ප්‍රමාණවත් නොවීය.

එක් අතකින් නිර්භය ප්‍රතිනිර්මාණයන්ද, අනිත් අතට සමහර අවස්ථාවලදී ඉතා සුළු හෝ වෙනස් කිරීමට බියවීමේ නිවට ගතියද යන මේ දෙකම අද්‍යතන ජීවිතයේදී එක්වන්නේ මේ හේතුව නිසාය.

සැබැවින්ම ශ්‍රේෂ්ඨ විප්ලවවලදී මෙවැනි දේ සිදුවී ඇතැයි මම සිතමි. මන්දයත්, සැබැවින්ම ශ්‍රේෂ්ඨ විප්ලව හට ගන්නේ පැරණි දේ සමග ප්‍රතිපක්ෂ විමෝනි, පැරැන්න වර්ධනය කිරීමට නැඹුරුවූ දේ සහ පැරැන්නෙහි කුඩා අංශුවක් ඇතුළු කැරැ නොගැනීමට තරම් අළුත් නොවූ, අළුත් දේ කරා යන ඉතා විසුක්ක පරිශ්‍රමය අතරත් හටගන්නා ප්‍රතිපක්ෂ විමෝනි වන බැවිනි.

විප්ලවය ඒකපාන වන තරමට, මෙවැනි ප්‍රතිපක්ෂතාවයන් ගණනාවකගේ බලපෑම වඩාත් දීර්ඝ කාලීනව පවතිනු ඇත.

* * *

අප වත්මන් ජීවිතයේ පොදු ලක්ෂණ පහත සටහන් පරිදිය: ධනෝශ්වර කර්මාන්තය අපි විනාශ කරලීමු. මධ්‍යකාලීන ආයතන සහ වතු අයිතිය මුල් කර ගත් ඉඩම් හිමිකම මුලිනුපුටා දැමීම පිණිස අපි පරිශ්‍රම දැරීමු. නිර්ධන පංතියේ විප්ලවවාදී වැඩිවල ප්‍රතිඵලය නිසා ඔවුන් කෙරෙහි විශ්වාසය තබන කුඩා ඉඩම් හිමි සහ ඉතා කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි ජනතාවක් මෙම පසුකලයෙහි පිහිටා අපි බිහි කළෙමු. එසේවතුදු, ආර්ථික අවශ්‍යතාවයන් අනුව, විශේෂයෙන්ම නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය යටතේ කුඩා සහ ඉතා කුඩා ඉඩම්හිමි ගොවීන්ගේ ශ්‍රම ඵලදයකත්වය ඉතා පහත් මට්ටමක පවතින බැවින්, වඩාත් දියුණු රටවල සමාජවාදී විප්ලවය ජය ලබන තුරු එම විශ්වාසය පිටිවහල් කැරැ ගෙන ඉදිරියට ගමන් කිරීම පහසු කාර්යයක් නො-

වේ. එපමණක් නොව, ජාත්‍යන්තර තත්ත්වය විසින්ද රුසියාව ආපස්සට ඇද දමා තිබෙන බැවින් ජනතාවගේ ශ්‍රම ඵලදයකත්වය පොදුවේ සහ සමස්තයක් වශයෙන්, ප්‍රාග් යුද්ධ තත්ත්වයට වඩා පහත වැටී ඇත. බටහිර යුරෝපයේ ධනෝත්චර බලවත්තු අඩ වශයෙන් විඤනවද, අඩ වශයෙන් ස්වයං සිද්ධි වශයෙන්ද අප ආපස්සට ඇද දැමීමටත්, උපරිමය වශයෙන් රට තුළ අති මහත් විනාශයක් ඇති කිරීම පිණිස රුසියාවේ රටවැසි යුද්ධයට සම්බන්ධ කොටස් උපයෝගී කැර ගැනීමටත් හැකි හැම දෙයක්ම කළහ, සත්තකින්ම සැහෙන වාසි ගෙන දිය හැකි, අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයෙන් විමුක්තිය ලැබිය හැකි, මෙවැනි මාර්ගයක් ඔවුනට පෙනිණි, “රුසියාවේ විප්ලවවාදී ක්‍රමය උඩු යටිකුරු කොට පෙරළා දැමීමට අපට නොහැකි වුවහොත්, යටත් පිරිසෙයින් එය සමාජවාදය කරා වර්ධනය වීමට හෝ බාධා කරමු” යි ඒ අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් එක්තරා දුරකට තර්ක කළහ. ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන විට, ඔවුනට තර්ක කළ හැකි වෙනත් ක්‍රමයක් නොවීය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඔවුන්ගේ කර්තව්‍යය අර්ධ වශයෙන් විසඳාලීමට ඔවුහු සමත් වූහ. විප්ලවය විසින් ඉදි කරන ලද නව ක්‍රමය පෙරළා දැමීමට ඔවුනට නොහැකි විය, එනමුදු සමාජවාදීන්ගේ අනාවැකි සනාථ වන පරිදි, ඔවුනට අති මහත් වේගයකින් නිෂ්පාදන බලවේග සංවර්ධනය කැර ගැනීමටත්, සමස්තයක් ලෙස ගත් විට, සමාජවාදය නිර්මාණය කිරීමෙහි සමත් විභවතාවයන් වර්ධනය කැර ගැනීමටත් පිටිවහල් වන සියලු පියවරයන් වහාම ගැනීම වලක්වාලීමට ඔවුහු සමත් වූහ. එහෙත් එවැනි පියවරයන් ගැනීමට හැකියාවක් ලැබිණි නම්, සමාජවාදය තුළ යෝධමය බලවේගයන් තිබෙන බවත්, අසාමාන්‍ය අනගිතම හැකියාවන් සහිත නව සංවර්ධන අවධියකට මිනිස් සංහතිය එළැඹ සිටින බවත් සෑම කෙනෙකුටම සහ සියලු දෙනාටම පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු කිරීමේ හැකියාවක් සමාජවාදයට ලැබීමේ ඉඩකඩ තිබිණි.

දැන් ඇතිවී තිබෙන ජාත්‍යන්තර සබඳතාවයන් කෙසේදයත්, යුරෝපයේ එක් රාජ්‍යයක් ජයග්‍රාහී රාජ්‍යයන් විසින් වහල්භාවයට ඇද දැමීමය — එය නම්, ජර්මනියය. ඉදින් ඒ අනුව, තමන් ලැබූ ජයග්‍රහණ නිසා සමහර රාජ්‍යයන්, එනම් ඉතා පැරණි බටහිර රාජ්‍යයන් ස්වකීය පීඩිත පංතිවලට නොවැදගත් සුළු සහනයන් සමහරක් දීමට සමත් වීමය. එසේ වුවද මේ සුළු සහන එම රටවල විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය ප්‍රමාද කරලීමට සමත් වන අතර “සමාජයික සමාදානයක්” වැනි යමක් මවා පෑමටද ඒවා සමත් වී ඇත.

ඒ සමගම, පසුගිය අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයේ විපාකයක් වශයෙන් නැගෙන හිර රටවල්, ඉන්දියාව, චීනය ආදිය සම්පූර්ණ ලෙස ගතානුගතිකත්වයෙන් ඉවතට වීසි වීණි. ඒ රටවල සංවර්ධනය පොදු යුරෝපා ධනෝත්චර පරිමා-

ණය වෙත සම්පූර්ණ ලෙස යොමුවී ඇත. පොදු යුරෝපා පැයීම ඒ රටවලද ආරම්භ වී ඇත. මේ රටවල් සමස්ත ලෝක ධනපති ක්‍රමයේ පූර්ණ අර්බුදයකට මං සලස්වන සංවර්ධන මාවතකට යොමුවී ඇති බැව් දැන් මුළු ලෝකයට පැහැදිලි වී ඇත.

එබැවින් එම හේතුව නිසා වත්මන් මොහොතේදී අප මුහුණ පාන ප්‍රශ්නය මෙසේය: බටහිර යුරෝපයේ ධනෝත්චර රටවල සංවර්ධනය සම්පූර්ණයට පත්වැ, ඒවා සමාජවාදය කරා එළැඹෙන තුරු අපේ කුඩා සහ ඉතා කුඩා ගොවි ජනතා නිෂ්පාදනයත්, මේ දක්වා භාතියට ලක්වූ අපේ වත්මන් තත්ත්වය එසේ පවතිද්දී, අපට අල්ලා ගෙන සිටිය හැකිද? එහෙත් මේ රටවල සංවර්ධනය පූර්ණත්වය කරා එළැඹෙන්නේ අප මීට කලින් බලාපොරොත්තු වූ ආකාරයට නොවේ. ක්‍රමානුකූලව සමාජවාදය “මුහුකුරා වැඩීමට” සැලැස්මෙන් නොව, අන් රටවල් සුරාකෑමෙන් ඔවුහු එය පූර්ණත්වය පත් කරති. අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයෙන් පරාජයට පත්වූ රාජ්‍යයන්ගෙන් ප්‍රථම රාජ්‍යය සහ ඒ සමගම නැගෙනහිර සියලු රටවල් සුරාකෑම එක් කිරීම මගිනි. අනිත් අනිත් ප්‍රථම අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය නිසාම නැගෙනහිර නියත ලෙසම විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය වෙත ඇදී වීත්, අවසාන වශයෙන් සමස්ත ලෝක විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරයේ පොදු මහා ප්‍රවාහයට සම්බන්ධවී ඇත.

අපේ රටට මෙම තත්ත්වය විසින් නියම කර තිබෙන උපක්‍රමය කුමක් ද? පැහැදිලි ලෙස එම උපක්‍රමය මෙසේය: අපේ කම්කරු ආණ්ඩු බලය ආරක්ෂා කැර ගැනීම සඳහාත්, කුඩා සහ ඉතා කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවීන් එහි අධිකාරය පිළි ගන්නා තත්ත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහාත් අප ඉමහත් සුපරීක්ෂාකාරී ලෙස ක්‍රියා කළ යුතුය. සමස්ත ලෝක සමාජවාදී විප්ලවයක් බිහි කළ යුතු ව්‍යාපාරයකට මුළු ලෝකයම සංක්‍රමණය වෙමින් පැවතීමේ හිතකර තත්ත්වය අපේ වාසිය පිණිස යෙදී ඇත. එහෙත් අධිරාජ්‍යවාදීන් ලෝකය කඳවුරු දෙකකට බෙදීමෙහි සමත් වූ බැවින් එය අපේ අවාසිය පිණිස යෙදී ඇත. එපමණක් නොව, මෙම බෙදීම තවත් සංකීර්ණ වී ඇත්තේ ධනෝත්චර සංවර්ධනයේ ඇත්ත වශයෙන්ම පුරෝගාමී සංස්කෘතියකින් හෙබි රටක් වන ජර්මනියට යළිත් නැගීම සිටීමට අතිශයින්ම දුෂ්කර වී තිබෙන බැවිනි. බටහිර රටවල් ලෙස හැඳින්වෙන සියලු ධනෝත්චර බලවත්හු ජර්මනියට කොටමින්, ඇයට නැගීම සිටීමට ඉඩ නොදෙති. අනිත් අනිත්, මිනිස් පීඩනයේ අන්ත ගැඹුරට ඇද හෙළනු ලැබූ සහ සුරාකෑමට හසුවී සිටින දස කෝටි සංඛ්‍යාත ශ්‍රමික ජනයා වාසය කරන සමස්ත පෙරදිග ලෝකයේ කායික සහ ද්‍රව්‍යමය ශක්තිය, එයට වඩා බෙහෙවින්ම කුඩා බටහිර යුරෝපීය රාජ්‍යයන් අතුරෙන් එකක හෝ කායික, ද්‍රව්‍යමය සහ යුද්ධමය බලයට කොහෙත්ම නොසැසඳෙන තරම් දුර්වලතාවයකට ලෝකයේ එම පෙදෙස තීරණාත්මක ලෙස යටත් කොට ඇත.

මෙම අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් සමග ඇති විය හැකි නැගී එන ගැටුමකින් බේරීමට අප සමත් වීමුද? පළමු වතාවේදී රුසියන් ප්‍රතිවිප්ලවයට ආධාර දෙනු පිණිස බටහිර යුරෝපයේ ප්‍රතිවිප්ලවය ගෙන ගිය ව්‍යාපාරය බටහිර සහ නැගෙනහිර සුරාකන්නන්ගේ කඳවුරෙහි, එනම්, ජපානයේ සහ ඇමරිකාවේ කඳවුරෙහි ප්‍රතිසන්නිවේදනයන් නිසා බිඳ වැටුණාක් මෙන්ම, සඵල බටහිර අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් සහ සඵල නැගෙනහිර අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් අතර ඇති වන අභ්‍යන්තරික ප්‍රතිසන්නිවේදනයන් සහ ගැටුම් නිසා දෙවන වරටත් විරාමයක් ලැබෙනැයි අපට බලාපොරොත්තු ඇති කැරැ ගත හැකිද?

මා සිතන හැටියට එම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයිය යුත්තේ මේ ආකාරයටය: එම තීරණය රඳා පවතින්නේ ඊට අදාළ බොහෝ තේතූන් අනුවය. පෘථිවියේ ජනගහනයේ අතිමහත් බහුතරය ධනෝත්චර ක්‍රමය විසින් සටන් අරගල සඳහා අධ්‍යයනය කිරීමේ සහ පුහුණු කිරීමේ පදනම මත පිහිටමින් පමණක්, එම අරගලයේ ප්‍රතිඵල අරබයා සමස්ත හා පූර්ණ ලෙස අනාවැකි පළ හැකිය.

අවසාන වශයෙන් සටන් අරගලයේ ප්‍රතිඵලය රුසියාව, ඉන්දියාව, චීනය ආදී රටවල ජනගහනය ලෝක ජනගහනයේ අධි බහුතරය වීම අනුව තීරණය වනු ඇත. ඉකුත් වසර කීපය තුළ විමුක්ති අරගලයට මෙම අධි බහුතරය ඉමහත් වේගයකින් ඇදී ආවේය. එනමින් බලන විට, ජගත් අරගලයේ අවසාන ප්‍රතිඵලය පිළිබඳව සැකයක සේයාවක් පවා තිබිය නොහැකිය. එම අර්ථය අනුව නම් සමාජවාදයේ අවසාන ජයග්‍රහණය පූර්ණ ලෙසත්, කොන්දේසි විරහිත ලෙසත් සහතික වී ඇත.

එහෙත් සැලකිල්ලට භාජනය වී ඇත්තේ සමාජවාදයේ පූර්ණ ජයග්‍රහණයේ මෙම නොවැළැක් විය හැකි භාවය නොවේ. රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය වන අප, රුසියන් සෝවියට් ආණ්ඩු බලය වන අප, බටහිර යුරෝපීය ප්‍රතිවිප්ලවීය රාජ්‍යයන් විසින් පාගා දැමීම වළක්වාලනු වස් අනුගමනය කළ යුතු උපක්‍රම මොනවාද යන්නය. ප්‍රතිවිප්ලවවාදී අධිරාජ්‍යවාදී බටහිර සහ විප්ලවවාදී වූද, ජාතික වූද නැගෙනහිර අතරත්, ලෝකයේ ශිෂ්ට සම්පන්න රාජ්‍යයන් සහ නැගෙනහිර අනුව නොදියුණු රටවල් — මේවා එලෙසම බහුතරය වන්නේය — අතරත් මිලහ යුද්ධමය ගැටුම ඇති වන තුරු අපේ පැවැත්ම සහතික කරලනු පිණිස එම බහුතරය ශිෂ්ට සම්පන්න කිරීමට අපි සමත් විය යුතු වුමු. එක එල්ලේම සමාජවාදය වෙත යාම පිණිස තිබිය යුතු දේශපාලනමය පූර්ව කොන්දේසි අප සතුව තිබුණද ඊට අවශ්‍ය සහායවයක් අපට නොමැත. අප පහත සටහන් උපක්‍රම අනුගමනය කළ යුතුය, නැතිනම්, අපේ ගැලවීම සඳහා පහත සටහන් ප්‍රතිපත්තිය අප අනුගමනය කළ යුතුය.

කම්කරුවන් අත තිබෙන ගොවි ජනතාවට නායකත්වය දීම ආරක්ෂා

වන, ගොවීන් කම්කරු පංතිය කෙරෙහි තබා ඇති විශ්වාසය තව දුරටත් තහවුරු වන, දැඩි අරපිරිමැස්මක් ක්‍රියාත්මක කරමින්, අපේ සමාජයික සබඳතාවයන් තුළ ඇති වැඩි මනත් වියදම් අරබයා වූ සෑම සේයාවක් පවා දුරු කෙරෙන රාජ්‍යයක් ඉදි කිරීමට අපි පරිග්‍රම දැරිය යුතු වුමු.

උපරිමය පිරිමැස්මක් දක්වා අපේ රාජ්‍ය සංවිධානය සීමා කළ යුතුය. සාර්වාදී රුසියාවෙන්ද, එහි නිලධාරීවාදී ධනෝත්චර රාජ්‍ය යන්ත්‍රයෙන්ද අපට ඉතිරි වී තිබෙන අධික වැඩිමනත් වියදම්වල සියලු සටහන් අප අකාමකා දැමිය යුතුය.

මෙය ගොවි ජන සීමාකිරීමවලට ආවේණික වූ රාජ්‍යයක් බවට පත් නොවන්නේද?

නැත. කම්කරු පංතිය සතු, ගොවිජනතා මත ඇති නායකත්වය අපි ආරක්ෂා කරමු නම්, අපේ රාජ්‍ය ආර්ථිකයේ ක්‍රියාත්මක වන උපරිමය අරපිරිමැස්මෙන් ඉතිරි කැරැ ගන්නා ඉතා කුඩා හෝ සෑම මුදලක්ම අපේ මහා පරිමාණික යන්ත්‍ර කර්මාන්ත සංවර්ධනය, විද්‍යුතන සංවර්ධනය, ද්‍රාව විද්‍යා ක්‍රමයට පිට නිස්සාරණය කිරීම, වෝල්හව් විදුලි බල යෝජනා ක්‍රමය⁸⁸ සපුරාලීම ආදියද සඳහා උපයෝගී කැරැ ගැනීමට අපට හැකි වනු ඇත.

අපේ බලාපොරොත්තුව රැදී ඇත්තේ මෙය මතය, මෙය මත පමණකි. මෙය සපුරාලීමෙන් ඉක්බිතිව පමණක් උපමා අලංකාර බසින් කියන පරිදි, එක් අසතු පිටින් බැස තවත් අසතු පිට එනම්, ගොවිජන, මුෂික, දුගීභාවය නැමැති අසුගෙන්, විනාශයට පත් ගොවි රටකට පිළියෙළ කරන ලද ආර්ථිකය නැමැති අසුගෙන් ඉවත්වී, නිර්ධන පංතිය සොයන, සොයා ගත යුතු මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර කර්මාන්තයේත්, විද්‍යුතනයේත්, වෝල්හව් විදුලි බල යෝජනා ක්‍රමය ආදියේත් අසු පිට නැගීමට අප සමත් වන්නේ එවිට පමණකි.

ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලද කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ කාර්යයන්ට සම්බන්ධ වූ අපේ වැඩවලත්, අපේ ප්‍රතිපත්තියේත්, අපේ උපායවලත්, අපේ උපක්‍රමවලත් පොදු සැලැස්ම මගේ මනැපෙහි මා සම්බන්ධ කර ලන්නේ ඒ ආකාරයෙනි. කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ තත්ත්වය අති විශේෂ ලෙස උසස් කිරීමත්, එහි නායකත්වයට මධ්‍යම කාරක සභාවට අයත් අයිතිවාසිකම් ආදිය දේ දීමත් සඳහා මගේ මතය අනුව, අති විශේෂ සැලකිල්ලක්, අති විශේෂ අවධානයක් යෙදවීම සාධාරණ යැයි මා සිතන්නේ එබැවිනි.

එම සාධාරණත්වය ලබා ගත හැක්කේ, අපේ රාජ්‍ය යන්ත්‍රය උපරිමය වශයෙන් පවිත්‍ර කිරීම මගින් පමණකි, එයට නිරපේක්ෂ ලෙස අවශ්‍ය නොවන හැම දෙයක්ම උපරිමය අංශය දක්වා අඩු කරලීමෙනි. මෙම

යන්ත්‍රය දිගටම ක්‍රියා කරවීමට තරම් අඩුවැඩි වශයෙන් ස්ථිරතාවයක් අප තුළ ඇති විය යුතුය. එපමණක් නොව, කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවි රටක මට්ටමක් අනුව නොව, විශ්වීය සීමා සහිත භාවයක් ඇති මට්ටමක් අනුව නොව, ස්ථිර ලෙස මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර කර්මාන්තයක් සහිත මට්ටමක් දක්වා ක්‍රියා කරවීමට අප සමත් විය යුතුය.

අපේ කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයෙන් මා බලාපොරොත්තු වන උත්කූල කර්තව්‍යයන් මෙවාය. අති අධිකාරීත්වයකින් යුතු පක්ෂ සංවිධානයක් සමග “සාමාන්‍ය” මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයක් එය සඳහා ඒකාබද්ධ කිරීමට මා ක්‍රම සම්පාදනය කරන්නේ මේ නිසාය.

සංස්කාරකගේ සටහන්

1923 මාර්තු 2 ද

1923 මාර්තු 4 ද “ප්‍රාවිද්” පුවත් පත, අංක 49

වී. අයි. ලෙනින්, සම්පූර්ණ කෘති, 5 වැනි මුද්‍රණය, වෙළුම 45, පිටු 389-406

¹ කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව 1921 ජූනි 22 ද සිට ජූලි 12 ද මොස්කව්හි පැවැත්වීණි, මේ සමුළුවට නියෝජිතවරු 605 සහභාගි වූහ. (නීරණාත්මක වන්ද බලය ඇති නියෝජිතවරු 291, උපදේශක වන්ද බලය ඇති නියෝජිතවරු 314 කි) මේ අය රටවල් 52 කට අයත් සංවිධාන 103 නියෝජනය කළහ. මෙයට කොමියුනිස්ට් පක්ෂ 48 ක්ද, සමාජවාදී පක්ෂ 8 ක්ද, තරුණ සංවිධාන 28 ක්ද, සින්ඩිකලිස්ට් සංවිධාන 4 ක්ද, විරුද්ධ පාක්ෂික කොමියුනිස්ට් පක්ෂ 2 ක්ද (ජර්මනියේ කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂය සහ ස්පාඤ්ඤයේ කම්කරු කොමියුනිස්ට් පක්ෂය) සහ වෙනත් සංවිධාන 13 ක්ද අයත් විය. රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂය වෙනුවෙන් වී අයි. ලෙනින්ගේ නායකත්වයෙන් යුත් නියෝජිතයින් 72 ගෙන් සමන්විත පිරිසක් මේ සමුළුවට සහභාගි වූහ.

ලෝක ආර්ථික අර්බුදය සහ කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ නව කාර්ය භාරයන් සමුළුව සාකච්ඡා කළාය. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුවේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගැන වාර්තාවක්ද, ජර්මනියේ කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂය, ඉතාලි ප්‍රශ්නය, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රම, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය කෙරෙහි වෘත්තීය සමිතිවල රතු ජාත්‍යන්තර මණ්ඩලයේ ආකල්පය, ඇමිස්ටර්ඩෑම් ජාත්‍යන්තරයට විරුද්ධව ගෙන යන අරගලය, රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ උපක්‍රම කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය සහ කොමියුනිස්ට් තරුණ ව්‍යාපාරය, කාන්තා ව්‍යාපාරය, ජර්මනියේ එක්සත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සහ වෙනත් ප්‍රශ්න ගැන සමුළුව සාකච්ඡා කළාය.

සමුළුව පිළියෙළ කිරීම සහ පැවැත්වීම වී. අයි. ලෙනින්ගේ නායකත්වයෙන් කෙරිණි.

යෞවන කොමියුනිස්ට් පක්ෂ සංවිධානය කිරීම සහ වර්ධනය කිරීම

සඳහා කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව විශාල වැඩ කොටසක් ඉටු කළාය. ලෝක කොමියුනිස්ට් ව්‍යාපාරයේ සංවර්ධනයේ නව තත්ත්වයන් යටතේ එහි සංවිධානය හා උපක්‍රම පිළිබඳව සමුළුව ප්‍රධාන අවධානය යොමු කැරිණි. මාධ්‍යමික අවදනමට විරුද්ධව සටන් කරන අතර “වාමවාදී” ආධ්‍යාන ග්‍රාහිත්වයට විරුද්ධව විශාල අවධානයක් යොමු කිරීමටද, ව්‍යාප් විප්ලවීය වාමවාදී වාග්පාය දෙඩවීමට සහ නිකායවාදයට විරුද්ධව සටන් කිරීමටද ලෙනින්ට සිදු විය. “වාමවාදී” අවදනමට විරුද්ධව ලෙනින් ගෙන ගිය අරගලයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විප්ලවීය මාක්ස්වාදය ජය ගත්තේය.

² දෙකහමාරේ ජාත්‍යන්තරය හෙවත් විශාල ජාත්‍යන්තරය (මෙහි නිල නාමය — “සමාජවාදී පක්ෂවල ජාත්‍යන්තර එක්සත් සංවිධානය”) විප්ලවවාදී බහුජනතාවගේ බල කිරීම නිසා දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයෙන් ඉවත්වූ මධ්‍යම සමාජවාදී පක්ෂවල සහ කණ්ඩායම්වල ජාත්‍යන්තර සංවිධානය ය. 1921 පෙබ්‍රවාරි මාසයේදී විශාලතම පවත්වන ලද සාකච්ඡාවේදී මෙම සංවිධානය පිහිටුවන ලදී. 2¹/₂ ජාත්‍යන්තරයේ නායකයෝ වාචික ලෙස දෙවැනි ජාත්‍යන්තරය විවේචනයට හසු කළද, නිර්ධන පංතික ව්‍යාපාරයේ ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්නවලදී ක්‍රියාවෙන් කම්කරු පංතිය තුළ අවස්ථාවාදී හේදකාරී ප්‍රතිපත්තියක් ගෙන ගියහ, කම්කරු පංතික බහුජනතාව අතර නැගී එන කොමියුනිස්ට් බලපෑමට විරුද්ධව, මෙම සංවිධානය පාවිච්චි කිරීමට උත්සාහ ගත්හ.

1923 මැයි මාසයේදී සමාජවාදී කම්කරු ජාත්‍යන්තරය නැමති සංවිධානය යටතේ 2 සහ 2¹/₂ ජාත්‍යන්තර දෙක එක්සත් විය.

³ ඉන්දියාවේ පන්ජාබ්හි වැදගත් කර්මාන්ත මධ්‍යස්ථානයක් වන අම්රිට්සාර්හි 1919 අප්‍රේල් 13 ද ඉංග්‍රීසි යුද්ධ හමුදා විසින්, යටත් විජිතවාදීන්ගේ ත්‍රස්තවාදයට විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කළ දහස් සංඛ්‍යාත වැඩ කරන ජනතා රැස්වීමකට වෙඩි තබන ලදී. මෙහිදී දහසකට සමීප සංඛ්‍යාවක් මරුමුවට පත්වූ අතර දෙදහසක් පමණ තුවාල ලැබූහ. අම්රිට්සාර්හි මිනීමැරුම්වලට විරුද්ධව පන්ජාබයේ පොදු ජන නැගීම්මක් ඇති විය. මෙය ඉන්දියාවේ වෙනත් පෙදෙස්වලටද පැතිරිණි. ඉංග්‍රීසි යටත් විජිතවාදීන් විසින් මෙම නැගීම්ම කෲර ලෙස පාගා දැමිණි.

⁴ සමාජවාදී විප්ලවවාදියෝ (එස්ඵර්වරු) — 1901 අග 1902 මුල භාගවලදී රුසියාවේ ඇතිවූ සුළු ධනවාදී පක්ෂයකි.

1917 පෙබ්‍රවාරි මාසයේ ඇතිවූ ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයෙන්

අනතුරුව එස්ඵර්වරු සහ මෙන්ෂෙවිකයෝ ධනපති තාවකාලික ආණ්ඩුවේ ප්‍රධාන ආධාරකය බවට පත්වූහ. එම පක්ෂවල නායකයෝ ආණ්ඩුවට ඇතුළු වූහ.

මෙන්ෂෙවික්වරු රුසියන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යාපාරය තුළ සුළු ධනවාදී-අවස්ථාවාදී ප්‍රවණතාවයේ අනුගාමිකයෝය. 1903 රු. ස. ප්‍ර. ක. පක්ෂයේ දෙවැනි සමුළුවේදී වි. අයි. ලෙනින්ගේ නායකත්වයෙන් යුත් විප්ලවවාදී සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ට බහුතර වන්දයක් ලැබීම නිසා ඔවුන් “බොල්ෂෙවිකයින්” ලෙස හැඳින්විණි. අවස්ථාවාදීන්ට අල්පතර වන්දයක් ලැබුණු බැවින් ඔවුන් “මෙන්ෂෙවිකයින්” ලෙස හැඳින්විණි (බොල්ෂෙවිකයින් යනු බහුතරය ලෙසත්, මෙන්ෂෙවිකයින් යනු අල්පතරය ලෙසත් හැඳින්විණි).

විප්ලවයේදී කම්කරු පංතියේ ආධිපත්‍යයට විරුද්ධවත්, කම්කරු ගොවිකරු මිත්‍ර සන්ධානයට විරුද්ධවත්, ලිබරල් ධනවාදීන් සමග එකඟතාවයට පක්ෂවත් මෙන්ෂෙවිකයෝ ක්‍රියා කළහ. 1917 පෙබ්‍රවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව මෙන්ෂෙවිකයෝ තාවකාලික ධනපති ආණ්ඩුවට ඇතුළු වූහ, අධිරාජ්‍යවාදී ප්‍රතිපත්තිවලට පක්ෂව, හැඩ ගැසෙමින් තිබුණු සමාජවාදී විප්ලවයට විරුද්ධ වූහ.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව මෙන්ෂෙවිකයෝ සෝවියට් පාලන බලය පෙරළා දැමීම සඳහා කුමන්ත්‍රණ සහ කැරලි සංවිධානය කළහ, ඒවාට සහභාගි වූහ.

⁵ කුලාකයෝ — එක්කෝ කම්කරුවන් කුලියට ගනිමින්, නැතිනම්, පොලියට සල්ලි දෙමින් ආදී දේ කරමින් පිටස්තර පුද්ගලයින්ගේ ශ්‍රමය සුරාකන පොහොසත් ගොවීන්ය. (වී. අයි. ලෙනින්)

⁶ සමස්ත රුසියානු වීදුලි-තාක්ෂණික අටවැනි සමුළුව 1921 මාර්තු 1-9 මොස්කව්හි පැවැත්විණි.

⁷ කැබේට්වරු (ව්‍යවස්ථාදයක-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය) රුසියාවේ ලිබරල්-රාජාණ්ඩුවාදීන්ගේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂයයි. 1905 ඔක්තෝබර් මාසයේදී මෙය පිහිටුවන ලදී.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් පසුව කැබේට්වරු සෝවියට් ආණ්ඩු බලයේ ප්‍රබල සතුරන් ලෙස සටන් කළහ. අවිගත් ප්‍රතිවිප්ලවවාදී, සියලු සටන්වලටත්, විදේශීය ආක්‍රමණිකයින් සමග එකතුවීන් ඔවුහු සහභාගි වූහ.

⁸ සෝවියට් පාලන බලයට විරුද්ධව, සුදු ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්, එස්ඵර්,

මෙන්ෂෙවික්, අරාජික සහ විදේශීය අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ ඔක්කරුවන් ආදීන් එකතුවී කළ ක්‍රොන්ෂ්ටාව ප්‍රතිවිප්ලවීය කැරැල්ල ගැනයි. 1921 පෙබ්‍රවාරි 28 මෙය ආරම්භ විය. මේ කැරැල්ලේදී පංති සතුරා අලුත් උපක්‍රමයක් ඉදිරිපත් කරමින්, ධනවාදය යළි ඉදි කිරීමේ සිය හැඟීම් සහචාලමින්, කොමියුනිස්ට්වරුන් රහිතව සෝවියට් සභා පිහිටුවමු නැමැති උද්යෝග පාඨය ඉදිරිපත් කරමින්, පොදු ජනතාව මුලා කිරීමට සිතිය. ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්ගේ අරමුණ වූයේ, සෝවියට් සභාවලින් කොමියුනිස්ට්වරුන් පන්නා දමා, ධනපති ආඥායකත්වයක් පිහිටුවාලීමය. එම කැරැල්ල මාර්තු 18 දී පාගා දමන ලදී.

9 “පස්ලේද්දනියෙ නෝවොස්කි” — රුසියාවෙන් පළා ගිය ප්‍රතිවිප්ලවවාදීන්ගේ දිනපතා පුවත්පත මෙනමින් හැදින්විණි. ප්‍රතිවිප්ලවවාදී කැඩේට් පක්ෂයේ පත්‍රය වූ මෙය 1920 අප්‍රේල් මාසය සිට 1940 ජූලි මාසය දක්වා පැවැසියේ පළ විය. පී. එන්. මිල්ෂ්කව් මේ පුවත්පතේ කතුවරයා විය.

10 “කොමියුනිස්ට්වාදී ශ්‍රමය” — රුසියන් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ මොස්කව් කමිටුවේ සහ මොස්කව්හි කම්කරු ගොවිකරු නියෝජිතයින්ගේ මොස්කව් සෝවියට් සභාවේ දිනපතා පුවත්පතය. මෙය ආරම්භ වූයේ 1918 මාර්තු මාසයේදීය. දැන් මෙය “මොස්කො විස්කය ප්‍රාව්ද්” නමින් හැදින්වේ.

11 ප්‍රෙඩරික් එංගල්ස් විසින් අවුගස්ට් බෙබෙල්ට් 1884 දෙසැම්බර් 11 දී යවන ලද ලිපිය ගැන ලෙකින් සඳහන් කරයි.

12 කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුවේ උපක්‍රම පිළිබඳ කිසිසය පිළියෙළ කිරීමට රු. කො. (බො.) පක්ෂයට භාර විය. 1921 ජූනි 1 දී කාල් රාදෙක්, ඒ. කාල්හයිමර්ගේ සහ බෙලා කුන්ගේ යෝජනා අනුව සංශෝධන කළ උපක්‍රම අරඹයා කෙටුම්පත් කිසිසයක් මේ තිදෙනා විසින් පිළියෙළ කළ කෙටුම්පත් කිසිසයක් ලෙකින්ට ඉදිරිපත් කළේය. එම කෙටුම්පත්වලට ලෙකින් විසින් ලියන සටහන් පළ කැරිණි. ලෙකින්ගේ සටහන් පදනම් කැරැ ගෙන කොමින්ටර්නයේ උපක්‍රම අරඹයා කෙටුම්පත් යෝජනාවක් යළි සකස් කරන ලදී. එය රුසියන් නියෝජිත පිරිස විසින් ප්‍රාථමික ලෙස අනිත් නියෝජිත පිරිස් සමඟ සාකච්ඡා කොට, අනතුරුව තෙවැනි සමුළුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී. 1921 ජූලි 1 දී කොමින්ටර්නයේ උපක්‍රම සනාථ කරමින් ලෙකින් සමුළුව අමතා කතා කළේය.

13 “විවෘත ලිපිය” (“Offener Brief”) ජර්මනියේ එක්සත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාව විසින් ජර්මන් සමාජවාදී පක්ෂයටත්, ජර්මන් ස්වාධීන සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයටත්, ජර්මන් කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂයටත්, සියලු වෘත්තීය සංගම් වෙතටත් යවන ලදී. එය 1921 ජනවාරි 8 දී Die Rote Fahne (“රතු ධජය”) පුවත්පතෙහි පළ විය. නැගී එන ප්‍රතිගාමීත්වයට විරුද්ධවත්, ශ්‍රමික ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වයන්ට ධනවාදය ගසන ප්‍රහාරයන්ට විරුද්ධවත් එක්සත් වී සටන් කරන ලෙස ජ. එ. කො. පක්ෂය සියලු කම්කරු, වෘත්තීය හා සමාජවාදී සංවිධාන වලින් ඉල්ලා සිටියාය.

14 ජ. කො. ක. ප. (ජර්මනියේ කොමියුනිස්ට් කම්කරු පක්ෂය) Kommunistische Arbeiter Partei Deutschlands — 1920 අප්‍රේල් මාසයේදී “චාම” කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගෙන් සැදුණු පක්ෂයකි. 1919 ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ හයිඩල්බර්ග් සමුළුවේදී මේ වම්මුන් ඉන් නොදැපිණි. ජර්මනියේ සියලු කොමියුනිස්ට් බලවේග එක්සත් කිරීම පහසු කරවීම සඳහාත්, ජ. කො. ක. පක්ෂයේ ඉතා හොඳ නිර්ධන පංතික කොටස්වලට ආධාර කිරීම සඳහාත්, එම පක්ෂය කොමින්ටර්නයේ අනුගාමික සාමාජිකයකු වශයෙන් 1920 නොවැම්බර් මාසයේදී තාවකාලිකව පිළිගන්නා ලදී. එහෙත් කොමින්ටර්නයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලය පූර්ණ බලැති සාමාජිකයා ලෙස ජර්මන් එක්සත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය පිළිගන්නාය. ජ. කො. ක. පක්ෂයට කොමින්ටර්නයේ සාමාජිකත්වය දෙන විට එය ජ. එ. කො. පක්ෂය සමඟ එක් වී කටයුතු කළ යුතුය යන කොන්දේසිය මත, එම පක්ෂයට සාමාජිකත්වය දෙන ලදී. ජ. කො. ක. පක්ෂයේ නායකත්වය කොමින්ටර්නයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලයේ උපදෙස්වලට පටහැණිව ක්‍රියා කළේය. ජ. කො. ක. පක්ෂය පිටුපසින් ගිය කම්කරුවන් දිනා ගැනීමට පරිශ්‍රමයක් දැරූ කොමින්ටර්නය සමගිවීම සඳහා එම පක්ෂයට මාස 2-3 කාලයක් දෙන ලදී. ජ. කො. ක. පක්ෂයේ නායකයෝ කොමින්ටර්නයේ තීරණ පිළි නොගනිමින්, සිය හේදකාරී ප්‍රතිපත්තිය දිගටම ගෙන ගියහ. කොමින්ටර්නයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලය එම පක්ෂය සමඟ තුඩු සබඳකම් බිඳ දැමීමේය. ජ. කො. ක. පක්ෂය කොමින්ටර්නයෙන් පිටස්තර පක්ෂයක් බවට පත් විය. පසුකලෙක ජ. කො. ක. පක්ෂය කම්කරු පංතියෙන් ඇත්වී, එයට සතුරු නිකායවාදී කණ්ඩායමක් බවට පත්විය.

15 කොමින්ටර්නයෙන් ඉතාලි සමාජවාදී පක්ෂය තොරපා දැමීමට කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලය ගත් තීරණයට සහ කොමින්ටර්නයේ එකම පූර්ණ

බලැති සාමාජිකයා ලෙස ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂය පිළිගැනීමට ගත් තීරණයට විරුද්ධව ඉතාලි සමාජවාදී පක්ෂය (ඉ. ස. ප.) නැගී සිටීම නිසා කොමිනිස්ට්වරුන්ගේ තෙවැනි සමුළුවේදී එම ඉතාලි ප්‍රශ්නය සාකච්ඡාවට භාජනය විය. ඉ. ස. පක්ෂය අරඹයා කොමිනිස්ට්වරුන්ගේ තෙවැනි සමුළුව විසින් 1921 ජූනි 29 ද පහත සටහන් තීරණය ගන්නා ලදී: “රෙජියෝ එම්ලියාහි පවත්වන ලද ප්‍රතිසංස්කරණවාදී සාකච්ඡාවට සහභාගි වූවන් සහ ඔවුන්ගේ ආධාරකරුවන් ඉ. ස. පක්ෂයෙන් තොරපා දමන තුරු, එම පක්ෂයට, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයට අයත් නොවිය හැකිය, තෙවැනි සමුළුවේ මෙම අන්තිම නිවේදනයක්ම ඉල්ලීම ඉ. ස. පක්ෂය සපුරා ලූ ඉක්බිතිව, ප්‍රතිසංස්කරණ වාදීන්ගෙන් සහ මධ්‍යස්ථ-වාදීන්ගෙන් පවිත්‍ර වූ ඉ. ස. පක්ෂය ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සමඟ එක්කොට, එය කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ එකම පූර්ණ බලැති ඉතාලියේ පක්ෂය ලෙස පිළිගැනීම පිණිස අත්‍යාවශ්‍ය පියවරයන් ගැනීම සඳහා මධ්‍යම කාන්‍යාධිකාරී සභාවට සමුළුව නියම කරයි.”

1923 වසන්තයේදී ඉ. ස. පක්ෂය තුළ “තෙවැනි ජාත්‍යන්තරවාදීන්” නැමැති වාමාංශික කණ්ඩායමක් මතු විය (එල්. එම්. සෙරාට්, එස්. මයි. ආදී) මේ කණ්ඩායම ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සමඟ ඒකාබද්ධ විය යුතු බව කියා සිටියේය. 1924 අගෝස්තු මාසයේදී “තෙවැනි ජාත්‍යන්තරවාදීහු” ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට ඇතුළු වූහ.

¹⁶ 1921 මාර්තු මාසයේ ජර්මන් නිර්ධන පංතිය ඇරඹූ අවිගත් කැරැල්ල ගැන.

පොදු ජනතාව අතර කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගේ බලපෑම නිසා බියට පත් ජර්මන් ධනපති පංතිය, කාලයට උචිත නොවන, සුදුනම් නොවූ, නිර්ධන පංතියේ විප්ලවීය පෙරමුණ බල ඇණියේ අවිගත් කැරැල්ලක් ප්‍රකෝපකාරීත්වය මගින් ඇති කරලීමටත්, එමගින් කම්කරු පංතියේ විප්ලවීය සංවිධාන විනාශ කරලීමටත් තීරණය කළේය. 1921 මාර්තු 16 ද වැඩ වර්ජන ඇති කරන අපරාධකාරී කොටස්වලට විරුද්ධව සටන් කිරීමේ ඊනියා ප්‍රතිපත්තිය යටතේ ජර්මනියානු පොලීසියේ උප සහායක සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ගෙසින්ග් මධ්‍යම ජර්මනියේ කර්මාන්ත ශාලා-වලට පොලිස් කණ්ඩායම් ඇතුළු කළේය. ආණ්ඩුවේ ප්‍රකෝපකාරීත්වයට විරුද්ධව, කම්කරුවෝ නැගී සිටියහ. පොලීසිය සමඟ ගැටුම් ඇති විය. ජර්මනියේ එක්සත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ වෘත්තවාදී බහුතරය, “ප්‍රහාර ගැසීමේ න්‍යායය” (18 සටහන බලන්න) නැමති මතය පිටිවහල් කර ගනිමින් කාලයට උචිත නොවන කැරැල්ලකට කම්කරු පංතිය තල්ලු කර දැමීමේය. මාර්තු 17 ද ජ. එ.

මනා. පක්ෂයේ ම. කා. සභාව “නිර්ධන පංතිය සටන පිළිගැනීමට අනිවාර්යයෙන් බැඳී තිබෙන” බව තීරණය කරමින්, මධ්‍යම ජර්මනියේ කම්කරුවන්ට ආධාර වශයෙන් ජර්මනිය පුරා සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයක් ආරම්භ කරන ලෙස ආයාචනය කළේය. එසේ වුවද කම්කරු පංතියේ බහුතරය, සටනට සුදුනම් වී නොසිටි නිසා එයට සහභාගි නොවීය. මධ්‍යම ජර්මනියේ පමණක් එය අවිගත් කැරැල්ලක ස්වරූපයක් දැරීය. මෙම සටන්වලදී ජර්මනියේ යෞවන කොමියුනිස්ට් පක්ෂය වැරදි කීපයක්ම කළේය.

කම්කරුවන්ගේ විරෝදයට සටන් නොතකා එම අරගලය පාගාදමන ලදී. කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට සහ කම්කරු පංතියට බරපතල පහරක් ගසන ලදී. කැරැල්ලේ පරාජයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් සහ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී වෘත්තීය සමිතිවල නායකයින් ගෙන ගිය හේද කිරීමේ සහ බෙදලීමේ දෝෂී ප්‍රතිපත්තියය. පී. ලෙව් ගෙන ගිය අවස්ථාවාදී ක්‍රියා කලාපයද කැරැල්ලට හා කොමියුනිස්ට්වාදී ව්‍යාපාරයට බලවත් හානියක් කළේය.

¹⁷ 1917 ජූලි 2-4 (16-17) දවස්වලදී පෙත්රොග්‍රාදයේ ඇති වූ බහුජන පෙළපාලිය ගැන ලෙනින් සඳහන් කරයි. පරාජය නියත බව දැනගත ප්‍රහාරයක් ආරම්භ කිරීම පිණිස යුද්ධ හමුදාව යැවීමෙන් තාවකාලික ධනපති ආණ්ඩුව ගත් තීරණය නිසා කෝපයට පත් සෙබළු, නාවිකයෝ, කම්කරුවෝ පෙළපාලියකින් මහ මගට බටහ. රුසියාවේ විප්ලවවාදී අර්බුදය තවම මුහුකුරා වැඩී නැති බැවින්, බොල්ෂෙවික් පක්ෂය එවකට අවිගත් නැගීටීමකට විරුද්ධ විය. මෙසේ වුවද පෙළපාලිය ආරම්භ වූ අතර එය නැවැත්වීමට හැකියාවක්ද නොවීය. තාවකාලික ආණ්ඩුව, එස්එර් හා මෙන්ෂෙවිකයින්ගේ එකඟත්වය ඇතිව සෘම කාමී පෙළපාලියට විරුද්ධව යුද්ධ සේනා යැවීය. සංවිධානාත්මක ලෙස පෙළපාලිය නවත්වාලීමට බොල්ෂෙවික් පක්ෂය තීරණය කළාය. එය පක්ෂය ගත් ප්‍රබුද්ධ පියවරයක් වූයේ, නිසි වේලාවට පසුබැස විප්ලවයේ ප්‍රධාන බලමුළු විනාශයෙන් බෙරා ගැනීමට සමත් වූ බැවිනි.

¹⁸ කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැන කාල් රාදෙක් විසින් ලියන ලද ප්‍රථම කෙටුම්පත් කිසියම් ගැන වී. අයි. ලෙනින් සටහන් කරනවා විය යුතුය. “සැබවින්ම විප්ලවවාදී බහුජනතා පක්ෂ ගොඩ නැගීමට කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය කැමති බව දැනගත්, ඒ කණ්ඩායම් (රාදෙක්ගේ විග්‍රහය අනුව, රටවල් කීපයකම කොමියුනිස්ට් පක්ෂවල මධ්‍යස්ථවාදී කණ්ඩායම් — සංස්කාරක) කොමිනිස්ට්වරුන්ගේ

නිකායවාදයට වැටෙකිසි කෑ ගසන්නට විය. ජර්මනියේ ලෙව්ගේ කණ්ඩායමද, වෙකොස්ලොවෙකියාවේ ඡමෙරාල්ගේ කණ්ඩායමද ආදිය එසේ ක්‍රියා කරති. මේ කණ්ඩායම්වල ස්වරූපය බොහෝ පැහැදිලිය. මේ මධ්‍යවාදී කණ්ඩායම්, කොමියුනිස්ට්වාදී වාග් පාඨ සහ න්‍යායයන්-වලින් සිය අකර්මණ්‍ය ලෙස බලා සිටීමේ ප්‍රතිපත්තිය වසා දමති. වෙකොස්ලොවෙකියාවේ කම්කරුවන්ගේ බහුතරය කොමියුනිස්ට්වාදී ස්ථාවරයක් ගත් විටදී පවා, වෙකොස්ලොවෙකියාවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයක් ගොඩ නැගීම ඡමෙරාල්ගේ කණ්ඩායම විසින් කල් දමන ලදී (සෝ. ස. කො. පක්ෂයේ ම. කා. ස. අනුබද්ධ මාක්ස්වාදී ලෙනින්-වාදී ආයතනයේ පක්ෂයේ මධ්‍යම ලේඛනාගාරයෙනි).

¹⁹ රුසියන් නියෝජිත මණ්ඩලය විසින් කොමින්ටර්නයේ තෙවැනි සමුළුවට ඉදිරිපත් කරන ලද උපක්‍රමය පිළිබඳ කෙටුම්පත් කිසිසයට ජර්මන්, ඕස්ත්‍රියානු සහ ඉතාලි නියෝජිත මණ්ඩල විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ සංශෝධන ගැනය.

²⁰ 1920 දෙසැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලද ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සහ ජර්මනියේ ස්වාධීන සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ වාමාංශයේ සමුළුවේදී ප්‍රභාරක සටනේ න්‍යායය හෙවත් “ප්‍රභාර දීමේ න්‍යායය” ඇතිවිය. එහි හරය වූකලී, විප්ලවවාදී සටන්වලට අවශ්‍ය වාස්තවික පූර්ව කොන්දේසි තිබේද, පුළුල් ශ්‍රමික ජනතාව කොමියුනිස්ට් පක්ෂය අනුගමනය කිරීමට සුදනම්ද ආදිය නොතකා පක්ෂය ප්‍රභාර දීමේ උපක්‍රමය අනුගමනය කළ යුතුය යන්නය. මේ “ප්‍රභාරක න්‍යායයට” හංගේ-රියාවේ, වෙකොස්ලොවෙකියාවේ, ඉතාලියේ, ඕස්ත්‍රියාවේ සහ ප්‍රංශයේ “වම්මු” පක්ෂපාත වූහ. 1921 මාර්තු මාසයේදී ජර්මන් නිර්ධන පංතිය ගෙන ගිය විප්ලවීය සටන්වල පරාජයට එක් මූලික හේතුවක් වූ මෙය එහි පදනමද වූයේය.

“ප්‍රභාරක න්‍යායයට” පක්ෂපාත කොටස්, එය කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රම පිළිබඳ තීරණයේ පදනම විය යුතු යැයි තෙවැනි සමුළුවේදී ඉල්ලා සිටියහ, මෙම “න්‍යායයේ” සාවද්‍යතාවය සහ ආපදජනකතාවය ලෙනින් තම කතාවලදී පෙන්වීය. කම්කරු පංතියේ බහුතරය කොමියුනිස්ට් ව්‍යාපාරය වෙතට දිනා ගැනීම සඳහා ඉවසිලි සහගතව සුදනම් වීමේ ලෙනින්වාදී යෝජනාව සමුළුව සම්මත කළාය.

²¹ “වාමාංශික එස්ඵර්වරු” — වාමාංශික සමාජවාදී-විප්ලවවාදීන්ගේ පක්ෂය 1917 නොවැම්බර් 19-28 (දෙසැම්බර් 2-11) දක්වා පවත්වන ලද

1 වැනි සමස්ත රුසියානු සමුළුවේදී සංවිධිත ලෙස ස්ඵර විය. එයට පෙර වාමාංශික එස්ඵර්වාදීන් එස්ඵර් පක්ෂයේ වාමාංශය තුළ සිටියහ. සෝවියට් සභාවල දෙවැනි සමස්ත රුසියානු සමුළුවේදී වාමාංශික එස්ඵර්වරු න්‍යාය පත්‍රයේ ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්නවලදී, බොල්ෂෙවිකයින් සමග එකතුවී වන්දය දුන්හ. එහෙත් සෝවියට් ආණ්ඩුවට ඇතුළු වන ලෙස බොල්ෂෙවිකයින් කළ යෝජනාව ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කළහ. දීර්ඝ කාලීන අස්ඵර්තාවයකින් පසුව, ගොවීන් අතර තමන්ගේ බලපෑම ආරක්ෂා කර ගනු වස්, වාම එස්ඵර්වරු බොල්ෂෙවිකයින් සමග එකඟතාවයක් ඇති කැරැ ගත්හ. මහජන කමියුරු මණ්ඩල කීපයකටම ඔවුන් ඇතුළු කර ගන්නා ලදී. බොල්ෂෙවිකයින් සමග සහයෝගීතාවයකට එළඹුණද වාමාංශික එස්ඵර්වරු ඔවුන් සමග සමාජවාදය ඉදි කිරීමේ ප්‍රධාන ප්‍රශ්නවලදී වෙනස් මත දැරූහ, නිර්ධන පංතිය ආඥාදායකත්වයට විරුද්ධව ක්‍රියා කළහ. 1918 ජනවාරි-පෙබ්‍රවාරි මාසවලදී වාමාංශික එස්ඵර් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාව බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුමට විරුද්ධව සටන් ආරම්භ කළේය. එම ගිවිසුම අත්සන් කිරීමෙන් සහ 1918 මාර්තු මාසයේදී සෝවියට් සභාවල හතරවැනි සමුළුව විසින් එය වලංගු කිරීමෙන් අනතුරුව වාම එස්ඵර්වරු මහජන කමියුරු මහා මණ්ඩලයෙන් ඉවත්වූහ. එසේ වුවද ඔවුහු එක් එක් කමියුරු මණ්ඩලයක් තුළ සාමාජිකයින් හැටියටත්, පළාත් බද සෝවියට් සභාවලත් වැඩ කළහ.

ගම්බද සමාජවාදී විප්ලවය පැතිරයත්ම, වාම එස්ඵර්වරුන් අතර සෝවියට් විරෝධී මනෝභාවයක් ඇති විය. 1918 ජූලි මාසයේදී වාම එස්ඵර් පක්ෂයේ ම. කා. සභාව මොස්කව්හි ජර්මන් තානාපතිවරයා මරා දැමීම සංවිධාන කළේය. එමගින් ඔවුන්ගේ බලාපොරොත්තුව වූයේ බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුම විනාශ කොට, සෝවියට් රුසියාව සහ ජර්මනිය අතර යුද්ධයක් ඇවිලවීමය. ඔවුහු සෝවියට් ආණ්ඩුවට විරුද්ධව අවි ගත් කැරැල්ලක් ඇති කළහ. එම කැරැල්ල පාහා දැමීමෙන් ඉක්බිතිව, සෝවියට් සභාවල පස්වැනි සමස්ත රුසියානු සමුළුව වාමාංශික එස්ඵර් නායකයින්ගේ මතවලට පක්ෂ පුද්ගලයින් සෝවියට් සභාවලින් තොරපා දැමීමට තීරණය කළේය. පොදු ජනතාව අතර කිසිදු බලයක් ඔවුන්ට නැතිව ගියෙන්, ඔවුහු සෝවියට් බලයට විරුද්ධව අවිගෙන සටන් කිරීමේ මගට බටහ.

²² ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව, නියමිත කාලසීමාව තුළදී 1917 නොවැම්බර් 12 (25) ද ව්‍යවස්ථාදායක මන්ත්‍රණ සභාව සඳහා මැතිවරණයක් පවත්වන ලදී. ඔක්තෝබර් විප්ලවයට පෙර තාවකාලික ආණ්ඩුව විසින් ගන්නා ලද නාම ලේඛන අනුව මෙය පැවැත්විණි. එවකට

ජනතාවගෙන් සැඟහන කොටසකට සමාජවාදී විප්ලවයේ වැදගත්කම වටහා ගැනීමට තරම් කාලයක් නොතිබිණි. මෙයින් ප්‍රයෝජනය ගත් දක්ෂිණාංශික එස්ඵර් පක්ෂය අගනුවරින් ඇත පිහිටි ගුබේර්නියා සහ කර්මාන්ත මධ්‍යස්ථානවල බහුතර වන්දයක් ලබා ගත්තේය. ව්‍යවස්ථාදයක මන්ත්‍රණ සභාව 1918 ජනවාරි 5 (18) ද සෝවියට් ආණ්ඩුව විසින් පෙත්රොග්‍රාද්හිදී කැඳවන ලදී. මෙම මන්ත්‍රණ සභාව කුළ වූ බහුතරය සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුව විසින් ඉදිරිපත් කළ “ග්‍රමික හා සුරාකෑමට භාජනයවූ සිටින ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිය” ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසාත්, සෝවියට් සභාවල දෙවැනි සමුළුවේ සාමය හා ඉඩම් පිළිබඳ පනත්ද, රාජ්‍ය බලය සෝවියට් සභාවලට පැවරීමේ පනතද ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසාත්, ස. රු. ම. කෘ. ක. ජනවාරි 6 (19) ද විශේෂ නීතියක් මගින් ව්‍යවස්ථාදයක මන්ත්‍රණ සභාව විසුරුවා හැරියේය.

²⁸ 1905 ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයද, 1917 පෙබ්‍රවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයද, 1917 ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයද මින් අදහස් කෙරේ.

²⁴ 1921 අප්‍රේල්-ජූනි මාසවලදී ඉංග්‍රීසි ආකර කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය ගැනය. ආකර කම්කරුවන්ගේ වැටුප් සැඟහන තරමකින් අඩු කිරීමට ආකර හිමියන් ඉදිරිපත් වීම මෙම වැඩ වර්ජනයට හේතු විය. මෙය දස ලක්ෂයකට අධික කම්කරු පිරිසක් සහභාගි වූ අතර එය ආකරවල සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයක් දක්වා පැතිරිණි. ප්‍රවාහන සහ දුම්රිය වෘත්තීය සංගම්වලටද වර්ජනයට සම්බන්ධ වන ලෙස ඉල්ලා සිටි නමුදු, ප්‍රතිසංස්කරණවාදී වෘත්තීය සමිති නායකයෝ එම ඉල්ලීම ඉවත දුහ. ඔවුහු ආණ්ඩුව සහ ආකර හිමියන් සමග රහසේ සාකච්ඡා කරමින් සම්මුතියක් ඇති කැඳ ගත්හ. මාස තුනක විරෝදය සටනකින් ඉක්බිතිව කම්කරුවෝ වැඩට ගියහ.

²⁵ අවගියස් අශ්ව ඉස්තාලය — ග්‍රීක මිත්‍යා කතා අනුව එලිඩාහි අවගියස් රජුගේ අශ්ව ඉස්තාලය බොහෝ වසර ගණනක් තිස්සේ පිරිසුදු නොකොට තිබිණි. කුඩගොඩවල් ගොඩ ගසා තිබීම, නැතිනම්, කළ යුතු වැඩ පමා කිරීම හා පිළිවෙළක් නොමැති වීම අවගියස් අශ්ව ඉස්තාලයට උපමා කිරීම සිරිතකි.

²⁶ නර්සිස් — පුරාණ ග්‍රීක මිත්‍යා කථා අනුව ස්වකීය ප්‍රතිබිම්බයට ආශා

කළ තරුණයකි. ආත්ම රාගයකින් පසුවන්නන් මෙනමින් හැඳින්වේ. හැමිලට — ඩෙන්මාකි රජුගේ පුතකුගේ වෘත්තාන්ත වර්තයකි. තම පියා මරා දමා සිහසුන පැහැර ගත් මිනිහාගෙන් පළිගනු පිණිස බොරු පිස්සුවක් ආරූඪ කරගත්තේය. විශ්ව මහා ගත්කරු විලියම් ඡේක්ස්පියර්ගේ “හැමිලට” නාට්‍යය නිසා ලෝක ප්‍රසිද්ධියට පත් විය.

අභ්‍යන්තරික ප්‍රතිවිරෝධීතාවයන් හා සැකයන් සහ තීරණාත්මක පියවරයන් ගැනීමෙහි අසමත් පුද්ගලයින් හැමිලට නමින් හැඳින්වීම සිරිතකි.

²⁷ 1917 පෙබ්‍රවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයේ සිට 1917 ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවය දක්වා වූ කාලය.

²⁸ බ්‍රෙස්ට් සාමය — සෝවියට් රුසියාව සහ ජර්මනිය හා ඇගේ මිතුරු රටවල් (ජර්මනිය, ඔස්ට්‍රොහංගෙරියාව, කුර්කිය, බල්ගේරියාව) සමග 1918 මාර්තු 3 ද, සෝවියට් රුසියාව මත ඉතා බරපතළ කොන්දේසි පටවා ඇති කැඳ ගත් සාම ගිවිසුමය.

²⁹ වාර්සේල්ස් සාම ගිවිසුම — 1914-1918 පළමුවැනි ලෝක යුද්ධයට පසුව 1919 ජූනි 28 ද ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යය, ප්‍රංශය, ඉතාලිය සහ ජපානය සහ ඒවායේ මිත්‍ර රටවල්, පරාජයට පත් ජර්මනිය සහ ඇගේ මිත්‍ර රටවල් සමග ඇති කැඳගත් ගිවිසුම.

ජය ගත් රටවලට වාසි වන සේ ලෝකය යළිත් බෙදා ගැනීමද, එමෙන්ම සෝවියට් රුසියාවේ ගෙළ මිරිකා මුළු මහත් ලෝකයේ විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය විනාශ කරලීමද අරමුණු කොට ගත්තකි, වාර්සේල්ස් සාම ගිවිසුම.

³⁰ බාසෙල් ප්‍රකාශනය — 1912 නොවැම්බර් 24-25 බාසෙල් නගරයේ පවත්වන ලද සමාජවාදී පක්ෂවල විශේෂ ජාත්‍යන්තර සමුළුවේදී සම්මත කැඳ ගත් යුද්ධය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය මෙනමින් හැඳින්වේ. එළැඹෙමින් පවතින අධිරාජ්‍යවාදී ලෝක යුද්ධයක තර්ජනය ගැන ජනතාවට අනතුරු ඇහවූ බාසෙල් ප්‍රකාශනය එම යුද්ධයේ විලෝපකාරී අරමුණු හෙළි කරලමින්, “ධනවාදී අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහිව නිර්ධන පංතියේ ජාත්‍යන්තර සහයෝගතාවයේ බලය” ඉදිරිපත් කරමින්, තීරණාත්මක ලෙස සාමය සඳහා සටන් කරන ලෙස ලෝකයේ සියලු රටවල කම්කරුවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.

31 ප්‍රෙඩරික් එංගල්ස් විසින් අවසරයට බෙබෙල්ට 1875 මාර්තු 18-28 දත් 1884 දෙසැම්බර් 11 දත් යැවූ ලියුම් ගැනය.

32 ප්‍රෙඩරික් එංගල්ස් විසින් ලියන ලද “විගමක සාහිත්‍යය” (සිංහලෙන් පළවී නැත).

33 අක්ෂ පක්ෂයේ රටවල ප්‍රධාන මණ්ඩලය සෝවියට් රුසියාවේද සහභාගිත්වය ඇතිව ඉතාලියේ ජෙනොවා නුවර ජාත්‍යන්තර ආර්ථික හා මූල්‍ය සාකච්ඡාවක් 1922 මාර්තු මාසයේදී කැඳවීමට, එම වසරේ ජනවාරි 6 ද කීරණය කළේය. සෝවියට් රුසියාව ලවා දේශපාලන හා ආර්ථික පසුබැසීම් කීපයක් ඇති කරවීමට අදහස් කළ අක්ෂ පක්ෂයේ අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් ඒ අතරම සෝවියට් රුසියාව සමග ආර්ථික සම්බන්ධකම් ඇති කැර ගැනීමටද කීරණය කළහ. සාමකාමී සහපැවැත්ම පිටිවහල් කර ගත් සෝවියට් ආණ්ඩුව, ධනපති රටවල් සමග රාජ්‍යන්ත්‍රික සහ ආර්ථික සබඳකම් ඇති කැර ගැනීම අවශ්‍ය දෙයකැයි කල්පනා කොට, එම සාකච්ඡාවට සහභාගි වීමට එකඟ විය.

ජෙනොවා සාකච්ඡා 1922 අප්‍රේල් 10 ද සිට මැයි 19 ද දක්වා පැවැත්විණි. මහා බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය, ඉතාලිය, බෙල්ජියම්, ජපානය, ජර්මනිය, සෝවියට් රුසියාව ඇතුළු රටවල් 29 ක නියෝජිත වරු එයට සහභාගි වූහ. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ “නියෝජිතයා නිරීක්ෂකයකු” හැටියට සහභාගි විය.

ලෝක සාමය සහ ජනතාව අතර ආර්ථික සහයෝගතාවය ශක්තිමත් කරලීමටත්, සෝවියට් රුසියාව සහ ධනපති රටවල් අතර ව්‍යාපාරික සහ වෙළඳ සම්බන්ධකම් ඇති කරලීමටත් යොමුවූ සාමකාමී වැඩ පිළිවෙළක් සෝවියට් නියෝජිත පිරිස ඉදිරිපත් කළාය. මෙම වැඩ පිළිවෙළේ වැදගත් විෂයයක් වූයේ යුද්ධ අවි සවිසම්පූර්ණ ලෙස අඩු කරලීමේ ප්‍රශ්නයය.

සෝවියට් රුසියාව මුණ පෑ ආර්ථික අමාරුකම්වලින් අයුතු ප්‍රයෝජනය ගත් අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් එරට මත වහල් කොන්දේසි පැවරීමට උත්සාහ ගත්හ. ප්‍රාග් යුද්ධකාලීන ඇතුළු සාර් රජවරුන් ගත් සියලුණය මුදල් ගෙවන ලෙසද, ජනසතු කරන ලද සියලු කම්හල් ආදිය යළිත් විදේශීය හිමියන්ට පවරා දෙන ලෙසද ඔවුහු ඉල්ලා සිටියහ.

මධ්‍යම කාරක සභාවේ මගපෙන්වීම් සහ ලෙකින්ගේ උපදෙස් අනුව ක්‍රියා කළ සෝවියට් නියෝජිත මණ්ඩලය අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ අමත ඉල්ලීම් එක හෙළාම ප්‍රතික්ෂේප කොට, සෝවියට් රජයේ පරමාධිපත්‍යය කෙළසන ප්‍රයත්න හෙළා දුටුවේය. සෝවියට් රජය කෙරෙහි

ප්‍රංශයේ සහ එංගලන්තයේ සතුරු ආකල්පය නිසා මෙම සාකච්ඡාව බිඳ වැටිණි. 1922 මැයි 19 ද සාකච්ඡාවේ අවසාන පූර්ණ රැස්වීම් වාරයේ විශේෂඥයින්ගේ කොමිෂන් මණ්ඩල දෙකක් (සෝවියට් සහ බටහිර රටවල) පිහිටුවීමට කීරණය විය. ජෙනොවාහිදී නොවිසඳුනු ප්‍රශ්න 1922 ජූනි මාසයේදී හේග් නුවර සාකච්ඡාවට මේ මණ්ඩල විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු විය.

34 අයර්ලන්තයේ විප්ලවීය ජාතික ස්වාධීන ව්‍යාපාරය පාගා දැමීමේ අරමුණ ඇතිව ලොයිඩ් ජෝජ්ගේ බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව විසින් 1920 ගණන්වල මුල් භාගයේදී ගෙන ගිය සමහර දේශපාලන වාසි දීමේ ප්‍රතිපත්තිය ගැනය, ඩී. අයි. ලෙකින් සටහන් කරන්නේ. අයර්ලන්තය විසින් ජාතික ස්වාධීනත්වය සඳහා ගෙන ගිය දීර්ඝ කාලීන සටන්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 1920 දෙසැම්බර් 6 ද බ්‍රිතාන්‍ය-අයර්ලන්ත ගිවිසුම ඇති විය. අයර්ලන්තයට බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යය තුළ ඩොමීනියන් තත්ත්වයක් දීමට ඉන් එකඟ විය. අයර්ලන්තයේ කර්මාන්ත අතින් ඉතා දියුණු ඊසාන දිග කෝරළ හයක් (ඕල්ස්ටර්) මහා බ්‍රිතාන්‍යයට ඇඳා ගැනීමද මෙයින් කීරණය විය.

35 1922 පෙබ්‍රවාරි 15 ද ගී. ව. විචේරිගේ ලියුමේ පෙළ අනුව පළ වූණු ලියවිල්ල ලියන ලදී. ජෙනොවා සාකච්ඡාවේදී සෝවියට් නියෝජිත මණ්ඩලය අනුගමනය කළ යුතු වැඩ පිළිවෙළේ ස්වරූපය අරඹයා රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. ස. දුන් මගපෙන්වීම් සහ ලෙකින්ගේ මගපෙන්වීම් ගැන විචේරිගේ මෙසේ ලියුවේය: “මේ ඉතා පුළුල් වැඩ පිළිවෙළ” සපුරාලන්නේ කෙසේ දැයි මම නොදනිමි. මගේ මුළු ජීවිත කාලය තිස්සේම, මම සුළු ධනවාදී මායාමතවලට බැණ වැදුනෙමි. දැන් මගේ මහලු වයසේදී මා සුළු ධනවාදී මායාමත ගෙතිය යුතු යැයි දේශපාලන මණ්ඩලය මට බල කරයි. අප කාටවත් එවැනි දෙයක් ගෙකීමට හැකියාවක් නැත. කිනම් මූලාශ්‍රයක පිටිවහලක් ලැබිය යුතු දැයි මම නොදනිමි. වඩාත් සවිස්තර මගපෙන්වීමක් කළ නොහැකිද?

36 අක්ෂ පක්ෂයේ රටවල ප්‍රධාන මණ්ඩලයේ සාකච්ඡාවේදී (1922 ජනවාරි 6-13 කාන්හි පැවැත්විණි) ඉදිරිපත් කළ යෝජනාවේ කොන්දේසි ගැනය. එම යෝජනාවෙන් කියැවෙන පරිදි ජෙනොවාහි පැවැත්වෙන ජාත්‍යන්තර ආර්ථික සහ මූල්‍ය සාකච්ඡාව සාර්ථක කළ යුතු විය. එම යෝජනාවේ කොන්දේසි අනුව විදේශීය ප්‍රාග්ධනය යම්කිසි රටකට ආධාර දෙන්නේ-

තෝ නම් එයට ලාභ ලැබීම අනුල්ලංඝනය වන්නේය, එක් හෝ තවත් රටක ආණ්ඩු විසින් අතීත හා වර්තමාන ණය හා වගකීම් සියල්ල පියවීම සහතික කරයි, විදේශීය ප්‍රාග්ධනය උදුරා ගැනීම හෝ පවරා ගැනීම හෝ නිසා ඇති වන සියලු අලාභ හානි ගෙවීමට ආදියද එම ආණ්ඩු පොරොන්දු වෙයි. සෝවියට් ආණ්ඩුව මේ සියලු කොන්දේසි පිළිගත-හොත් පමණක් අක්ෂ පක්ෂයේ ආණ්ඩුව, එම රජය පිළිගන්නා බවද ප්‍රකාශ කරන ලදී.

37 “පොදු ස්නාමෙනම් මාර්ක්සිස්මා” (මාක්ස්වාදී ධජය යටතේ) — සභරාව දර්ශනික, සමාජයික-ආර්ථික විෂයයන්ට කැපවූවකි. 1922 ජනවාරි සිට 1944 ජූනි මස දක්වා මාසපතාද (1933-1935 දෙමසකට වරක්ද) මොස්කවහි පළ විය.

38 “ජනතා සමාජවාදියෝ” (එන්එස්වරු) — එස්එර් පක්ෂයේ දක්ෂිණාංශයෙන් වෙන් වුණු පුළුඬු ධනවාදී වැඩ කරන ජනතා-සමාජවාදී පක්ෂයේ සාමාජිකයෝය. 1906 දී එන්එස්වරුකැට්ටි පක්ෂය සමග හවුල් විය-යුතු බව කියා සිටියහ.

1917 පෙබ්‍රවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව, “ජනතා සමාජවාදී” පක්ෂය තවත් එස්එර් කොටසක් වන තෘදවික්වරුන් සමග එක්වී, ධනපති තාවකාලික ආණ්ඩුවට ක්‍රියාශීලී ආධාර දුන්හ. අනතුරුව එම ආණ්ඩුවට ඇතුළු වූහ. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව, එන්එස්වරු ප්‍රතිවිප්ලවීය කුමන්ත්‍රණ සහ අවිගත් කැරලිවලට සහභාගී වූහ.

39 ඉ. දික්ස්ගෙන්ගේ පහත සටහන් වචන ගැන වී. අයි. ලෙනින් අවධානය යොමු කරයි: “‘අධ්‍යාපනය සහ විද්‍යාව’ ගැන ලියන ලද වාග් පාඨද, උපාධිලත් බැලයින්ගේ ‘සුභ සිද්ධිය’ පිළිබඳ කතාද, අපි හද පත්ලෙන්ම පිළිකුල් කරමු. එද ගෘහ දේවතාවන් ඇදහූ පූජකවරුන්, සොබාදහම පිළිබඳව ලබා ගත් ප්‍රථම තොරතුරු විකෘති කළ පරිදීම මොවුහුද කෘත්‍රීම විඤනවාදයක් ඉදිරිපත් කොට, අද ජනතාව මුලා කරති”.

40 ප්‍රෙඩරික් එංගල්ස්. විගාමික සාහිත්‍යය.

41 රැසියන් ගත්කරු සල්ට්කෝව්-ෂෙද්ට්ගේ “එක් නගරයක ඉතිහාසය” නැමැති කෘතියෙන් වී. අයි. ලෙනින් එම පාඨය උපුටා ගත්තේය.

42 “එකොනොමිස්ට්” — රුසියානු තාක්ෂණික සංගමයේ කර්මාන්ත-

ආර්ථික අංශයේ සභරාවය. මෙම සංගමයේ සාමාජිකයින් අතර සෝවියට් ආණ්ඩුවට සතුරු ආකල්පයක් දක්වන ධනවාදී තාක්ෂණික බුද්ධි-මත්තුද. භිටපු කම්හල් හිමියෝද වූහ. 1921 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට 1922 ජූනි මාසය දක්වා පෙත්රොග්‍රාදයේදී මෙය පළ විය.

43 33 වැනි සටහන බලන්න.

44 “වාමාංශික (වාම) කොමියුනිස්ට්වරු” — ජර්මනිය සමග සාම (බ්‍රොස්ට් සාම) ගිවිසුම ඇති කැරැ ගැනීම නිසා පැන නැගී ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් 1918 මුලදී පැන නැගී පක්ෂ විරෝධී කණ්ඩායමකි. විප්ලවවාදී යුද්ධයක් පිළිබඳ වාමාංශික වාග් පාඨවලට මුඛය වෙමින්, “වාම කොමියුනිස්ට්වාදීහු”, ආපද සහිත ප්‍රතිපත්තියක් ඉදිරිපත් කරමින් යුද්ධ හමුදාවක් රහිතවැ සිටි සෝවියට් ආණ්ඩුව අධිරාජ්‍යවාදී ජර්මනියට විරුද්ධව යුද්ධයකට ඇද දමා එමගින් මුළු මහත් සෝවියට් පාලන බලය විනාශයේ අවදනමට ලක් කිරීමට ඉදිරිපත් වූහ.

එමෙන්ම “වාම කොමියුනිස්ට්වරු” ඒක පුද්ගල කළමනාකාරිත්වයට සහ ශ්‍රම විනයටද, කර්මාන්තයේ ධනවාදී විශේෂඥයින් යෙදවීමටද විරුද්ධ වූහ. ලෙනින්ගේ නායකත්වය යටතේ පක්ෂය “වාම කොමියුනිස්ට්වරුන්ට” තීරණාත්මක ලෙස පහර ගැසීය.

45 දුප්පත් ගොවීන්ගේ කමිටු — 1918 ජූනි 11 ද සමස්ත රුසියානු මධ්‍යම කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුව මගින් නිකුත් කරන ලද ආඥාවකින් පිහිටුවිණ. මේ කමිටුවල කාර්ය භාරය වූයේ ගොවීන් ළඟ ඇති ආහාර ප්‍රමාණය ගණන් ගැනීමත්, කුලාකයින් දතැති ආහාර ප්‍රමාණය හා අතිරේක ප්‍රමාණය මේයැයි තක්සේරු කිරීමත්, එම අතිරේක ආහාර ලබා ගැනීමට සෝවියට් සංවිධානවලට උදව් වීමත්ය. මෙසේ තක්සේරු කරන අතිරේක ආහාර ආරක්ෂා කිරීම සහ ඒවා නිසි ස්ථානවලට ගෙන යාම, කුලාකයින්ගේ අමතර ආහාර දුප්පත් ගොවීන්ට බෙද දීම, කෘෂිකාර්මික උපකරණ සහ කර්මාන්ත භාණ්ඩ බෙද දීමත් ආදිය වේ. මේ කමිටු ගම්වල හැම ප්‍රායෝගික වැඩකම යෙදිණි.

46 “කම්කරු විරුද්ධ පක්ෂය” — අ. ග. ෂ්ලයාජනිකව, එස්. පී. මිද්වියෙ-දෙව්, ආ. එම්, කොලොන්තායි ආදීන්ගේ නායකත්වයෙන් පැන නැගී පක්ෂ විරෝධී අරාජික-සින්ඩිකලිස්ට්වාදී, කට්ටිවාදී කණ්ඩායමකි. රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ නවවැනි සමස්ත රුසියානු සාකච්ඡාවේදී 1920 සැප්තැම්බර් මාසයේදී, මෙම කණ්ඩායම එම නමින් ප්‍රථම වරට

පෙනී සිටියේය. 1920-1921 වසරවලදී ස්ථිර ලෙස මෙම කණ්ඩායම සෑදිණි. පක්ෂය තුළ මේ කණ්ඩායම අරාජික-සිත්තිකලිස්චවාදී මතයක් දැරීය. ආ. එම්. කොලොන්තායි විසින් ලියන ලදුව, රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ දසවැනි සමුළුවට ආසන්නයේදී පළ කරන ලද “කම්කරු විරුද්ධ පක්ෂය” නැමැති පොත් පිටුව එම අදහස් පූර්ණ ලෙස විදහා පෑවේය. රටේ ජාතික ආර්ථිකය මෙහෙයවීමේ “සමස්ත රුසියානු නිෂ්පාදකයින්ගේ සමුළුවකට” භාර දිය යුතු යැයි මොවුහු යෝජනා කළහ. ජාතික ආර්ථිකය මෙහෙයවීමේ සියලු සංවිධානවලට එයට අනුරූප වෘත්තීය සමිති විසින් නියෝජිතයින් තෝරා පත් කළ යුතු බවත්, එම අපේක්ෂකයින් අස් කිරීමට පක්ෂයට සහ සෝවියට් සභාවලට බලයක් නැති බවත් ඔවුහු කියා සිටියහ. සමාජවාදය ඉදි කිරීමේදී මූලික උපකරණය හැටියට පක්ෂයේ නායක ක්‍රියාකලාපය සහ නිර්ධන පානික ආඥාදායකත්වය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක් මෙම ඉල්ලීමෙන් ඉදිරිපත් විය. සෝවියට් රජයට හා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට ප්‍රතිවිරුද්ධව වෘත්තීය සමිති ඉදිරිපත් කළ මොවුහු කම්කරු පානික සංවිධානයේ උසස්තම ආකාරය පක්ෂය නොව, වෘත්තීය සමිති බව සිතූහ.

“කම්කරු විරුද්ධ පක්ෂයේ” මත ප්‍රචාරය කිරීම කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සාමාජිකයින්ට නොගැලපෙන බව පක්ෂයේ දසවැනි සමුළුව පිළිගත්තාහ.

⁴⁷ කොමිනිස්ට්වරුන්ගේ හෙවත් කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුවේ විස්තීර්ණ පූර්ණ රැස්වීම්වාරයේදී ප්‍රංශ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ නියෝජිත මණ්ඩලයේ එක් කොටසක් ගැන සාකච්ඡා කළහයි සිතිය හැකිය. මේ කොටස රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ හරය වටහා නොගත් අතර, ඒ නිසා රුසියාවේ ධනවාදය යළිත් පණ ලැබෙන බවත්, ජාත්‍යන්තර විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය දුර්වල වන බවත් සාවද්‍ය ලෙස විශ්වාස කළේය.

කොමිනිස්ට්වරුන්ගේ කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුවේ ප්‍රථම පූර්ණ රැස්වීම් වාරය 1922 පෙබරවාරි 21 සිට මාර්තු 4 දක්වා මොස්කවහි පැවැත්විණි. ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය වූයේ එක්සත් පෙරමුණ පිළිබඳ උපක්‍රමීය ප්‍රශ්නයයි. “සෝවියට් රුසියාවේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය” නැමැති තීරණය මගින් එහි නිරවද්‍යතාවය සහතික කළ අතර, එහි ජාත්‍යන්තර වැදගත්කම ගැන අවධානය යොමු විය.

⁴⁸ ලෙනින් මෙහිදී අවධානය යොමු කරන්නේ සෝවියට් රුසියාවේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය යන මැයෙන් එම. රාකොෂි විසින් ඔටෝ බවර්ගේ

Der neue Kurs in Sowjetrußland, Wien 1921 (සෝවියට් රුසියාවේ “නව ප්‍රවනතාවය”, වියනා, 191) නැමැති විමර්ශනය කරමින් පොත් පිටුව ලියන ලද ලිපිය ගැන. මෙම ලිපිය 1922 “කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය” නැමති සභාවේ 20 වැනි කලාපයෙහි පළ විය.

“කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය” — කොමිනිස්ට්වරුන්ගේ කෘත්‍යාධිකාරී කමිටුවේ නිල සභාවය. රුසියන්, ජර්මන්, ප්‍රංශ, ඉංග්‍රීසි, ස්පාඤ්ඤ සහ චීන භාෂාවලින් පළ විය. ප්‍රථම කලාපය 1919 මැයි 1 ද පළ වූ අතර 1943 මැයි 15 ද කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය විසුරුවා හැරීමට කළ තීරණය අනුව, 1943 ජූනි මාසයේදී මෙම සභාව පළ කිරීම නැවැත්විණි.

⁴⁹ විදේශ ගතවූ සිටි බොල්ෂෙවිකයින් සහ මෙන්ෂෙවිකයින් අතර හටගත් අරගලය ගැන.

⁵⁰ 1922 පෙබරවාරි මාසයේදී ග. යා. සකෝල්නිකොව්ගේ සභාපතිත්වයෙන් ශ්‍රමයේ සහ ආරක්ෂාවේ සෝවියට් මණ්ඩලයට අනුබද්ධ වූ, මිශ්‍ර සමාජ පිළිබඳ කමිසුරු මණ්ඩලය ගැන.

⁵¹ සේවෙරොලෙස් — සේවෙරො-බෙලොමෝර් පෙදෙසේ 1921 ස්ථාපිත කරන ලද දූව කර්මාන්තය පිළිබඳ විශේෂ සංස්ථාව.

⁵² රුසියන් ලේඛක ඉ. ආ. ගොන්වරොව්ගේ නවකතාවේ එන චරිතයක් වන ඉඩම් හිමියකු වන ඔබ්ලෝම්බ් ගැන. ඔබ්ලෝම්බ් අවස්තිටිය, එකතැන පල්ලිම, අජංගමශීලිත්වය පිළිබිඹු කරන චරිතයක් විය.

⁵³ රුසියාවේ තාවකාලික ආණ්ඩුවේ යුද්ධ හා නාවික ඇමතිවර අ. එස්. කෙරෙන්ස්කි 1917 ගිම්හානයේදී ප්‍රභාරයක් අරඹන ලෙස සෙබළුන් කැමති කරවා ගැනීමට උත්සාහ කිරීම නිසා ඔහු මෙතමන් හැදින්විණි.

⁵⁴ 1921 දී විදේශ ගතවූණු ප්‍රතිවිප්ලවීය සුදු රුසියානුන්ගේ බුද්ධිමතුන් අතර පැන නැගී සමාජයික-දේශපාලනික ප්‍රවණතාවයකි. ස්මෙතො-වෙහොවිස්ක්වො නැමැති මෙම ප්‍රවනතාවයට සෝවියට් රුසියාව තුළ වාසය කළ ධනවාදී පැරණි බුද්ධිමතුන්ගෙන් කොටසක් පක්ෂපාත විය. ඔවුන් එම නම ලැබුවේ 1921 ප්‍රාග් නුවර මුද්‍රණය කරන ලද “ස්මේනා වියේන්” (මහ සළකුණු වෙනස්කිරීම) නැමැති සභාවෙහි. ඔවුන්ගේ දේශපාලන දෘෂ්ටිය වූයේ කැබේට් පක්ෂයේ ස්ථාවරයකි.

එම සභරාව ඔක්තෝබර් සිට 1922 මාර්තු දක්වා පැරිස්හි පළ විය. සෝ-වියට් රජය නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදවීම ධනවාදය පුනරුත්-ථාපනයට පත් කිරීම ලෙස හැඳින්වූ මොවුන් සෝවියට් රජය ධනවාදී සමූහාණ්ඩුවක් දක්වා පරිවර්තනය වෙතැයි යන විශ්වාසයෙන්, සහයෝගතාවය පිරිනැමීමට කැමැත්ත පළ කළහ. එසේ වුවද මොවුන්ගෙන් එක් කොටසක් අවංක ලෙස සෝවියට් රජයට සේවය කිරීමට ඉදිරිපත් වූහ.

මොවුන්ගේ බහුතරය පසුකලෙක විවෘත ප්‍රතිවිප්ලවීය ස්ථාවරයක් ගත්තේය.

55 වී. අයි. ලෙනින්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය අයහපත් වූයෙන් ඔහුට 1921 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට නිවාඩු දෙන ලදී.

56 අක්ෂ පක්ෂය (තෘතීයික එකඟතාවය) — බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය සහ සාර් රුසියාව එක්වූ අධිරාජ්‍යවාදී හවුලය. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ සමයේදී මෙම හවුලට ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, ජපානය, ඉතාලිය සහ තවත් රටවල් එක් විය.

57 සෝවියට් රුසියාවේ ගුබේර්නියාවල සහ ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රධාන ක්‍රියා කාරකයින්ගේ ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක සංයෝජනය විග්‍රහ කරනු වස් 1921 ජූලි මාසයේදී වගකිව යුතු ක්‍රියා කාරකයින්ගේ සංගණනයක් ගන්නා ලදී. භෞමික වශයෙන් ඔවුන්ගේ ව්‍යාප්තිය සහ ඔවුන් යෙදවීමේ අරමුණු සහගත බවද එලෙසම මින් සමීක්ෂණය කෙරිණි.

58 ඉස්ත්පර්න් — ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ ඉතිහාසය සහ රුසියන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ඉතිහාසය හැදෑරීම සඳහා පත් කරන ලද කොමිසම මෙත-මින් හැඳින්විණි. මෙම කොමිසන් සභාව 1920 සැප්තැම්බර් 21 ද ප්‍රධාන මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ තීරණයක් අනුව අධ්‍යාපන කමිසුරු මණ්ඩලයට අනුබද්ධව පිහිටුවිණි.

59 දෙත්බාස් පෙදෙසේ බිම් අභුරු කර්මාන්තයේ ප්‍රධානියා බවට පත්වූ ග. එල්. ජයතකෝව් පරිපාලනවාදී මගක් ගනිමින් යුද්ධ නිලධාරිවාදී ක්‍රම අනුව කර්මාන්තය මෙහෙයවන්නට විය. මේ හේතුව නිසා නායකත්වය දරූ ක්‍රියාකාරකයින් අතරත්, ප්‍රාදේශීය ක්‍රියා කාරකයින් අතරත් මතභේද ඇති විය. 1921 දෙසැම්බර් 9-13 දිනවල පැවති උක්රේන කො. (බො.) පක්ෂයේ භයවැනි සාකච්ඡාවේදී ජයතකෝව්ගේ වැඩ

පිළිවෙළ දෙත්බාස්හි වෙනත් සංවිධානවල නියෝජිතයෝ දැඩි විවේචනයට හසු කළහ.

60 යුද්ධ සේවා කාලය පිළිබඳ නීතිය සාකච්ඡා කරද්දී ජාන් රේනෝ (Renault) විසින් කරන ලද කතාව ගැනය.

61 පළාත්බද පරීක්ෂක කොමිසන් සභාවලට නායකත්වය දීම සඳහා පක්ෂය පවිත්‍ර කිරීම කාලය තුළදී 1921 ජූලි මස 25 ද රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ තීරණයක් පරිදි සෑදූ මධ්‍යම පරීක්ෂක කොමි-සන් සභාවය.

62 රතු හමුදාවට සහ රතු නාවික හමුදාවට ආභාරාදිය සැපයීම සඳහා වූ විශේෂ බලැති කමිකරු ගොවිකරු ආරක්ෂක සෝවියට් මණ්ඩලයය. මෙම මණ්ඩලය 1919 ජූලි 8 ද ස. රු. ම. කා. ක. විසින් ස්ථාපිත කැරිණි. 1921 අගෝස්තු 16 ද මෙම මණ්ඩලය ස. රු. කා. ක. විසින් විසිරවිණි. එහි සියලු බලතල හා වස්තුව ජාතික ආර්ථිකයේ මහා මණ්ඩලයට හාර දෙන ලදී.

63 ශ්‍රමයේ හා ආරක්ෂාවේ මණ්ඩලය 1918 නොවැම්බර් මාසයේදී සිට පැවති ආරක්ෂක මණ්ඩලවලින් 1920 අප්‍රියෙල් මාසයේදී සාදන ලදී. සමස්ත රුසියානු සෝවියට් සභාවල 8 වැනි මහා සමුළුව 1920 දෙසැම්-බර්වලදී මේ සඳහා නීතියක් සම්මත කළාය. මෙයට මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ කොමිසමේ බලතල තිබිණි. මෙහි ප්‍රධාන කාර්යය වූයේ ආර්ථික ඉදි කරණය සඳහා සියලු අංශවල වැඩ සමායෝජනයට පත් කිරීමය. මෙය 1937 දක්වා ක්‍රියාකාරී විය.

64 ප්‍රාදේශීය ආර්ථික මණ්ඩල (නැතිනම් සෝවියට් සභා) — මෙය ශ්‍රමයේ හා ආරක්ෂාවේ මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය සංවිධානයන්ය. ප්‍රාදේශීය සියලු ආර්ථික සංවිධාන සහ ආර්ථික සභාවල ක්‍රියාකාරිත්වය සමායෝජනය සහ සියුම් කිරීම සඳහා 1921 මුලදී මෙය පිහිටුවිණි. මේවායේ ප්‍රධාන කාර්යය වූයේ සියලු උසස් සංවිධානවල ආර්ථික ප්‍රශ්න පිළිබඳ කටයුතු නිසි කලට නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ඒවා සපුරාලීමය. ප්‍රදේශවල ආර්ථික සැලැස්ම සලකා බලා එකඟවීමය. එය සපුරාලීම පාලනය කිරීමය. ද්‍රව්‍යමය ශතකාර්යයන් නිසි ලෙස පාවිච්චි කිරීම සහ ප්‍රාදේශීය උනන්-දුව වර්ධනය කරලීම නිරීක්ෂණය කිරීමය.

65 1922 පෙබ්‍රවාරි මාසයේ 20 ද රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක

සභාව විසින් ගී. ඉ. මියස්නිකෝව් සහ පක්ෂයේ 11 වැනි සමුළුවේදී එස්. ආ. මිනින් සහ නී. ඩී. කුස්නෝසෝව් පක්ෂයෙන් අස්කිරීම ගැන ලෙනින් සටහන් කළා විය යුතුය.

66 “ඉස්ක්වා” (පැරණි) — 1900 දී ඩී. අයි. ලෙනින් විසින් ආරම්භ කරන ලද පළමුවැනි සමස්ත රුසියානු නීති විරෝධී මාක්ස්වාදී පුවත්පත. එය රුසියාවේ කම්කරු පංතියේ විප්ලවීය මාක්ස්වාදී පක්ෂයක් බිහි කිරීමේදී තීරණාත්මක ක්‍රියා කලාපයක් ඉටු කළේය.

1903 ජූලි-අගෝස්තු වලදී පැවැති පක්ෂයේ දෙවැනි සමුළුවෙන් අනතුරුව ගී. ඩී. ජලෙනානොව්ගේ ආධාරය ඇතිව මෙන්මෙව්කයෝ “ඉස්ක්වා” අල්ලා ගත්හ. 52 වැනි කලාපයේ සිට “ඉස්ක්වා” විප්ලවීය මාක්ස්වාදී පුවත්පත නොවීය.

67 1903 ජූලි 7 ද සිට අගෝස්තු 10 ද දක්වා (ජූලි 30 — අගෝස්තු 23) පැවැති රු. ස. ප්‍ර. ක. පක්ෂයේ දෙවැනි සමුළුව ගැනය. මෙහි ප්‍රථම රැස්වීම් 13 බ්‍රසල්ස්හි පැවැත්විණි. පොලිසියේ සැහැසිකම් නිසා අනතුරුව ලන්ඩන්හි ඉතිරි රැස්වීම් පැවැත්විණි. සංවිධාන 26 ක් වෙනුවෙන් නියෝජිතයින් 43 ක් මෙයට සහභාගි වූහ.

68 1922 මාර්තු මාසයේ දකුණු අප්‍රිකාවේ ජොහැන්ස්බර්ග්, බෙනොනි සහ බ්‍රාන්පන් නගරවල හටගත් කම්කරු කැරළි ගැනය.

ජගත් වෙළඳ පොළේ රන් මිල පහල බැසීම නිසා රන් ආකාර හිමියෝ තම යුරෝපීය කම්කරුවන්ගේ වැටුප් අඩු කිරීමට සහ ඔවුන් සමූහ වශයෙන් අස්කැරැ දීමට පටන් ගත්හ. 1922 ජනවාරි 9 ද රන් ආකාරවල කම්කරුවෝ වැඩ වර්ජනය කළහ. මාර්තු මාසයේදී වැඩ වර්ජනය කැරැල්ලක් බවට පත් විය. කම්කරුවෝ බෙනොනි සහ බ්‍රාන්පන් නගරද ජොහැන්ස්බර්ග් අසල පෝඩ්ස්බර්ග් සහ ඉයෝපෙද අල්ලා ගත්හ. දකුණු අප්‍රිකාවේ යෞවන කොමියුනිස්ට් පක්ෂය මේ සටන්වලදී ක්‍රියාකාරී වැඩ කොටසක් ඉටු කළේය. බොහෝ කොමියුනිස්ට්වරුද, වැඩ වර්ජනයේ නායකයින් වන පිෂර් සහ ස්පෙන්ඩිස් සටන්වලදී විරෝධය ලෙස මිය ගියහ. මාර්තු 10 ද ජනරාල් ස්මිත්ගේ ප්‍රතිගාමී ආණ්ඩුව එම නගරවල යුද්ධ නීතිය පනවා යුද්ධ හමුදාව, කාල-කුවක්කු හමුදාව සහ අහස් යානා යොදා එම නගරවලට පහර දුන්හ. මාර්තු 14 ද කැරැල්ල පාහා දමන ලදී. ආණ්ඩුව ඉතා කාරුණිකව කම්කරුවන්ට වද හිංසා කළේය. 10,000 ක් හිර භාරයට ගන්නා ලදී. දහස් ගණනක් යුද්ධාධිකරණය ඉදිරියට පමුණුවන ලදී.

69 වාට්ස්ට්වාදය — 1830-1840 ගණන්වලදී එංගලන්තයේ කම්කරු පංතියේ ප්‍රථම ඓතිහාසික පොදුජන ව්‍යාපාරයය. මෙම ව්‍යාපාරයට ඉදිරිපත් වූවෝ ජනතා ප්‍රඥප්තියක් ඉදිරිපත් කළහ. ඔවුහු සර්වජන වන්දයද, පාර්ලිමේන්තුවට තෝරාපත් වීමට සුදුසුකමක් වන ඉඩම් අයිතිය අහෝසි කරන ලෙසද ඉල්ලා සිටියහ. වාට්ස්ට් ව්‍යාපාරිකයෝ රට පුරා රැස්වීම් හා පෙළපාලි පැවැත්වූහ. මේවාට දසලක්ෂ ගණනින් කම්කරුවෝ සහ හස්ත කර්මාන්තකරුවෝ සහභාගි වූහ.

බ්‍රිතාන්‍ය පාර්ලිමේන්තුව වාට්ස්ට්වරුන්ගේ ජනතා ප්‍රඥප්තිය සහ එයට සම්බන්ධ පෙන්සම් සියල්ල ඉවත දැමීමේය. ආණ්ඩුව ඉන් නොනැවැත් කම්කරුවන්ට පහරදී වාට්ස්ට් නායකයින් සිරභාරයට ගත්තේය. එහෙත් පසුකලෙක ජාත්‍යන්තර ව්‍යාපාරයේ වර්ධනය සඳහා වාට්ස්ට්-වාදය අති විශාල බලපෑමක් ඇති කළේය.

70 රුසියානු සෝවියට් සන්ධි සමාජවාදී ජනරජය (රු. සෝ. ස. ස. ජ.) උක්රේන සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජය (උ. සෝ. ස. ජ.), බෙලොරුසියානු සෝ. ස. ජ., අසෙර්බයිජාන් සෝ. ස. ජ., ජෝර්ජියානු සෝ. ස. ජ., ආර්මේනියානු සෝ. ස. ජ., අතර තවදුරටත් අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවයන් වර්ධනය කිරීම පිළිබඳව වාර්තාවක් පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් වාරයට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කොමිසන් සභා මණ්ඩලයක් රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ දේශපාලන බියුරෝව 1922 අගෝස්තු 10 ද තෝරා පත් කළේය. රු. සෝ. ස. ස. ජ. සහ ස්වාධීන ජනරජ අතර අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවයන් අරබයා ප්‍රාථමික කෙටුම්පත් යෝජනාව ඉ. ඩී. ස්ටාලින් විසින් සකස් කැරිණි. එම කෙටුම්පතේ මූලික අදහස වූයේ ස්වායත්තාකරණයය. එනම්, නිදහස් සමාජවාදී ජනරජයන් රු. සෝ. ස. ස. ජනරජයට ස්වායත්තතාවය ඇති ජනරජයන් ලෙස ඇතුළු වීමය. 1929 සැප්තැම්බර් 23-24 ද ස්ටාලින්ගේ කෙටුම්පත් යෝජනාව කොමිසන් විසින් පිළිගැනිණි.

සැප්තැම්බර් 25 ද ගෝකිහි පදිංචි වී සිටි ලෙනින්ට එම කෙටුම්පත යවන ලදී. එය කියවා බැලූ ලෙනින් සැප්තැම්බර් 26 ද ස්ටාලින් සමඟ ඒ ගැන සාකච්ඡා කළේය. ඉන් ඉක්බිතිව ලෙනින් දේශපාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් පළ වන මේ ලිපිය ලියුවේය.

ඩී. අයි. ලෙනින්ගේ උපදෙස් අනුව, සෝවියට් ජනරජ එක්සත් කරලීම සඳහා නව කෙටුම්පත් යෝජනාවක් කොමිසන් විසින් සකස් කැරිණි. 1922 ඔක්තෝබර් 6 ද රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේදී එය සාකච්ඡාවට භාජනය විය. කෙටුම්පත මග පෙන්වීමක් ලෙස ගෙන, එය පදනම් කැරැගෙන නීති පද්ධතියක් සෑදීම සඳහාත්,

එය සෝවියට් සභාවලට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහාත් පූර්ණ රැස්වීම් වාරය රු. සෝ. ස. ජනරජයේ සහ උක්රේනය, බෙලොරුසියානු, අසෙර්බයිජාන්, ජොර්ජියාන්, සහ ආර්මේනියන් සෝවියට් ජනරජවල නියෝජිතයින්ගෙන් යුත් කොමිසමක් සෑදුවේය.

1922 දෙසැම්බර් 30 ද සෝවියට් සමාජවාදී ජනරජ සංගමයේ (සෝ. ස. ජ. සං.) ප්‍රථම සමුළුව, සෝ. ස. ජ. සංගමය ස්ථාපිත කිරීමේ ප්‍රකාශනය සහ සාංගමික ගිවිසුම ඒකමතිකව පිළිගත්තාය. මෙහි මූලික පදනම වූයේ ලෙනින් විසින් යෝජනා කරන ලද සමාන අයිතිය සහ ජනතාවගේ සහෝදර සහයෝගිතාවයය, නිර්ධන පංතික ජාත්‍යන්තරවාදයය. (“ජාතික, නැතිනම්, ‘ස්වායත්තාවය’ පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැන” ලෙනින් ලියූ ලිපිය කියවන්න.)

⁷¹ 1918 අප්‍රියෙල් 22 මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ තීරණයක් පරිදි විදේශීය වෙළඳාම මත රාජ්‍ය ඒකාධිකාරයක් ඇති කැරිණි. නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියට සංක්‍රමණය වීමත් සහ පිටරටවල් සමග වෙළඳ සබඳතාවයන් පුළුල් වීමත් සමගම පක්ෂයේ සමහර නායකයෝ විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ ඒකාධිකාරය නැති කිරීමට, නැතිනම්, එය දුර්වල කිරීමට ඉදිරිපත් වූහ. ඩී. අයි. ලෙනින් එයට ඉතා දැඩි ලෙස විරුද්ධ විය.

1922 ඔක්තෝබර් 5-6 රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් වාරයේදී ගී. යා. සකෝල්නිකොව් විදේශීය වෙළඳාම මත ඇති ඒකාධිකාරීත්වය දුර්වල කිරීමට පක්ෂව ඉදිරිපත් කළ වාර්තාව ඔක්තෝබර් 6 ද සම්මත විය. මෙදින රැස්වීමට ලෙනින් සහභාගී නොවීය. ලෙනින් එම තීරණයට එකඟ නොවූ අතර එයින් විදේශීය වෙළඳාම මත ඇති රාජ්‍ය ඒකාධිකාරය විනාශ විය හැකි බව පෙන්වීය.

ලෙනින් පළ වන මේ ලිපිය මගින් එම තීරණය ක්‍රියාවට යෙදවීම ම. කා. සභාවේ ඊළඟ පූර්ණ රැස්වීම් වාරය දක්වා, මාස දෙකකට කල් තබන ලෙස ඉල්ලා ම. කා. සභාව ලෙනින්ගේ යෝජනාව සම්මත කළාය.

⁷² රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ 1918 දෙසැම්බර් පූර්ණ රැස්වීම් වාරය, ඔක්තෝබර් මාසයේදී ගත් තීරණය වෙනස් කොට, “විදේශීය වෙළඳාමේ රාජ්‍ය ඒකාධිකාරය ඓතිහාසිකව ලෙස ශක්තිමත් කිරීමේ අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවය” තහවුරු කළේය. ඒ කෙසේ වුවද, විදේශීය වෙළඳාම මත රාජ්‍ය ඒකාධිකාරය කෙතරම් වැදගත් දෙයක් ලෙස ලෙනින් සිතුවේදත්, සෝවියට් සභාවල දසවැනි සමුළුවේදී කොමියුනිස්ට් ප්‍රක්ෂනයට ඒ ගැන දන්වීමට එය පක්ෂයේ 12 වැනි සමුළුවේදී සාකච්ඡා කිරීමටද ලෙනින් යෝජනා කළේය. ලෙනින්ගේ

උපදෙස් අනුව, 1923 අප්‍රියෙල් 17-25 පැවති පක්ෂයේ 12 වැනි සමුළුවේදී විදේශීය වෙළඳාම අරබයා වූ ප්‍රශ්නය ස.කවිඡාවට භාජනය විය. රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාව සමුළුවට ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවේ මෙසේ සටහන් විය: “විදේශීය වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරය පිළිබඳ අනුල්ලංඝනයතාවය සමුළුව ස්ථීර ලෙස ප්‍රකාශ කරන අතර එය ක්‍රියාවට යෙදවීමේදී එය වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම හෝ සපුරා තහනම්ය. විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ ඒකාධිකාරය ශක්තිමත් කිරීමට සහ වර්ධනය කිරීමට ක්‍රමානුකූල පියවරයන් ගන්නා ලෙස සමුළුව නව මධ්‍යම කාරක සභාවට භාර කරයි.”

⁷³ ප්‍රිටරෙඩර්වාදය — නිදහස් වෙළඳාම සහ රටේ ආර්ථික ජීවිතයට රජය අත නොදැමීම ඉල්ලා සිටින කර්මාන්තමය ධනපති පංතියේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියය. සමාජයික කුටිල නායකත්වය සඳහා ඉංග්‍රීසි ප්‍රිටරෙඩර්වාදය නිදහස් වෙළඳාම නැමැති උද්යෝග පාඨය පුළුල් ලෙස යෙදුණි. විශාල ඉඩම් හිමියන්ට විරුද්ධව ගෙන ගිය සටනේදී කම්කරු බහු ජනතාව තමන්ගේ පැත්තට දිනා ගැනීමට උත්සාහ ගත් ප්‍රිටරෙඩර්වාදය නිදහස් වෙළඳාම නිසා ශ්‍රමිකයින්ගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් වන බැව් පැවසීය. ප්‍රිටරෙඩර්වාදයේ මේ මතය ඉදුරා බැහැර කළ කාල් මාක්ස් “ප්‍රිටරෙඩර් vulgaris ප්‍රාග්ධනයේ හා කුලී ශ්‍රමයේ සමාජය පිළිබඳ සිය දෘෂ්ටිකෝණය, සංකල්පය හා නිගමනවල පරිමාණය සරළ සංසරණ ක්ෂේත්‍රය, නැතිනම්, භාණ්ඩ හුවමාරුවෙන් පමණක් ලබා ගන්නා” බව පෙන්වා දුන්නේය.

⁷⁴ කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ හතරවැනි සමුළුව 1922 නොවැම්බර් 5 ද සිට දෙසැම්බර් 5 ද දක්වා පැවැත්විණි. සමුළුව විවෘත කිරීම පෙත්රොග්‍රාද්හි පැවැත්වූ අතර නොවැම්බර් 9 ද සිට සමුළුව මොස්කව්හි ආරම්භ විය. කොමියුනිස්ට් පක්ෂ 58 කින්ද, ඉතාලි සමාජවාදී පක්ෂයෙන්ද, ස්පාඤ්ඤ කම්කරු පක්ෂයෙන්ද, මොන්ගෝලියානු ජනතා-විප්ලවවාදී පක්ෂයෙන්ද, තරුණ කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයෙන්ද, වෘත්තීය සමිති ජාත්‍යන්තරයෙන්ද, ජාත්‍යන්තර කාන්තා ලේකම් මණ්ඩලයෙන්ද, ඇ. එ. ජනපදයේ නීග්‍රෝ සංවිධානයෙන්ද, ජාත්‍යන්තර කම්කරු ආධාරයෙන්ද නියෝජිතයෝ සහභාගී වූහ. කොමින්ටර්නයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලයේ වාර්තාව සහ පහත සටහන් ප්‍රශ්න ගැන සමුළුව සාකච්ඡා කළාය. රුසියානු විප්ලවයේ පස් වසරක් සහ ලෝක විප්ලවයේ පර්යාලෝකය, ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රභවය, කොමින්ටර්නයේ වැඩ පිළිවෙළ, වෘත්තීය සමිතිවල කොමියුනිස්ට්වරුන්ගේ කාර්ය භාරය, නැගෙනහිර ප්‍රශ්නය, සහ වෙනත් ප්‍රශ්න.

රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ නියෝජිත මණ්ඩලයේ බියුරෝ සභාවට නායකත්වය දුන් වී. අයි. ලෙනින්, මුළු මහත් රුසියන් නියෝජිත මණ්ඩලයට මග පෙන්වීය. අති වැදගත් ප්‍රශ්න කෙටුම්පත් කිරීමේදී හා තීරණය ගැනීමේදී ලෙනින් ප්‍රමුඛත්වයක් ගත්තේය. “රුසියන් විප්ලවයට පස් වරසක් පිරීම සහ ලෝක විප්ලවයේ පර්යාලෝකය” නැමති තේමාව යටතේ ලෙනින් ජර්මන් බසින් වාර්තාවක් නොවැම්බර් 13 දී උදේ සැසිවාරයට ඉදිරිපත් කළේය. එය සමුළුවේ ප්‍රධාන සිද්ධිය විය.

එක්සත් කම්කරු පෙරමුණ පිළිබඳ තීරණයද, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ උපක්‍රම පිළිබඳ තීරණයද, වෘත්තීය සමිති ව්‍යාපාරය තුළ කොමියුනිස්ට්වරුන්ගේ කාර්ය භාරයන්ද, නැගෙනහිර ප්‍රශ්නයද රුසියාවේ සමාජවාදී විප්ලවය පිළිබඳ යෝජනාවද, කොමියුනිස්ට් තරුණ ජාත්‍යන්තරය පිළිබඳ යෝජනාවද, වෙනත් යෝජනාද කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ සතරවැනි සමුළුව සම්මත කළාය.

76 රුසියාවේ ස්වාභාවික ධන සම්පත් මැද ගැනීමට කර්මාන්ත හිමියකු සහ මූල්‍ය විශේෂඥයකු වන ඉංග්‍රීසි ජාතික එල්. උර්කාට්ට් වරදනයන් දීම ගැන ඇති තීරණ සාකච්ඡා ගැනය. ඔක්තෝබර් විප්ලවයට පෙර මොහු රුසියානු-ආසියානු එක්සත් සංගමයේ සභාපතිව සිටි අතර රුසියාවේ විශාල ආකාර හිමියකුවද සිටියේය. 1922 සැප්තැම්බර් 9 දී දේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කමිසුරු එල්. බී. ක්‍රාසින් උර්කාට්ට් සමඟ වරදන ප්‍රාථමික ගිවිසුමකට අත්සන් කළේය. එම ගිවිසුම අනුව, උර්කාට්ට්ගේ සංගමයට විප්ලවයට පෙර අයත්වූ තිබුණු උරාලයේ සහ සයිබීරියාවේ ආකාර වසර 99 කට ඔහුට බදු දෙන ලදී (වසර 40 කින් ඉක්බිතිව සෝවියට් ආණ්ඩුව වරදනයට අයත් සියලු කර්මාන්ත සංස්ථා මිලදී ගැනීමේ අයිතිය සුරැකිව තබා ගනිමිනි). එම ගිවිසුම අනුව, වරදනය ලබන පුද්ගලයාට ඔහුගේ ප්‍රාග්ධන සංසරණයට අවශ්‍ය පුනරුත්ථාපන අරමුණු සඳහා ද්‍රව්‍යමය ආධාර දීමට සෝවියට් ආණ්ඩුව බැඳී සිටී. වරදන ලබන කර්මාන්ත හිමියා ලබන පාඩුව තක්සේරු කරන්නේ සෝවියට් ආණ්ඩුව විසිනි.

ක්‍රාසින් විසින් අත්සන් තබන ලද මෙම ගිවිසුම කියවා බැලූ ලෙනින් එය සෝවියට් ආණ්ඩුවට සැහෙන පාඩු ගෙනෙන්නක් බැවින් එය වලංගු කිරීමට විරුද්ධ විය. 1922 ඔක්තෝබර් 5 පවත්වන ලද රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. ස. පූර්ණ රැස්වීමේදී උර්කාට්ට් සමඟ ගිවිසුම අවලංගු කළේය. ඔක්තෝබර් 6 දී සෝවියට් මහජන කමිසුරු මණ්ඩල විසින්ද එය අවලංගු කැරිණි.

ඒ අනුව එල්. උර්කාට්ට් වරදනය නොලැබිණි.

76 “දෙවරක් දෙක ඉටිපන්දම” නැමැති කියමන ඉවත් කුර්ගේනිව්ගේ “රුදින්” නැමැති නවකතාවේ වර්තයකට අයත්ය.

77 කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුව විසින් සම්මත කරන ලද “කොමියුනිස්ට් පක්ෂවල සංවිධානාත්මක ඉදි කිරීම, ක්‍රියාවීම් සහ වැඩවල හරය” නැමැති තීරණය ගැනය ලෙනින් සඳහන් කරන්නේ.

78 කළු ශතකය — විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරයට විරුද්ධව යෙදවීම සඳහා සාර් පොලිසිය විසින් සංවිධානය කළ රාජාණ්ඩුවාදී මැරවරයින්ය. විප්ලවවාදීන් මරා දැමීම, ප්‍රගතිශීලී බුද්ධිමතුන්ට පහරදීම, යුදෙව්වන්ට වධ දීම මරා දැමීම ආදිය කළ ශතකයේ කාර්යයන් විය.

79 ලෙනින් මෙහිදී සඳහන් කරන්නේ ඇත පෙරදිග ජනරජයේ මහජන මැති සභය රුසියන් සෝවියට් සන්ධි සමාජවාදී ජනරජය සමඟ ඒකාබද්ධ වීමට 1922 නොවැම්බර් 14 දී ගත් තීරණය ගැනය. එම තීරණය 1922 නොවැම්බර් 15 දී ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී.

80 1922 ඔක්තෝබර් අග සහ නොවැම්බර් මුලදී එල් උර්කාට්ට් සමඟ ගිවිසුම “ප්‍රාවීද” පුවත්පතෙහි ලිපි පෙළක් මගින් සාකච්ඡාවට භාජනය විය. මේ සාකච්ඡාව වී. අයි. ලෙනින්ගේ උපදෙස අනුව සංවිධානය කැරිණි.

81 බ්‍රිතාන්‍යයේ සහ ග්‍රීසියේ තුර්කි ආක්‍රමණය පරාජය වීම නිසා බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය සහ ඉතාලිය විසින් පිළියෙළ කරන ලද (ලොසාන්නාහි) මෑත පෙරදිග ප්‍රශ්න පිළිබඳ සාකච්ඡාව ගැනය.

82 1922 දෙසැම්බර් 16 වී. අයි. ලෙනින් බරපතළ ලෙස රෝගාතුර විය. ඉන් පසු දින කීපය තුළදී රෝගය තවත් අසාධ්‍ය විය. ඔහුගේ දකුණත අධිපණ වූයෙන් ඔහුට ලිවීමට නොහැකි විය. ලසු ලේඛිකාවකගේ ආධාරයෙන් ඔහු ලියුම් ලියුවේය. 1922 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට 1923 මාර්තු මුල දක්වා ලෙනින්ගේ ලිපි ලසු ලේඛිකාවන් විසින් සටහන් කැරිණි. මේ පොතේ ඉන් සමහරක් පළවේ.

“සමුළුවට ලියුමක්” — 1922 දෙසැම්බර් 23, 24, 25, 26 සහ 29 දී (මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම පිළිබඳවද) 1923 ජනවාරි 4 දී (1922 දෙසැම්බර් 24 දී ලියුමට එකතු කිරීමද) ලෙනින් විසින් ලසු ලේඛිකාවක් මගින් ලියනු ලැබූ සටහන්වලින් සමන්විත වේ. මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජිකයින්ගේ වර්තන ලක්ෂණ පිළිබඳ

ලෙනින්ගේ ලිපි (1922 දෙසැම්බර් 24-25 සහ 1923 ජනවාරි 4 ද) ඔහුගේ අභාවයෙන් ඉක්බිතිව, ඔහුගේ බිරිඳ — නදේෂ්ද ක්‍රැප්ස්කයා විසින් මධ්‍යම කාරක සභාවට භාර දෙන ලදී. 1924 මැයි මාසයේදී ලෙනින්ගේ “සමුළුවට ලියුමක්” පක්ෂයේ 13 වැනි සමුළුවේ නියෝජිතයින්ට කියවන ලදී.

1927 දෙසැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලද රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ 15 වැනි සමුළුවේදී ලෙනින් විසින් ලියන ලද “සමුළුවට ලියුමක්” (1922 දෙසැම්බර් 24-25, 1923 ජනවාරි 4) සමුළුවේ ලඝු ලේඛක වාර්තාවට ඇතුළු කිරීමටත් එමෙන්ම ලෙනින්ගේ මේ ලිපි සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රශ්න පිළිබඳ වෙනත් ලිපි-සටහන් ලෙනින් කෘතිවලට ඇතුළු කිරීමටත් තීරණය විය. එම තීරණය අනුව, 1922 දෙසැම්බර් 24-25 සහ 1923 ජනවාරි 4 ද ලිපි-සටහන් රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ 15 වැනි සමුළුවේ අංක 30 දරන බුලට්තයේ මුද්‍රණය කැරිණි. මේ ලිපි-සටහන් ලෙනින්ගේ කෘතිවලට ඇතුළු කිරීම අරඹයා වූ දෙවැනි තීරණය බොහෝ කල් යන තුරු ක්‍රියාවට නොනැගිණි. 1956 දී සෝ. සා. කො. පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ තීරණය පරිදි එම ලිපි පක්ෂයේ 20 වැනි සමුළුවටද ඉන් අනතුරුව පක්ෂයේ සංවිධානවලටද යැවිණි. පසුව ඒවා පුළුල් ලෙස පළ කරන ලදී.

⁸³ “රුස්කය මිස්ල්” — පී. ඩී. ස්ත්‍රැවේගේ සංස්කාරක ධුරය යටතේ 1922 ප්‍රාග් නගරයේ ප්‍රසිද්ධ කළ සභරාවකි.

⁸⁴ 1917 ඔක්තෝබර් 10 (23) සහ 16 (29) පක්ෂයේ ම. කා සභා රැස්වීමේදී සිනෝවියෙව් සහ කාමිනෙව්ගේ පාවාදීමේ හැසිරීම ගැනය. මේ දෙදෙනා එවකට අවිගත් නැගිටීමක් සඳහා වහාම සුදුනම් වීමේ. ලෙනින්ගේ යෝජනාවට විරුද්ධව කතා කළ අතර එයට විරුද්ධව වන්දය දුන්හ. ම. කා. රැස්වීමේදී ඔවුන්ට දැරුණු පහරක් වැදුනොත් කාමිනෙව් සහ සිනෝවියෙව් ඔක්තෝබර් 18 ද අර්ධ මෙන්ෂෙවිකවාදී පුවත්පතක් වන “නෝවය ඡිස්න්” හි ලිපියක් පළ කරමින් අවිගත් නැගිටීමක් සඳහා බොල්ෂෙවික්වාදීන් සුදුනම් වීම ආපද සහිත ක්‍රියාවක් බව කියා සිටියහ. ඒ අනුව මේ දෙදෙනා ඉතා ඉක්මණින්ම අවිගත් නැගිටීමක් සංවිධානය කිරීමය අරඹයා ම. කා. සභාවේ තීරණය වන පක්ෂයේ ඉතා වටනා රහස්‍ය ධනපති තාවකාලික ආණ්ඩුවට හෙළි කළහ. එදිනම “බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයින් වෙත ලියුමක්” ලියූ ඩී. අයි. ලෙනින් එය නොඇසූ විරු පාවාදීමක් සහ භෞරිකඩකමක් හැටියට නම් කළේය.

⁸⁵ “රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදනයට ව්‍යවස්ථාදයක බලතල පවරාදීම” පිළිබඳ

වී. අයි. ලෙනින්ගේ ලිපිය නදේෂ්ද ක්‍රැප්ස්කයා 1923 ජූනි මාසයේදී පක්ෂයේ ම. කා. සභාවට භාර දුන්නාය. ජූනි 14 ද රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ දේශපාලන මණ්ඩලය ලෙනින් විසින් ලියන ලද මේ ලිපිය ම. කා. සභාවේ සියලු සාමාජිකයින්ට සහ අපේක්ෂක සාමාජිකයින් යැවීමට තීරණය කළේය. ලෙනින්ගේ උපදෙස් රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ 13 වැනි සාකච්ඡාවේ යෝජනාවලින් පිළිබිඹු වෙයි. එය “ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ මිලහ කාර්ය භාරය” නමින් හැඳින්වේ. (“සැලැස්මානුගත ආරම්භය සියුම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය” — 8 වැනි කොටස).

⁸⁶ මෙම ලිපිය ලිවීමට ලෙනින්ට හේතු වූයේ ජෝර්ජියානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂය තුළ ගී. කො. ඔර්ජොනිකීඩ්සෙගේ නායකත්වයෙන් යුත් රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ කොකේසියානු ප්‍රාදේශීය කමිටුව සහ ප. ගී. මිද්වානිගේ කණ්ඩායම අතර ඇති වූ ගැටුමය. මිද්වානිගේ කණ්ඩායම කොකේසියාවේ සමූහාණ්ඩුවල ආර්ථික සහ දේශපාලනමය සමගියට බාධා කළේය. මේ කණ්ඩායම ජෝර්ජියාවේ හුදකලා බව රැක ගැනීමට ක්‍රියා කළ අතර ඒ අනුව ජෝර්ජියානු ධනවාදී ජාතිවාදයට සහ මෙන්-ෂෙවිකවාදයට ආධාර දුන්නේය. එහෙත් ඒ අතරම ඔර්ජොනිකීඩ්සෙගේ බරපතල වැරදි කළේය. ජෝර්ජියාවේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමේදී ඔහු නිසි නම්‍යතාවයක් සහ සුපරීක්ෂාකාරීත්වයක් නොපෙන්වීය, සමහර පියවරයන් ක්‍රියාවේ යෙදවීමේදී පරිපාලනවාදී සහ ඉක්මන්කාරී බවක් පෙන්වීය. ජෝර්ජියාවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ මතය සහ අයිතියද ඔහු පිළිගත්තේ නිතර නොවේ. මිද්වානිගේ කණ්ඩායම සමග අන්‍යෝන්‍ය සබඳකම් ඇති කැරැ ගැනීමේදී නිසි පරිදි ඉවසිලිවත් භාවයක් පෙන්වීමටද ඔර්ජොනිකීඩ්සෙ අසමත් විය.

“ජාතික, නැතිනම්, ‘ස්වේරිතාවය’ පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැන” ලිපියක් ලියූ ලෙනින් පක්ෂයේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්න ගැන විමර්ශනයක් කළේය. එම ලිපිය ක්‍රියාවට මග පෙන්වීමක් ලෙස සැලකූ ලෙනින්, එය විශාල වැදගත්කමක්දී එය පසුකලෙක දේශපාලන ලිපියක් ලෙස පළ කෙරුණු ඇතැයි බලාපොරොත්තු විය. එහෙත් 1923 මාර්තු 6 ද ලෙනින් හදිසියෙන්ම අසාධ්‍ය ලෙස රෝගාතුර වූයෙන්, “ජාතික, නැතිනම්, ‘ස්වේරිතාවය’ පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැන” ලිපිය අරඹයා නියමයක් කිරීමට අපොහොසත් විය. 1923 අප්‍රියෙල් 16 ද එල්. පෝතියෙවා වී. අයි. ලෙනින්ගේ ලිපිය රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ දේශපාලන මණ්ඩලයට යැවූවාය. පක්ෂයේ 12 වැනි සමුළුවේදී එය නියෝජිතයින් ඉදිරියේ කියවන ලදී. ලෙනින්ගේ

මගපෙන්වීම් අනුව, ජාතික ප්‍රශ්නය පිළිබඳ සමුළුවේ කෙටුම්පත් තීරණ-වලට ඉතා වැදගත් සංශෝධන සහ අතිරේක එකතු කරන ලදී.

⁸⁷ 1922 ඔක්තෝබර් හා දෙසැම්බර් මාසවලදී රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ පූර්ණ රැස්වීම් ගැනය. පෝවියට සමාජවාදී ජනරජ සංගමය ස්ථාපිත කිරීම ගැන මේ පූර්ණ රැස්වීම්වලදී සාකච්ඡාවට භාජනය විය.

⁸⁸ දෙර්මිමොර්දු — රුසියානු ගත්කරු නිකොලායි ගෝගොල්ගේ “රිවි-සොර්” (පරීක්ෂක නිලධාරියා) විකට නාටකයේ පොලිස් කාරයකු මෙනමින් හැඳින්වේ. පසු කලෙක ගොරහැඩ් හිංසකයින් සහ පීඩකයින් මෙනමින් හැඳින්වීමට පටන් ගති.

⁸⁹ ටයිප් ගසන ලද මුල් පිටපතෙහි මෙම ලිපිය සිරස් තලයක් රහිත විය. “ප්‍රාවද” පුවත්පතෙහි එය “දින පොතකින් පිටු” නැමැති සිරස් තලය සහිතව පළ විය.

වී. අයි. ලෙනින්ගේ මෙම ලිපිය රටේ ජනතා අධ්‍යාපනයට කෙළින්ම බලපෑමක් ඇති කළේය. 1923 ජනවාරි 10 ද අධ්‍යාපනය පිළිබඳ මහජන කමිසුරු අංශය සියලු අධ්‍යාපනික අංශවලට විදුලිය පුවත්පත් යවමින් “දින පොතකින් පිටු” නැමැති ලිපිය පුළුල් ලෙස ව්‍යාප්ත කිරීමටත්, එහි අඩංගු ලෙනින්වාදී මහපෙන්වීම ක්‍රියාවට පෙරළනු වස්, මූර්ත පියවරයන් පිළියෙළ කරන ලෙසත් ඉල්ලා සිටියේය.

⁹⁰ ප්‍රොලෙක්කුල්ත් නැමැති සංස්කෘතික-අධ්‍යාපනික සංවිධානයේ සාමාජිකයින් විසින් “නිර්ධන පංතික සංස්කෘතිය” නැමැති නාමය යටතේ ගෙන ගිය ව්‍යාපාරය මාක්ස්වාදී ස්ථාවරයට පටහැනි බව වී. අයි. ලෙනින් පෙන්වා දුන්නේය. 1917 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ස්වාධීන සංවිධානයක් ලෙස බිහිවුණු ප්‍රොලෙක්කුල්ත් ඔක්තෝබර් විප්ලවයට පසුවත් සිය “ස්වාධීනත්වය” දිගටම තහවුරු කර ගනිමින් එනමින් නිර්ධන පංතික රජයට විරුද්ධ වූයේය. අතීතයේ සංස්කෘතික උරුමයේ වැදගත්කම සම්පූර්ණයෙන්ම බැහැර කළ ප්‍රොලෙක්කුල්ත් “පර්යේෂණගාර ක්‍රමයක් අනුව” පොදුජන සංස්කෘතික අධ්‍යාපනික වැඩවලට අයත් කාර්ය භාරයන්ගෙන් හා ජන ජීවිතයෙන් ඇත් වීමටත්, විශේෂ “නිර්ධන පංතික සංස්කෘතියක්” බිහි කිරීමටත් පරිශ්‍රම දැරීය. වචනයෙන් මාක්ස්වාදය පිළිගත් එහි ප්‍රධාන න්‍යායාචාර්ය අ. අ. බොග්දනව් ක්‍රියාවෙන් මනෝ මූල විඥනවාදී මාස්වාදී දර්ශනයක් දේශනා කළේය. ප්‍රොලෙක්කුල්ත්

සංවිධානයේ උපරිමය සංවර්ධනය 1919 දී ඇති විය. 1920 ගණන්වල මුලදී එහි පරිහානිය ආරම්භ විය. 1932 දී ප්‍රොලෙක්කුල්ත් සංවිධානය අභාවයට ගියේය.

⁹¹ අධ්‍යාපනය පිළිබඳ මහජන කමිසුරු අංශයේ වෘත්තීය සහ බහුකාර්මික පාසල් සහ උසස් අධ්‍යාපන ආයතන භාර ප්‍රධාන පාලක අංශය.

⁹² ලෙනින් විසින් ලියැවුණු “සමුපකාරය ගැන” සහ “අපේ විප්ලවය (සුභානවගේ සටහන පිළිබඳව)” නැමති ලිපි 1923 මැයි මාසයේදී නදේෂ්ද ක්රුප්ස්කයා ම. කා. සභාවට භාර දුන්නාය. මැයි 24 ද දේශපාලන මණ්ඩලය මෙසේ තීරණය කළේය: “නදේෂ්ද ක්රුප්ස්කයා විසින් භාර දෙන ලද වී. අයි. ලෙනින්ගේ ලිපි ඒවායේ දහම සහිතව ඉතා ඉක්මණින් මුද්‍රණය කළ යුතු යැයි පිළිගනී.” ලෙනින්ගේ ලිපියෙන් ඉදිරිපත් වුණු නව ආලෝකයේ පිරිවහල ලබමින් ජූනි 26 ද දේශපාලන මණ්ඩලය සමුපකාරය ගැන ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා කළේය.

ගොවි ජනතාව අතර සමුපකාර සමිති සෑදීම පිළිබඳව ලෙනින්වාදී සංකල්පය පදනම් කැර ගෙන රු. කො. (බො.) පක්ෂය 13 වැනි සමුළුවේදී “සමුපකාරය ගැන” සහ “ගම්බද වැඩ කිරීම” නැමැති යෝජනා සම්මත කර ගත්තේය.

⁹³ මෙන්ෂෙවිකවාදී එන්. සුභානොව් විසින් ලියන ලද “විප්ලවය පිළිබඳ සටහන්” නැමති පොත් පෙළේ තෙවැනි සහ සතරවැනි පොත්වලට පිළිතුරු වශයෙන්, ලෙනින් “අපේ විප්ලවය” නැමැති ලිපිය ලියුවේය.

සිරස් තලය රහිත එම ලිපිය නදේෂ්ද ක්රුප්ස්කයා විසින් “ප්‍රාවද” කාර්යාලයට භාර දෙන ලදී. පුවත්පතේ කර්තෘ මණ්ඩලය එම සිරස් තලය තෝරා ගත්තේය.

⁹⁴ ලෙනින් මෙහිදී අවධානය යොමු කරන්නේ කාල් මාක්ස් විසින් ලියන ලද “ප්‍රංශයේ ප්‍රජා යුද්ධය” නැමති පොත මගින්, “දේශපාලනමය රූපාකාරයක ඉතා උසස් නම්‍යතාවයක්” ලෙස පැරිස් කොමියුනියා හැඳින්වීම සහ මාක්ස් එල්. කුගෙල්මාන්ත ලියූ ලියුම මගින් “පැරිස් පුරවැසියන්ගේ නම්‍යතාවය” ගැන උසස් අගැයීමක් කිරීම ගැන විය යුතුය.

⁹⁵ මාක්ස් එංගල්ස්ට 1856 අප්‍රියෙල් 16 ද යැවූ ලියුම ගැනය ලෙනින් අදහස් කරන්නේ: “ජර්මනියේ හැම දෙයක්ම රඳා පවතින්නේ දෙවැනි ගොවි-

ජන යුද්ධයක් මගින් නිර්ධන පංතික විප්ලවයට ආධාර දීමේ හැකියාව මතය.”

⁹⁶ “කම්කරු ගොවිකරු පරික්ෂණය ප්‍රතිසංවිධානය කර යුත්තේ කෙසේද” නැමැති ලිපිය “සමුළුවට ලියුමක්” සමග එකට වෙළී පවතින අතර එය එම සංකල්පය තවදුරටත් වර්ධනය කරයි. මුල් ලිපියෙන් ඉදිරිපත් කළ අදහස තවදුරටත් සංවර්ධන කිරීමේ ප්‍රතිඵලයකි, “ටිකක් හොඳයි, එනමුදු වඩාත් හොඳට” නැමැති ලිපිය.

ලෙනින්ගේ මේ උපදෙස් අනුව රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාව පක්ෂයේ 12 වැනි සමුළුවට, පක්ෂයේ මධ්‍යම ආයතනවල වැඩ ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම සහ යහපත් කිරීම පිළිබඳ කීසියද, ගොවි කම්කරු පාලනය සහ මධ්‍යම පාලක කොමිසම (ම. පා. කො.) ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම පිළිබඳ සමුළුවට කෙටුම්පත් යෝජනාවක්ද ඉදිරිපත් කළේය.

ම. කා. සභාව විසින් පිළියෙළ කරන ලද සංවිධානාත්මක ප්‍රශ්නය පිළිබඳ යෝජනාව සහ ක. ගො. ප. සහ ම. පා. කොමිසමේ කර්තව්‍යයන් පිළිබඳ යෝජනාවද පක්ෂයේ 12 වැනි සමුළුව සම්මත කළාය. ලෙනින්ගේ යෝජනාව අනුව ම. කා. සභාවට සහ ම. පා. කොමිසමට වැඩියෙන් සාමාජිකයින් තෝරා පත් කැරැ ගත් අතර ම. පා. කො. සහ ක. ගො. ප. සංවිධාන දෙක ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

⁹⁷ ලෙනින් අවධානය යොමු කරන්නේ ඕ. ආ. යෙර්මාන්ස්කි විසින් ලියන ලද “ග්‍රමය හා නිෂ්පාදනයේ විද්‍යාත්මක සංවිධානය සහ ටේලර් ක්‍රමය” ගැනත් සහ පී. එම්. කෙර්ෂෙන්සෙව්ගේ “සංවිධානාත්මක මූලධර්ම” නැමැති පොත් දෙක (1922 රජයේ මුද්‍රණාලය) ගැන.

⁹⁸ පෙත්රොග්‍රාද් (ලෙනින්ග්‍රාද්) නගරයට කිලෝමීටර 120 ක් ඇතින් වෝල්හව් නදිය මත සෑදූ ජලවිදුලි බලාගාරය. මෙය සෝවියට් සංගමයේ පළමුවැනි විශාල ජල විදුලි බලාගාරය වේ. මෙය 1918 ආරම්භ කළද, පුළුල් පරිමාණයකින් එහි වැඩ කෙරුණේ 1921 රටවැසි යුද්ධ අවසන් වීමෙන් පසුවය.

නාමාවලිය

අදෙරාන්ස්කි, විලද්මීර් වික්තර්විච් (1878-1945) — සම්භාවනීය මාක්ස්වාදී ප්‍රචාරකයෙකි. විද්‍යාඥයෙකි, 1904 සිට පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. 1918 සිට අධ්‍යාපන කමිසුරු අංශයේ සේවය කළේය. 1920 සිට මධ්‍යම ලේඛනාගාර පාලන මණ්ඩලයේ උප ප්‍රධානියා බවට පත්විය. ලෙනින් ආයතනයේ උප අධ්‍යක්ෂ ධුරයද ඉසිලීය. පසුකලෙක සමස්ත සෝවියට් කොමියුනිස්ට් (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයට අනුබද්ධ මාක්ස්-එංගල්ස්-ලෙනින් ආයතනයේ උප අධ්‍යක්ෂක පදවියද, සෝවියට් විද්‍යා ඇකඩමි-මියේ දර්ශනික ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂක පදවියද දැරීය.

අයින්ස්ටයින් (Einstein), ඇල්බර්ට් (1879-1955) — සුප්‍රසිද්ධ භෞතික මහා විද්‍යාඥයෙකි. සාපේක්ෂතාවාදයේ කර්තවරයාය. ආලෝකය පිළිබඳ ක්වාන්ටම් න්‍යාය ක්ෂේත්‍රයේ සොයාගැනීම් කීපයකම කර්තවරයාය. න්‍යෂ්ටික භෞතිකවාදය හා ක්වාන්ටම් න්‍යායය අරබයා කළ සොයා ගැනීම් නිසා නොබෙල් ත්‍යාගය දිනා ගත්තේය.

ඉම්ප්පේ, අදෙල්ස් අබ්රාමවිච් (1883-1927) — සම්භාවනීය සෝවියට් රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයෙකි. සෝවියට් රුසියාව වෙනුවෙන් අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් කීපයක් සමග තීරක සාකච්ඡාවල යෙදුණේය.

උර්කාට්, ජෝන් ලෙස්ලි — ඉංග්‍රීසි ජාතික මූල්‍ය සහ කර්මාන්ත හිමියෙකි. එක් කරෙක රුසියාවේ විශාල ආකර කර්මාන්තවල අයිතිකරුවා විය ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට පසුව සෝවියට් විරෝධී සටන් සංවිධානය කළේය. 1922 දී ජෙනොවා සහ හේග් සාකච්ඡාවලට බ්‍රිතාන්‍ය නියෝජිත මණ්ඩලයේ විශේෂඥයකු ලෙස සහභාගී විය. තමාට ඉස්සර

අයත්වූ නිවුණු ආකරවල වරදනයන් ලබා ගැනීම සඳහා 1921-1922 වසරවලදී සෝවියට් ආණ්ඩුව සමග සාකච්ඡා කළේය.

උස්කර්‍යාලව, එන්. වි. (උපත 1890) — නීති වේදියෙකි, දේශපාලන සාහිත්‍ය වේදියෙකි. කැඩෙට් පක්ෂයේ ප්‍රධාන නියෝජිතයෙකි. 1918 දී කොල්වාක්ගේ ආණ්ඩුවේ මුද්‍රණය පිළිබඳ කටයුතුවල ප්‍රධානියා විය. කොල්වාක් පරාජය වීමෙන් පසු රටින් පිට විය. 1921-1922 වසරවලදී ප්‍රාග් හා පැරිස් නුවරවල පළවූ “ස්මේත වියෙත්” සභරාවල ලිපි ලියුවේය. එම දෘෂ්ටිකෝණ න්‍යායාචාර්ය වරයෙක් විය.

එංගල්ස් (Engels), ප්‍රෙඩරික් (1820-1895).

ඔර්ජොනිකිඩ්සෙ, ග්‍රිගොරි කොන්ස්තන්තීනවිච් (1886-1937) — කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සහ සෝවියට් රාජ්‍යයේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. 1903 සිට රු. ස. ප්‍ර. ක. පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකු විය. බොල්ෂෙවික්වාදියෙකි.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට ඉක්බිතිව, පක්ෂයේ හා රාජ්‍යයේ වගකිව යුතු නිල ඉසිලීය. 1921-1926 වසරවලදී පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ කොකේසියානු බ්‍රැච්ච්වේ සාමාජිකයෙකි. 1921 සිට පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභිකයෙක් විය.

ඔල්දෙන්බ්‍රුග්, එස්. එස්. (විපත 1940) — 1922 ප්‍රාග් නගරයේ පළවූ “රුස්කය මිස්ල්” ප්‍රතිවිප්ලවීය සභරාවේ දේශපාලන විමර්ශකයා සහ කිවුටු සභයෙකි.

ඕවන් (Owen), රොබට් (1771-1858) — සුප්‍රසිද්ධ ඉංග්‍රීසි ජාතික සමාජ-විද්‍යාඥයෙකි. මනෝරාජිකවාදයෙකි.

කාමිනෙව් (රොසෙන්ෆීල්ඩ්), ලෙව් බර්සව්ච් (1883-1936), — 1901 සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. 1917 පෙබරවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව පක්ෂයේ ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තියට සහ සමාජවාදී විප්ලවයට විරුද්ධ විය. 1917 ඔක්තෝබර් මාසයේදී කාමිනෙව් තමාගේ සහ සිනෝවියෙව්ගේ නමින් අර්ධ මෙන්ෂෙවික “නොවය මිස්න්” පුවත්පතෙහි ලිපියක් පළ කරමින් අවිගත් නැගිටීම ගැන පක්ෂයේ ම. කා. සභාව සම්මත කළ යෝජනාවට විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කිරීම බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ රහස් තීරණය හෙළි කිරීමක් විය.

විප්ලවය පාවාදීමක් විය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව පක්ෂයේ සහ සෝවියට් රජයේ වගකිව යුතු පදවි ඉසිලීය. පක්ෂයේ ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තිවලට කීප වරක්ම විරුද්ධ විය. පක්ෂයෙන් තෙරපා දමනු ලැබුවේ පක්ෂ විරෝධී වැඩ නිසාය.

කීන්ස් (Keynes), ජෝන් මේනාඩ් (1883-1946) — ඉංග්‍රීසි ජාතික ආර්ථික විද්‍යාඥයෙකි. රාජ්‍ය-ඒකාධිකාරී ධනෝග්වර ක්‍රමයට ආවඩන්තෙකි. 1915 සිට බ්‍රිතාන්‍ය මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරියෙක් විය. 1919 දී ඉන් ඉල්ලා අස්වූණු කීන්ස් අධිරාජ්‍යවාදී වාර්ෂේල්ස් සාමයේ ආර්ථික පදනම් විරහිත භාවය ඉතා දැඩි ලෙස විවේචනයට හසු කරමින් කෘති කීපයක්ම කෙළේය. 1921 සිට බ්‍රිතාන්‍ය විශාල සංරක්ෂණ සමාගමක සභාපති ධුරය ඉසිලීය.

කුන් (Kun), බේල (1886-1939) — හංගේරියානු සහ ජාත්‍යන්තර කම්කරු පංතික ව්‍යාපාරයේ නායකයෙකි. හංගේරියානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මූලාරම්භකයෙකි, නායකයෙකි. 1919 මාර්තු මාසයේදී හංගේරියාවේ සෝවියට් ජනරජයක් පිහිටුවා ලූ ඉක්බිතිව, කුන් එහි නියම නායකයා බවට පත් විය. ඔහු හංගේරියානු සෝවියට් ජනරජයේ විදේශ ඇමති ධුරය සහ යුද්ධ කටයුතු පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වය දැරීය. හංගේරියානු සෝවියට් ආණ්ඩුව පාගා දැමීමෙන් පසුව ඕස්ට්‍රියාවටද, ඉන් අනතුරුව රුසියාවටද සංක්‍රමණය විය.

කෙර්ෂෙන්න්සෙව් (ලේබෙදෙව්), ජ්‍යෝන් මිහයිලවිච් (1881-1940) — රුසියන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු පක්ෂයේ සාමාජිකත්වය 1904 සිට දැරූ බොල්ෂෙවික්වාදියෙකි. සෝවියට් රාජ්‍යයේ හා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් දැරීය. ඉතිහාසඥයෙකි, දේශපාලන සාහිත්‍ය-ධරයෙකි.

කොල්වාක්, අලෙක්සාන්දර් වසිලියවිච් (1873-1920) සාර්ගේ නාවුක හමුදාවේ අද්මිරාල් කෙනෙක් විය. රාජ්‍යාණ්ඩුවාදියෙකි. 1918-1919 වසරවලදී රුසියන් ප්‍රතිවිප්ලවයේ ප්‍රධාන නායකයෙක් විය. අධිරාජ්‍යවාදී අක්ෂ පක්ෂයේ නියෝජිතයා විය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව, ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, එංගලන්තය සහ ප්‍රංශය ආදී අධිරාජ්‍ය රටවල ආධාරය ඇතිව උරාලයේ, සයිබීරියාවේ සහ ඇත පෙරදිග මිලිටරිවාදී ධනපති ඉඩමිහිම් ඒකාධිපති රජයක් පිහිටුවාලීය. රතු හමුදාවේ ප්‍රභාරයේ සහ විප්ලවවාදී ගරිල්ලා ප්‍රභාරයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්

කොල්වාක් පාලනය විනාශයට පත් විය. කොල්වාක් සිරභාරයට ගෙන වෙඩි තබා මරා දමන ලදී.

කොටස්කි (Kautsky), කාල් (1854-1938) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ නායකයෙකි. මුලදී මාක්ස්වාදියකු වුවද, පසුකලෙක මාක්ස්වාදයට ද්‍රෝහී විය. අවස්ථාවාදයේ ඉතාම භයානක සහ භානිකර විවිධත්වය වූ මාධ්‍යමිකවාදයේ ගුරුවරයාය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව නිර්ධන පංතික විප්ලවයට සහ කම්කරු පංතික ආඥාදායකත්වයට විරුද්ධවත්, බොල්ෂෙවික් පක්ෂයට සහ සෝවියට් රාජ්‍යයට විරුද්ධවත් විවෘත ලෙස ක්‍රියා කළේය.

ක්‍රාසින් ලියන්ද් බර්සව්ව් (1870-1926) — සම්භාවනීය සෝවියට් රාජ්‍ය නායකයෙකි. 1890 ගණන්වල සිට සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යාපාරයට එකතු විය. බොල්ෂෙවික්වාදියෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් පසු වගකිව යුතු නිල කීපයක්ම දැරීය. 1919 සිට රාජ්‍ය තන්ත්‍රික කටයුතුවල යෙදුනේය. 1920 දී විදේශීය වෙළඳාම පිළිබඳ මහජන කමිසුරු පදවිය දැරීය. 1924 දී සිට සෝවියට් රජයේ පූර්ණ බලැති නියෝජිතයා වශයෙන් ප්‍රංශයේද, 1925 දී සිට එංගලන්තයේද කටයුතු කළේය.

ක්ෂිප්තොවස්කි, ග්ලෙබ් මක්සිමිලියානොවිච් (1872-1959) — කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සම්භාවනීය නියෝජිතයෙකි. පුප්‍රසිද්ධ සෝවියට් විද්‍යාඥයෙකි. විදුලිබලාගාර ඉංජිනේරුවෙකි. 1920 දී රුසියාව විද්‍යුතන කිරීමේ කොමිසමේ ප්‍රධානියා වූයේය. 1921-1930 වසරවලදී සෝවියට් රාජ්‍ය ක්‍රම සම්පාදක සැලැස්මේ නායකත්වය දැරීය.

ගර්බුනෝව්, නිකොලායි පෙත්රෝවිච් (1892-1938) — 1917 සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව වගකිව යුතු පරිපාලන කටයුතු මෙහෙයැවීය.

විචේරින්, ගියෝර්ගි වසිලියෙව්ව් (1872-1936) — සෝවියට් රාජ්‍යයේ නායකයෙකි, රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයෙකි. 1918-1930 වසරවලදී විදේශීය කටයුතු පිළිබඳ මහජන කමිසුරු මූරය ඉසිලුවේය. ජෙනොවා හා ලොසාන්නාහි පැවැති ජාත්‍යන්තර සාකච්ඡාවලදී සෝවියට් නියෝජිත මණ්ඩලවලට නායකත්වය දීය.

වෙර්නෝව්, වික්තර් මිහායිලොවිච් (1876-1952) — එස්එර් පක්ෂයේ නායකයෙකි, න්‍යායාචාර්යවරයෙකි. 1917 මැයි-අගෝස්තු මාසවලදී

ධනපති තාවකාලික ආණ්ඩුවේ ඉඩම් පිළිබඳ ඇමති මූරය දැරීය. ඉඩම් හිමියන්ගේ ඉඩම් අල්ලාගත් ගොවීන් කෲර ලෙස පාහා දැමීය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව සෝවියට් විරෝධී කැරලි මෙහෙයවන්නට විය. 1920 රට හැර පළා ගියේය.

වෙර්නිෂෙවිස්කි, නිකොලායි ගව්රිලව්ව් (1828-1889) — රුසියානු විප්ලවීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි. විද්‍යාඥයෙකි. ගත්කරුවෙකි, සාහිත්‍ය විචේචකයෙකි. රුසියානු සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සම්භාවනීය පූර්වස්ථයෙකි.

පෙර්ෂින්ස්කි, පිලික්ස් එදමුන්දව්ව් (1877-1926) — කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සහ සෝවියට් ආණ්ඩුවේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. 1895 සිට පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. පෝලන්තයේ සහ රුසියාවේ පාක්ෂික කටයුතුවල යෙදුනේය. ශ්‍රේෂ්ඨ ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව ප්‍රතිවිප්ලවයට සහ කඩාකප්පල් කිරීමිචලට විරුද්ධව සටන් කරන සමස්ත රුසියානු විශේෂ කොමිසමේ සභාපති මූරය ඉසිලීය.

ට්‍රොට්ස්කි (බ්‍රොන්ෂ්ටෙයින්), ලෙව් දවීද්ව්ව් (1879-1940) — රුසියන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි. මෙන්ෂෙවිකයෙකි. 1905-1907 විප්ලවය පරාජය වීමෙන් පසුව ලික්විඩේටර්වාදයට පක්ෂ විය. යුද්ධය සාමය සහ විප්ලවය පිළිබඳ ප්‍රශ්න ගැන ලෙනින්ට හා බොල්ෂෙවික් පක්ෂයට විරුද්ධව සටන් කළේය. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ සමයේදී මාධ්‍යමික ස්ථාවරයක් දැරීය. 1917 දී ට්‍රොට්ස්කි බොල්ෂෙවික් පක්ෂයට බැඳුණේය. එසේ වුවද ඔහු බොල්ෂෙවික්වාදය වැළඳ නොගත්තේය. ලෙනින්වාදයට සහ පක්ෂයේ ප්‍රතිපත්තිවලට විරුද්ධව විවෘත ලෙසත්, ආවෘත ලෙසත් සටන් කළේය.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව උසස් නිල කීපයක්ම දැරීය. පක්ෂයේ පොදු ප්‍රතිපත්තියට සහ සෝවියට් සංගමය තුළ සමාජවාදය ඉදි කිරීමට විරුද්ධව සටන් කළේය. 1927 ඔහු පක්ෂයෙන් තෙරපන ලදී. 1929 දී සෝවියට් විරෝධී ක්‍රියා නිසා රටින් තෙරපන ලදී. 1932 දී සෝවියට් රටවැසි භාවය අහෝසි කැරිණි.

ඩ්රෙවිස් (Drews), ආතර් (1865-1935) — ජර්මන් ජාතිකයෙකි, ප්‍රතිගාමී ඉතිහාසඥයෙකි. කිතුනු ලබ්ධියේ මුල් කාලය ගැන හැදෑරීය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ උපත ඓතිහාසික වශයෙන් සත්‍යයක් නොවන බව කී ඩ්රෙවිස් පල්ලියේ ධර්මයත්, ආගමික අගතිගාමී මතයනුත් විඥනවාදී දෘෂ්ටි කෝණයකින් විචේචනය කළේය.

තාල්හයිමර් (Thalheimer), අවගුස්ත් (1884-1948) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි. දේශපාලන සාහිත්‍යවේදියෙකි. 1918-1923 වසරවලදී ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභිකයෙකි. “Die Rote Fahne” (“රතු ධජය”) නැමැති පක්ෂයේ මධ්‍යම පුවත්පතේ සංස්කාරක ධුරය දැරීය. 1921 දී වාමාංශික ස්ථාවරයක් ගත්තේය.

නිමේරියාසෙව, අර්කාදි ක්ලිමේන්තියෙව් (1880-1955) — මහා වාර්ගවරයෙකි. උසස් ගණිත භෞතික විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාඥයෙකි. 1921 සිට රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. භෞතික විද්‍යාවේ සිද්ධාන්ත පිළිබඳ ප්‍රශ්න සහ භෞතික විද්‍යාවේ ඉතිහාසය සහ ක්‍රමවිධි ගැන විද්‍යාකෘති 100 අධික සංඛ්‍යාවක් ලියුවේය. භෞතික විද්‍යාඥයින් පුහුණු කිරීම සඳහා විශාල වෙස්වයක් කළේය.

තුරාති (Turati), පිලිප්පෝ (1857-1932) — ඉතාලියේ කම්කරු පංති ව්‍යාපාරයේ නියෝජිතයෙකි. ඉතාලි සමාජවාදී පක්ෂයේ නායකයෙකි. එම පක්ෂයේ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී දක්ෂිණාංශයේ නායකයෙකි. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ කාලයේදී මාධ්‍යමිකවාදයෙක් විය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට සතුරු විය. ඉතාලි සමාජවාදී පක්ෂය දෙකඩ වීමෙන් අනතුරුව (1922) යුනිටරි සමාජවාදී පක්ෂය නමින් ප්‍රතිසංස්කරණවාදී පක්ෂයක නායකයා වූයේය.

තුර්ගේනිව්, ඉවාන් සෙර්ගේයෙව් (1818-1883) — ලෝක ප්‍රසිද්ධ රුසියන් ගත්කරුවෙකි.

තෙරට්නි (Terracini), උම්බේර්තෝ (උපත 1895) — ඉතාලියේ කම්කරු පංති ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන නියෝජිතයෙකි. ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ආරම්භකයෙකි. එහි මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජිකයෙකි. ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන් සමග සම්බන්ධ නොවීමේ ස්ථාවරයක් ගත්තේය. වාමවාදී වැරදි කළ නිසා කොමිනිටර්නයේ තෙවැනි සමුළුවේදී වී. අයි. ලෙනින්ගේ විවේචනයට හසු විය.

තොදෝර්ස්කි, ඇලෙක්සාන්දර් ඉවානව් (1894-1965) — 1918 සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. නිවේර් ගුබේර්නියාවේ වෙස්යෙගොන්ස්ක් උයෙස්ද්හි කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකි. වෙස්යෙගොන්ස්ක් සෝවියට් සභාවේ පුවත්පත වන “ඉස්වෙස්නියාවේ” සහ “ත්‍රාස්නි වෙස්යෙගොන්ස්ක්” පුවත්පතේදී කර්තෘ ධුරය දැරීය.

“තුඩක්කුව සහ නගුල සහිත වසර” නැමැති පොතේ කතුවරයාය. මේ පොත වී. අයි. ලෙනින් උසස් ලෙස අගැයීය.

ත්සුරුපා, ඇලෙක්සාන්දර් ද්මිත්‍රියෙව් (1870-1928) — කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සහ සෝවියට් රාජ්‍යයේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. 1898 සිට රුසියානු සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. බොල්ෂෙවික්වාදියෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව ආහාර පිළිබඳ උප කමිසුරු ධුරයද, 1918 සිට රුසියන් සමාජවාදී සන්ධිය (පෙඩරල්) සෝවියට් ජනරජයේ ආහාර පිළිබඳ මහජන කමිසුරු ධුරයද දැරීය. 1921 අග සිට මහජන කමිසුරු මණ්ඩලයේ උප සභාපති හෙවත් උප අගමැති ධුරය ඉසිලීය.

දීන්ස්ගෙන් (Dietzgen), ඉම්සිප් (1828-1888) — සම්භාවනීය ජර්මන් දර්ශනිකයෙකි. ස්වාධීනව දයලෙක්තික ද්‍රව්‍යවාදය වෙත එළඹුණ සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි.

දීන්ස්ගෙන් (Dietzgen), ඉයුජින් (1862-1930) — ඉම්සිප් දීන්ස්ගෙන්ගේ පුත්‍රයාය. ඔහු පියාගේ කෘති පළ කළේය. පියාගේ දර්ශනවාදයේ දුර්වල තැන් නිරපේක්ෂ කරමින් ඒවායින් මාක්ස්වාදය පූර්ණ කළ යුතු බව සිතීය. එහෙත් ඔහු ද්‍රව්‍යවාදය සහ දයලෙක්තිකය යන දෙකම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට වැටීණ.

දෙතිකින්, අන්තොන් ඉවානව් (1872-1947) — සාර් යුද්ධ හමුදාවේ ජනරාල් ධුරය දැරීය. විදේශීය යුද්ධ හමුදා සෝවියට් රුසියාව ආක්‍රමණය කළ කාලයේදී සහ රටවැසි යුද්ධ කාලයේදී (1918-1920) දක්ෂිණ රුසියාවේ ප්‍රතිවිප්ලවීය හමුදා මෙහෙයැවීය. සෝවියට් යුද්ධ හමුදා අතින් පරාජය ලැබූ ඉක්බිතිව රට හැර පලා ගියේය.

නැපොලියන් I (බොනපාර්ට්) (1769-1821) — 1804-1814 සහ 1815 වසරවලදී ප්‍රංශයේ අධිරාජ්‍යා විය.

නොස්කේ (Noske), ගුස්තාව් (1868-1946) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ අවස්ථාවාදී නායකයෙකි. 1918 දී ජර්මනියේ හටගත් අවගන් නැගිටීමේදී කීල් නගරයේ ජර්මන් නාවිකයින්ගේ විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය පාගා දැමීමේදී නායකත්වය ගත්තේය. 1919-1920 වසරවලදී යුද්ධ කටයුතු භාර ඇමතිවරයා විය. බර්ලින් කම්කරුවන් මර්දනය

කිරීම සහ කාල් ලීබ්කනෙච් සහ රෝසා ලුක්සම්බර්ග් මරා දැමීම සංවිධානය කළේය.

පිල්සුඩ්ස්කි (Pilsudski), යුසෙප් (1867-1935) — ධනපති ඉඩම් හිමි පෝලන්තයේ ප්‍රතිගාමී රාජ්‍ය නායකයෙකි. 1918-1922 වසරවලදී පෝලන්ත අගමැති ධුරය දරූ මොහු ග්‍රීකයින්ගේ විප්ලවවාදී ව්‍යාපාරය ක්‍ෂාර ලෙස මැඩීය. 1920 සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව කළ ප්‍රතිවිප්ලවීය යුද්ධයේ සංවිධායකයෙකි.

පුවන්කරේ (Poincare), රයිමෝන් (1860-1934) — ප්‍රංශයේ ධනපති දේශපාලනඥයෙකි, රාජ්‍ය නායකයෙකි. කීප වරක්ම ප්‍රංශ ආණ්ඩුවේ සාමාජිකයෙක් විය. ප්‍රංශ ධනේශ්වර පංතිය අධි ආක්‍රමණකාරී කවයේ අදහස් ප්‍රකාශ කළේය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව විදේශීය යුද්ධ හමුදාවල ආක්‍රමණය සංවිධානය කළවුන්ගෙන් එකෙකි. 1922-1924, 1926-1929 වසරවලදී ප්‍රංශයේ අගමැති ධුරය දැරීය. ඔහුගේ දේශපාලනය සෝවියට් විරෝධී, කොමියුනිස්ට් විරෝධී ප්‍රවණතාවයක් දැරීය.

ජයතකෝච්, ගියොර්ග් ලියනිද්විච් (1890-1937) — රුසියන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි, බොල්ෂෙවික් පාක්ෂියෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව උක්රේන සෝවියට් ආණ්ඩුවේ සාමාජිකයෙක් විය. 1920 සිට ආර්ථික අංශයේ වැඩිවල නිරත විය. කීප වරක්ම ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තිවලට විරුද්ධ විය. මේ නිසා පක්ෂයෙන් තෙරපා දමන ලදී.

ජලෙනානොච්, ගියොර්ග් වලෙන්කීනවිච් (1856-1918) — රුසියානු සහ ජාත්‍යන්තර කම්කරු පංති ව්‍යාපාරයේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. රුසියාව තුළ මාක්ස්වාදය ප්‍රචාරය කළ ප්‍රථමයා විය. රු. ස. ප්‍ර. ක. පක්ෂයේ දෙවැනි (1903) සමුළුවෙන් ඉක්බිතිව, ජලෙනානොච් අවස්ථාවාදයට නැඹුරුවීමේ ස්ථාවරයක් ගත්තේය. අනතුරුව හේ මෙන්ෂෙවිකවාදයට නැඹුරු විය. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ සමයේදී සමාජ-ෂෝවින්වාදී ස්ථාවරයක් ගත්තේය. 1917 පෙබරවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රික විප්ලවයෙන් අනතුරුව මෙන්ෂෙවිකයින්ගේ අන්ත දක්ෂිණාශීක ආරක්ෂකවාදීන්ගේ “යෙදින්ස්ක්වො” කණ්ඩායම මෙහෙයැවීය. බොල්ෂෙවික්වාදීන්ට සහ සමාජවාදී විප්ලවයට විරුද්ධ වෙමින් රුසියාව සමාජවාදය සඳහා මුහුණු වැඩි නැතැයි සිතීය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී

විප්ලවයට අහිතකර ආකල්පයක් දැක්වූ නමුදු, සෝවියට් රාජ්‍ය විරෝධී සටන්වලට සහභාගී නොවීය.

බකුනින්, මිහයිල් අලෙක්සාන්දරවිච් (1814-1876) — නරෝද්නික්වාදයේ සහ අරාජිකවාදයේ න්‍යායාචාර්ය වරයෙකි. 1840 සිට රුසියාවෙන් පිට වාසය කළේය. පළමුවැනි ජාත්‍යන්තරයට සම්බන්ධ වී මාක්ස්වාදයේ පරම හතුරකු ලෙස ක්‍රියා කළේය. හේදකාරී ක්‍රියා කිරීම නිසා 1872 දී බකුනින් ජාත්‍යන්තරයෙන් තෙරපා දමන ලදී.

බවර් (Bauer), ඔටෝ (1882-1938) — ඕස්ත්‍රියානු සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ නායකයෙකි. විප්ලවවාදී මාක්ස්වාදයත්, නිර්ධනීන්ගේ පංති සටනත් ප්‍රතික්ෂේප කරමින්, මාක්ස්වාදී වාග් පාදවලට මුඩා වෙමින් “ඔස්ත්‍රො-මාක්ස්වාදය” නැමැති න්‍යායයක් ඉදිරිපත් කළා න්‍යායචාර්ය වරයාය.

බුහාරින්, නිකොලායි ඉවානොවිච් (1888-1938) — දේශපාලන සාහිත්‍යාධරයෙකි, ආර්ථික විද්‍යාඥයෙකි. 1906 සිට රුසියන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු පක්ෂයේ සාමාජිකයෙක් විය.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් පසුව “ප්‍රාවිද්” පුවත්පතේ කර්තෘ ධුරය ඉසිලීය. රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා සභාවේ දේශපාලනයේ සාමාජික ධුරයද, කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ ප්‍රධාන මණ්ඩලයේ සාමාජික ධුරයද ඉසිලීය. කීප වරක්ම ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තිවලට විරුද්ධ විය. 1918 දී පක්ෂ විරෝධී “වාම කොමියුනිස්ට්” කණ්ඩායමේ නායකයා වූයේය. 1920-1921 වසරවලදී වෘත්තීය සමිති පිළිබඳ විවාදයේදී ස්ථාවරක්ෂක ස්ථාවරයක් දැරීය. අනතුරුව ට්‍රොට්ස්කිගේ කණ්ඩායමට එකතු විය. 1928 දී පක්ෂය තුළ දක්ෂිණාංශයේ නායකයා වූයේය. පක්ෂ විරෝධී වැඩ නිසා 1937 දී පක්ෂයෙන් තෙරපා දමන ලදී.

බෙබෙල් (Bebel), අවිගුස්ත් (1840-1913) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. 1890 ගණන්වලදී සහ 1900 මුල් කාලයේදී ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යාපාරය තුළ ප්‍රතිසංස්කරණවාදයට හා සංශෝධනවාදයට විරුද්ධව ක්‍රියා කළේය. දක්ෂ සංවිධායකයෙකි. දේශපාලන සාහිත්‍යාධරයෙකි. ජර්මන් සහ ජාත්‍යන්තර කම්කරු පංති ව්‍යාපාරයේ වර්ධනය සඳහා ඉමහත් සේවයක් කළේය.

බ්‍රාන්ද්ලර් (Brandler), හෙන්රි (උපත 1881) — 1898 සිට ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ සාමාජිකයකු වූ සිවියෙය. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ සමයේදී ස්පර්ටාක් සංගමයට බැඳුණේය. 1919 දී ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය බිහි වුවාට පසුව, එම පක්ෂයට බැඳුණේය. 1919-1923 වසරවලදී ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජිකයකු ලෙස කටයුතු කළේය. 1921 “වෘමචාදී” ස්ථාප-රයක් දැරීය. 1922-1923 දී දක්ෂිණාංශික අවස්ථාවාදී පියවරයන් ගත් බැවින් පක්ෂයේ ම. කා. සභාවෙන් තෙරපා දමන ලදී. 1929 දී පක්ෂ-යෙන් ද නොදැක්වී.

මාක්ස් (Marx), කාල් (1818-1883).

මාර්ක්ස්, එල්. (ත්සෙදෙර්බාඩ්‍රම්, යූලි ඕසිපොවිච්) (1873-1923) — මෙන්-ෂෙවිකවාදයේ නායකයෙකි. පළමුවැනි ලෝක යුද්ධ සමයේදී මාධ්‍යමික ස්ථාවරයක් දැරීය. 1917 පෙබරවාරි ධනපති-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයෙන් ඉක්බිතිව පෙත්රොග්‍රාද් කම්කරු සෙබල සෝවියට් කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් විය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට ඉක්බිතිව සෝවියට් පාලනයට විරුද්ධ විය. 1920 දී ජර්මනියට සංක්‍රමණය විය.

මැක්ඩොනල්ඩ් (MacDonald), ජේම්ස් රමසෙ (1866-1937) — බ්‍රිතාන්‍ය දේශපාලකයෙකි. නිදහස් කම්කරු පක්ෂයේ සහ ලේබර් පක්ෂයේ ප්‍රාරම්භකයෙක් හා නායකයෙකි. විවිධ පාක්ෂික සහයෝගිතාවය හා ධනවාදය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් සමාජවාදය කරා වර්ධන කිරීම පිළිබඳ න්‍යායය දේශනා කරමින් අන්ත අවස්ථාවාදී පිළිවෙතක් අනුගමනය කළේය. 1918-1920 වසරවලදී සෝවියට් විරෝධී අක්‍රමණයට විරුද්ධත්වය දැක්වූ ඉංග්‍රීසි කම්කරුවන්ගේ අරගලයට බාධා කිරීමට උත්සාහ දැරීය. 1924 හා 1929-1931 අවුරුදුවලදී අග්‍රාමාත්‍ය ධුරය ඉසිලුවේය.

මිරෝෂ්නිකොව්, ඉවාන් ඉවානවිච් (1894-1939) — 1917 මාර්ක්ස් මාසයේ සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. 1921 සිට 1937 දක්වා මහජන කමියුරු මණ්ඩලයේ කළමනාකාර අංශයේ වැඩ කළේය.

මිල්ස්කොව්, පාවෙල් නිකොලායෙවිච් (1859-1943) — කැඩෙට් පක්ෂ-යේ මූලාරම්භකයෙකි, නායකයෙකි. පළමුවැනි ධනපති තාවකාලික

ආණ්ඩුවේ විදේශ කටයුතු භාර ඇමති ධුරය දැරීය. “විජයග්‍රහණය දක්වා” අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය කළ යුතු යැයි කියා සිටියේය. 1917 අගෝස්තු මාසයේ කොර්නිලව් කැරැල්ලේ එක් පාක්ෂිකයෙකු විය. 1917 ඔක්තෝ-බර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් පසුව, සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව විදේ-ශීය රටවල ආක්‍රමණය සංවිධානය කිරීමට සහභාගී විය.

මිද්වානි, පොලිකාර්ස් ගුර්ගෙනොවිච් (1877-1937) — රුසියන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු පක්ෂයේ 1903 සිට සාමාජිකයෙකි. 1920-1921 වසරවලදී රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ කොකේසියානු බියුරෝවේ සාමාජිකයෙකි. 1921 ජුනි මාසයේ සිට ජෝර්ජියාවේ විප්ලව-වාදී කමිටුවේ සභාපති විය. කොකේසියාවේ සන්ධි රාජ්‍ය සහ සෝ-වියට් සමාජවාදී ජනරජ සංගමය බිහි කිරීමේදී සාවද්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළේය. ජෝර්ජියාව කොන් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව ක්‍රියා කළේය. ජෝර්ජියාවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ සංවිධානය මිද්වානිගේ සහ ඔහුගේ අනුගාමිකයින්ගේ ස්ථාවරය ජාතිවාදයට නැඹුරුවීමක් ලෙස තීරණය කළේය.

යුදේනිච්, නිකොලායි නිකොලායෙවිච් (1862-1933) — සාර්ගේ යුද්ධ හමුදාවේ ජනරාල් වරයෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට පසු ප්‍රතිවිප්ලවීය ඊනියා “වයඹදිග ආණ්ඩුවේ” සාමාජිකයෙකි. ප්‍රතිවිප්ලවීය වයඹදිග යුද්ධ සේනාවල ප්‍රධානියා විය. අධිරාජ්‍යවාදී රටවල පුළුල් ආධාරය ලබා ගත්තේය. 1919 නොවැම්බර් මාසයේදී රතු හමුදාවට පරාජය වී එස්තෝනියාවටද, පසුව එංගලන්තයටද පැන ගියේය.

යෙර්මාන්ස්කි, අ. (කෝගන්, ඕසිප් අර්කාදියෙවිච්)* (1886-1941) — සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මෙන්ෂෙවිකයෙකි. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ සමයේදී මධ්‍යමිකවාදියෙකි. 1918 දී මෙන්ෂෙවික් මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජිකයෙක් විය. 1921 දී මෙන්ෂෙවික් පක්ෂයෙන් ඉවත් විය. එතැන් සිට මොස්කව් නුවර විද්‍යාත්මක කටයුතුවල යෙදුණේය.

රකොව්ස්කි, හරිස්කියාන් ගියොර්ගියෙවිච් (1873-1941) — 1890 ගණන්-වලදී බල්ගේරියාවේ, රුමේනියාවේ, ස්විට්සර්ලන්තයේ සහ ප්‍රංශයේ සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රික ව්‍යාපාරයට සහභාගී විය. 1917 දී බොල්ෂෙවික්

*වරහන් තුළ සත්‍ය නාමය සඳහන්ව ඇත.

පක්ෂයට බැඳුණේය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව පක්ෂයේ සහ සෝවියට් ආණ්ඩුවේ වැඩවල යෙදුණේය.

රාකොෂි (Rákosi), මතියස් (1892-1971) — 1918 සිට භංගේරියානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. භංගේරියාවේ සෝවියට් ආණ්ඩුව පිහිටුවාලීමෙන් පසුව (1919 මාර්තු 21 — අගෝස්තු 1 ද) විප්ලවීය ආණ්ඩුවේ සාමාජිකයෙක් විය. 1920-1924 වසරවලදී කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ මධ්‍යම මණ්ඩලයේ වැඩ කළේය. 1921 දී එම මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයකු ලෙස ක්‍රියා කළේය.

රාදෙක්, කාල් බෙරන්ගාර්ද්විච් (1885-1939) — ගැලීසියාවේ, පෝලන්තයේ සහ ජර්මනියේ සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යාපාරයට සහභාගී විය. පළමුවැනි අධිරාජ්‍යවාදී ලෝක යුද්ධයේදී (1914-1918) ජාත්‍යන්තරවාදියෙක් විය. 1917 දී බොල්ෂෙවික්වාදියෙක් විය. කීප වරක්ම ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තිවලට විරුද්ධ විය. බ්‍රෙස්ට් සාම ගිවිසුම අවධියේදී 'වාම කොමියුනිස්ට්වාදියෙක්' විය. 1923 සිට ප්‍රොටස්කිවාදී විරුද්ධ පක්ෂයට එක් විය. පක්ෂ විරෝධී වැඩ නිසා පක්ෂයෙන් නෙරපා දමන ලදී.

රිකොඩ්, ඇලෙක්සේයි ඉවානොවිච් (1881-1938) — 1899 සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට අනතුරුව වැදගත් රාජ්‍ය තනතුරු කීපයක්ම ඉසුළුවේය. පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ දේශපාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකි. කීප වරක්ම ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තියට විරුද්ධව නැගී සිටියේය. 1937 දී පක්ෂ විරෝධී කටයුතු නිසා පක්ෂයෙන් නෙරපා දමන ලදී.

රෙනොදෙල් (Reneudel), ජයේර් (1871-1935) — ප්‍රංශ සමාජවාදී පක්ෂයේ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී නායකයෙකි. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ කාලයේදී (1914-1918) සමාජ-ෂෝවින්වාදියෙක් විය. 1914-1920 වසරවලදී "L'Humanité" ("මනුෂ්‍යත්වය") නැමැති පුවත්පතේ කර්තෘ මූරය දැරීය. 1914-1919 සහ 1924 වසරවලදී ප්‍රංශ මහජන මැති සභයේ මන්ත්‍රී වරයෙක් විය.

ලික්විනඩ්, මක්සිම් මක්සිමවිච් (1876-1951) — පක්ෂයේ සහ සෝවියට් රජයේ නායකයෙකි. සම්භාවනීය සෝවියට් රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයෙකි. 1898 සිට රුසියානු සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි,

බොල්ෂෙවික්වාදියෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයෙන් අනතුරුව රාජ්‍ය තන්ත්‍රික කටයුතුවල නිරත විය. 1921-1930 වසරවලදී විදේශ කටයුතු පිළිබඳ උප ඇමති මූරය දැරීය.

ලිබ්ක්නෙච් (Liebknecht), විල්හෙල්ම් (1826-1900) — ජර්මන් සහ ජාත්‍යන්තර කම්කරු පංතික ව්‍යාපාරයේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ මූලාරම්භකයෙකි, නායකයෙකි. ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවේ සාමාජිකයෙකු වූ විල්හෙල්ම් ලිබ්ක්නෙච් එහි මධ්‍යම පුවත්පත වන "Vorwärts" (ඉදිරිමගෙහි) කතුවරයාද විය. කීප වාරයක්ම ජර්මන් මහජන මැති සභයට තෝරා පත් විය. ජර්මනියානු යුක්කර් රජයේ දේශීය හා විදේශීය ප්‍රතිගාමී ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරවු කිරීම සඳහා දක්ෂ ලෙස මහජන මැති සභය පාවිච්චි කළේය.

ලෙනින් (උලෑනඩ්) විලද්මීර් ඉල්යිච් (1870-1924).

ලෙව් (Levi) (හාට්ෂ්ටෙයින්), පෝල් (1883-1930) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි. ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ව්‍යවස්ථා සම්පාදක සම්මේලනයේදී එහි මධ්‍යම කාරක සභාවට තෝරා පත් විය. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ දෙවැනි සමුළුවට නියෝජිතයකු ලෙස සහභාගී විය. 1921 පෙබරවාරි මාසයේදී ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ම. කා. සභාවෙන් අස්විය. අප්‍රියෙල් මාසයේදී පක්ෂ විනය කඩ කිරීම නිසා පක්ෂයෙන් නෙරපා දමන ලදී. ඉන් ඉක්බිතිව සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයට යළිත් එක් විය.

ලොන්ගේ (Longuet), ජාන් (1876-1938) — ප්‍රංශ සමාජවාදී පක්ෂයේ සහ ජාත්‍යන්තරයේ නායකයෙකි. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ කාලයේදී ප්‍රංශ සමාජවාදී පක්ෂයේ මාධ්‍යමික ශාන්තිවාදී අල්පතරයේ නායකයා විය. ප්‍රංශ සමාජවාදී පක්ෂය කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයට ඇතුළු වීමටද, ප්‍රංශ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය නිර්මාණය කිරීමටද විරුද්ධ විය. 1921 සිට 2 1/2 ජාත්‍යන්තරයේ සාමාජිකයෙක් විය. 1923 සිට ඊනියා සමාජවාදී කම්කරු ජාත්‍යන්තරයේ නායකයෙක් විය.

වරොචස්කි වත්ස්ලව් වත්ස්ලාවච්ච් (1871-1923) — විප්ලවවාදියෙකි, බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සම්භාවනීය නායකයෙකි. සම්භාවනීය සෝවියට් රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයෙකි, දේශපාලන සාහිත්‍යාධරයෙකි, සාහිත්‍ය විවේචකයෙකි.

වර්ලන් (Varlin), ලුයි එමන් (1839-1871) — ප්‍රංශ විප්ලවවාදියෙකි.

1 වැනි ජාත්‍යන්තරයේ සහ පැරිස් කොමියුනියේ සමභාවනීය නායකයෙකි. පැරිස් කොමියුනිය පැවති දවස්වලදී එහි ආණ්ඩුවේ සාමාජිකයෙක් විය. කොමියුනියේ වාමවාදී අල්පතරයට එක්විය. කපොලු සංග්‍රාමයේදී විරෝධය ලෙස සටන් කළේය. ප්‍රතිවිප්ලවවාදී වර්ෂේල්වරුන් විසින් අධිකරණ නඩු විසඳීමක් තොරව මරා දමිණි.

විප්පර්, රොබට් යුරියෙව් (1859-1954) — සුප්‍රකට ඉතිහාසඥයෙකි. මොස්කව් විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්ය වරයෙකි.

විල්හෙල්ම් II (හොගෙන්සොලර්න්) (1859-1941) — ජර්මන් අධිරාජ්‍යය සහ ජර්මනියාවේ රජය (1888-1918).

විරාන්ගල්, ජයොතර් නිකොලායෙව් (1878-1928) — සාර් යුද්ධ හමුදාවේ සෙනවියෙකි, රඳුල ප්‍රභූවරයෙකි, රාජාණ්ඩුවාදියෙකි. සෝවියට් රුසියාවට විරුද්ධව ඇති වූ විදේශීය ආක්‍රමණයේදී සහ රටවැසි යුද්ධයේදී දකුණු දිග රුසියාවේ ප්‍රතිවිප්ලවයේ නායකයෙකි. 1920 අප්‍රියෙල්-නොවැම්බර් මාසවලදී දක්ෂිණ රුසියාවේ ප්‍රතිවිප්ලවීය හමුදාවන්ගේ අණ දෙන ප්‍රධාන ධුරය ඉසිලීය. රතු හමුදාව අතින් පරාජයට පත් වූ පසු රටින් පලා ගියේය.

ෂෙද්රින්, එන්. (සල්නිකොව්-ෂෙද්රින්, මිහයිල් යෙව්ග්‍රාපව්) (1826-1889) — රුසියානු උපාභාස ගත්කරුවෙකි. විප්ලවීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි.

ෂෙයිදෙමාන් (Scheidemann), පිලිප් (1865-1939) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ උග්‍ර දක්ෂිණාංගික අවස්ථාවාදී පිළේ නායකයෙකි. 1918 නොවැම්බර් මාසයේදී ජර්මනියේ ඇති වූ විප්ලවයේදී ප්‍රතිවිප්ලවීය ධනපති පංතියට සේවය කළ ජනතා නියෝජිත මණ්ඩලයට ඇතුළු විය. 1919 පෙබරවාරි-ජූනි මාසවලදී වෙයිමාර් සමූහාණ්ඩුවේ සභාග ආණ්ඩුවේ නායකයා විය. 1918-1921 වසරවලදී ජර්මන් කම්කරු පංති ව්‍යාපාරය ක්ෂර ලෙස මර්දනය කිරීමේ සංවිධායකයෙක් විය.

ෂ්ත්‍රාස්සර් (Strasser) ඉමයිස් (උපත 1871) — ඔස්ත්‍රියානු දේශපාලඥයෙකි. වාමාංශික සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකි. 1918 දී කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට බැඳුණේය. ඉන් පසුව ඔහු අවස්ථාවාදයට නැඹුරු විය.

ෂ්පෙන්ග්ලර් (Spengler), ඔස්ට්‍රෙඩ් (1880-1936) — ජර්මන් ජාතික දර්ශනික විඥනවාදියෙකි. ජර්මන් පැසිෆික්වාදී දෘෂ්ටියේ පූර්වප්‍රාප්තිකයා විය.

ෂ්මෙරාල් (Šmeral), බෝගුමීර් (1880-1941) — චෙකොස්ලොවෙකියානු සහ ජාත්‍යන්තර කම්කරු පංති ව්‍යාපාරයේ සමභාවනීය නියෝජිතයෙකි. චෙකොස්ලොවෙකියානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ආරම්භකයෙකි. චෙකොස්ලොවෙකියානු කම්කරු පංති ව්‍යාපාරයේ විප්ලවීය සහ ජාතික විමුක්ති සටන් මෙහෙයුම් විය. කම්කරු පංතියේ මාක්ස්වාදී-ලෙනින්වාදී පක්ෂයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ වාමාංශය ගෙන ගිය සටන්වලට 1918 සිට නායකත්වය දුන්නේය. චෙ. කො. පක්ෂය ගොඩ නැගීමෙන් පසුව, (1921) එහි මධ්‍යම කාරක සභාවට තෝරා පත් විය. 1921-1929 සහ 1935 සිට කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් විය.

සකොල්නිකොව් (බ්‍රිලියාන්), ග්‍රිගෝරි යාකොව්ලෙව් (1888-1939) — 1905 සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට පසුව පක්ෂයේ හා සෝවියට් ආණ්ඩුවේ වගකිව යුතු කටයුතුවල නිරත විය. පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ සාමාජිකයකු සහ අපේක්ෂක සාමාජිකයකු වශයෙන් තේරී පත් විය. පසුකලෙක පක්ෂ විරෝධී කටයුතු නිසා පක්ෂයෙන් තොරපා දමන ලදී.

සරෝකින්, පිනිරිම් අලෙක්සාන්දරව් (1889-1968) — එස්එච්වාදියෙකි. 1917 පෙර පෙත්රොග්‍රාද් විශ්වවිද්‍යාලයේ උප මහාචාර්ය ධුරයක් දරීය. 1919-1922 වසරවලදී පෙත්රොග්‍රාදයේ උසස් විදුහල්වල සමාජ විද්‍යාව උගැන්වීය. ප්‍රතිවිප්ලවීය කටයුතු නිසා රටින් තොරපා දමන ලදී.

සිනෝවියෙව් (රාදෙමිස්ල්ස්කි), ග්‍රිගෝරි යෙව්සෙයව් (1883-1936) — 1901 සිට බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ සාමාජිකයෙක් විය. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට සුදනම් වීමේ සහ ක්‍රියාවට පෙරැළීමේ අවධියේදී අස්චිර ගති පෑවේය. අවිගත් නැගිටීමට විරුද්ධ විය. කාමිනෙව් තමාගේ සහ සිනෝවියෙව්ගේ නමින් අර්ධ මෙන්ෂෙවික “නෝවය ෂිස්න්” පුවත්පතෙහි ලිපියක් පළ කරමින් අවිගත් නැගිටීම අරඹයා මධ්‍යම කාරක සභාව සම්මත යෝජනාවට විරුද්ධ ප්‍රකාශ කිරීම බොල්ෂෙවික් පක්ෂයේ තීරණය හෙළි කිරීමක් විය. විප්ලවය පාවාදීමක් විය.

ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට පසුව ඔහු වගකිව යුතු තනතුරු කීපයක්ම ඉසිලීය. ලෙනින්වාදී ප්‍රතිපත්තිවලට විරුද්ධව කීප වාරයක්ම

ක්‍රියා කළේය. 1917 නොවැම්බර් මාසයේදී මෙන්මෙවක සහ එස්එර්-වරුන්ගේ ආධාරය ඇති සභාග ආණ්ඩුවක් පිහිටුවිය යුතු යැයි යෝජනා කළේය. 1925 දී “නව විරුද්ධ පක්ෂයේ” සංවිධායකයෙක් විය. 1926 දී පක්ෂ විරෝධී ට්‍රොට්ස්කි-සින්තෝවියෙව් කණ්ඩායමේ නායකයෙක් විය. 1934 දී පක්ෂ විරෝධී වැඩ නිසා පක්ෂයෙන් නෙරපා දමන ලදී.

සෙරාටි (Serrati) ජාවන්තො මෙනොට්ටි (1872-1926) — ඉතාලි කම්කරු පාක්ක ව්‍යාපාරයේ සම්භාවනීය නියෝජිතයෙකි. ඉතාලි සමාජවාදී පක්ෂයේ නායකයෙකි. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ සමයේදී ජාත්‍යන්තරවාදියෙකි. සිම්මර්වාල්ඩ් හා කින්තාල් සාකච්ඡාවලට සහභාගී විය. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ දෙවැනි සමුළුවේදී ඉතාලි නියෝජිත මණ්ඩලයේ නායකත්වය දැරීය. ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන්ගෙන් කොන්දේසි විරහිතව සබඳකම් කඩා දැමීමට විරුද්ධ වූයේය. 1924 ඉතාලි කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට බැඳුණේය.

සුභානව්, එන්. (ගිම්මර්, නිකොලායි නිකොලායෙව්ව්) (උපත 1882) — සුළු ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාඥයෙකි, දේශපාලන සාහිත්‍යවේදියෙකි. මෙන්මෙවකයෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට පසුව සෝවියට් ආර්ථික සංස්ථාවල සහ ආයතනවල වැඩ කළේය.

ස්ටාලින් (ජුග්ෂ්චිලි), ඉසිප් විස්සර්සෙනව්ව් (1879-1953) — 1898 සිට පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. 1912 සිට රු. ස. ප්‍ර. ක. (බොල්ෂෙවික්) පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභිකයෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයට සුදුසුම් වීම හා මෙහෙයවීම සඳහන් පක්ෂයේ ම. කා. ස. විසින් සංවිධානය කළ නැගිටීම පිළියෙළ කිරීමේ යුද්ධ විප්ලවීය මධ්‍යස්ථානයේ සාමාජිකයෙක් විය.

1917-1923 දක්වා ජාතින් පිළිබඳ මහජන කමිසුරු ධුරයද, 1919 සිට රාජ්‍ය පරිපාලනයේ මහජන කමිසුරු ධුරයද, ඉන් අනතුරුව කම්කරු ගොවිකරු පරීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ධුරයද ඉසිලීය. රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ දේශපාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකි. රටවැසි යුද්ධ සමයේදී ජනරජයේ විප්ලවීය යුද්ධ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් විය. යුද්ධ පෙර-මුණු කීපයකද එවැනිම ධුර ඉසිලීය.

1922 රු. කො. (බො.) පක්ෂයේ ම. කා. සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම් ධුරයට පත් විය. 1941 සිට සෝවියට් සංගමයේ මහජනී කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ සහ පසුව ඇමිනි මණ්ඩලයේ සභාපති (අගමැති) ධුරය දැරීය.

ප්‍රධාන ලේකම් හැටියට ස්ටාලින් පක්ෂයේ අනිකුත් නායකයින් සමග එකතු වී සමාජවාදය ඉදි කිරීම සඳහා විශාල ලෙස සේවය කළේය. පක්ෂ විරෝධී ප්‍රචණ්ඩත්වයන්ද, විශේෂයෙන් ට්‍රොට්ස්කිවාදය සහ දක්ෂිණාංශික අවස්ථාවාදය පරාජය කිරීමේදී ප්‍රධාන ක්‍රියා කොටසක් ඉටු කළේය.

එසේ වුවද ස්ටාලින්ගේ නාමය සමග සෝවියට් සමාජ ජීවිත විකෘති කිරීම සම්බන්ධ වී ඇත. කොමියුනිස්ට් පක්ෂය මෙම ක්‍රියාවෙන් මාක්ස් ලෙනින්වාදයට පටහැණි පුද්ගලාභිවාදනය ලෙස පෙන්වා දුන්නේය.

ස්යුදෙකුම් (Südekum), ඇල්බර්ට් (1871-1944) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අවස්ථාවාදී නායකයෙකි. සංශෝධනවාදියෙකි. පළමුවැනි ලෝක මහා යුද්ධ කාලයේදී සමාජ ජීවිත (ජාත්‍යන්තරවාද) වාදියෙකි. 1918-1920 ජරුසියාවේ මුදල් ඇමති ධුරය ඉසිලීය.

හිල්ක්විට් (Hillquit), මොරිස් (1869-1933) — ඇමෙරිකානු සමාජ විද්‍යාඥයෙකි. මුලදී මාක්ස්වාදය සමග එකඟ වුවද පසුකලෙක අවස්ථාවාදයට යටවිය. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී සමාජවාදී පක්ෂයේ (1901) එක් සංවිධායකයෙකි. ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී බියුරෝවේ සාමාජිකයෙකි. දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ වැඩිවලට සහභාගී විය.

හිල්පර්ඩින්ග් (Hilferding), රුඩොල්ෆ් (1877-1941) — ජර්මන් සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සහ දෙවැනි ජාත්‍යන්තරයේ අවස්ථාවාදී නායකයෙකි. ඊනියා “ඔස්ත්‍රො-මාක්ස්වාදයේ” න්‍යායාචාර්යවරයෙකි. රාජ්‍ය ඒකාධිකාරී ධනවාදයට ආවේණික “සංවිධිත ධනවාදය” නැමැති න්‍යායයේ කර්තවරයා ලෙස ක්‍රියා කළේය. 1917 සිට ජර්මනියේ ස්වාධීන සමාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ නායකයා ලෙස ක්‍රියා කළේය.

හෙගෙල් (Hegel), ගියෝර්ග් විල්හෙල්ම් ෆ්‍රීඩ්‍රිච් (1770-1831) — ජර්මන් ජාතික ග්‍රෙෂ්ම දර්ශනිකයෙකි. වාස්තවික විඥනවාදියෙකි. හෙගෙල්ගේ ඓතිහාසික සේවය වූයේ දයලෙක්තික ක්‍රමය ගැඹුරු ලෙසත්, අංග සම්පූර්ණ ලෙසත් සකස් කිරීමය. පසුකලෙක මෙය දයලෙක්තික ද්‍රව්‍ය-වාදයේ න්‍යායික පදනම බවට පත්විය.

හෙන්ඩර්සන් (Henderson), ආතර් (1863-1935) — බ්‍රිතාන්‍ය ලේබර් පක්ෂයේ සහ වෘත්තීය සමිති ව්‍යාපාරයේ නායකයෙකි. 1917 ධනපති-

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විප්ලවයෙන් පසුව, අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය දිගටම කර ගෙන යාම සඳහා උද්ඝෝෂණය කිරීමට රුසියාවට ආවේය. 1919 දී බර්න්හි දෙවැනි ජාත්‍යන්තරය සංවිධාන කළවුන්ගෙන් කෙනෙකි. බ්‍රිතාන්‍යයේ ධනපති ආණ්ඩු කීපයකම සේවය කළේය.

හෙම්පෙල් (Hempel) — කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ තෙවැනි සමුළුවට ජර්මන් කම්කරු පක්ෂය වෙනුවෙන් සහභාගි වූ නියෝජිතයෙකි.

හෙල්ස් (Hölsz,) මැක්ස් (1889-1933) — ජර්මනියේ වාම කොමියුනිස්ට්-වාදියෙකි. කප්පොව්ගේ ප්‍රතිගාමී කැරැල්ලට විරුද්ධව 1920 දී පොල්ට්-ලාන්ඩ් (මැද ජර්මනියේ) කම්කරු අවිගන් නැගිටීම මෙහෙයැවීය. අරාජිකවාදී ප්‍රවණතාවය නිසා ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයෙන් නෙරපා දමන ලදී. 1921 මාර්තු මාසයේදී මැද ජර්මනියේ අවිගන් කම්කරු සේනාංක මෙහෙයැවීය. විශේෂ අධිකරණයක් මගින් ඔහු ජීවිතාන්තය දක්වා සිරගෙට යවන ලදී. 1922 සිරගෙදරදී යළිත් ජර්මන් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට බැඳුණේය. 1929 සිට සෝවියට් දේශයට විත් වැඩ කළේය.

හෝෆ්මානරොව්ස්කි, ඉ. ඉ. (1885-1940) — 1903 සිට රු. ස. ප්‍ර. ක. පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකි. ඔක්තෝබර් සමාජවාදී විප්ලවයේදී මොස්කව්හි අවිගන් නැගිටීමට සහභාගි විය. සමාජවාදී විප්ලවයට පසුව පක්ෂයෙන්, යුද්ධ හමුදාවෙන්, සෝවියට් රජයේත් කටයුතුවල නිරත විය.

පාඨකයින් වෙතටයි

මෙම පොතෙහි අඩංගු කරුණු, අනුවාදය හා මුද්‍රණය පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් දැන්වා එවීමෙන් ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරයේ කෘතඥතාවය ඔබට හිමිවේ. ඔබගේ වෙනත් යෝජනා ඇතොත් අපි එය කරුණා-වෙන් බාර ගනිමු.

අපේ ලිපිනය:
Progress Publishers,
17 Zubovsky Boulevard,
Moscow, USSR

LIBERATIONBASE

ඩිජිටල් ප්‍රස්ථාපකාලය

ඩිජිටල් ප්‍රස්ථාපකාලය සහ ලේඛන සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය
ආරම්භය (*NMSG Library* ලෙස): 2010
LIBERATIONBASE ලෙස නැවත නාමකරණය: 2013

සුවිකරණ දත්ත

කෘතිය: ලෙනින් තෝරාගත් කෘති වෙළුම් දොළහ, වෙළුම 12
කතෘ/පරිවර්තක: ඩී.අයි. ලෙනින්/ආදිගම. ඩී. රුද්දිගු
ප්‍රකාශක: ප්‍රගති ප්‍රකාශක මන්දිරය, මොස්කව්
පළමු ඩිජිටල් පළ කිරීම: 2014-09-22
ඩිජිටල් සංස්කරණයන්: V1:2014-09-22, V2:2019-05-29
පිටු ගණන: 272
භාෂා මාධ්‍ය: සිංහල
ගොනු ආකෘතිය: PDF

Web: <https://liberationbase.wordpress.com>

Email: sradical@ymail.com